

فراموشخانه فراماسونری در ایران

FARAMUSHKANAH va FRAMASUNARI
dar IRAN

فراموشخانه فراماسونری در ایران

FARAMUSHKANAH va FRAMASUNARI
dar IRAN

فراموشخانه

به جوانان ایران

فراماسونری

در

ایران

نوشته

اسماعیل امین

جلد سوم

تذکره و نشریه بر آتش ایرانی که در دست پیکانیه ای پیوسته

نوشته
اسماعیل امین

فراموشخانه فراماسونری در ایران

از انتشارات :
مؤسسه تحقیق رالین

بها ۵۰۰ ریال

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

**FARAMUSHKANAH va
FRAMASUNARI
dar IRAN**

**MASONIC LODGES and FREEMASONRY
in IRAN**

by
ESMAIL RAEIN

First published in Italy 1968
Reprinted in Iran 1967-1968
First published in Great Britain 1978

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

چاپ اول - ایتالیا دسامبر ۱۹۶۸
حق چاپ محفوظ - استفاده از متن کتاب - اسناد و دیپلم‌ها، عکس‌ها
و تصاویر ، بدون اجازه کتبی نگارنده ممنوع است .
نشانی : تهران - صندوق پستی ۱۶۱۲-۱۱

Faramushkhanah va Framasonari dar Iran
(Masonic Lodges and Freemasonry in Iran)
First published in Great Britain 1978 by Esmail Raein

© 1978 by Esmail Raein

Printed in Great Britain

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۴۷۸ - ۴۴۶	لژهای امریکائی در ایران سازمان‌های علمی و تشکیلات مخفی :	فصل بیست و نهم
	۱ - تسلیح اخلاقی ۲ - روتاری کلوب ۳ - جمعیت برادری جهانی ۴ - باشگاه لاینز ۵ - ده انجمن خیریه دیگر فراماسونری آمریکا	
۵۰۵ - ۴۷۹	انجمن اخوت لژهای تابع اتحادیه لژهای آلمان در ایران	فصل سی‌ام فصل سی‌ویکم
۵۷۹ - ۵۰۶	وگراوند لژمستقل ایران :	
	۱ - لژهای : مهر - آفتاب - وفا - صفا ۲ - لژهای : ستاره سحر - ناهید ۳ - آئین نامه لژهای مستقل ۴ - اتحادیه جهانی فراماسون‌ها I.U.F	
۶۳۶ - ۵۸۰	عقاید نویسندگان ایرانی	فصل سی و دوم
۶۸۰ - ۶۳۷	معرفی ۸۵۷ نفر از فراماسون‌های کنونی	فصل سی و سوم
۷۱۳ - ۶۸۱	مکاتبه باگراوند لژهای جهانی	فصل سی و چهارم

ضمائم :

- ۱ - مکاتبه با لژهای انگلیسی و آمریکائی
- ۲ - قانون اساسی - آئین نامه - نظامنامه
لژهای تابع قانون اسکانلند در ایران
مأخذ و منابع فراماسونری در کتب ، جراید
و مجلات زبان فارسی

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

فصل بیست و پنجم

ژ همایون

استاد محمد خلیل جواهری مؤسس ژ همایون

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

قبل از اینکه در باره علل و چگونگی تأسیس لژ همایون در تهران سخنی گفته شود، لازم است، مردی را معرفی کنیم که در تاریخ فراماسونری ایران نقش مؤثری داشته است. این شخص محمد خلیل جواهری، اولین فراماسون ایرانی است که بدون نرس و واژه علناً خود را معرفی کرده است. او در روز یکشنبه ۵ آبان ۱۳۳۶ در روزنامه اطلاعات اعلان درگذشت پسر خود را با علامت فراماسونها و کلمه (G) بدین شرح منتشر کرد:^۱

«بمناسبت شهادت بیگانه فرزند ناکام بیست و هفت ساله ام خلیل جواهری در اثر تصادف با کامیون پرسی کولا در راه خر مشهر برای قبول تسلیم برادران خود روز سه شنبه هفتم آبانماه از ساعت چهار الی هشت بعد از ظهر در منزل آماده میباشم. رهبر ماسونهای قدیمی ایران محمد خلیل جواهری.»

جواهری که در روز ۱۰ اردیبهشت ۱۳۳۴ در جلسه علنی مجلس شورایی مورد حمله و کلا قرار گرفت و عده ای او را مؤسس لژ همایون معرفی کردند، نخستین فراماسون ایرانی است که بدون نگرانی در يك روز نامه مهم کشور علناً اسم و رسم فراماسونی خود را ذکر کرده است.

از روزیکه نخستین ایرانی در پاریس وارد سازمان فراماسونری شد تاکنون همچنان افراد و سازمانهای این فرقه در پرده اختفا باقی مانده اند و هیچکس از

۱ - روزنامه اطلاعات شماره ۹۴۴۸.

افراد و اعمال آنها اطلاعی پیدا نکرده است و خود ماسنها نیز تاکنون از معرفی خود امتناع داشته و دارند. ولی محمد خلیل جواهری که درجهٔ مافوق ۳۳ را دارد، خود را معرفی کرده و در اطاق پذیرائی خانهاش نیز فرمائشها و عکسهای خویش را در لباس ماسوئی بمعرض تماشا گذارده است.

محمد خلیل جواهری، فرزند خلیل شیرازی است که ۱۳۰ سال قبل اجداد او از شیراز به سوریه مهاجرت کردند. شغل اصلی فامیل جواهری «حملة داری» کاروانهای حجاج از ایران به خانه کعبه بوده و برای انجام این شغل ناصرالدینشاه فرمان مخصوصی به این خانواده اعطا کرده است. خانوادهٔ جواهری اصولاً دمشق را مرکز کارهای حمله داری و تجاری خود قرار داده اند و در سوریه به خانوادهٔ «عجمی» معروف هستند. تا پیدا شدن اتومبیل و مسافرت با وسائل نقلیهٔ موتوری، خانوادهٔ جواهری به حمله داری مشغول بودند و آخرین فرد این خانواده «خلیل» پدر محمد جواهری بود که تا چهل سال قبل حجاج را به مکه می‌رسانید. محمد جواهری که با ذکر نام پدرش (محمد خلیل جواهری) نامیده می‌شود، تحصیلات مقدماتی خود را در دمشق و تحصیلات عالی را در کالج بیروت و دانشگاه اسلامبول به پایان رسانیده و در رشته روزنامه نگاری، فلسفه و تاریخ فارغ‌التحصیل شده است. وی پس از خاتمه تحصیل در شهر سامسون ترکیه، روزنامهٔ «رنکین» را که به معنی «فضا» است منتشر کرد. او پس از ۱۵ سال اقامت در اسلامبول با داشتن گذرنامه ایرانی به دمشق مراجعت نمود و علاوه بر تجارت، خبرنگاری روزنامه‌های اردن، فلسطین و لبنان را نیز عهده‌دار بود.

محمد خلیل در سال ۱۳۱۹ شمسی (۱۹۴۰ م) برای اولین بار به ایران آمد و دو کتاب خود را به نامهای «آلبوم مسافرت رضاشاه به ترکیه» و «یادبود دوستی ایران و ترکیه» به زبان فارسی منتشر ساخت. او این دو کتاب را در شام چاپ کرده بود و در تهران توزیع کرد.

وی پس از یکسال اقامت در تهران «آژانس شرق» را در خیابان لاله‌زار

تأسیس کرد و شروع به ارسال اخبار ایران برای روزنامه‌ها و مجلات هفتگی سوریه، ترکیه، لبنان و سایر ممالک خاورمیانه نمود و مقالاتی هم در این روزنامه‌ها می‌نوشت. در مقابل مقالات و اخبار جراید خاورمیانه را نیز در تهران توزیع مینمود.

در تمام مدت جنگ جهانی دوم (آژانس شرق) در تهران دایر بود، وظیفه فعالیت‌های خود بیوگرافی‌های چرچیل، رضا شاه کبیر، روزولت، ابن سعود و تاریخ جنگ دوم و جزوه‌هایی درباره کشورهای محاور ایران مانند عراق، سوریه و لبنان منتشر ساخت و از سال ۱۳۲۸ شمسی (۱۹۵۷ م) تا کنون فعالیت مطبوعاتی را ترک گفته و مشغول بازرگانی و انجام قراردادهای مصالح ساختمانی و ساختمان است و هرگز از اعلام این نکته که فراماسون و حتی مؤسس لژهایون در ایران بوده امتناعی نداشته و ندارد.

وی در باره اینکه چگونه وارد سازمان فراماسونری

چگونه وارد ماسونی شد، چنین می‌گوید:

شدم در سال ۱۳۰۱ش (۱۹۲۲ م) وارد سازمان فیلمبرداری معلولین جنگی ارتش ترکیه شدم. در آن زمان در ارتش ترکیه يك سازمان فیلمبرداری وجود داشت که درآمد آن مختص معلولین جنگ بود. من که در آن اوقات بیکار بودم، در این سازمان مدت سه ماه تعلیمات دیدم و موقع امتحان فرار شد، مستقلاً فیلمی تهیه‌کنم و به اتفاق دو نفر دستیار به ازمیر بروم و از فرار یونانیها فیلمبرداری کنم. از این رو با يك کشتی مسافری فرانسوی به نام «لامارتین» از اسلامبول به ازمیر رفتم و از مناظر فرار یونانیها و آتش زدن شهر مدت هشت ساعت فیلم برداری کردم و با همان کشتی به بیروت بازگشتم. ولی در طول این مسافرت واقعه جالبی روی داد. در چهارمیلی ازمیر به يك قایق پاروئی که در آن بیش از ده نفر نشسته بودند، برخوردیم. سر نشینان قایق با تکان دادن دست و دستمال کشتی را به کمک طلبیدند ولی ناخدای کشتی بدون توجه به حرکت خود ادامه داد. اما من، از دیدن قیافه مضطرب و وحشت زده سر نشینان قایق

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ناراحت شدم و با اصرار و التماس از ناخدا درخواست کردم که به کمک آن عده و از گون بخت بشتابد. ولی به علت آنکه قایق نشینان یونانی بودند، ناخدا به اینکار راضی نشد. ناچار با تهدید اینکه به کمک مسافری او را دستگیر خواهم کرد، وی حاضر به نجات قایق نشینان گردید و قرار گذاشتیم از سرعت کشتی کم کند تا با کمک کارکنان کشتی آن بیچارگان را نجات دهیم.

نجات افراد خانواده فراری یونانی یکساعت طول کشید و آنها وقتی به عرشه کشتی رسیدند، مستقیماً به طرف فرمانده رفتند تا دست او را ببوسند ولی ناخدا مرا به آنان نشان داد و گفت این جوان شمارا نجات داده است، ومن بر اثر اصرار او مجبور به کم کردن سرعت کشتی و نجات شما شده‌ام.

افراد خانواده یونانی ابتدا تصور می‌کردند که من یونانی و یا لاقلمسیحی هستم ولی وقتی مطلع شدند که مسلمان هستم و در خدمت ارتش ترکیه می‌باشم تعجبشان بیشتر شد. در حالیکه مشغول صحبت با نجات یافتگان بودم، یک پروفوسور فرانسوی که قیافه آرام و دوست داشتنی داشت، به ما نزدیک شد و خود را پروفوسور «ژویل» معرفی کرده و خطاب به من اظهار داشت: از وقتیکه برای نجات این خانواده اقدام کردید، تا این لحظه دقیقه‌ای شمارا از نظر دور نداشته‌ام. منم ابتدا تصور می‌کردم شما مسیحی هستید ولی حال که فهمیدم مسلمان و در خدمت ارتش ترکیه می‌باشید بسیار تعجب کردم زیرا شما و یونانیها باهم در حال جنگ هستید و بالطبع بایستی وسائل غرق این خانواده را فراهم می‌کردید.

به پروفوسور گفتم، من فارغ التحصیل رشته روزنامه‌نگاری و فلسفه هستم، در باره جنگ و علل و فلسفه آن بحثی نمی‌کنم ولی اینرا نمی‌توانم فراموش کنم که انسانیت و بشریت، ترک، یونانی، مسیحی و مسلمان نمی‌شناسد، همه ما یک نوع ساختمان بدنی داریم و بعلاوه من فرزند سرزمین سعدی در ایران هستم که هفتصد سال قبل گفته است «بنی آدم اعضای یکدیگرند» بنابراین غیر از رفتاری که کردم، کار دیگری نمی‌توانستم بکنم.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

پروفسور (ژویل) از من خواست که در بیروت به ملاقات او بروم. من قبول کردم. با وجودیکه مدت توقفم در این شهر کوتاه بود، دیدنش رفتم و او در میان بهت و تحیر فوق العاده‌ای به من گفت: هر چه از شما دیدم به محفل فراماسونری بیروت گزارش دادم و پیشنهاد کردم شما را به عضویت ماسونی بپذیرند. ژویل بعد از آنکه دو روز درباره فرقه ماسونی با من صحبت کرد، مرا طی تشریفات وارد سازمان ماسونی بیروت کردند. چند روز بعد در حالیکه مقام اول فراماسونی یعنی «شاگرد» بدست آورده بودم، باسلامبول برگشتم.

وقتی وارد اسلامبول شدم چون قبلاً مرا از بیروت به این لژ معرفی کرده بودند، در لژ مزبور شروع به فعالیت کردم. در مدت شش سال درجات شاگرد، کارگر و استاد را گذراندم. مقارن این ایام مصطفی کمال اتاتورک زمامدار ترکیه شد و با وجود اینکه ماسنها در تغییر رژیم ترکیه و پیروزی انقلاب به اتاتورک و انقلابیون کمکهای فراوانی کرده بودند، معذک به علت افراط‌کاریهایی که در انقلاب صورت گرفت به مخالفت با رژیم جدید برخاستند و سرانجام بنا به خواهش اتاتورک لژهای ماسونی گراند اوریان ترکیه کار خود را تعطیل کردند.

در سال ۱۳۱۴ ش (۱۹۳۵ م) از اسلامبول به بیروت رفتم و تا سال ۱۳۱۷ ش (۱۹۳۸ م) در لبنان چند لژ ماسونی تأسیس کردم، در مقابل هر لژی که تأسیس می‌کردم و یا هر فعالیت انسانی که از من سرمیزد یک درجه می‌گرفتم، بطوریکه تا درجه ۳۳ ارتقاء پیدا کردم. چون مرکز ماسنی گراند اوریان مرتباً اعمال مرا تقدیر می‌کرد، درجه ۱۴ مکرر را که مقام عالی است به من دادند و در سال ۱۳۱۷ ش (۱۹۳۸ م) به ایران آمدم.

در ایران با مرحوم فروغی، حکیم‌الملک و طباطبائی [سید محمد صادق] ملاقات کردم و مطلع شدم که فعالیت ماسونی در این منطقه تقریباً تعطیل شده است. بدینجهت از آنها خواستم که مجدداً فعالیت خود را آغاز کنند. ولی مؤسسين لژ گراند اوریان ایران بانظر من مخالفت نمودند، و مقرر گردید که در صورت احتیاج

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

از اسناد موجود در خانه حکیم الملک که مربوط به لژ (بیداری ایران) بود استفاده کنم و از حافظه و اطلاعات ۱۴ نفر اعضای لژ بیداری ایران که در قید حیات بودند کمک بخواهم. چون احساس می‌کردم که محیط آبروز ایران احتیاج مبرمی به تزکیه روح و اخلاق و تعلیمات ماسونی دارد، لذا از هیچگونه کوششی خودداری نکردم. ولی هرگاه بایکی از مؤسسين لژ بیداری ایران سخن می‌گفتم، جواب می‌دادند که محیط اجتماعی وقت، آماده فعالیت نیست.

حادثه شهریور ۱۳۲۰ ش (۱۹۴۱ م) وزمامداری مرحوم فروغی بهمن فرصتی داد تا باردیگر درباره امکان فعالیت لژهای فراماسونری در ایران مطالعه کنم. از این رو چند ماه بعد از زمامداری مرحوم فروغی، روزی آن مرحوم را ملاقات نمودم و با وی درباره فعالیت لژ گفتگو کردم. فروغی ضمن ابراز خوشوقتی از افکارم گفت که از دو ماه قبل اعضاء لژ بیداری ایران مجدداً شروع به فعالیت کرده‌اند من هم می‌توانم با آنها کار کنم.

چون در آن هنگام فرانسه در اشغال قوای هیتلری بود و مرکز گرانداوربان نمی‌توانست فعالیتی در خارج از فرانسه بنماید، بناچار با قاهره تماس گرفتم و پس از چندی با لژ الینای سوئیس نیز مکاتبه برقرار کردم و در جواب این نامه را دریافت نمودم که عیناً در اختیار تان قرار میدهم:

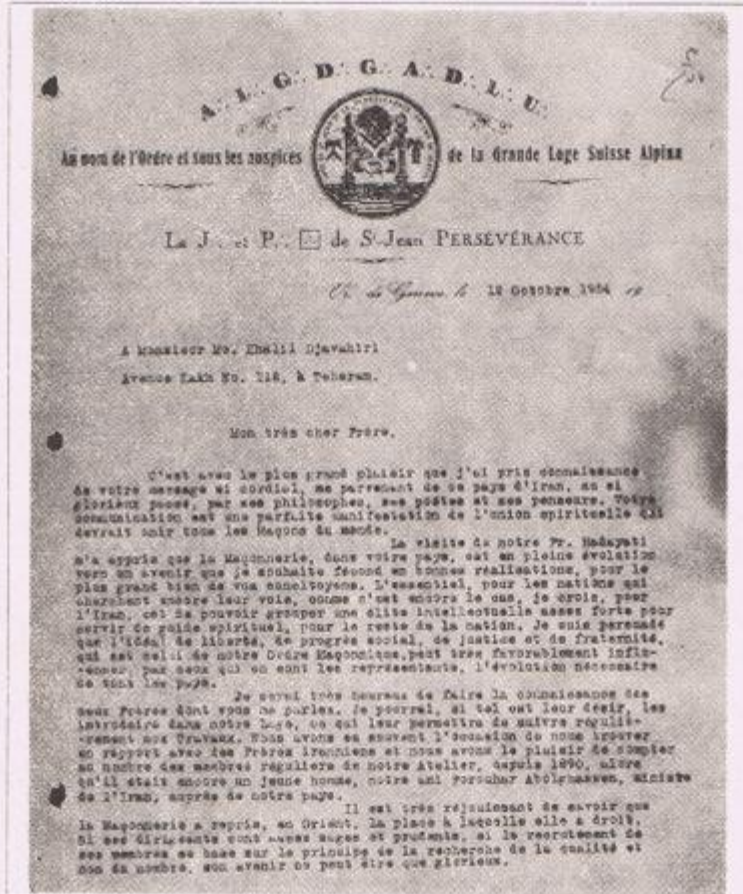
ژنو ۲۰ اکتبر ۱۹۵۴.

به آقای خلیل جواهری خیابان کاخ شماره ۱۱۲ تهران.

برادر بسیار عزیزم

پیام محبت آمیز شما را از کشور ایران که دارای سوابق تاریخی، فلاسفه و شعرا و متفکرین است با خوشوقتی کامل دریافت داشتم. مضمون آن نماینده بارزی از اتحاد روحی است که تمام ماسونهای جهانی را بهم مرتبط می‌سازد. ضمن ملاقات برادرمان... هدایتی چنین استنباط کردم که در کشور شما ماسونری در حال تکامل است و آرزو مندم نتایج خوبی برای سعادت هموطنان شما

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نامه گرامرانه از آیینای سویس به استاد اعظم از همایون

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

ببار آورد. برای مللی مانند ملت شما ایران که در جستجوی راه ترقی هستند بهترین طریق این است که يك طبقه منورالفکر بتواند با وحدت فکری لازم مجتمع شود.

یقین دارم که آرزوی آزادی و پیشرفت اجتماعی و عدالت و برادری که سرمشق و دستورالعمل همه ماسونها است، بخوبی می‌تواند سرمشق ترقی و تکامل تمام کشورها بشود.

بسیار خوشوقت خواهم شد که با برادرانی که درباره آنها به من اطلاع داده‌اید در صورتی که میل داشته باشند ملاقات نمایم و آنها را به لژ خودمان معرفی کنم، تا شاید بدین وسیله موفق شوند در جریان کارهای ما قرار بگیرند.

اغلب اوقات ما برادران ایرانی را ملاقات می‌کنیم و بسیاری از آنها از سال ۱۸۹۰ اعضای دائم و مرتب کارگاه ما می‌باشند. بین آنها مرد جوانی وجود دارد که دوست ما است و نام او ابوالقاسم فروهر است که وزیر مختار ایران در کشور ما می‌باشد. بسیار جای خوشوقتی است که مطلع می‌شویم ماسونری در شرق جا و مقام شایسته خود را کسب نموده است. اگر رهبران لژها عاقل و محتاط باشند و اگر در انتخاب اعضاء اصلی تحقیق نمایند و صفات اشخاص نه تعداد آنها را در نظر بگیرند آینده لژها محققاً افتخارآمیز خواهد بود.

فرا ماسونری يك وسیله تفریح و تفنن اجتماعی نیست و باید يك طبقه منور-الفکر آنها تشکیل دهند، تا اعضاء آن بتوانند وظیفه سنگین خود را به انجام برسانند، نباید فراموش کرد که این تشکیلات ابتکاری فقط بانوجه به صفات روحی و عواطف قلبی افراد هدایت می‌شود و نمی‌تواند دست‌آورز عامه گردد.

برای اینکه نفوذ و قدرت لژ به نحو شایسته‌ای توسعه یابد، باید مخفی ولی در حال فعالیت بمانند و راهنمای آن باید به منزله منبع نورانی و درخشانی باشد که معبد را روشن می‌کند. لازم است همواره در اطراف لژها ابتکارات جدید و مداوم احساس گردد، تا از این راه تشکیلات ما بتواند در بهبود وضع خانواده

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

بزرگ بشريت وظيفه خویش را انجام دهد .

امضاء : استاد اعظم

باری ، لژ الپینا طی یکی از نامه‌های خود در جواب اظهار داشت که فقط در داخله کشور سوئیس می‌تواند فعالیت کند و از فعالیت در خارج از این کشور عاجز است . پس از خاتمه جنگ و آزادی فرانسه لژ گرانداوریان نیز به من اطلاع داد ترتیباتی بدهم تا هفت نفر به پاریس بروند و پس از تکمیل مقدمات ، فرمان تأسیس لژ صادر شود .

چون جواب مرکز لژ فراماسونری مصر « المحفل الاکبر المثالی العالمی » از همه مساعدتر بود ، لذا مکاتبه را با لژ فراماسونری مذکور که شعبه‌ای از گرانداوریان فرانسه بود ، دنبال کردم ، و در نتیجه قرارداد شخصی را به تهران بفرستند . در همین وقت يك کنفرانس بین المللی مرکب از لژهای گرانداوریان در قاهره تشکیل شد . من نیز به قاهره رفتم و در آنجا از نزدیک درباره ایران و عدم امکان فعالیت علنی شعبه و پوشیدن لباس و استعمال علامات ماسونی صحبت کردم و موضوع را به اطلاع رؤساء لژ قاهره رسانیدم ، و تأکید کردم که در ایران کلمه ماسونی در حکم کلمه جاسوس است و حتی مردم این سرزمین با سوء ظن شدید به این تشکیلات نگاه می‌کنند و حتی این فرقه طرف سوء ظن سازمانهای دولتی که در اکثر آنها فراماسنهای قدیمی کار می‌کنند می‌باشد . لژ قاهره موافقت کرد که نماینده‌ای برای مطالعه به تهران بفرستد که تا در صورت موافقت او ، لژ جدید در تهران تأسیس گردد .

در سال ۱۳۲۹ ش (۱۹۵۰ م) یکی از ماسنهای معروف مصری بنام «حنایبورا شد» به تهران آمد . پس از مطالعه کامل در اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران و ملاقات با عده‌ای از ماسنهای قدیمی تصمیم گرفت موافقت خود را با تأسیس لژ جدید اعلام کند ، ولی ناگهان اطلاع رسید که ماسنهای قدیمی ، مرحوم سپهبد رزم‌آرا را وادار به مخالفت با تأسیس لژ کرده‌اند و حتی خبر زیر در مجله تهرانمصور^۱ تحت

۱- شماره ۳۹۵ تهرانمصور ۱۱ اسفند ۱۳۲۹ .

عنوان «نشان و حمایل فراموشخانه» منتشر شد :

«در این هفته مردی بنام (حنا ابوراشد) وارد تهران شده است که مدعی است برای يك مقام عالی ایران نشان فراموشخانه آورده است . هنوز مقامات مملکتی بطور رسمی از ورود این شخص اطلاعی ندارند ولی در محافل سیاسی گفته شده است نشانی که این مرد آورده است ، نشان و حمایل درجه سی و سوم یعنی عالیترین نشان افتخاری فراموشخانه است . از این نشان فقط به زرر ششم، ترومن و نسان اوریول رئیس جمهور فرانسه داده شده است. در میان این سه نفر فقط ترومن عضو فراموشخانه است . هنوز نیز معلوم نیست در صورتی که حامل نشان مراجعه کند ، این نشان افتخاری مورد قبول واقع خواهد شد یا نه ؟»

این خبر که شخص رزم آرا آنرا دیکته کرده و بدستور او در مجله تهرانمصور منتشر شده بود، زنگ خطری بود که برای فراماسنها بصدادر آمد. به همین جهت فراماسونهای ایران از آن روز دشمن سرسخت دهقان مؤسس تهرانمصور شدند و حال آنکه چون او تاسیونالیست افراطی بود ، با تأسیس فراماسونری در ایران مخالفت می کرد .

با وجودی که فکر تأسیس لژ فراماسونری با عدم موفقیت مواجه شده بود، معذک همچنان در صدد تأسیس لژ در ایران بودم . زیرا مرکز لژی که من عضو آن بودم ، پس از استماع گزارش «حنا ابوراشد» و اطلاع از مشکلات ، تعصبات و حتی کارشکنیهای بعضی از ماسنهای قدیمی ایران به من اطلاع داد که همچنان تصمیم دارد شعبه ای در ایران تأسیس کند ، به این منظور بهزودی نماینده دیگری به ایران فرستاد .

این نماینده که بنام (خلیل ابوالخود) بود با در دست داشتن اعتبارنامه و دستور صریح استاد اعظم لژ «المحفل الاکبر المثالی العالمی»^۱ به تهران آمد و در نیمه دوم سال ۱۹۵۱ م - (۱۳۳۰ ش) در هتل گیلان شش نفر از افرادی را که من

خلیل ابوالخود استاد
اعظم نژادآل جهانی
که برای تأسیس نژاد
همایون تهران آمد.

قبلاً از آمادگی آنها اطمینان یافته بودم ، به عضویت فراماسونری درآوردم.
این شش نفر به ترتیب عبارت بودند از : دکتر احمد هومن - دکتر محمود
هومن - سید ذبیح الله ملک پور - محمد علی امام شوشتری - ابراهیم پناه - میر اسلاو -
بادین .

خلیل ابوالخود ، در مدت بیست روزی که در تهران اقامت داشت ، شش نفر
فوق الذکر را با انجام تشریفات مختصری به عضویت «مجلس اکبر ابده آلی جهانی»
درآورد و به آنها درجات مختلف تا مقام استادی داد . باید دانست که آئین نامه و

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

قانون اساسی ماسنی، به گرانند لژها حق میدهد که در مواقع فوری و ضروری و در مدتی کوتاه درجات مختلف را به ماسنها بدهند.

بازی ابوالخود پس از انجام تشریفات به مصر بازگشت و تقاضای کتبی تشکیل لژ را باخود به قاهره برد و پس از چندی اوراق رسمی را که هفت استاد فراماسنی می‌بایست ضمن تنظیم آنها تقاضای برقراری لژ بکنند، به تهران فرستاد، این اوراق را در حضور هرشش استاد ماسنی تکمیل کرده، و پس از امضاء کامل به قاهره برگردانیدم. یکماه بعد اجازه تأسیس لژ ... شرق ۴۵۱ برای ما فرستاده شد.

فرمان تشکیل لژ روز ۲۴ نوامبر ۱۹۵۱ که مطابق با سال فراماسنی ۵۹۵۱ و سال ۱۳۳۰ شمسی بود صادر گردید و به امضاء رسید. در این فرمان تأکید شده است که رئیس لژ محمد خلیل جواهری و اعضاء مؤسس آن: دکتر احمد هومن - میرسلو - بادین - جعفر رائد - محمد علی امام - محمد قریشی و ارنست برون می‌باشند. چون نام لژ مورد اعتراض واقع گردید، با اجازه استاد اعظم قاهره نام آن را به «همایون» تغییر دادیم و شروع به کار کردیم اولین جلسه لژ در خانه مسکونی اینجانب واقع در خیابان کاخ شماره ۲۱۲ تشکیل گردید.

در این جلسه و جلسات دیگر همه آداب و رسوم و ریتول‌های اولیه انجام نشد زیرا با توجه بشرایط سخت آنروز، برگزاری همه تشریفات میسر نبود و لذا با اجازه استاد اعظم آنچه را که مقدور بود و می‌توانستیم برای رسمیت تشریفات بکار بردیم. پس از تشکیل لژ و پایان مراسم اولیه، شروع به ترجمه قانون اساسی و آئین‌نامه‌های فراماسونی کردیم و این ترجمه‌ها را برای تصویب استاد اعظم به قاهره فرستادیم و آنگاه قسم‌نامه، وصیت‌نامه و تقاضا نامه را به فارسی تنظیم و در چاپخانه نقش جهان چاپ نمودیم.

در آنروزها حزب منحل شده در تمام چاپخانه‌ها سازمان وسیعی داشت، لذا مامی‌بایست با احتیاط فراوان کار می‌کردیم. بدین جهت بود که باکمک مدیر چاپخانه

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

باسم الله الحنان
مؤید من العظمت
الشرق الاكبر المثالی العالمی

الرئيس الاعظم
عبدالمجید ملكة
الهند

من الرئيس الاعظم
شجرة البناتين الاحرار المثالین القدماء والمقربین فی بول العام

الی توایا کلی الاحترام وحق الاحترام والرؤساء المحرمین والاحرار الاحرار

السلام التام . . . والتعظيم والاکرام

أما بعد فقد عرض علينا طلب إخواننا الاحرار الاسمانه بمردخله جودواهم، والتفكر احدتهم من جودهم من ویدوسفلو اربان وجعفر رانك
وهماء على اتمام دعوتهم القويين ورؤسئهم، وبيوت

يتمسكون به التصريح لهم بأفكارهم جعل من محافل البناتين الاحرار المثالين باسم محفل . هماً يديت . تابع للمحفل الاكبر المثالی في مدينة طهران الإيرانية
تحت مظلة الشرق الاكبر المثالی العالمی . وبنا لنا من السلطة الدستورية العالمية التي تقتضيها اصول الشريعة قد قبلنا منهم . وأجانباً منهم
بالتولية والتفويض بترضية من محفلهم الاكبر . ولما لنا فيهمين الثقة والاعتماد واقفاً على إنشاء محفل قانوني منهم باسم محفل ريدلوي . . . رقم ١٠٠٠
بجامع في شرق طهران . . . ايرانية . وأجرباً هذا المحفل عند اجتهاده قانونياً أن يقبل المثالين ويكثفهم بأسرار الشريعة العرة ويريق إخواناً قدرة الشريعة
والثقة ويقل طائفي الإلحاد إلى غير ذلك من الأعمال بحسب الدستور القاموس المثالی العالمي ونظامه العام وأحكامه العامة .

إجابة شمس مؤلف الإعران قد عبادنا نحن من جودهم وثباتاً عبرة للمحفل والأجانب لثقتهم بصدقهم منياً أولاً له والواجب محفلهم على إتمام
منياً ثانياً له . وعلى الرئيس المحترم أن يفتح المحفل باسم الله الحنان مؤيد من العظمت . ويقوم بإدارة أعماله ويقيم بالثقة إلى أن يتسب له خلف من
الإخوان المحرمين السابقين . أو من شغل وظيفة منه في محفل مثال منظم ويثبت بعد الانتخاب بكرم الرئاسة على حسب اصول الشريعة العرة القدوة
ليكون له كامل السلطة التي تفرد له القيام بوظيفته . ووجدنا له أن يستوفى من يعمل معه من الإخوان البناتين الاحرار وأن يتسلك بهم سبل الهدى
والاستبصار . وأن يحافظوا جميعاً على العمل بضموم الدستور والنظام العام وكل ما صدر وما يصدر من قرارات الشرق الاكبر المثالی العالمي . والمحفل
الاكبر المثالی الوطني الحديث . وأن يستألف لهم لائحة داخلية لإدارة المحفل بحيث لا تكون عاقلة لتصوص الدستور القاموس المثالی العالمي ونظامه
العام . على أن يردوا نسخة من لوائحهم الداخلية لنا بعد التصديق عليها من المحفل الاكبر المثالی في مدينة طهران كالتاليين له . وأن يقدوا هذه اللائحة وجميع
أعمال المحفل في سجل منظم وأن يرسلوا لنا من كل عام كشفاً بأعضاء المحفل مستوفياً جميع البيانات . وأن يحافظوا على تنفيذ الرسوم المستحق في
مواضعها ونفوا بردهم ويرفقوا بهمهم . إن العبد كان مستولاً .

وهذه البركة حين علم العمل بما داموا محافظين على هذه الرعايا ومقيمين في العمل العام .

صدرت هذه القرارات من الشريعة الثانية العالمية بأمر أعظم عليها بحكم الشرق الاكبر المثالی العالمي بمدينة الشريعة يوم السبت ١٩ ذو القعدة ١٢٦١
لموافق ١٤ من شهر ديسمبر سنة ١٨٤٥ من التاريخ العام

بأمر الرئيس الاعظم
الرئيس العام للمحفل العالمي
عبدالمجید ملكة الهند
شجرة البناتين الاحرار المثالین القدماء والمقربین فی بول العام

فرمان تأسیس نژدهمايون در ایران

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

ترجمه فرمان تأسیس لژ همایون از جانب حنا بی رashed استاد اعظم

و رئیس بزرگ لژ شرقی اکبرمثنای عالمی

بنام خدای آفریدگار - مهندس کون اعظم -

شرقی بزرگ مثنای عالمی - از طرف رئیس اعظم

بنوده بنایان آزاده حقیقت پرور قدیم و پذیرفته در میان دولتهای عالم به بنایان آزاد ما ، با احترام تام ، و به آنان که به احترام و حرمت فائق آمده و رؤسای محترم و به برادران عزیز ... سلام تام و بزرگداشت و اکرام

اما بعد - ما اطلاع یافتیم که برادران گرامی ، استاد ما آقایان محمدخلیل جواهری و دکتر

احمد هومن و محمود هومن و میرسلوا بدین و جعفر رائد و محمدعلی امام و محمد قریشی و ارنت برون

خواسته اند که درباره ایجاد محفلی از محافل بنایان آزاده حقیقت پرور بنام محفل همایون تصریح شود

که تابع محفل بزرگ مثنای عالمی امیراطوری ایران باشد در تحت نظام های شرقی اکبر مثنای . و سبب

آنچه از قدرت فرمان جهانی ، ما راست ، که اصول بنایان آزاده اقتضای آنرا داد و خواست آنان را

پذیریم . و ما خواهش آنها را با لبیک اجابت کرده و بنا به توصیه از محفل بزرگ آنها آنان را بپذیریم .

و به علت اینکه ما به ایشان وثوق و اعتماد داریم موافقت کردیم به ایجاد محفلی اقدام شود به نام محفل

همایون بشماره $\frac{1}{100}$ که در شرق - تهران - ایران دایر شود و بدین محفل در زمان اجتماع قانونی

خود اجازه دادیم که طالبان را بپذیرد و آنها را با سرار بنایان آزاده آگاه نماید و برادران ما را

بدرجه دوم و سوم ارتقاء دهد و نیز غیر از اینها طالبانی را که بخواهند ملحق شوند ، پذیرا شود و اعمال

دیگری که بحسب دستور ماسونی جهانی باشد و موافق با نظام و احکام داوری آن ، قبول نمایند .

جهت اجابت به تقاضای این گروه از برادران ، آقای محمدخلیل جواهری را رئیس محترم این

محفل انتخاب کردیم و آقای دکتر احمد هومن را به عنوان استاد ارجمند اول و آقای محمدعلی امام را

به سمت استاد ارجمند دوم او برگزیدیم . و بر عهده رئیس محترم است که محفل را بنام آفریدگار بزرگ

جهان بگشاید ، و با دادره اعمال آن قیام نماید و بگرداندن امور آن اهتمام کند تا آنجا که او برای

خویش جانشینی از برادران محترم سابق و یا از کسانی که عهده دار وظیفه بنایی در محفل حقیقت پرور

منتظم باشد ، برگزیند ، و پس از انتخاب بر کسی ریاست خود به نشیند بر حسب اصول بنایان آزاده

کهین تا او را قدرتی کامل باشد که با آن ، قیام بوظیفه خویش را تدبیر نماید . و ما باو تاکید می کنیم ،

یکسانی که از برادران با او همکاری می کنند اعتماد کنند و از آنها اعتماد بگیرد و آنها را به هدایت

و آگاهی راهبر باشد . و اینکه چنگلی به تصویب فرمان و نظام عمومی و قراردادی را که شرقی اکبر مثنای

عالمی ، و محفل بزرگ مثنای وطنی هم قسم صادر کرده و می کنند ، عمل کنند ، و اینکه

یک آئین نامه داخلی جهت اداره محفل بنویسند بطریقی که مخالف قوانین و دستورات ماسونی مثنای

عالمی و نظام عمومی نباشد بعد از تنظیم این آئین نامه داخلی ، آنرا برای گواهی از طرف محفل

بزرگ حقیقت پرور امیراطور ایرانی تابع برایشان برای ما بفرستند و اینکه مقیده به لایحه و جمیع

مواعید آن باشند و بوعده وفا کنند و به پیمان خویش عمل نمایند ، که از پیمان سئوال کنند .

و بموجب این فرمان به آنها اجازه میدهم که بدان عمل نمایند تا زمانی که بر این وصایا

محافظ و مطیع باشند و در سرجل عمومی مقید باشند .

این فرمان صادر شد از طرف بنایان آزاده و حقیقت پرور جهانی بدستور ما و مهر زده شد به مهر

شرقی اکبر مثنای عالمی در شهر قاهره و بیروت - روز شنبه ۲۴ نوامبر ۱۹۵۱ موافق ۲۴ نوامبر سال

۱۳۳۰ از تاریخ عمومی مهر حامل ختم اعظم - مهر و امضاء خزانه دار کل - مهر معمار بزرگ - کاتب -

مرا عظم - رئیس دیوان اعظم - استاد اعظم

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دو حرفچین را که عضو حزب منحلّه توده بودند، به اختیار گرفتیم و کلیه اوراق لژ را به صورت حروف و صفحات در آوردم و همین دو تن را به کار چاپ آنها داشته از او آخر سال ۱۳۳۰ شمسی (۱۹۵۲ م) فعالیت زیرزمینی ما بارعایت کلیه آداب و رسوم مخفی برای قبول عضو جدید و تشکیل جلسات شروع شد. البته در جلسات لباس رسمی نمی پوشیدیم. زیرا وسیله و محل تعویض لباس و سایر تشریفات در اختیارمان نبود. فقط سوگندنامه‌ای تنظیم کردیم که هر کس می خواند خود به خود عضو لژ همایون می شد. به نظر م سوگندنامه را دکتر احمد هومن انشاء کرده و در آن چنین نوشته شده بود:

بنام با عظمت معمار بزرگ جهان

من . . . از سکنه . . . و تبعه . . . بخداوند بزرگ و به کتاب مقدس و عزیز و به شرافت خودم قسم می خورم که نسبت به لژ خود همایون که تابع لژ بزرگ ایده آلی جهانی است وفادار باشم و عملی کردن آئین نامه اساسی و داخلی آنرا عهده دار گردم و به پادشاهم و دولت و میهنم شرافتمندانه و صمیمانه و صادقانه خدمت کنم و از شرافت خود و خانواده ام محافظت نمایم و نسبت به برادرانم در لژ و هر برادری که از عشیره آزاد است وفادار باشم و هیچگاه وجود خداوند با یکی از ادیان آسمانی را انکار نکنم و مرتکب هیچگونه عمل زشتی نشوم که از مقام عشیره من بکاهد. و خانواده برادر فراماسون خود را خانواده خود و پدر و مادرش را پدر و مادر خویش و زنش را خواهر خود و نیز خواهرش را خواهر خود و دخترش را دختر خود و فرزندانش را فرزندان خود بدانم و تعهد می کنم که اسرار فراماسنی را فاش نکنم و راجع بر موز با کلمات یا اشارات آن چیزی ننویسم و نگویم و آنچه از دستم بر آید در راه خدمت به برادران فراماسنیم دریغ نکنم و نسبت به فقراء و نیازمندان مساعدت نمایم و نسبت به بیماران مهربانی کنم و همیشه در راه خدمت به بشریت بکوشم و از آلام و دردهای آن بگاهم و دایم در فکر ایجاد نقشه های انسانی و عمرانی بنفع برادران فراماسنیم علی الخصوص و به

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نفع دیگران بطور عموم باشم و با دیگر برادرانم در راه مبارزه با ظلم و استبداد و دیکتاتوری مخرب و توانفرسا همدست باشم و در هیچ حالی بداندیش یا مستبد با ستمکار نباشم و در کلیه کارهایم بشردوست باشم و به هم‌میهن‌انم کمک‌کنم تا پیشرفت کنند و سعادت‌مند شوند و از ظلم و جور نجات یابند و نسبت به حیثیت کشورم و میهنم صدمه‌ای نرسانم و با برادرانم اعضای لژ در هر کوششی که بنفع فراماسنی است، همکاری نمایم تا اینکه هر برادر فراماسنی يك هم‌میهن بین‌المللی شود که هم دارای حرمت ملی و احترام شخصی است و هم دارای مقام عالی در جامعه جهانی باشد و اندیشه خود را بسوی ایده‌آلهائی که ضامن پیشرفت آزادی و مساوات و برادری هستند اوج دهد و به‌طبقه جوان تحصیل‌کرده میدان بدهم تا فراماسونری از او يك نسل جدید^۱ که دارای اندیشه‌هائی بلند است بوجود آورد و به آزادی افراد بر اساس قاعده «مقیاس مساوات در نمایندگی دوستانه بین هیئت‌های آنست» و به برادری بین افراد بشر بر اساس قاعده «برادری و همکاری در اتحاد بین دولت‌ها و ملت‌ها بدون در نظر گرفتن اختلاف نژاد است» کمک نمایم و با برادرانم بکوشم تا علماء و رهبران فکری و روزنامه‌نگاران و ادباء را بطرف خود جلب کنیم و برادرانی را که از فعالیت لژ باز نشتند بتکان آوریم تا به مقصود خودمان که عملی کردن هدفهای فراماسنی است برسیم و وقتی نتیجه مطلوب بدست خواهد آمد که در پستهای مهم مردانی دارای علم و اخلاق و اراده خلل‌ناپذیر و دل‌بیدار و شایستگی فوق‌العاده پشتیبان ما باشند تا در نتیجه هدفهای تحقق‌پذیرد، و به پیروزی حقیقی مورد نظر برسیم و در آن هنگام خواهیم دید که دیگر رهبران و متفکرین نه به‌اسم و بجهت و مقام محدود بلکه بعمل و خیر مطلق رهبر و متفکر خواهند بود و مشعل مثلث آزادی، برادری و مساوات را در دست خواهند داشت

۱- در لژ همایون و لژ مولوی نکته‌ئی که مورد توجه دقیق مؤسسين و کارگردانان بوده وهست عضویت عناصر جدید بخصوص جوانان است. این نکته موجب نا رضایتی و شجاعت دیگر فراماسونری بخصوص اعضاء قدیمی را فراهم آورده است.

وصیت

اینجناب رضا جعفری ساکنین تهران و تبعه ایران

بشرافت خودم و بکناب مقدس سوگند میخورم که نسبت بمحفل خودم
 محفل که تابع محفل اکبر ابدہ آلی جهانی است وفادار باشم و
 اجرای آئین نامه اساسی و آئین نامه داخلی آنرا بعهده بگیرم و بشرافت
 خود و شرافت خانواده ام محافظت نمایم و بیادشاهم و میهنم صمیمانه و
 شرافتندانه و صادقانه خدمت کنم اگر چه در راه آن جان خود را از دست
 دهم و بنام نیک کشورم و میهنم بیچوجه آسیبی نرسانم و از برادر
 فراماسون و خانواده او نکهداری کنم و وجود خداوند یا دینهای آسمانی
 را انکار ننمایم و عمل زشتی مرتکب نشوم که برخلاف قانون باشد و اگر
 بچیزی از آنچه گفتم عمل نکنم بحکم هیئت عالی فراماسونی سر فرود
 بیاورم اگر چه بریختن خون من و گرفتن جان من حکم کند

رضا جعفری
 ۱۳۰۳/۳/۵

متن وصیت نامه سنا تور رضا جعفری

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۴۹

درخواست نامه داوطلب

جناب آقای رئیس و اعضای محترم انجمن لوز

احسان جوشن و اشتیاق فروان مرا برانگیخته که خواهان
 واستگی به لوز از جمله ^{گردد} تا بتوانم در ظل پرچم آن لوز
 از چند دروازه رسنگاری ایام بنور ازهر شفق برآید که بشود بکارش.
 از اینور به تقدیم این درخواست سعادت و امیدوارم که با پذیرش این
 نامه در هر که بنشین آرایه و قدیمی سرافرازم فرماید.

با تقدیم احترامات فائقه

۳۰/۱۲/۳۰

	نام	رضا
	شهرت	صنوبر
	نام پدر	پیرمحمد
	سن	۳۵
	شغل	کارمند
	محل اقامت	تهران
	نشانی منزل	خیابان ...
	تلفن منزل	-
	محل کار	در تهران

درخواست عضویت در انجمن لوز سناتور رضا جعفری

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

و انشاء الله هیچ مانعی مرا از ادای وظیفه‌ام باز نخواهد داشت زیرا عنایت الهی نگهبان و راهنمای من است و مرا یاری می‌کند و خدا دست ما را می‌گیرد تا آنچه در آن سعادت اعضای ما و سعادت عشیره آزاد و سعادت افراد بشر است انجام دهیم.

اگر خلافتی از من نسبت به آنچه در این سوگند خود تعهد کرده‌ام سر بزنند خون من حلالست و مطابق تصمیمات هیئت عالی در مجلس عالی لژ بزرگ ایده‌آلی جهانی که افتخار و ابستگی بد محافظان آنرا دارم و مطابق آئین‌نامه‌های فراماسونی عمومی مستحق خواهم بود که سر مرا بزنند و زبانم را از بیخ بکنند و مرا رسوا و بی‌آبرو نمایند.

علاوه بر این، کسیکه وارد این لژ میشد، وصیت‌نامه‌ای نیز از او می‌گرفتند که ذیل آن را امضاء میکرد:

وصیت نامه

اینجانب ..... از ساکنین ..... تبعه .....

بشرافت خودم و به کتاب مقدس سوگند می‌خورم که نسبت به لژ خودم لژ... که تابع لژ بزرگ ایده‌آلی جهانی است وفادار باشم و اجرای آئین‌نامه اساسی و آئین‌نامه داخلی آنرا بعهده بگیرم و بر شرافت خود و شرافت خانواده‌ام محافظت نمایم و به پادشاهم و میهنم صمیمانه و شرافتمندانه و صادقانه خدمت کنم اگر چه در راه آن جان خود را از دست دهم و بنام نیک کشورم و میهنم بهیچوجه آسیبی نرسانم و از برادر فراماسن و خانواده او نگهداری کنم و وجود خداوند یارینهای آسمانی را انکار ننمایم و عمل زشتی مرتکب نشوم که برخلاف قانون باشد و اگر به چیزی از آنچه گفتم عمل نکنم بحکم هیئت عالی فراماسنی سرفروود بی‌اورم اگر چه بر یختن خون من و گرفتن جان من حکم میکنند.

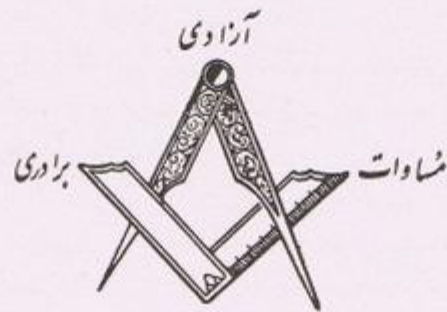
(محل امضاء)

اولین کاری که لژ همابون کرد، ترجمه و چاپ قانون اساسی و آئین‌نامه

داخلی لژ به این شرح بود:

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

قانون اساسی لژ همایون

قانون اساسی - درباره فراماسن ایده آلی و اصول آن

ماده اول - فراماسونی ایده آلی یکسازمان بشری جهانی است که هدف آن خیر مطلق و جستجوی حقیقت و حکمت و معرفت و جمال میباشد. این سازمان با فضیلت سروکار دارد و به نشر علم و ادب و هنر می پردازد و در راه حق و عدالت می کوشد و به ضعیفان و ستمدیدگان کمک می کند و همه این کارها را بر اساس « آزادی وجدان و همکاری بشری » انجام میدهد .

ماده دوم - این عشیره ایده آلی بر سه پایه قرار دارد که عبارت است از :
آزادی . . مساوات . . برادری . .

ماده سوم - فراماسنی ایده آلی خواهان احترام متقابل بین پیروان ادیان و مرامهای فلسفی و اجتماعی است و جداً سعی می کند که آنها در زیر پرچم ایمان بوجود خداوند آفریدگار و مهندس اعظم جهان متحد شوند و نیز به کتب مقدس آسمانی و

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

جاویدان روان افراز می‌کند و حقوق انسان و آزادی او را در عقیده و عبادت محترم می‌شمارد .

ماده چهارم - طریقه فراماسونی ایده آلی - همه قانونها و آئینها و مقامات حاکمه موجوده را محترم می‌شمارد و از آلوده شدن به کشاکشهای سیاسی و حزبی اجتناب می‌ورزد و همیشه بنفع کشورهایی که در آن اقامت دارد می‌کوشد و با مساوات در حقوق اعضای خود را از عدالت بهره‌مند میسازد .

ماده پنجم - فراماسنهای قدیمی و فراماسنهای پذیرفته شده یک نوع عادات و رموز موروثی دارند که مقصود از آنها امروز فضاییلی است که باید هر برادر ایده آلی در شرق و غرب بدانها آراسته گردد .

ماده ششم - یک فراماسن ایده آلی از نظر اینکه یک هم میهن بین المللی است باید باز بان و قلم و سر مشق دیگران تمدن و آداب فراماسونی را توسعه و انتشار دهد و از کمک و راهنمایی و حمایت برادر خود ، گرچه به قیمت جان هم شده دریغ نکند و از او بر اساس یاری حق برضد باطل دفاع نماید .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

آئین نامه داخلی

محفل شرق ایران - ۱

تحت سرپرستی

محفل اکبر ایده آلی جهانی

- ۱- داوطلب عضویت و تنصیب درخواست نامدهای تقدیم میکنند که در آن نام و نام فامیلی و حرفه و محل اقامت و سال خود را می نویسد .
- ۲- تنصیب و عضویت یکماه بعد از تقدیم درخواست صورت می گیرد ولی ممکن است با موافقت استاد اعظم زودتر انجام یابد .
- ۳- کسیکه بعلمت ارتکاب جنایتی بازداشت شده و یا مرتکب عمل زشتی شده باشد و کسیکه ادیان آسمانی را انکار کند یا به عظمت آفریننده بشر مهندس اعظم جهان اقرار ننماید به عضویت پذیرفته نمیشود .
- ۴- داوطلب باید دارای شرایط زیر باشد:
  - الف - دارای آزادی عمل باشد .
  - ب - کمتر از بیست و یکسال نداشته باشد .
  - ج - دارای رفتار پسندیده و اخلاق خوب باشد و نیز حرفه شریف و آزادی داشته باشد و بتواند وسائل زندگی خود را بطور کافی تهیه کند .
- ۵- داوطلب باید سوگند یاد کند که نسبت به محفل اکبر ایده آلی جهانی فرمائبردار خواهد بود و آئین نامه های اساسی و داخلی را اجرا خواهد کرد و از

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

محفلی که در آن پذیرفته شده اطاعت خواهد نمود .

۶- شخص بعد از تنصیب نمی تواند به درجه بالاتری ارتقاء یابد مگر اینکه سه ماه از تاریخ تنصیب یا گرفتن درجه قبلی گذشته باشد ولی با اجازه مخصوص استاد اعظم ممکن است استثنا داده شود .

و نیز نمی تواند شخص به درجه بالاتری ترفی کند مگر اینکه راجع به درجه ای که حائز آنست قبلاً امتحان بدهد .

۷- داوطلب عضویت جز با اجازه مخصوص استاد اعظم از پرداخت حق تنصیب و حق درجه معاف نمی شود .

۸- اگر در حال پذیرفتن یا تنصیب معلوم شد که یکی از گزارشها خوب نیست یا در صندوق دو سنگ سیاه دیده شد، تنصیب موقوف می شود و محترم محفل يك کمیسیون مخفی تعیین می کند که از علت گذاشتن دو سنگ سیاه تحقیق نماید و در باره اخلاق داوطلب مخفیانه تحقیقات بعمل آورد در این صورت اگر کمیسیون رأی موافق داد در جلسه دیگری نسبت به پذیرفتن داوطلب اخذ رأی به عمل می آید و اگر دوباره دو سنگ سیاه دیده شد درخواست داوطلب مدت شش ماه را کد می ماند و پس از پایان مدت در جلسه سومی در باره درخواست او رأی گرفته می شود و اگر باز هم دو سنگ سیاه پیدا شد درخواست داوطلب رد می شود .

۹- داوطلبی که درخواست او از طرف يك محفل با بیشتر برای سه بار رد شود دیگر نباید درخواست او در هیچيك از محافل تابع محفل اكبر ایسده آلی جهانی مطرح گردد .

۱۰- درخواست تنصیب داوطلب جدید پذیرفته نمیشود مگر بعد از اینکه جوابهای محافل مثبت و درست در باره او دریافت گردد .

۱۱- هر تنصیبی که برخلاف مقررات قانون فراماسونی بشود برخلاف آنچه گفته شد صورت گیرد لغو است و هیچ ارزشی ندارد و محفلی هم که این خلاف را بکند، بمانند می گردد یا کارهای او متوقف می شود .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۱۲- درخواست کننده عضویت حق ندارد به محفلی که منتسب بیک محفل تابع نفوذ بیگانه است وابستگی پیدا کند .
- ۱۳- اعمال زیر جرائم درجه يك فراماسنی بشمار می‌رود :
- ۱- نقض تعهدات .
  - ۲- فروش و توزیع اوراق فراماسنی یا چاپ آنها .
  - ۳- فاش کردن اسرار .
  - ۴- تعهد ضرر نسبت به شخص دیگر یا حیثیت یا دارائی او .
  - ۵- تعدی اخلاقی نسبت به برادر فراماسنی و هر عملی که از مقام جامعه انسانی بکاهد یا به ضرر آن تمام شود .
- مرتکب این نوع جرائم از حقوق و حمایت فراماسنی محروم می‌گردد و برای همیشه از آن طرد می‌شود .
- ۱۴- اعمال زیر از جرائم درجه ۲ بشمار می‌رود .
- نافرمانی در صورت تکرار بعد از اجرای کیفر و آشکار گذاشتن علامتهای فراماسنی در معابر عمومی مرتکب یکی از دو جرم مذکور کیفرش محرومیت از حقوق و وظائف فراماسنی برای مدت سه ماه خواهد بود .
- ۱۵- داوطلب باید تعهد شدید کند که نسبت به محفل اکبر ایده آلی جهانی صمیمی و فرمانبردار خواهد بود و نسبت بهر چه مربوط به مسائل فراماسنی بین المللی است صادقانه تبعیت خواهد کرد و این تعهد از لحظه ای که وارد اسرار فراماسنی از هر درجه ای می‌شود الزام آور است .
- اگر شخصی این تعهد را نقض کند محفل می‌تواند برای کیفر او از کلیه طرق قانونی و مطابق آئین نامه های اساسی و داخلی استفاده کند .
- ۱۶- هر برادر فراماسنی که به علت ارتکاب به عمل غیر شرافتمندانه ای حضوراً محکوم شود نا از فراماسونی طرد می‌گردد و نیز همین کیفر برای کسیکه از حقوق ملی یا مدنی یا خانوادگی محروم شده یا کسیکه مدعی افلاس دروغ بضرر دیگران

گردیده اجرا میشود .

۱۷- تنصیب داوطلب از طرف محفلی که مطابق قانون تشکیل یافته صورت می‌گیرد ولی با اجازه مخصوص استاد اعظم و سه برادر استاد می‌توان از اجرای این قاعده صرف نظر کرد .

تنصیب در داخل محفل بعد از آزمایشهای سخت و سئوالهایی که در اثنای تنصیب بعمل می‌آید صورت می‌گیرد .

وقتیکه بعد از تنصیب راجع به داوطلب مشورت می‌شود لنگی که از پوست گوسفند سفید و به شکل مستطیل بعرض ۳۰ سانتیمتر و طول ۳۸ سانتی متر است به کمر او می‌بندند و لنگ مبتدی نامیده می‌شود کمربندی هم از نوار سفید دارد لنگ کارگر مانند مبتدی است ولی در نزدیکی دو گوشه پائین آن دو تارگل از ابریشم سبز باز وجود دارد .

لنگ استاد هم مانند لنگ کارگر است و حاشیه‌ای از ابریشم به عرض ۴ سانتی متر و رنگ سبز باز دارد روی آن از طرف بالا یک قطعه پوست است که دارای حاشیه‌ای از ابریشم به عرض سه سانتی متر و گل سومی که در وسط مثلث می‌باشد و نیز دنباله‌هایی از گلابتون دارد که عرض هر یک ۴ سانتیمتر است و روی آن دو تارگل بوسیله نواری از همان رنگ آویزان میباشد. کمربندی هم از ابریشم زرد دارد و پشت آن سیاه است .

حق درخواست ۲۵۰ ریال ، حق تنصیب ۱۰۰۰ ریال ، حق گواهی استادی ۱۵۰ ریال .

حق درجه کارگری دو پهلوی طلا و حق درجه استادی ۳ پهلوی طلا. محفل مطابق میل خود می‌تواند مبلغ را زیاده‌تر کند ولی بهیچ وجه کم کردن آن ممکن نیست .

لنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مرحوم جواهری درباره اعضاء لژ همایون چنین گفت :

۴۸۱ عضو لژ همایون مدت هسالی که لژ همایون فعالیت می‌کرد، دوپست وسی و سه نفر از افراد برجسته کشور را در تهران و ۴۸ نفر را در لژهای اهواز، تبریز و خرمشهر، اصفهان به عضویت لژ همایون درآوردیم که متأسفانه افشاء نام چهار عضو لژ در تهران فعلاً میسر نیست. جواهری درباره فعالیت لژ را چنین بیان می‌کند:

طی جنجال سه ساله نفت، ما در زیر زمین فعالیت می‌کردیم. در این مدت دوبار مراکز فعالیت لژ ما مورد سوءظن و تعقیب مقامات دولتی قرار گرفت. ولی با کمک دوستانی که در دستگاه دولت و بخصوص شهربانی داشتیم، از تعرض مصون ماند.

بسیاری از کارهای مهم را در جلسات خود حل و فصل می‌کردیم. لژ ما مرکز فعالیت‌های اجتماعی، سیاسی و تعاونی بود و بسیاری از کارهای خیریه و کمک به طبقات مستمند بوسیله ما انجام میشد. وقتی احساس کردیم و بیا هشدار دادند که مملکت در خطر است، از فعالیت علیه عناصر و دستجات مخالف کوتاهی ننمودیم.

در تمام مدت پنجسالی که لژ کار می‌کرد، دکتر هومن دست راست و سید محمدعلی امام‌شوشتری دست چپ من میشستند. مهندس اصغر مافی نیز دبیر لژ بود. برای کارهای اداری لژ، جوانی را که شغلش سراجی بود و «اصغر سلسبیلی» نام داشت استخدام کردیم. این جوان که هم‌اکنون در لژ مولوی است، جوانی امین و درستکار بود که هیچگاه خاطره همکاری با او را فراموش نمیکنم.

اشکال بزرگ فعالیت لژ همایون در عضویت اعضاء لژهای چهارگانه ولایات بود. تحقیق درباره سوابق کسانی که در ولایات می‌بایستی به عضویت قبول شوند، بیشتر وقت ما را می‌گرفت. به همین جهت نتوانستیم، تشکیلات خود را در شهرهایی که در آن شعبات نشر داشتیم گسترش بدهیم.

اگرچه مرحوم جواهری تا زمانیکه زنده بود، حاضر نمیشد اسامی همه

کسانی را که در لژ همایون با او همکاری داشتند و عضو سازمان فراماسونری مذکور بودند، فاش کند، ولی سه‌ماه پس از درگذشت ناگهانی او در بیروت،^۱ این اسامی با نامه‌ای که خود وی قبلاً بعنوان نویسنده نگاشته و کویا در دمشق یا آنکارا - نزد اولین دخترش باعانت نهاده بود، در اختیار نگارنده قرار گرفت. با این نامه يك کتابچه بغلی چاپی همراه بود، که در دوران فعالیت لژ در تهران طبع شده و در آن اسامی به ترتیب حروف الفبا تدوین گردیده است. دفترچه شامل دو قسمت است که قسمت اول در ۲۸ صفحه و حاوی مشخصات اعضای لژ، نشانی خانه، محل کار و شماره تلفن آنان می‌باشد. در قسمت دوم نام ۷۱ نفر دیگر که ظاهراً پس از چاپ قسمت اول عضویت لژ همایون درآمده‌اند، بدون رعایت ترتیب حروف اول اسامی، بترتیب تاریخ عضویت آنان در لژ آمده است. پس از رسیدن این دفترچه با توجه باور اقا تقاضای عضویت ۲۵۰ داوطلب دیگر، با مشخصات کامل هر يك که قبلاً در اختیار نگارنده بود، و همچنین دفتری که به خط سلسبیلی^۲ منشی لژ همایون است و از آن نیز استفاده گردیده، لیست کاملی از همه اعضای لژ در سراسر ایران بدست آمد، که در اینجا اسم و مشخصات آنها را (به جز پنج نفر که متأسفانه بعلمی از ذکر نامشان خودداری میشود) عیناً نقل می‌کنیم:

۱- با اینکه اتهامات زیادی بهرحوم جواهری وارد آورده‌اند و برادران ماسونیش او را شخصی سوء استفاده‌چی معرفی کرده و می‌کنند، مه‌ذاب‌س از درگذشت وی معلوم شد که فقط یک هزار و پانصد تومان پول نقد از او باقی مانده و خانه مسکونیش نیز استیجاری بوده است. بطوریکه موجر یا نزده روز پس از درگذشت جواهری، همسر و فرزندان آن مرحوم را مجبور به تخلیه خانه اجاره‌ای نمود.

۲- علی‌اصغر سلسبیلی هم‌اکنون منشی و عضو طرف اعتماد لژ مولوی می‌باشد.

نام خانوادگی	نام	نام پدر	سن	شغل	تاریخ ورود
الف :					
آبتین	عیسی	محمد مهدی	۵۹	رئیس بانک پارس	۱۳۳۳/۱۲/۲۰
آبتین	منوچهر	عیسی	۳۴	نفت ملی	۱۳۳۴/۳/۲۸
آبتین	موسی	مهدی	۵۷	مدیر کل گمرک	۱۳۳۳/۱۲/۲۰
اخوی	سلیمان	-	۵۳	بازرگان	
ارسطوزاده	امیرقلی	اسمعیل	۵۰	نفت ملی	۱۳۳۳/۱۲/۲۹
آرین پور	قاسم	هدایت	۴۸	e e	۱۳۳۳/۵/۲۴
آذری	سرتیپ محمدحسن	اسمعیل	۴۶	افسر ارتش	۱۳۳۳/۲/۱۲
اسکندانی	امیر قاسم	حسین	۵۴	وزیر پست و تلگراف	
اشراقی	حبیب‌اله	نقی	۴۸	بازرگان	
اشراقی	محمد تقی				
افتخار	محمد رضا	حاج محمد کاظم	۳۶	بازرگان	
افخمی	احمد	محمد حسن	۵۱	نماینده مجلس	۱۳۳۳/۷/۱۹
اقبال	احمد	ابوتراب		وزارتخانه	
امام شوشتری	سید محمد علی	محمد شریف	۴۶	رئیس گمرک	
امیر حکمت	دکتر علی	عبدالحسین		پزشک	۱۳۳۳/۸/۲۴
امیر نیرومند	دکتر عیسی		۶۷	نماینده مجلس	
امیری قراگوزلو	غلامحسین				
آموده	مهدی	فتحعلی	۵۶	پست تلگراف	۱۳۳۲/۱۲/۲۴
القائیان	حبیب‌اله	بابائی	۴۰	بازرگان	
القائیان	داود	بابائی	۴۳	بازرگان	۱۳۳۲/۱۱/۱۹
انصاری	دکتر ناصر	علی	۴۱	استاد دانشکده پزشکی	۱۳۳۳/۶/۲۳
ایزدی	علی	مهدی	۴۸	دربار	۱۳۳۲/۱۰/۱۵
ب :					
بادین	میر و سلاو	اوگستین	۴۳	آبجوسازی	
بالاس	اوراهام				
بختیار	ابدال	غلامحسین	۴۰	زراعت	
براتلو	احمد	علی	۲۷	نخست‌وزیری	

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نام خانوادگی	نام	نام پدر	سن	شغل	تاریخ ورود
بشیر سلطان	محمد	-	-	-	-
بنائی	سر لشکر حسن	علی اصغر	۵۹	سنا تور	-
بهن آدی	عبسی	موسی	۴۹	وکیل دادگستری	۱۳۳۳/۱۱/۲۴
بهبودی	سلیمان	سلیمان	۵۴	-	-
بودبور	غلامحسین	علی عظام الملك	۴۸	نماینده مجلس	-
پ :					
پر تو	دکتر علی	محمد	۴۷	وزارت خارجه	-
پناه	ابراهیم	حسین	۴۰	دارائی	-
پورسرتیب	فتح اله	شیر محمد	۴۷	نماینده مجلس	-
ت :					
تربیت	غلامعلی	صادق	۵۲	مجلس سنا	۱۳۳۲/۱۰/۱۱
توماج	عبدالله	علی	۶۳	نماینده مجلس	۱۳۳۳/۱۲/۲۹
ث :					
ثقت الاسلامی	موسی	محمود	۴۲	ع	۱۳۳۲/۱۰/۲۸
ج :					
جعفری	رضا	عین الله	۳۵	وزیر فرهنگ	۱۳۳۱
جلالی	دکتر فتح اله	شمس الدین	۴۳	سازمان برنامه	ع
جهان	جعفر	محمد باقر مازندرانی	۴۷	وکیل دادگستری	ع
ح :					
حداد	سعیر	میرشل	۲۵	مهندس میکانیك	۱۳۳۳/۸/۱۴
حداد	محسن	محمد کریم	۵۰	معاون فرهنگ	۱۳۳۳/۸/۲۳
خ :					
خان اکبر	نعمت الله	میرزا کریمخان	۴۱	مالك	۱۳۳۳/۲/۱۲
خزیمه علم	امیر حسین	امیر مصوم	۴۲	مالك	۱۳۳۳/۳/۲۳
خستو	تقی	محمد نبی	۵۰	قاضی دادگستری	-
خسروانی	شهاب	محمد هاشم ارباب	۵۳	نماینده مجلس	-
خشا پار	دکتر علی اصغر	محمد علی	۴۶	سازمان برنامه	-
خطاطان	موسی	محمد	۳۹	مدیر کل دارائی	-

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نام خانوادگی	نام	نام پدر	سن	شغل	تاریخ ورود
خلعتیری	عباسعلی	نصرت‌الله	۴۰	وزارت‌تجاره	
د : ۵					
دانتز	یهودا لئون	لویس	۳۷	رئیس آژانس یهود	
دادور	محمد	مهدی	۴۲	بازرس وزارت کشور	
داودیان	سید اسمعیل	سید مهدی	۴۰	وکیل دادگستری	۱۳۳۲٫۹٫۲۷
دولت‌شاهی	عباس	منوچهر	۵۸	وزارت‌تجاره	
دولوقاچار	جمشید	آصف السلطنه	۵۰	مهندس کشاورزی	
دهقان	محمود	محمد باقر	۵۰	-	۱۳۳۲٫۴٫۱۲
د : ۵					
ذوالریاستین	دکتر مهدی	هادی	۴۷	پزشک	۱۳۳۱٫۲۴
ر :					
راجی	دکتر عبدالحسین	عبدالحمید	۵۰	جراح	۱۳۳۲٫۱۱٫۲۹
رافت	محسن	ابوالقاسم	۴۰	مدیر روزنامه رافت	
رامید	هلاکو	محمدحسین‌الارسمید	۳۳	ملاک	
رشیدی حائری	عبدالامیر	محمد	۴۴	وزارت‌تجاره	۱۳۳۲٫۱۱٫۲۹
ز :					
زریاب	عباس	علی	۳۳	کتابدار مجلس	۱۳۳۲٫۱۰٫۰۱
س :					
سرمه	صادق	سید محمدعلی	۴۵	وکیل دادگستری	
سرمه	سید مرتضی	سید محمدعلی	۴۲		۱۳۳۴٫۳٫۲۸
سردارگودرزی	عزت‌الله	امیر نصرت	۳۶	قاضی	۱۳۳۳٫۱٫۱۸
سعیدی	عبدالله	ابراهیم	۳۳	نماینده مجلس	۱۳۳۳٫۳٫۱۱
سلطان‌زاده‌پسیان	حسینعلی	غلامرضا	۴۷	معلم دانشگاه	
سلامت	مهندس محمود	عبدالحمید	۴۴	سازمان برنامه	۱۳۳۲٫۱۱٫۲۰
سلطان	محمد بشیر	محمد	-	بازرگان	۱۳۳۲٫۸٫۲۹
سنندجی	عبدالحمید	حاجی عزیز	۵۴	ملاک	۱۳۴۲٫۷٫۷
سهن	مرتضی	ربی	۵۵	بازرگان	
سیاسی منتظم	محمد ولی	طاهر	۵۳	وزارت‌تجاره	۱۳۳۳٫۱۲٫۲

نام خانوادگی	نام	نام پدر	سن	شغل	تاریخ ورود
مصدقی	محسن	حاجی مصدق‌الممالک	۴۶	وکیل دادگستری	
مصدقی	هدایت‌الله	محسن	۴۹	اقتصاد ملی	۱۳۳۳٫۳٫۱۸
ممنشندی	دکتر عباس	غلامحسین	۴۲	استاد هنر سرایمالی	
ننگ و نفرین، فرزندان ایرانی که دستت بیگانه‌زای بوستان				مالک	۱۳۳۲٫۱۱٫۲۰
ملایری	محمود	اسمعیل شیخ‌الاسلام	۴۷	وزارت‌تجاره	۱۳۳۳٫۳٫۶

نام خانوادگی	نام	نام پدر	سن	شغل	تاریخ ورود
سیف	امان‌اله	علی اکبر	۶۳	ماژک	۱۳۳۳/۲/۲۴
سهیلی ش :	علی	غلامعلی	۵۷	سفیر ایران در لندن	۱۳۳۲/۱۲/۱۹
شایان	عباس	احمد	۵۹	معاون آمار کل	۱۳۳۴/۲/۲۲
شاهق	سید ابوالحسن	سید کاظم	۳۱	وزارت دارائی	
شاهیده	عباس	ابوالقاسم	۶۰		۱۳۳۳/۲/۲۷
شپیرا	موشی	میخائیل	۳۴	معاون مهاجرت اسرائیل	
شریتمنداری	عبدالرسول	مرتیض	۴۴	رئیس مبارزه با قاچاق	
شفا	دکتر جلال	ارسطو	۵۸	طبابت	
شفائی	اسمهیل	محمد کاظم	۵۴	افسر ارتش	۱۳۳۳/۲/۲۷
شفائی	دکتر احمد	علی	۴۶	استاد دانشکده پزشکی	۱۳۳۲/۹/۲۸
شقایق	مهندس حسین	علی	۵۵	مهندس	
شکوه	مسعود	مرتیض	۳۷	معاون گمرک	
شوکتی	مهدی	غلامرضا	۴۳	نماینده مجلس	۱۳۳۳/۱/۱۷
شهردار	دکتر یحیی	ابوالفتح	۴۴	پزشک	۱۳۳۳/۱۰/۶
شهشانی ص :	یاقر		۲۵		۱۳۳۲/۱۱/۲۵
سازمی	غلامحسین	عزیزاله	۴۴	نماینده مجلس	۱۳۳۳/۶/۲۲
سیاحی امین	تقی	مهدی	۵۰	مهندس	
سدیقی	محمد علی	محمد سادق	۴۱	پزشک	۱۳۳۳/۱/۲۴
سرافزاده	رضا	علی	۵۵	بازرگان	
سفائی	عبدالصاحب	محمد علی	۴۴	نماینده مجلس	۱۳۳۲/۲/۱۸
سلاحی ط :	احمد	محمد	۶۰	وزارت خارجه	۱۳۳۳/۱۱/۱۸
طالقانی	مهندس ذلیل	علی اصغر	-	وزیر	۱۳۳۳/۹/۲۸
طوب ظ :	موسی	اسمهیل	۶۴	بازرگان	
ظفر	کیقباد	خسرو سردار ظفر	۴۵	مهندس	۱۳۳۲/۱۱/۲۰

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نام خانوادگی	نام	نام پدر	سن	شغل	تاریخ ورود
ظلی	دریادار عبدالله	امیر اصلاص	۵۴	افسر ارتش	۱۳۳۲/۱۲/۱۸
ع :					
عامری	احمد	لقنه	۴۸	راه آهن	۱۳۳۳/۱/۷
عامری	مصطفی				
عجم	ناصر	احمد	۳۷	کشاورز	۱۳۳۳/۱/۷
عدل	احمد حسین	مسعود عدل الملک	۵۴	سازمان برنامه	
عدل	مجید	مسعود	۴۱	مدیر عامل دامپروی	
عرب شیبانی	اسداله	امیر سلیم	۴۸		۱۳۳۴/۴/۱۰
عرب شیبانی	عباسقلی	امیر سلیم	۵۰	نماینده مجلس	۱۳۳۲/۱۰/۸
علوی مقدم	مهدیقلی	علیقلی	۵۰	رئیس شهر یابی	۱۳۳۳/۲/۲۷
عماد تری	عماد الدین	حاج شیخ عبدالرضا	۴۹	نماینده مجلس	۱۳۳۳/۲/۱۴
ف :					
فرجام	مصطفی	ابوطالب	۵۸	بازرس راه آهن	۱۳۳۲/۱/۲۵
فرداد	علی	مرتضی	۳۵	گمرک امامان پستی	
فرد	دکتر اسداله	سید فضل اله	۴۴	بازرس اقتصاد ملی	۱۳۳۳/۱/۱۷
فرد	سید فتح اله	فضل اله	۵۰	نماینده مجلس	۱۳۳۳/۳/۳
فروغی	محسن	محمد علی	۴۵	استاد دانشگاه	
فروغی	مسعود	محمد علی	۴۰	دبیر شورای عالی سازمان برنامه	
فروهر	غلام حسین	محمود	۵۱	کارمند دولت	۱۳۳۳/۱۲/۲۳
فرودی	سید حسین	سید مرتضی	۵۱	عضو فرهنگ	
فریار	دکتر عبدالله	میرزا آقاخان	۴۲	عضو سازمان ملل در ایران	
فیلسوفی	دکتر اسماعیل	دکتر عبدالحسین	۴۱	استاد دانشگاه	۱۳۳۲/۱/۲۷
ق :					
قدس نخعی	حسین	علی اکبر زاده	۵۲	سفیر ایران در بغداد	۱۳۳۴/۷/۱۵
قریب	جمشید نصراله	عباسقلی	۴۱	وزارت خارجه	
قریشی	محمد	حسن	۴۴	ملک	
قدیمی نوائی	دکتر حسین	اسداله مستشار السلطنه	۴۹	وزارت خارجه	
قرن ایلی	حسینقلی	قهرمان	۷۴	طبيب	

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نام خانوادگی	نام	نام پدر	سن	شغل	تاریخ ورود
قوامی	رحمت‌اله	محمدحسن	۵۰	کنسرسیونم	
قهرمانی	محمد مهدی	کیومرث	۵۱	مدیر کل گمرک	
ک : ک					
کاسمی	نصرت‌اله	اسداله و دبیر حرم	۴۰	طیب	
کرامتی	محمد	عبدالحسین	۶۴	کشاورز	
کرامتی	دکتر نعمت‌اله	محمد	۳۱	پزشک	۱۳۳۲/۱۱/۱۸
کفائی	جعفر	احمد خراسانی	۴۴	وزارت خارجه	
کشفی	جمشید	میرزا آقا	۴۱	بازرگان	۱۳۳۳/۴/۲۲
کیا	دکتر امیر	طاهر	۴۲	جراح	
کیان	دکتر غلامرضا	محمد قاسم	۵۰	نماینده مجلس	
کوچکملی	علی	عبداللهی	۳۵	بازرگان	۱۳۳۳/۱۲/۱۷
کهنیم	مهدی	یعقوب	۴۴	بازرگان	
ک : ک					
گبریل	ایوب	شکری	۴۵	مقاطعه کار	
گلشایان	عباسعلی	رضاقلی	۵۲	وزیر	
گنجاووش	فریدون	محمد تقی خان	۵۵	وزارت خارجه	
م : م					
مانی	عباسعلی	ابوالقاسم	۳۹	مهندس	
مالک	لقمان الملک سعید	عیسی	۶۳	پزشک	۱۳۳۳/۸/۲۵
محمدی	مهندس عباس	حیدر علی	۴۰	راه آهن	۱۳۳۳/۳/۴
مدرس چهاردهی	مرتضی	محمد	۴۲	وزارت کشور	۱۳۳۳/۲/۱۴
مرادپور	حبیب‌اله	داود	۴۲	تجارت	
مرشد زاده	دکتر رحمت	تقی	۴۲	استاد دانشگاه	
مرعشی پور	علی اکبر	حسین	۴۲	وزارت دارایی	
مرندی	علی	جواد	۴۷	شرکت ملی	۱۳۳۳/۱۲/۱۸
مستوفی زاده	محمد جواد		۴۶	مقاطعه کار	
مشیری	رضا	عباسعلی	۴۰	وزارت خارجه	۱۳۴۱/۱/۳
مشکوتی	نصرت‌اله	نجم‌الدین	۴۲	فرهنگ	۱۳۳۳/۲/۲۱

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نام خانوادگی	نام	نام پدر	سن	شغل	تاریخ ورود
مصدقی	محسن	حاجی مصدق‌العمالك	۴۶	وكيل دادگستری	۱۳۳۳ر۳ر۱۸
مصدقی	هدایت‌الله	محسن	۴۹	اقتصاد ملی	۱۳۳۳ر۳ر۱۸
ممنضدی	دکتر عباس	غلامحسین	۴۲	استاد هنر سرایمالی	۱۳۳۲ر۱۱ر۲۰
مفتح	دکتر جمشید	اسحق	۴۲	مالك	۱۳۳۳ر۳ر۳۶
ملایری	محمود	اسمعيل شيخ الاسلام	۴۷	وزارت خارجه	۱۳۳۳ر۳ر۳۶
ملك پور	سید ذبیح‌الله	سید عزیزالله	۵۰	بازرگان	
ممتاز	عبدالله	عبدالصمد	۵۸	وزارت خارجه	
منصور	حسنعلی	علی		وزارت خارجه	
منصور	مهدی	عبدالله	۵۷	کارمند دولت	۱۳۳۳ر۳ر۳۸
موسوی	اسدالله	حاج سید آقا	۵۷	ملاك	
موسوی غروی	سیدعلی اکبر	سید عبدالغفور	۴۸	سر دفتر اسناد رسمی	
مهران	احمد	صادق	۴۵	فرهنگ	۱۳۳۳ر۱۲ر۱۶
مهران	دکتر محمود	صادق	۵۰	فرهنگ	۱۳۳۳ر۱۲ر۲۴
میرهادی	سید محمد	سید عبدالباقی	۵۰	وزارت دارایی	
میکنده	مهندس غلامعلی	علی	۵۴	مهندس	
مثیر بالاس	اوراهام	حجیم	۳۸	رئیس مدارس ارت ایران	
ن :					
ناصری	مهندس نصرالدین	ناصرالدین	۳۸	مهندس کشاورزی	۱۳۳۳ر۳ر۱۸
ناتان	شاول	ناتان	۵۳	بازرگان	۱۳۳۴ر۱۲ر۲۴
نجم آبادی	دکتر ابوالقاسم	مرتضی	۴۶	استاد دانشگاه	
نجم آبادی	دکتر محمود	مرتضی	۴۹	پزشک	
نخجوانی	دکتر عباس	محمد	۵۱	طبابت	۱۳۳۳ر۱۲ر۱۸
نسر	سید علی	سید احمد	۵۲		۱۳۳۳ر۳ر۲۲
نسهچی	داریوش	میرزا	۵۲	بازرگان	
نیساری	سلیم	عبدالله	۳۲	مشاور فرهنگ	
نیساری	عباسقلی	ابوالحسن	۴۴	رئیس بانک کشاورزی	۱۳۳۳ر۱۱ر۴
و :					
واعظ پور	اسماعیل	علی	۴۲	بازرگان	

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نام خانوادگی	نام	نام پدر	سن	شغل	تاریخ ورود
ه :					
هاشمی حائری	سید علی	سید حسن	۵۴	روزنامه نگار و نویسنده	۱۳۳۲/۱۰/۰۱
هدایتی	دکتر محمد علی	احمد	۴۲	استاد دانشگاه	۱۳۳۳/۳/۲۴
هنجینی	نسراله	محمد	۳۶	وزارت کشور	
ی :					
یدیدی	دکتر حبیب اله	فرج اله	۳۳	داروساز	
یفیموف	ازن	آنا تولی	۴۸	مهندس	
یکانگی	جمشید	بهرام	۴۶	بازرگان	
یوسفی	مهدی	حاج یوسف	۴۱		۱۳۳۴/۴/۱۳
ژ اصضهران :					
اشرف احمدی	علی	بزرگ	۴۳	قاضی دادگستری	۱۳۳۳/۱۱/۱۴
امیر نیرومند	دکتر ناصر	دکتر عیسی قلی	۳۵	جراح	۱۳۳۳/۱۱/۱۴
اسکندری	حسن	تیمور	۴۸	بازرگان	۱۳۳۳/۱۲/۱۶
برومند	محمد باقر	محمد هاشم	۳۸	ملک	۱۳۳۳/۱۰/۰۶
بنی سلیمان شیبانی	مصطفی	مهدی	۵۳	شرکت ملی نفت	۱۳۳۳/۹/۲۸
حکمت یار	فضل اله	عبدالوهاب	۳۲	رئیس آزمایشگاه شیمی	۱۳۳۳/۹/۲۸
صدری	دکتر احمد	مهدی مدیر صدری	۴۳	شهرداری	۱۳۳۳/۱۰/۰۱
طوبی	حاج حسین	حاج رضا	۳۲	بازرگان	۱۳۳۳/۱۰/۰۱
فیروزی	مهندس محمد علی	مهدی	۳۹	مهندس ساختمان	۱۳۳۲/۱۲/۲۴
مصطفوی	محمود	رضا	۳۷	بازرگان	۱۳۳۲/۱۰/۰۵
میر حسینی	دکتر احمد	هاشم	۴۱	طیبات	۱۳۳۲/۱۱/۱۶
نواب	دکتر عبدالباقی	رضا	۳۹	پزشک	۱۳۳۲/۱۰/۰۵
ژاهواز :					
آذری	نسراله	حاجی	۳۷	مالک	۱۳۳۳/۹/۱۱
امام	سید احمد	سید محمد باقر	۵۱	عضو دارائی	۱۳۳۳/۱/۰۷
امام	دکتر سید ضیاء	سید حسن	۳۰	پزشک	۱۳۳۴/۱/۱۹
امام جمعه	جلال	محمد شریف	۳۵	شرکت ملی نفت	۱۳۳۴/۱/۱۹
اهدائی	محمد رضا	منصور	۳۵	کارمند دارائی	۱۳۳۳/۱/۰۷

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نام خانوادگی	نام	نام پدر	سن	شغل	تاریخ ورود
صدیقی	محمد حسن	محمد جعفر	۳۲	-	۱۳۳۳/۶/۲۳
صمیمی بیهانی	اسداله	قنبر علی	۵۱	تجارت	۱۳۳۳/۱/۲۷
شیانی	دکتر عبداالحسین	نصراله	۳۳	دندان پزشکی	۱۳۳۳/۷/۵
عجم	ناصر	-	۵۰	ملک	۱۳۳۳/۱/۲۷
عامری	احمد	لفته	۴۵	ملک	۱۳۳۳/۱/۲۷
عامری	محمد	لفته	۵۰	ملک	۱۳۳۴/۱/۲۷
مرضوی	سید ابوالحسن	سید احمد	۴۴	بازرگان	۱۳۳۴/۱/۲۹
مرضوی	سید محمد علی	حاج سید احمد	۳۲	-	۱۳۳۴/۱/۱۷
موسوی	سید محمد علی	حاج سید آقا	۴۰	مالک	۱۳۳۴/۱/۱۷
مهرین	دکتر علی محمد	عبدالحسین	۵۰	پزشک	۱۳۳۴/۱/۲۹
قطب	سید کاظم	عبدالحسین	۵۵	مالک	۱۳۳۴/۳/۳۴ مقیم دزفوق
قوامی	رحمت اله	نفت ملی			۱۳۳۴/۱/۲۹ محاسبیما
قزقر مشهر:	زید	عبدالحسین	۴۰	بازرگان	۱۳۳۳/۱۲/۲۴
آل کاظمی	سید محمد	سید جعفر	۴۷	بانک ملی	۱۳۳۳/۱۲/۲۹
بلادی	محمد حسن	خلف	۴۴	پست و تلگراف	۱۳۳۳/۱۲/۲۹
خلفی	حاج علی	حاج فیصل	۴۷	بازرگان	۱۳۳۳/۱۲/۲۹
فیضی	علی	حسین	۴۵	بازرگان	۱۳۳۴/۳/۲۲
موقر	حاج علی	حاج یوسف بیهانی	۴۴	e	۱۳۳۴/۱۲/۲۹
یوسفی	علی اکبر	محمد شفیع	۴۹	بازرگان	۱۳۳۴/۲/۱۰
قز شیراز:	سید کاظم	محمد جعفر	۵۲	قاضی	۱۳۳۴/۱/۲۸
خلیلی	دکتر تمدن	احمد	۳۶	-	۱۳۳۴/۳/۲۲
دستقیب	دکتر ذبیح	علی	۴۹	طیبات	۱۳۳۴/۱/۲۸
فرزانه	محمد قلی	حبیب اله	۴۷	ملک	۱۳۳۴/۲/۱۰
قریان	سالم	حسین	۳۸	مالک	۱۳۳۲/۱۰/۱۵
قوامی	فضل علی	علی قلی	۴۱	دادستان تبریز	۱۳۳۳/۵/۲۴
قز تبریز:					
چاکوتاهی					
رفیعی					

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای نبوسد

نام خانوادگی	نام	نام پدر	سن	شغل	تاریخ ورود
سولانی	مظفر	غفار	۴۰	مالک	۱۳۳۳/۱۰/۱۵
مجتهدی	دکتر علی اکبر	مصطفی	۵۱	دانشیار دانشکده	۱۳۳۳/۱۰/۱۹
محمودیبه	احمد	محمود	۴۷	بازرگان	۱۳۳۳/۱۰/۲۶
موسوی	اسحق	مسب	۵۰	«	۱۳۳۳/۵/۲۴
نبوی	مهدی	عبدالعلی	۵۱	دارائی	۱۳۳۳/۵/۲۴
یاسائی	حسن	اسماعیل	۴۵	وکیل دادگستری	۱۳۳۳/۵/۲۴

دیپلم فراماسونری

از روزیکه فراماسونری سیاسی بوجود آمد، (۱۷۱۲ م ۱۱۲۹ هـ)، سازمان‌های ماسونی در سراسر جهان به اعضاء خود اوراق و استنادی میدهند که آنها را «دیپلم فراماسونری» نام نهاده‌اند. این استناد هنگامی به عضو ماسون داده میشود که یکی از درجات (شاگرد - رفیق - استاد) را طی کرده باشد.

سازمان فراماسونری لژ همایون نیز به کلیه اعضاء خود دو نوع دیپلم میداد. در بالای این دیپلم‌ها مهر و امضاء «حنایی» راشد (معمار بزرگ گرانند لژ «محلل اکبر مثالی عالی» چشم میخورد. مهر و امضاء دیگر متعلق به «خلیل ابوخلود» گرانند ماستر، مقیم بیروت است که مؤسین لژ همایون در ایران میباشد، و در عین حال مشارالیه «تصبیب کننده» مؤسین این لژ در تهران نیز بوده است.

اینک برای نخستین بار چند نمونه از دیپلم‌های اعطائی به لژ همایون که فتوکپی آنها را یکی از دبیران لژ مذکور در اختیار ما گذارده، درین جا نقل میکنیم، امید است در آئیه بتوانیم تعداد زیادتری منتشر کنیم:

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

الجمهورية الإسلامية الإيرانية

المجلس السامي المثالي العالمي للدرجة ۳۳ (الاحيرة)
للطريقة الاكوسية القديمة والقبيلة لفرانك والشرق والشرق الاوسط
Suprême Conseil Idéal Universel
DU 33e ET DERNIER DEGRÉ ANCIEN ET ACCEPIÉ
POUR L'UNIVERS - EN HAUT, S'APRÈS ET SE NOUVEAU - ORIENT

Monsieur le Secrétaire Général...
Le Secrétaire Général...
Le Grand Chancelier...
Le Secrétaire Général...
Le Secrétaire Général...

من القلب الاظم والاسناد الاظم...
الاكوسية لفرانك الاخ علي اشرف اجندي...
في تاريخ ۱۰ آبريل ۱۹۵۸

Le Secrétaire Général

القلب الاظم

Le Grand Chancelier
Secrétaire Général

الدرجة الاكوسية

دبليوم فراماسوني درجة ۳۳ سنا تورعلي اشرف اجندي

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

بِسْمِ اللَّهِ مُحَمَّدٌ بْنُ الْكَوْكَبِ الْإِسْفَهَانِي

المجلس السامي البناني العالی للدرجة ۲۲ (الأخبرم)
للطريقة الايكونسية القديمة و المقبولة لوانى النيل و افريقيا و الشرق الاوسط

Suprême Conseil Idéal Universel
DU 33° ET DERNIER DEGRÉ ANCIEN ET ACCEPTE
POUR LA VALLEE DU NIL, L'AFRIQUE ET L'ORIENT

NOUS Souverain Grand Consecré GR...
Maître de Rité Consecré, officier par le T. C., F.
Mohamed Kouschich... de dévotion
au nombre des membres de l'Ordre et de son honneur.
Or... de... En qualité de Chevalier
Katah 30 Degré de la hiérarchie des grades, et qui son
nom a été enregistré au Régistre Matricule général de
L'Ordre Sous le No...
Fait décerner et signé au Siège de L'Ordre en... de
... Salon.

نحن القبط الاعظم و الاستاذ الاعظم
للطريقة الايكونسية لقروان الاخ كوزيتشيتش
قد قبل عضوفي مجلس السامي رقم
بشرفي للشرف
صفة فارس من المارفين درجة ۳ للطريقة
الايكونسية واسمه تسجل في السجل العام تحت
نمبر...
حرفي المركز الرئيسي شرق القاهرة برواى
السلام في تاريخ... ۱۹۰۵

La Gr. Chancelier
Secrétaire Général
القبط الاعظم

La Secr. : Gr. COM.
القبط الاعظم

La Gr. Trésorier
امير الطريقة الاعظم

ديپلم فراماسوني درجه ۳۳ محمد قريشي

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

1948 1948
 UNIVERSITÄT DER ARCHITEKTUR UND KUNST
 دانشگاه معماری و هنر

المجمل الكون الشیانی العالی

THE WORLD-WIDE IDEAL GRAND LODGE

FOR THE ANCIENT & ACCEPTED FREE MASONS

UNIVERSITÄT DER ARCHITEKTUR UND KUNST
 UNIVERSITÄT DER ARCHITEKTUR UND KUNST
 UNIVERSITÄT DER ARCHITEKTUR UND KUNST

UNIVERSITÄT DER ARCHITEKTUR UND KUNST
 UNIVERSITÄT DER ARCHITEKTUR UND KUNST
 UNIVERSITÄT DER ARCHITEKTUR UND KUNST

In All
There are no secrets that are hidden
in the world of Masonry.
The secrets are in the hearts
of the men who are initiated
into the mysteries of the Craft.
The secrets are in the hearts
of the men who are initiated
into the mysteries of the Craft.

این مجمل کون الشیانی العالی
 در روز ۱۳ شهریور ۱۳۲۷
 در شهر تهران در ایران
 درجه استادی اول و دوم
 و همچنین اسرار
 الکبیر را در اختیار
 ماسونان ایرانی
 قرار داد.

لا یتحج الخواص من الشهادة
 أو تمنع الأعمى من أن يرى

SIGNATURE

دبلیوم فراماسونی سرسید مهدیقلی علوی مقدم

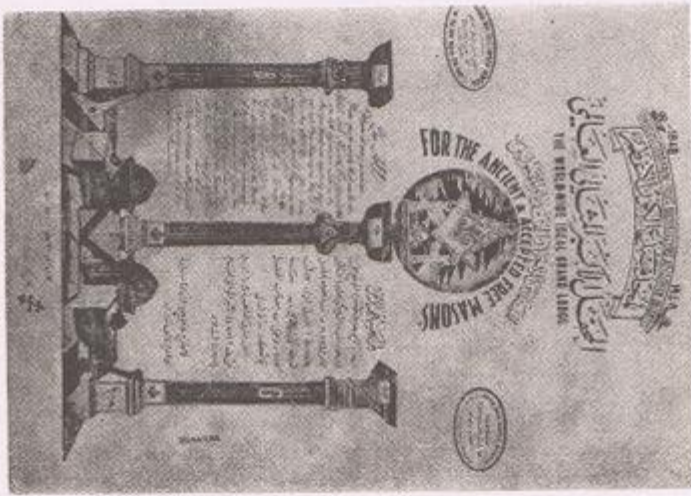
تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

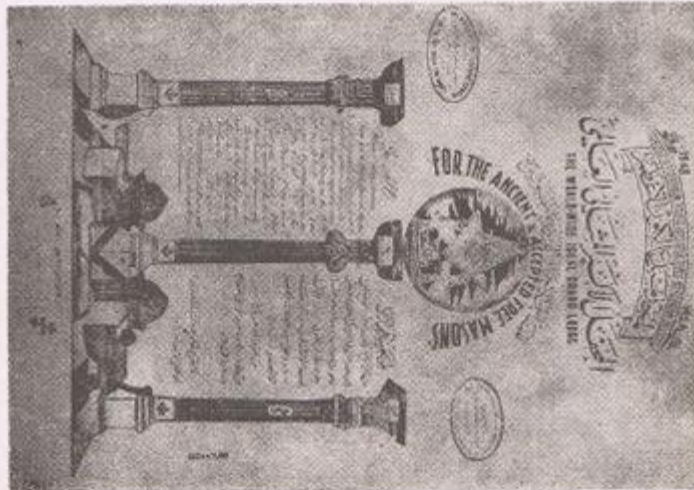

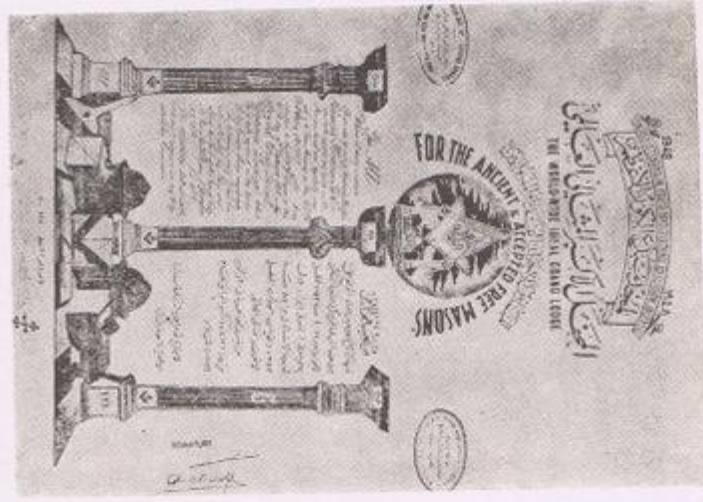
دینیم فراموشی دگر علامت کجایان استاد و دانشانه

دینیم فراموشی عیاشی بر پیشانی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

درباره فراماسونی دکتر احمد هوش

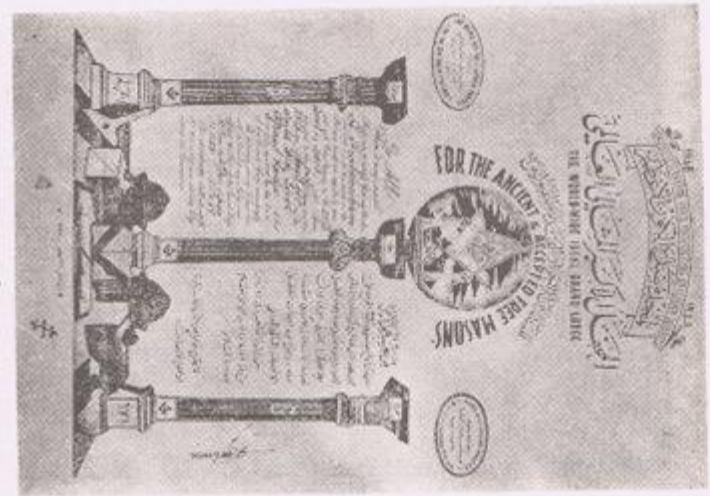
درباره فراماسونی علی سنجلی نخست وزیر آستق

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

دینیم احمد بر اقلو رئیس اسبق درو نجست وزوری

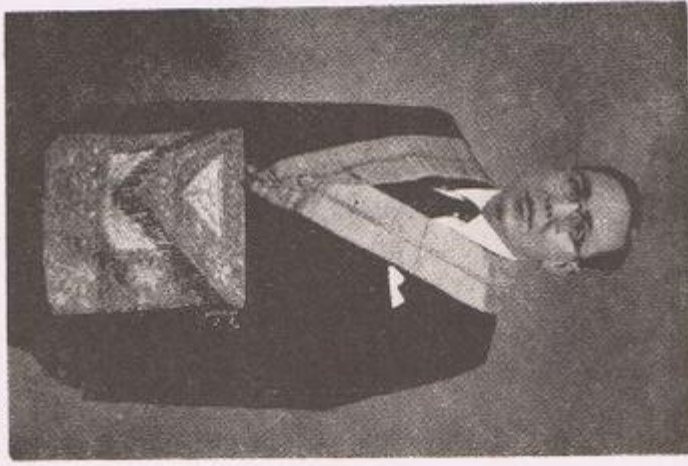

دینیم ماسون فی جاسقنی نساری

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

محمد مصوفی زاده، مقامه‌کار و عامل شرکت سابق نفت در خوزستان

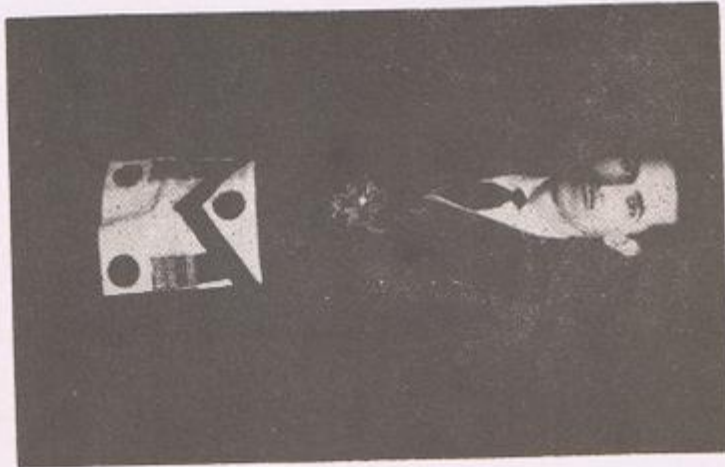

اسناد اعظم محمد قریشی خراسانی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

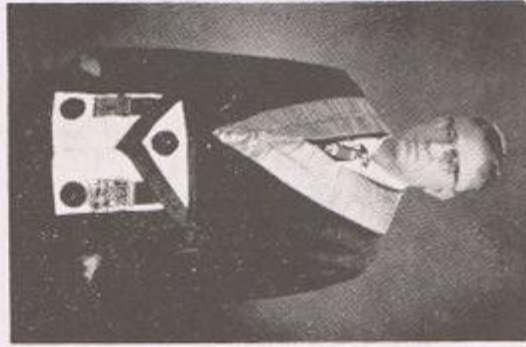

دکتر ذبیح قرایی رئیس دانشکده پزشکی شیراز

جناب انگیر ریاضی با پیشینه شامروی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

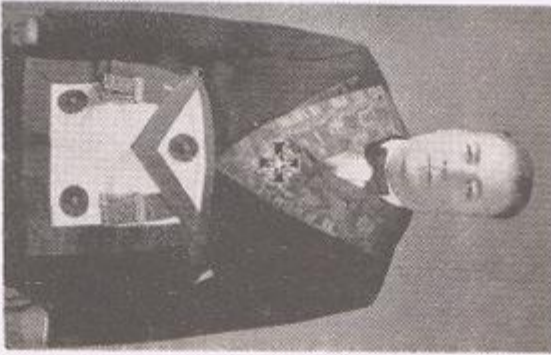
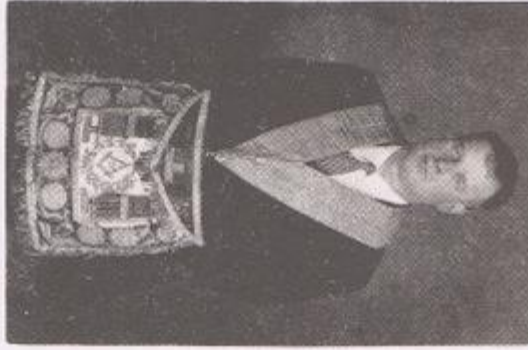

پالای اورانام تیمه چشماطوای
که به تبهیت ایران در آمد.

میرسلطان پادین مدیر کارخان
آبوسازی مجدیه

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

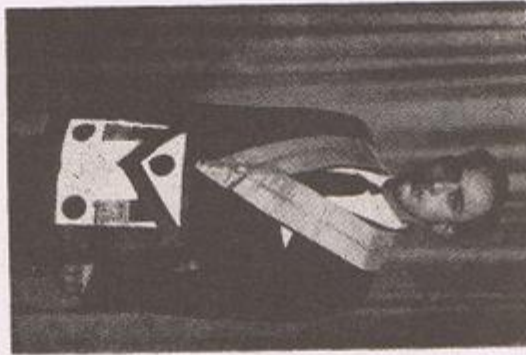
دو نفر از اتباع خارجی که بعد از جنگ آهنگ ایران را قبول کرده و عضو تو همایون شده اند.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

حسین صدیقی، مقامه کار مقيم خوزستان
با پيش بند (رفيق)

صاح حسين طوري، تاجر روده اسپهان
با پيش بند (تاجگرد)

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

میهمانی‌های سفید فراماسونها

فراماسونها در بیشتر کشورهای جهان، باشگاهها و رستورانهای ویژه‌ای دارند، که اوقات بیکاری خود را در این اماکن می‌گذرانند. ضیافت عمومی لژها و همچنین میهمانیهای خصوصی افراد، اغلب در همین باشگاهها و رستورانها برگزار میشود.

«میهمانی سفید» نام ضیافتی است که از طرف لژها بر پا می‌گردد و ماسونها با دعوتنامه رسمی لژ در این ضیافتها شرکت می‌کنند. نقش مهمی که «میهمانی» در گسترش و توسعه کار فراماسونها دارد، جلب افراد تازه و یافتن اعضای جدید برای لژهاست ... بدین معنی که در اغلب این ضیافتها، کسانی که برای ورود به لژها در نظر گرفته شده‌اند، جزء مدعوین هستند و ماسونها ضمن صحبت در باره مسائل مختلف، آنان را برای تکمیل تقاضانامه ورود و پیوستن به لژها کاملاً آماده می‌کنند.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

شیافت فراماسونهای اردن در روز اول آذر ۱۳۴۰ در امان بافتخار جواهری

مهمانی سفید :

تقی زاهدی - جواهری (در هیچ نشریه و سند فراماسونی نام علی دشتی دیده نشده)

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

از راست بچپ : اسمعیل داوودیان - احمد مهران - خان اکبر - دکتر احمد هومن - رضا جعفری -
محمد خلیل جواهری - محمد میر هادی - علی گوچکعلی - دکتر بدادی - اصغر سلیمی

جواهری و یاران فراماسون او در مهمانی سفید:
جواهری - حکیم الملک - مافی - سعید مالک - عتین دفتری

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

در گزارشی که لژ روشنائی ایران برای فراماسنهای آمریکائی
امور مالی مقیم ایران تهیه کرده است،^۱ در باره لژ همایون و سوء -
 استفاده مالی محمد خلیل جواهری چنین نوشته شده است :

«... در میان این ۲۵۰ نفر بسیاری از اشخاص ثروتمند و صاحب نفوذ
 کشور بودند، ولیکن جواهری مانند خدائی بر آنها حکومت می کرد و تا می توانست
 از آنها پول می گرفت. البته هدف او امور خیریه فراماسونری نبود بلکه پولها
 را به نفع خود ضبط می کرد. او عقیده داشت چراغی که به خانه رواست به مسجد
 حرام است...» از محمد خلیل جواهری درباره جمع آوری پول از اعضاء لژ
 همایون سؤال شد وی در جواب گفت :

« راست است که من از اعضاء لژ همایون بخصوص از ثروتمندان مبالغ
 قابل توجهی جمع کردم ولی آنچه که از اعضاء لژ همایون جمع آوری شده، صرف
 خرید محل بزرگ و آبرومندی بنام « باشگاه حافظ » که یکی از ارگانهای
 علنی لژ بود گردید، این محل را که در آب سردار واقع است و قبلادر اجاره
 سفارتخانه های هلند و سوئیس بود به مبلغ پنج میلیون ریال بنام باشگاه حافظ
 خریدیم، و بعداً به وزارت فرهنگ به مبلغ یک میلیون تومان فروختیم. مابه التفاوت
 این معامله در اختیار لژ مولوی قرار گرفت، که گویا قسمتی از آن نیز به اعضاء
 مسترد شده است.

بهر حال کلیه کارهای مالی لژ همایون تحت نظر کمیته ای بود که اعضاء آن
 همه از افراد برجسته و قابل اعتماد برادران بودند و اینان عبارتند از :
 موسی طوب - شهاب خسروانی - حبیب القانیان - داود القانیان - محمد جواد
 مستوفی زاده - عیسی بهزادی . و من ابدأ دخالتی در امور مالی نداشتم . »

۱- رجوع شود به فصل تشکیل لژهای آمریکائی در تهران همین کتاب .

همانی سفید :
 تقی زاده مددشتی - جواهری (در هیچ نشریه و سند فراماسونی نام علی دشتی دیده نشده)

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

محمد خلیل جواهری درباره مذاکره خود با مرحوم حکیم-
اشیاء و دفاتر لژ الملك برای تحویل گرفتن اشیاء و اسناد لژ «بیداری ایران»
بیداری ایران اظهار داشت: « همه ساله در باشگاه حافظ» يك مهمانی سفید
 تر تیب داده می‌شد که فراماسنهای عضو لژ همایون و فراماسنهای

ایرانی عضو لژهای جهانی و کسانیکه ماسن نبودند به آن، دعوت می‌شدند.
 در یکی از این مراسم مرحوم حکیم الملك پیشنهاد کرد تا کلیه علائم،
 تابلوها، پرچم و اسناد لژ «بیداری ایران» را که خود او مدت پنجاه سال، آنها را
 در خانه شخصی‌اش نگاهداری می‌کرد، تحویل بگیریم.

هم او گفت که مراتب را به مرکز «گرا انداوریان» نیز نوشته و موافقت آنها
 را جلب کرده است. ضمن تشکر از حسن ظن و نیت او درباره لژ خودمان، به او
 گفتم مادام که محفلی برای تشکیل جلسات لژ بوجود نیامده، قبول این اشیاء
 ممکن و صحیح نیست، گفتگوهای آنروز به همین جا خاتمه یافت ولی بعدها شنیدم
 که لژ مولوی قسمتی از اشیاء لژ بیداری ایران را بوسیله مسعود فروغی از حکیم-
 الملك تحویل گرفته است و این اشیاء، اکنون در مرکز لژ مولوی نگهداری
 می‌شود. باید دانست که قسمتی از اسناد و صورت جلسات محرمانه لژ بیداری ایران
 قبلاً بوسیله خود مرحوم حکیم الملك در پاریس تحویل مرکز گرا انداوریان شده
 بود. و بقیه اسناد نیز در يك صندوق در خانه مرحوم فروغی نگهداری می‌شد که از
 سر نوشت آنها اطلاعی نداریم.

در مدت پنجسالی که لژ همایون دایر بود و کار می‌کرد،
دخالت در سیاست گزارش جلسات ماهانه و کارهای آن مرتباً بوسیله خلیل
 جواهری به قاهره و بیروت فرستاده می‌شد. در این مدت
 افراد لژ همایون حتی در امور سیاسی کشور نفوذ و تأثیر زیادی داشتند و مثلاً
 یکی از گزارشهایی که محمد خلیل جواهری به مرکز لژ فرستاده است درباره
 ارتباط یکی از اعضاء جوان لژ با نخست وزیر وقت بوده است. وی در این باره

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

گفت: «بخاطر دارم در یکی از جلسات، یکی از اعضاء جوان لژ پیشنهاد کرد که از این پس افراد لژ در سیاست روز دخالت نکنند. من که قبلا از هدف او اطلاع داشتم، در همان جلسه پیشنهادش را مطرح نموده و اعضاء حاضر نیز موافقت کردند که در سیاست دخالت نکنند. روز بعد برای اینکه به کارگردانان لژ ثابت کنم که او با دکتر محمد مصدق نخست وزیر ارتباط دارد بوسیله کارآگاه مخصوص نخست وزیر که متأسفانه در واقعه بیست و هشت مرداد ۱۳۳۲ کشته شد، اسامی کسانی را که فردای آنروز به خانه شماره ۱۱۰ «مصدق» آمده بودند بدست آوردیم. معلوم شد جوان مذکور يك روز پس از پیشنهاد عدم مداخله در امور سیاسی، دو ساعت با دکتر مصدق در خلوت گفتگو می کرده است. پس از این حادثه در روزهاییکه این جوان در لژ شرکت می کرد از گفتگو در امور سیاسی و تشریح کارهای سقوط دکتر مصدق خودداری می کردیم. یکی از کارگردانان لژ پیشنهاد کرد، تا او را محاکمه و بنام افشاء اسرار مجازات و اخراج کنیم. پیشنهاد او مورد قبول واقع نشد، زیرا یقین داشتیم که پس از اخراج او، دولت شخص دیگری را مأمور کسب اطلاعات از لژ خواهد کرد. وی پس از حادثه ۲۸ مرداد از لژ خارج شد ولی اکنون یکی از اعضاء لژ دیگر ماسوئری است.»

تنها محاکمه‌ای که ملی پنجسال فعالیت لژ صورت گرفت،

تنها محاکمه

محاکمه شهاب خسروانی بود. جریان از این قرار بود:

در روزهاییکه دکتر مصدق برای انحلال پارلمان به

رفراندوم متشبت شده بود، بنابه تصمیم لژ هیچیک از اعضاء حق شرکت در رفراندوم و موافقت با دولت را نداشتند. ولی روز بعد از رفراندوم یکی از روزنامه‌ها عکس شهاب خسروانی را در حال دادن رأی چاپ کرد. سه روز بعد طبق تصمیم اکثریت اعضاء، عده‌ای از برادران را برای محاکمه خسروانی انتخاب و احکام آنها را صادر کردیم. در این محاکمه دکتر جلالی رئیس محکمه دکتر هومن و دکتر خشایار عضو - صادق سرمد دادستان و جعفر جهان باز پرس بودند. اعضاء دادگاه پس از

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

محاكمه شهاب خسروانی و ارائه اسناد از طرف او اعلام کردند که عكس مذکور مربوط به چند سال قبل بوده و بدین ترتیب وی را تبرئه نمودند .

یکی از بزرگترین موفقیت‌های لژ همایون ، شناسائی این
شناسائی رسمی لژ بوسیله لژهای وابسته به گرانداوریان در سراسر جهان
 بود .

این شناسائی در سال ۱۹۵۴ صورت گرفت و از طرف همه گرانداورهای وابسته به گرانداوریان نامدها و تلگرافهای تهنیت آمیز برای لژ و استاد اعظم آن رسید . ژنرال مونیر دبیرکل گرانداور «گرانداوریان» برای اینکه اهمیت بیشتری به لژ همایون بدهد ، در تاریخ ۱۹ فوریه ۱۹۵۴ (اول اسفند ۱۳۳۲) دعوتنامه زیر را بعنوان استاد اعظم لژ همایون بدین تهران فرستاد .

گرانداوریان دو فرانس

پاریس عمارت مرکزی ۱۶ کوچه کادۀ

۱۹ فوریه ۱۹۵۴

ت . . ای - ال - ال . . جی . . م . .

ما بموقع خود برای شما يك دعوتنامه فرستادیم تا در کارهای مقدمائی مربوط به ایجاد يك اتحادیه برادری فراماسونری شرکت کنید . زیرا این اتحادیه آزادی کامل فکر را به رسمیت می شناسد و نخستین جلسه آن در تاریخ ۴ ژوئیه ۱۹۵۳ در پاریس منعقد شد . و اینك از شما دعوت می کنیم که در جلسه سال آتی آن که در تاریخ سوم و چهارم ژوئیه سال ۱۹۵۴ در پاریس تشکیل خواهد شد شرکت کنید .

اگر شما مایل به قبول این دعوت هستید ، خواهشمند است جواب قبولی خود را برای ما بفرستید . در عین حال شما می توانید سئوالاتی در باره دستور جلسه از ما بکنید . همچنین لازم است که قبلا به ما بگوئید که چه کسی نماینده شما در این جلسات خواهد بود و پیشنهادات خودتان در آن چیست ؟

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

GRAND ORIENT DE FRANCE

PUISSANCE SYMBOLIQUE SOUVERAINE
POUR LA FRANCE METROPOLITAINE ET D'OUTRE-MER

16, RUE CADET, PARIS (2e)

TÉLÉPHONE 2516 - 2517

Adresser Télégrammes à METOREN-PARIS

Paris, le 19 Février 1934.

M. Ill. G. M.

Nous vous avons fait parvenir en son temps une invitation aux travaux préliminaires à la création de l'ALLIANCE PRATIQUE DES PUISSANCES MASONNIQUES, une naissance la liberté complète de penser, dont la première réunion s'est tenue à PARIS, les 4 et 5 Juillet 1933.

Nous vous invitons, par la présente, à participer à la prochaine réunion qui aura lieu à PARIS les 3 & 4 Juillet 1934.

Si vous désirez répondre à notre invitation, nous vous serions reconnaissants de bien vouloir nous adresser votre acceptation. En même temps, vous pourriez nous prévenir des questions que vous désireriez voir figurer à l'ordre du jour, nous signaler quels seront vos représentants et, d'une façon générale, nous faire connaître vos suggestions.

Avec nos remerciements anticipés, veuillez agréer, M. Ill. G. M., l'expression de nos sentiments frat. dévoués.

Le Secrétaire Général du Grand Orient de France

Pour le Bureau Provisoire de l'ALLIANCE

Le Secrétaire

Général MEUNIER.

Marcel RAVEL.

دعوتنامه استاد اعظم فرانکادوریان به استاد ژر همایون

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

خواهشمندیم در خاتمه فراتر این نامه احساسات برادرانه ما را بپذیرید .
 دبیرکل لژ محراباندواریان فرانسه و منشی کمیته تدارک اتحادیه لژهای محراباندواریان ژنرال موئیر
 متعاقب وصول این دعوتنامه ، نامه دیگری به لژ همایون رسید که در آن رسماً
 روز تشکیل کنگره جهانی ماسنهای گرانداوریان تعیین و اعلام شده بود متن این
 نامه چنین بود :

گرانداوریان دفرانس

۱۶ کوچه کلوه پاریس (نهم) - شورای عالی طریقت

تلفن ... آدرس تلگرافی

۱۰ ژوئن ۱۹۵۵

لژ بزرگ ... تهران

برادران عزیز

با کمال افتخار به اطلاع شما می‌رسانیم که از تاریخ ۱۹ تا ۲۳ سپتامبر ۱۹۵۵
 لژ بزرگ فرانسه در عمارت مرکزی ۱۶ کوچه کادۀ پاریس جلسات خود را دایر
 می‌نماید . شورای مرکزی مفتخر خواهد بود که در آخرین جلسه لژ که روز ۲۳
 سپتامبر ساعت ۱۶ دایر می‌شود از یک هیئت اعزامی لژ (عضو) تهران R. O. .
 پذیرائی نماید . در صورت امکان توسط رئیس لژ قبولی خود را اعلام نمائید .
 امیدواریم که حضور در این جلسه را که با یک مهمانی برگزار خواهد شد
 قبول فرمائید .

(لباس تیره رنگه)

برای حفظ نظم و ترتیب تشریفات خواهشمندیم قبلاً اسامی برادرانی را که
 در مهمانی حضور مییابند با رتبه‌هایشان بما اطلاع دهید .

متمنی است تشکرات قبلی و احساسات برادرانه ما را قبول فرمائید .

منشی شورای مرکزی   منشی عمومی ژنرال موئیر

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

گرا انداوریان نه تنها از لژ همایون که تابع گران لژ مصر بود شرکت در کنفرانس دعوت کرد، بلکه برای لژ روشنائی ایران نیز دعوتنامه‌ای **بین‌المللی** فرستاد تا در کنفرانس بین‌المللی مذکور شرکت نماید، ولی لژ روشنائی که اصولاً یک لژ وابسته گران لژ اسکاتلند است، به این دعوتنامه جواب منفی داد، زیرا فراماسونری اسکاتلند، گرانداوریان را غیر قانونی می‌داند و آنرا سازمانی می‌شناسد که حق مرادده با آن ممنوع است. ولی لژ همایون در خرداد ماه ۱۳۳۳ (ژوئن ۱۹۵۴) دعوت فوق را در جلسه‌ای که کارگردانان و رؤسای آن حضور داشتند مطرح کرد و موافقت نمود که نمایندگانی جهت شرکت در کنفرانس مذکور اعزام دارد و مستقیماً تقاضا نماید که به گرانداوریان ملحق شود.

بموجب گزارش تکمیلی که گرانداوریان برای استاد اعظم لژ همایون فرستاد، اعلام داشت که: در کنفرانس مورد بحث از کلیه لژهای فراماسونری جهانی بمنظور رفع اختلافات دعوت شده نامقدمات اتحاد، لژهای معظم جهانی را فراهم آورند. دستور جلسات کنفرانس بشرح زیر خواهد بود:

۱- قبول آزادی عقیده شخصی و اجتماعی که جزو لاینفک اصول ماسونی

است

۲- جستجوی طرق عملی بر فراری آزادی عقیده.

۳- مسئله اعتقاد بخداوند و قسم خوردن به کتب آسمانی در مراسم پذیرش

فراماسنها.

شرکت جداگانه فراماسونهای ایرانی در این کنفرانس که برای نخستین بار صورت می‌گرفت، از اینجهت مهم بود که همیشه فراماسونهای جهانی عقیده داشتند که ماسنهای ایرانی لیاقت شرکت در کنفرانسهای جهانی را ندارند و هر جا چنین کنفرانسهایی تشکیل می‌گردید، ماسنهای انگلیسی به نمایندگی برادران ایرانی خود در آنها شرکت می‌نمودند. در مدت سی و پنج سالی که (لژ روشنائی) در ایران

تشکیل و فعالیت میکند، حتی برای یکبار نماینده‌ای (که فراماسون ایرانی باشد) از ایران به خارج اعزام نشده بود.

در جلسه‌ای که دعوتنامه‌های گرانداوربان مطرح شد، یکی از رؤسای لژ همایون که با انگلیسی‌ها ارتباط داشت پیشنهاد کرد که قبلاً موافقت فراماسنهای انگلیسی‌مقیم ایران جلب شود. ولی سایر اعضاء با این پیشنهاد مخالفت کردند و چون تا تشکیل جلسات کنفرانس، زمان کوتاهی بیشتر باقی نمانده بود، محمد خلیل جواهری در همان جلسه اشخاص زیر را برای شرکت در جلسات کنفرانس به پاریس انتخاب کرد: دکتر احمد هومن، دکتر محمود هومن، شهاب خسروانی علی سهیلی، دکتر هدایتی، دکتر خلعتیری و ارست پرون سویسی. چون آن ایام مصادف با سالگرد تأسیس لژ همایون بود. خود جواهری به بهانه انجام تشریفات جشن سالانه از رفتن عنبرخواست و قرار شد، سایرین با هزینه لژ به پاریس بروند. دکتر احمد هومن گزارش این سفر را بتفصیل برای مرحوم جواهری چنین شرح می‌دهد:

۴ - ژوئیه ۱۹۵۴-۱۳ تیر ۱۳۳۳

استاد و برادر ارجمند انشاءالله سالم و موفق باشید. کاغذی از یوگسلاوی حضورتان عرض شد. قطعاً رسیده است. بطور خلاصه در تبریز برادران آقای واعظ‌پور، دکتر نجوانی، کوچصفهائی و دو نفر دیگر از برادران به‌همان‌خانه (متروپال) آمدند و فوق‌العاده مهربانی کردند. در اسلامبول هم برادران آقای کهنمویی و قاسم زاده را ملاقات کردم. خیلی اظهار برادری کردند. در یونان که کشور دزدان است، اتفاق بدی افتاد که در کاغذ یوگسلاوی حضورتان عرض کردم. جامه‌دان متعلق بخانم که روی سقف اتومبیل بود، دزدان طناب آنرا در تاریکی شب بردند و بردند.

قریب سه هزار تومان ضرر خورد چون عجله داشتم با وجودیکه پیشنهاد کردند برگردیم راه را ببینیم شاید افتاده باشد قبول نکردم چون یکروز کم می‌شد

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه‌ای ببوسد

و بموقع نمی‌رسیدیم. مسافرت ما ۱۵ روز طول کشید یکروز در آنکارا ماندیم برای گرفتن ویزای راتنده یک روز هم اسلامبول آقای جمشید قریب را دیدیم الحق که جوان شایسته و برادر ارجمندی است پس آقای سر تپ کویال موسوم به داریوش کویال خیلی جوان شایسته است، مذاکره کردیم خیلی مایل است به ما به پیوند خواهمشدم تقاضا نامه را بفرمائید به آدرس کنسولگری اسلامبول بفرستند به اسم داریوش کویال. او وقتی تهران آمد تنصیب خواهد شد. در پاریس بهز حمایتی رسیدیم شوهر زیاد خوش اخلاق نبود دانتز هم نیامده معلوم نیست چه خواهد شد ...»

هیئت اعزامی روز ۱۱ تیر در جلسه اول کنفرانس و روز بعد در آخرین جلسه شرکت می‌کنند. دکتر احمد هومن از این جلسات گزارشی تهیه می‌کند که در آن جریان مذاکرات و اختلافات حل نشدنی فراماسونری دو کشور انگلیس و فرانسه را برای استاد اعظم شرح می‌دهد. هومن درباره فرانسویان عضو گرانداوریان که حاضر به قبول برتری لژهای انگلیسی و عقاید و رسوم آنها نیستند چنین می‌نویسد: «... با فاصله با برادران تماس گرفتم مردمان بسیار خونگرم و خوب و برادر واقعی هستند. آنچه لازمه اقدام بود انجام دادم. به اتفاق آقای پرون در کنفرانس بین‌المللی شرکت کردیم. گرانداوریان در فرانسه قریب ۱۸۵۰۰ نفر عضو دارد و چندین لژ تحت نظر اوست. برخلاف شهرتی که دارد تمام اعضایش بی‌عقیده به‌خدا نیستند. فقط آزادی مطلق عقیده را قبول دارند ولی اگر کسی به‌خدا معتقد می‌باشد به او کاری ندارند. همانطور که می‌شود به قرآن کریم قسم خورد در لژها می‌شود [یک کلمه خوانده شد] انجیل و هر کتاب مقدس قسم دیگر خورد ولی اگر کسی به چیزی معتقد نباشد آزاد است. موضوع کنگره بین‌المللی عبارت بود از موضوع زیر: آزادی عقیده جزو لاینفک اصول ماسنی است. چطور باید آنرا کاملاً عمل کرد. چون در لژهای انگلیسی باید با کتاب آسمانی قسم خورد و آزادی کامل عقیده را قبول ندارند منظور اینها این بود که در کنگره راه‌حلی برای این موضوع پیدا

۱- نقل از گزارش ۴ ژوئیه ۱۹۵۴ - ۱۳ تیر ۱۳۳۳ که روی کاغذ مارکدار هتل (مک ماگون) نوشته شده است.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

کنند، که بین سازمانهای جهانی حداقل وحدت عقیده پیدا شود. از لژهای انگلو ساکسون کسی دعوت را اجابت نکرده بود. فقط از لژ سیاهان آمریکائی پرنس-هال^۱ و چند لژ فرعی نماینده آمده بود. ما با مشورت آقای پرون اظهار کردیم که هر چه ما تصمیم بگیریم مشروط به آنست که لژ نهران تصویب کند و آنها قبول کردند. بحث زیاد در اطراف موضوع شد، لژ بلژیک پیشنهادی داد که مورد قبول اکثریت واقع شد. منم در خصوص وضع خودمان صحبت کردم و پیشنهاد کردم بعضی کلمات به پیشنهاد اضافه کنند که منظور ما تأمین شود قبول کردند و ما هم به پیشنهاد رأی دادیم. بعداً برای ایجاد سازمان بین المللی ماسنی بحث کردند و پس از مذاکره زیاد بنام لژهای شرکت کننده مرکزی در پاریس داشته باشند که محل مراجعات و اطلاعات و تشریک مساعی و تعاون و غیره باشد، همه رأی دادند. بنا شد مبلغ بیست و پنج هزار فرانک هم هر هفت برای مخارج اولیه بپردازند. ما هم همان شرط را قبول کردیم. تعلقهای دیگری شروع شد. ناهاری در گرانداورین دادند عکس گرفتند و کنگره تمام شد.

نسبت به لژ ما اولاً هم دعا گرانند لژ نوشتند چون نماینده لژ مصر (وادای نیل) آقای شرنری^۲ هم حاضر نشده بود و ما گفتیم تصمیم داریم در آینده نزدیکی لژ خود را مستقل کنیم اعتراضی نکردند. دبیر کل آقای راول^۳ و استاد اعظم آقای ویو^۴ کمال مهربانی را مبنول داشتند و با هم مذاکره کردیم همه حاضرند هر جور کاری داشته باشیم انجام دهند.

سازمان دیگری موسوم به گراندا لژ دفراپس هست که اعضاء آن به کتاب آسمانی قسم می خورند. البته عده آن ده هزار نفر است و اهمیت گراندا اورین را ندارد با آنها هم تماس گرفتیم و بنامت دوروز دیگر با استاد اعظم آن ناهاریخورم

- 1- Prince Hall
- 2- Shrenri
- 3- Ravel
- 4- Viot

اما موضوعی که پس از مطالعه دستور بفرمائید و تکلیف ما را معین کنید اینست که لژهای انگلیسی گراند اوربان را نمی‌شناسند و هیچ ارتباطی باهم ندارند و حتی هیچ ماسون انگلیسی حق ندارد پای خود را در آنجا بگذارتند. اینها هم می‌گویند اگر آزادی عقیده کامل جزو اصول کلی است پس چرا باید به کتاب آسمانی قسم خورد، ما شما را آزاد می‌دانیم بفرستید کتاب آسمانی می‌خواهید قسم بخورید شما هم ما را آزاد بگذارید که اگر نخواستیم قسم نخوریم. کما اینکه در گراند اوربان عده زیادی هستند که به قرآن قسم می‌خورند هیچ اشکالی وجود ندارد. در مذاکره مقدماتی که با آنها شد حاضرند همه نوع کمک به ما بکنند ولی آیا مقتضی است با این اختلافی که با لژهای انگلوساکسون دارند ما جزو اینها بشویم، جزو آنها هم معنی ندارد، یعنی وقتی مستقل شدیم استقلال خود را بهمه‌جا اعلان کردیم جزو لژهای معتقد به آزادی کامل عقیده کارکنیم و با اینها ارتباط نزدیک داشته باشیم و یا اینکه با گراند لژ فرانسه مذاکره کنیم. با آنکه از لحاظ عقیده با ما نزدیکتر است تماس داشته باشیم و با اینکه استقلال خود را اعلان کنیم و با همه ارتباط داشته باشیم. این یک موضوع کلی است که باید صریحاً تصمیم اتخاذ بفرمائید و تکلیف ما را تعیین کنید دادن سرویس نقره بعقیده من حالا لازم نیست چون کنگره بین‌المللی بود اگر تصمیم اتخاذ فرمودید جزو آنها بشویم البته با تشریفاتی (سرویس نقره) خواهیم داد. فعلاً بنظر من زائد و غیر منطقی است. . . در روزنامه‌ها راجع به این موضوع چیزی نمی‌نویسند چون هیچ اطلاعی داده نمی‌شود ولی در رادیو پاریس گراند مشر (استاد اعظم) شاید سخنرانی کند عکسی به اتفاق برادران گرفتیم... آقای سهیلی نیامدند ولی دکتر هدایتی و شهاب در روز دوم حاضر بودند. رویهم رفته فوق‌العاده با آبرومندی و احترام و وظائف خود را انجام دادیم ملحق شدن بهر کدام و با هیچکدام مربوط به اراده استاد اعظم است. . .^۱

با وجودیکه هیئت اعزامی فقط می‌بایستی در کنفرانس گراند

مقام استادی اوربان شرکت کنند، معهداً چنانکه از متن گزارش مستفاد میشود، دکتر هومن و سایرین با گراند لژ ناسیونال فرانسه نیز

۱- نقل از گزارش ۴ ژوئیه ۱۹۵۴.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تماس گرفتند. و در نتیجه رقابت بین این دو گراند لژ فرانسوی برای جلب لژ همایون و هیئت اعزامی به شدت آغاز گردید. گراند اوریان برای اینکه موفقیت پیدا کند به سرعت سه مقام بزرگ فراماسنی به دکتر هومن اعطا کرد و در هفته دوم ژوئیه ۱۹۰۴ - (هفته سوم تیر ۱۳۳۳) دومی رتبه بطور فوق العاده جلسه گراند لژ را تشکیل داد.

در جلسه اول کلیه مراسم تنصیب درجه شاگرد Apprenti انجام گرفت و دفعه دوم دکتر هومن با تشریفات تمام از درجه (رفیق) به درجه (استادی) ارتقاء یافت و چهل تن از فراماسنهای معروف فرانسوی نیز در این مراسم حضور داشتند. علاوه بر این دکتر هومن یک کمر بند سیاه نیز که علامت درجه سیام است دریافت داشت. وی در گزارشی که روز ۱۶ ژوئیه ۱۹۰۴ برای استاد اعظم لژ همایون نوشته جریان را چنین شرح داده است^۱:

پاریس - ۱۶ ژوئیه مطابق ۲۵ تیر

استاد ارجمند امیدوارم سلامت و موفق باشید کاغذی که به وسیله آقای داتر ارسال فرموده بودید رسید، از مراحم آن برادر عزیز متشکرم - در این هفته دومی رتبه در لژ حضور پیدا کردم یک مرتبه منصب Apprenti شاگرد و دفعه دیگر ارتقاء درجه رفیق به استادی بود با تمام مراسم و با تمام گفتگوها و مذاکرات و تشریفات با حضور چهارصد نفر بعمل آمد بمن هم کمر بند سیاه علامت درجه ۳۰ Chevalie de la Gadoche دادند و من وارد شدم پرویک مینه اول و دوم مراتب را به Venerable (رئیس لژ) اعلام کردند (در لژهای فرانسه اول و دوم) نزد استاد نمی نشینند و نزدیک در مقابل استاد می نشینند. بعداً همه تشریفات را عملی کردم استاد جواب سلام داد و با من مصافحه کرد و مرا نزد خود نشانید گفت برادر من هومن همان کسی است که در کنگره از طرف لژ تهران شرکت کرد و معرفی بسیار خوب و پسندیده ای نمود در تمام تشریفات که تا نصف شب از ساعت ۹ تا ۱۲ طول کشید شرکت کردم ولی رأی ندادم بعداً اجازه بمن داد با کمال آرامش سلام

۱- در متن نامه دکتر احمد بهیچوجه تغییراتی داده نشده است.

برادران لژ ایران را به‌اعضای لژ رسانیدم و از اینکه مرا پیش خود پذیرفته‌اند و در مهمانها و یزیتورهای با اهمیت نشانیده‌اند تشکر کردم شمه‌ای از مساعدتهای فرانسویها به‌ما در زمینه فرهنگ و اینکه پیغمبر ما زرتشت برای اولین دفعه از جنگ اهریمن و اهورامزدا (بدی باخوبی) یاد کرد و مشابه‌ای که داستان حیرام ابی و قتل او به‌وسیله بدکاران دارد و جاودان بودن ملکوتی و درستکاری بیان کردم که مورد توجه شد. رئیس مجدداً به‌پاخواست و جواب مفصلی داد و اظهار خوشوقتی کرد که در مشرق آنقدر تکامل پیدا شده که لژ . . . مرکب از چنین اشخاصی که نمونه آن حاضر است مرکب است و یقین است که بشریت رو به تکامل می‌رود آزادی - برادری - برابری صورت عمل در دنیا می‌گیرد و از این قبیل چون تعطیل تابستان لژهای پاریس بسته است نباشد در نیس و کان در لژهای مخصوص حضور پیدا کنم و آدرس آنها را بمن دادند . . .»

نامه دیگری که در همین ایام به‌استاد لژ همایون رسیده ولی بدون امضاء می‌باشد، داستان عضویت افراد هیئت اعزامی به پاریس را به طرز جالبی روشن می‌کند، متن این‌نامه از نظر اهمیت عیناً نقل می‌شود:

شنبه ۱۵ مهر - استاد ارجمند امیدوارم سالم و موفق و امیدوار باشید بحمدالله تشریفات باکمال نظم و ترتیب و بانهایت خوبی انجام شد. دکتر خلعتبری نمره ۱ - دکتر هومن نمره ۲ و بنده در لژ نمره ۳ عمل کردیم و قبول شدیم. سایرین هم حضور داشتند سوگند یاد کردند. آقای ساعد مراغه هم بودند عمل کردند و دو مهمانی مفصل به‌افتخار ما دادند در آنجا نطق‌های مفصلی شد که من از طرف رفقا جواب دادم به‌تصدیق همه مناسب و خوب بود. پنجشنبه آینده هم خود ما عمل خواهیم کرد یعنی بنده باشگاه را اداره خواهم کرد. شب آنها را در یکی از مهمانخانه‌های درجه اول دعوت کرده‌ایم که آنچه سابقاً فرستاده بودید و آنچه ما خود آورده‌ایم اهدا کنیم و تشکر کنیم. بعداً آئین‌نامه‌ای می‌خواستند که دیروز چندین ساعت وقت صرف آن کردیم و به آنها خواهیم داد مدارک ما را [سه نقطه

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

به جای اسم گذارده شده [خواهند داد و سراسر این کار مبلغ ۹۰ هزار فرانک هم پرداختیم روز ۲۰ مهر کار به این ترتیب تمام خواهد شد. دوسه روز هم برای ترتیب گرفتن تصدیق خواهیم بود اگر بایستی دمشق برویم آدرس آن شخص را مرقوم فرمائید و اگر لازم نیست مستقیماً خواهیم آمد آقای... الان رفتند برای آنروز مراجعت خواهد کرد آقای رشیدی حائری را بک معرفی کردم و باقی همه را سه. خیال می‌کنم همینطور بوده است. اثاثیه لازم را برای نمونه هم باشد باید خرید و برای اینکار در این شهر خوب نیست باید به شهر آقای سپیلی رفت آنجا سفارش داد ولی چون پول نداریم نمی‌دانیم چه باید کرد سفارشنامه‌ای آنجا نوشته‌اند که به ما ارزان بفرشند اگر لازم است آنچه لازم تشکیل یک باشگاه است بخریم که معطل نمائیم مرقوم فرمائید و حواله هم بوسیله کمیسیون ارز بفرستید تا خودم شخصاً با وجود کار زیاد به آن شهر رفته خریده به وسیله‌ای حمل کنیم یک شخص بسیار خوب عالم که دو زبان میداند و بسیار تو دل برو و پر حوصله و خوش بیان است معین کرده‌اند آنجا بیاید اسم [سه نقطه گذارده شده] و تبعه شهر آقای سپیلی است مرقوم فرمائید چه وقت باید بیاید به او اطلاع دهید به عقیده من خیلی مفید خواهد بود از شروع کار با نظر او انجام شود منتظر دستور رسمی در این مورد خرید لوازم از هر قبیل و تاریخ آمدن آن شخص هستم. بنام کفشدی در جواب جنابعالی بنویسند بمن خواهند داد همه برادران و رفقا را سلام برسانید آقای امام را پیش دکتر بردم کرم خطر ناکی داشت کسه در ریه و کبد رفته بود مشغول معالجه است همه را سلام میرسانند منتظرم زودتر جواب مرقوم فرمائید»

(امضاء لایقراء)

علاوه بر پذیرائی و تشویقی که از هیئت اعزامی ایران در فرانسه بعمل آمد گرانداوریان بهمه شعب خود در جهان نیز توصیه کرد که ارتباط خود را با لژهایون محکم کنند.

پیرو این بخشنامه نامه‌هایی بین لژهایون و سایر لژهای گرانداوریان

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مبادله شد که یکی از آنها بعنوان نمونه در اینجا نقل می‌شود:

بروکسل ۲۳ مه ۱۹۵۶

آقای استاد اعظم:

پس از بازگشت از مسافرت نامه محبت آمیز ۱۹ مارس شما را زیارت کردم و به نام گرانده اوربان بلژیک از شما به خاطر احترام و ابراز دوستی که نسبت به ماسنی بلژیک ابراز نموده‌اید تشکر می‌کنم.

خدمات کوچکی که ما توانستیم به برادر^۱، ف. رشیدی^۱ انجام دهیم خیلی ناچیز است من به شما اطمینان می‌دهم آنچه را که ماهمه روزه شرط کرده‌ایم به بهترین وجهی انجام می‌دهیم. تمام ماسنهای ایرانی که خود را به ما معرفی کنند بادر موقع عبور یا اقامت در بلژیک از وجودشان مطلع شویم از آنها پذیرائی می‌کنیم. ما مخصوصاً از پذیرائی از شما و دیدار برادران ایرانی در بلژیک بسیار خوشحال خواهیم شد. استاد اعظم از شما خواهش می‌کنم که احساسات برادرانه ما را قبول کنید^۲.

رهما مانیه - مترجم

نامه دیگری از یکی از لژهای فراماسونری سوئیس خطاب به استاد اعظم

لژ ایران:

ژنو - ۲۷ مارس ۱۹۵۵ به آقای محمد خلیل جواهری

۲۱۲ خیابان کانخ - تهران - ایران

برادر خیلی عزیزم.

پیغام و شیشی بسیار زیبای هنری که همراه آن بود دریافت کردم. بدبختانه غیبت من، وبعد، ابتلاء به بیماری، که گرچه بک گریپ خیلی ساده و نامطبوع پیش نبود سبب شد که من نتوانم آنچه را که می‌خواهم برای خانم فرهودی انجام بدهم.

۱- رشیدی عضو وزارت خارجه ایران می‌باشد.

۲- این نامه به وسیله مترجم لژهای یون ترجمه شده است.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

BRUXELLES, le 23 mai 1956.
8, Rue du Prince.

CABINET DU
GRAND-MAÎTRE T. C. Vén. Maître.

Rentrant de voyage j'ai pris connaissance de votre aimable lettre du 10 mars et je vous remercie, au nom du Gr. Orient de Belgique, pour le geste d'amitié que vous avez eu à l'égard de la No. onn. belge.

Les menus services que nous avons pu rendre au F. Rachidi sont peu de chose et je tiens à vous assurer de ce que nous réserverons toujours le meilleur accueil à tous les Maç. iraniens qui se présenteront à nous à l'occasion d'un passage ou d'un séjour en Belgique.

Il nous serait d'ailleurs particulièrement agréable d'être informé par vos soins de toute visite de F.F.F. iraniens en Belgique.

Je vous prie de croire, T. C. Vén. Maître, à l'assurance de mes sentiments les plus fraternels.

H. Hamide
Gr. Maître.

نامه سرانجامه کتبی بفرستید در تأیید کتبی همایون

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ولی برادر ماکفائی موفق شد به کارهای خواهر ما بپردازد و از این حیث همه چیز بخوبی مرتب است .

ولی برادر عزیزم سخاوت شما، نسبت به من، به حدیست که من احساس ناراحتی می‌کنم و این واقعاً زیاد است. من جز اینکه به خاطر ارسال مظهرشکیل هنر ایرانی از شما تشکر کنم کار دیگری نمی‌توانم بکنم. ولی اگر شما اینجا حضور داشتید، خیلی برادرانه شما را سرزنش می‌کردم و از شما خواهش می‌کردم به این قبیل اثبات دوستیهای خویش خاتمه بدهید، امیدوارم کارها بروفق مرادتان باشد و سرمست باشید. این یکی از با ارزش‌ترین نعمات است همچنین امیدوارم که لژ قابل احترام شما، تحت رهبری عاقلانه شما به گسترش خود ادامه بدهد علیرغم، اختلافات مذهبی و برداشتهایی که از نبوغ خاص قلبها یا کشورها اثر گرفته است ما راضی هستیم از اینکه یکی از عناصر رشته اتحادی باشیم که در سراسر جهان، هدف نهایی آن متحد ساختن همه انسانهایی است که احساس مشترکشان همبستگی، گذشت، آزادی اخلاق، برابری فکری، و آنگنان برادری است که مرزهای مصنوعی را که باخبات انسانها آن را به عنوان يك مانع در برابر حسن تفاهم میان همه عناصر متشکله بشریت ایجاد کرده است نمی‌شناسد.^۱ من آرزو می‌کنم که فراماسوتری در ایران مبدل به يك عامل واقعی پیشرفت اجتماعی، يك برگزیدگی فکری و انتخاب انسانهایی بشود. بدانید نوری را که ما در معبد دریافت می‌داریم در خارج منعکس سازید. نوری که یکی از زیباترین و گویاترین سمبلها می‌باشد. چون ما باید حاملین این نور باشیم این یکی از وظائف اصولی ماست .

در حالیکه بسیار به آنها می‌اندیشیم به برادران عضو لژ شما برادرانه درود می‌فرستم. اگر فرصتی برایتان پیش آمد، خساطرات خوش و سلامهای مرا به -

۱- این جمله نمودار کاملی از افکار اثر ناسیونالیست بودن سازمان فراماسونی و از بین بردن مرزها و به دنبال آن استقلال کشورهاست .

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

برادرانمان هدایاتی ابلاغ نمایند .
 اما شما برادر عزیز ، خواهشمندم ، باتشکرات بهترین احساسات و سلامهای
 قلبی و برادرانه مرا بپذیرید .

رنه فوش

۱۶ خیابان هانری دونان ، ژنو

در حالیکه به تدریج از همایون در بین لژهای ماسونی شناخته
خرید مرکز محفل می شد، در سال ۱۳۳۳ لژ درصد برمی آید که محلی را برای
فراماسونری محفل فراماسونری ایران خریداری کند . برای اینکه
 پوششی بر روی اعمال لژ کشیده شود، قرار می شود مسئولین
 امر محل را به نام باشگاه حافظ خریداری نمایند. برای انجام این نظریات کمیته
 خرید محفل مرکب از : حبیب القانین - داود القانین ، صادق سرمد ، شهاب
 خسروانی، عیسی بهزادی، مستوفی زاده، سہنی وطوب تشکیل می گردد و سازمانی
 بنام «شرکت تعاونی حافظ» بوجود می آورند که سهام آن اسمی و هر یک به مبلغ
 پنج هزار ریال بوده است . شرکت تعاونی حافظ طی دو جلسه مقدماتی خود از ۲۹
 نفر از فراماسنها مبلغ ۲۳۸۵۰۰۰ ریال وصول می کند . چون خرید محل محفل
 مورد استقبال قرار می گیرد این نامه از طرف شرکت خطاب به همه فراماسنها
 صادر می گردد :

برادر از جمند . . . . .

چنانچه اطلاع دارید باشگاه حافظ که در حقیقت کانون روحانی همگی ما
 است تاکنون نتوانسته است جایگاه ویژه ای که احتیاجات عالیہ معنوی آنرا
 برآورده سازد، برای خود آماده کند. و این مسئله مانعی بزرگ بود که در هر حال
 از پیشرفت سریع ما به مقاصد عالیہ و میل به هدف مقدس جلوگیری می کرده به-
 جهت حل این مشکل که با همه بزرگی در برابر همت عالی برادران بسیار کوچک
 است ، از چندی پیش کمیسیونی مأمور بررسی شد و آن کمیسیون پس از مطالعه

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

جہات مختلف موضوع تصمیم گرفت شرکت سهامی تعاونی با سرمایہ ۱۰ میلیون ریال تاسیس کند و این شرکت علاوه بر کارهای دیگری کہ به یاری خداوند متعال خواهد کرد در وحلہ اول محل مناسبی بہ جہت کانون مرکزی باشکاہ خریداری نماید .

اساسنامہ این شرکت تهیه شدہ و ہیئت مدیرہ موقت آن برگزیدہ گردیدہ است سهام شرکت اسمی است و بدون تصویب ہیئت مدیرہ قابل انتقال بہ غیر نخواہد بود . بطور کلی تمام جہاتی کہ لازم بودہ مطالعہ شدہ و مد نظر قرار گرفتہ است بہای اسمی ہر سہم ۵۰۰۰ ریال است و تمامی ممکن است یکجا یا در سہ قسط تادیہ شود . پس از آنکہ سہام بہ فروش رسید شرکت طبق مقررات قانون تجارت رسماً در دفاتر شرکتها ثبت خواہد شد و برگ سہم رسمی برای شرکاء فرستادہ می شود .

چون همانگونہ کہ اشارہ شد ایجاد این شرکت کہ نخستین اقدام آن تہیہ جای ویژه بہ جہت کانون مرکزی باشکاہ خواہد بود ، موضوعی بسیار مهم و ضروری است و پیشرفت ما بہ سوی ہدف مقدس وابستگی بسیاری بہ آن دارد علیہذا بر تمام برادران فرض است در خرید سہام شرکت مشارکت جویند و میزان علاقہمندی خویش را بہ کارهای عمومی عملاً نشان دہند .

آشکار است ہر مبلغی کہ بابت خرید سہام بہ شرکت تادیہ شود بصورت سہم الشرکہ ہمیشہ باقی خواہد ماند ، ہر صاحب سہم در موقع احتیاج می تواند سہم خود را با تصویب ہیئت مدیرہ بہ دیگری بفروشد و با پول آن کہ فی الحقیقہ اندوختہ اوست رفع احتیاج کند .

اینک بہ ضمیمہ سہ برگ سفتہ سفید بہ نام آن برادر گرامی فرستادہ شدہ خواہشمند است ہر مبلغی کہ استطاعت جوانمردیتان تجویز می کند تعہد در سفتہ قید و امضاء فرمائید سفتہ را بہ عنوان باشکاہ حافظ با پست سفارشی دو قبضہ بفرستید غرض از فرستادن سہ برگ سفتہ آنست کہ ہر کس نمی تواند مبلغ تعہد

شده را یکجا بپردازد مبلغ را در دو باسه سفته بنویسد در دو باسه قسط به تاریخ هائی که مقتضی می‌دانید تأدیه کنید .

در پایان مژده می‌دهد که ۲۹ نفر از برادران تاکنون مبلغ ۲۳۸۵۰۰۰ ریال از سهام شرکت را خریده بزرگواری و علاقه خود را به پیشرفت کارها عملاً بمنصه ظهور رسانیده‌اند .

کمیسیون چشم براه وصول نتیجه تصمیم جنابعالی است و امید دارد هر چه زودتر بتوانند به خرید جای مناسب اقدام و آنرا به جهت کارهای معنوی بزرگی که در پیش داریم آماده و مجهز سازد . باتقدیم سلام .

هیئت مدیره موقت شرکت تعاونی حافظ

شرکت تعاونی حافظ پس از یکماه موفق می‌شود ۶۰۰ هزار تومان پول جمع کند. از این پول ۵۰۰ هزار تومان به خرید ساختمان سفارت هلند در خیابان عین الدوله (ایران) اختصاص داده می‌شود و بقیه صرف خرید لوازم و مبلمان آن می‌گردد . در سال ۱۳۳۶ که لژ مولوی تشکیل شده بود کارگردانان لژ همایون موفق می‌شوند ساختمان لژ را به مبلغ قریب یک میلیون تومان به وزارت فرهنگ (آموزش و پرورش فعلی) بفروشند. سند انتقال محل مذکور که به نام صادق سرمد بوده به نام وزارت فرهنگ صادر می‌شود و در همان وقت متصدیان لژ محل جدیدی را که در خیابان بوعلی پلاک ۴۱۰ واقع است به مبلغ پانصد هزار تومان خریداری می‌کنند. چون چهارصد هزار تومان باقی مانده محلی برای مصرف نداشته، لژ مولوی این مبلغ را بین اعانه دهندگان و صاحبان سهام اولیه تقسیم می‌نماید و آنها که مایل به پس گرفتن وجوه پرداختی بوده‌اند، عیناً و بقیه نصف سهام خود را دریافت می‌دارند. باین ترتیب مرکز فعلی محفل مولوی نزدیک به صد هزار تومان تمام می‌شود. و این اولین و تنها ملک خصوصی است که سازمان فراماسونری اکنون در ایران دارد .

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

علیرغم تشویق‌ها و پذیرائی‌هایی که از هیئت اعزامی ایران در فرانسه بعمل آمد، دکتر هومن و اعضای هیئت اعزامی در بازگشت اظهار عقیده کردند که بهتر است لژ همایون به -
لژ همایون
 گراند اوریان ملحق نشود زیرا گراند اوریان بنا بر ادران انگلیسی بشدت مخالف است. دکتر هومن در گزارشی که به استاد اعظم داده سریعاً نوشته است که باین اختلافی که بین لژهای انگلوساکسون و گراند اوریان موجود است، نباید به این لژ ملحق شد. در توضیحات حضوری نیز که به رؤساء لژ همایون داد، عقیده صریح خویش را در باره الحاق به گراند ناسیونال دو فرانس که برتری و عبودیت لژهای انگلیسی را قبول دارد، اعلام داشت. او جریان مذاکرات اولیه خود را با استاد اعظم گراند ناسیونال نیز به اطلاع رسانید. در این بین دکتر محمود هومن نیز که در پاریس حضور داشت و واسطه گراند لژ ناسیونال و لژ همایون شده بود، مکاتباتی با محمدخلیل جواهری نمود. بطوریکه گمان می‌رفت الحاق دو لژ بزرگ بزودی عملی گردد ولیکن در این وقت نامه محرمانه‌ای از «حنا امیراشد» به تهران رسید که در آن به برادران ایرانی خود اطلاع داده بود که جمال عبدالناصر رئیس جمهوری مصر، در لژهای ماسونیک اینکشور رخنه کرده و قصد تصرف اداره سازمان های تابعه مصری را به نفع خود دارد.

مقارن رسیدن این نامه اختلافاتی نیز بین اعضاء لژ همایون روی داد که سر دسته مخالفان سیهید حاج علی کیا بود. سیهیدکیا که مأمور بود لژ همایون را تعطیل کند، بعده‌ای از اعضاء تکلیف استعفا کرد و با استعفای ۱۵ نفر از طرفداران او به محمدخلیل جواهری نیز تکلیف استعفا شد. خود جواهری در این باره گفته است: «در حالیکه در پاریس برای الحاق به «گراند اوریان» و «گراند ناسیونال دو فرانس» مشغول مطالعه بودیم، در تهران حوادثی پیش آمد که منجر به کناره‌گیری من شد و چندین بار به من اخطار گردید که مستعفی شوم. مدتی مقاومت کردم، ولی سرانجام پس از چندماه مذاکره خصوصی و وساطت دکتر سید حسن امامی امام جمعه،

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تصمیم گرفتم برای مدت سه ماه کار لژ را متوقف کنم .
چون در قانون اساسی فراماسونری قید شده که اگر لژی سه ماه بدون عذر -
موجه فعالیت نکند ، بخودی خود تعطیل و منحل می شود لذا منهم از اختیاراتی
که داشتم استفاده کردم. سه ماه کار لژ را متوقف ساختم و بدین ترتیب آن را منحل
کردم .

پس از اعلام انحلال به اعضای لژ همایون اطلاع دادم که می توانند در لژ
جدید (مولوی) که مقدمات تأسیس آن کاملاً فراهم شده است فعالیت کنند و یا در
لژهای دیگر بکار پردازند. مقارن با تعطیل لژ همایون ناگهان در مجلس شورایی
نطق شدید الحنی بوسیله آقای رضا افشار علیه لژ همایون ایراد شد که پس از آن
بنا به مصلحت عمومی و برای توسعه و بقاء مرام ماسنی از کارکناره گیری کردم .

نطق کوتاه و کوبنده رضا افشار در مجلس شورایی پس از

ماجرای نطق

نطقهای شدیدالحن عباس اسکندری و رضا آشتیانی زاده در

رضا افشار

مجلس شورایی ایران راجع به فراماسونری بسیار مستدل

و منطقی بود. افشار در نطقی که در جلسه ۱۱۵ روزدهم اردیبهشت

۱۳۳۴ ایراد کرد در این باره گفت :

«... در دنیا احزاب سیاسی که علناً در امورات کشورشان مداخله می کنند
نمایندگان می دانند خیلی زیاد است و يك احزابی هم در اروپا در قرن نوزدهم به
این طرف وجود داشته از قبیل کاربوناری ، ایلی میناتسی ، فیلا دلفی ، توگون بند و
فراماسون ، فراماسونها در ایران بی سابقه نیستند ، مرحوم ملکم خان مؤسس
فراماسونری در ایران بوده است که آنوقت فراموشخانه میگفته اند يك حکایتهاهی
هم راجع به فراماسونری در افواه و افکار مردم بود اخیراً نسبت بقیة السیف
فراماسونهاهی موجود یکمده خیلی زیادی افزوده شده است و حتی در بین آقایان
وزیران و آقایان نمایندگان و آقایان سناتورها بعنوان فراماسون وجود دارد يك
لژ همایون هم تشکیل شده است . و اخیراً جواهری نامی بعنوان رابط از مصر

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

آمده بوده است، اینجا عذر این آقای جوهری را خواستند یکی از سناتورهای محترم برابط این حزب فراماسون در ایران یعنی لژ ایران بالژارویاست. فراماسونری روی تحقیقات و تفحصاتی که بنده کرده‌ام و مطالعه کرده‌ام یک حزبی است بین‌المللی ما نباید اجازه بدهیم در این مملکتی که هنوز ملیت مبتنی بر یک اصول و پایه صحیحی نیست یک اشخاص بین‌المللی بیابند در اینجا و یک حزب فراماسونری تشکیل بدهند (صحیح است) این حزب بالژ تشکیل شده است، بنده اسامی لا اقل ۲۷۵ نفر را می‌دانم (دکتر جزایری - صحیح است) دو نفر فراماسونری در دنیا هست یکی سکاتیش رایت در امریک است یکی هم گرانداوریان است در اروپا.

فراماسونری‌های گرانداوریان کارشان اطاعت کورکورانه از یک مبدائی است این مبداء (داراب کجاست) انگلستان (صحیح است) اولاً ما نباید بگوئیم که فلان آقا اتحار سیاسی می‌کند یا بعضی جرایم مطالبی بنویسند.

من کشور خودم را بهر مقام و منزلتی ترجیح می‌دهم و از هیچ چیز در مقابل سعادت ملت و مملکت خودم بیم ندارم (احسنت) ما در درجه اول باید سعادت این مملکت مد نظر قرار بدهیم (صحیح است) ما باید سعی بکنیم آن اشخاصی که با یک تغییر قیافه‌ای با یک تغییر شکلی با یک عنوان ظاهر الصلاحی وارد جامعه ما شده‌اند و می‌خواهند کشور ما را بصورت یک کشور اترناسیونال در بیاورند و اطاعت کورکورانه از یک سیاستی می‌کنند که متأسفانه این مملکت را همین سیاست خراب کرده است ما نباید این اشخاص را بگذاریم اقدامی کنند (احسنت) و کلای ملت آقایان نمایندگان محترم باید شجاعت اخلاقی داشته باشند. فلان آقا وکیل می‌شود می‌رود فلان آقا وزیر می‌شود می‌رود ولی این مملکت باید بماند.

در این مملکت بعوامل و ابادی که سرسپرده سیاستهای خاصی هستند اجازه جنبش و نمو نباید داد (صحیح است - آفرین) اگر یک روزی مصلحت بود بنده حاضرم در جلسه محرمانه تمام آقایان را با جزئیات تشکیلاتشان با آن لژهایمون تمام بعرض آقایان برسانم (بکنفران نمایندگان در جلسه علنی بفرمائید) احسنت.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

رضا افشار وکیل مجلس شورای ملی

جها نگیر تفضلی مدبر روزنامه ایران ما

چندی بعد از ایراد این نطق، در هفته نامه ایران ما سلسله روزنامه ایران ما، پیشقدم مقالاتی بقلم جهانگیر تفضلی بنام «گفتگو با يك فراماسون» انحلال لژ همایون و چند مقاله نیز با نام های مستعار «منوچهر شاپور» منتشر گردید که بنظر می رسید نوشته های دکتر مکرری و شاپورزندتیا باشد. در دو مقاله ایران ما، لژ همایون مستقیماً مورد حمله قرار گرفت و تحت عنوان «جمعیت برادران لژ همایون، باشگاه حافظ» و «گفتگوی يك ناسیونالیست و يك فراماسون» چنین نوشته شده است:

«... من بفراماسونها حمله نکرده ام، و بعضی از فراماسونها قدیمی، از نظر شخصی و اخلاقی و گاهی علمی بسیار مورد احترام من بوده اند و هستند. اما در کارهای سیاسی کشور خودمان نه تنها روش آنها را نمی پسندم بلکه بسیاری از گرفتارهای يك قرن و نیم اخیر ایران را نتیجه روش سیاسی آنها می دانم و اصولاً کسی که دارای افکار ناسیونالیستی باشد نمی تواند با عقاید انتر ناسیونالیستی که معنی صریح آن بیوطنی است سازگار باشد، هر چند این بیوطنی بصورت عالیهجنابی و بشردوستی و برادری بوده باشد.»

۱- ایران ما، شماره ۲۷۵ و ۲۷۶ سال ۱۳۳۵

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- مگر فلان نخست‌وزیر را دسته فراماسون‌ها و توده‌ای‌ها درهم شکستند؟
 - اولاً این کار در اوائل نهضت ابداً مربوط به حزب توده نبود ثانیاً من قبول دارم که فراماسون‌ها بقدری که با نخست‌وزیر... دشمنی داشتند و دارند هرگز با کمونیستها مخالف نبوده‌اند...

... البته سناتور جمال امامی و اقلیت دوره‌ی شانزدهم بخصوص سعید مهدوی هم مؤثر بودند و نمایندگان اقلیت دوره‌ی هفدهم نیز خیلی تأثیر داشتند و هیچ‌کدام از اینها نه از فراماسونهای قدیم بودند و نه جدید...

- شما از لژ تازه فراماسونری در ایران از کجا خبر دارید؟

- در اواخر دولت سیهید زاهدی یکی از وزیران مهم آندولت و ایندولت که مردی مطلع و دانشمند است روزیکه در منزلش به اتفاق دکتر امینی و علم رفته بودیم، برای ما سه نفر به تفصیل از خلیل جواهری و دوست نفری که عضو لژ او شده بودند از وزیر و وکیل و مدیرعامل شرکت... گرفته تا... صحبت کرد و در ضمن گفت:

عده‌ای از بد نامترین و بد سابقه‌ترین اشخاص را جمع کرده‌اند^۱ و... و در باره‌ی بعضی از آنها گفت که تمام کثافت و فساد را که ممکن است فردی در سنین مختلف داشته باشد، بعضی از این عده دارا می‌باشند و ضمناً از بعضی از فراماسونهای قدیمی هم خیلی تعریف کرد و گفت: - آنها بهیچوجه از قماش این دسته، دوست نفری که لیدر آنها از فلسطین آمده است و اصلاً اهل سوریه است نمی‌باشند.
 - خوب دیگر چه؟

- دیگر راجع بیاشگاه حافظ و (جمعیت برادران) در تهران که سردمدارانش دو سه نفری را مأمور توزیع هروئین و کوکائین در میان جوانان کرده بودند و عده‌ای از مردمان بی‌آزار و کم اطلاع و شریف را نیز جمع کرده بودند و آنها را بنام طبقات جوانان و مترقی که طرفدار سیاست انگلستان و مخالف نفوذ امریکا در ایران

۱- این جمله اشاره به فعالیت مهم و علنی اعضای فراماسونری لژ همایون علیه یکی از نخست‌وزیران است که خود جواهری هم آنرا تأیید می‌کند.

می‌باشند بحساب می‌گذاشتند و در همین گیرودار بود که برخی از مؤثرترین این (برادران) در همان هفته‌ها به گروه ایران نو رفتند و در کار روابط دوستانه آمریکا و ایران کوششهای مؤثر کردند و مورد محبت و احترام و استقبال امریکائیان نیز واقع شدند یعنی درست در جهت مخالف لژ دوست نفری فعالیت آغاز کردند و لژ- نشینان و برادران قدیم و جدید هم سخت بدشمنی آنها پرداختند و با شدت بیشتری مخالفت آنان با این (مرتد) ادامه دارد ...

... من راجع به فراماسونری خارج اطلاع زیادی ندارم اما می‌دانم که فراماسونری ایران شعبه‌ای از لژ قاهره است و آنهم شعبه‌ای از (گراونداوریان) پاریس و فراماسونهای کشور ما از علاقمندان و هواداران سیاست‌کهنه‌ی استعماری انگلستان می‌باشند و در کشورهای خاورمیانه نقش اصلی آنها مبارزه با نفوذ مادی و معنوی امریکاست و به نظر من با شرایط سیاسی و جغرافیائی سی و چهار سال اخیر ایران، فعالیت برادران فراماسون نه تنها بزبان ایران است بلکه با سیاست جدید انگلستان هم سازگار نیست بلکه برای انگلستان کاملاً مضر است.

در شماره دیگر ایران ما درباره لژ همایون تحت همان عنوان چنین نوشته شده است: «- آنچه راجع به خلیل جواهری و لژ (همایون) می‌گوئید درست است و اصولاً آنها فراماسون نبودند و یک دستگاه تقلبی بود و بهم خورده‌اند با فراماسونهای اصلی و قدیمی ارتباط نداشت.

- باید گفت شکست خورد و همانطور که می‌دانید و گفتم حمله شدیدی که یکسال و نیم پیش ایران ما به آن دسته کرده و آقای افشار هم در مجلس اندکی پرده بازی آنان را بالا زد و بالاخره وقتی که روشن شد که اینها یکدسته‌ئی هستند که کارگردانان آن دسته، آنها را برای مبارزه با نفوذ مادی و معنوی آمریکا در ایران درست کرده‌اند دیگر مصلحت آن سیاست‌های خارجی که ایندسته خود را

۱- از بین اعضاء لژ همایون فقط هشت نفر از آنها در لژهای کنونی فراماسونری اسکاتلند و فرانسه در ایران شرکت ندارند.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

وابسته آن سیاست می‌دانستند اقتضا نمی‌کرد که فعالیت چنین دسته‌ای به آن صورت ادامه پیدا کند.

- خلیل جواهری اصولاً فراماسون نبود.

- شاید هم بود (شارتر) فرمان اوبالتر فراماسون‌های قدیمی اختلاف داشت، جواهری از هر کس که وارد می‌شد در همان وحله‌ی اول پنج لیره طلا به‌عنوان (تنصیب) می‌گرفت بعد هر کدام برای امور خیریه و سایر کارها مبالغ مهمی در اوائل کار می‌پرداختند و عده‌ای از نمایندگان خوشنام و درست‌کار مجلس را نیز به‌عنوان عضویت باشگاه حافظ و مهمانی بارجال بزرگ به‌دام کشیده بودند و این (بنایان آزاد) در مجلس هم علاوه بر اعضای متفرقه‌ای که پیدا کرده بودند يك فراکسیون مخصوص داشتند که اغلب آنها مردم خوشنامی بودند و با آن که آنها بایای خود به‌دام (بنایان آزاد) افتاده بودند نمی‌دانستند که چه بنائی را می‌خواهند به دست آنها آزادانه خرابتر کنند.

این‌ها اغلب بسراغ کسانی رفته بودند که پدر آنها یا از فراماسن‌ها بودند یا معروف بفراماسون و بیشتر در دنبال نمایندگان بی‌سروصدا و متین و بقول ما (طرفداران بی‌طرف دولت) می‌رفتند...»

علاوه بر حمله مستقیم و علنی که روزنامه ایران ما به لژ همایون و محمد خلیل جواهری کرد در سال ۱۳۳۳ و ۱۳۳۴ نیز در ایران، مقالات دیگری علیه لژ همایون نوشته شده بود.

چون دشمنی ایران ما نسبت به لژ همایسون علنی بود، برای اینکه تنها مندرجات ایران ما را نقل نکرده و یکطرفه قضاوت نکرده باشم در باره حمله جهانگیر تفضلی مدیر ایران ما، به لژ همایون از محمد خلیل جواهری سؤال کردم وی در جواب گفت:

من با آقای جهانگیر تفضلی از سال ۱۳۲۳ آشنا بودم، در آن سال ایشان به

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اتفاق مرحوم محمد مسعود، خسرو اقبال و جعفر جهان بودند و هفته‌ای یکبار با یکدیگر ملاقات می‌کردیم و در محل فعلی سینما پارک باهم نهار می‌خوردیم. در این جلسات که چند سال طول کشید من درباره اصول روزنامه‌نگاری جهان و سوزة مقالات با چهار روزنامه‌نویس مزبور گفتگو و مذاکره می‌کردم.

روابط من با آقای تفضلی صمیمانه بود و تصور می‌کنم حملاتی که ایشان به من کرده‌اند به دستور سرنسیپ حاجعلی کیا یا مهندس قباد ظفر عضو لژ همایون بود که هم‌اکنون نیز در یکی از لژهای دیگر عضویت دارد^۱ چون درین مقالات مکرر نام باشگاه حافظ برده شده، بی‌مناسبت نیست که این باشگاه فراماسونری ایران را نیز معرفی کنیم:

باشگاه حافظ یکی از ارگانهای علنی لژ همایون بود. این

باشگاه حافظ باشگاه در سال ۱۳۳۱ در تهران خیابان نادری کوچه مسعود- سعد تشکیل گردید.

باشگاه حافظ تا سال ۱۳۳۵ ش (۱۹۵۷ م) در تهران بود و فقط فراماسن‌های عضو لژ همایون حق داشتند، به آن رفت و آمد کنند. حق عضویت باشگاه ماهانه ۲۵۰ ریال بود که علاوه بر استفاده از وسائل تفریح، از بار و رستوران نیز برای صرف شام و نهار استفاده می‌شد.

در باشگاه حافظ فستیوال سالانه فراماسونری لژ همایون که فقط اعضاء لژ حق شرکت در آن داشتند، تشکیل می‌شد. علاوه بر این مهمانیهای سفید فراماسنی که در آن «بیگانگان»^۱ نیز شرکت داشتند، برگزار می‌گردید.

اساسنامه باشگاه حافظ، نخستین نوشته ایست که فراماسن‌های ایرانی در سازمان دولتی ایران به ثبت رسانیده‌اند. این اساسنامه که بعدها از طرف اعضاء لژ کورس و تهران و خیام تقلید شد و «باشگاه رازی» بر اساس آن تشکیل گردید

۱- فراماسن‌ها به کسانی که عضو لژهای فراماسونری نیستند، بیگانه می‌گویند.

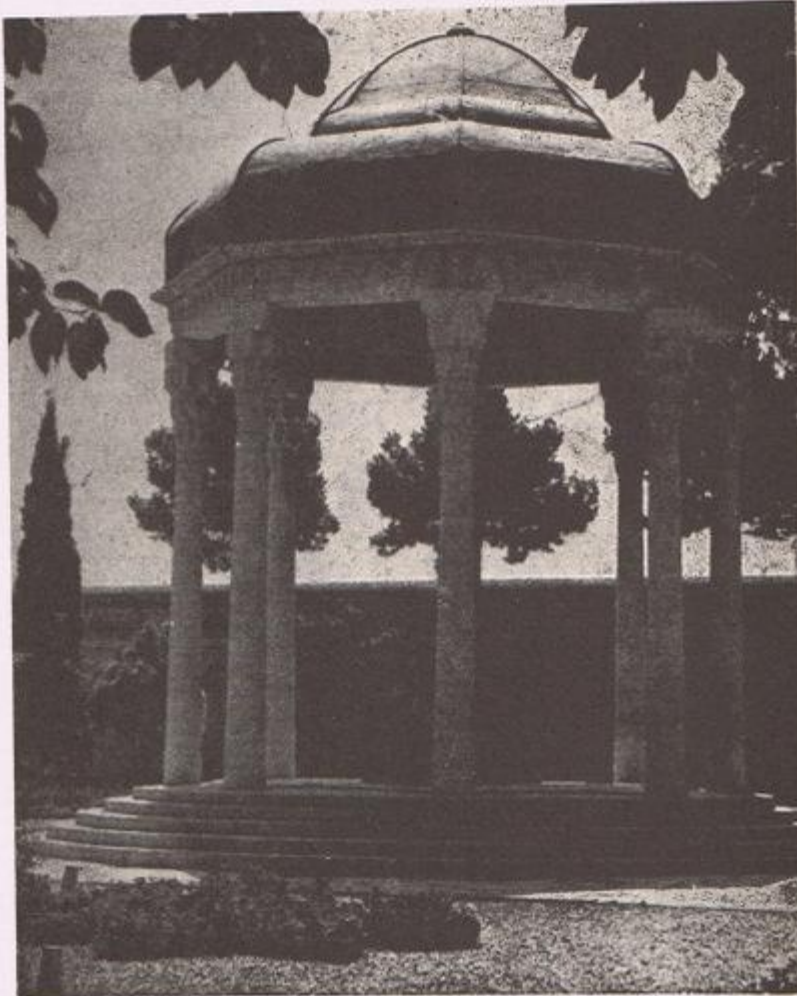
بوسیله مرحوم صادق سرمد، جعفر جهان و دکتر پرتو نوشته شده است. این سه نفر در عین حال اعضا هیئت مدیره باشگاه حافظ بودند ولی کارگردان اصلی و مدیر عامل شخص محمد خلیل جواهری بود.

اینک فصول اساسنامه باشگاه حافظ را که در اداره ثبت شرکتها به ثبت رسیده است عیناً نقل می‌کنیم:

پرچم مخصوص لژ همایون که در کنار کرسی
استاد اعظم برافراشته میشد

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

آرم باشگاه حافظ وابسته به لژ همایون

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اساسنامه باشگاه حافظ

فصل اول - کلیات :

ماده ۱- باشگاهی بنام باشگاه حافظ برای مدت نامحدود در ایران تأسیس و طبق مواد این اساسنامه اداره میشود .

ماده ۲- منظور از تشکیل باشگاه حافظ عبارت است از : ایجاد روابط دوستی بین اعضاء باشگاه بمنظور تعاون و معاضدت و راهنمایی یکدیگر و همچنین همکاری و همفکری و تشریح مساعی آنها در امور خیریه و خدمات نوعی و علمی و فرهنگی و نیکوکاری نسبت به مردم ایران .

ماده ۳- باشگاه حافظ دارای شخصیت حقوقی و تابع قانون شخصیت های حقوقی غیر بازرگانی میباشد و مسئول تعهدات مالی باشگاه فقط دارائی باشگاه است.

ماده ۴ - باشگاه حافظ دارای تابعیت ایران و مرکز آن در ایران خیاابان نادری - کوچه مسعود سعد است .

فصل دوم - عضویت :

ماده ۵ - عضو باشگاه کسی است که عضویت او بصوب هیئت مدیره رسیده و بر طبق مصوبات این هیئت کارت عضویت (باعکس) بنام او صادر و ملغی نشده باشد .

تبصره - اشخاصیکه دوستی آنها با اکثریت اعضاء باشگاه میسر نبوده یا

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای نبوسد

دارای اخلاق و ایمان و تربیت و سواد و معلومات کافی نباشند نمیتوان عضویت پذیرفت .

ماده ۶ - علاوه بر اعضای رسمی باشگاه فقط کسانی حق ورود به عمارت و محوطه باشگاه حافظ را دارند که در انجمنهای خیریه یا سازمانهای خدمات نوعی و علمی و فرهنگی (که برقراری محل تشکیل جلسات آنها در این باشگاه بتصویب هیئت مدیره برسد) عضو باشد و کارت عضویت آنها بر طبق مصوبات این هیئت صادر و ملفی نشده باشد . معذالک اعضای این انجمنها و سازمانها جز در ایام و ساعات و اطاق یا اطاقهاییکه از طرف مدیر عامل باشگاه برای آنها تخصیص داده شده نمیتوانند در باشگاه حافظ حضور یابند و جز تا موقعیکه مدیر عامل مزبور صلاح بداند نباید حضور داشته باشند .

فصل سوم - ارشاد باشگاه :

ماده ۷ - باشگاه حافظ دارای سه رکن میباشد : مجمع عمومی - هیئت مدیره - مدیر عامل .

الف - مجمع عمومی

ماده ۸ - مجمع عمومی مرکب است از کلیه اعضای رسمی باشگاه و تشکیل آن در پایان هر سال برای تعیین هیئت مدیره جدید و اخذ تصمیم نسبت به پیشنهادات هیئت مدیره قدیم الزامی است و بعلاوه در ظرف سال ممکن است بطور فوق العاده برای اخذ تصمیمات مهم دعوت شود .

ماده ۹ - مجمع عمومی بوسیله اعلان در عمارت باشگاه و در یکی از روزنامههای کثیرالانتشار تهران دعوت میشود و با حضور نصف بعلاوه يك عده اعضاء حاضر (باستثنای هیئت مدیره و مدیر عامل) انتخاب خواهد نمود . چنانچه در دفعه اول حد نصاب حاصل نشد در دفعه دوم جلسه مجمع عمومی با حضور اعضاء حاضر رسمیت خواهد یافت و تحت ریاست رئیس باشگاه و یا مسن ترین اعضاء اداره

خواهد شد و دبیر باشگاه یا جوان ترین اعضاء حاضر که دارای درجه فرهنگی لیسانس باشد منشی مجمع عمومی خواهد بود.

ب - هیئت مدیره

ماده ۱۰ - هیئت مدیره مرکب از هفت نفر است که برای مدت یکسال در مجمع عمومی سالیانه از بین اعضاء باشگاه انتخاب میشوند و مادام که هیئت مدیره جدید انتخاب نشده است هیئت مدیره قدیم بوظایف خود عمل خواهد کرد.

ماده ۱۱ - در صورت فوت یا استعفاء یکی از اعضاء هیئت مدیره (بیش از سه ماه قبل از انتهای دوره انتخاب) باید مجمع عمومی برای تعیین جانشین دعوت گردد. مجمع عمومی سالیانه سه نفر را از بین اعضاء باشگاه بعنوان علی-البدل اعضاء هیئت مدیره انتخاب میکند تا بجای اشخاص ممنوع یا مسافر برای شرکت در جلسات هیئت مدیره دعوت شوند ولی در صورتیکه بهر دلیل عدم حضور عده‌ای از مدیران یا اعضاء علی‌البدل بیش از دو بار یا بیش از یکماه باعث عدم تشکیل جلسه هیئت مدیره گردد رئیس یا سه نفر از اعضاء هیئت مدیره یا ۱۵ نفر از اعضاء باشگاه میتوانند مجمع عمومی برای تجدید انتخاب تمام یا عده‌ای از اعضاء هیئت مدیره و اعضاء علی‌البدل دعوت نمایند.

ماده ۱۲ - هیئت مدیره سال اول تأسیس در تاریخ ۳۱/۲/۲۵ از طرف مؤسسين انتخاب شده‌اند و اسامی آنها بشرح زیر است:

۱ - دکتر علی پرتو ۲ - صادق سرمد ۳ - مهندس عباس مافی ۴ - جمفر جهان ۵ - سید محمد میرهادی ۶ - دکتر حبیب‌اله بدیدی ۷ - علی اصغر سلسبیلی.

ماده ۱۳ - هیئت مدیره در اولین جلسه بکنفر از اعضاء خود را بعنوان رئیس و بکنفر از بین خود بعنوان دبیر انتخاب خواهد نمود رئیس و دبیر هیئت مدیره رئیس و دبیر باشگاه نیز میباشند و صورت جلسات هیئت مدیره مانند صورت جلسات مجمع عمومی باید بامضای رئیس و دبیر رسیده تحویل مدیرعامل باشگاه گردد و در دفاتر مخصوص ثبت و ضبط گردد.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ماده ۱۴ - هیئت مدیره در هر ۱۵ روز لااقل یکبار تشکیل جلسه میدهد و رئیس هیئت و همچنین مدیر عامل باشگاه میتوانند در هر موقع لازم بدانند هیئت مدیره را برای تشکیل جلسه دعوت نمایند .

ماده ۱۵ - هیئت مدیره با حضور پنج نفر از علماء رسمیت یافته و تصمیمات آن به اکثریت آراء حاضر اخذ میشود ولی در هر حال هر تصمیم لااقل محتاج به چهار رأی میباشد .

ماده ۱۶ - وظائف هیئت مدیره بقرار زیر است :

- ۱ - تعیین و تغییر مدیر عامل باشگاه .
- ۲ - قبول عضو جدید (در صورت واجد بودن شرایط و داشتن دو معرف از بین اعضاء) و ابطال عضویت کسانی که عدم صلاحیت آنها را پس از رسیدگی محرز بدانند .
- ۳ - مراقبت در حسن جریان امور باشگاه .
- ۴ - قبول یا رد تقاضاهای مربوط به برقراری محل تشکیل جلسات انجمنهای خیریه یا سازمانهای خدمات نوعی یا علمی یا فرهنگی در باشگاه و تعیین مقررات مربوط باین کار و همچنین تصویب مقررات مربوط به جشنها و میهمانیها .
- ۵ - تصویب تراز نامه و گزارش عمل سالانه باشگاه .
- ۶ - تصویب بودجه باشگاه .
- ۷ - بحث در باره پیشنهادات مدیر عامل با نظریات اعضاء باشگاه و قبول یا رد آنها بر طبق موازین این اساسنامه .
- ۸ - تصویب برقراری کلیه آئین نامه‌هایی که در اجرای این اساسنامه ضرورت پیدا میکند .
- ۹ - تعیین حدود اختیارات مدیر عامل و کسانی که میتوانند باشگاه را متعهد یا مدیون نموده از وجوه و دارائی آن برای آموزشگاه استفاده یا از طرف آن قرارداد منعقد نمایند .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

۱۰ - دعوت مجمع عمومی و تهیه پیشنهادات برای تصویب آن .
تبصره - تصویب تغییر اساسنامه یا انحلال باشگاه از مختصات جلسه مجمع عمومی است و در تشکیل جلسه برای اینکار حضور لااقل دو نلث از اعضاء باشگاه ضروری می باشد .

ج - مدیر عامل

ماده ۱۶ - مدیر عامل باشگاه حافظ توسط هیئت مدیره آن خواه از بین اعضاء این هیئت و خواه از بین سایر اعضاء باشگاه براساس مدت یکسال انتخاب می گردد و حدود وظائف و اختیارات آن علاوه بر آنچه در این اساسنامه ذکر گردیده و در حدود این اساسنامه بسته بنظر هیئت مدیره است .

ماده ۱۷ - مدیر عامل در جلسات هیئت مدیره حضور یافته و می تواند هر نوع پیشنهاد که صلاح بدانند برای تصویب تقدیم نماید .

ماده ۱۸ - مدیر عامل مسئول کلیه امور اداری و مالی و انتظامات و حفظ دارائی و دفاتر و آرشیو باشگاه بوده سرپرستی کارمندان داخلی از قبیل اعضاء دفتری و پیشخدمت و باغبان و غیره را برعهده داشته و مأمور اجرای تصمیمات هیئت مدیره و مجمع عمومی میباشد و نیز تهیه و تنظیم ترازنامه و گزارش علمی سالیانه و بودجه باشگاه و گذرانیدن آنها از تصویب هیئت مدیره با مدیر عامل است .

فصل چهارم : درآمد و مخارج و ترازنامه باشگاه

الف - درآمد

ماده ۱۹ - باشگاه حافظ دارای عوائد زیر خواهد بود :

- ۱ - ورودیه اعضاء باشگاه .
  - ۲ - حق عضویت ماهیانه .
  - ۳ - حق پذیرائی از انجمنها و سازمانهای نوعی و علمی یا فرهنگی
- مواقعیکه در باشگاه حافظ تشکیل جلسه می دهند .
- ۴ - عوائد رستوران و بوفه باشگاه .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۵ - عوائد جشنها و میهمانیها .

۶ - هدیه و بخشش هائیکه بصورت اموال منقول و یا غیر منقول یا وجه نقد باشگاه می شود و ه نوع عوائد دیگری که هیئت مدیره بر طبق موازین این اساسنامه تصویب نماید .

نصره - باشگاه حساب جاری یا تسویه کاری با هیچکس نخواهد داشت و اعضاء باشگاه مانند انجمنها و سازمانهائی که در باشگاه حافظ تشکیل جلسه می دهند باید تعهدات خود را برای هر ماه حد اکثر تا پانزدهم ماه بعد به صندوق باشگاه واریز نمایند .

ب - مخارج و مصارف

ماده ۲۰ - مخارج و مصارف باشگاه عبارت خواهد بود از :

۱ - هزینه اداری و تهیه اسباب و لوازم و تهیه چیزهائی که در باشگاه صرف یا مصرف می شود حقوق مدیر عامل و پرداخت حقوق و دستمزد بکارمندان و کارکنان داخلی که تحت تعلیمات مدیر عامل در باشگاه انجام وظیفه می نمایند و پرداخت پاداش هائیکه بتصویب هیئت مدیره رسیده باشد .

۲ - کمکهای باشگاه بامور خیریه و خدمات ملی و نوعی و علمی و ادبی یا فرهنگی و انجمنها و مؤسسات مربوط به این امور .

ج - ترازنامه

ماده ۲۱ - مدیر عامل موظف است ترازنامه عمل باشگاه و گزارش عملیات خود را قبل از انقضای هر سال هجری شمسی برای تصویب تسلیم هیئت مدیره بنماید و تنظیم ترازنامه مستلزم این است که قبلا انواتر بعمل آمده باشد .

ماده ۲۲ - هیئت مدیره قبل از رسیدگی و تصویب ترازنامه بکنفرانس اعضاء باشگاه را که وارد در امور مالی باشد و اگر یافت نشود از خارج بعنوان بازرس ترازنامه تعیین می نماید. این بازرس در مقابل اخذ حق الزحمه معین باید ترازنامه و گزارش عملیات تقدیمی مدیر عامل را با دفاتر و اموال و انبار و اوراق و اسناد

تطبیق نموده در ظرف یکماه گزارش خود را نسبت به صحت ارقام و ایراداتی اگر داشته باشد و همچنین هر نوع نظرهای اصلاحی که صلاح بدانند به هیئت مدیره باشگاه تسلیم نماید.

ماده ۲۳ - هیئت مدیره در تعیین تکلیف سود خالص (پس از وضع هر نوع عوارض یا مالیات یا پاداش) با رعایت هدفهای این اساسنامه مختار است و مازاد سود مزبور - حساب دارائی باشگاه جهت سال بعد منتقل میگردد.

فصل پنجم: مواد متفرقه

ماده ۲۴ - کلیه اموال باشگاه باید در دفتر مخصوص (با ذکر خصوصیات و نحوه تعلیک و محل فرار گرفتن هر یک در باشگاه) ثبت گردد و مدیر عامل نمی‌تواند عاریه یا امانت و غیره یا در مقابل اجرت المثل بدون اجازه مخصوص هیئت مدیره از اختیار خود خارج نماید و مسئولیت محافظت آنها بعهده شخص مدیر عامل است.

ماده ۲۵ - قبول مهمان یا برقراری جشنها و مجالس که اشخاص غیر عضو باشگاه بتوانند در آن شرکت نمایند خواه در عمارت یا محوطه یا رستوران و یا بوفه باشگاه تابع مقررات موضوعه از طرف هیئت مدیره بوده و در غیر اینصورت ممکن نیست.

ماده ۲۶ - هر نوع فعالیت سیاسی از قبیل مشینگ و دفتر روزنامه یا حزب در باشگاه حافظ ممنوع است.

باشگاه حافظ همزمان با فعالیت لژ همایون در تهران و

انحلال باشگاه

ولایات همچنان بکار خود ادامه می‌داد.

حافظ

جلسات روزانه باشگاه ظاهراً برای وقت گذرانی،

صرف مشروب الکلی و غیر الکلی و شام و ناهار می‌شد، ولی

در حقیقت کسانی که در آن محل اجتماع می‌کردند، بکارهای سیاسی می‌پرداختند

و حتی می‌توان گفت که در انحلال دولت‌ها و روی کار آوردن برادران فراماسون

خود مؤثر بودند .

اما بعد از روی کار آمدن سپهبد زاهدی و زمامداری این نخست وزیر مقتدر که فقط مجری اوامر شخص اول مملکت بود، بتدریج احساس شد که وجود باشگاه حافظ و دخالت‌های بی جا و بی مورد فراماسونها در امور مملکت ، لازم نیست بدین سبب دستور انحلال باشگاه مذکور داده شد .

همینکه دستور انحلال لژ همایون و باشگاه حافظ صادر شد ، هیئت مدیره باشگاه دعوتی از سی و پنج نفر اعضاء مؤسس باشگاه کرد تا مقدمات تعطیل و انحلال را صادر کنند .

در روز ۲۳ شهریور ۱۳۳۵ بیست و چهار نفر از اعضاء مؤسس که اسامی آنها به شرح زیر است ، در محل باشگاه اجتماع کردند :

- ۱- دکتر احمد هومن ۲- دکتر اسمعیل فیلسوفی ۳- دکتر رحمت مرشدزاده ۴- دکتر یحیی شهردار ۵- دکتر ذوالریاستین ۶- دکتر حبیب‌الله یدیدی ۷- دکتر فتح‌الله امیرجلالی ۸- دکتر جعفر جهانی ۹- مهندس تقی صباحی امین ۱۰- سیداسدالله موسوی ۱۱- عباس شایان ۱۲- مصطفی عامری ۱۳- عبدالله ظلی ۱۴- غلامحسین بوربور ۱۵- سید علی نصر ۱۶- سید محمد میرهادی ۱۷- علی کوچکعلی ۱۸- مهدی منصور ۱۹- سید ابوالحسن شاهرخ ۲۰- سیدعلی اکبر موسوی ۲۱- محمد علی امام شوشتری ۲۲- محمدرضا افتخار ۲۳- علی اصغر سلسبیلی و یک نفر دیگر که اسم او خوانده نشد .

این عده در همان جلسه فرمایشی ، باشگاه پنج ساله خود را منحل کرده جعفر جهان و صادق سرمد را مأمور تصفیه امور باشگاه کردند . همه لوازم و دارائی باشگاه عیناً به لژ مولوی که تازه تأسیس شده بود ، اختصاص داده شد و با

۱- پس از تشکیل لژ مولوی و سایر سازمانهای وابسته ماسونی در ایران دو نفر از اعضاء باشگاه حافظ حاضر بادامه فعالیت ماسونیک نشدند . اولی مهدی منصور صاحب منصب بازتخته و شرافتمند وزارت دارائی و دیگری دکتر حبیب اله یدیدی کلیمی دارو ساز بود .

از راست بچپ: محمدخلیل
جوهری - ابراهیم حکیمی
(حکیم الملک) استاد اعظم
ژنرال تداورین فرانسه که
پنجاه و سه سال فراماسون
بود - علی اصغر سلیمی

فراماسون‌های عوزستانی ژنرال تداورین

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

چاپ آگهی زیر در روزنامه رسمی کشور و روزنامه اطلاعات در روز ۲۷ شهریور ۱۳۳۵ باشگاهی که نیم میلیون تومان دارائی داشت منحل گردید:

«... پیرو آگهی‌های منتشره در روزنامه اطلاعات و طلوع دائر به دعوت اعضاء باشگاه حافظ برای تشکیل مجمع عمومی در تاریخ وساعت مقرر امضاء کنندگان زیر در باشگاه حاضر و پس از مذاکرات کافی در اطراف انحلال باشگاه معتقد بانحلال باشگاه شدیم. لذا آقای جعفر جهان را بعنوان مدیر تصفیه تعیین کرده و ذیل این ورقه را امضاء نمودیم که مراتب به اطلاع ثبت شرکت‌ها برسد ۲۵ شهریور ۱۳۳۵»

در میان اسناد باقیمانده لژ همایون يك جزوه خطی بنام **يك رساله مخفی** اثرهای اولیه‌ای که برادری در من کرده است و جود دارد که نموداری از افکار مؤسسين و کارگردانان فراماسنی و طرز

کار لژ همایون می‌باشد، بدنیست عین این رساله را نقل کنیم:

آنچه که باید يك فراماسون بداند

اثر اول: راجع به مفهوم برادری و فلسفه آن.

برادر - مردی است آزاد و متقی. نیکوکار و خوش‌فتار. یا راهنما و حامی و مدافع هر برادر و دوست تمام مردم دنیا از سفید و سیاه و غنی بشرط آنکه متقی باشد.

برادری - اجتماعی است محرمانه و جهانی - مرکب از مردانی که بر اساس شرائط مذکور در فوق انتخاب شده‌اند. این تشکیلات دارای سنتی است موروثی و قدیمی که اسرار، آنرا تشکیل می‌دهند و اسرار دیگری بر حسب مقتضیات به وجود می‌آیند و نیز ممکن است طبق مصلحت روز در يك مملکت وجود محفل و هویت برادران جزء اسرار، قرارگیرد «مانند وضع فعلی ایران»

محیط - فعالیت این جمعیت در تمام نقاطی است که نوع بشر در آن زندگی می‌کند و هدف آن سعادت مردم دنیا از راه جستجوی حقیقت و حکمت و علم و معرفت و جمال می‌باشد.

فلسفه - مکتب برادری عبارت است از: اعتقاد و ایمان قطعی بوجود مهندس

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

بزرگ عالم و پیروی از قوانینی که از راه توجه و بوسیله چراغ عقل می بینیم او یعنی خداوند در نهاد طبیعت قرار داده است^۱. اهم این قوانین در مورد نوع و اجتماعات بشر عبارتند از: آزادی - مساوات - برادری.

غرض از آزادی خودسری و هرج و مرج نیست بلکه این کلمه را برادر همیشه باید با دستور ذیل: «آنچه بر خود نمی پسندی بر دیگران روا مدار و آنچه از دیگران در حق خود انتظار داری در باره آنها بجا آور.» توأمأ و یکجا در مدنظر قرار دهند زیرا: آزادی هر فرد محدود است به آزادی دیگران و در تلو همین معنی آزادی هر برادر محدود است به:

اصول - مکتب برادری یعنی: مساوات - برادری - و خدمت بنوع.

دلیل - پیدایش و بقا مکتب و تشکیلات برادری عبارت است از: لزوم یافتن نور حقیقت و حکمت و ادب و هنر و اخلاق و همچنین لزوم تأمین آزادی و اجرای حق و عدالت برای سعادت بشر.

نتیجه - این فلسفه و توسعه این مکتب و تشکیلات عبارت خواهد بود از: اشاعه تقوی و ازدیاد اشخاص متقی - توسعه نیکوکاری و خدمت بخلق - ترقی و تکامل انسان و نتایج کارهای آن و وسائل زندگی نوع بشر، چون هر کس برادر می شود معمولاً پایبند به فلسفه دین خود و وجدان ملی و حس قومیت خود با وطن پرستی نیز می باشد لازم می داند رابطه مکتب برادری با دین و نیز ارتباط آن با ملیت و وطن پرستی روشن باشد و بعقیده من:

۱ - قبول فلسفه مکتب برادری با داشتن مذهب مابینت ندارد بلکه «تا این مرحله از سیر تکاملی که بشر رسیده و ما هستیم» با آن ملازمه دارد زیرا: اعتقاد بوجود مهندس بزرگ عالم که پایه مکتب برادری است اولین اصل هر یک مذاهب آسمانی نیز می باشد - کسیکه به این اصل معتقد نباشد برادر نیست و
۱ - فراماسونها استاد اعظم خود را «مهندس بزرگ عالم» خطاب می کنند و خداوند را در وجود طبیعت می دانند.

با مردم بر اساس مراعات برادری و انصاف و حکم در بساطه آنها از روی عدالت متقابل و ترجیح دادن منافع عموم بر منافع شخص خود. بعبارت اخیری بطوریکه قبلاً گفته شد - برادر باید نسبت بدیگران همانطور رفتار کند که باطناً مایل است دیگران دوباره او عمل کنند و آنچه بر خود نمی پسندد نباید بردیگران

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

هر کس این اصل را مسلم داند اولین پایه تمام مذاهب آسمانی را هم قبول کرده است. منتهی برادری چون خواهان آزادی نوع بشر است نسبت به بقیه اصول مذاهب برادر را بر حسب مذهبی که دارد آزاد می‌گذارد و هر برادر در عین حال که مذهب خود را حفظ می‌کند بصاحبان مذاهب دیگر بشرط خداپرست بودن آنها با دیده اغماض و احترام متقابل می‌نگرد و اختلاف مذهب را مانع برادر شدن ندانسته و سعی می‌کند تمام مردم دنیا را در زیر لوای ایمان بوجود مهندس بزرگ عالم متحد نماید.

۲ - و نیز بعقیده من: مادام که آزادی و مساوات و برادری بین تمام اقوام و ملل و افراد نوع بشر بدرجه کمال نرسیده و این اصول در تمام نقاط دنیا بی هیچ استثناء از طرف نوع انسان پیروی نشود برادری با وطن پرستی نیز ملازمه دارد زیرا: وجدان ملی بمفهوم واقعی و ممدوح کلمه چیزی جز فداکاری در راه آزادی هموطنان و برقراری مساوات بین ابناء وطن با سایر ملل عالم در حقوق بین الملل و حفظ حقوق و شرافت هموطنان در مقابل متجاوزین و تعدی کنندگان نبوده و نیز جز نیکوکاری درباره مردم میهن و کمک به آنها بر اساس یاری حق بر ضد باطل و بهره‌مند ساختن آنها از عدالت و سعادت چیز دیگر نیست - بنابراین وطنپرستی و حس قومیت مادام که بمرحله تجاوز به حقوق دیگران نرسیده باشد بدبختی و بردگی سایر ملل عالم را بنبفع میهن مشخص مد نظر نداشته باشد هم با برادری مبیانت نداشته و هم با فلسفه این مکتب ملازمه دارد و زیست شرافتمند که وظیفه هر برادری است نیز به او حکم می‌کند که در راه حفظ شرافت ملت خود از هیچ فداکاری و جان‌بازی خودداری ننماید.

بعلاوه چنانچه افراد هر ملت و مملکت و وطن پرستی را به مفهومی که ذکر شد حقیقتاً پیروی کنند و در عین حال معتقد به آزادی فردی و اجتماعی و مساوات و برادری برای تمام ملل و ابناء بشر نیز باشند بی هیچ شبهه سعادت نوع بشر بطور کلی که هدف اصلی مکتب ما و فلسفه برادری است خود بخود حاصل و صلح و

صفا را در دنیا برقرار و ضمناً تمام نقاط کره زمین آباد و وسایل زندگانی تمام مردم دنیا به اوج ترقی خواهد رسید.

۳ - ضمناً باید گفته شود که مکتب برادری حزب سیاسی نیست - فقط برادر بودن با ورود در احزابی که منکر آزادی - مساوات و برادری بوده یا برخلاف اصول آن عمل کنند مباحثت دارد.

وظائف برادر - بنا بر توضیحات فوق وظایف يك برادر را می توان در چهار جمله زیر خلاصه کرد:

عشق بخدا یا مهندس بزرگ عالم - عشق به هم‌نوع - عشق به شرافت خود و سعی کافی و وافیه در حفظ نوامیس برادری و تشکیلات و اسرار آن - اینک توضیح:

۱ - عشق به خداوند عبارت است از پرستش و شکر مهندس بزرگ عالم و تحقیق رضایت او از راه خدمت به خلق و کمک به بیچارگان از دل و جان و دلسوزی بحال اشخاص منحرف و سعی در عودت دادن آنها به راه راست.

۲ - عشق به هم‌نوع - عبارتست از مراعات آزادی دیگران و رفتار و معامله با مردم بر اساس مراعات برادری و انصاف و حکم در باره آنها از روی عدالت متقابل و ترجیح دادن منافع عموم بر منافع شخص خود. بعبارت اخیری و بطوریکه قبلاً گفته شد - برادر باید نسبت بدیگران همانطور رفتار کند که باطناً مایل است دیگران درباره او عمل کنند و آنچه بر خود نمی‌پسندد نباید بر دیگران روا دارد.

۳ - عشق بخود - البته مقصود خودخواهی و خود پرستی نیست - بلکه برعکس کسیکه برادر می‌شود دیگر بخود تعلق ندارد. مقصود از این عشق این است که برادر همیشه باید با در نظر داشتن حقیقت و اهمیت امور از هر عمل یا رفتاری یا گفتاری که موجب هتک شرافت یا تنزل حیثیت او می‌شود اجتناب ورزد - نزاکت و عفت بیان و عفت قلم را حتی در مواقع ذبح و مظلوم واقع شدن رعایت

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

کند و خود را در زندگی طوری هدایت کند که در پیشگاه عقل و در دادگاه عدل مفتخر و سربلند و شرافتمند باشد. - بهمین جهت بر هر برادر واجب است که از بلند پروازیهای بیجا - تکبر و غرور - داشتن و دادن نظریات بی اساس - و بالخصوص از اشتباه و خبط احتراز کنند و در عین حال با جهل و دروغ و تعصبهای خرافاتی و موهومات «که چهار بال و چهار مانع سعادت بشرند» جداً مبارزه نماید. و در جهت عکس بلند همتی و پشتکار و استحکام اخلاقی و استقامت و صمیمیت و صراحت را همواره شعار خود قرار دهد.

۴ - سعی کافی و وافیه در حفظ جمعیت و تشکیلات و اسرار برادری بطور خلاصه عبارت از این است که برادر باید در رعایت انضباط جمعیت برادری نهایت درجه بکوشد و اسرار این جمعیت و اسرار برادران را حتی به قیمت جان خود حفظ نماید و در راه پیشرفت هدف مکتب برادری و کمک به برادران از هیچ چیز منایقه و دریغ ننماید و همیشه در نظر داشته باشد که در صورت خیانت به برادری یا به برادر مستحق شدیدترین مجازاتها خواهد بود.

اثر دوم: آنچه از علامات و تصاویر و البسه و نشانهها و سنن موروثی برادری و ترتیب دادن محفل و زینتهای آن و بالاخره هر يك از اسرار برادری استنباط می کنیم این است که هیچیک از آنها بی دلیل مقرر نشده و بی فلسفه نیست. مثلاً وقتی: در موقع انجام تشریفات قبولی برادر تمام شمشیرها بطرف تازه وارد روی می آورند اولاً علامت این است که در مواقع گرفتاری و احتیاج تمام برادران به کمک برادر خواهند شتافت و ثانیاً - در صورت بروز رفتار ناجوانمردانه و مغرضانه از طرف برادری نسبت به برادر دیگر - یا فاش کردن اسرار برادری و خیانت باین اجتماع تمام برادران در گرفتن انتقام و مجازات مشارکت نموده یا از یکدیگر سبقت خواهند گرفت.

اثر سوم: تعجب من است از تضادی که بین مکتب برادری و افکار عمومی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مردم ایران نسبت به آن وجود دارد. البته چون برادری برای تأمین آزادی و مساوات و پیشرفت حقیقت برضد دیکتاتوری و بردگی نوع بشر مبارزه می کند همیشه از طرف حکومت‌های استبدادی و طرفداران آنها و هم چنین از طرف زورمندانی که ستونهای قدرت خود را بر روی تمسبات و خرافات مردم جاهل قرار می دهند مورد حملات ناروا و موضوع تبلیغات سوء بوده است ولی در هیچ يك از مسالك دنیا که شکل حکومت آنها مانند ما بصورت دمکراسی باشد تا این درجه حقیقت برادری وارونه و برعکس معرفی نشده است و اینجانب برای تخفیف این جریان نأسف آور راهی بنظرم رسیده که هر موقع اساتید و بزرگان محفل ما صلاح بدانند بعرض خواهم رسانید.

اثر چهارم: با اینکه ایران مهد زردشت یعنی موطن یکی از بزرگترین کسانی است که تاریخ برادری، نام آنها را بعنوان مؤسسين مکتب خود ثبت و با لافل از فلسفه و نحوه عمل آنها استفاده و اقتباس کرده است، معذک امروز در بین ملل متمدن دنیا کمتر ملتی بقدر ایرانیان از اصول و روش برادری دوری جسته و کمتر مردمی باندازه هموطنان ما احتیاج به ارشاد دارند. نظر به نکات اخیر - الذکر ما برادران ایران قاعدتاً باید نسبت به برادران سایر ممالک متمدن وظائف سنگین تر و بیشتری بر روی دوشهای خود حس کنیم و وظائف ذیل را علاوه بر آنچه قبلاً گفته شد انجام دهیم:

- ۱- کوشش زیاد در ازدیاد تعداد برادران و در عین حال دقت بیشتر در قبول اشخاص و مخصوصاً اجتناب از اشخاص ظاهر الصلاحی که با حربۀ دو روئی و دروغگوئی برای حفظ موقعیت خود بهر سازی می رقصدند.
- ۲- سعی بیشتری در سری نگاهداشتن تشکیلات و محفل و هویت برادران > نسبت به سایر ممالک دنیا <
- ۳- کوشش فراوان در اجرای اصل نیکوکاری و کمک فوق العاده در راه

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تأمین سعادت ملت ایران .

ما اگر واقعاً برادریم باید با جهل و ظلم و دروغ و خرافات و فقر که گریبان
ملت ما را گرفته است شدیداً مبارزه کنیم و بیش از این نگذاریم این کشور در
خرابی و عقبماندگی و این ملت در بدبختی باقی بماند .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

LODGE LIGHT IN IRAN

№ 1191 S. C.

TEHRAN, PERSIA.

فصل بیست و ششم
لُ روشنائی در ایران

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لژ روشنائی در شیراز

نخستین لژ فراماسونری با اجازه انگلیس در ایران ، که می توان آن را قدیمی ترین لژ دانست ، لژ نظامیان انگلیسی بنام « روشنائی در شیراز » - Light in Shiraz است . این لژ که بموجب فرمان ، گرانند لژ اسکاتلند در روز بیستم فوریه ۱۹۱۹ (۱۳۳۷ هـ) در شهر شیراز بوسیله افسران و گروه بانان ارتش مستعمراتی انگلیس تشکیل شد ، مدت نیم قرن است که با شماره ۱۹۱۱ بفعالیت خود ادامه می دهد . فرمان تأسیس لژ مذکور بموجب فرمان کتبی و ضمانت برادر بسیار ارجمند فراماسونی انگلیس بنام مازور ژنرال جنینگر W . E . Jennings . M . D . IMS صادر شده است و افسران زیر را می توان از جمله مؤسسين این لژ در ایران دانست :

Rt. Wor. Bro. W. H. Hallsworth .
 « E. P. Orton .
 « C. H. Carr .
 « S/ Howard .
 « J. E. B. Horson .
 « F. W. Hurse .
 « N. Briggs .
 « J. B. Dalzell - Hunter .
 « A. G. Woosnam .
 « W. Hayes .
 « H. M. McIntyre .
 « J. W. Smalley .
 « H. Webber .
 « A. D. Wise .
 « J. H. Kerson .
 « A. Williams .
 « De. V. Condon .
 « H. A. K. Gongh .
 « W. J. Marmion .

از روزیسه وزارت مستعمرات انگلیس برای پیش بردن مقاصد شوم استعماری و استثمار خود در صدد استفاده از سازمانهای فراماسونری برآمد ، ایجاد لژهای نظامی انگلیس در مناطقی که مورد نظر استعمار طلبان امپراتوری بریتانیا بود ، آغاز شد و گسترش یافت .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

نخستین باری که استعمار طلبان انگلیس در صدد استفاده از لژهای فراماسونری نظامی در مناطق مختلف کیتی برآمدند، سال ۱۷۲۸ - ۲ (۱۳۴۶ هـ) و در جبل الطارق بود. در آن ایام، تنگه جبل الطارق شاهراه حیاتی انگلیس و پایگاه منحصر بفردی برای نفوذ و هجوم ارتش امپراتوری به آفریقا و خاورمیانه بود.

لژ نظامی مانند سایر تأسیسات هنگهای ارتش انگلیس که به آفریقا و یا خاورمیانه اعزام می‌شدند، در حال حرکت نبود، بلکه سازمانی بود که همیشه در خارج از محیط سربازخانه استقرار داشت. بعد از تشکیل این لژ ماسونی انگلیس در سال ۱۷۳۲ - م (۱۱۴۴ هـ) گراند لژ ابرلند، فرمانی برای تأسیس لژ ماسونی در هنگ شماره یک ایرلند صادر کرده و در سال ۱۷۴۷ - م (۱۱۵۹ هـ) نیز گراند لژ اسکاتلند لژی بنام «دوک اف نور فوک» را در دوازدهمین هنگ پیاده اسکاتلند که هم اکنون بنام هنگ «سافوک» نامیده می‌شود تأسیس کرد.

نتایج سودمندی که استعمارگران انگلیسی از تأسیس لژهای فراماسونری نظامی انگلستان در پیشرفت هدفهای مستعمراتی خود در مناطق مورد نظر گرفتند، سبب شد تا همه ساله لژهای نظامی در کشورهای دیگر که هدف وزارت مستعمرات بودند، تأسیس شود.

آخرین لژهای نظامی که انگلیس‌ها تشکیل دادند لژ «دوستان اجتماعی شماره ۴۹۷» نام داشت و وابسته به هنگ هشتاد و نهم سلطنتی ابرلند بود، و در سال ۱۹۴۷ تشکیل شد. بموجب نوشته مجله «فراماسونری رکورد» در فرمانی که «رویال اسکاچ» صادر کرده است، تمام سربازانی که در ایرلند در لژهای نظامی هستند، ایرلندی نژاد محسوب می‌شوند و هر کدام از آنها دارای فرامین خصوصی می‌باشند، که می‌توانند مثل یک لژمقیم و ثابت فعالیت کنند و با هنگ‌ها عزیمت نکنند. در همین مجله فراماسونری، اهمیت لژهای نظامی تشریح شده و آنها را مانند «پل مستحکم و ثابته در تاریخ فراماسونری انگلیس» با اهمیت معرفی می‌کند. در همین

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

فرمان نوشته شده است «بدون شك و تردید ترویج فراماسونری در ماوراء دریاها، مرهون مجاهدتها و فعالیت‌های مستمر اعضای لژهای نظامی بوده است. اعضای لژهای نظامی بهر جایای می‌نهادند، همراه خودشان فراماسونری را رواج می‌دادند، ایشان که مدت کوتاهی در پادگان‌ها و شهرها مقیم بودند، فراماسونری را برای مردم سرزمین‌های دور دست و ماوراء بحار به ارمغان می‌بردند، و در حالیکه خود آنها بعد از مدتی آن نقاط را ترك می‌کردند، لژهای ماسونری را همچنان در آن کشورها باقی می‌گذاشتند که تا به امروز نیز مشغول کار و فعالیتند.»

لژ روشنائی در ایران که مدت کوتاهی نیز بنام لژ شیراز موسوم بود بوسیله افسران نظامی انگلیس و قشون مستعمراتی «اس. پی. آر» در فارس و جنوب ایران تأسیس شد.

طراحان نظامی و مستعمراتی انگلیس از اوایل قرن نوزدهم، همواره در صدد تشکیل نیروی نظامی در جنوب ایران بودند. دیپلماتها و نظامیان انگلیسی، هرگاه فرصتی بدست می‌آوردند، سعی می‌کردند، يك نیروی نظامی قوی در جنوب ایران تشکیل دهند. در اوایل سال ۱۹۰۳ - م (۱۳۲۰ - هـ) این فکر شوم بمرحله اجراء درآمد و دولت انگلیس اعلام کرد که نیروئی بنام «پلیس بومی» در جنوب ایران بوجود می‌آورد. نخستین اظهار نظر رسمی که در این باره شده، در روز پنجم مه ۱۹۰۳ - م (۱۳۲۰ - هـ) بوسیله لرد «لانسدوان» وزیر امور خارجه وقت انگلیس و در مجلس اعیان آن کشور بوده است. او در نطقی که در آنسروز ایراد کرد، گفت: «... ما کوشش کرده‌ایم که تجارت و نفوذ بریتانیا را بهر وسیله‌ای که در دست داریم تأمین و تشویق کنیم و همچنین پروژه‌های متعددی روی همین زمینه از قبیل تشکیل يك قوه پلیس بومی برای حفظ امنیت راههای جنوبی - تحت مطالعه است...»^۱

تلاش دیپلماتی انگلیس برای تأسیس «پلیس بومی» در جنوب ایران با نام

۱ - تحولات سیاسی نظام ایران ص ۲۰۵.

و زیر عنوان فریبنده «حفظ امنیت تجارت و راه‌های تجاری» با مقاومت دولت و مردم ایران مواجه شد. و در مقابل این اقدام يك جانبه انگلیسها، فکر تشکیل ژاندارمری تحت نظر افسران سوئدی بمرحله عمل در آمد. انگلیسها ابتدا با این فکر موافقت کردند ولی بطوریکه بعدها رجال انگلیسی گفتند آنها تصور می‌کردند که با انتخاب افسران طرف اعتماد و با تحت نفوذ خودشان خواهند توانست مقاصد خویش را بوسیله افسران ایرانی و سوئدی بمرحله عمل در آورند. اما پس از تشکیل ژاندارمری و شروع فعالیت افسران سوئدی، انگلیسها متوجه اشتباه خود شدند و بقول جهانگیر قائم مقامی «... افسران سوئدی دریافتند که انگلیسها قصد دارند آنها را آلت اجرای مقاصد خود نمایند. آنهم نیت و مقاصدی که با اصول خدمتگذاری ایشان نسبت بدولت ایران وفق نمیداد» در سال ۱۹۰۷م (۱۳۲۴ هـ) که نقشه شوم تجزیه ایران بدو منطقه نفوذ انگلیس و روس به‌روی کاغذ آمد، در معاهده مزبور تأیید شده بود که منطقه بیطرف از میان رفته است و دولتین روس و انگلیس این امتیاز و حق را برای خود قائل هستند که بتوانند هر يك لشکری از سربازان ایرانی تحت هدایت و فرماندهی افسران خویش در مناطق نفوذ خود تشکیل و تربیت دهند.^۱

پس از امضاء این قرارداد، روسها بلافاصله شروع بکار کرده، بریگاد فزاق را توسعه دادند و امتیاز نامه ۱۹۰۷م (۱۳۲۴ هـ) را منطبق با این اقدام دانستند. انگلیسها هم برای اینکه از رقیب خود عقب نمانده باشند، بدون موافقت دولت ایران، سازمان تفنگچیان جنوب ایران *South Persian rifells* را که مخفف آن با سه حرف (S. P. R.) نشان داده می‌شد، تشکیل دادند. این سازمان تحت نظر ژنرال سرپرسی سایکس^۲ اداره می‌شد.

و ثوق الدوله که در آن زمان رئیس الوزراء ایران بود، وقتی خود را در برابر

۱ - تاریخ تحولات سیاسی نظام ایران ص ۲۰۵.

2- Gen. Sir Percy Syxes

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

عملی انجام شده دید، برای اینکه اثر آنرا تا اندازه‌ای خنثی و یا لافل تعدیل کرده باشد^۱ به صورتی موافقت کرده که پلیس جنوب تا پایان جنگ، آنهم بطور موقت، در فارس و کرمان دایر باشد.

پلیس جنوب در حقیقت سیاهی منظم و مرکب از ۵۴۰۰ گروهبان و سرباز ۴۷ افسر ارشد انگلیسی و ۱۹۰ افسر ایرانی و ۲۵۶ افسر جزء انگلیسی و هندی بود.

مورخ الهوله سپهر در این باره می‌نویسد: «این نیروی نظامی تحت اوامر یکنفر صاحب‌منصب انگلیسی بعنوان جنرال اینس‌یکتور قرار گرفته و ارکان حرب او در شیراز مرکب است از هشت نفر صاحب‌منصب اتاماژور انگلیسی و سه افسر ایرانی و بریگاد تقسیم شده با اسم بریگاد فارس و بریگاد کرمان. مرکز فرماندهی هم یکی در شیراز و دیگری در کرمان جای دارد. فرماندهی هر دو بریگاد با افسران انگلیسی بود و بهر یک از دو فرمانده، چهار نفر افسر انگلیسی و دو افسر ایرانی کمک داده شده بود...»^۲

در تهران سفارت انگلیس و مقامات نظامی سعی داشتند سندی بدست آورند که بموجب آن دولت ایران «پلیس جنوب» را برسمیت بشناسد، تا بدین ترتیب بتوانند به عملیات خودسرانه خود جنبه رسمیت بدهند.

هنگامیکه وثوق‌الدوله در ماده سوم قرارداد سوم ۹ اوت ۱۹۱۹ (۱۳۳۷ هـ) موافقت کرد که «... قشون ایران متحدالشکل شود و پلیس جنوب هم بدان منضم گردد...» انگلیسها نظر خود را تأمین شده دیدند. چون اگر این قرارداد تصویب می‌شد، علاوه بر رسمیت یافتن «پلیس جنوب» محققاً بارسنگین مخارج آن نیز به بودجه دولت ایران تحمیل می‌شد. ولی در نتیجه مبارزاتی که مردم، مطبوعات، نمایندگان مجلس، دولتها و رجال مملکتی با انگلیسها کردند آنسان در این زمینه موفقیتی بدست نیاوردند.

۱- ایران در جنگ بزرگ - ص ۱۲۷.

۲- ایضاً همین کتاب ص ۱۲۷.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

پس از کودتای ۱۲۹۹ش (۱۹۲۰م) سیدضیاءالدین طباطبائی تلگرافی به والی فارس مخابره کرده و اطلاع داد: «... بقدماندهی قشون جنوب امر شده که يك ستون قشون بانويخانه به تهران اعزام دارد...»^۱ سید ضیاء می خواست بدین وسیله پلیس جنوب را منحل و آنرا ضمیمه ژاندارمری ایران کند، ولی انگلیسها موافقت نکردند، زیرا رؤسای ژاندارمری همه از دشمنان انگلیسها بودند.

پس از اینکه سردار سپه ارتش را متحدالشکل کرد و آنرا به صورت منظمی درآورد، درصدد انحلال پلیس جنوب برآمد و به سفارت انگلیس در تهران فشار آورد تا انحلال پلیس جنوب را رسماً اعلام کند. روز سوم اسفند ۱۳۰۰ش (۲۶ ژانویه ۱۹۲۱م) لرد کرزن نطقی در مجلس عوام انگلیس ایراد کرد و گفت: «پلیس جنوب روزهای آخر عمر خود را طی می کند، در نتیجه انحلال پلیس جنوب، فرماندهی انگلیس دو اب خود را کشته، آذوقه و علوفه را آتش زده با باقیمانده سلاح و ساز و برگ از ایران رفتند»^۲ اکنون به بینیم افسران و اعضاء پلیس (اس. پی. آر) در لژ فراماسونری چه می کردند.

لژ روشنائی شیراز، در سالهایی که در شیراز کار می کرد، **فعالیت افسران** علاوه بر نظامیان انگلیسی، عده ای از اتباع آندولت را نیز **انگلیسی در لژ** به عضویت پذیرفت، که در بین آنها ژنرال کنسول انگلیس **فراماسونری** در شیراز، رئیس بانک شاهی، رئیس کاراژ و تجارتخانه زیگلرا انگلیس و چند انگلیسی دیگر را می توان نام برد. در ایسن لژ اولین دبیر و کارگردانی که شیرازی های سرشناس او را می شناختند، سرهنگ «هنتر» بود. او محفل فراماسونی «روشنائی در شیراز» را در خانه «فتح - الملک شیرازی» تشکیل می داد و مبلغان مخصوص لژ را که از هندوستان آورده بودند، بعد از تعطیل لژ به «مارتیروس سرکیس» تحویل دادند.

۱- کتاب تاریخ سیاسی نظام ایران ص ۲۲۱

۲- ایضاً همین کتاب ص ۲۲۱

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مارتیروس سرکیس ارمنی تنها ایرانی غیر نظامی عضو لژ روشنائی در شیراز است که مدت‌ها پیش در لندن به عضویت یکی از لژهای انگلند درآمده بود. او سال‌ها قبل به نویسنده گفت: «پس از تشکیل لژ روشنائی، فرمانفرما - والی فارس - وقوام شیرازی، هر دو به ژنرال سایکس مراجعه کرده و از او می‌خواهند تا وسائل ورود آنان را به لژ فراهم کند. ولی ژنرال سایکس به آنها می‌گوید، فقط رؤساء و کارگردانان لژ می‌توانند در این باره تصمیم بگیرند... نه من و نه سفیر انگلیس، هیچکدام نمی‌توانیم شماها را به لژ تحمیل کنیم...» این جملات که عیناً از دفترچه خاطرات سرکیس نقل شده، تا اندازه‌ای اغراق آمیز به نظر می‌رسد. زیرا در حالیکه خود او، یا چند افسر ایرانی دیگر عضو این لژ بودند، تصور نمی‌رود ژنرال سایکس پیشنهاد دو شخصیت مهم فارس را برای عضویت در لژ روشنائی رد کند!

یکی از افسران قشون «اس. پی. آر» که مدت پنجاه سال عضویت لژ روشنائی در ایران را داشت و در شیراز به این سازمان فراماسونی ملحق شده بود دکتر امیر مظفرالدین ارفع السلطنه خان فرخ بود، که در سال ۱۹۰۰م (۱۳۱۷-۵) در آمریکا به لژ ماسونی پیوست. او فرزند میرزا علی نقی خان بود که همراه مهدعلیا به حج رفت و مدت‌ها در قاهره بسر برده بود.

میرزا علی نقی خان پس از ۱۲ سال اقامت اجباری در مصر و همکاری با سید جمال‌الدین اسدآبادی به وسیله مهد علیا تقاضای بازگشت به تهران را کرد. شش ماه بعد از ورود به تهران، یک روز هنگام عبور از پاقابوق شاهد کشته شدن سه نفر بدست فراشهای شاهی بود. او از دیدن این وضع ناراحت شده روز بعد بایکی از درباریان ملاقات کرد و ضمن اعتراض باین عمل فراشان، گفت: «این وضع قابل تحمل نیست.» چند روز بعد نامه‌ای که به آقاخان نوشته بود بدست شاه افتاد، شاه او را احضار کرد، پس از فحاشی فراوان مجدداً از ایران تبعیدش کرد. میرزا علی - نقی خان بار دیگر به مصر رفت و یکسال در آنجا بسر برد. او در این مدت با مخالفین شاه ایران همکاری می‌کرد.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

وقتی شاه ایران از این جریان باخبر شد قاصدی به مصر فرستاد تا فرمان قتل میرزا علی نقی خان را به سفیر ایران برساند. همینکه قاصد به مصر رسید، سفیر میرزا علی نقی خان را احضار کرد و در حضور قاصد شاه دستور قهوه داد. وقتی پیشخدمت قهوه را آورد سفیر در یکی از قهوه‌ها مقداری زهر ریخت... و بدین ترتیب میرزا علی نقی خان را به قتل رسانید و جسد او را در «تل زبیه» بخاک سپردند.

در آنوقت امیر مظفرالدین فرخ در تهران بسر می‌برد و مخارج زندگی و سرپرستی او را خاله‌اش عهده‌دار شده بود. هنگامیکه به سن ۱۲ سالگی رسید، او را به مصر فرستادند تا باقیه دارائی و اموال پدرش زندگی کند. و امیر مظفرالدین مدتی بدین ترتیب بسر برد... وقتی دارائی پدرش تمام شد یکی از آمریکائیان تروتمند او را به امریکا برد تا در مدرسه نظام کلمبیا به تحصیل بپردازد.

پس از مراجعت به ایسران وارد خدمت وزارت دارائی شده در مکرران، بلوچستان و کرمان بخدمت مشغول شد و سپس وارد خدمت «اس. پی. آر» گردید و تادریجه سرگردی ترقی کرد. پس از انحلال «اس. پی. آر» وارد خدمت شرکت نفت شد و با «سرجان کدمن» کار می‌کرد.

در اعتصاب ۱۳۰۸ کارگران در آبادان، از یست سیاسی شرکت نفت معزول گردید.^۱ بطوریکه تحقیق شده است، پس از آن دکتر امیر مظفرالدین خان فرخ از راه بوشهر به شیراز و تهران آمده مدتی بیکار می‌ماند و سپس وارد خدمت دانشگاه تهران شده، استاد زبان انگلیسی می‌شود. او در همه دورانی که لژ روشنائی در ایران پنهانی و در اختفا کار می‌کرد و جلسات خود را در کلیسای انجیلی تشکیل می‌داد، در روزهای سده‌شنبه آخر هر ماه مسیحی به محفل ماسونی انگلیسها می‌رفت. در یک سند رسمی ماسونی که در اختیار نویسنده است، نوشته شده: «لژ

۱- برای اطلاع بیشتر از حالات او رجوع شود به (دست پنهانی سیاست انگلیس در

دعوتنامه اسناد اعظم لژ روشنائی در ایران بمناسبت پنجاهمین سال فراماسونی خان فرخ

لژ روشنائی در ایران شماره ۱۱۹۱- اس. س .

تهران ۵ اپریل ۱۹۵۹ -

سرور و برادر عزیز

بمناسبت آغاز پنجاهمین سالگرد عضویت برادر ارفع السلطنه

(خان فرخ) در سازمان عالی فراماسونری، ضیافتی در روز دوشنبه ۲۰

آوریل ۱۹۵۹ در تهران کلوب از ساعت ۶:۳۰ تا ۸:۳۰ - بعد از ظهر

منعقد خواهد بود .

از همه برادران فراماسون و بانوان آنان دعوت می شود که در

ضیافت کوکتل مشارالیه شرکت فرمایند . هزینه شرکت برای هر يك

از مدعوین ۱۵۰ ریال می باشد .

چنانچه جنابعالی مایل به حضور در این ضیافت باشید، خواهشمندم

موافقت خودتان را قبل از روز ۱۶ آوریل ۱۹۵۹ به اینجانب اطلاع دهید.

برادر وفادار شما - س . ای فری

دبیر لژ روشنائی در ایران

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دکتر مظفرالدین ارفع -
السلطان خان فرخ، فراماسونی
که شصت سال در لژهای آمریکا
و ایران عضویت داشت و
صاحب دستار سبز و پیش بند
طلایی بود .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مزبور در مدت ۱۶ سال سلطنت اعلیحضرت رضاشاه فقید همچنان محرمانه کاری می‌کرد ولی طبق تعهدی که مقامات لژ به پلیس ایران سپرده بودند، لژ حق پذیرفتن اعضای ایرانی را نداشت. اما می‌توانست «انباع انگلستان» را به عضویت قبول کند. خود دکتر فرخ به نویسنده اظهار داشت «دولت ایران مدت ۱۶ سالی که اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر سلطنت می‌کرد، همواره از عضویت من با اطلاع بودند و هرگاه دولت تغییر می‌کرد، لژ روشنائی در ایران عضویت مرا به اطلاع رئیس دولت جدید می‌رساند».

دکتر ارفع السلطنه بعلمت طول مدت عضویت در لژ روشنائی صاحب بزرگترین مقام فراماسونی در ایران بود و دستار طلائی داشت. علی‌مشیری محقق ایرانی پس از سه بستری شدن در لژ در باره او مینویسد «اخیراً شخصیت ایرانی بسیار بزرگی در لندن ماه من سرطان در گذشته، که واقعاً باعث افتخار ایرانیان در تمام جهان بود مشارالیه تنها ایرانی بود که دارای عالی‌ترین درجات فراماسونی در دنیا بود و درجه او هم‌ردیف سلاطین و رؤساء جمهوری بود که ماسون می‌باشند مشارالیه شخصی بود بسیار پاک، خداشناس و مذهبی، نام آن فقید یروفسور دکتر امیر مظفرالدین فرخ (ارفع السلطنه) بود که در ۹۱ سالگی در لندن درگذشت»^۱.

در سال ۱۳۲۸ شمسی (۱۹۵۹ م) لژ روشنائی ایران ضیافتی بافتخار پنجاهمین سال فراماسونی او ترتیب داد و دعوتنامه‌ای را برای فراماسونهای ایرانی فرستاد که جداگانه نقل شده.

اگر چه مرحوم ارفع السلطنه مورد احترام همه فراماسونهای ایرانی بود، با اینحال رفتار و کردار عده‌ای از فراماسونها همواره موجب شکوه و گلایه او بود و آنها را گرگانی در لباس آدمی می‌دانست. يك روز در حضور سرتیپ بهرامی افسر بازنشسته ارتش برای نویسنده حکایت می‌کرد:

یکی از برادران فراماسونش که وکالت او را در دادگستری پذیرفته بود، با وجود دریافت مبلغ هنگفتی به عنوان حق الوکاله با طرف دعوی اوسازش کرده

۱ - مجله خواندنیها شماره ۹۵ سال ۲۴.

و باعث محکومیت او در محاکم دادگستری شده است ... و این بود سر نوشت تنها ایرانی فراماسون دستارطلایی عضو لژروشنائی در ایران که در انگلیس درگذشت.

پس از انحلال پلیس جنوب (اس - پی - آر) در ایران و

لژروشنائی عزیمت افسران و گروه‌های آنان انگلیسی و هندی عضو لژ

در ایران روشنائی در شیراز، این لژ در اکتبر ۱۹۲۱م (ابان ۱۳۰۰هـ)

رسماً تعطیل شد . ولی بار دیگر روز دوازدهم نوامبر

۱۹۲۲م (ابان ۱۳۰۱ش) زیر نظر لژ بزرگ اسکاتلند در هندوستان و با نام جدید

«روشنائی در ایران» تجدید حیات کرد . احیاء کنندگان لژ مذکور در تهران عبارت

بودند از :

- Bro. William Cunningham Fairly, Lodge Radnor E.C.No.2587.
- " Dr. Joseph Scott. M.D. Lodge St.Campbelltown S.C. No. 141.
- " James McMurray C.B.E.,Lodge St. John Falkirk, S. c. No. 16.
- " Edward Thompson, Lodge Wyden-shawe,Cheshire, S. C. No. 2688.
- " Henry Ian Dawglas, Lodge St. Andfes S.C.
- " Bernard Messervy,Lodge Light in Iran S.C.No.1191/
- " William Hubbert Ward, O.B.E., Lodge McMahon Quetta, E. C. No. 3262.
- " Frederick York Hamphreys,Lodge Ordanance E.C.No.2399.
- " Alan Henry Wright, Lodge Light in Iran S.C.No.1191.
- " Alfred John Gardener, Lodge Sir Edward Clark, E. C. No. 3601.
- " George Julian Ieverse, Lodge Anglo Argentine, E. C. No. 3623.
- " Arthur Robbetsen, Lodge Union E.C. No. 767.
- " George Alfred Jacob, Lodge Union E.C. No.767.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

این لژ که از روز نخست بمنظور حفظ موقعیت و پاسداری مستعمره بزرگ انگلیس یعنی هندوستان تأسیس شده بود، در سال ۱۹۳۲ م (۱۳۱۱ ش) تقاضا نامه‌ای به لژ بزرگ فراماسونری سراسر اسکاتلند در هندوستان تقدیم داشت و طی آن تقاضا کرد که رابطه‌اش با لژ هند، قطع شده و در عوض تحت فرمان لژ بزرگ اسکاتلند در «ادنیورک» در آید.

در این ایام شوم، دولت ایران مشغول مبارزه با تراست بزرگ نفتی انگلیس «بریتیش پیترولیوم» بود. مبارزه‌ای که از آن سال آغاز شد، نسا سال‌های بعد همچنان ادامه داشت. انگلیسها برای اینکه بتوانند هسته مرکزی قابل اعتمادی با پوشش نام فراماسونری و اجتماع در کلیسای انجیلی داشته باشند ارتباط تنها لژ فراماسونری خود را مستقیماً با اسکاتلند برقرار کردند. بدین ترتیب که تقاضا نامه رؤسای کرسی لژ مورد قبول واقع شده و برادر بسیار ارجمند «آرتولد» و «فورستر» انگلیسی و کشیش خدا پرست امریکائی (ج - د - بین) مأمور اداره لژ در تهران و ایجاد ارتباط مستقیم با انگلستان شدند.

جالب اینجاست که «پین» Payne امریکائی که در لباس زهد و تقوی و بعنوان خدمت به عالم مسیحیت در ایران می‌زیست، در خدمت سازمانهای مختلف انگلیسی بود و در سال‌های شوم اشغال ایران بوسیله انگلیسها با سازمان‌های اطلاعاتی قوای اشغالگر نیز کمک می‌کرد. او که ۱۲ سال قبل از ایران رفت، بعدها دوبار برای تشکیل لژهای «تهران» و «کورش» به ایران آمد و اکنون عکس اوزرنتس - بخش محفل فراماسونری انگلیس در خیابان شاهرضا کوچه پشت دبیرستان انوشیروان دادگرمی باشد. نخستین اقدام لژروشنائی در ایران تهیه و تنظیم آئین نامه داخلی لژ بود که بتصویب گران لژ اسکاتلند رسیده و به این شرح است:

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

قانون ویژه محلی لژ روشنائی در ایران

بشماره ۱۱۹۱ - ق - ۱ - ۱۱

جلسات لژ بزرگ آزادی قدیم و قبول شده بوسیله ماسون‌های اسکاتلند .

اول - جلسات لژ

۱ - تمام جلسات ملاقات باید در سالن ماسونیک واقع در داخل محوطه مبیون امریکا واقع در خیابان استالین در تهران تشکیل گردد .

ساعت : ۲ - جلسات مرتب باید در آخرین سه شنبه هر ماه در ساعت ۶/۳۰ بعد از ظهر و یا در ساعاتی که لژ در جلسه قبل تعیین کرده باشد تشکیل گردد .

انتخابات : ۳ - تعیین و انتخاب کارکنان اداره و اعضای مؤثر کمیته عمومی و کمیته تحقیق باید در جلسه منظم در ماه مارس صورت گیرد .

سالیانه : ۴ - جلسه سالیانه باید جلسه منظمی باشد که در آخرین سه شنبه ماه اپریل تشکیل می‌گردد . در آن جلسه باید حساب و گزارشهای سالیانه تحت مذاقه قرار گیرد . و همچنین اداره کنندگان اداره برای سال آینده تعیین گردند .

اعلان : ۵ - تمام جلسات بجز آئینیکه بعد به آن اشاره می‌شود باید با صدور بخشنامه که ۵ روز قبل از تشکیل آن بوسیله پست و یا نامه رسانی به هر یک از اعضای مقیم در ایران تسلیم می‌گردد، تشکیل شود . جلساتی که در آن باید درخواست‌های عضویت مورد مذاقه قرار گیرد ، باید بموجب قانون شماره ۱۷۹ تشکیل شود . جلساتی که در آن باید درجه افتخاری کاندیداهائی که رأی آورده‌اند داده‌شود، باید پس از اعلان بخشنامه‌ای ۴۸ ساعت تشکیل گردد همان طوریکه در زیر اشاره می‌شود :

استاد ارجمند ،

نایب رئیس اول

قائم مقام استاد

معاون استاد

۱ - حروف مخفف «قانون اساسی اسکاتلند» .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سرپرست اول

سرپرست دوم

دبیر

خزانه دار

راهنمای اول

راهنمای دوم

نگهبان داخلی

نگهبان خارجی

سر پیشخدمت

دوم - انتخاب و انتصاب

انتخاب شوندگان و انتصاب شوندگان : ۱ - رئیس باید معارف خود را

تعمین کند .

۲ - تمام کارکنان اداره باید هر سال بوسیله لژ انتخاب شوند .

سوم : کمیته عمومی

اعضاء - ۱ - کمیته عمومی باید مرکب باشد از رئیس و معاون رئیس لژ که

می توانند از اعضای صاحب صلاحیت باشند و مدیران ارشد و کوچک و منشی خزانه -

دار و دو عضو صاحب صلاحیت دیگر باید در جلسه منظم لژ که در ماه مارس هر

سال تشکیل می گردد انتخاب شوند .

وظایف کمیته : ۲ - تمام اموال موروثی ، قابل حمل بهر تفصیلی بجز

موجودی نقدی در بانک باید زیر نظر کمیته عمومی قرار گیرد و تحت اختیار و

اداره لژ می باشد .

۳ - کمیته عمومی باید اموال لژ را در مقابل کم شدن و خسارت دیدن و

آتش سوزی و سرقت بهر قیمتی که لازم بنظر می آید بیمه کند .

کمیته تحقیق : ۴ - کمیته تحقیق باید مرکب باشد از کارکنان اداره که بموجب

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

قانون شماره ۱۷۷ تعیین شده‌اند و دو عضو دیگر باید سالیانه در جلسات منظم ماه مارس بوسیله لژ انتخاب گردند .

چهارم-حق عضویت

- ۱- برای ورود و قبول و نمره گرفتن و ارتقاء ۳۰۰۰ ریال
  - ۲- برای نمره گرفتن (ثبت نام دیپلم) ۱۰۰ «
  - ۳- برای هم بستگی با قانون اساسی اسکاتلند ۵۰۰ «
  - ۴- برای هم بستگی با قانون اساسی دیگر ۷۰۰ «
  - ۵- شهریه سالیانه هر يك از اعضای بزرگ ماسیون که در ۱۰ میلی مرکز تهران زندگی می‌کنند قابل پرداخت بطور پیش پرداخت دوبار در سال اول آوریل و اول اکتوبر هر سال ۳۶۰ ریال
  - ۶- شهریه سالیانه هر يك از اعضای بزرگ ماسیون که خارج از شعاع بالا زندگی می‌کنند . پیش پرداخت در اول آوریل هر سال ۱۰۰ ریال
  - ۷- حق ارتقاء -
ریال ۳۶۰۰	اعضای مقیم
« ۱۰۰۰	اعضای غیر مقیم
- مگر اینکه در مورد اعضای غیر مقیم چنانچه به شعاع محل اقامت عضو مقیم بازگشت نماید وی مختار خواهد بود در هر زمانی پس از مراجعت تفاوت بین شهریه عضو غیر مقیم و نیز شهریه عضو مقیم را در تاریخی که شهریه سالیانه را می‌پردازد پرداخت نماید .
- تا مادامیکه چنین کاری نکرده نامبرده باید شهریه سالیانه را بصورت عضو مقیم بپردازد .
- این اختیار باید برای هر عضو غیر مقیم بصورت گواهی عضویت مادام‌العمر صادر گردد .
- ۸- برای هر کتاره گیری ۲۰ ریال .
  - ۹- شهریه قابل پرداخت به بودجه عمومی لژ بزرگ بوسیله هر عضو تازه-

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

وارد و منصوب از هر حوزه دیگر ۳۵ ریال

۱۰ - شهریه افتخاری .

رئیس ۲۰۰ ریال

سرپرست ارشد ۱۰۰ ریال

سرپرست کوچک ۵۰ ریال

ششم : بودجه شهریه تغییرات

وجوهی که از این حساب سالیانه برداشت می‌شود بموجب قانون باید ۱۰ درصد وجه موجود در حساب در آخر سال مالی هر سال باشد .

هفتم- بودجه خیریه

اعتبارات : ۱ - بودجه خیریه باید از هر شهریه - سالیانه ۳۶ ریال دریافت دارد و نیز نسبت معادل با مبلغی که سالیانه از بودجه تغییرات برداشت می‌شود .
اداره امور: ۲ - بودجه خیریه باید زیر نظر کمیته عمومی اداره شود .
۳ - رئیس می‌تواند با اداره خود گاهی اوقات خیریه و کمک بپردازد ولی در هیچیک از موارد جمع مبلغی که بیک شخصی پرداخت می‌شود نباید از ۳۰۰ ریال تجاوز کند .

هشتم- صورت حساب

بازرسان : ۱ - در جلسات منظم ماه اپریل باید بازرسی و یا بازرسانی که عضو کمیته عمومی نیستند انتخاب گردند تا فهرستی از موجودی لباس و سایر اموال لژ بردارند و نیز باید دفاتر و اوراق دفاتر حساب و کتاب‌های خزانه داری را هر سال تا پایان ۲۱ مارس بازرسی و در عرض ۱۴ روز قبل از شروع جلسه سالیانه گزارش لازم را تهیه نمایند .

صورت وضعیت : ۲ - صورت وضعیت حساب و تراز نامه و گزارش بازرسی باید چاپ و به همراه بخش نامه اعلام تاریخ تشکیل جلسه سالیانه برای اعضای -

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نهم- اعلامیه‌ها و قوانین محلی

اعلامیه‌ها، قوانین محلی باید لااقل سالی یکبار در لژهای علنی خوانده شود. یکسال پس از تشکیل لژ روشنائی در ایران، در آبادان **لژهای تابعه** لژ دیگری بنام پیشاهنگ Pioneer و در سال ۱۹۲۴ - م اسکاتلند در ایران (۱۳۰۳ - ش) نیز لژی بنام «مسجد سلیمان» در منطقه نفتی مسجد سلیمان تشکیل شد .

در این لژها کلیه مکاتبات، گفتار و اعمال و افعال به زبان انگلیسی انجام می‌شد، و صدی بود از اعضای آن انگلیسی‌های عضو شرکت سابق نفت بودند . بموجب گزارش ضمیمه نامه ۱۴ فوریه ۱۹۶۶ دبیر کل لژ اسکاتلند که به علامت (M. O. 1/1) مشخص شده و خطاب به یکی از فراماسونهای ایرانی است: «درسه لژ انگلیسی زبان اولیه در ایران عموماً اتباع انگلیسی پذیرفته می‌شدند . فقط در بعضی از آنها تعداد کمی ایرانی فعالیت مینمودند .»

این سه لژ انگلیسی بدون تردید به خاطر حفظ منطقه نفت خیز خوزستان در ایران فعالیت می‌کردند. ولی از سال ۱۹۲۹ - م (۱۳۰۸ - ش) که اعتصاب بزرگ کارگران نفت در آبادان بوجود آمد و بدستور اعلیحضرت فقیدکنل «الکنتن» مدیر عامل نفت «گاردنر» کنسول انگلیس مقیم خوزستان از ایران اخراج شدند، دامنه فعالیت فراماسونری در منطقه نفت خیز محدود شد، و بدستور پلیس ایران از این پس هیچیک از ایرانیان حق نداشتند، با لژهای فراماسونری همکاری کنند . نه تنها حضور ایرانیان در لژها ممنوع شد، بلکه بدستور پلیس ایران دکترخان فرخ ارفع‌السلطنه نیز که در لژ پیشاهنگ آبادان شرکت می‌کرد، از این شهر تبعید شد .

آغاز مبارزات نفتی اول ایران با شرکت سابق ۱۹۳۲ - م (۱۳۱۱ - ش) که پادشاه دولت و مردم ایران همه از این دستگاه جابسر و غارتگر نفرت داشتند و

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

از الغاء قرارداد داری ابراز خرسندی می‌کردند، افراد زیر عهده دار کرسی
لژ روشنائی در ایران بودند^۱:

List of Officers 1931/32

Rt. Wor. Bro. R. H. Arnold . . .	R. W. M.
Wor. Bro. E. J. Goodwin . . .	I. P. M.
” ” F. Y. Humphreys . . .	P.M.
” ” A. G. Forster . . .	W. S. W.
” ” J. D. Payne . . .	W. J. W.
Bro. C. M. George . . .	Secretary
” P. C. Dodd . . .	Treasurer
” Rt. Rev. Bishop J. H. Linton D. D.	Chaplain
” Rev. Dean Hutchison . . .	Asst. Chaplain
” W. Kennedy . . .	S. D.
” W. Spence . . .	J. D.
” J. Legatte Wood . . .	I. G.
” W. J. Townshend-Smith . . .	Tyler

بعد از اینکه دولت ایران با تهدید نیروی درباری انگلیس و قشون کشی این
دولت به‌شطرالعرب و خوزستان، روبروگشت و مجبور به امضاء قرارداد جدید نفت با
شرکت سابق شد، نه تنها در خوزستان بلکه در تهران و سراسر مملکت نیز تنفر عامه
نسبت به انگلیسها افزایش یافت، در این زمان افکار عمومی متوجه آلمان‌ها شد و هیچ‌یک
۱ - از دستور (Agenda) ماهانه لژ برای شرکت در جلسه روز ۲۶ اپریل ۱۹۳۱.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

عمومی مردم سبب گردید که بتدریج از فعالیت لژ روشنائی در ایران کاسته شود، تا جائی که لژ مزبور فقط ماهی یکبار تشکیل می‌شد آنهم در اختفای بسیار شدید و بدون امکان دخالت در کارهای عمومی و مملکتی.

پس از اشغال ایران نیز با آنکه انگلیس‌ها در جنوب کشور قدرت زیادی بدست آوردند، با اینحال فراماسونها نتوانستند خود را ظاهر سازند و یا فعالیت دامنه‌داری را بنفع از بابان لژ نشین اسکانند خود آغاز کنند.

زیرا پرمایش شاهنشاه آریامهر «مداخلات بی‌درپی متفقین در امور سیاسی کشور ایران من و مردم ایران را کاملاً متنفر کرده بود... من اصولاً و عملاً با عمل متفقین در اشغال ایران مخالف بودم و بنظر من بدون جهت به استقلال و حق حاکمیت ما لطمه زده بودند. بهر طرف چشم می‌انداختم مردم کشور ایران را گرفتار بدبختی و مشقتی که نمره روش سیاسی و اقتصادی متفقین بود می‌دیدم. و روح من از آزمندی بعضی از نروتمندان ایرانی که پشت‌با بمنافع کشور ایران و رفاه مردم این سامان زده بودند بیشتر از هر چیز رنج می‌برد...»^۱ این اشاره صریح شاهنشاه آریامهر، به آن دسته از نوکران اجنبی و عمال متفقین در آن روزهای شوم است که از بستگی به هر دسته و مقامی که آنها را به خارجیان نزدیکتر می‌کرد، دریغ نداشتند. و متأسفانه باید اقرار کرد که نخبه وطنپرستان و روشنفکران ایران، فراماسونها را از عوامل انگلیس می‌دانند، یعنی عوامل همان کشوری که به اعتقاد مردم ایران بدبختی، عقب‌افتادگی، فقر و تجزیه دویست سال اخیر کشورها ناشی از سوء نیت، عناد، دشمنی و نظراسعمازی انگلیسها می‌باشد و پس. به همین سبب درین سال‌های شوم تا اخراج ارتش‌های مهاجم انگلیس و روس از ایران، فراماسونهای لژ روشنائی، پیشرفتی نصیبشان نشد، در این سال‌های شوم و از اول تشکیل لژ روشنائی در ایران تا سال ۱۹۴۷ - م (۱۳۲۶ - ش) افسران و کارگردانان لژ روشنائی در ایران بشرح زیر بودند:

۱ - مأموریتم برای وطنم ص ۹۶

۲ - ایضاً ص ۹۹

<u>Year</u>	<u>Rt. Worship Master</u>	<u>Senior Warden</u>	<u>Junior Warden</u>
1919-20	W. H. Hallsworth	E. F. Orton	C. H. Carr
1920-21	W. H. Hallsworth	J. B. Daizell-Hunter	H. C. Jenkins
1921-22	J. B. Daizell-Hunter J. T. Avison	J. T. Avison A. J. Arthur	A. J. Arthur C. M. Renshaw
1922-24	W. C. Fairly	J. Scott	A. H. Wright
1924-26	J. Scott	E. Thompson	F. J. Harris
1926-27	E. Thompson	F. J. Harris	B. Messervy
1927-28	E. Thompson	F. Y. Humpherys	W. T. Trower
1928-29	F. Y. Humpherys	E. Wilkinson	W. T. Trower
1929-39	F. Y. Humpherys	W. T. Trower	E. J. Goodwin
1930-31	E. J. Goodwin	G. J. Mackie	H. M. Eyres
1932-33	J. D. Payne	W. Kennedy	W. Spence
1933-34	M. B. Hicks	G. J. Mackie	J. L. Wood
1934-35	W. J. A. D'Aiton	S. E. Akerib	G. S. Goldsworthy
1935-36	S. E. Akerib	C. D. Lunn	Arfa es-Saitaneh
1936-37	M. B. Hicks	J. F. Luttrell	A. Binns
1937-38	A. Binns	G. R. Wright	J. Badhni
1938-39	G. R. Wright	J. Badhni	E. Blair
1939-40	J. Badhni	G. S. Goldsworthy	C. H. Goadby
1940-41	F. L. Peters	J. Phillips	A. W. W. Bessel
1941-44	D. J. Payne	T. M. Tagg	C. B. Fisher
1944-45	C. B. Fisher	E. A. Connolly	G. Obadiah
1945-46	W. R. Fenwick	G. Obadiah	R. H. Stirling
1946-47	G. Obadiah	R. H. Stirling	C. H. Goadby

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

رؤساء ان روهائي در ايران ورمال ۱۹۵۰ - در اين تصوير شاهخه خهسما ، نسته ازراست بچپ ، صالح چنابايت دوار در چنابايت شير چهارم
الاسمدي استاد اعظم گريستور فردي و دودوستو و اساتذ اراچي به راست ، فرود - اوائل مدير پيناها . محمد نمازي - ارفق الطهه خان فرخ

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اعضاء کرسی لژ روشنائی در ایران در سال ۱۹۴۵ - در این تصویر یک ایرانی (دکتر خان فرخ) ایستاده از چپ به راست نفر دوم دیده می شود تا این سال هنوز ایرانیان فراماسون عضویت لژهای انگلیسی را نداشتند

ده نفر از استادان کرسی لژ روشنائی در ایران در سال ۱۹۶۳ - در این سال تعداد یهودیان کارگردان لژ مذکور بیشتر از مسیحیان بودند .

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

یازده نفر از رؤساء ان دوشمنائی در ایران در سال ۱۹۶۵ - این تصویر از سالن محفل فراماسونری در کلیسای انجیلی خیابان قوام السلطنه برداشته شده

سه برادر فراماسون : الیاس دبی یهودی عربی، دکترخان فرخ استاد دانشگاه - محمد تمنازی بازرگان فارسی

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ضيافت در زير پرچم فراماسونري

در مهماني سفيد از تهران در كلوب تهران ، از راست بچپ ، دريادار طلبي - (بانوي شناخته شده) - و گنر خشار بار - ايرانيست

بك اسكان لندي ويك كانادائي عضو از روشنائي

ننگ و نفرين بر آن ايراني كه دست بيگانه اي ببوسد

دو استاد اعظم فراماسونری

دکتر مظفرالدین ارفع السلطنه خان فرخ استاد دانشگاه - ژرژ اوانسف مدیر شرکت مریخ
دو برادر فراماسون و دو استاد اعظم - مرحوم فرخ ، فقط به اوانسف ارادت می‌رود بد

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سه استاد از اسکاتلند - از راست پوپ ، صالح چنایان - دکترخان فرخ - کریستوفر اسحق فری

شبیافت سفید در کلوب تهران - درین مهمانی همسران فراماسونها درشام برادرانه شرکت دارند

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دو استاد فراماسونری انگلیسی با کوبه‌های مخصوص ریاست از درکنار کرسی استادی

د-۱ - دراپر Dropper عضو کسرسایوم نفت و استاد فراماسونی - شهرت دارد که این انگلیسی معاون سازمان اینتلیجنس سرویس در سازمان اطلاعات کسرسایوم نفت در ایران بوده که در پنجسال اول تأسیس کسرسایوم فعالیت می‌کرد.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تجدید فعالیت لژ
روشنائی در ایران

پس از خروج ارتش انگلیس از ایران باردیگر
از فعالیت فراماسونهای لژهای روشنائی،
پیشاهنگک و مسجد سلیمان کاسته شد، تا اینکه
در تهران محمد خلیل جواهری لژ همایون
را تأسیس کرد. بطوریکه برخی از کارگردانان این لژ قدیمی مدعی هستند وی
با کمک میجر جاکسن انگلیسی که در سفارت انگلیس در تهران سمت ظاهری
(وابستگی اقتصادی) داشت عده‌ای از افراد مورد نظر سفارت انگلیس را وارد این
تشکیلات کرد.

استقبالی که طبقه مخصوصی از دستگاه حاکمه ایران از لژ همایون کردند،
سبب شد تا لژ روشنائی در ایران نیز در صدد فعالیت وسیعتر و پذیرفتن عضو ایرانی
بر آید، بدین منظور بخشنامه زیر در سال ۱۹۵۶ - م (۱۳۳۵ - ش) از طرف رؤسای
کرسی لژ روشنائی و بامضاء دورابجی خطاب به همه فراماسونهای خارجی و ایرانی
سرتاسر ایران صادر شد:

لژ روشنائی در ایران ساختمان پیرنیا - کاشی شماره ۵

تهران - ایران خیابان چرچیل

بتاریخ ۲۰ ژوئن ۱۹۵۶ -

سرور و برادر گرام

چون دیر زمانی است که اطلاعی از گروه نسبتاً زیادی از اعضای خود در
کشورهای خارج و مخصوصاً از اعضای قدیمی لژ خود نداریم احساس می‌کنیم که
شاید بعضی از اعضاء نشانی خود را بدون اطلاع ما تغییر داده و این امر باعث قطع
مراوده بین ما شده باشد.

ازینرو کمیته تصمیم گرفته است که در فهرست اعضاء تجدید نظر کرده و
آنها اصلاح سازد. برای انجام اینکار خواهشمند است قسمت یائین این نامه را
پر کرده و هرچه زودتر آنها را برای اینجانب بفرستید.

LODGE LIGHT IN IRAN
No 1142 S. C.
Tehran, Iran

FIRDA BUILDING
5, Avenue Churchill
Tehran, Iran

27th June 1956

Dear Sir and Brother,

We have not heard for a long time from a considerable number of our overseas members; especially from our older members; it is felt that we may have lost touch with them due to a change in their address which has not been notified.

The Committee has therefore decided to review our Membership List and to bring it up to date. In order that this may be done, I shall be most grateful if you will kindly fill in the slip below and return it to me as soon as possible.

If we get no response from you within a reasonable time it will be assumed that we have lost touch with you, and we shall have no alternative but to drop you very reluctantly from our membership list. However we do not want to take this step if it can be avoided, and would therefore ask your co-operation which will be greatly appreciated. In order to give you the least amount of trouble, I enclose an addressed envelope for your reply.

Yours sincerely and fraternally,

F. S. Dorabjee,
Secretary.

Kindly detach the slip below and return it, duly filled in, to:-
F. S. Dorabjee, Firda Building, 5, Avenue Churchill, Tehran, Iran.

The Secretary,
Lodge Light in Iran, No. 1142 S. C.,
Tehran.

Date _____

Dear Sir and Brother,

Kindly retain my name on your Membership List.

Name in full (in block) _____

Present address: _____

Permanent address: _____

Signature _____

دعوت عام و بخشنامه دبیر آژروشنائی برای تجدید فعالیت در سال ۱۹۵۷

اگر در عرض مدت کافی پاسخی از شما نرسد، فرض می‌کنیم که تماس ما بکلی قطع شده‌است و چاره‌ای، هر چند با اکراه باشد، جز حذف نام شما از فهرست عضویت نخواهیم داشت.

البته مایل هستیم تا آنجا که مقدور باشد از انجام چنین کاری خود داری کنیم و بنابراین همکاری شما در این مورد باعث مزید تشکر خواهد بود. برای آنکه زحمت شما را بعد اقل برسانیم یک پاکت نشانی‌دار برای ارسال پاسخ شما

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

به پست فرستاده شد . دوستدار و مخلص برادر شما .

ف . س . دورا بچی

چند هفته پس از ارسال بخشنامه مزبور، عده‌ای از انگلیسی‌هائی که عضویت لژ را داشتند ولی برای همیشه ایران را ترك گفته بودند، به سایر لژهای تابع اسکاتلند در دنیا پیوستند . وعده‌ای نیز کماکان به عضویت در لژ تهران باقی ماندند و باب مکاتبه را با دبیر لژ همچنان مفتوح نگاهداشتند .

در نتیجه خروج عده‌ای از لژ تهران و با موافقت دبیر اعظم لژ اسکاتلند، قرار شد که به جای آنها تئیکه در خارج از ایران هستند و در سایر لژها کار می‌کنند، عده‌ای ایرانی که تقاضای عضویت کرده بودند به عضویت لژ در ایران پذیرفته شوند . علاوه بر این مرکز گراند لژ اسکاتلند موافقت کرد که از مجموع ۹ عضوی که حد نصاب پذیرفتن عضو جدید برای لژ روشنائی در ایران است، همه ساله صدی بیست عضو ایرانی و صدی هشتاد بقیه عضو انگلیسی زبان و تابع انگلستان به عضویت پذیرفته شوند .

باید دانست که هر يك از لژهای فراماسونی برای پذیرفتن عضو جدید تعداد معینی سهمیه دارند که از طرف مرکز لژ اسکاتلند تعیین می‌شود و نسبت به تعداد پذیرش عضو جدید جلسات سالیانه تعیین می‌شود که در آن شرایط ورود عضو مورد بررسی قرار می‌گیرد .

در هر يك از جلساتی که پیشنهاد عضو جدید و اوراق تکمیل او را مورد بررسی قرار می‌دهند، چنانچه با نظر همه اعضاء و به اتفاق آراء صلاحیت عضو جدید مورد قبول واقع شد، رسمیت عضو را اعلام می‌کنند . و در غیر این صورت بار دیگر که شاید تا یکسال طول بکشد، پیشنهاد عضویت بتعمیق می‌افتد و آنگاه مجدداً مطرح می‌شود، و چنانچه همه حضار هنگام اخذ رأی با (مهره سفید) به (تقاضای بیگانه) رأی دادند، عضویت او رسمیت پیدا می‌کند و وی را با تشریفات وارد لژ می‌کنند .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اینک به معرفی و فعالیت لژ روشنائی و سایر لژهای انگلیسی زبان در ایران که در کتاب‌های سال گرانند لژ اسکاتلند چاپ شده می‌پردازیم :

لژ شماره ۱۱۹۱ بنام روشنائی در ایران Light in Iran

مرکز این لژ از سال ۱۹۱۹ - م (۱۲۹۸ - ش) در تهران خیابان قوام السلطنه کلیسای میسیون مذهبی امریکائی و کلیسای انجیلی تهران است که هر سه شنبه آخر ماه مسیحی کلیه اعضاء ، در محل کلیسا اجتماع می‌کنند. لژ مزبور روز هفتم اگست ۱۹۱۹ در تهران افتتاح شده است . چون از سال ۱۹۵۲ - م (۱۳۳۱ - ش) کتابهای سال فراماسونی وابسته به گرانند لژ اسکاتلند منتشر شده ، لذا فقط به ذکر اسامی رؤسای لژ از آن سال به بعد اکتفا می‌شود :

سال ۱۹۵۲ :

LT, - col. Albert G. Campbell, 75 Leamington terrace pr. m. Edinburgh, 10 .

James R. Cameron, 2 western terrace, Edinburgh, 12 Pr. S.W. Pr. Archibald Ramsay, 20 wood street, coatbridge .

J D. Payne, American mission, Avenue Marshal Stalin, Teheran

سال ۱۹۵۳ :

در این سال هیچگونه تغییراتی در رؤسای لژ در ادنیورک و تهران داده نشده است .

سال ۱۹۵۴ :

در سال ۱۹۵۴ تغییرات نسبتاً مهمی در لژ روشنائی در ایران دیده شد ، که می‌توان آنرا مقدمه فعالیت بعدی آنها دانست . بین Payne که ۲۵ سال در ایران به عنوان کشیش کلیسای انجیلی امریکائیان روزهای یکشنبه موعظه می‌کرد و روزهای سه شنبه آخر هر ماه مدیر و خزانه دار جلسات لژ بود ، با امریکا رفت . فراماسونهای ایرانی هنگام عزیمتش شیافت بزرگی به افتخار وی برپا کردند . وینک قالیچه گرانها نیز بعنوان بباد بود با او هدیه شد که هم اکنون در خانه‌اش آویزان است .

رئیس کل لژ روشنائی نیز بنام آلبرت کامبل برگزار شد و بجای او شخص دیگری مأمور ارتباط و اداره لژ در انگلستان گردید. تغییرات مزبور با انتصاب فیروزدورابجی که درسرای دلگشا واقع در خیابان بوزرجمهری تجارت می‌کند، بسمت دبیر لژ آغاز شد. پس از ۳۳ سال این اولین باری بود که يك شرقی دبیری لژ روشنائی را که مخصوص انگلیسی زبانهاست عهده‌دار می‌شد. شاید بتوان این تغییرات را برای پذیرفتن اعضای ایرانی انگلیسی زبان دانست که از آنسال به بعد عضویت پذیرفته شدند. تغییرات مزبور باین شرح است:

James R. Cameron, 2 Western Terrace, Edinburgh, 12 Archibald Ramsay, 20 Wood Street, Coatbridge.

Firoz S. Dorabje, Serai Delgoshah Avenue, Buzarjomehri, Teheran Iran.

در سال ۱۹۵۵ بار دیگر کارگردانان لژ دچار تغییر و تبدیل شدند باین شرح:

Peter Mcmain, 27 Mariner Road, Camelon, Falkirk.

James R. Cameron, 2 Western Terrace, Edinburgh, 12.

Archibald Ramsay, 20 Wood Street, Coatbridge.

Firoze S. Dorabje, Seraye Delgoshah, Teheran, Iran.

در سال ۱۹۵۶ هیچگونه تغییراتی در کادر لژ و اداره کنندگان آنها در انگلستان روی نداده است.

در این سال کماکان اتباع انگلیسی در بریتانیا، ماسون‌های ایرانی را در ایران رهبری و اداره می‌کردند و اجازه ندادند که ایرانیان در اداره لژ شرکت داشته باشند.

سال ۱۹۵۷ کارگردانان لژ دارای مقامهای زیر بودند:

Peter Mcmain, 27 Mariner Road, Camelon, Falkirk James.

R. Cameron, 2 Western Terrace, Edinburgh, 12.

Archibald Ramsay, 20 Wood Street, Coatbridge.

Firoz S. Dorabje, Pirnia building, 5 avenue Churchill, Tehran Iran.

در سال ۱۹۵۸ بار دیگر تغییراتی در لژ داده شد، و به عنوان دبیر لژ نیز

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

مانند سالهای قبل از انتخاب «دورابجی»، بسکنفر انگلیسی انتخاب گردیدند. کریستوفر فری که همسر ایرانی (خواهر یوسف مازندی خیرنگار خیرگراری یونایتد پیرس) را دارد، بجای دورابجی بسمت دبیر انتخاب و یک تغییر دیگر نیز باین شرح در انگلستان رویداد:

Peter Mcmain, 27 Mariner Road, Camelon, Falkirk.

James R. Cameron, 2 Western Terrace, Edinburgh, 12 .

John P. Tupper, 107 Cluay Gardens, Edinburgh, 10 .

Christopher I. Reirey C/O Lynch and Co. Avenue Foroughi, Teheran Iran.

در سالهای ۱۹۵۹ و ۱۹۶۰ تغییراتی دیده نمی‌شود و مثل سال قبل همچنان انگلیسی زبانها و اتباع انگلستان بر لژ مزبور حکومت می‌کردند. ولی در سال بعد این تغییرات در واسطه‌ها و سازمان‌های لژ مذکور پدید آمد:

سال ۱۹۶۱:

peter Mcmain, 27 Mariner Road, Camelon, Falkirk

James R. Cameron, 2 Western Terrace, Edinburgh, 12

John P. Tupper, 107 Cluny Gardens, Edinburgh, 10 .

Firoze S. Dorabjee, 77 Avenue Ferdowsi, Teheran, Iran Ser.

از سال ۱۹۶۲ به بعد چون لژهای فارسی زبان وابسته به این سازمان فراماسونری انگلیس بوجود آمدند، تغییرات آن ذکر نمی‌شود. و تنها آنچه را که در سالنامه سال ۱۹۶۸ نوشته شده است، نقل می‌کنیم:

واسطه این لژ در سال ۱۹۶۸ در انگلستان:

Peter Mcmain, 712 Parkfoot Court, Glenbrac, Falkirk.

و منشی لژ در ایران Percy J. Waghorn, P. O. Box 1508 می‌باشند.

لژ مذکور کماکان روزهای سه شنبه آخر هر ماه مسیحی در کلیسای انجیلی در خیابان قوام السلطنه تشکیل جلسه می‌دهد و عده‌ای از هموطنان ایرانی با شرکت در جلسات آن، به دست بوسی استادان اعظم انگلیسی لژ روشنائی نائل می‌شوند و این افتخار را در خاندان خود باقی می‌گذارند.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

اینک به معرفی دو لژ انگلیسی زبان دیگر که خوشبختانه با ملی شدن صنعت نفت و اخراج انگلیسها از خوزستان، تعطیل شد، می پردازیم:

لژ شماره ۱۳۰۵ بنام پیشاهنگ Pioneer

این لژ در اول فوریه سال ۱۹۲۳ (بهمن ۱۳۰۱) در شهر آبادان تشکیل شد. اکثریت قریب با اتفاق اعضای این لژ فراماسونی که وابسته به گراند لژ اسکاتلند بود، اعضای شرکت نفت مقیم آبادان بودند. همانطور که اشاره شد، محل لژ مذکور در قسمت اروپائی نشین شهر آبادان بود و محل مخصوص معبد را بخرج شرکت نفت ساخته بودند. اهالی آبادان به لژ مزبور و محفل آنها (شیطون خانه) می گفتند. در موقع ملی شدن صنعت نفت و اخراج کارکنان انگلیسی از آبادان، لژ مزبور تعطیل و کلیه اثاثیه و لوازم آن موقتاً به بصره حمل شد. فقط تعدادی عکس اعضای لژ بدست ایرانیان افتاد که آنهم مفقود شد و از بین رفت.

در سال ۱۹۵۲ که نخستین نشریه سالانه گراند لژ اسکاتلند منتشر گردید، این لژ تعطیل شد و متینگهای ماهانه آن برگزار نمی شد، معذالک اشخاص زیر سمتهای مختلفی در آن داشتند:

W. H. Robinson, Barrington House, 8 Hepscott, South Shields.
William Cunningham, 11 Blinkbonny road, Edinburgh. 4.

Jack Wiscombe, 3 Riverside, Woodmead Road, Lyme Regis, Dorset.

در سالهای ۱۹۵۳ و ۱۹۵۴ تغییراتی که در لژ مزبور داده شده فقط تعویض

دبیر لژ بوده. بدین ترتیب که در سال ۱۹۵۳:

Frederick T. Yorwarth, Beach Lodge, 11 Granville road - Little-hampton, Sussex.

دبیر لژ پیشاهنگ شده و سال بعد:

Jack Wiscombe, 3 Riverside, Woodmead road, Lyme Regis, Dorset.

بسمت دبیری انتخاب گردید. در سال ۱۹۵۶ نیز یکی از اعضای شرکت نفت عدن

بنام (E. L. Allsup) دبیر لژ شد. لژ مزبور، با همان تشکیلات و سازمان اداره کننده

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

در حال تعطیل بود ، تا اینکه در سال ۱۹۵۷ با تصویب گراند لژ اسکاتلند ، لژ مزبور با همان نام به عدن منتقل شد . در عدن این لژ اعضای انگلیسی زبان عضو شرکت نفت را عضویت پذیرفته و هیئت رئیسه و اداره کنندگانی باین شرح از طرف گراند لژ برای شروع بکار لژ تعیین نمود :

W. H. Robinson, Barrington House, 8 Hepscott Terrace, South Shields.

William Cunningham, 11 Blinkbonny Road, Edinburgh, 4.

Walter J. Smith, 85 Dalkeith Road, Dundee.

John I. Hanson, c/o B. P. Refinery (Aden) Ltd. P.O. Box 3003 Aden.

این لژ در دومین سه شنبه هر ماه جلساتی تشکیل می شده و مدت ضیافت محافل از اکتبر تا اپریل هر سال بوده است. لژ مذکور نیز پس از سال ۳۴ در ایران تعطیل شد و به عدن منتقل گردید . از سال ۱۹۵۹ سه بعد لژ پیشاهنگک در عدن به صورت لژ (فعال) و مشغول (عمل و کار) در آمده است . محفل آن از اکتبر تا جون باز است . هر چهارشنبه هفته مسیحی در ماه ، جلسات لژ مزبور تشکیل می شود . و بعداً این لژ بنام «Arabia Felix» نامیده شده است .

لژ شماره ۱۳۳۳ بنام مسجد سلیمان Masfid - I - suleman

لژ مسجد سلیمان در روز ۷ فوریه ۱۹۲۴ (بهمن ۱۳۰۲) یعنی یکسال و هفت روز بعد از لژ پیشاهنگک آبادان برای انگلیسیان و تعداد معدودی ایرانی که بزبان انگلیسی تکلم می کردند ، در منطقه مسجد سلیمان و اهواز تشکیل شد . لژ مزبور تا قبل از اخراج انگلیسیها از آبادان ، هر سه شنبه آخر ماه و از اکتبر تا اپریل هر سال باز بود و فعالیت می کرد .

شرکت سابق نفت محل بزرگ و مجللی ، مخصوص لژ ساخته بود که پس از ملی شدن ، کلیه اثاثیه و لوازم آن برچیده شد و کاشیهای کف و دیوارها که به اشکال ماسونی مزین بودند تا تصرف تأسیسات نفت بوسیله ایرانیان همچنان باقی بود . چون

این محل بعداً محل حسابداری شرکت‌های عامل نفت شد، متصدیان امر روی کاشیها را با گچ سفید مستور کردند و کاشیهای کف محفل نیز تعویض شد .
از سابقه فعالیت این لژ مثل سایر لژهایی که در مناطق شرکت نفت سابق بود، هیچگونه اطلاعی در دست نیست و برای اولین بار در سال ۱۹۵۲ در نشریه سالانه گرانند لژ اسکاتلند، نامرابطین این لژ در حال تعطیل باین شرح نوشته شده است :

John Bernard, 18 Lansdowne Creseent Glasgow, N.W
James Pearson, Cemetery Lodge, East kilbride.
James Maitland, 6 Comely Bank Grove, Edinburgh. 4
Robert L. Cunningham, Victoria Motel, Largs.

در سالهای ۱۹۵۳ و ۱۹۵۴ لژ مسجد سلیمان با همان نام و مشخصات، کماکان تعطیل بود و رؤسا و اداره کنندگان آنهم تغییری نیافتند . در سال ۱۹۵۵ فقط James H. Mcnamara, 30 Prest wick Street, Glasgow, S. W. 3 با داشتن سمت (استادی) بریاست لژ در حال تعطیل برگزیده شد و به استاد و اداره کننده سالهای قبل این لژ ، سمت دیگری دادند .

کسانیکه مسئول و اداره کننده لژ در حال تعطیل بودند ، تا سال ۱۹۵۷ کماکان سمت‌های سابق را داشتند . در سال ۱۹۵۸ رؤسای لژ تغییر کردند و فقط یک نفر دبیر Robert L. Cunningham در پست خود باقی بود و برای سایر مشاغل مسئولی تعیین نشد .

از سال ۱۹۵۹ به بعد در کتاب سال گرانند لژ اسکاتلند ، حتی شماره ردیف لژ مسجد سلیمان حذف شده است . چنین بنظر می‌رسد که گرانند لژ اسکاتلند این حقیقت مسلم را که انحلال لژ با اخراج انگلیسها از خوزستان کاریست انجام شده و اجتناب ناپذیر ، قبول کرده است . منتهی چون امید به بازگشت انگلیسها به خوزستان در منطقه نفت خیز را داشته‌اند ، لژ مزبور را به نام مسجد سلیمان حفظ کرده‌اند تا بار دیگر فعالیت خود را از سر گیرد .

نکته جالب توجه اینکه فراماسونری اسکاتلند ، تا قبل از ملی شدن صنعت

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

نفت در ایران، لژ فراماسونری «اندریو مقدس» را که در بحرین فعالیت می‌کرد، زیر نظر لژ روشنائی در ایران قرارداد داده بود، که بعد از اخراج انگلیسها از آبادان، این لژ نیز زیر نظر لژهای خلیج فارس به فعالیت پرداخت. اینک این لژ را بطور اجمال معرفی می‌کنیم:

لژ شماره ۱۴۳۱ بنام اندریو مقدس بحرین Bahrein st Andrew

لژ مزبور روز ۴ نوامبر ۱۹۴۸ در اوالی مرکز جزیره بحرین تشکیل شد. این لژ هر ۱۵ روز یکبار آنهم روزهای سه شنبه تشکیل می‌شود و اعضای انگلیسی و بحرینی در جلسات لژ شرکت دارند. مدت تشکیل لژ از سپتامبر تا می هر سال است. در سالنامه سالانه از نشانی لژ ذکری نشده، فقط نام شماره صندوق پستی آن ۱۷۳ در نشریه آمده است. در لیست رؤساء لژ مزبور فقط نام منشی لژ مقیم بحرین است. لژ مزبور جزه لژهای فراماسونری منطقه ایران است و رئیس آن استاد اعظم مقیم ایران می‌باشد.

در سال ۱۹۵۲ رؤسای لژ مزبور بدین شرح بوده‌اند:

Andrew Macbride C/O Sutherland, 144 Woodlands Road,
Glasgow, C. 3

William P. Burgess, 227 Wilton Street, Glasgow, N. W.

George B. Watson, West End House, Pitlochry.

C. H. P. Smith, P. O. Box 173. Aweli, Bahrein Island, Persian Gulf.

در سال ۱۹۵۳ هیچگونه تغییراتی در لژ بحرین داده نشد، ولی در سال ۱۹۵۴ بر تعداد جلسات سالانه آنها اضافه شده و در این تغییرات هر دو مین سه شنبه و دومین چهارشنبه ماه جلساتشان تشکیل می‌شده است.

در سال ۱۹۵۵ کلبه رؤساء و کارگردانان همچنان مسئول اداره و واسطه لژ هستند، ولی منشی لژ عوض شده است. این شخص بنام:

William M. Kil Gour, 113 Bangorshill Street, Thornliebank Glasgow.

در سال ۱۹۵۶ در اداره کنندگان لژ در انگلستان و بحرین فقط يك تغییر

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

داده شده و آنهم دبیر لژ بوده است .

دبیر لژ در این سال :

Lawrence Johns, Box 471, Awali, Bahrein, Persian Gulf می باشد .

در ۱۹۵۷ بار دیگر دبیر لژ عوض شده و در کادر اداره کننده در انگلستان

نیز تغییراتی باین شرح پیدا شده است :

Andrew Macbride, 144 Woodlands Road, Glasgow, C. 3

Billiam P. Burgess, 227 Wilton Street, Glasgow, N. W.

George B. Watson, 52 High Street, Elie, fife.

E. W. Huschmann, P. O. Box 693, Awali, Bahrin Island . Persian Gulf.

در ۱۹۵۸ نیز بار دیگر دبیر لژ عوض شده ولی در سمتهای کارگردانان دیگر

تغییراتی داده نشده .

دبیر لژ در این سال: Alen H. Bland, Box 700 Awali Bahrein* بوده است.

در ۱۹۵۹ نیز دبیر لژ بحرین عوض شده و یک انگلیسی دیگر بنام :

Herbert S. Clarkson, Box 118, Awali, Bahrain . میباشد .

سال ۱۹۶۱ :

در این سال دبیر لژ تغییر سمت یافته و Patrick A. Bishop, C/O Bepco 3

که ساکن خانه ۳۸ شهر اوآل بحرین می باشد به سمت دبیر انتخاب شده است .

در سال ۱۹۶۲ نیز بار دیگر دبیر این لژ تغییر کرده و شخصی بنام

John D. Taylor بدین سمت منصوب گردیده است .

در سال ۱۹۶۸ لژ اندریو مقدس بحرین در خیابان رفاه شرقی شهر منامه

تشکیل می گردد . نماینده و واسطه انگلیسی این لژ در ادنبورگ اسکاتلند :

W. S. Wallace, 17 Murray Filed, Ave. می باشد .

و دبیر لژ در بحرین یک یهودی بنام: Samuel Barr, P. O. Box 266 مقیم خیابان

اوآلی شهر منامه است. فراماسونها انگلیسی به علت عنادی که با ایرانیان دارند در آدرس

این لژ بجای خلیج فارس ، خلیج عربی ذکر می کنند .

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

لژ روشنائی در ایران، از روزی که شروع به کار کرد، محل
کلیسای انجیلی تشکیلات محفل ماسونی و فعالیت خود را کلیسای انجیلی
 خیابان قوام السلطنه قرارداد. این کلیساکه در سال ۱۹۲۲ م
 (۱۳۴۰ هـ) مقارن با تأسیس لژ روشنائی در ایران ساخته شد، بموجب قوانین ایران
 که مراکز مذهبی را از شرکت در فعالیت‌های سیاسی منع کرده است، حق نداشت
 در فعالیت‌های غیر مذهبی شرکت کند. زیرا بموجب ماده ۳۵ قانون مدنی ایران:
 «حق عبادت بر این جاری است که نمایندگان دیپلماتیک بتوانند در داخل مسکن
 خود معبدی داشته باشند» با اینکه مؤسسين کلیسای انجیلی از روز آغاز فعالیت
 نعهد کرده بودند که در امور سیاسی کشور مداخله نکنند، با اینحال اولیای کلیسای
 امریکائی پنجاه سال است که به فراماسونها اجازه می‌دهند تا در داخل کلیسا اجتماع
 کنند و با شرکت در بحث‌های سیاسی و مذاکرات دیپلماتیک، رسماً در امروری که
 با مذهب ارتباطی ندارد، مداخله نمایند. با وجودیکه در قوانین و مقررات موضوعه
 ایران، صریحاً اینان را از فعالیت در امور غیر مذهبی منع کرده^۱، با اینحال
 «بین» کشیش امریکائی کلیسا بیست سال کارگردان اصلی لژ روشنائی در ایران بود.
 در دوران بیست ساله سلطنت اعلیحضرت فقید رضا شاه کبیر که تشکیل
 اجتماعات غیر ایرانی قذغن بود، فراماسونهای انگلیسی و امریکائی بنام انجام

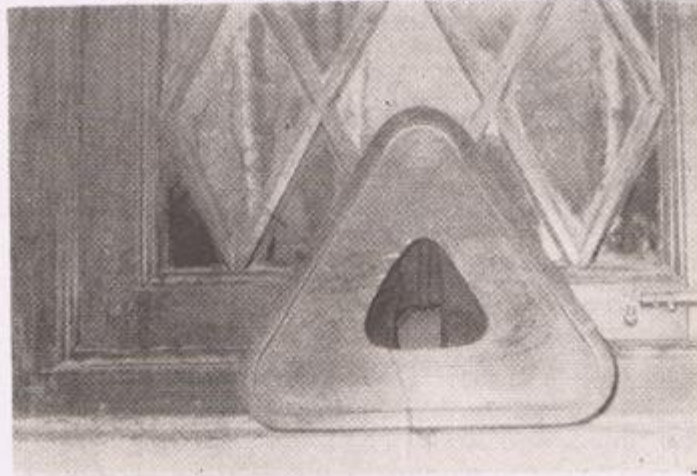
۱ - بموجب تصویب نامه هیئت وزیران که عین آن در نشریه شماره سوم جلد اول شهر یور
 ۱۳۲۸ وزارت امور خارجه چاپ شده، بیرون مذاهب نمی‌توانند پیشوای مذهبی غیر ایرانی
 داشته باشند و در امور سیاسی دخالت کنند. با اینحال بطوریکه دیدیم (بین) کشیش کلیسای
 امریکائی مدت بیست سال در خدمت تشکیلات مخفی انگلستان بود و به آنها خدمت می‌کرد.
 اینک دو ماده از تصویب نامه را نقل می‌کنیم:
 اول - به بیرون کلیه مذاهب مختلفی که در کشور شاهنشاهی اقامت دارند و از مزایای
 قوانین جاریه کشور استفاده می‌نمایند اخطار می‌گردد که پیشوایان مذاهب خود را از بیرون
 همان مذاهب که تبعه دولت شاهنشاهی هستند انتخاب نمایند.
 دوم - پیشوایان انتخاب شده فقط در امور مذهبی شرکت خواهند نمود.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ساخت بناهای آزاد

نمای خارجی کلیسای انجیلی که بنام عبادتگاه ساخته شده ، ولی فراموش نه‌ای انگلیسی آنرا کاخ بنایان آزاد می‌نامند و جلسات از را در آنجا تشکیل می‌دهند

در پیچه‌ای که شب‌های سه‌شنبه هفته چهارم هر ماه مسیحی بر پشت در ورودی کلیسای انجیلی نصب می‌شود . این در پیچه کپسه ساهی است که نگهبان داخلی از روشنائی یا آن تازه وارد را می‌بندد و علامت مخصوص را ردوبدل می‌کند

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مراسم مذهبی از ساعت شش بعد از ظهر، روزهای سه شنبه چهارمین هفته هرماه مسیحی، در یکی از سالن‌های اجتماعات مذهبی کلیسای انجیلی گرد می‌آمدند، و لژروشنائی درایران را تشکیل می‌دادند که تا به امروز نیز تشکیل این جلسات ادامه دارد.

چون درایران همواره آزادی مذهب وجود داشته و پیروان مذاهب مختلف درانجام آداب و رسوم مذهبی خویش آزادی کامل داشته‌اند، فراماسونهای عضو این لژ، با سوء استفاده از این آزادی و به عنوان تشکیل جلسات مذهبی، دراین محل اجتماع کرده و می‌کنند.

تشکیل این جلسات، همراه با تشریفات جالب و مراسم خاصی است که افراد غیرماسون از آن آگاهی ندارند. و این مراسم بدین نحو است که یکساعت قبل از آغاز مذاکرات رسمی لژ، دو نفر از اعضای کرسی روشنائی در ایران که به سمت مأمور تشریفات و دبیر انتخاب شده‌اند، سالن را تزئین کرده، پرچم مخصوص لژروشنائی را با مثلثی که چشم خدای فراماسونها در آن نقش شده است، همراه با سایر تزئینات بدرو دیوار نصب می‌کنند. در ساعاتی که جلسات لژتشکیل شده و مشغول فعالیت است، بمنظور استتار محل در پیچه‌های سالن که با شیشه‌های رنگین تزئین شده، با پرده‌های سیاه پوشانیده می‌شود و برای اینکه (غیر فراماسون) وارد این سالن نشود، در خارج ساختمان دو مستخدم واردین را کنترل می‌کنند. وقتی اعضای لژ از در ساختمان وارد سالن کوچک و رخت‌کن می‌شوند، نگهبان داخلی لژ که قبلاً برگزیده و انتخاب شده است و شمشیر برهنه‌ای در دست دارد، نمازه وارد را یکبار دیگر و بدقت کنترل می‌کند. آنگاه عضو لژ، دست راست خود را به محفظه مثلث شکلی که از آن طرف سالن با پارچه سیاهی بطول نیم متر و بشکل آستین کت احداث شده است، فرو می‌کند و با نگهبان داخلی لژ که در آن سوی دیوار است دست می‌دهد. لازم به یادآوری

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

است، که فراماسونیا برای اینکه همدیگر را بشناسند، بطرز مخصوصی با هم دست می‌دهند و با انگشتان دست، مخصوصاً با انگشت سیاه دست راست علامت لژ را بطرف منتقل می‌کنند. همینکه نگهبان داخلی شمشیر بدست، مطلقاً شد که تازه وارد بیگانه نیست، در ورودی داخلی سالن لژ را باز می‌کند و اجازه ورود به معبد را می‌دهد. هنگامی که کار لژ پس از چهار ساعت پایان یافت، مأمور تشریفات لژ با کمک دو نگهبان داخلی و خارجی، همه علائم و عکس‌ها و پرچم لژ و سایر لوازم تزئینی را جمع کرده، داخل چمدانی می‌گذارند و آن را به منزل دبیر لژ و یا محل دیگری که قبلاً در باره آن با استاد اعظم توافق شده است، می‌برند.

در سایر لژهای فراماسونری که دارای محل مخصوص و محفل و معبد هستند، چنین تشریفاتی صورت نمی‌گیرد، زیرا اماکنی که برای لژها تعیین شده، در اختیار اعضاء کرسی انتخاب شده می‌باشد و نگهبانی سالن و اطاق‌های پذیرایی و دفتر و رخت‌کن با استاد اعظم و دبیر لژ است.

بدین ترتیب ملاحظه فرمودید که چگونه در راه تأمین اغراض و هدف‌های سیاسی و استعماری، حتی مذهب و الهیات نیز بصورت بازیچه و ابزار و وسیله در می‌آید. یعنی محلی که با تکیه به معتقدات معنوی انسان و برای انجام فرایض و آداب و مراسم مذهبی بنا شده است، با سوء استفاده از اصل آزادی مذهب و زیر سرپوش تشکیل اجتماعات مذهبی، بمرکز توطئه و محل تشکیل جلسات سیاسی و دخالت در امور کشور مستقلی که هدفش تأمین (سیاست مستقل ملی) است، مبدل می‌گردد.

از سال ۱۹۲۲ م (۱۳۴۰ هـ) که کلیسای انجیلی تهران بنا شده است، تا با امروز یعنی نزدیک به نیم قرن - هر ماه یکبار و در حقیقت متجاوز از شصت جلسه و اجتماع لژ فراماسونری انگلیسی درین کلیسای مذهبی امریکائی که بنام مسیحیت و خداپرستی بوجود آمده، تشکیل شده است. و اعضاء لژ روشنائی در ایران، زیر سرپوش اجتماعات مذهبی و در پناه ساختمان کلیسا، بیش

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

از ششصد بار در جلساتی که هدف آن مذاکرات سیاسی و دخالت در امور کشوری که به آنها آزادی اجتماعات مذهبی داده است، شرکت کرده و به بحث و مذاکره، پرداخته‌اند. اینکاش روزی می‌آمد که این لانه‌های فساد (مذهبی و سیاسی) در بین مملکت برچیده می‌شد تا مردم میهن ما از تحریکات و دسیسه‌ها رهائی می‌یافتند.^۱

۱- تاریخ تأسیس کلیسای انجیلی تهران به موجب نوشته دکتر «جیان‌الدو» بدین شرح است: «... تا دههٔ اول پس از سال ۱۹۲۰، در شهر تهران دو کلیسای انجیلی وجود داشت، که یکی مخصوص ارمنیان بود، و دیگری به مسیحیان فارسی زبان اختصاص داشت. چون عده مسیحیان فارسی‌زبان رو به ترقی نهاد، آن‌ها تصمیم گرفتند برای خود پرستشگاهی بنا کنند. در سنه ۱۹۲۲ کلیسای تهران بنام «کلیسای انجیلی تهران» موسوم گشت، ولی هنوز دارای دو شعبه با دو سازمان متفاوت بود. در سال ۱۹۳۳، این دو سازمان بهم ملحق گردیدند. هنگام تعطیل مدارس میسیون، کلیسای تهران نیز آموزشگاهی بنام «دستان مهر» تأسیس نمود، که هنوز برجاست... در فصول قبل باشغال شهر رشت در سال ۱۹۲۰ توسط کمونیست‌ها، و تاراج انجلیه میسیون اشاره شد [منظور از کمونیست‌ها، حزب کمونیست احسان‌الخان می‌باشد که بنام فرقه کامونیست خوانده میشد]. نقل از تاریخ میسیون امریکائی ایران ترجمه سهیل آذری ص ۹۵.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ننگ

نفرت

نفرین

بر آن

ایرانی

که دست بیگانه‌ای ببوسد

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه‌ای ببوسد

ناظر اعظم لژ ناحیه ایران

کریستوفر اسحق فری استاد اعظم و ناظر اعظم لژ ناحیه ایران که ششصد
ایرانی بردست او بوسه می‌زنند ۱۱

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

**کریستوفر اسحق
فری یهودی الاصل
تبعه انگلیس**

اکنون می‌پردازیم به معرفی یکی از برجسته‌ترین اعضای لژ روشنائی در ایران که هم اکنون بر دوازده لژ دیگر وابسته به سازمانهای جهانی گرانند لژ اسکاتلند در ایران ریاست دارد. او که دو سال قبل به سمت ناظر اعظم لژهای انگلیس در ایران انتخاب شده، «کریستوفر

اسحق فری» نام دارد و تبعه انگلیس است. این انگلیسی یهودی الاصل^۱ که مدعی پیروی از مذهب مسیح است از چهل سال قبل تاکنون در ایران بسر می‌برد. از سوابق او در انگلستان هیچ اطلاعی در دست نداریم ولی از دوران اولیه خدمتش در شرکت سابق نفت گزارشهای تأسف آمیزی موجود است.

او زمانی در نجارخانه شرکت نفت و بعدها در سازمان‌های کسب اطلاعات شرکت سابق نفت فعالیت داشت و آخرین پستش ریاست اداره کارگزینی بوده است که پس از ملی شدن صنعت نفت به خدمتش خاتمه داده‌اند. فری پس از اخراج از ایران به عراق رفت و مدتی در بصره علیه دولت ایران فعالیت می‌کرد، ولی بعداً به رده‌ها رفته و پس از دو سال بار دیگر به تهران بازگشت. شغل ظاهری او نمایندگی شرکت‌های انگلیسی در ایران و داد و ستدهای بازرگانی است. دوران فعالیت سیاسی و فراماسونری کریستوفر فری از سال ۱۹۴۵ - م (۱۳۲۴-ش) در شهر آبادان آغاز می‌شود. بدین ترتیب که او در این شهر وارد لژ پیشاهنگ Pioneer که لژ شماره ۱۳۰۵ - وابسته به لژ اسکاتلند بود، شد. او در سال ۱۹۵۰-م (۱۳۳۰-ش) به لژ روشنائی در ایران پیوست^۲ و پس از اینکه بدستور حکومت وقت ایران از خدمت در شرکت نفت اخراج شد، فعالیت فراماسونری خود را در لژ فراماسونری (فیجا Feiha شماره ۱۳۱۱) که یکی از لژهای تابعه اسکاتلند

۱ - در سالنامه سال ۱۹۶۸ - گرانند لژ اسکاتلند اسم اول او را اسحق Isaac ذکر می‌کنند و این خود بهترین دلیل یهودی بودن اوست. رجوع شود به صفحه ۲۱ سطر ۱۶ سالنامه سال ۱۹۶۸.
۲ - ایضاً ص ۲۱ سالنامه سال ۱۹۶۸ گرانند لژ اسکاتلند.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

در بصره است و اساس آنرا پسران شیخ خزعل بنیان نهاده‌اند دنبال کرد. در سال ۱۹۵۳ - م (۱۳۳۲ - ش) که مجدداً به ایران بازگشت باردیگر در لژ روشنائی در ایران فعالیت خود را از سر گرفت^۱ و به موجب مندرجات سالنامه سال ۱۹۶۸ گراندر اسکاتلند در بین سال‌های ۱۹۵۵ تا ۱۹۵۷ (۱۳۳۴ تا ۱۳۳۶) یکی از معروفترین و فعالترین اعضای لژهای انگلیسی در ایران بوده است، بطوریکه در کتاب سال مذکور، این دوران از فعالیت او را با عنوان «Master Thereof» توصیف کرده‌اند. هنگامی که لژ تهران شماره ۱۵۴۱ وابسته به لژ اسکاتلند که مؤسسين آن در بصره، زیر نظر شیخ خزعلی به افتخار عضویت در سازمانهای فراماسونری درآمدند و این لژ در تهران تأسیس شد، اسحق فری به عضویت لژ تهران درآمد و از آن پس در سایر لژهای فراماسونری ایران نقش اصلی و اساسی را داشته است و دارای فعالیت او در لژهای انگلیسی، بدان پایه و مقام رسیده که استاذ اعظم لژ اسکاتلند به این یهودی انگلیسی مقام «Honorary Junior Grand Warden» را داده است. کریستوفر اسحق فری یهودی الاصل که همه جا تظاهر به دیانت مسیح می‌کند، از روزی که از خدمت شرکت نفت اخراج شده تا به امروز عنوان اداره چندین شرکت و مشاغل گوناگون را داشته است و هم اکنون نیز در پناه این عناوین به زندگی سیاسی، اجتماعی و فعالیت فراماسونری خود ادامه می‌دهد. چنانکه اینک به اتفاق یوسف مازندی - برادر همسر درگذشته‌اش - شرکت اسکو (Asco) در خیابان سیهید زاهدی را اداره می‌کند.

این یهودی انگلیسی که در سازمان فراماسونری به مقام «ناظر اعظم» لژ ناحیه ایران رسیده است، بالاترین مقام در سازمان ماسونی ایران دارد. او بر پانصد نفر از فراماسون‌های انگلیسی، تبعه ایران حکومت می‌کند، و این گروه ناچارند دست او را ببوسند و فرامین او را بدون درنگ و چون و چرا اطاعت و اجراء کنند. فراماسونها از روزیکه تأسیسات خود را در جهان گسترش داده‌اند تا به امروز همواره مدعی بوده هستند که معلم اخلاق، مجسمه شرافت و درستی و پاکدامنی

۱ - در اصطلاح فراماسونری این گونه انفالات را (Affiliated) می‌گویند.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

می‌باشند. شاید بتوان قبول کرد که در بین فراماسونهای ایرانی، در گذشته و حال مردان شرافتمند، درستکار و طرفدار حق و عدالت، و معتقد به دیانت اسلام و وجود ذات باری تعالی، وجود داشته و دارند. چنانچه هم اکنون نیز در اجتماعات فراماسونهای ایرانی - و در لژهای وابسته به انگلیس، فرانسه، آلمان و لژ مستقل ایران که وابستگی به هیچیک از سازمان‌های جهانی را ندارد - چنین افرادی یافت می‌شوند. ایشان در اجتماع ایران نیز به نیکنامی و پاکدامنی مشهور هستند و خود نیز بدین صفات عالیله انسانی اعتقاد دارند.

ولی بطوریکه در جلد چهارم همین کتاب خواهد آمد^۱ عده‌ای از فراماسونهای کنونی ایران مورد تنفر عامه مردم هستند، بلکه در محاکم دادگستری ایران سوابقی داشته‌اند در بسیاری از سوء استفاده‌ها و سوء جریانات سهم‌شریک بوده‌اند. و هنوز هم هستند... و پرونده‌های بعضی از آنها به پایه محکومیت قطعی نیز رسیده است.

به عنوان مثال همین اسحق فری ناظر اعظم فراماسونری ایران و کسیکه بانصد فراماسون ایرانی مجبوریه بوسیدن دستهایش هستند، پرونده‌هایی در شعبه اول دادسرای تهران واقع در خیابان فرصت دارد که خلاصه‌ای از آنرا برای شناختن هرچه بیشتر این استاد اعظم و رهبر سازمان فراماسونری انگلیس در ایران، نقل می‌کنیم: این پرونده‌ها که به شماره ۴۶ - ۳۹،۸۹ و ۴۷ - ۴۹۰ در شعبه اول دادگاه بخش تهران تشکیل شده مبنی بر ادعای او علیه بانو «انی مازندی» مادر همسر فقید او «رزی مازندی» است. قبل از اینکه خلاصه پرونده او را نقل کنیم لازم است، شمه‌ای از زندگی خانوادگی وی را که منجر به طلاق همسر اولش و ازدواج با رزی مازندی شده است، بنظر خوانندگان ارجمند برسانیم:

۱ - در جلد چهارم سوابق تکبیر و سوء استفاده و محکومیت سی و هفت نفر از صاحبان مقام فراماسونری کنونی ایران با استناد و مدارک انکارناپذیر منعکس شده است، که در ایتالیا زیر چاپ می‌باشد.

هنگامیکه اسحق فری به ایران آمد همسری بنام «مادلین ماتیلدا» داشت که او را بنام خانوادگی شوهرش «مادلین فری» می‌نامیدند. دوران زندگی این زن و شوهر همیشه با نزاع و کشمکش توأم بود. و با اینکه آنان يك پسر و يك دختر^۱ نیز داشتند، با اینحال فری در ۲۶ مه ۱۹۴۷ همسرش را طلاق داد. در این ایام رزی مازندی در آبادان در شرکت سابق نفت کار می‌کرد. و اسحق فری نیز سرکارگر نجارخانه و بسا با اصطلاح کارگسران نفتی (فورمن) بود، «رزی» در این ایام دو خواستگار داشت. نخست یک نفر هندی با مقام و در آمد بیشتر و دیگری اسحق-فری کارگر نجارخانه که همسر اولش را طلاق داده بود. فری بعد از چندین سال رفت و آمد به خانه مازندی سرانجام «رزی» را حاضر به ازدواج با خود ساخت. با وجود اینکه بین اسحق فری متولد هفتم ماه ۱۸۹۸ - با «رزی» که از او بیست سال جوان تر بوده است، اختلافات سنی زیادی وجود داشت. با اینحال «رزی» حاضر به ازدواج با اسحق شد. قبل از انجام مراسم عقد بموجب قوانین مدنی ایران «اسحق فری» که مذهب خود را مسیحی اعلام کرده بود می‌بایستی به دین اسلام درآید. زیرا بموجب ماده ۱۹۵۹ قانون مدنی ایران (تکاح مسلمة با غیر مسلم جایز نیست) به دنبال این ماده قانون، قانونگذار ماده دیگری تصویب کرده که می‌گوید: (ماده - ۱۰۶۰ ازدواج زن ایرانی با تبعه خارجی در موردی هم که مانع قانونی ندارد موکول به اجازه مخصوص از طرف دولت است).

بناچار اسحق فری در محضر یکی از علمای شرع (احتمالاً مرحوم آیت‌الله بهبهانی بوده) به دین اسلام در آمده و نام «علی» را بجای «اسحق» بسروی خود گذاشت. سپس ازدواج این دو که در تهران انجام شد، در محضر رسمی نیز به ثبت رسید و در قباله ازدواج مذهب زوجین مسلمان عنوان شده است. ولی ملیت رزی مازندی «ایرانی» و ملیت «علی فری» انگلیسی به ثبت رسیده است.

۱ - دختر یاقی مانده از «مادلین» شغل اولیه‌اش ارنیست، در مراجع مختلف بوده که هم اکنون همسر يك امریکائی ثروتمند است. پسرش نیز خلبان هواپیماست.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

پس از اینکه زوجین از تهران به آبادان رفتند «فری» که در پاسپورت انگلیسی‌اش نام او را کریستو فرا بزاک (اسحق) فری نوشته‌اند، ازدواج با همسرش «رزوی مازندی» را در جون ۱۹۴۷ - م (تیر ماه ۱۳۲۶) به کنسولگری انگلیس در خرمشهر اطلاع داد. از دوران زندگی مشترک این دو نفر که بیست سال و سه روز بطول انجامید، زکری نمی‌گشیم، زیرا نمی‌خواهیم وارد خصوصیات اخلاقی طرفین و اختلافات خانوادگی استاد اعظم فراماسونری که می‌بایستی مریی اخلاق و مجسمه درستی و درستکاری باشد - بشویم. همینقدر می‌گوئیم که رزوی مازندی مبتلا به ناراحتی اعصاب شده، نا جائیکه مرتباً با خوردن قرص‌های خواب آور، اعصاب خود را تسکین می‌داد، او هر چند سال یکبار وصیت‌نامه‌ای می‌نوشت که يك نسخه از آنرا به مادرش و نسخه دیگری به خواهرش که همسر کاشانی (عضو کنسرسیوم) و فراماسون لژ آریا وابسته به اسکاتلند است، می‌سپرد.

در روز اول مرداد ۱۳۴۶ که مدت دو سال مهلت وصیت‌نامه‌اش بسر آمده بود، بار دیگر وصیت‌نامه‌ای به وسیله ماشین نویس کنسرسیوم نوشت که نسخه‌ای از آنرا به همسرش «اسحق فری» و نسخه دیگری را به «لیلی کاشانی» خواهرش سپرد. در وصیت‌نامه خواهرش مبلغی از موجودی یکی از بانکهای انگلیس را به او بخشیده و مبلغی را نیز به مادرش اختصاص داده بود. جالب توجه اینکه در سال‌های اخیر «رزوی مازندی» از زندگی خانوادگی خود ابراز تنفر می‌کرده و همواره از عملیات و کارهای عمومی شوهرش شکایت داشته است. در همین ایام «اسحق فری» به - همسرش پیشنهاد می‌کند که پس از آغاز تعطیلات تابستانی لژهای فراماسونری به اتفاق او به انگلستان برود. با اینکه رزوی تبعه ایران بود، با اینحال همسرش با کمک دوستان فراماسونرش در سفارت انگلیس برای او پاسپورت انگلیسی می‌گیرد. و حال آنکه تا آن تاریخ در همه اسناد رسمی و پرونده کنسرسیوم، ملیت او را ایرانی نوشته‌اند، و هیچ مجوز و مصوبه‌ای نیز وجود ندارد که باستاند آن، دولت ایران به وی اجازه ترك تابعیت داده باشد.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

پاسپورت و ویزای کنسولگری انگلیس روز ۱۸ جولای ۱۹۶۷ صادر می‌شود. ولی «رزی فری» راضی به رفتن به انگلیس نبوده و به دوستان واقوامش گفته بود اگر مجبور به عزیمت از ایران شوم نمی‌دانم چه کنم... از طرفی همسرش اصرار داشته است که با اتفاق وی عازم انگلستان شود. این کشمکش خانوادگی ادامه داشته است تا اینکه روز ۱۴ جولای (۳ مرداد ۱۳۴۶) موقعیکه مستخدم منزل طبق معمول همه روزه، برای بیدار کردن «رزی» می‌رود و روزنامه را به اطاق خواب مشارالیها می‌برد، وی را نیمه جان می‌یابد. بلافاصله برادر و مادرو همسرش او را به بیمارستان رضایه‌لوی شمیران می‌برند ولی معالجات مؤثر واقع نمی‌شود و در بیمارستان فوت می‌کند.

مرگ رزی در دفتر گورستان به شماره ۸۶۸۱ روز سوم مرداد ۱۳۴۶ ثبت شده است و او را در محل مقبره «ظهیرالدوله به خاک سپرده‌اند. در جواز دفن او هویت مشارالیها را بموجب شناسنامه شماره ۴۳۳۲ مسلمان و تبعه ایران ثبت کرده‌اند، مراسم ختم او نیز در مسجد مجید و هفته و چهارم در گذشتش را در سر قبر «ظهیرالدوله، طبق آئین اسلام برگزار کردند.

یک هفته بعد از خانمہ تشریفات مذهبی خانواده مازندی و اسحق فری دور هم جمع می‌شوند و موضوع ماترک و باقیمانده دارائی «رزی» را مطرح می‌کنند. در این جلسه ابتدا خانم لیلی کاشانی نوشته و وصیتنامه او را عنوان کرده و عین ورقه‌ای را که همراه داشته بدست «فری» داد. ولی او نوشته رزی را در حالیکه می‌گریست پاره کرد و گفت: «بین من و برادران فراماسونم (یوسف مازندی و کاشانی) و مادر رزی کافد و نوشته لازم نیست و بسزودی ترتیب تقسیم ارثیه و ماترک آن مرحومندرا می‌دهیم» چندی بعد اسحق فری و مادر مازندی مشترکاً و کالتنامه‌ای به‌صاق بهداد و کیل‌یاب به‌یک دادگستری دادند، تا وی پرونده انحصار وراثت را در

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

محاكم دنبال کند. صادق بهداد به علت دوستی که با یوسف مازندی دارد، حاضر شد و کالت افتخاری مادر او را بپذیرد، و موضوع را تعقیب نماید. پس از این توافق، او از طرف یازماندگان «رزی» عرضحالی به شعبه اول دادگاه بخش تسلیم کرده و پرونده‌ای با شماره ۲۹۸۹-۴۶ تشکیل شد، ولی ناگهان اسحق فری بهبودی الاصل که خود را مسیحی و همسرش را نیز پیرو همین دین معرفی می‌کرد، با انتخاب سید محمد باقر حجازی بوکالت خود، عرضحالی به همین دادگاه تسلیم کرد و باستناد قوانین مسیحیت از دادگاه خواست که مادر همسر و سایر افراد خانواده‌اش را از حق الارث محروم کند. اسحق فری در عرضحال ۱۲ خرداد ۱۳۴۷ - و هم چنین در پرونده ۴۷/۴۹۰ می‌نویسد: طبق ورقه نکاحیه ثبت شده در کنسولگری انگلیس بانوی مزبور عیال اینجانب تبعه انگلستان می‌باشد و طبق قوانین انگلستان کلیه دارائی آن مرحومه به اینجانب تعلق دارد.

دارائی شخصی «رزی» عبارت بود: از يك خانه چهار هزارمتری در نیاوران به ارزش يك میلیون و پانصد هزار تومان - موجودی او در بانک انگلیس (که قبل از خاتمه انحصار وراثت «فری» آنها را برداشت کرده بود.) موجودی دفترچه پس انداز بانک ایران و انگلیس شعبه تخت جمشید - حساب سیار شماره ۵۱۸۹۰ بانک بازرگانی مرکز و سایر دارائی نقدی‌اش با اضافه جواهرات و ایسه...

مادر مازندی که بانویی بدون درآمد و حقوق بازنشستگی است، و سال‌ها قبل همه دارائی و مایملک خود را به دخترش «رزی» داده بود، وقتی با این رفتار و روبه استاد اعظم فراماسونی که خود را معلم اخلاق و رهبر بیش از پانصد فراماسون ایرانی و مدافع (آزادی، برابری و برادری) می‌دانست، روبرو شد، از وکیل افتخاریش تقاضا کرد تا عرضحالی علیه «فری» به محکمه بدهد. صادق بهداد در عرضحال تقدیمی به محکمه به دلایل زیر ادعای استاد فراماسون‌ها را نا صحیح و غلط می‌داند:

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۱ - رزی مازندی تا هنگام فوت ایرانی بوده و شناسنامه ایرانی داشته است چنانچه سند فوت او بموجب شناسنامه شماره ۴۳۳۲ تنظیم و باطل شده است.
- ۲ - هیچیک از زنان مسلمان نمی‌توانند، به عقد مرد غیرمسلمان درآیند، مگر اینکه شوهر او قبل از ازدواج مسلمان شده باشد.
- ۳ - طبق ماده ۹۸۸ قانون مدنی هیچیک از اتباع ایرانی نمی‌توانند، تبعیت خود را ترك کنند، مگر با اجازه و تصویب هیئت وزیران.
- ۴ - رزی مازندی بموجب شناسنامه شماره ۴۳۳۲ که تا زمان فوت معتبر بوده و همچنین طبق اسنادی که در اوراق هویت او در پرونده استخدامش در کنسرسیوم موجود است، تابعیت ایرانی داشته و برای تکمیل اثبات ایرانی بودن او به حساب‌های او در بانکهای زیر استناد می‌شود:
  - ۱ - بانک ایران و انگلیس شعبه تخت جمشید که در سند شماره ۱۰۲۰۶۲ - ملیت او را ایرانی ذکر کرده‌اند.
  - ۲ - حساب شماره ۵۱۸۹۰ بانک بازرگانی مرکز.
  - ۳ - حساب بانک اعتبارات شعبه نادری ساختمان آلومینیم.
  - (که خود آن مرحومه در همه این موارد ملیت خود را ایرانی اعلام کرده‌است.)
  - ۵ - هیچ تبعه خارجی حق داشتن ملک غیر منقول در ایران ندارد. و حال آنکه طبق سند شماره ۱۰۳۰۱۹ - رزی مازندی صاحب ملک شخصی در تیاوران است.
  - ۶ - هیچ تبعه خارجی نمی‌تواند در ایران اقامت نماید مگر اینکه اداره گذرنامه شهربانی به او ورقه اقامت بدهد، و هویت و محل اقامت و سایر مشخصات او در پرونده‌ها و اسناد اداره اتباع خارجی مفیم ایران ثبت شده باشد.
  - ۷ - هیچ تبعه خارجی حق اشتغال بکار در ایران را ندارد، مگر با اجازه وزارت کار. حال آنکه رزی مازندی از بدو استخدام در شرکت نفت همواره خود را تبعه ایران دانسته و احتیاج و لزومی بداشتن ورقه کار نداشته است.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۸ - بموجب قبالة ازدواج موجود در پرونده دادگاه بخش زوجین مسلمان هستند و ثبت ازدواج آنان که اسحق فری مدعی است در کنسولگری انگلیس ثبت شده، صحیح نبوده و کنسولگری مذکور حق ثبت این ازدواج را نداشته است. بعد از تقدیم این عرضحال به دادگاه ساعت ۸ صبح روز هفتم آبانماه ۱۳۴۷ را برای رسیدگی به عرضحال اسحق و دلایل و مدارک اشاره شده وکیل مدافع تعیین کرد^۱... البته اسحق منتظر اعلام رأی دادگاه نشد و در حدود دو ماه قبل از تشکیل جلسه دادگاه با سومین همسر خود - عیال سابق مرحوم حسامی استاد لژ فراماسونی تهران - ازدواج کرد. این زن وارث چندین میلیون تومان ثروت از شوهر درگذشته خویش است.

امید است با مطالعه این شرح اجمالی بخصوصیات اخلاقی، زندگی اجتماعی و بطور کلی رفتار و کردار مردمی که مدعی پیامبری اخلاق و تمدن و عالیتترین خصوصیات انسانی هستند واقف شده باشید. منظور از انعکاس این مطالب فقط و فقط هشدار به آن گروه از ایرانیان پاک نهادی است که بدون آگاهی دقیق و کامل از منظوره‌های سیاسی و هدفهای استعماری بیگانگان، تنها به این دلخوشی، که در راه اصلاح اصول اخلاقی و انسانی بشر گام برمی‌دارند، ناچار به دست بوسی و تبعیت از افرادی می‌شوند که خود فرسنگها از اخلاق و انسانیت بدورند. هشدار به کسانی است که با اطاعت کورکورانه‌ی خود از سازمانهای ساخته و پرداخته بیگانه، تنگ و نفرین ابدی را برای خود و خانواده و اعقاب خویش می‌خرند... غافل از اینکه تاریخ قاضی عادل است که هرگز مرتکب گناه نمی‌شود. و تنگ و نفرین دست بوسی بیگانگان - آ‌نهم با خصوصیات اخلاقی و اجتماعی اشاره شده - برای همیشه در صفحات تاریخ بر پیشانی این افراد و فرزندان آنها باقی خواهد ماند.

۱ - متأسفانه چون تاریخ تشکیل جلسات دادگاه مصادف با روزهایی بوده که صفحات این کتاب زیر چاپ می‌رفت، موفق به انعکاس رأی نهایی دادگاه نشدم.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لژ روشنائی در ایران برای اینکه برتری و سروری خود
قبول عبودیت و برتری را بر روی همه فراماسونهای ایرانی و کنترل خود را بر اعمال
 آنان حفظ کند، و از کارها و اطلاعات آنها حداکثر بهره -
 برداری را بنماید مسئلهی «نظارت کامل» را عنوان کرده و
 آنرا بر لژهای ایران تحمیل نموده است.

این اقدام که به نفع سازمانهای اطلاعاتی، اقتصادی و سیاسی انگلیس در
 ایران است بدون درنگ با موافقت مرکز لژ اسکاتلند در ادنبورگ روبرو شد.
 آنها به کارگردانان لژ دستور دادند تا «سروری» و «برتری» و قبول «عبودیت»
 از گراند لژ اسکاتلند را در هر زمینه بر لژهای انگلیسی، فرانسوی و آلمانی
 جدیدالتأسیس بقبولانند. عدهای از فراماسونهای جوان که قبلاً از ورود به لژهای
 ماسونی هدف این تشکیلات مخفی را فقط و فقط استعانت و کمک و همراهی به
 نوع بشر می‌دانستند، با قبول برتری و سروری و عبودیت لژهای انگلیس
 مخالفت کردند، ولی چون قوانین فراماسونی اطاعت محض و کور کورانه از دستورات
 اولیه را ایجاب می‌کند، به ناچار همه فراماسونهای سه دسته مذکور حاضر به
 پذیرفتن «عبودیت» و «سروری» و «برتری» گراند لژ اسکاتلند شدند و بدین-
 ترتیب است که بعد از مدت کوتاهی «کریستوفر اسحق فری» یهودی تبعه انگلیس
 که همه جا خود را حاکم مطلق و آمر حقیقی فراماسونهای اسرائیلی می‌داند، در
 رأس کلبه سازمانهای ماسونی قرار می‌گیرد. منتهی چون در این ایام زمزمه‌های
 مخالفت در لژها علیه این انتصاب برخاست و بیشتر اعضای لژهای آلمانی با اطاعت
 کور کورانه و قبول عبودیت انگلیس‌ها مبارزه‌ای شدید را آغاز کردند، موضوع
 انتخاب سناتور دکتر سعید مالک در رأس گراند لژ محلی ایران عنوان شد.

این سازمان فراماسونری که District Grand Lodge of Iran نامیده
 می‌شود، وظیفه‌اش ایجاد هماهنگی بر مجموع فعالیت‌ها، کسب اطلاعات واصله، حتی
 نظارت بر مشاغلی است که در ایران به افراد واگذار می‌شود. گر چه سازمانهای

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

انگلیسی با انتصاب سناتور دکتر سعید مالک در رأس این سازمان موافقت کردند، ولی یک معاون دائمی بنام «کلنل استراکر» در لندن برای او تعیین شد که وظائفش را در ایران به «کریستوفر فری» واگذار کرد. انتخاب سناتور دکتر سعید مالک که مورد اعتماد دستگاه حاکمه ایران است، وبه علت عدم آلودگی به فساد و رشوه - خواری مورد احترام عده زیادی از فراماسنهاست، تا اندازه‌ای به مخالفت‌ها و مبارزات مورد بحث پایان داد. ولی کارگردانان انگلیسی لژها از این حسن انتخاب سوء استفاده کرده و سازمان گراند لژ محلی ایران را به صورت پوششی بر روی اعمال خود در آوردند. این بهره‌برداری نادرست، همراه با تحریکات و گفتگوهای که از درون لژهای انگلیسی شنیده می‌شد و مخالفت‌هایی که انگلیسی‌های عضو لژ علیه کارهای عمومی مملکتی آغاز کرده بودند بار دیگر حوادثی در لژها بوجود آورد که جدا شدن لژهای آلمانی (مهر - وفا - آفتاب - ستاره سحر) از گراند لژ محلی ایران را بایستی نتیجه آن و اولین نشانه طغیان دسته جمعی علیه عبودیت لژهای انگلیسی دانست.

این مبارزات تا سالهای اخیر نیز ادامه داشت. یکی از استادان فراماسونری انگلیس که نامه سپتامبر سال جاری دبیر کل و استاد اعظم لژ اسکاتلند را خطاب به «کریستوفر فری» خوانده بود، می‌گفت: در این نامه از اینکه دکتر احمد هومن با او به مبارزه برخاسته و مانع انتخاب او در گراند لژ ملی ایران شده است، ابراز تأسف شده و باو تأکید کرده بودند که دکتر هومن همیشه خودخواهی داشته‌است. منتهی شما سعی کنید بهر نحوی هست در این سازمان انتخاب شوید و نگذارید ایرانیها شما را کنار بگذارند.

همانطور که گفته شد، طغیان علنی علیه سیاست انگلستان

طغیان علیه در سالهای اخیر افزایش یافت تا جائیکه در بین بعضی از
سیاست انگلستان جوانان که در سالهای بعد از جنگ دوم جهانی عضو لژهای
 فراماسونری شده‌اند حالت عصیان و طغیان علیه سیاست

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

جابرانه انگلستان در ایران دیده می‌شود. این جوانها با آنکه می‌دانند سیاست : اطاعت محض از فرامین و اوامر استادان اعظم لژ، و به‌کردن نهادن طوق عبودیت استاد اعظم گرانند لژ اسکاتلند و انگلند و همچنین پیروی کورکورانه و تبعیدی از گرانند لژهای انگلستان و پذیرفتن رهبری و برتری سازمانهای انگلیسی‌نخستین دستور در سازمانهای فراماسونری است، معذالک گاهی دیده شده که یکی در جوان ایرانی حس ناسیونالیستی و وطنپرستی را بر قبول دستورات و اوامر استادان و اثر ناسیونالیستها ترجیح داده، علیه سیاست جابرانه انگلستان سخن گفته و با مقاله و کتاب نوشته‌اند.

شاهد زنده این‌گونه جوانها « حسین رامشیر » نویسنده کتاب « امریکاگیمان در ایران » است. وی که به‌اتفاق برادرش در لژهای تهران و کورش وابسته به لژ روشنائی در ایران و در سال‌های اخیر در گرانند لژ انگلستان عضویت و رهبری دارند، با اینحال او در کتاب مذکور درباره سیاست ظالمانه و سبعمانه انگلستان در ایران که مجریان آنها اکثرآ « برادران فراماسون » و با « لژهای ماسونی » هستند چنین می‌نویسد :

« ... تاریخ دوپست سالة اخیر روابط بین‌المللی بهترین شاهد، مشکلات و ناراحتیهائی است که از شمال و جنوب ایران، با صریحتر بگوئیم از جانب زمامداران روس و انگلیس برای ما فراهم شده است .

« هر ایرانی که قدری در اوضاع فعلی و گذشته سرزمین خود عمیق شود و با تاریخ سالهای اخیر را تحت مطالعه دقیق فرار دهد ناچار است با کمال صراحت اعتراف کند که هر چه بر سر این ملت آمده است نتیجه سیاستهای استعماری همسایگان شمالی و جنوبی ما بوده است و بس .

هدفها و مقاصد استعماری انگلستان در سراسر آسیای میانه، جنوبی و مرکزی بطوری چشم‌ان مأمورین و متصدیان امور کشورهای این مناطق را کور کرده بود که جز سیادت و نفوذ انگلستان بهیچ چیز دیگر نمی‌اندیشیدند و سرزمین خود را ملک طلق و منطبقه نفوذ این سیاست استعماری می‌دانستند . دیگر برای

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

آنها هیچ فرقی نداشت که با چه وسیله و بدست چگونه اشخاصی این نفوذ و قدرت سیاسی اعمال می‌شود.

«آنها فقط هدف خود را می‌دیدند و کوچکترین تفکر درباره نحوه اعمال نفوذ و ترحمی نسبت به مردم نداشتند، گاهی راهزنی را از پشت کوهی می‌آوردند و بر جان و مال مردم مسلط می‌ساختند و زمانی آخوند بیسواد روضه خوانی را از دهستانی دور افتاده ... هنگامی نیز یکی از اشراف جنایتکار و دزد را پروبال می‌دادند که با هر وسیله و عنوانی که میسر است بقدرت برسد و بر مردم بی‌پناه این کشور حکومت کند. طبعاً اینگونه افراد پس از استقرار بر سریر حکومت آنچه در قدرت داشتند، از بی‌شرافتی و دزدی و غارت اموال مردم و هر خیانت دیگری ... کوتاهی نمی‌کردند فقط وظیفه آنها این بود که دستورها و اوامر نمایندگی عالی با سفیر اعظم بریتانیا را اطاعت کنند ...»

این نویسنده فراماسون در حالیکه خود از نفوذ بسرادران ماسونش در سازمانهای دولتی، مقننه، مجریه و قضائیه مملکت در دوران مشروطیت آگاه است، با صراحت فراوان و بدون ذره‌ای ترحم، آنها و سایر نوکران و دست پروردگان سیاست استعماری را کوبیده و تنها آرزوی خود را محو و نابودی این لانه‌های جاسوسی و تار عنکبوتی که بدست ویای مردم ایران بسته شده عنوان کرده است. «حسین رامتین» روش قاطع و راه‌نمایی برای محو سیاست استعماری انگلستان را نابودی فراماسنها، جاسوسان انگلستان و عمال مارکدار آنان، و حتی اطفال شیرخوار این گروه دانسته، و چنین می‌نویسد:

«... مردم ایران بهیچ وجه من‌الوجه باور ندارند که پسران و اعقاب و اخلاف آن خانواده‌ها با کتاب خواندن و نطق کردن و انقلابی شدن رنگ واقعی خود را از دست داده باشند.

مردم ایران تا وقتی به چشم خود نبینند که ریشه این دسته فاسد الاصل از بیخ و بن کنده شده و دیگر اثری از اطفال شیرخواره آنها هم یافت نمی‌شود، نمی‌توانند قبول کنند که تخم فساد که بوسیله سیاست استعماری سیاه انگلستان و روسیه از دو قرن پیش در این کشور کاشته شده، بکلی نیست و نابود گردیده است.»

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

کارگردانان لژهای انگلیسی، برای اینکه بدون مزاحمت لژ اعظم ناحیه و اشکال تراشی و مخالفت لژهای فرانسوی به کار خود ادامه دهند، ایجاد «لژ اعظم ناحیه ایران» را به مرکز گراند لژ در ادنبورگ پیشنهاد کردند. استاد اعظم گراند لژ اسکاتلند، بدون درنگ با تشکیل «لژ اعظم» موافقت کرد و ضمن پذیرفتن این پیشنهاد به رؤسای لژهای انگلیسی اخطار کرد که در توسعه سازمانهای فراماسونی در ایران و ایجاد لژهای تابعه اسکاتلند اقدامات وسیع و دامنهداری را آغاز کنند.

برای تأسیس و باصلاح خود فراماسونها «تنصیب» لژ اعظم ناحیه ایران لرد بروس وزیر دربارداری انگلیس و استاد اعظم سال ۱۹۶۶ - م (۱۳۴۵ - ش) به تهران آمد، و باشکوه و عظمت خاص فراماسنها، این سازمان فراماسونری را در ایران بوجود آورد.

سازمان مذکور بموجب مندرجات سالنامه سال ۱۹۶۸ گراند لژ اسکاتلند^۱

بدست اشخاص زیر سپرده شد:

کرستوفر اسحق فری	ناظر اعظم لژ اعظم ناحیه ایران
کنت. او. بیرس ^۲	قائم مقام ناظر اعظم مقیم انگلستان

۱- رجوع شود به صفحه ۳۳ سالنامه.

۲- در صفحه ۳۳ سالنامه مذکور این شخص Kenneth. O. Byers مقیم لانبار

انگلیس معرفی شده است.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

شهر	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر
۱۳۴۳ 1963	۱۳۴۲ 1963	۱۳۴۱ 1963	۱۳۴۰ 1963	۱۳۳۹ 1964	۱۳۳۸ 1964	۱۳۳۷ 1964	۱۳۳۶ 1964	۱۳۳۵ 1964	۱۳۳۴ 1964	۱۳۳۳ 1964
										لوزبگ ناحیه ایسران
										نایبتربولوی
										نوروزی ۶۷
										حسانظ ۶۸
										شمس تبریزی ۷۳
										سمدی ۶۶
										مولوی ۴۹
										ابن سینا ۷۶
										سزدا ۷۹
										لایت این ابر ۱۱۹۱
										خیابان ۱۵۸۵
										تبرستان ۱۵۴۱
										شورش ۱۵۷۴
										نایبتربولوی

برنامه سالانه لژهای فراماسونری انگلیس و فرانسوی در ایران

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

مهندس حسین شقافی	فائم مقام استاد لژ اعظم ناحیه ایران
فیروز دورا بچی	سرپرست اول گراند لژ محلی ایران
صالح چتایات یهودی	سرپرست دوم لژ اعظم ناحیه ایران
فتح الله قروود	منشی گراند لژ محلی ایران
ژرژ اواسف	ناظر لژ اعظم ناحیه ایران در منطقه خوزستان
مهندس علی اصغر بختیار	شمشیردار لژ اعظم ناحیه ایران

این سازمان که بر دوازده لژ فراماسونری انگلیس نظارت کامل دارد، در سال فقط چهار روز، آنهم در ماههای (خرداد - شهریور - آذر - اسفند) که برابر با ماههای مسیحی (ژوئن - سپتامبر - دسامبر - فوریه) است، تشکیل می‌شود. روزهایی که این سازمان ماسونی انگلیسی در ایران در انجمن رازی تشکیل جلسه می‌دهد، درباره خط مشی و طرز کار و فعالیت لژهای ایران، تراز نامه سالانه، ایجاد لژهای جدید و بالاخره بهره برداری از اطلاعات و فعالیت‌های سیاسی و اقتصادی اعضای لژ در سرتاسر ایران مذاکره می‌شود. در روزهای تشکیل جلسات که به آن نام «جلسات ارتباطیه» داده‌اند هر يك از لژها نماینده‌ای برای شرکت در جلسات اعزام می‌دارد و به دستورات و کارها رسیدگی می‌کنند.

چون در تشکیل لژ ناحیه اعظم ایران نامی از «صالح چتایات»

یهودیان مهاجر برده شد، بی‌مناسبت نیست که ایشان را از قول یکی از
در لژ روشنائی یهودیانی که سالها با او کار می‌کرده است معرفی کنیم^۱:

صالح چتایات یهودی عراقی که سالها پیش به ایران مهاجرت کرده از سال ۱۹۴۵ تاکنون چندین بار مقام‌های عالی از جمله ریاست کرسی لژ روشنائی در ایران را داشته است و هم‌اکنون نیز از فعالین سازمان ماسونی انگلیس در ایران است. در رساله‌ای که اسحق یعقوبیان دانشجوی علوم اجتماعی (ساکن

۱- رساله‌ای که این قسمت از آنرا نقل کرده‌ایم در کتابخانه انجمن کتاب به شماره:

تهران، خیابان سیروس، کوچه سادات اخوی، شماره ۱۰۰) نوشته درباره صالح چتایات و سایر مهاجران عرب فراماسون چنین نوشته است :

«... سازمان جاسوسی انگلستان در ایران (ام-آی-۵ - M. I. 5) که هموطنان ما به غلط و با اصطلاح معمولی آن را «اینتلیجنت سرویس» می نامند، ریشه قدیمی و کهن دارد. یکصد و هشتاد سال است که این سازمان لعنتی در ایران کشتار می کند، رژیم عوض می کند، خانواده ها برباد می دهد، اقتصاد و سیاست ما در دست عمال کثیف «اینتلیجنت سرویس» است بچه های شیرخواره ایرانی در کمپاره بدست جاسوسان اینتلیجنت سرویس خفه می شوند. پیر مردان و وطنپرستان ایرانی را بخاک سیاه می نشانند و آنرا بعنوان «سکته» و مرگ ناگهانی بدیار عدم می فرستند. عمال این سازمان قدیمی در ایران بیشتر مهاجران و عده کمی هم اقلیت های مذهبی هستند. بیشتر عمال «اینتلیجنت سرویس» در سی ساله اخیر که شناخته شده اند، جهودهای عرب هستند که از کشورهای سوریه - لبنان - عراق و مصر بایران آمده اند.

اینها روزی که بایران آمدند بظاهر صراف - ماشین دار - نماینده کمپانیهای خارجی بودند و با سرمایه هایی که می آوردند بهترین کارهای تجارتنی را در دست می گرفتند.

همین ها پس از مدتی که در ایران متوقف می شوند با پرداخت پول و رشوه ورقه تابعیت ایران را بدست می آورند - و بنام يك ایرانی مشغول کار می شوند...» اسحق یعقوبیان آنگاه نحوه کار این سازمانها و افراد آنرا چنین تشریح می کند :

«... اینتلیجنت سرویس برای اینکه پرده بر چهره کثیف عمالش بکشد، برای آنها شرکت های سهامی تشکیل می دهد، و مقداری از سرمایه این نوع شرکتها که بصورت سهام درمی آید با نام و مقداری بدون نام است. سهام بانام، بنام مدیران و اعضای شرکت است و سهام بی نام در گاو صندوق اینتلیجنت سرویس در

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ایران باقی می ماند .

انگلیسها هر وقت بخواهند به عمال تازه خود کمکی کنند ، بآنها سهام بدون نام می دهند . اگر ارزش کار عمال و جاسوسان آنها کم و کوچک باشد بیکمی از شرکتهای سهامی دستور می دهند که از فروش و با مازاد در آمد ، مبلغی بجهت جاسوسان مورد نظر بریزند .

چهار شرکتی که سهام آن در دست اینتلیجنت سرویس است و نیمی از در آمد آنها مستقیماً بجهت عمال این سازمان می رود و از پنجاه سال قبل و با اندکی کمتر در ایران تشکیل شده [اند] عبارتست از:

- ۱ - شرکت انگلیسی لینگ واقع در خیابان ثبت .
- ۲ - شرکت سهامی سیار خیابان سعدی .
- ۳ - شرکت کتانه خیابان برق .
- ۴ - شرکت شبدهیز خیابان سعدی .

شاید کمتر کسی باشد که کلنل «استراکر» رئیس شرکت لینگ در ایران را که ۲۰ سال در تهران بود و در سال ۱۳۴۰ از ایران رفت نشناسد .

این کلنل کاسب کار انگلیسی که در عین حال رئیس لشر فراماسوتری در ایران - عراق - کویت و بحرین نیز بود ، سالها در ایران بشغل شریف (تجارت) مشغول بود .

او بر برادران فراماسوتش در لژهای اسکاتلند که در شرکت شبدهیز هستند (چتایات - شعشو و برادرانش و همچنین دامادش ادوارد) همیشه ریاست (برادرانه) داشت . کلنل استراکر هیچگاه برادران فراماسون ارجمند خویش را در شرکت سیار هم فراموش نمی کرد - الیاس دبسی - صالح چتایات - جمشید ... - شائول ناتان برادران فراماسون او که همگی عضو اینتلیجنت سرویس نیز هستند ، همیشه مورد لطف و عنایت مخصوص کلنل استراکر بودند . اینان در شرکت سیار و سایر تشکیلات طوق عبودیت افسر سازمان جاسوسی انگلستان را بگردن می نهند و هر چه معمار

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

الیاس دبی یهودی عرب سهامدار
عمده شرکت سیار

اعظم «فرمایشی» با آنها بگوید و یا هر دستوری که برای خرابکاری بدهد آنها اطاعت می‌نمایند.

کنل استراکر که یوسف مازندی خبرنگار خیرنگار خبرگزاری یوناپدپرس هنگام عزیمتش از ابران ضیافت مجللی در الهیه بافتخار اوداد وقتی استراکر و داماد انگلیسی مازندی (گریستوفر اسحق) را بمدعوین معرفی می‌کرد، خیلی از عوامل جاسوسی‌اش را بگریه انداخت... نویسنده رساله بدنبال این بحث چنین ادامه می‌دهد:

شرکت سیار در حین اشغال ابران بوسیله فوای انگلیس و روس در تهران

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

صالح چنایات، یهودی عرب سهامدار
عمده شرکت شدیز، در کنار پرچم
فرمانسوی لژیونشانی

تشکیل گردید. مؤسس این شرکت بک عرب جهود عراقی بنام «شائول ناتان» است که هم اکنون روزها فقط بشغل تجارت و داد و ستد و معامله حلال و شب بشغل کسب خیر و ارسال خبر و اداره شبکه ... مشغول است.

روزیکه ناتان از عراق بایران آمد تا «شرکت سیار» را تشکیل دهد. سازمان جاسوسی «اینتلیجنت سرویس» یکی از یادوهای باهوش و زرنگ خودش را بنام «جمشید» باز معرفی و تحمیل کرد. . . این دو نفر شریک دیگری بنام «ناوی» داشتند. این

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ناوی که دخترش را بعقد صالح چتایات در آورده بزودی جای خود را به «چتایات» داد. چتایات عرب که يك انگشت او هنگام جنگ «کویت‌العماره» و در حین عملیات علیه عثمانیها و بنفج انگلیسها قطع شده است، از ۱۷ سال قبل تا کنون ظاهراً فقط بشغل تجارت مشغول است و ابداً کاری با سازمان جاسوسی انگلیس در ایران ندارد. و اورژیس شبکه‌ای در این سازمان مخوف نیست!! صالح چتایات شریک و همدم جمشید... که اطاق مجللی در شرکت سیاردارد، در عین حال رئیس لژ فراماسونری «لایت در ایران» وابسته به اسکاتلند بوده و فقط برای تفریح و تفتن «کلوپ تهران» را که مخصوص انگلیسها و تعدادی از ایرانیان علاقمند به سیاست انگلستان است نیز اداره می‌کند. چتایات نه تنها با کمک کشفی در سازمان‌های مختلف... فعالیت می‌کند، بلکه شرکت سیار را نیز که محل دیگری برای ایجاد ارتباط با عوامل فراماسونی و انگلیسها و... است، اداره می‌کند. تهران کلوپ را که با اصطلاح جاسوسان (سندوق پست) سازمان جاسوسی انگلستان است صالح چتایات و دیگر اعراب یهودی اداره می‌کنند. اکنون سالهاست که جمشید... با همکاری ناتان و صالح چتایات و شعشو مشغول خرابکاری و ایجاد ارتباط با عوامل انگلیسی است...»

این بود قسمتی از آنچه را که اسحق یعقوبیان در باره چندین تن از فراماسونها نوشته و صحت و سقم آن بعهد نویسنده رساله است و بس. به علت عدم دسترسی به اسناد و مدارک و اتهاماتی که نویسنده این رساله به یهودیان مهاجر عرب و اعضاء لژ فراماسونری وارد آورده، نمی‌توان همه مندرجات رساله را که در باره فعالیت ایندسته از فراماسونهاست، نقل کرد. امید است روزی مندرجات این رساله مورد توجه محققین و کسانی که علاقمند به شناخت بیشتر آنها هستند، قرار گیرد.

عوامل جاسوسی‌اش را بگریه انداخت...» نویسنده رساله بدنبال این بحث چنین ادامه می‌دهد:

شرکت سیار در حین اشغال ایران بوسیله قوای انگلیس و روس در تهران

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سازمان فراماسونری اسکاتلند که مرکز آن در شهر «ادینبورگ»
بولتن اطلاعات است، همه ماهه بولتن اخبار مخصوصی دارد که برای استادان
فراماسونری اعظم فراماسونری وابسته به این لژ در سراسر جهان
 می‌فرستد. این بولتن نیز مثل همه اسناد و مدارک ماسونی
 محرمانه است و غیر ماسون‌ها (بیگانگان) حق ندارند بدانها دسترسی پیدا کنند
 خوشبختانه بوسیله یکی از محققین، شماره‌های اخیر این بولتن بدست ما رسید
 و اینک برای نشان دادن این اخبار و اطلاعات بسیار بسیار محرمانه‌ای که فراماسون‌ها
 متون آنرا از جمله اسرار ماسونیک می‌دانند! ترجمه بولتن شماره پنجم ماه
 سپتامبر ۱۹۶۸ را نقل می‌کنیم:

نخست امیدواریم که کلیه برادران توانسته باشند، در تعطیلات
بولتن تابستانی استراحت کافی کرده و از ایام گذشته استفاده نمر-
شماره ۵ بخشی برده باشند. امید است که برادران برای شروع
 فعالیت در سال ماسونی جدید که دارای اهمیت فوق‌العاده
 است، خود را آماده‌کنند. زیرا در این سال جلسه همگانی سه‌ساله (یعنی جلساتی که
 هر سه سال یکبار تشکیل می‌شود) کلیه مجامع و سازمان‌های فراماسونی در ماه
 دسامبر [آذر ماه - دی] تشکیل خواهد شد.

مقررات عمومی ماسونیک صراحت دارد که کلیه پیشنهادات (جلسه همگانی
 سه ساله) بایستی حد اقل شش هفته قبل از تشکیل مجمع، برای دبیر کل جلسه
 ارسال شود، تا وی آنها را تسلیم کمیسیون عالی نماید. کمیسیون عالی پس از
 بررسی پیشنهادات نظر خود را در باره طرح و یا رد پیشنهادات مطرح و اعلام می‌کند.
 برای اینکه لژهای مختلف بتوانند به نمایندگان خود که در جلسه همگانی
 شرکت می‌کنند، دستورات لازم را بدهند، دبیر کل کلیه اطلاعات ضروری را در مورد
 وضع کنونی تشکیلات در ماه اکتبر برای این مجمع خواهد فرستاد. امسال احتمالاً
 جلسات ساعت چهار بعد از ظهر جمعه ششم سپتامبر و صبح شنبه هفتم سپتامبر

MASONIC INFORMATION BULLETIN

1968 - N° 5

September 1968

Let us first express the hope that all Brn. have been able to enjoy a summer vacation, both restful and beneficial, so as to be ready to face a new Masonic year of more than usual importance, since the Triennial General Meeting of Grand Lodge will take place in the course of December.

In accordance with the terms of Art. 8 of our General Regulations, the Grand Master and Grand Treasurer will be elected at this Assembly for the ensuing three-year period.

The General Regulations lay down, moreover, that "all propositions must be addressed in writing to the Grand Secretary at least six weeks before the date of the Assembly, for submission to the Sovereign Grand Committee who will decide whether or not they shall be put on the agenda."

In order to allow Lodges to give complete instructions to their Delegates for the work done in Commissions, the Grand Secretary will send all relevant information to the Lodges, during the month of October, regarding the present state of the Obedience.

This year, it is likely that the Commissions will meet on Friday afternoon, December 6th., at approx. 4.00 p.m. as well as on Saturday morning December 7th.

Bienfaisance Maçonnique

A General Meeting of the Bienfaisance Maçonnique is foreseen for Saturday, December 7th during the forenoon. It would no doubt be helpful if Lodges prior to this Assembly, would look into ways and means of endowing the Bienfaisance Maçonnique with regular sources of income.

بولتن ماهانه سرانده لژ اسکاتلند

(از مستر رابرت ال دربیج استاد دانشگاه متشکریم کسه فتوکپی بولتن فوق را برای

نویسنده فرستاد.)

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

تشکیل خواهد شد .

همچنین يك جلسه همگانی در این سال پیش‌بینی شده است که پیش از ظهر روز شنبه هفتم سپتامبر تشکیل می‌گردد . بدون شك بسیار بجا خواهد بود ، اگر لژهای ماسونی قبل از تشکیل این مجمع مطالعاتی در راه جمع‌آوری عطایای بیشتر به درآمد معمولی تشکیلات بنمایند .

لژهاییکه مایلند در جشن‌های کریسمس شرکت نمایند، لطفاً هر چه زودتر مراتب را به اطلاع دبیر کل برسانند .

کاج کریسمس

استاد اعظم و ریاست عالیہ ماسونی جهانی روز ۲۱ سپتامبر در مراسم موقوفه معبد ماسونی لژاستر اسبورگ ما ، که بنام **انجمن شماره ۱۳۸** (کارلوس مگنوس) می‌باشد ، برای مدت محدودی نظارت خواهد داشت . این مجلس تقدیس ، در معبد ماسونی جی-ال-ان - اف در شهر متز^۱ برپا خواهد بود .

يك مجلس تقدیس لژ ماسونیک دیگر در روز ششم اکتبر ۱۹۶۸ ساعت دهم نیم صبح برای تشکیل لژان^۲ ۱۳۲ در محل دراگوایگنان^۳ به سرپرستی استاد اعظم جهانی برپا خواهد شد . اطلاعات مربوط به این لژ جدید را می‌توان از جی -

لژ شماره

۱۳۲ ان^۴

ال - ان - اف یا شورای طریقت کسب نمود .

استاد اعظم جهانی فراماسونری و هیئت کمیته بزرگه ، پس از اطلاع از وقوع زلزله اسفناک ایران ، درخواست فوری مصیبت در ایران از اطلاع از وقوع زلزله اسفناک ایران ، درخواست فوری به تمام لژهای اسکانلند در جهان فرستاد . او پیشنهاد کرد

1 - Carolus Magnus .

2 - Metz .

3 - Antea .

4 - Draguignan .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

LODGE LIGHT IN IRAN
No. 1191 S.C. - Teheran

27 Avenue Ferdowsi,
Teheran,
26th January 1963

Dear Sir and Brother,

You are hereby summoned to attend to 400th Emergency meeting of this Lodge to be held at the Masonic Hall, Teheran, on Tuesday 10th, January 1963 at 6.20. p.m.

By command of the W. M.

S. F. S. Davoljan,
Secretary.

Dress: Black Tie or Uniform.

AGENDA

1. To open the Lodge.
2. To read the summons convening the meeting.
3. To pass the Lodge to the Fourteenth Degree and examine us to their proficiency in the Second Degree, Bros. Leonard H. Black, and George A. Stracke.
4. To open the Lodge in the Third Degree, and Raise to the Sublime Degree of Master Mason, the following:

Bro. Leonard H. BLACK, (Courtesy to Army Lodge No. 1165,
San Antonio, Texas.)

Bro. George A. STRACKE, (Courtesy to Chapman Lodge No. 2,
Las Vegas, New Mexico.)

5. To close the Lodge in the Third and Second Degree.
6. To pass the broken column.
7. To close the Lodge.

There will be no dinner after this meeting.

جلسه ارتقاء مقام به دو فراماسون آمریکایی^۱ بنام های: لئو تارد بلک عضو لژ نمره ۱۱۰۵
و ایستنه بهاسکالند در «سان انتونیو ککراس» و «جورج ستریک» عضو لژ «لاس واساس»
نیو مکزیکو» در لژ روشنائی ایران

فراماسون های انگلیسی، سعی زیادی در حفظ آداب و رسوم و حفظ نظم در برقراری جلسات خود دارند. لافل یک هفته قبل از تشکیل جلسه مساهانه، دعوت نامه ای از طرف دبیر لژ برای اعضاء فرستاده می شود. درین دعوت نامه ها ضمن تعیین روز و حتی ساعات تشکیل لژ، دستور جلسات و موضوع هایی که مطرح خواهد شد، قبلا به اطلاع اعضاء می رسد. در پایان هر جلسه ای طبق معمول

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

LODGE LIGHT IN DIAN,
No. 1151, S.C., Teheran.

77, Ave. Ferozesh,
Teheran,
3th, January 1963

Dear Sir and Brother,

You are hereby summoned to attend the 451st. Regular meeting of this lodge to be held at the masonic Hall, Teheran, on Tuesday, 29th, January 1963 at 8, 30 p.m.

By command of the Right venerated Master.

Dress: Black tie or uniform.

F. S. Doroujoo,
Secretary.

AGENDA

1. To open the Lodge.
2. To read the summons convening the meeting.
3. To read and put for confirmation the minutes of the following meetings:-
319th. Regular Meeting held on 19th, January 1963.
General & Enquiry Committee Meeting held on 31th, December 1962.
400th. Emergency Meeting held on 15th, January 1963.
4. To pass the Lodge to the fourcraft Degree, and examine as to their proficiency in the 2nd. Degree, Bro. Alexander O. Nicholas and Bro. John D. Miller.
5. To Raise the Lodge to the 3rd. Degree, and Raise to the Sublime Degree of Master Mason, the following:-
Bro. Alexander Gregory Nicholas.
Bro. John D. Miller. (Courtesy to west University Lodge No. 1349, Houston, Texas.)
6. To close the Lodge in the 3rd. and 2nd. Degrees.
7. To transact any other business which may be properly brought forward.
8. To pass the broken coins.
9. To close the Lodge.

After the meeting there will be a dinner on 29th at the Teheran Club,
Price Ria. 200/-per person.

جلسه ارتقاء مقام‌های : «الکساندر نیکولس» و «جان میلر» امریکایی که از لژ تابع اسکاتلند در «هوستن تگزاس» به لژ روشنائی در تهران منتقل شده بودند. این جلسه در روز ۲۹ ژانویه ۱۹۶۳ در کلیسای انجیلی تهران برگزار شده است.

مراسم شام برگزار می‌شود. لژ روشنائی به علت اینکه در کلیسا تشکیل می‌شود، در آنجا صرف شام میسر نیست و لذا «شام برادرانه» را در (تهران کلوب) که بوسیله عده‌ای انگلیسی و یهودی عرب اداره می‌گردد، صرف می‌کنند.
برای آشنائی با جلسات عادی لژ روشنائی دو دعوتنامه و برنامه تنظیمی این لژ عیناً گراور می‌شود.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

کسه تا حدود امکان از طریق جمع آوری اعانات برای اهداء به قربانیان زلزله فاجعه آمیزی که قسمتی از ایران را ویران کرده است، اقدام نمایند. خواهشمند است هدایا را فوراً به صندوقدار کل جی - ال - ان - اف با ذکر جمله «وجوه کمک به فاجعه ایران» ارسال نمائید.

وجوه جمع آوری شده فوق، برای رئیس کل منطقه‌ای تشکیلات ما در ایران ارسال خواهد شد. و بنظر می‌رسد برادران ما در ایران کوشش لازم را برای التیام این فاجعه تا حد ممکن معمول خواهند داشت.

برادران فیراماسون ما از خیر درگذشت، همسر برادر ما

مجلس یاد بود «امانوئل دراپانسکی» متالم خواهند شد. سپاس مابه ذکوت

فوق العاده و استعداد سازنده او. مسامد ژرمن موردانت -

دراپانسکی^۱ رهبر دسته گراپرای پاریس بود. وی سالها بود که به خاطر کارهای برجسته‌اش بخصوص تشکیلات دادن عملیات و برنامه‌های هنری فستیوال بزرگ گرانده لشر بانوان، موفقیت‌های شایانی داشت و از طرف کلیه برادران قدردانی می‌شد.

به همین علت نه فقط بخاطر همدردی با برادر دراپانسکی برای ضایعه مولم‌اش - بلکه بیشتر بخاطر وداع با يك دوست که جمعی از برادران نیکوکار در مراسم یاد بود او در روز سیزدهم سپتامبر در *Eglise de le sainte* شرکت دارند. مراتب را به اطلاع می‌رسانیم.

دبیر کل به اطلاع لژها نیکه مایلند در متن سالنامه گرانده لژ

اطلاعیه دبیر کل تغییراتی بدهند، می‌رساند، که باید هرچه زودتر جزئیات

موضوعات تجدید نظر شده را برای دبیر کل بفرستند.

دبیر کل و خزانه دار کل به علت نزدیک شدن سال ماسونی جدید، از کلیه

دبیران لژها و صندوقداران لژها درخواست می‌کنند که در ارسال اسناد و مدارک

۱- Germaine Mordant - Drapanaski.

THE GRAND LODGE OF SCOTLAND

Telephone Address
"MASONIC BUILDINGS"

FREEMASON HALL
36 GEORGE STREET
EDINBURGH 3

Ra/2/1.

19th October, 1960.

Jemal Kasin, Esq.,
Eshratobod, Kooy Sharaf,
House 11,
Teheran, I r a N.

Dear Sir,

With reference to your letter of 11th October, I note that our Representative has not been in touch with you. In a way I am not surprised as I would say that normally histories of Freemasonry are only written by gentlemen who happen to be Freemasons themselves, and as you are not a Freemason our Representative has obviously come to the conclusion that it would not be advisable to get in touch with you. I would say, however, that as far as I know there is no information available about Freemasonry in your country between the years 1800 and 1920. That is certainly true as far as Scotland is concerned, and I should imagine that England and Ireland are in the same position. As far as I am aware there were no British Masonic Lodges at all in Persia (or Iran) between 1800 and 1920, and, indeed, when one was established in 1919, its members were composed of British and Americans. After that there were two lodges whose members were employed by the old Anglo-Persian Oil Company, but when this Company left Persia the lodges there ceased to exist. My own view is that there is no one in Teheran who would know about Freemasonry between the years 1800 and 1920 unless there were lodges from such places as France, Syria, etc.

Yours faithfully,

Alex. F. James
Grand Secretary.

نامه دبیر کل گراند لژ اسکاتلند به نویسنده

بعدها نیز دولژ دیگر در ایران تشکیل شده که اعضای آن کارکنان شرکت نفت انگلیس و ایران بودند. و با رفتن شرکت نفت از ایران لژها نیز از بین رفتند. نظر شخصی ام این است که اکنون در تهران هیچکس نیست که بتواند در باره فراماسونی بین سالهای ۱۸۰۰ - تا ۱۹۲۰ - اطلاعات و دانستنی‌هایی داشته باشد. تنها اطلاع این است که لژهایی از فرانسه و سوریه و غیره در کشور شما تشکیل یافته داشته‌اند.

ارادتمند شما - الکس - ج. جوان - دبیر کل

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

Ismail Raeen, was attacked by the vigilant Hizbollah and was killed on site.

نویسنده کتاب زنده یاد اسماعیل رانین مورد
حمله حزب الله قرار گرفت و در جا کشته
شد.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

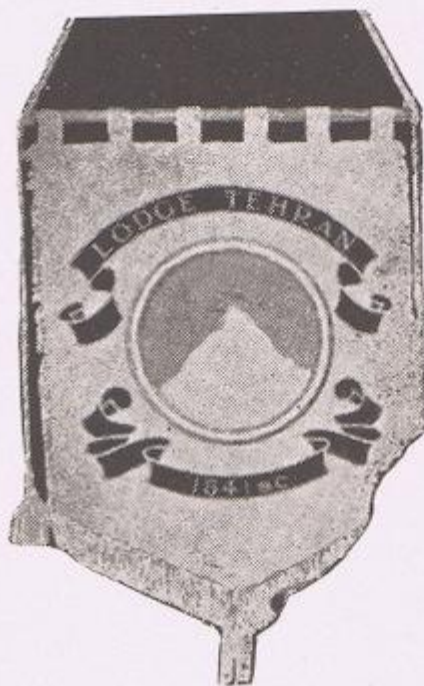

آرم لژ تهران

فصل بیست و هفتم

لژهای انگلیسی

برچم لژ تهران

تابع
قانون اساسی اسکاتلند

در ایران

(۱)
لژ تهران

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مجازات آنان برکناری از سیاست و خانه نشینی بود. ولسی این بار انگلیسها، اینگونه افراد را گرفتار مقررات سخت و وحشتناک فراماسونری و تهدیدیه مجازات قتل و نابودی خود و خاندان شان می نماید. بدین سبب رهائی از دام سازمان مخوف فراماسونری را برای فراماسون ایرانی غیر ممکن و بالااقل بسیار دشوار می سازد. انگلیسی های فرصت طلب برای اینکه پایه های محکم را برای فراماسونری در ایران بنیان نهند، چند تن از عوامل و اتباع طرف اعتماد و شایسته خود را که در لژ روشنائی در ایران فعالیت داشتند، مأمور لژهای فارسی زبانان کردند. که از جمله کنفل استراکر - کریستوفر اسحق فری - اوانس وانسف - چتایات - الیاس دبی و غیره را می توان نامبرد.

در سال ۱۳۳۳ - ش (۱۹۵۴-م) لژ روشنائی در ایران هفت نفر از فراماسونهای عضو لژ همایون را بشرح زیر انتخاب و به لژ فیحای بصره معرفی کرد:

مهندس حسین شقاقی - سلیمان بهبودی - مهندس فروغی - دکتر کیان - دکتر خشایار - مهندس ناصر بهبودی - نصرالله آذری

این هفت نفر با معرفی و ضمانت شیخ احمد خزعلی کسه از خاندان شیخ خزعل است و بنا مهندس حسین شقاقی خویشاوندی سببی دارد، به عضویت لژ فیحا در آمدند. اینان پس از گرفتن مقامهایی که بوسیله آن بتوانند در ایران لژ تشکیل دهند، به تهران باز گشتند. منتهی سازمان فراماسونری اسکاتلند که مقید به اجرای همه اصول و آداب و رسوم و تشریفات ماسونی است، برای اینکه تعلیم یافتگان در کارها و عملیات آینده دچار اشتباه نشوند، سه سال آنها را در لژ روشنائی پذیرفته و تحت تعلیم قرارداد. در این مدت اینان، هم درجات بالاتری را احراز کردند و هم به رموز و تعالیم و دستورات سری و علنی آگاه شدند.

پس از اینکه این هفت نفر مورد اعتماد و اطمینان کامل انگلیسها و مرکز لژ در ادنبروک واقع شدند، تقاضای تشکیل لژ فارسی زبان را بنام «تهران» و به شماره «۱۵۴۱» کردند. این لژ که تابعیت انگلیسی دارد، ابتدا عبودیت و برتری و سروری لژهای انگلیسی را قبول کرد، سپس فرمان تشکیل لژ بنام آنها صادر گردید.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مشور و فرمان تأسیس این لژ در روز ۱۶ آبان ۱۳۳۶ - (۷ نوامبر ۱۹۵۷-م) بنام چهارده عضو لژ روشنائی و سایر لژها که افراد زیر بودند، صادر گردید:

- ۱ - برادر مهندس حسین شقافی .
- ۲ - برادر دکتر غلامرضا کیان .
- ۳ - برادر شیخ احمد فیصل خزعلی .
- ۴ - برادر مهندس ابدال بختیار .
- ۵ - برادر دکتر محمد حسایی .
- ۶ - برادر دکتر علی اصغر خشایار .
- ۷ - برادر مهندس عبدالرسول میر عبدالباقی .
- ۸ - برادر مهندس ناصر بهبودی .
- ۹ - برادر مهندس فروغی .
- ۱۰ - برادر مهندس عباس محمدی .
- ۱۱ - برادر مهندس کیقباد ظفر .
- ۱۲ - برادر حسن اسکندری .
- ۱۳ - برادر دکتر عبدالحسین راجی .
- ۱۴ - برادر نصراله آذری .

مؤسسين لژ مذکور، پس از انجام تشریفات عادی «لژ تهران» را در روز ۱۵ اردیبهشت ۱۳۳۷ - (۹ می ۱۹۵۸ - م) در تهران تأسیس و رسمیت آنرا به همه سازمان‌های فراماسونری جهان اعلام داشتند .

برای تأسیس لژ مذکور دو شخصیت مهم گرانند لژ اسکاتلند به نام‌های :

۱ - دکتر الکساندر فیبرلی بوخان Alexander. F. Buchan که عنوان عالی ماسونی «حضرت دبیر ارجمند اعظم» Right Worshipful grand Secretary را دارد .

۲- ماکنیل واتسون D. Macneill Watson که دارای عنوان حضرت خزانه-

دار ارجمند اعظم Rightworshipful Grand Treasurer است، بتهران آمدند که در حضور آنها و همه استادان فراماسونی حاضر در تهران لژ مذکور را رسمیت و تشکیل دهند.

همان روز یک «لژ تهران» با اصطلاح فراماسونیه «تقدیس» یافت، فراماسونهای زیر به عنوان «اولین افسران لژ تهران شماره ۱۵۴۱ - ق. اس» به مرکز لژ در انگلستان معرفی شدند :

افسران لژ تهران شماره ۱۵۴۱ ق. اس

۱ - حضرت استاد ارجمند	برادر مهندس حسین شقاقی
۲ - قائم مقام استاد	« دکتر غلامرضا کیان
۳ - معاون استاد	« ابدال بختیار
۴ - سرپرست اول	« دکتر محمد حسابی
۵ - سرپرست دوم	« دکتر علی اصغر خشابار
۶ - دبیر	« مهندس عبدالرسول میر عبدالباقی
۷ - خزانه دار	« سلیمان بهبودی
۸ - امین خیریه	« مهندس محسن فروغی
۹ - خطیب	« مهندس عباس محمدی
۱۰ - رهنمای اول	« مهندس قباد ظفر
۱۱ - رهنمای دوم	« مهندس ناصر بهبودی
۱۲ - مدیر تشریفات	« سر لشکر اسماعیل شقائی
۱۳ - زیور دار	« نصراله آذری
۱۴ - کتاب بر	« رضا مشیری
۱۵ - نگهبان داخلی	« حسن اسکندری
۱۶ - نگهبان خارجی	« دکتر عبدالحسین راجی
۱۷ - کارپرداز	« محمود فرمند

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

پنج ماه بعد ، دومین انتخابات «افسران لژتهران» بدین شرح صورت گرفت :

دوره اجلاسیه سال ۱۳۳۷ - ۱۳۳۸

و نتیجه انتخابات روز ۱۵ اردیبهشت ۱۳۳۷

۱ - حضرت استاد ارجمند	دکتر محمد حسابی
۲ - رئیس محترم قبلی	مهندس حسین شقاقی
۳ - قائمقام استاد	دکتر غلامرضا کیان
۴ - معاون استاد	ابدال بختیار
۵ - سرپرست ارجمند دوم	دکتر علی اصغر خشایار
۶ - سرپرست ارجمند دوم	مهندس قباد ظفر
۷ - دبیر	مهندس میرعبدالباقی
۸ - خزانه دار	محمود فرمند
۹ - کمک خزانه دار	مهندس علی اصغر بختیار
۱۰ - امین خیریه	مهندس محسن فروغی
۱۱ - خطیب	سلیمان بهبودی
۱۲ - راهنمای اول	مهندس ناصر بهبودی
۱۳ - راهنمای دوم	حسن اسکندری
۱۴ - نشریقات	سرلشکر اسماعیل شغائی
۱۵ - زیور دار	هادی مصدقی
۱۶ - کتاب بر	مهندس عباس محمدی (ناد)
۱۷ - نکهبان داخلی	حسن اسکندری - محمود فرمند - فضل الله مقدم
۱۸ - نکهبان خارجی	سرهنگ فضل الله مقدم
۱۹ - بازرسان حساب	سی - ای - فری - اف - اس - دورا بچی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

همانطور بنده گفته شد، هنگام افتتاح «لژ تهران» دو نماینده
گزارش افتتاح
لژ تهران
 اعزام این دو نماینده، درجه اهمیت افتتاح لژ فارسی زبان
 را در ایران ثابت می‌کند. پس از خاتمه تشریفات افتتاح

لژ و انتخاب اولین دوره کارگردانان لژ تهران، دکتر بوخان و ماکتیل واتسون
 به انگلستان برگشتند، تا گزارش کارهای انجام شده را به استاد اعظم بدهند.
 چندی بعد، ماکتیل واتسون گزارش عادی و غیرمحرمانه افتتاح لژ را در سالنامه
 گرانند لژ اسکاتلند، منتشر کرد. توجه به سطور این گزارش بسیاری از مسائل
 مهم و مبهم را روشن می‌کند. در این گزارش واتسون نقش پسر شیخ خزعل و
 تأثیری که لژ (فیجای) بصره در تشکیل لژ تهران داشته، بخوبی آشکار و روشن
 شده است. دقت در کلمات - واتسون این نکته را روشن می‌کند که لژ فراماسونی
 فرانسه گرانند لژ ناسیونال دفرانس در جهان و ایران با لژ اسکاتلند هر دو دارای
 اشتراك منافع بوده و در صورتیکه لازم باشد از همکاری با یکدیگر دریغ نخواهند
 ورزید.

مقاله واتسون نکات تاریک دیگری را هم روشن می‌کند که خواننده از لابلای
 سطور آن می‌تواند پی به حقایقی ببرد. این نکته را هم بایستی تذکر داد که از
 سال ۱۹۵۲ که گرانند لژ اسکاتلند، همه ساله سالنامه منتشر می‌کند^۱، این نخستین
 گزارشی است که درباره فعالیت فراماسونی در ایران در سالنامه این لژ نقل می‌شود.
 اینک ترجمه متن کامل گزارش (برادر قابل پرستش) تحت عنوان «سفر به ایران»:
 وقتی که فراماسون اعظم بمن افتخار داد، به همراه دبیر کل برای تأسیس
 و تقدیس لژ تهران شماره ۱۵۴۱ به دعوت برادران فراماسون و بعنوان میهمان

۱ - گرانند لژ اسکاتلند از سال ۱۹۵۲ - سالنامه‌ای منتشر می‌کند که در آن مشخصات
 لژهای تابعه در سراسر جهان و همچنین اطلاعات دیگر چاپ و منعکس می‌شود. گزارش افتتاح
 لژ تهران در سالنامه سال ۱۹۵۹ درج شده است.

اداره کنندگان لژ به ایران سفر کنم ، احساس کردم که این مسافرت بسیار جالب توجه خواهد بود .

در آنوقت من اطلاعی از اوضاع ایران و عراق نداشتم لذا این سفر را با چشم و گوش باز آغاز نمودم . در اندک مدتی دریافتم که لژ بزرگ اسکاتلند در ایران دارای يك لژ بسیار فعال و قدیمی است که تحت عنوان و نام (روشنائی در ایران شماره ۱۱۹۱) خوانده می‌شود . و در عرض سال گذشته برای اولین بار این لژ به عنوان سرپرست ناحیه‌ای این قسمت از خاورمیانه تعیین شده است که لژهای ما را در ایران ، عراق و بحرین سرپرستی می‌کند . اعضای لژروشنائی در ایران را بیشتر اتباع انگلیسی ، تشکیل می‌دهند و چند نفر امریکائی و ایرانی و ملیت‌های دیگر نیز در آن عضویت دارند .

سه و یا چهار سال پیش عده‌ای ایرانی تصمیم گرفتند که به عضویت فراماسونری درآیند ، و بالاخره موفق شدند ، اجازه تأسیس لژی را در تهران بگیرند . این‌ها از آن دسته برادران ماسونی هستند که توانستند با قبول طریقت اسکاتلندی و تبعیت از اساسنامه گراند لژ اسکاتلندی ، لژ جدیدی برای خود تأسیس کنند . این برادران فراماسون از ما [گراند لژ اسکاتلند] خواستند تا اقدام به افتتاح و تقدیس لژ آنها کنیم . ما آنها را فراماسونیهائی بسیار علاقمند دریافتیم که به خوبی متوجه اهمیت کاری که می‌خواهند بکنند ، هستند . ولی با اینکه سه سال است آنها تقاضای منشور تأسیس لژ کرده‌اند ، معذک مادام که همه نکات را نیاموخته‌اند ، نمی‌توانند به افتخار دریافت منشور (تأسیس لژ) نائل آیند .

آنها در طی مدتی که انتظار دریافت منشور را می‌کشیدند ، بطور دائم معلومات فراماسونری خود را توسعه داده و شاعری ماسونیک (فراماسون بودن) و همچنین اداره لژ را بخوبی فرا گرفته‌اند . برادران ما در اینمدت شاعر ما را به زبان

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

فارسی، یعنی زبانی که لژ با آن فعالیت خواهد کرد، ترجمه کرده‌اند.^۱ [منظور نویسنده ترجمه ریثول‌هاست]

برادر لیثویل - استراکر^۲ سرپرست ناحیه و بسیاری از برادران لژروشنائی در ایران - شماره ۱۱۹۱ - بخصوص برادر کریستوفر فری استاد اعظم و همچنین برادر اف - اس - دورابچی^۳ استاد اعظم دیگر در تهیه مقدمات و تدارکات تشکیل لژ تهران کمکهای شایانی نموده‌اند.

هنگام ورود به تهران ما با استقبال شایانی روبرو شدیم و خود را در یک محیط سرمست‌کننده یافتیم که آکنده از برادری و دوستی و محبت بود.

ما را به محفل و معبد جدید لژ طهران راهنمایی کردند و این لژ را بسیار عالی یافتیم. این لژ در محلی که سابقاً خانه مسکونی بود، تأسیس شده و حقیقتاً لژی امیدوارکننده بود.^۴

ما این لژ جدید را تحت ریاست برادر ا. ح. [مهندس حسین] شقاقی و کمک برادران لژ روشنائی در ایران ۱۱۹۱ و کمکهای بی‌شایبه برادر شیخ احمد خزرعلی استاد اعظم لژ فیجا شماره ۱۳۱۱ که در بصره واقع در عراق تشکیل می‌شود، افتتاح و تقدیس نمودیم.

برادر خزرعلی به عنوان ستون قدرتی برای برادران لژ تهران در کمک به

۱- در سال ۱۳۳۹ لژ تهران تعداد زیادی ترجمه فارسی ریثول‌ها را از لندن وارد تهران کرد. این استاد که بنام مهندس میرعبدالباقی بود، در گمرک ضبط شده و سازمانهای انتظامی اجازه خروج آنها را از گمرک ندادند. ولی تلفن یکی از متنفذین که طبق اظهار میرعبدالباقی عضو شرکت ملی نفت (مرحوم حسین علاه بوده‌است) گمرک امانات پستی اوراق ماسونی را به عنوان رساله خاتمه تحصیلی مهندس میرعبدالباقی شناخته و اجازه ترخیص آنها را می‌دهد.

۲- L. D. Straker. سالها رئیس شرکت اینچ در ایران بوده. او در سال ۱۳۳۸ - از ایران رفت و تغییر مأموریت یافت. ولی بار دیگر برای سرپرستی لژهای ناحیه ایران در سال ۱۳۴۰ - تهران بازگشت و مدتی در آبادان - اهواز و شیراز بود.

۳- دورابچی تبعه هند است که شرح حال او خواهد آمد.

۴- اولین محل جدید لژ طهران، خیابان شاهرضا کوچه نثانی بود.

فعالیت آنها بوده است. لژ جدید خوشبختانه دارای دبیری فعال و پرکار چون برادر
 ا- از میرباقی [مهندس میرعبدالباقی] نیز می باشد که در ایران بهر کجا که رفتیم
 ما را راهنمایی و همراهی کرد.

شب بعد، ما دیدار کوتاه یکساعت و نیمی از لژ مولوی شماره ۴۹ نمودیم
 که نسبتاً لژ جدیدی است که تحت نظر لژ بزرگ ناسیونال ملی فرانسه تأسیس
 شده. در اینجا ما با استقبال بسیار دوستانه و برادرانه‌ای روبرو شدیم و بقیه این
 شب را در لژ روشنائی ایران شماره ۱۱۹۱ گذرانیدیم.

در اینجا ما گزارش دست اولی را از طرف استاد اعظم لژ استماع نمودیم و
 در یافتیم که نحوه کار حقیقتاً عالی است. روز بعد ما با پرواز ۵۰۰ میل به شیراز
 رفتیم. در اینجا یکدسته فراماسونر از ما پذیرائی کردند در حالیکه تا بحال در
 شیراز لژ تأسیس نشده است. در طی اقامت خود از آثار کاخ تخت جمشید بازدید
 کردیم و شب هنگام افتخار سرف شام را بطور غیر رسمی در حضور یکی از نخست
 وزیران و دو تن از وزرای وی که یکی از آنها خدمتگذار اداری لژ تهران می باشد
 کسب کردیم.

در خاتمه نیز باردیگر با احساساتی مسرورکننده و صمیمی و علاقه واقعی
 به این حرفه مخصوص «طریقه اسکاتلندی» در ایران روبرو و مواجه شدیم.

روز بعد ما با طی مسافت سیصد میل راه با اتومبیل به اصفهان
در اصفهان و بصره سفر کردیم. در اصفهان نیز ما دسته‌ای از فراماسونرها را
 ملاقات کردیم و از آنجا با پرواز چهارصد میل عازم آبادان
 شدیم. در آبادان یکی از رؤسای شرکت نفت شیفت ناهاری بافتخار مائرتیب داد،
 سپس از مرز گذشته به بصره واقع در خاک عراق وارد شدیم.
 در بصره عده زیادی از افراد لژ (فیحا) شماره ۱۳۱۱ در سرحد از ما استقبال
 کردند.

۱- دکتر غلامرضا کیان معاون نخست وزیر وقت.

شامگاهان ما در جلسه لژ شرکت کردیم، در حالیکه برادر شیخ خزعلی روی صندلی مخصوص قراردادش، مراسمی بسیار عالی به زبان عربی انجام پذیرفت. روز بعد ما از بغداد به سوی اسکاتلند پرواز کردیم.

در خاتمه و بطور خلاصه من عقیده دارم که فراماسونری هم‌اکنون در ایران بر پایه‌ای مستحکم استوار است. این پایه می‌تواند منشاء توسعه خوبی گردد. گوا اینکه فراماسونری ایران هم‌اکنون وچک می‌باشد.

در روزهاییکه دکتر بوخان و ماکنیل واتسون در نهران **اولین استاد اعظم** بودند، نخستین استاد اعظم ایرانی (مهندس حسین شقاقی) **انگلیسی در ایران** انتخاب شد. در مراسم تشییع، تشریفات مخصوصی انجام گردید که عیناً از رساله‌ای که به زبان‌های فارسی و انگلیسی نوشته شده نقل می‌کنیم. این نخستین باری است که در نشریات فارسی و با احتمالاً در جهان، اسناد محرمانه و کاملاً سری فراماسونها منتشر می‌گردد:

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لژ تهران ۱۵۴۱

تابع

قانون اساسی اسکاتلند

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لژ اعظم اسکا تلند

بنایان آزاد و پذیرفته شده باستانی

تأسیس و تقدیس

لژ تهران

شماره ۱۵۴۱

در محل لژ

در تاریخ دوشنبه ۱۵ اردیبهشت ۱۳۳۷

و

تنصیب

برادر حسین شقاقی

بسمت

حضرت استاد ارجمند

و

افسران لژ

بوسیله

برادر دکتر الکساندر فیروزی بوخان

حضرت دبیر ارجمند اعظم

و

برادر د. ماکنیل واتسون

حضرت خزانه دار ارجمند اعظم

افسران تقدیس کننده لژ اعظم اسکا تلند

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

افسر تقدیس کننده و استاد تنصیب کننده

برادر الکساندر فیولی بوخان

حضرت دبیر ارجمند اعظم

(با معاونت)

(برادر د. ماکنیل واتسون)

حضرت خزانه دار ارجمند اعظم

سرپرست اول تنصیب کننده برادر ل. د. استریکر حضرت ناظر ارجمند
ناحیه و ناظم اعظم ارجمند افتخاری

سرپرست دوم تنصیب کننده برادر . ف . س . دورابچی رهنمای اعظم دوم
بسیار ارجمند افتخاری

خطیب تنصیب کننده برادر . د . ماکنیل واتسون خزانه دار
اعظم ارجمند

رئیس تشریفات تنصیب کننده برادر . د . ماکنیل واتسون خزانه دار
اعظم ارجمند

شمشیردار تنصیب کننده برادر ث . ی . فیری رهنمای اعظم دوم بسیار
ارجمند افتخاری

نگهبان داخلی تنصیب کننده برادر ارفع السلطنه کتاب بر اعظم افتخاری
کارپرداز تنصیب کننده برادر شیخ احمد خزعلی رهنمای اعظم بسیار
ارجمند افتخاری

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

برنامه

- ۱- برادران در طالار مجتمع شده می‌ایستند .
- ۲- هیئت نمایندگی لژ اعظم اسکاتلند بدسته منظم داخل لژ می‌شوند .
- ۳- لژ بنایان آزاد :
در درجه اول افتتاح می‌شود .
بدرجه دوم برده می‌شود .
بدرجه سوم ارتقاء می‌یابد .
- ۴- خطیب تصویب‌کننده دعا می‌خواند .
- ۵- برادران سرود تقدیس را می‌سرایند .

سرود تقدیس

آهنگ ملکب

ای تویی که از قدرت آفرینند
جهان در آغاز به نظم در آمد
و از راههای روشن خرد
انسان ها را براه برادری هدایت کردی
ما بر تو درود می‌فرستیم برای انگیزان استین

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

Consecration Hymn
Tune Melcombe.

Oh Thou by whose creative might
The world at first in order stood,
And who in wisdom's ways of light
Hast led men on to brotherhood,
We bless Thee for the impulse true
The motive pure the purpose high,
That first possessed a faithful few
In concord's bond to live and die.
Let masonry thus born on earth
Lead every virtue in its train,
And gather men of sense and worth
To projects wise from pursuits vain.
Bless now, we pray thee, God of Grace,
This Lodge, we consecrate to Thee,
And may the brightness of The face
Shine on our whole fraternity.

- 6 -

برای انگیزه پاک برای قصد والا
که در ابتدا فقط به دل وفاداران چند
که میثاق یکرنگی برای زیستن و مرگ بستن بودند، راه یافت
بگذار ماسونری که بدینسان بر زمین زاده شده
همه صفات نیک را به دنبال داشته باشد
و مردان هوشمند و با ارزش را
مردکارهای خردمندانه جمع کند و از امور شرور آمیز بازدارد
ای خدای عنایت، ما به درگماخت دعا می‌کنیم
که این لژ را به نام تو تبرک می‌کنیم
مشمول رحمت خود سازی
و نور سیمای تو بر تمامی جامعه اخوت ما بتابد

۶- خطیب منصیب‌کننده زمزمور ۱۳۳ را قرائت می‌نماید.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سرود از داوود

آیه ۱- اینک چه خوش و چه دلپسند است. که برادران بیکدیگر با همساکن شوند.
 آیه ۲- مثل روغن نیکو بر است. که بریش فرود می آید. یعنی بریش هارونی
 آیه ۳- که بدامن ردایش فرود می آید.
 و مثل شبنم حرمون است. که برگزیده های صهیون فرود می آید. زیرا که در
 آنجا خداوند برکت خود را فرموده است. یعنی حیات را تا ابد آلا باد.

۷- دبیر اعظم برای برادران خطبه ایراد می کنند.

۸- افسران تنصیب کننده لژ اعظم ناحیه منظم دور لژ می گردند و در این
 هنگام بخش اول مزمور سرائیده می شود.

افسران مزمور در شرق توقف کرده حضرت دبیر اعظم ارجمند بذرافشانی
 می نمایند.

مزمور بخش ۱

آهنگ گرموند

Psalm 23, Verse 1.

Tune Crimond

The Lord's my Shepherd, I'll not want
 He makes me down to lie.
 In pastures green; He leadeth me
 The quiet waters by.

آیه ۱- تا ۳- خداوند شان من
 است. محتاج هیچ چیز نخواهم بود.
 در مرتعهای سبز مرا می خواباند. نزد
 آبیهای راحت مرا رهبری می کند.

۹- دسته افسران مزمور دور لژ می گردند و در این هنگام بخش دوم
 مزمور ۲۳ سرائیده می شود و سپس دسته افسران در غرب توقف کرده و حضرت
 دبیر اعظم ارجمند شراب می ریزد.

۱- کتاب مقدس - کتاب مزامیر یعنی زبور داود (از تورات) ص ۹۳۶
 ۲- مزمور ۲۳ آیه های يك ناسه از تورات به نقل از کتاب مقدس ص ۸۴۵

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مز مور ۲۳ - بخش ۲

Psalm 23. Verse 2.

My Soul he doth restore again;
And me to walk doth make
Within the paths of righteousness,
Ee'n for his own name's sake.

آیه ۴ - جان مرا برمی گرداند.
و بخاطر نام خود براه های عدالت
هدایتم می نماید!

۱۰ - دسته مز مور برای بار سوم دور لژ می گردند و در این حال بخش سوم مز مور سرائیده می شود. دسته در جنوب توقف کرده و حضرت دبیر اعظم ارجمند روغن می ریزد.

مز مور ۲۳ - بخش ۳

Psalm 23. Verse 3.

Yea, though I walk in death's dark vale
Yet will I fear none ill;
For Thou art with me; and thy rod
And staff me comfort still.

آیه ۴ - چون در وادی سایه
موت نیز راه روم. از بدی نخواهم
ترسید زیرا تو با من هستی. عصا و
چوب دستی تو مرا تسلی خواهد داد

۱۱ - دبیر اعظم و افسران اعظم بمقرهای خود باز می گردند.

۱۲ - دبیر اعظم فرمانیکه به عنوان لژ تهران شماره ۱۵۴۱ صادر شده است قرائت می نمایند.

۱۳ - خزانهدار اعظم به مدیر تشریفات دستور می دهد تا سیس لژ را اعلام نماید.

۱۴ - خطیب تنصیب کننده خطبه برکت را ایراد می نماید.

۱۵ - مدیر تشریفات افسران تعیین شده لژ تهران را دعوت می نماید که دور

لژ گشته و بوسیله دادن سلام استادی به حضرت دبیر اعظم نسبت به لژ اعظم ادای احترام نمایند.

۱۶ - خطیب تنصیب کننده دعا می خواند

۱ - از کتاب مقدس - تورا کتاب مز امیر بخش ۲۳ ص ۸۱۵

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۱۷- حضرت دبیر اعظم ارجمند می‌گویند « در عرش اعلا تجلیل برای اینزد
متعال »

برادران در پاسخ می‌گویند « و در روی زمین صلح و سعادت برای بشر »
۱۸- مزمو ۷۲ سرانیده می‌شود .

مزمو ۷۲- آهنگ دانفرملاین

Psalm 72 - Tune Dunfermline

How blessed be the Lord our God	آیه ۱۸- متبارک با دیوه خدا که
The God of Israel,	خدای اسرائیل، که او فقط کارهای عجیب
For He alone doth wondrous works,	می‌کند
In glory that excel.	آیه ۹- و متبارک باد نام مجید
And blessed be His glorious name to all	او تا ابد آباد. و تمامی زمین از جلال
Eternity:	او پر شود. آمین و آمین
The whole earth let his glory fill.	
Amen, so let it be.	

۱۹- لژ بنحوه مقرر و باستانی بسته می‌شود .

مراسم تنصیب

۲۰- لژ تهران شماره ۱۵۴۱ بوسیله حضرت استاد ارجمند تنصیب کننده
در درجه اول افتتاح می‌شود .

۲۱- مدیر تشریفات برادر حسین شقافی استاد تعیین شده را معرفی می‌نماید.

۲۲- حضرت استاد ارجمند تنصیب کننده خطابه‌ای برای استاد تعیین شده
ایراد می‌نماید .

۲۳- مدیر تشریفات خلاصه‌ای از تکالیف باستانی را قرائت می‌نماید .

۲۴- حضرت استاد ارجمند تنصیب کننده مراسم یادکردن سوگند و وفاداری
را اداره می‌نمایند .

۲۵- انجام مراسم سرود .

۱- ترجمه کتاب مقدس تورات من ۸۸۵

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سفر اعداد^۱

The Lord bless thee and keep thee;	آیه ۲۴ - بپوه ترا برکت دهد و ترا محافظت نماید
The Lord make his face to shine upon thee	آیه ۲۵ - بپوه روی خود را بر تو تابان سازد و بر تو رحمت کند
And be gracious unto thee.	
The Lord lift up his countenance	آیه ۲۶ - بپوه روی خود را بر تو برافرازد و ترا سلامتی بخشد
Upon thee and give thee peace.	آیه ۲۷ - و نام بر ابر بنی اسرائیل بگذارند و من ایشان را برکت خواهم داد

- ۲۶ - کارآموزان از لژ خارج می‌شوند. لژ بدرجه دوم برده می‌شود.
 ۲۷ - کاربران از لژ خارج می‌شوند. لژ بدرجه سوم ارتقاء می‌یابد.
 ۲۸ - استاد بنایان از لژ خارج می‌شوند. هیئت استادان تنصیب شده تشکیل
 می‌گردد.

۲۹ - تنصیب

- ۳۰ - لژ در درجه سوم ادامه داده می‌شود - استاد بنایان بداخل لژ پذیرفته
 می‌شوند.
 ۳۱ - به حضرت استاد ارجمند از شرق سلام داده می‌شود و ابزار استادی باو
 ارائه می‌شود.
 ۳۲ - لژ بدرجه دوم تنزل داده می‌شود و کاربران بداخل لژ پذیرفته می‌گردند.
 ۳۳ - به حضرت استاد ارجمند از غرب سلام داده می‌شود و ابزار کار یاری به
 او ارائه می‌گردد.
 ۳۴ - لژ بدرجه اول تنزل داده می‌شود و کارآموزان به داخل لژ پذیرفته
 می‌گردند.

۱ - توراة - سفر اعداد باب ششم ترجمه کتاب مقدس ص ۲۱۴

۳۵ - به حضرت استاد ارجمند از جنوب سلام داده می شود و ایزدگار آموزی بار ارائه داده می شود .

۳۶ - فرمان و قانون اساسی لژ اعظم و آئین نامه داخلی با استاد لژ ارائه می شود .

۳۷ - سایر افسران لژ سوگند یاد می نمایند و با دریافت نمودارهای سمتهای خود تنصیب می شوند .

۳۸ - حضرت استاد ارجمند تنصیب کننده خطبههایی ایراد می نماید .

برای . حضرت استاد ارجمند

سرپرستان ارجمند

برادران

۳۹ - برادران مزبور صدم را می سرایند - (آهنگ صدم قدیم) .

All people that on earth dwell
Sing to the Lord with cheerful voice
Him serve with mirth, his praise Forthtell
Come ye before Him and rejoice.
Know that the Lord is God indeed,
Without our aid he did us make
We are his flock, He doth us feed,
And for His sheep He doth us take.

آیه ۱ و ۲ - ای تمامی روی زمین .
خداوند را آواز شادمانی دهید
خداوند را با شادی عبادت کنید و
بمخبر او یا ترنم بیایید
آیه ۳ - بدانید که یهوه خداست او
ما را آفرید . ما قوم او هستیم و
موسسندان مرتع او
آیه ۴ - پدر و اجداد او با حمد
بیایید . و بسخنهای او با تسبیح .
او را حمد گوید و نام او را مبارک
خوانید
آیه ۵ - زیرا که خداوند نیکی است
و رحمت ابدی . و رحمت وی تا ابد
الابد

۴۰ - خواندن دعا بوسیله خطیب .

۴۱ - حضرت دبیر اعظم ارجمند کوبه را که علامت قدرت است از طرف لژ

۱ - از کتاب مقدس - تورا - مزبور صدم ص ۹۰۷

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

- اعظم به حضرت استاد ارجمند اعطا می نماید .
 ۴۲ - حضرت استاد ارجمند پاسخ می دهد .
 ۴۳ - اعطای عصای مدیر تشریفات برادر د. ماکتیل خزانهدار ارجمند اعظم .
 ۴۴ - برادر شقایق مدیر ارجمند تشریفات جواب می دهد .
 ۴۵ - حضرت استاد ارجمند دیپلم‌ها و نشانهای مؤسسه و نشانهای لیاقت را اعطا می نماید .
 ۴۶ - هیئت نمایندگی لژ اعظم اسکاتلند بدسته منظم از لژ خارج می شوند .
 ۴۷ - لژ بنحو مقرر و باستانی بسته می شود .

۴۸- سرود اختتام - آهنگ الرس

Closing Ode - Tune Ellers

Father again to Thy dear name We raise
 With one accord our parting hymn of praise
 We stand to bless Thee ee'r our worship
 cease
 Then lowly kneeling wait Thy word of peace
 Grant us Thy peace Lord through the
 coming night
 Turn Thou for us it's darkness into light
 From harm and danger keep Thy children free
 For dark and light are both alike to Thee.

پدر بار دیگر به نام تو یکصد
 سرود پرستایش بدرود خود را
 می‌سراییم
 می‌ایستیم تا پیش از پایان نیایش
 درود خود را بر تو نثار کنیم
 سپس از سر تواضع زانو زان در
 انتظار کلام آشتی تو می‌مالیم
 خداوند ما را روشنی خود را در این
 شبی که در راه است بهمانیت فرما
 و تاریکی آنرا بروی ما بروشنی
 مبدل ساز
 احتفال خود را از گزند و خطر فارغ
 نگاهدار
 چون تاریکی و روشنی هر دو برای
 تو یکسانند .

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

Dr. Alexander F. Buchan
M. B. E و SC و F. PH. D

دکتر الکساندر فرلی بوخان دبیر اعظم لژ اسکاتلند که نخستین لژ
فارسی زبان را در ایران افتتاح کرد.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

D. macneill watson

ماکنیل واتسون خزانهدار اعظم گراندهنر اسکاتلند که اولین گزارش افتتاح
تولید را در سالنامه مچرمانه تو منتشر کرد .

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

L. D. Straker

ل. د. استراکر، رئیس شرکت لینچ در ایران و استاد اعظم فراماسوئری در حالیکه گو به استادی راست دارد. پشت سر او پرچم لژ روشنائی در ایران آویزان است. او ۳۰ سال بر فراماسوئیهای ایرانی ریاست و سروری داشته و هنوز هم دارد.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

شیخ احمد خزعلی استاد اعظم لؤفیکا در بصره که هفت ایرانی را در لؤفیکا فراماسون کرده و آنها را مأمور تشکیل لؤفاسی زبان در تهران کرد .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

په‌ندس حه‌سین شفاقی نخبه‌تین استادا‌عظم لڑاسکاتلند در ایران و مؤسس لڑتیران،
او مورد احترام بسیاری از هموطنان قیرفرامسون می‌باشد.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

اکنون که برای نخستین بار، با سرودهای رسمی فراماسونری
سرودهای رسمی فراماسونری که در مراسم افتتاح لژها و سایر تشریفات مخصوص، همراه
 با موزیک خوانده می‌شود، آشنا شدید، و ملاحظه فرمودید
«گوسفندان یهوه» که چگونه این سرودها، عیناً از «تورات» - کتاب مذهبی
 یهودیان - اقتباس شده است، و ما نیز بمنظور حفظ امانت
 در ترجمه و مستند بودن مطالب کتاب، متن این سرودها را از ترجمه فارسی و
 رسمی مزامیرداوود، از «کتاب مقدس» - انتشارات دارالسلطنه لندن - نقل کردیم،
 بد نیست از نکته بسیار جالبی نیز، که در جریان ترجمه و نقل این سرودها،
 بر نگارنده فاش شد، آگاه شوید.

از هنگامی که «لژ تهران» در پایتخت ما تأسیس شد و فعالیت خود را آغاز
 کرد، تا به امروز ده‌ها رساله درباره «افتتاح لژها»، «تخصیص مقام استادی» و سایر
 مراسم تشریفات بطور محرمانه از طرف لژها تدوین و طبع و بین فراماسونهای
 ایرانی توزیع شده است. نکته حیرت انگیزی که در همه این رسالات و انتشارات
 بچشم می‌خورد، این بود که فراماسونها با وجود ابداع واژه‌ها و اصطلاحات مخصوص،
 برای ترجمه و برگردان کلیه مطالب خود بزبان فارسی، همه جا از ترجمه فارسی
 سرودهای فراماسونری و قسم‌نامه‌های توأم با موزیک طرفه رفته و از نقل ترجمه
 سرودها خودداری کرده‌اند.

البته این مطلب در آغاز زیاد غیر عادی بنظر نمی‌رسد، چرا که بسیاری
 از سرودها و ادعیه و اوراد، در میان فرق و مذاهب و آئین‌های مختلف، از زمان
 پیدایش زبانهای سانسکریت، عبری، عربی و بطور کلی بصورت اولیه و بزبان اصلی
 آن فرقه و آئین باقیمانده و بعدها نیز، طی فزون و اعصار، پیروان آن مذاهب
 و فرق، ترجیح داده‌اند که ادعیه و اوراد و یا سرودهای رسمی خود را با همان
 زبانهای اولیه بیاموزند و بکار برند، چنانکه در مورد دین حنیف اسلام نیز، ایرانیان
 که پیرو این آئین مقدس و شریف هستند، تمایز بسیاری از آداب و مراسم مذهبی

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

دیگر خود را، با زبان اولیه آن، یعنی عربی که زبان کلام الله مجید و پیامبر بزرگ اسلام است، برگزار می‌کنند، نه با زبان فارسی.

طبعاً با این منطبق خودداری فراماسونها از ترجمه متن سرودهای رسمی و قسم‌نامه‌ها، غیر عادی بنظر نمی‌رسد، اما چون همه جا، در متن همین رسالات که بزبان انگلیسی منتشر شده، عین سرودهای آئین گشایش، تنصیب مقام استادی و قسم‌نامه‌ها نقل و منعکس شده بود، حس کنجکاو نگارنده تحریک شد، زیرا چنانکه گفتیم فراماسونها نه تنها همه رسالات و مراسم و آئین خود را به فارسی ترجمه می‌کنند، بلکه در اغلب موارد، لغات و اصطلاحات و آژه‌های خاصی نیز برای بیان مقاصد خود ابداع کرده‌اند که نمونه‌هایی از آن در همین کتاب آمده‌است. با توجه به این مقدمات، و آگاهی بر این امر که هیچک از اقدامات لژها بدون علت و انگیزه نمی‌تواند باشد، برای ترجمه دقیق متن سرودهای رسمی و قسم‌نامه‌ها اقدام شد. و در جریان همین کار بعلت خودداری و طفره رفتن از ترجمه سرودها آگاهی یافتیم.

توضیح اینکه هنگام ترجمه قسمتی از سرودها و آنچه که همراه با موزیک اجرا می‌شود جملات و کلمه‌ها آشنا بنظر می‌رسد، و آمدن اسامی خاصی چون «بهوه» و تأکید بر پرستش او، نگارنده را باصل و منبع این سرودها رهنمون شد. با این راهنمایی متن انگلیسی تورا را گشودیم و در اینجا بود که بعلت خودداری فراماسونها از ترجمه سرودها پی بردیم، زیرا این سرودها جز مزامیر داوود که از کتاب مقدس نقل شده بود چیز دیگری نبود و طبعاً کسانی که قصد داشتند پیروان همه مذاهب، از جمله گروهی از مسلمانان ساده‌دل را، زیر عنوان «برادری» بهمکاری باخود بخوانند، چگونه امکان داشت علناً آنها را وادار سازند که بنام سرود رسمی «بهوه» را پرستند و خود را «گوسفندان او» بخوانند؟

با وقوف بر این حقیقت هنگام نقل رساله نشریات نخستین استاد اعظم ترجمه آیات تورا را از «کتاب مقدس» - چاپ لندن، ۱۹۵۴ - با ذکر صفحات و

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

سطور آن بیان کردیم و اینک برای اینکه بدانیم فراماسنها، در لژهای خود چه سوکندهائی یاد می‌کنند و چگونه بیرون همه مذاهب را به پرستش «یهوه» - خدای اسرائیل - وامی‌دارند، یکبار دیگر قسمتی از آیات تورا - «مزمور صدم» را نقل می‌کنیم و سپس توضیحاتی درباره سرودهای فراماسونها می‌دهیم:

« ای تمامی روی زمین * خداوند را باشادی عبادت نمایند *
 « و با حضور او با ترنم بیایند * بدانند که یهوه خداست . او ما را آفرید *
 « ما قوم او هستیم و گوسفندان مرتع او »

بطوریکه قبلاً گفته شد، در آئین تشکیل و گشایش لژهای فراماسونری و برقراری سمت استادی، سرودهای مخصوصی همراه با موزیک خوانده می‌شود و شرکت‌کننده‌گان اعم از مسلمان یا مسیحی - مسلمانان عادی یا پیشوایان روحانی که در آن جلسات حضور دارند، در مراسم با این سرودها به تشریفات فراماسونی خود تبرک و میمنت می‌بخشند.

نزدیکی نیست که استفاده از سرودهای مخصوص و احیاناً ترنم موزیک در اینگونه مراسم و آداب و تشریفات مشابه، امری غیر عادی نیست. و هر گروه و دسته و سازمانی می‌توانند، برای خود سرودهای مخصوصی داشته باشند. اما نکته اینجاست که سرودهای مخصوص فراماسنها چنانکه در آئین برقراری سمت نخستین استاد اعظم فراماسونری انگلیسی، ملاحظه فرمودید، جملات و آبیانی از مزامیر داوود - از تورا - از کتاب مقدس یهودیان است که طی آن بارها، یهوه را خداوند آدمیان شناخته و همه مردم را بندگان و گوسفندان مرتع او دانسته است. چنانکه طی فصول این کتاب ملاحظه شد، در طول مدت فعالیت سازمان‌های فراماسونری در ایران، بسیاری از کسانی که خود را پیرو دین مبین اسلام می‌دانستند و حتی داعیه هدایت دیگران را داشتند و به کسوت شریف پیشوایان مذهبی درآمد بودند، عضویت این سازمانها را پذیرفته و ضمن بوسه زدن بر دست استاد اعظم، همراه با سایر اعضاء بارها همین سرودهای رسمی را می‌خواندند و طبعاً هنوز اینگونه افراد در خدمت لژهای فراماسونی هستند...

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

هنوز هم در کسوت شریف روحانیت، بر دست‌های اساتید اعظم ا بوسه می‌زنند و هم‌صدا با سایر «برادران» می‌خوانند که :

« مبارک باد پهوه خدا ، که خدای اسرائیل است »

و این جملات بر زبان کسانی جاری می‌شود که نه تنها داعیه مسلمانی و پیروی از دین حنیف اسلام را دارند ، بلکه مدعی هدایت دیگران و آشنا ساختن طبقات مردم با اصول مذهب و وادار ساختن آنان به پرستش خدای یگانه نیز هستند . آنچه مسلم است ، عضویت این افراد در سازمان‌های فراماسونری و انجام آداب و مراسم مخصوص از طرف آنان - از جمله خواندن سرودهای رسمی اجباری مشمول یکی ازین دو حالت است :

نخست اینکه ناآگاهانه و بدون اطلاع از مقاصد اصلی گردانندگان ، نوتها بخاطر خدمت به مردم و اجتماع از طریق اخلاق و انسانیت باین سازمانها پیوسته‌اند و از مفهوم سرودهایی که می‌خوانند آگاه نیستند ... که درین صورت ، همین مطالبی که از نظرتان می‌گذرد ، می‌تواند هشدار برای همه آنان باشد ، بدین معنی که :
- آقایان ! شما که خود را مسلمان می‌دانید ... شما آقای آیت‌اللهی که در کسوت شریف روحانیت هستید ، و همه شماها که به قصد و منظور خدمت به خلق ا بوسه بردست بیگانگان می‌زنید ، شما که با گفتن « اشهدان لا اله الا الله » به وحدانیت خدای یگانه ایمان آورده‌اید ، ببینید ، چگونه افرادی که ظاهر آ ملیت و مقدمات مذهبی را محترم شمرده‌اند ، ندانسته شما را به راه دیگر می‌کشاند . معتقدات مذهبی شما را به ریشخند و مسخره می‌گیرند . شما را وامیدارند ، با جملاتی که خود از معنی و مفهوم آن آگاه نیستند ، وجود خدای یگانه ، پیامبر مرسل و آیات کلام اله مجید را تکذیب کنید و هم‌زبان با آنان بگوئید :

« بدانید که پهوه خدای ماست ، ما قوم او و سفندان مرتع او هستیم »

و هم‌چنین وادارتان می‌سازند که تعلیمات نور اقر را کلمه به کلمه اجرا کنید :

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

« خداوند را با شادی عبادت نمائید و به حضور او با ترنم بیائید »

و با استناد به همین تعلیمات، به اصطلاح سرودهای مخصوص را همراه با موزیک اجرامی کنند.

اگر بهراستی نادانسته و ناخودآگاه قدم درین راه نهاده‌اید، اکنون بخود آئید و یکبار دیگر کلمات این « سرودهای مخصوص » را که ترجمه فارسی آن‌ها را از کتاب مقدس چاپ لندن نقل کرده‌ایم، مرور نمائید و بخوانید و ببینید که چگونه معتقدات الهی و مقدسات مذهبی شما نیز به ریشخند و مسخره گرفته شده است.

... و اما گروه دوم، آنان که آگاهانه و با اطلاع از معنی و مفهوم « سرودهای مخصوص » با سایر اعضا هم زبان می‌شوند، تکلیفشان روشن است. این گروه نه تنها با دین مقدس اسلام بیگانه‌اند، بلکه پیرو هیچ شریعت و آئینی نمی‌توانند باشند. آنان کسوت شریف روحانیت و یا نام مقدس اسلام را با وجود خود آلوده‌اند. لباس روحانیت و افتخار به مسلمانی، تنها سرپوشی است برای اقدامات سوجدویانه آنان و انجام فعالیت‌های زبان‌بخشی که فرامین اجرای آن از طرف بیگانگان صادر شده است.

گفتیم که اینان پیرو هیچ طریقت و آئینی نیستند، زیرا کسی که در ملاعام، منابر و مساجد، بخاطر دین و نام اسلام گریبان چاک می‌کند و دز پنهان بر دست بیگانهای که پیرو مذهب دیگری است، بوسه می‌زند و از آن بالاتر با خواندن ادعیه و اوراد تورا و « سرودهای مخصوص » وجود خدای یگانه را رسماً انکار می‌کند و بجای تعالیم عالی و آسمانی قرآن کریم، جملات و اوراد کتاب مذهبی دیگری را می‌خواند که در آن « بهوه » خدای عالمیان شناخته شده است و همراه با ترنم موسیقی، آداب و مراسمی را انجام می‌دهد که در کتاب « تورا » توصیه شده است، جز یک فرد « هرهری و لامذهب » چه نامی می‌توان روی او نهاد.

همین افراد هستند که با سوء استفاده از نام اسلام و کسوت شریف روحانیت

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

بسه همه مقدسات مردم پشت پا می‌زنند و باعث رواج حس بدبینی در میان مردم نسبت به همه روحانیون واقعی و شریف و سلب اعتماد آنان از گفتارها و تعالیم مذهبی می‌گردند. در مورد گروه دوم هرگونه هشدار یا راهنمایی بی‌نتیجه است، زیرا ایشان خود بخوبی واقفند که چه راهی را در پیش گرفته‌اند. اعتقاد آنها بدین مقدس اسلام، از حدود اعتقادشان به «یهوه» تجاوز نمی‌کند. و دین و مذهب برایشان فقط يك دکان تجارت و منبع سود و در آمد است. و در مورد آنان، این مردم هستند که بایستی با هوشیاری و دقت افراد فاسق و فاجر را از مردمان متقی و پرهیزگار و روحانیون واقعی تمیز دهند. با برداشتن نقاب پرهیزکاران و شناساندن سیمای واقعی آنها به همه مردم نشان دهند که چگونه افرادی که دعوی روحانیت می‌کنند، افرادی که لباس مقدس روحانیت را بشن دارند، ولی بردست شانه «استاد اعظم یهودی و مسیحی» خود بوسه می‌زنند و با قرائت «سرودهای مخصوص» که آیاتی از «توراة» است، تعلیمات این کتاب مقدس را بکار می‌بندند و خدای یهودیان را پرستش می‌کنند!

اجرای مراسم تقدیس و تنصیب‌لژها و استادان فراماسونری
يك نظریه عالمانه باتر نم‌موزيك و خواندن اوراد و آیات توراة و مغایرتی که این مراسم و سرودهای آن با آئین مقدس اسلام دارد، چون برای نخستین بار است که در زبان فارسی مورد بررسی قرار می‌گیرد، به تفسیر و اظهار نظر بیشتری احتیاج دارد. زیرا چنانکه اشاره شد تاکنون در این زمینه بحث و گفتگویی نشده است. بدین سبب درصدد برآمدیم تا نظریه یکی از دانشمندان معاصر را در این باره استفسار کنیم. با دانشمند محترم استاد محمد محیط طباطبائی که مطالعات عمیقی در مسائل مذهبی و تاریخی دارند، صحبتی داشتیم، ایشان نظر خود را کتباً برایمان نوشتند که اینک عین نوشته استاد را نقل می‌کنیم:

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

« ایرادی که در این قسمت بر مسلمانان تازه‌وارد به لژ فراماسونری گرفته‌اید وارد و درخور یادآوری است :

به فرض اینکه سوگند به خدای اسرائیل و توسل به یهوه و ابلیهیم (به صیغه جمع عبری) برای مسیحیان به اعتبار اینکه تورات کتاب دینی معتبر ایشان است و هنوز بیش از عهد جدید رفع نیاز مندبهای ایشان را می‌کند ، اثری مانوس و انشاء مزامیر داود در کلیسا همچون کنیسه معمول باشد؛ برای مسلمانان که تورات زیور و انجیل را پس از نزول قرآن منسوخ و غیر قابل پیروی می‌دانند و به خدای یگانه و عادل اعتقاد دارند که پروردگار جهانیان یسارب العالمین است و در میان بنی اسرائیل و بنی - اسماعیل و یا اسرائیل و اردن با مصر و سوریه تفاوتی نمی‌گذارد ، توسل به یهوه صباوت خدای اختصاصی اسرائیل که با هیچ قوم و ملت و خلق دیگری نظر عنایت بلکه حق توجه ندارد ، مخالف اساس اعتقاد دینی ایشان است . علاوه بر این اشکال عقیده‌ای که در این توسل و تثبیت به خدای خاص بنی اسرائیل وجود دارد مشکل تازه قضیه در دلالت لفظ اسرائیل بر مفهوم جدیدی غیر از مصداق دیرین معهود از این کلمه است و آن کشوری و دولتی جدید متشکل از یهودیان آلمانی و روسی مهاجر در سرزمین فلسطین است که اینک به نام اسرائیل معروف شده است . کثرت اتصال و اختصاص این مفهوم سیاسی و اعتباری جدید به لفظ اسرائیل دیگر برای خدای اسرائیل در ذهن مردم عصر ما جز خدای دولت اسرائیل مفهومی ندارد که آنهم مانند ستاره شش‌پر دیگر مهر و محبت و طلسم نیکبختی دعا نویسان نیست بلکه نشان رسمی یک کشور نوزادی شمرده می‌شود .

در این صورت توسل بخدای اسرائیل در روزی که دیگر مردم روی زمین از این کلمه مفهوم قوم مظلوم و آواره‌ای را در نمی‌یابند که از ستم

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه‌ای ببوسد

مسیحیان در رنج و عذاب باشد بلکه دلالت بر مفهوم حکومتی نوظهور دارد که به‌سمی انگلیس و امریکا در قلب عالم اسلام پدید آمده و با جنگ و تصرف اراضی مسلمانان اثبات وجود می‌کند. آن‌هم از طرف یک فرد مسلمان تازه‌وارد به لژ فراماسونری، ناشی از جهل این مسلمان به حقیقت امور و اوضاع و قضایای اجتماعی و تاریخی است.

صرف نظر از جنبه‌های دینی و تاریخی و اخلاقی چنین امری باروش عمومی مسلمانان در این قضیه سیاسی مشترک هم‌آهنگی و موافقت ندارد. با غلبه روح سودپرستی در عصر ما بر افراد و جماعات مسلم است که غالباً شرکت در اینگونه جمعیت‌های رمزی و پوشیده از انظار، برای تأمین مصالح خصوصی و جلب کمک‌های غیبی به‌منافع شخصی صورت می‌پذیرد و ابداً جنبه اخلاقی و یا قصد فریبنی در کار نیست.

بنابر این وقتی که فراموشخانه دیگر در انگلیس و فرانسه هم نمی‌تواند به ایجاد رابطه برادری و دوستی حقیقی در میان یهود و مسیحی کمک کند بطور اولی قادر نخواهد بود که میان یک تن یهودی با مسلمانان متأثر از سیاست تجاوزکارانه اسرائیل در منطقه خاورمیانه، بازگر نام‌خدا ی اسرائیل و توسل به بیوه صباوت، عقد محبت و اخوتی بیند.

از خدای جهانیان و پروردگار عالمیان باید خواست تا چشم‌خردندگان خود را بگشاید و عقل و وجدان اجتماعی را به‌جای غرور و غرائز و سبایس در نهاد همگنان متمکن دارد و همه افراد جوامع را در ظل مفهوم انسانیت مطلق نیکخواه و خدمتگزار واقعی بشریت تربیت کند تا این نوطه‌های کهن جهت استقرار روابط خصوصی میان دسته‌ها و افراد معین از میان بر خیزد و صفای حقیقی جای این سراهای زندگانی را بگیرد. **محیط طباطبائی**

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

نخستین اقدام لژ تهران، تهیه و تنظیم آئین نامه داخلی برای اداره لژهای فارسی زبان بود. به موجب این آئین نامه، هر عضو تازه وارد می بایستی مبلغ شصت تومان ورودیه بدهد.

آئین نامه داخلی لژها

که از این مبلغ، چهارصد تومان آن را به نفع مرکز گرانند لژ به ارز تبدیل گردیده به ادنبرگ می فرستند. همچنین مقررات دیگری برای حق عضویت، ارتقاء مقام، دریافت نشان، دیپلم و غیره وضع کرده اند که هر يك از آنها نیز متضمن درآمدهای دیگری برای لژ است، و از اینگونه درآمدها نیز، بیشتر از نصف مبلغ پرداختی هر عضو به اسکانلند حواله می شود. اینک عین آئین نامه داخلی را که هم اکنون در همه لژهای فارسی زبان اجراء می شود، نقل می کنیم:

آئین نامه داخلی ل. شماره ۱۵۷۶ تاریخ قانون اساسی ل اعظم اسکانلند طهران - ایران

- ۱- جلسات ل. در خیابان - - - - - طهران ایران تشکیل می گردد.
  - ۲- جلسات عادی ل باستثناء ماههای ژوئیه و اوت (تیر و مرداد) در سومین چهارشنبه هر ماه میلادی در ساعات شش و نیم بعد از ظهر یا در ساعتی که ل در جلسات عادی قبل تعیین کرده است تشکیل می گردد.
  - ۳- افسران عبارتند از ۰۱۰۱ - ۰۱۰۱ - پیشین - قائم مقام ۰۱۰۱ - جانشین ۰۱۰۱ - س. اول - س دوم - دبیر - خزانه دار - مدیر تشریفات - خطیب - کتاب بر - ر. اول - ر. دوم - کلرپرداز دو نفر - ن. داخلی - ن. مخ -
  - ۴- تعیین و انتخاب افسران ل و کمیته امور عمومی و کمیته تحقیق بایستی در جلسه عادی ل که در ماه آوریل (اردیبهشت) منعقد می گردد بعمل آید.
  - ۵- جلسه سالیانه يك جلسه عادی است که در سومین چهارشنبه ماه می (خرداد) تشکیل می گردد.
- در همین جلسه محاسبات سالیانه و گزارشهای مربوطه شنیده شده و افسران

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

انتخاب شده منصوب می‌گردند.

- ۶- جز در مواردی که قوانین اسکاتلند ترتیب خاصی مقرر کرده دعوتنامه‌ها بیوست دستور کار جلسه بایستی حداقل پنج روز قبل از تشکیل جلسه عادی و ۴۸ ساعت قبل از تشکیل جلسه فوق‌العاده بدست برادران برسد.
- ۷- قائم مقام ۰۱۰۱ در جلسه اینکه افسران تنصیب می‌گردند از طرف ۰۱۰۱ تعیین و تنصیب می‌شود.

۸- اعضاء کمیته امور عمومی عبارت می‌باشند از ۰۱۰۱-۰۱۰۱-۰۱۰۱ های قبلی. قائم- مقام و جانشین ۰۱۰۱- س اول- س دوم- دبیر خزانه‌دار و دو نفر از استادان که جلسه عادی ل که در ماه آوریل (اردیبهشت) تشکیل می‌شود انتخاب می‌گردند. وظائف کمیته امور عمومی عبارت است از نظارت و حفظ اموال موجود اعم از منقول و غیر منقول (باستثنای وجوه نقدی در بانک) از هر قبیل در تمام دوره تصدی کمیته بعهد آن کمیته و تحت نظر ل خواهد بود.

۹- کمیته تحقیق عبارتند از افسران مذکور در ماده ۱۹۷۷ق ۱ و دو نفر استاد که از طرف ل در جلسه عادی ماه آوریل (اردیبهشت) انتخاب می‌گردند.

۱۰- تعرفه حقوق بشرح زیر است:

حق ورود و ترفیع و ارتقاء و مارک ۶۶۰۰ ریال حق الحاق اعضاء ل های تابع اسکاتلند ۱۲۰۰ ریال

حق الحاق از سایر ل های اعظم ۱۶۰۰ ریال

حق عضویت سالیانه (تهران و حومه) ۱۸۰۰ ریال

حق عضویت سالیانه (خارج از تهران و حومه) ۸۰۰ ریال حق انتصاب ۰۱۰۱

۱۰۰۰ ریال

حق انتصاب س اول ۵۰۰ ریال

حق انتصاب س دوم ۲۵۰ ریال

حق سهم بهل اعظم اسکاتلند برای ورود و الحاق از ل های غیر اسکاتلند طبق

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

مقررات ل اعظم اسکا تلند)

حق استعقای ازل ۱۰۰ ریال

حق عضویت دائمی (تهران و حومه) ۱۸۰۰۰ ریال

حق عضویت دائمی (برای دائم خارج از تهران و حومه) ۵۰۰۰۰ ریال

۱۱- هر عضوی که بیست و یکسال مرتباً حق عضویت سالیانه را پرداخته است برای تمام عمر از پرداخت حق عضویت تصدیق سالیانه معاف شده عضویت دائمی را دریافت خواهد داشت.

۱۲- از هر حق عضویت سالیانه مبلغ ۵۰ ریال به صندوق خیریه داده می شود و بهمین تناسب از حق ورودیه و حق عضویت های شامل تخفیف نیز برداشته می شود. همچنین از کلیه هدایا و عطایا هم به صندوق مزبور پرداخت می گردد.

۱۳- صندوق خیریه تحت نظارت کمیته امور عمومی اداره می شود.

۱۴- ۱۰۱۰۱ می تواند تا مبلغ دو هزار ریال به تشخیص خود در موارد لازم به یک برادر بپردازد.

۱۵- هر سال یک یا چند بازرسی که از اعضاء کمیته های امور عمومی و تحقیق نباشند باید در جلسه عادی ماه مارس (فروردین) انتخاب گردند تا بکلیه اساسیه و اموال ل و همچنین به دفاتر خزانه دارو حسابهای او در سال مالی رسیدگی کند و گزارش آنرا کتباً ۱۴ روز قبل از جلسه عادی سالیانه که در ماه می (خرداد) تشکیل می شود بدهند.

۱۶- تکالیف باستانی و آئین نامعرا بایستی لا اقل سالی یکبار در جلسه عادی و علنی ل قرائت نمود.

یکی از اقدامات بسیار مفید و لازمی که «لژ تهران» از بدو

تأسیس انجام داده، ترجمه صحیح و دقیق لغات و اصطلاحات

مخصوص فراماسونری است. شاید همه مترجمین و محققین

که تا کنون در این باره مطالعه کرده اند، برای پیدا کردن

ترجمه لغات

فراماسونری

لغات و اصطلاحات و واژه‌هایی که مشابه آنها در زبان فارسی وجود ندارد، دچار مشکلات و گرفتاریهای ناشی از نارسائی ترجمه و نبودن کلمات معادل این اصطلاحات شده باشند. بدین جهت و بمنظور استفاده محققان و مترجمانی که قصد مطالعه و کار در این زمینه را داشته باشند، با استناد به مجموع اسناد و مدارک، رسالات و نشریاتی که بدو زبان (انگلیسی - فارسی) بوسیله لژ تهران و سایر لژهای تابعه اسکاتلند چاپ و منتشر شده، این کلمات و اصطلاحات مخصوص با ترجمه فارسی آنها در اینجا منعکس می‌شود. لازم به تذکر است که ترجمه این لغات مورد تأیید و قبول لژهای مذکور می‌باشد:

Ancient	باستانی
Summary of the Ancient charges	تکالیف و مقررات باستانی
Constitution and Laws	قانون اساسی
Laws of the Lodge	آئین نامه داخلی لژ
Charter	فرمان منشور
Accepted	پذیرفته شده
Installation	تنصیب
Lodge Funder Members	بنیادگذاران لژ
Officer bearers	افسران لژ
Respective Kings and Rulers	پادشاهان و رؤساء کشورها
The G.L of Scotland rulers	لژ اعظم اسکاتلند
of the craft	و رؤساء آن
Rulers of Sister Constitutions	رؤساء لژهای اعظم وابسته
The D. S. And G. officers of	رؤساء و افسران لژ اسکاتلند
the G. L. of Scotland In Iran	در ایران

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

Craef	دعای برکت
Warden	سرپرست
Loyal Toast	به سلامتی هنگام صرف شام
Cavel	کوبه استادی فراماسونری
The Adress	خطبه
Obligated	قسم خوردن

در مراسم تأسیس لژهای فراماسونری اصطلاحات زیر بکار می‌رود :

Board of Insalled Masters	هیئت استادان تنصیب شده
installing Righ Wopshipful Master	حضرت استادارجمند تنصیب‌کننده
Installing Past Master	حضرت استاد ارجمند پیشین تنصیب‌کننده
Installing Jonior Master	سرپرست ارجمند اول تنصیب‌کننده
Installing Jonior Master	سرپرست ارجمند دوم تنصیب‌کننده
Installing Master of Ceremonies	رئیس تشریفات تنصیب‌کننده
Instelling Inner Guard	نگهبان داخلی تنصیب‌کننده
Instelling Tyler	نگهبان خارجی تنصیب‌کننده

در لژهای انگلیسی مقام‌ها و اصطلاحات زیر بکار می‌رود :

The 2 nd Degree	لژ درجه دوم
The 3 nd Degree	لژ درجه سوم
M. M. (Master Mason)	استاد بنایان (با علامت مخفف)
E. As	کارآموزان
E. Cs	کاریاران

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

افسران لژ که برای يك سال فراماسونری (مهر تا خرداد) انتخاب می‌شوند

Right Worshipful Master	حضرت استاد ارجمند
Depute Master	قائم مقام استاد
Substitute Master	معاون استاد
Senior Warden	سرپرست اول
Jonior Warden	دوم
Secretary	دبیر
Treasurer	خزانه‌دار
Senior Deacon	راهنمای اول
Jonior Deacon	دوم
Director of Ceremonies	مدیر تشریفات
Bible Bearer	کتاب بر (حامل کتاب مقدس)
Inner Guard	نگهبان داخلی
Tyler	نگهبان خارجی

از سال ۱۹۵۷ (۱۳۳۶ - ۵) که «لژ تهران» - نخستین لژ

معرفی لژ تهران

فارسی زبان تابع اسکاتلند - رسمیت یافت، در سالنامه‌های

گرائند لژ مذکور مشخصات لژ و همچنین اسامی و مشخصات

لژ اسکاتلند

واسطه‌ها، رابطین، دبیران و رؤسای لژ در انگلستان و

ایران در ردیف ۱۵۴۱ لژهای جهانی اسکاتلند، همه ساله

مرتباً چاپ می‌شود. برای آشنا شدن با نظر گرائند لژ اسکاتلند، درباره لژ تهران

و مطالبی که از طرف مرکز جهانی این لژ پیرامون فعالیت فراماسونری‌های

ایرانی منتشر می‌شود، در اینجا قسمتهای کوتاهی از مندرجات سال‌های مختلف

سالنامه گرائند لژ اسکاتلند را نقل می‌کنیم:

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اولین واسطه‌هایی که نام آنها در ردیف لژ مذکور ثبت شده،
لژ تهران ۱۵۴۱ دو انگلیسی مقیم انگلستان هستند. یکی «جیمز مک نامارا»
 که سال‌ها در لژ مسجد سلیمان فعالیت داشته و دیگری یکی
 از اعضای شرکت سابق نفت در ایران می‌باشد که به این شرح معرفی شده‌اند:

سال ۱۹۵۷

James H. McNamara, 32 Prestwick street, Glasgow, S. W.3 pr.M.
 Thomas I. Robertson, 19 the crescent, Gowkshill, Gorebridge
 Pr. S. W.

در سال ۱۹۵۸ هیچ‌گونه تغییراتی در مشخصات داده نشده، ولی سال بعد
 شخص دیگری بنام:

James M. Gray, 223 Broomfield
 Crescent, Edinburgh, 12

بمندرجات سالنامه اضافه شده است.

سال ۱۹۶۱ بدون تغییرات است و سال بعد تا ۱۹۶۴ رابطه لژ در انگلستان
 و تهران این اشخاص بوده‌اند:

James H. McNamara, 32 Prestwick street, Glasgow.
 Thomas I. Robertson, 19 The crescent, gewkshill, Goreb.
 James M. Gray, 223 Broomfield crescent, Edinbourg, 12 .
 Dr. Hadi mossadeghi, 94 Boulward Nahri Keradg. Teheran,

در آخرین سالنامه گرانده لژ اسکانلند، نماینده و رابط لژ در انگلستان
 «جیمز مک نامارا» سابق‌الذکر و در ایران دکتر جواد پیروزبخت ساکن خیابان
 ثنائی کوی شفا شماره ۵۵ معرفی شده‌اند.
 آخرین انتخابات داخلی لژ تهران که تا آغاز چاپ کتاب صورت گرفته نیز
 بدین شرح می‌باشد:

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

صورت پیشنهادی کمیته انتخابات لژ تهران^۱
برای سال ۱۳۴۷ - ۴۸ - ۶۸ - ۱۹۶۹ -

- ۱- استاد ارجمند برادر مصطفی عامری
- ۲- استاد ارجمند قبلی برادر محمود فرمند
- ۳- قائم مقام استاد برادر دکتر نصرالله هنجنی
- ۴- معاون استاد برادر خستو
- ۵- سرپرست ارجمند اول برادر دکتر ضیاءالدین صفی نیا
- ۶- سرپرست ارجمند دوم برادر مهندس علیرضا امیر سلیمانی
- ۷- دبیر برادر مهندس جمال گنجی
- ۸- خزانهدار برادر علی اصغر توکلین
- ۹- امین خیریه برادر عباس خرازی
- ۱۰- خطیب ارجمند برادر دکتر محمد حسن نوری
- ۱۱- راهنمای اول برادر دکتر بهادر عامری
- ۱۲- راهنمای دوم برادر مهندس همایون فرود
- ۱۳- مدیر ارجمند تشریفات برادر دکتر فتحاله فرود
- ۱۴- کتابدار ارجمند برادر دکتر غلامرضا کیان
- ۱۵- مهندس کارگاه برادر مهندس محمد علی قطبی
- ۱۶- زیوردار برادر دکتر محمد حسن اسدی
- ۱۷- حامل ارجمند کتاب برادر مهندس حسین شقافی
- ۱۸- شاعر کارگاه برادر حسنعلی حکمت
- ۱۹- شمشیردار ارجمند برادر دکتر پرویز کاظمی
- ۲۰- معاون رئیس تشریفات برادر بهرام داوید خالینان

۱- توضیح اینکه انتخاب کارگردانان لژ تهران پایانش سال فراماسویری است نه سال معمولی شمسی.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۲۱- معاون دبیر برادر دکتر حمید بهزاد
 ۲۲- مدیر ارجمند انتظامات برادر دکتر علی اصغر خشایار
 ۲۳- بیرق‌دار برادر ارجمند مدرسی چهاردهی
 ۲۴- نگهبان داخلی برادر حسن سراج حجازی
 ۲۵- میهمان‌دار برادر کاظم کورس
 ۲۶- کارپرداز برادر دکتر هشت
 ۲۷- نگهبان خارجی برادر سرهنگ مقدم
 ۲۸- عضو کمیته تحقیق و امور عمومی برادر محمد عریضی
 ۲۹- عضو کمیته تحقیق و امور عمومی برادر دکتر رضا امینی
 ۳۰- ممیز حساب برادر حمید تیری
 ۳۱- ممیز حساب برادر محمد کاربایی

لژهای فراماسونری علاوه بر اعمال و افعال کاملاً سری و
 يك نمونه از برنامه محرمانه که دست یافتن به آنها برای غیر فراماسون‌ها
 جلسات ماهانه بسیار دشوار، حتی در پاره‌ای موارد ممنوع است، در جلسات
 معینی به امور زیر می‌پردازند:

- ۱- دادن ارتقاء مقام به اعضای پیشین لژ
  - ۲- اهداء نشان و دیپلم به «برادران»ی که برای دریافت این عناوین پیشنهاد شده‌اند.
  - ۳- موافقت با تقاضای عضویت و پذیرش «بیگانگان» به لژ جدید که با مراجعه به آراء اعضای لژ صورت می‌گیرد.
- برای انجام این منظورها قبلاً دبیر لژ دعوتنامه‌ای برای همه اعضای لژ می‌فرستد که در آن برنامه کار آروز و آن جلسه بخصوص ذکر شده است.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

TOAST LIST

TOAST MASTER: BRO. DR. A. KHASHAYAR

Coke	<i>Bro. Eng. Djafar Feroz</i>
Loyal Toast:	
His Majesty the Shahanshah	<i>Bro. « « «</i>
Respective Kings and Rulers	<i>Bro. « « «</i>
The G. L. of Sc and Rulers of the Craft	<i>Bro. « « «</i>
Rulers of Sister Constitutions	<i>Bro. « « «</i>
The R. W. M.	<i>Bro. Dr. Zoricasian</i>
Reply	<i>Bro. Eng. Djafar Feroz</i>
Isa. M. and P. M.	<i>» « « «</i>
Reply	<i>Bro. Fatah Feroz</i>
The Visitors.	<i>Bro. Ross Djafari</i>
Reply	<i>Bro. Dr. Amir Mirzad</i>
The Founder Members	<i>Bro. Ali Asghar Mehanadi</i>
Reply	<i>Bro. Dr. R. Mostafaei</i>
The D.S. and G. Officers of the G. L. of Scotland in IRAN	<i>Bro. R. W. Shapaghi</i>
Reply	<i>Bro. R. W. C. I. Faray (D.S.)</i>
Tyler's Toast	<i>Bro. Dr. Partow</i>

برنامه میز شام برادرانه
بر زبان انگلیسی

برای آشنا شدن با چگونگی تشریفات رسمی این قبیل «شام‌های برادرانه»
و انجام مراسم مخصوص، در اینجا تشریفات را که به مناسبت ارتقاء و تفویض مقام
استادی بدمهندس جعفر فزونی انجام شده، عیناً نقل می‌کنیم:

تشریفات سر میز شام

رئیس تشریفات میز: برادر بسیار ارجمند مهندس شقایق

دعای برکت	برادر مهندس جعفر فزونی
سلامتی پادشاهان و رؤسای کشورهای	
« « « «	برادران حاضر
« « « «	سلامتی لژ اعظم اسکاتلند و رؤسای آن
« « « «	سلامتی رؤسای لژهای اعظم وابسته
سلامتی ح. ا. ا.	برادر ارجمند ذوالریاستین
جواب « «	« « فزونی
سلامتی استاد تمصیب‌کننده و استاد پیشین	« « فزونی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

روزهای تشکیل لژهای انگلیسی تابع فرمان لژ اسکاتلند
در هفته‌های معین

اسم	شماره	جاسات
لایت ^۱	۱۱۹۱	چهارمین سه‌شنبه ماه مسیحی
تهران	۱۵۴۱	دومین شنبه » »
کورش	۱۵۷۴	سومین چهارشنبه » »
خیام	۱۵۸۵	اولین دوشنبه » »
اسفهان	۱۶۱۰	چهارمین چهارشنبه »
آریا	۱۶۲۲	دومین سه‌شنبه » »
خوزستان	۱۶۲۳	اولین سه‌شنبه » »
ژاندارک	۱۶۰۸	چهارمین چهارشنبه »
نور	۱۶۳۱	دومین چهارشنبه » »
اهواز	۱۶۲۷	سومین دوشنبه » »
ل.ا.ن.ا ^۲	-	خرداد - شهریور - آذر - اسفند

۱- به زبان انگلیسی کار می‌کند.

۲- لژ اعظم ناحیه ایران.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

طیبات ۱۳۴۷ - ۱۳۴۶

چنان	اهواز	تور	زاهدان	خوزستان	آذربایجان	اصفهان	خرام	کوش	تهران		لات
									چهارشنبه	شنبه	
جله ارتباطیه ل. ا. د. ۱		۲۲			۲۱	۱		۲۹			
جله ارتباطیه ل. ا. د. ۲		۱۹	۵		۱۸	۵	۱۰	۲۶	۲۲		
	۲۹	۱۷	۳	۱۶	۲۳	۳	۱۵	۲۴	۲۰	۳	۲
جله ارتباطیه ل. ا. د. ۱	۲۷	۲۲	۱	۱۴	۲۱	۸	۱۳	۲۹	۱۸	۷	۷
	۲۵	۲۰	۶	۱۲	۱۹	۶	۱۱	۳۷	۲۳	۵	۵
	۲۰	۲۵	۴	۱۷	۲۴	۱۱	۱۶		۲۱	۱۰	۱۰
جله ارتباطیه ل. ا. د. ۱	۲۸	۲۳	۳	۱۵	۲۲	۳	۱۴	۳۰	۱۹	۸	۸
	۲۶	۲۱	۷	۱۳	۲۰	۷	۱۲	۲۸	۲۴	۶	۶
	۳۰	۱۸	۴	۱۷	۲۴	۴	۱۶	۳۵	۲۱	۱۰	۱۰
جله ارتباطیه ل. ا. د. ۱	۲۷		۱	۱۴		۸	۱۲	۲۹	۱۸	۷	۷

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

فراماسوئری در ایران نیز مثل احزاب و جمعیت‌هایی که بعد از جنگ بین‌المللی دوم تشکیل شدند، گرفتار عده‌زیادی جاسوس و کسائیکه سوابق سیاسی و اجتماعی تنگینی دارند و حتی افرادی که دست‌هایشان در اختلاس‌ها و سوء استفاده‌ها آلوده بوده و هست شد. در بین استادان فراماسوئری ایران، رؤساء و کارگردانان و مؤسسين لژها افرادی وجود دارند که در دادگستری ایران سوابق دزدی، اختلاس و رشوه‌خواری دارند.

در یکی از سالنامه‌های گرانند لژ اسکاتلند، عکسی از مؤسسين يك لژ در تهران چاپ شده که بسیار جالب است.

در این عکس دو ایرانی باگردن افراشته دیده می‌شوند که یکی از آنها در محاکم دادگستری ایران به‌علت سوء استفاده و اختلاس، محکومیت پیدا کرده و برای مدت ده سال از حقوق اجتماعی محروم شده است.

یزشک داروسازی را نیز که رئیس یکی از مؤسسات داروئی کشور بوده و در لژ تهران عضویت دارد می‌شناسیم که از این فرد ناپاک بازده پرونده سوء استفاده موجود است که مشخصات آنها در بازرسی نخست وزیری و دیوان‌کیفر منعکس شده است.

در همین لژ مقاطعه‌کار دیگری عرض انجام می‌نمود که بیش از ۳۵ سال برای شرکت نفت سابق جاسوسی می‌کرد و در حوادث شهر یور سال ۱۳۲۰ علمدار و پیشقراول قشون انگلیسی هنگام اشغال خوزستان بوده و خود او شخصاً در دستگیری ایرانیان وطنپرست و معرفی آنها به سازمان اینتلیجنس سرویس انگلستان، در خوزستان شرکت داشت و بعد از تشکیل کنسرسیوم نفت نیز، او بزرگترین کارچاق‌کن و سوءاستفاده‌چی بوده.

تا آنجا که مقذور بوده و توانسته‌ایم مشخصات ۷۲ نفر از کسانی را که دارای سوابق تنگین سیاسی و اجتماعی هستند، تهیه کرده‌ایم که در جلد چهارم کتاب آنها

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

گنج اربع کارهای بی ونگ که مذکور در صورتنامه اینها به هیئت وزیران پیوسته می باشد
 این کارها در حدوده را که مناسبت دارد در این صورت هم برقرار می باشد
 اساساً همانطور که مناسبت و بنده مذاکره کرده اند جزء وظایف انسانیت است.
 می شود مبلغی از حق الوکاله آنرا برای اراضی اختصاص داد. دیگر
 تا آنجا که برای علمای معتمدین و سایرین که در این امر در خدمت بوده اند
 نیز فراهم می آید که در این خصوص که در این صورتنامه ذکر شده است
 و از طرفی که تعصب است و از طرفی که هر چه در این صورتنامه ذکر شده است
 و پیشتر در صورتنامه مذکور است و در این صورتنامه ذکر شده است

در صفحه دوم و سوم این گزارش چنین نوشته شده است: «خواهشمندم به آقای
 عدل وزیر کشاورزی تلفن بفرمائید که اربع بکار رعایای ونگ که بنا بود تصویب نامه آنرا
 به هیئت وزیران پیوسته می باشد. اینکار علاوه بر آنکه حق مسلم رعایاست
 اساساً همانطوریکه با جنابعالی و بنده مذاکره کرده اند جزء وظایف انسانیت است.
 اگر این کار بشود، می شود مبلغی از حق الوکاله آنرا برای اراضی اختصاص داد. دیگر
 منتظر دستور آن استاد از جنمدهم... جریان پرونده ونگ و حقوقی که عده ای
 متنفذ بنام «رعایای ونگ» مطالبه می کنند به موجب مندرجات پرونده شماره ۲۸-۹۰۳
 در دیوان کشور بدین شرح است:

پرونده ۳۶ ساله

«سی و شش سال است که دولت با عده ای از مالکان قریه اوین که در پشت سر
 آنها متنفذین و ثروتمندان بزرگ استاده اند در محاکم دادگستری طرح دعوی دارد. این
 محاکمه بر سر احراز مالکیت قسمت زیادی از اراضی اوین است که به ۸۱۵۷۶۰۰
 متر مربع بالغ می شود. مدعیان این اراضی ابتدا ۴۲ نفر از ساکنان قریه اوین
 بودند، ولی اکنون ۶۷۲ نفر از بازماندگان آنها در این پرونده سهم هستند. در

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

سال ۱۳۳۲ که برای چهارمین بار اراضی مذکور تقویم شد. ۷۶۵/۰۰۰/۰۰۰ میلیون تومان ارزش داشت ولی امروز ارزش واقعی آن ۱/۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰ میلیارد تومان است.

حق الوکاله و هزینه دادرسی

طرفین دعوا در مورد این اراضی، دولت و دو نفر از اهالی اوین ۳۹ نفر از متنفذین و سرشناسان پایتخت هستند. در پرونده قطور این دعوی ۲۴ قاضی شرکت داشتند که در مدت ۳۶ سال گذشته بآن رسیدگی کرده‌اند و نام چندین وکیل مدافع مشهور در آن بیچشم می‌خورد.

حق الوکاله هشت میلیون متر از اراضی مذکور بالغ بر ۲۵ میلیون تومان می‌شود که تاکنون همه با وعده و وعید بوده است. اگر مدعیان پرونده بخواهند هزینه تمیز پرونده را با محاسبه هفتصد میلیون تومان بهای ملک مورد دعوی بپردازند، می‌بایستی ۷/۱۱۰/۰۰۰ تومان پول تمیز بصدوق دادگستری تأدیه کنند. چنانچه این عده محکوم شوند، مبلغی که می‌بایستی بابت هزینه دادرسی توسط آنها پرداخت شود معادل صدی شش می‌باشد که جمعاً بالغ بر ۴/۲۰۰/۰۰۰ تومان می‌گردد.

سابقه تاریخی

قریه اوین که در شمال غربی تهران واقعست قریب ۸/۱۵۷ میلیون متر مربع مساحت دارد که اراضی واقع در داخل و اطراف قریه مزروعی و مشجر و از سنوات قبل در تصرف زارعین اوین بوده و آنها حتی قبل از شروع محاکمات مربوطه در دادگستری کم و بیش بدولت حق الارض و بهره می‌پرداخته‌اند.

در آن قسمت از این اراضی که در خارج از قریه و شامل اراضی بسیار مرغوب و قیمتی است تأسیسات دولتی و ملی ساخته شده و بقیه ابتدا در تصرف بنگاه خالصه، بعد در تصرف بانک ساختمانی بوده و بالاخره در اختیار وزارت آبادانی و مسکن قرار گرفته است.

جالب است که شش دانگ قریه اوین قبلاً موقوفه استان قدس رضوی بوده و بموجب وقف نامه عضدالملکی که از معتبرترین وقف نامه‌های ایران است جزو موقوفات حضرت رضا علیه السلام بشمار می‌رفته است.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

در سال ۱۳۰۸ که ثبت شمیران آگهی ثبت اراضی اوین را منتشر کرد ابتدا خالصی زاده معروف آنرا ملك طلق خود دانست و ادعای ثبت آنرا نمود ولی چون نتوانست سند ثبتی با وقفنامه‌ای برای احراز مالکیت آن ارائه دهد، پس از چندی از ادعای خود صرف نظر نمود.

نود روز پس از ادعای خالصی زاده مبنی بر مالکیت اوین، نقیبزاده مشایخ وکیل دادگستری بنمایندگی ۴۲ نفر از رعایا به ثبت استان قدس رضوی اعتراض می‌کند و در نامه اعتراضیه‌اش می‌نویسد که این اراضی متعلق به رعایای اوین است و استشهادهای که شامل امضاهای کوتاگون بوده است ارائه می‌دهد. موضوع در شورای عالی ثبت مطرح و قرار می‌شود اعتراض مزبور بدادگاه‌های عمومی احاله گردد. بدین‌منظر بق از روز ۲۸ اسفند ۱۳۰۸ که اعتراض نقیبزاده به نمایندگی ساکنان اوین در دادگستری مطرح می‌گردد، پرونده بجریان می‌افتد. تا در سال ۱۳۱۸ بنگاه خالصه تصمیم می‌گیرد اراضی مزبور را با ۳۵ میلیون متر زمین در سرخس معاوضه کند. پس از يك سلسله مکاتبات که بین نایب‌التولیه استان قدس رضوی و دولت صورت می‌گیرد، بالاخره تعویض اراضی عملی می‌گردد و بموجب سند رسمی بنام بنگاه خالصه بدولت انتقال داده می‌شود.

نقض حکم

در شکایت و اعتراضی که نقیبزاده مشایخ در سال ۱۳۰۸ به ثبت شمیران و سپس محاکم دادگستری داده مدعی شده است که بموجب حکم محکمه صالح مرکز صادره ۲۶ اسفند ۱۳۰۸ قریه اوین متعلق به ساکنان این قریه است. ولی وی در دادخواستی که برای اثبات این ادعا نوشت مرتکب اشتباه کوچکی شد و سواد حکم صادر از «محکمه صالح» و حتی وکالتنامه اهالی اوین را بنام خود ضمیمه نکرد. وکلای دولت، بنگاه خالصه و استان قدس رضوی از این نقطه ضعف پرونده استفاده کردند و لوایح مجددی به مراجع دادگستری دادند. در سال ۱۳۳۳ که این پرونده جالب به شعبه ۱۳ دادگاه شهرستان تهران احاله شد نقیب زاده مشایخ از وکالت رعایای اوین استعفا داد و در استعفا نامه‌اش ذکر کرد که برای رفع نقائص پرونده

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

باید بخود اهالی اوین رجوع شود. از این بیعدکه پرونده با جدیت ودقت جریان پیدا می‌کند عده‌ای از متنفذین و سرمایه‌داران پایتخت بنام اینکده قسمتهائی از اراضی بآنها منتقل شده است. با اعمال نفوذهای فراوان سعی کردند، رأی شعبه ۱۳ دادگاه را بنفع خود برگردانند. ولی چنانکه گفته شده قاضی محکمه زبربار نرفت و رأی را که خود صحیح می‌دانست صادر کرد و دیوان کشور نیز بعداً آنرا تأیید و ابلاغ نمود وزارت کشاورزی و جنگاه خالصه پس از صدور این حکم از نخست وزیر تقاضا کردند که دکتر گیانوری را مورد تقدیر قرار دهد و برای وی پاداشی در نظر گرفته شود لیکن پس از چندی که دولت تغییر کرد گیانوری بجای اخذ پاداش از خدمت برکنار گردید و شعبه ۱۳ دادگاه شهرستان منحل شد.

دومین مبارزه

دومین مبارزه‌ای که در بین فراماسونهای ایرانی بر سر احراز مقامات لژ و بخاطر احراز مقامات ماسونی، بین دو دسته از اعضاء لژ تهران، ویداد، در سال ۱۹۶۲-۱۹۶۳ م (۱۳۴۱ - ش) بود. درین سال بین مهندس عباس تاد (که سابقاً نام خانوادگی وی محمدی بوده) با مهندس حسین شقایق و عده‌ای از فراماسونهای دیگر درباره دسته‌بندی‌هایی که بین فراماسونها می‌شود، و همچنین وجود عده‌ای از افراد ناباب که متهم به سوءاستفاده هستند، رویداد. مهندس تاد که در خارج از ایران به عضویت لژ فراماسونری در آمده و مرد پاك و درست و شایسته‌ایست، عقیده داشت که عده‌ای ناباب را بایستی از لژ جدید التاسیس تهران طرد کرده و دسته‌بندی‌های انتخابات‌گرمی استادی لژ را از بین برد.

کار اختلافی آنها تا مرکز لژ در «ادببورگ» کشیده شد و طرفین موافقت کردند که دکتر خان فرخ و کریستو فر فری دو استاد فراماسون واسطه شده آنها را آشتی داده و اختلافات را حل کنند. ولی مهندس تاد حاضر به قبول نظرات هیچک از برادران فراماسونش نشد و از فعالیت در لژهای ایران دست کشید. نامه زیر سند ارزنده و بسیار جالبی است که واقعتاً درون لژهای فراماسونری ایران را فاش می‌سازد، و امیدواریم با نقل این نامه موفق شده باشیم گوشه‌ای از فعالیت درون لژها را آشکار کنیم:

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

یک‌سنداز : اختلافات و اتهامات و نزاع داخلی در لژ تهران

The Grand Lodge of Scotland
OF FREE AND ACCEPTED MASONS

REGISTERED BY
CHARTERED 1704/5
GRAND OFFICE
107 BISHOPSGATE LONDON E.C.4

FREEMASONS HALL
36 GEORGE STREET
EDINBURGH 2

79, BARKLY
MADISON SQUARE, EDINBURGH

Fx/1/2

25th September, 1962.

Dr. Arfa de Farrokh,
c/o Leicester Court Hotel,
41 Queen's Gate Gardens,
South Kensington,
LONDON, S.W.7.

Dear Brother Dr. Farrokh,

I acknowledge with thanks your very kind letter of 22nd September.

Like yourself I am indeed very upset by the unhappiness which has recently been prevailing in Lodge Tehran. I had hoped that after the Office-bearers of the Lodge had their meeting with Brother Fairry they would all withdraw their resignations. From what I can gather the Office-bearers of the Lodge, with the exception of Brother Tod, withdrew their resignations but Brother Tod did not. It might quite well be that Brother Tod had very good reasons for this but if he did hand in his resignation and did not offer to withdraw it, it seems to me that the Lodge had no choice but to accept it. I am naturally very sorry about this and I did explain to Brother Fairry that despite the resignation of the Master, the Brethren of the Lodge could not elect a new Master until the next regular day of election. It might quite well be that Brother Tod has the view that by his resignation he is doing what is best for the Lodge and quite frankly it would be unwise for me to interfere as I am quite sure that Brother Tod and Brother Fairry must have gone into this matter very carefully.

You will be interested to know that at the meeting of Grand Committee held here last Thursday the sum of £500 was granted to the Persian Earthquake Relief Fund. About a month ago I had a delightful visit from Brother Marandi who was in Edinburgh for a few weeks.

نامه دبیر کل گران لژ اسکاتلند به دکتر خان فرخ

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

وصول نامه مورخ ۲۶ سپتامبر شما را با عرض تشکر اطلاع می‌دهد. منم مثل جنابعالی از مصیبتی که بر کرسی تهران وارد آمده است، ناراحت شده‌ام. امیدوار بودم که متصدیان کرسی تهران بدنبال ملاقات با برادر فری استعفانامه‌های خود را پس بگیرند. آنچه درک می‌کنم این است که متصدیان کرسی پس از ملاقات با فری استعفانامه‌های خود را پس گرفتند ولی برادر تاد پس نگرفت. بعید نیست که برادر تاد دلائل قانع‌کننده‌ای در این باره داشته باشد و کرسی نیز چاره‌ای جز قبول آن نداشته است. بدیهی است که از این امر متأسف هستم و به برادر تاد توضیح دادم که با وجود استعفاء رئیس لژ سایر برادران کرسی نمی‌توانند تا روز فرارسیدن روز مخصوص انتخابات رئیس جدید را تعیین کنند. ممکنست برادر تاد تصور کرده که با عمل خود کاری به نفع کرسی انجام داده است. وبدون پرده پوشی باید بگویم که دخالت بنده در این امر عاقلانه نخواهد بود. زیرا کاملاً مطمئن هستم که برادر تاد و برادر فری با دقت هر چه تماقتر به این موضوع رسیدگی کرده‌اند. مسلماً خوشحال می‌شوند اگر اطلاع حاصل کنند. در جلسه کمیته بزرگ که روز پنجشنبه گذشته در اینجا تشکیل شده مبلغ پانصد لیره برای کمک به زلزله زدگان ایران تصویب گردیده. یکماه قبل جلسه لغت بخشی با برادر مندی که سه هفته‌ای در ادینبورگ توقف نموده، بوده داشتم. امیدوارم حالتان خوب باشد و از مسافرت خود به این کشور مستقیماً شده باشید. با احترامات فائقه دوستدار و قادر دیرکل

همین دکتر خان فرخ ارفع السلطنه که به سبب وصلت

شریک دزد و باخانواده علی‌اصغر حکمت و هم چنین فارسی بودن به ما

رفیق قافله نظر لطف و محبت داشت در روزهای واپسین عمرش روزی با

عجله مرا بر بستر بیماری خود احضار کرد.

وقتی در کنسارش هشتم بی‌اختیار گریستم. او که قطب و بیرطریقت بیش از چهارصد فراماسون ایرانی، انگلیسی، امریکائی و سایر ملیتها در تهران بود و هر روز جمعه ده‌ها برادر فراماسون بدیدنش می‌رفتند و روی او را می‌بوسیدند و مطابق سنن ماسونی مصافحه ماسونی می‌کردند، آن‌روز خود را بی‌گس، تنها و درمانده می‌دانست. و می‌گفت ای تف به برادران بی‌حقیقتم. من که با او بحث و جدال بر سر فراماسونهای ایرانی داشتم در آن روز لیخندی به صورت اشک آلوده اوزده، در جوابش گفتم خوشحالم که جدال و بحث چند ساله‌ام امروز به ثمر رسیده و شما را مثل خودم بدبین و متشرف می‌بینم. او تقاضا کرد سکوت کنم و لب فر و بندم.

سیس رونوشتی از وکالت‌نامه‌ای که می‌خواستند از او بگیرند بدستم داد و از من خواست که با فریدون منوکیل دادگستری که سر تیب بهرامی او را معرفی کرده و وکالت ایشان را پذیرفته بود تماس بگیرم. در آن روز مرحوم دکتر فرخ به من گفت که دو نفر از برادران فراماسون او با گرفتن وکالت‌نامه و حق‌الوکاله هنگامت با طرف دعوایش که مالک سابق خانهاش بوده همدست شده و او را در چند مرحله در محاکم دادگستری محکوم کرده‌اند. دکتر فرخ از آن روز به بعد به همه می‌گفت که دکتر ج. ح. و کیل دادگستری که از استادان فراماسونسی است، از نادرست‌ترین مردان جهان است. او هم از توبره می‌خورد هم از آخور. این داستان تأسف‌آور را که یقیناً یکی از علل مرگ استاد اعظم فراماسونری ایران که ۶۵ سال در لژهای امریکائی و انگلیسی و ایرانی عضو بوده، از آن جهت نقل کردیم تا اگر عده‌ای فریب‌گامه (برادری) و کلمک و معاضدت برادران فراماسون با یکدیگر را می‌خورند چشمشان باز شده و به امید داشتن برادران و یاران فداکار و از خود گذشته، خود را به دام لژ نشینان نیاندازند^(۱)

(۱) مرحوم دکتر فرخ سالها در خیابان لاله کوی کاخ سکونت داشت و خانه او مدتها مرکز لژ فراماسونری و اجتماع فراماسونها بوده.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

در بین سالهای ۱۳۳۵ تا ۱۳۴۰ شمسی (۱۹۵۶-۱۹۶۱ م) لژ
دو قالی باعلائم روشنائی در ایران که شعبه‌ای از گراند لژ اسکاتلند است و همچنین
لژهای تهران (لژ تهران) که مؤسسين آن « تنصیب شده » از گراند لژ
 عراق (فیجا) است ، دو قالی با آرمهای مختلف که کار یکی
 از معروفترین قالیبافان اصفهان است ، سفارش دادند .

قالیباف مذکور که در ساختن قالی‌های نفیس تازه و ابتکاری در جهان بی
 رغیب است ، در مدت چهار سال موفق شد قالیچه‌های سفارش شده را تهیه کند .
 مدتها بود که درباره این دو قالیچه نفیس لژهای فراماسونی فعلی تهران داستانهائی
 شنیده بودیم ، ولی چون می‌دانستیم این قالیچه‌ها به موزه گراند لژ اسکاتلند در
 شهر « ادنبورگ » انگلستان داده شده و دیگری نیز در لژ تهران و در داخل محفل
 ماسونی لژ در باشگاه رازی آذربایجان است ، لذا هیچ امیدی بدیدن قالیچه‌ها و
 اطلاع از نقش آنها نداشتیم . اتفاقاً در یکی از روزهای گرم تابستان سال ۱۳۳۹
 ش - (۱۹۶۰ م) که از چهارراه مخبرالدوله (میدان ۲۸ مرداد فعلی) می‌گذشتیم ،
 در مغازه عتیقه فروشی باقری چشمم به قالیچه‌ای افتاد که با علامات فراماسونی
 لژ اسکاتلند منقوش بود ، و در زیر نقوش این قالیچه با حروف لاتین و سه کلمه
 Lodge of Teheran و به فارسی نیز لژ تهران نوشته شده بود . از باقری در باره
 این قالیچه و قیمت آن جو یا شدم . او گفت که قیمت آن یکصد هزار ریال و بافت
 هنرمند معروف اصفهانی است . ماکه هیچگاه در تمام مدت عمر چنین مبلغی نداشته‌ایم ،
 در باره قیمت قالیچه صحبتی نکردیم ، فقط از او خواهش کردم که اجازه عکسبرداری
 از آن را بماندهد . صاحب مغازه با تهیه عکسی از آن موافقت کرد . ولی روز بعد که
 به مغازه عتیقه فروشی مذکور رفتم ، متأسفانه قالیچه را ندیدم و صاحب مغازه
 گفت آنرا بیکی از علاقمندان به آثار عتیقه فروخته است .
 ششماه بعد در تور روز سال ۱۴۴۰ - ش (۱۹۶۱ م) یکی از دوستانم ضمن دیداری

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نقش قالی اهدائی لژ تهران به موزه گراند لژ اسکاتلند - این قالی در اصل بهمان بافته شده.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

که از ما کرد گفت بهترین عیدی که می‌توانم بشو بدهم این است که تو را از محل يك فالیچه فراماسونی آگاه کنم . و سپس مالك فالیچه را که اسماعیل اصائلو مدیرالدوله^۱ بود ، بمن معرفی کرد .

روزی که بملاقات اصائلو رفتم اتفاقاً دکتر عبدالله معظمی استاد دانشگاه و نماینده سابق مجلس شورایی ملی نیز حضور داشتند. پس از اینکه علت ملاقات را شرح دادم، ایشان بدون مضایقه قالی نفیس را بمن نشان داده و حتی اجازه عکس برداری و چاپ آنرا در کتاب دادند .

قالی مزبور يك متر و ۴ سانتیمتر طول و يك متر عرض دارد . زمینه آن گرم رنگ است و سه حاشیه برنگهای قرمز، کرم و آبی دارد و نوع جنس آن کرک و ابریشم است. در نقوش قالی که علامت اثر اسکا تلند است، رنگهای آبی، سفید ، بژ، سبز خاکستری ، کرم و قرمز بکار برده شده است . آقای اصائلو توضیح دادند ، که هنرمند اصفهانی پس از بافتن قالی سفارشی لژ تهران چون نمی‌دانسته که نمی‌بایستی از نقش و نگار و طرحی که برای بافت آن تهیه کرده کپی‌ای تهیه کند ، به همین جهت دومین قالی را که اینک در اختیار من می‌باشد ، بافته و برای فروش به تهران آورده است. من این قالی را بقیمت مناسبی خریداری کرده‌ام . گرچه خودم فراماسون نیستم ولی چون هنرمند ایرانی در ساختن طرح مزبور اعجاز نموده از آن جهت فالیچه را خیلی عزیز می‌دارم و از آن نگهداری می‌کنم . بعدها شنیدیم که لژ تهران برای خرید فالیچه مزبور تلاش کرده ولی موفق نشده است .

۱ - اسماعیل اصائلو از خاندان ایل اصائلو خمه است که سالهای قبل اجدادش به تهران آمده و در پایتخت سکونت دارند . وی سالها در خدمت وزارت کشور بوده . استاندار غرب - کردستان و مدیر کل وزارت کشور و يك دوره (دوره پنجم) نیز نماینده مجلس شورایی ملی بوده است. اکنون ایشان باز نسته اند و دارای سه فرزند پناهمای مهندس داریوش ، مهندس منوچهر و دکتر جراح پلاستیک اصائلو می‌باشد. زبان فرانسه می‌دانند و آثاری ترجمه کرده اند ، و باشیاء عشیقه علاقه و دبستگی فرادانی دارند.

از چپ به راست، مرشدزاده، دکتر متمدی، دکتر محمود هومن، مهندس شقایق، صالح چناباتی، دکتر رسا

از راست به چپ، دکتر خشایار، دکتر کهن، اسحق فری

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

درسیافت سفید کلوب تهران
و در زیر پرچم فراماسونری
اوانسف خانم دیلانیان -
زوریک دیلانیان عضو
سفارت انگلیس

درسیافت سفید کلوب تهران

از راست به چپ: دکتر ضیائی، همزیرنیا، دکتر رحمتیان، دکتر پیرنیا

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سه استاد فراماسونری در حال نوشیدن شراب سلامتی رؤساء لژهای انگلیسی و اسکاتلندی

در این تصویر از چپ به راست ، دکتر محمود دومن ، مهندس حسین شقاقی ، فتح‌الله فرود ، دکتر خشتابار ، دکتر کیان ، کریستوفر اسحق فری ، صالح چنایات دیده می‌شوند

در داخل محفل لژ روشنائی
در ایران ، از چپ به راست ،
دکتر مرشدزاده ، دکتر
کیان ، فرمند ، عرب
شهبانی ، نجات ، قراکوزلو
عبدالرسول .

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

در این تصویر از راست به چپ ، موجد ، کوچکملی ، فراگوزلو ، جلالی ، رشیدی خاثری ، الیاس
دبی ، خان فرخ ، فری ، ایتین برس میز شام برادرانه دیده می شوند

در ضیافت سفید کلوب
تهران از چپ به راست ،
فرزند ، جعفر جهان ،
دکتر مرتضی رسا ، فرهنگ
و بانوانشان .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

شباقت سفید و شام برادرانه
در «تهران کلوب» در زیر
آرم فراماسونری -
از راست به چپ -
فرمنده - دکتر خان فرخ -
رزی و لیلی مازندی -
یوسف مازندی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

غلامحسین سارمی استاد ایزهای فراما-ونری فرانسه در حال نطق

از چپ به راست: مهندس جعفر فروزی، ملک‌پزندی، دکتر پیرتو، غلامحسین سارمی، دکتر مرشدزاده، مهندس ممتدئی
در ضیافت سایید دومین محفل لژ تهران در کوچه کشائی

از راست به چپ: فردوس دکتر حسابی، سرهنگ فضل‌الله مقدم، افخمی، رضا جعفری، حسنعلی حکمت

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تا پایان سال ۱۳۳۹-ش (۱۹۶۰-م) جلسات لژهای تهران و باشگاه رازی کورش در محل لژ (لایت) واقع در کلیسای انجیلی تهران در خیابان قوام السلطنه تشکیل می‌شد. در این سال محمد جواد مستوفی زاده مقاطعه کار نفت و کنسر سیوم که سرمایه هنگفتش را از راه انجام مقاطعه کاری و خدمت به شرکت نفت ایران و انگلیس بدست آورده، محلی در خیابان شاهرخا - کوچه نیائی - پلاک شماره ۲۱ - برای شعبات لژ « روشنائی در ایران » خریداری کرد که سپس بمحل جدید منتقل شد.

محمد جواد مستوفی زاده همواره به برادران ماسون خود می‌گفته « من بودم که شما را از آن محل کثیف نجات دادم » محل جدید که بنام باشگاه رازی نامیده می‌شود، خانه بزرگی است که طبقه فوقانی آن را با اعلام همواشکال ماسونی تزئین کرده‌اند. و اکنون در این محل لژهای تهران، کورش، خیام، نور، ژاندارک، واریا بانام تشریفات تشکیل می‌شود. هنگام تشکیل جلسات لژها، هیچیک از افراد غیر ماسون حق رفتن به طبقه فوقانی را ندارند. باشگاه رازی سومین (۱) سازمان نیمه مخفی لژ های ماسونی انگلیسی و فرانسوی است که در سال ۱۳۴۰ (۱۹۶۱ م) تقاضای تشکیل و ثبت آن از وزارت کشور، ثبت اسناد و شهر بانی شده و موافقت این سازمان های دولتی در تاریخ ۱۲ اردیبهشت ۱۳۴۰ (اپریل ۱۹۶۲-م) اعلام شده است.

فراماسونهای عضو لژهای انگلیسی برای اینکه محل تشکیل لژهای خود را از نظر مردم سازمانهای دولتی مخفی کنند، با استفاده از مقررات تأسیس باشگاهها و مجامع متشابه مصوب سال ۱۳۰۴ هیئت دولت، تقاضای ثبت مؤسسه مذکور را نموده‌اند. تقاضای تأسیس لژ از شهر بانی بوسیله دکتر علی شین پرتو عضو سابق وزارت خارجه و رئیس فعلی کتابخانه دانشکده پزشکی تسلیم شده است. اودر تقاضا نامه اش نام: محمد جواد مستوفی زاده - دکتر رحمت مرشدزاده -

(۱) جلسات لژهای فرانسوی در خیابان ابن سینا کاشی ۴۱۰ و لژ لایت در کلیسای انجیلی تشکیل می‌شود.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سرهنك فضل‌اله مقدم (۱) و حسين رامقین را بعنوان عضو هیئت‌مدیره ذکر کرده و دکتر ذوالرباسین و دکتر جعفر جهان را بنام بازرسین باشگاه معرفی نموده است. بموجب ماده هشتم، مقررات سال ۱۳۰۴ ش (۱۹۲۵-م) که در سال ۱۳۰۹ (۱۹۳۰-م) تکمیل و تأیید شده است «اعمال، مقاصد و مذاکرات سیاسی و ایراد خطابه و مثنیگ‌ها و نطق‌هاییکه جنبه سیاسی داشته باشد در کلوبها، قرائتخانه و مجامع ممنوع است» و حال آنکه باشگاه رازی برای تشکیل جلسات مجمع سیاسی فراماسونی بوجود آمده و در همه جلسات نطق و گفتگو و مذاکرات سیاسی می‌شود.

مقررات خاص و استثنائی باشگاه رازی نموداری از طرز تفکر و چگونگی پنهان کردن مقاصد اصلی کارگردانان فراماسونی از نظر مردم و اجتماع است. در ماده دوم اساسنامه باشگاه رازی نوشته شده:

«... منظور از تشکیل باشگاه رازی عبارتست از: ایجاد روابط دوستی بین اعضای باشگاه بمنظور تعاون و معاضدت و راهنمایی یکدیگر و همفکری و نشر یک مساعی آنها در امور خیریه و خدمات نوعی و علمی و فرهنگی و نیکوکاری نسبت به مردم ایران»

فراماسونها برای اینکه هیچک از غیر ماسونها را به باشگاه راه ندهند، نبره‌ای در ماده ۱۵ اساسنامه گنجانیده‌اند که از تباط اعضای باشگاه را با مردم قطع می‌کند: «اشخاصی که دوستی آنها با اکثریت میسر نبوده و یا دارای اخلاق و ایمان و تربیت و سواد و معلومات کافی نباشد، نمی‌توان عضویت پذیرفت.»

فراماسون‌های انگلیسی برای اینکه سرپوشی بر روی اعمال خود در درون از هم بکشند و درهای باشگاه را بر روی بیگانگان (ماسونها به‌کسانی که فراماسون نیستند بیگانه می‌گویند) ببندند در اساسنامه ۲۸ ماده‌ای باشگاه رازی مقررات

(۱) در شهر یابی دوسرهنك فضل‌اله مقدم خدمت می‌کرده‌اند که اکنون باز نشسته‌اند. سرهنك مقدم - فوق‌الذکر آخرین سمتش مأمور انتظام شهرداری تهران بود. و سرهنك - فضل‌اله مقدم دیگر قبل از باز نشسته شدن رئیس کارگری شهر یابی.

خاصی برای عضویت ورود به باشگاه در بسته و حتی حضور در اطاقهای باشگاه فائل شده‌اند. هیچکس حق ندارد، حتی به‌بار، رستوران و سالن باشگاه « بدون اجازه » و یا عضویت در لژ فراماسونی وارد شود. مقرراتی که اعضای هیئت مدیره باشگاه ظاهراً و کارگردانان لژ باطناً در اساسنامه وضع کرده‌اند عبارتند از:

ماده سوم: باشگاه رازی دارای شخصیت حقوقی و تابع قانون شخصیت‌های حقوقی غیر بازرگانی می‌باشد و مسئول تعهدات مالی باشگاه فقط داری باشگاه است.

ماده ششم: علاوه بر اعضای رسمی باشگاه، فقط کسانی حق ورود به عمارت و محوطه باشگاه را دارند که در انجمنهای خیریه یا سازمانهای خدمات نوعی و علمی و فرهنگی (که برقراری محل تشکیلات آنها در این باشگاه به تصویب هیئت مدیره برسد) عضو باشند و کارت عضویت آنها طبق مصوبات این هیئت صادر شده و ملغی نشده باشد معذک آن اعضای این انجمنها و سازمانها جز در ایام و ساعات و در اطاق و یا اطاقهایی که از طرف مدیرعامل باشگاه برای آنها تخصیص داده شده، نمی‌توانند در باشگاه رازی حضور یابند، و جز موقعیکه مدیرعامل مزبور صلاح بداند نباید حضور داشته باشند.

ماده شانزدهم: قسمت چهارم: قبول یا رد تقاضای مربوط به برقراری محل تشکیل جلسات انجمنهای خیریه یا سازمانهای خدمات نوعی یا علمی یا فرهنگی در باشگاه و تعیین مقررات مربوطه به این کار و همچنین تصویب مقررات مربوطه به جشنها و میهمانیها.

ماده بیست و هشتم: قبول مهمان یا برقراری جشنها و مجالس که اشخاص غیر عضو باشگاه بتوانند در آن شرکت نمایند خواه در عمارت یا محوطه یا در رستوران و بوفه باشگاه باشد تابع مقررات موضوعه از طرف هیئت مدیره بوده و در غیر اینصورت ممکن نیست.

ماده بیست و نهم: هر نوع فعالیت سیاسی از قبیل میتینگ - ایجاد دفتر

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

روز نامه یا حزب در باشگاه ممنوع است .

فراماسون‌ها برای اینکه اداره و درآمد باشگاه رازی را که جنبه غیر بازرگانی دارد موجه و قانونی جلوه دهند ، محل درآمد مؤسسه مذکور را به موجب بند ۲ ماده ۲۱ از : «کماک‌های نقدی اشخاص - امور خیریه - انجام خدمات ملی و نوعی - علمی رادی یا فرهنگی انجمنها و مؤسسات مربوط به این امور دانسته‌اند .»

نکته جالب و قابل تعمق و تأمل در تدوین اساسنامه باشگاه رازی این است که کلیه مواد مندرجه در آن ، عیناً و تنها با تغییر کلمه (حافظ) به (رازی) از اساسنامه باشگاه حافظ لژ همایون که محمد خلیل جواهری آنرا تأسیس و محل تشکیل اجتماعات اعضای لژ مذکور قرار داده بود ، اقتباس شده است . در حالیکه فراماسون‌های کتونی ایران همه افعال و کردار جواهری را ناصواب دانسته و هر وقت از او و سازمانهای لژ همایون یاد می‌کنند ، ابرو هارا درهم کشیده و حتی از گفتن نام او به برادر فراماسونشان دریغ نمی‌کنند . بطوریکه در فصل بیست و پنجم همین کتاب گذشت ، محمد خلیل جواهری برای سرپوش گذاشتن روی اجتماعات و فعالیت‌های لژ همایون در دوران زمامداری نخست‌وزیر آن زمان و اعمالی که ماسونها برای سقوط حکومتی می‌کردند ، باشگاه حافظ را تشکیل داده بود . و در همین محل بود که طرفداران وی و فراماسونهای لژ همایون ، جلسات خود را تشکیل می‌دادند و با اصطلاح ماسونها لژ کار می‌کرد .

فراماسونهای لژهای انگلیسی برای اینکه محل استیجاری **تجدید انتخابات** را خریداری کنند و آنرا به صورت محفل و معبد فراماسونری در آورند ، تصمیم گرفتند از اعضای خود مبلغ یک میلیون تومان جمع آوری کنند . بدین منظور اعضای هیئت مدیره انتخاب شده توسط هیئت مؤسس مستعفی شدند و روز ۲۸ اسفند ۱۳۴۴ - هیئت مدیره جدیدی بدین شرح انتخاب شدند :

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۱. مهندس حسین شقاقی - رئیس هیئت مدیره

۲. محمد مجلسی - دبیر انجمن

۳. مصطفی عامری - خزانه‌دار

۴. فتح‌الله فرود - عضو هیئت مدیره

۵. مهندس جمال گنجی - عضو هیئت مدیره

نخستین تصمیم هیئت مدیره جدید تصویب ماده‌ای برای جمع آوری پول والحق آن به اساسنامه انجمن زکریای رازی بدین شرح بوده:

« هیئت مدیره تصمیم گرفت به شورای انجمن پیشنهاد نماید، اشخاص صلاحیتداری که با تصویب رئیس هیئت مدیره برای پرداخت بهای ساختمان محل انجمن واقع در خیابان انوشیروان دادگر یا اهداء مبلغی شرکت کنند، عضو انجمن رازی شناخته می‌شوند.^۱»

وقتی کار الحاق ماده فوق‌الذکر به اساسنامه انجمن فراماسونری مذکور پایان یافت، مهندس حسین شقاقی استاد اعظم لژهای انگلیسی بخشنامه زیر را برای همه فراماسونهای انگلیسی فرستاد و از آنها خواست تا هر یک از آنها دوهزار تومان برای ساختمان محفل فراماسونری پرداخت نمایند. اینک عین بخشنامه مذکور نقل می‌شود:

آقای محترم و برادر عزیز

بر آن برادر عزیز پوشیده نیست که محل سابق انجمن رازی واقع در خیابان شاهر ضاکوی نیایی با مال الاجاره نسبتاً زیادی که پرداخت می‌شد استعداد کافی و سالون مناسب برای پذیرائی برادران مخصوصاً در اوقاتی که جلسات رسمی و عمومی در آنجا تشکیل می‌شد نداشت و اینمعنی بارها مورد تذکر واقع می‌گردید، توسعه

۱- روزنامه اطلاعات روز ۴ شهریور ۱۳۴۴ و روزنامه رسمی کشور شهنشاهی روز ۱۴ مهر ۱۳۴۴ آگهی اداره ثبت شرکت‌ها را که حاوی ماده جدید الحاقیه اساسنامه و انتخابات دومین هیئت مدیره انجمن زکریای رازی بود چاپ و منتشر کردند.

و بیشتر امور انجمن و ازدیاد تعداد اعضا بویژه در دو سال اخیر این نگرانی را بوجود آورده دیگر تجمع این عده از برادران در چنین محل کوچک و نامتناسب امکان پذیر نیست بطوریکه عده‌ای از برادران بسیار عزیز ما که از دیر باز متوجه این تقیصه شده بودند در صدد برآمدند محل دیگری که متناسب با تعداد اعضا و انجام کارها باشد تهیه نمایند. جستجوی مکان وسیعتر و آبرومند مصادف با معامله یکی از برادران نسبت به محل فعلی انجمن گردید که امکان تحقق بخشیدن باین آرزوی دیرینه را فراهم می‌ساخت. لذا بازحمات زیاد و صرف مبلغ معتدایی بالاخره محل فعلی که از هر جهت آبرومند و شایسته می‌باشد تهیه گردید که متأسفانه تاکنون بملکیت انجمن در نیامده است.

برای اینکه طبق مقررات قانون بتوان اموال غیر منقول تهیه نمود لازم بود قبلاً انجمن رازی دارای شخصیت حقوقی شود و باین منظور با سعی بلیغ عده‌ای از برادران اساسنامه انجمن طرفداران حکیم زکریای رازی که هدف آن پیش برادران معلوم و روشن می‌باشد و فاقد جنبه انتفاعی است تنظیم گردید و انجمن مزبور در تاریخ ۵/۳۰/۴۴ تحت شماره ۷۰۹ به ثبت رسید و دارای شخصیت حقوقی شد و با این ترتیب امکان تحصیل اموال غیر منقول برای انجمن فراهم گردید.

از یکسال قبل تاکنون جلسات متعددی تشکیل تا بر نامه‌ای برای تهیه مبلغ لازم جهت خرید این محل تنظیم گردد و تاکنون در حدود - / ۸۰۰۰۰۰۰ ریال تهیه و بابت تغییرات ساختمان بمالك طبق مدارك و دفاتر موجود پرداخت گردیده. با مطالعاتی که در طرف مدت مزبور بعمل آمد معلوم شد برای پرداخت بهای محل و تهیه اثاثیه و مخارج لازم و هزینه‌های بانکی در حال حاضر در حدود - / ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال لازم است که جزاز طریق توسل به هم عالییه برادران عزیز میسر نیست.

در جلسه روز سه شنبه ۲۳ فروردین ۱۳۴۵ که با حضور ۲۰ نفر از اعضا مؤسس و غیر مؤسس انجمن تشکیل گردیده بود با مطالعه دقیق و با در نظر گرفتن تعداد اعضاء و امکانات مالی آنها اینطور بنظر رسید که اگر حداقل هر يك از برادران ۲۰ هزار

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ریال تقدأ یا با قساط ماهیانه (باسفتد) پرداخت و تعهد نماید بلر جوهری که با همتهای عالی برادران دیگر که دارای قدرت مالی بیشتر می باشند جمع آوری بانههد شود خواهند توانست انجمن ومالك محل را از مضيقه مالی رهائی بخشند و مرکزی را که از روی نقشه صحیح وهم آهنگ با امنویات انجمن ساخته و پرداخته شده است نگاهداری نمایند ، ضمناً باستحضار برادران عزیز می رساند که انجمن باتمیه این محل مرکزی هم برای دیدار دسته جمعی برادران و دیدن و بازدید اعیاد فراهم ساخته و در نظر دارد وسائل پذیرائی نهار و شام و یوفه آ برومند تهیه نماید که اقلاً برادران ماهی چندبار بتوانند نهار یا شام دوستانه و برادرانه در آنجا صرف نمایند .

برای انجام مقاصد فوق دست توسل به عنایت برادران عزیز دراز کرده و بوسیله برادران علاقمند که از راه محبت و اشتیاق عهده دار جمع آوری وجوه و سفته ها شده اند بشما مراجعه خواهد شد و یقین دارد که همت عالی و تصمیم شایسته شما انجمن را در راه مقصودی که در جهت نفع برادران و حفظ آبروی آنها است موفق خواهد ساخت .

انجمن طرفداران حکیم زکریای رازی

در سال ۱۳۴۳ (۱۹۶۴-م) ، سازمان های فراماسونری

انجمن زکریای انگلیسی ، در صدد برآمدند نام باشگاه رازی را به «انجمن رازی

طرفداران حکیم زکریای رازی» تغییر داده و همه فعالیتها و دعوتنامهها و کارهای ماسونی لژهای تابعه را تحت عنوان

نام جدید از سر گیرند . برای انجام این منظور از بیست و سه نفر از فراماسونها عضو لژ تهران - که نخستین لژ انگلیسی در ایران است دعوت بعمل آمد ، و آنان بدین شرح و به عنوان هیئت مدیره انتخاب شدند :

۱- دکتر احمد امامی - ۲- دکتر احمد علی احمدی - ۳- دکتر محمد حسن

نوران - ۴- رضا جعفری - ۵- مهندس حسین شقاقی - ۶- دکتر پرویز کاظمی - ۷-

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

حسین اشرف سمنانی-۸- حسنعلی حکمت-۹- مصطفی عامری-۱۰- دکتر غلامرضا کیان-۱۱- حاج سید ذبیح‌الله ملکپور-۱۲- حسن صابرزاده-۱۳- عباسقلی عرب شیبانی-۱۴- دکتر علی اصغر خشایار-۱۵- دکتر احمد علی آبادی-۱۶- محمد مجلسی-۱۷- اسدالله موسوی-۱۸- دکتر علی یرتو-۱۹- دکتر مهدی ذوالریاستین-۲۰- دکتر رحمت مرشدزاده-۲۱- عیسی بهزادی-۲۲- محمد تقی خستو-۲۳- فتح‌الله فرود.

هیئت مؤسس، نخستین جلسه انجمن حکیم زکریای رازی را روز ششم اسفند ۱۳۴۳- در محل محفل فراماسونری انگلیسی واقع در خیابان انوشیروان دادگر تشکیل داد و افراد زیر را به عنوان هیئت مدیره انجمن انتخاب کرد:

هیئت مدیره اصلی: مهندس حسین شقافی - فتح‌الله فرود - ذبیح‌الله ملک - پور - محمد مجلسی - مصطفی عامری

اعضاء علی البدل: دکتر احمد امامی - رضا جعفری - اسدالله موسوی.

بازرسان: دکتر علی اصغر خشایار - عباسقلی عرب شیبانی

اعضاء هیئت مؤسس و هیئت مدیره پس از اینکه انتخاب شدند، سه نسخه صورت مجلس تأسیس انجمن را امضاء کردند که دو نسخه آنرا طبق ماده ۱۲۷ اساسنامه برای کسب اجازه به شهربانی کل کشور - اداره ثبت شرکتها فرستادند و نسخه سوم را برای بایگانی درلژ فراماسونری تهران ضبط کردند.

همانطوریکه قبلاً گفته شد، فراماسونها وقتی تصمیم می‌گیرند،

شعبه انجمن رازی در یکی از شهرها لژ ماسونی تأسیس کنند، قبلاً در آن محل

در خوزستان «باشگاه» و یا «انجمن» بوجود می‌آوردند، که ظاهر هیچ ارتباطی

با سازمان ینهایی و مخفی ماسونی ندارد. این تشکیلات که

در سازمان های دولتی، شهربانی و اداره ثبت شرکتها به ثبت می‌رسد و برای فعالیت

آنها کسب اجازه رسمی می‌شود، پایه و اساس فعالیت‌های بعدی فراماسونی خواهد بود. و لژهای انگلیسی که همواره سعی دارند در مناطق نفتی لژهای ماسونی تأسیس و اعضاء این لژها را حافظ منافع غارتگران نفت نمایند، موفق شدند از استاد اعظم گران لژ اسکاتلند اجازه تأسیس لژی بنام (خوزستان شماره ۱۶۲۳) را در شهر اهواز کسب کنند. قبل از تأسیس و با اصطلاح فراماسونها «تنصیب و بانقدیس» لژ مذکور ابتدا شعبه انجمن رازی را در این شهر بوجود آوردند. اجازه تأسیس لژ مذکور روز ۲۲ مرداد ۱۳۴۶ از طرف هیئت مدیره انجمن رازی صادر شده و روز دهم آذر ۱۳۴۶ به سراله آذری عضو مؤسس لژهای فراماسونهای تهران و کورش اختیار داده شد که شعبه انجمن را در اهواز به ثبت برساند آگهی ثبت و تأسیس این انجمن روز ۱۴ اسفند ۱۳۴۶ در روزنامه صدای مردم منتشر گردید، که تا امروز نیز این انجمن در آن شهر فعالیت می‌کند.

پس از انتشار آگهی ثبت «انجمن زکریای رازی» در روزنامه‌ها، **انتقاد از مؤسین آقای محمد جنابزاده** که از محققان و نویسندگان ایران **انجمن رازی** است و سال‌ها در رأس مقام‌های قضائی در دادگستری ایران بوده و هت، یک مقاله انتقادی در باره تشکیل انجمن مذکور بوسیله اشخاصی که نام آنها در آگهی برده شده بود، نوشت. ایشان بدون اینکه از هویت و هدف اصلی فراماسونها اطلاع داشته باشد، در روزنامه کوشش (۱) چنین می‌نویسد:

یکی از دوستان نقل می‌نمود که انجمنی بنام (انجمن طرفداران **انجمن نوزاد حکیم حکیم زکریای رازی**) تشکیل شده و از اداره ثبت شرکت‌ها **زکریای رازی!** و مالکیت صنعتی تقاضای ثبت رسمی شده است.

پرسیدم غرض از تشکیل چنین انجمنی آنهم با چنین نام چه می‌باشد؟

ایشان اظهار داشتند که موضوع بزرگداشت عالم و فیلسوف و طبیب عالیقدر

(۱) روزنامه کوشش شماره ۲۱۹۲۹ - شهریور ۱۳۴۴

ایرانی محمد زکریای رازی و فروبیج کتب و کشفیات عالم مزبور در ایران و جهان است .

گفتم البته آقایان مؤسسين انجمن می دانند که زکریا بنا به تحقیق کمال و معرفتی نداشته، و بهمین دلیل فرزند خود (محمد) را دنبال کسب کاری مانند زرگری و صرافی و غیره گسیل داشته است و این اشتباه را که در عنوان انجمن شده در بیان موضوع با افزایش کلمه (محمد) مرتفع نموده اند .

دوست من عده ای از اعضاء انجمن را معرفی نمود .

نخست چنین گمان داشتم که انجام این کار مهم مشترك را باید اهل فن یعنی پزشکان حاذق و روانشناسان و آگاهان بعلوم طب نفسانی و داروشناسی و دانشمندان حکمت و فلسفه بعهد گرفته باشند و جای بسی خوشوقتی و مباهات است که چنین فکری بمرحله عمل رسیده و ما را در آینه نزدیک از تشبعت خاورشناسان که بالاخره از روی ناچاری و پیراکنندگی منابع تحقیق نزد ما نیازمند آنان نموده است و اقوالشان برای عموم خواه دلیل و حجت قرار گرفته و طوعاً و کرهاً باید آنچه گفته اند و نوشته اند بپذیریم آسوده خواهد ساخت و برآستی چرا باید ما بزرگان خودمان را از حکماء و عرفا و ادبا و شعرا و اطباء و هنرمندان و نقاشان و معماران و مهندسان از دریچه دیدگان بیگانگان بشناسیم؟ این اقدام کار بسیار مفید و ثمر بخشی است و البته مستلزم دقت و فرصت زیاد و مخارج لازم و اطلاعاتی عمیق و جامع و عشقی سوزان و نه تنها در مورد محمد زکریای رازی بلکه نسبت بشمام بزرگان این سرزمین بایک روش صحیح که اصول و نوع عمل و تحقیق را دیگران که در این کار بر ما پیشی گرفته اند نشان داده و در حقیقت راه را تا درجه هموار ساخته اند .

ولی اگر بخواهیم تسلیم نظرات دیگران شویم و کارهای شده را بصورت ناقص

و تبلیغاتی در آوریم بیفایده بلکه زیان آور است .

نام کسانی را که مؤسس این انجمن شده اند غالباً شنیده ایم ولی تخصص و اطلاعات

هر يك از آقایان که بعنوان هیئت مدیره معرفی شده اند در رشته ها و علوم و کارهای

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دیگری است که ارتباطی با موضوع سخن درباره محمد زکریای رازی ندارد . ولی این گمان و پندار موجود است که شاید ۲۱ نفر دیگر که تا نشان درج شده از میان دانشمندانی واجد صلاحیت برگزیده شده باشند و در غیر این صورت اشتغال باین کار علاوه بر آنکه آنها را از اشتهار و هنر مخصوص خودشان باز می‌دارد در این راهی که پیش گرفته‌اند توفیقی نخواهند یافت مگر آنکه (نعوذ باللہ) در رشته های پزشکی و ادبی و فلسفه ایرانی هم قصد انحصار و احتکار در میان باشد تا بعنوان تشکیل انجمن طرفداران فلان دانشمند سایر دانشجویان و فرهنگ پژوهان از مطالعه و مراجع و مباحثه و اظهار نظر فی المثل درباره محمد زکریای رازی ممنوع باشند و تحقیقات و نوشته‌های آنان تا وقتیکه مورد تأیید واقع نشود در مطبوعات منعکس نگردد .

دوست من گفت این بدگمانی شما برای چیست ؟

گفتم مارگزیده از ریسمان سیاه می‌ترسد و من ایام و روزگاری را دیدم که هنگامیکه می‌خواستم درباره آثار سعدی بحث کنم و کتاب بنویسم مواجه با طاسمات عجائب و هفت خوان رستم گشتم و راهنمایان نامه نگاری برای اینکه مهر (روا) روی نوشته‌های من بزنند حتی گفته سعدی را هم اصلاح می‌نمودند و قسمت زیادی از نثر و نظم استاد سخن را حذف می‌کردند...

در هر حال اگر در زیر نام انجمن فصد تجارت در میان است امری جداگانه است .

ولی تحقیق و تدقیق در آثار رازی و سایر بزرگان ثبت رسمی و انحصاری نمی‌خواهد کاشفان و مخترعان و هنرمندان و مؤلفان و محققان حق دارند از قانون مالکیت صنعتی بهره‌مند شوند و مطلب انحصار نمایند .

ولی هیچ قانونی اجازه نمی‌دهد که جمعی بیابند و بعنوان طرفداران حکیم زکریای رازی در بست مالک تألیفات و تحقیقات (محمد زکریای رازی) شوند و وزیر

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

این نام عکس‌العملی بوجود آید که هیچکس درباره این مرد بزرگ افتخار ایران و سرشناس در فرهنگ جهان در کشور ما وارد بحث و مطالعه نکردد و تنها خاورشناسان که اجبار به متابعت از این حق انحصاری انجمن ندارند کماکان در کار خویش آزاد و دستشان باز باشد.

در فراختای جهان متمدن که از برکت تعمیم فرهنگ دیو خود خواهی و نادانی فراری شده هنوز انحصار طلبی و احتکار موروثی بانواع و اشکال برنگ روز در افکار و اخلاق افراد باقی است.

شاهنشاه بزرگ ما با انقلاب ششم بهمن ۱۳۴۱ هر نوع انحصار منموم را درهم شکستند و بهمه افراد آزادی عطا فرمودند که هر کس در شغل و مقام خود در وی دانائی و عقل و خرد پیش برود و به مدارج لیاقت و شایستگی خود برسد.

اما کسانی در میان ما وجود دارند که برای نوید نمودن نسل جوان و محرومیت آنان از تعلیمات عالیه حتی حق تحقیق مستقل درباره بزرگان نقشه های عجیب و غریب طرح می کنند.

البته این نقشه های انحصار طلبی نقش بر آب است و هیچکس حق ندارد فرهنگ و آثار بزرگان را هر چند به ثبت رسمی برسد حق مطلق خود بدانند چرا باید اشخاصی که در کارهای خاصی صلاحیت دارند از دائره خویش گام فراتر بگذارند و بکارهای افراد صالح دستبرد بزنند؟

اگر در جامعه ما مانند جوامع مترقی هر کس بکار خود مشغول باشد و همه نخواهند همه کاره، ولی وقتی فی‌المثل عطارد سیمان و هندوانه و منسوجات می فروشد و دارو و فروش کتاب فروشی را هم شمیمه کار خود می نماید نه عطارد در کارش توفیق پیدا می کند نه دارو فروش و کذا فعل و تفعّل.

(پایان)

اینک عین اساسنامه انجمن را نقل می کنیم :

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۲ - هیئت مدیره .

۳ - مدیر عامل .

۴ - هیئت نظار یا بازرسان .

ماده ۹ - شوری از اشخاص مذکور در ماده ۷ تشکیل و در صورت فوت یا استعفا هر يك جانشین او از طرف شورای مزبور در جلسه‌ای که منظمأ تشکیل شده باشد با رأی اکثریت دوسوم (دو ثلث) نسبت به تعداد کل انتخاب خواهد شد و تعداد اعضاء شوری علاوه بر مؤسسين بر حسب احتیاج به پیشنهاد هیئت مدیره و به ترتیب مزبور قابل افزایش است .

ماده ۱۰ - کلیه معاملات غیر منقول بنام انجمن باید بتصویب شوری رسیده باشد ولی سایر معاملات ضروری انجمن بتصویب هیئت مدیره یا در حدود اختیار انیکه هیئت مدیره بدهد انجام خواهد یافت .

ماده ۱۱ - شوری در هر سال لا اقل یکبار برای شنیدن گزارش هیئت مدیره و بازرسان و تصویب تراز نامه و بر نامه عمل انجمن و انتخاب بازرسان تشکیل و همچنین در هر موقع که هیئت مدیران (با اکثریت آراء) یا هیئت بازرسان (باتفاق آراء) و با يك ربع تعداد اعضاء شوری ضروری دانسته و دعوت نمایند تشکیل می گردد .

تبصره - حضور دو ثلث اعضاء برای رسمیت یافتن جلسه شوری ضروری است و تصمیمات با اکثریت آراء حضار اتخاذ می گردد ولی چنانچه برای موضوعی دعوت بعمل آید و در مرتبه اول اکثریت دوسوم حاصل نشود جلسه بعد بفاصله لا اقل در روز بوسیله دعوت نامه و اعلان در روزنامه کثیرالانتشار دعوت می شود و در این جلسه با هر تعداد از اعضاء که حضور یابند تصمیمات با اکثریت آراء حضار اتخاذ می گردد باستثنای تغییر اساسنامه و انحلال انجمن و تعیین عضو جدید شوری که این موضوعات در همین جلسه بدون موافقت دو ثلث از تعداد اعضاء شوری میسر نخواهد بود و در هر دعوت که از این شوری بعمل می آید باید دستور جلسه در دعوتنامه قید گردد .

ماده ۱۲ - هیئت مدیره و بازرسان انجمن از طرف شوری از بین اعضاء آن

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

انتخاب می‌گردند و در مقابل آن مسئول می‌باشند.

ماده ۱۳ - تعداد اعضای هیئت مدیره پنج نفر است و این هیئت دارای سه نفر اعضای علی‌البدل نیز خواهد بود و کلیه آنها برای مدت سه سال انتخاب می‌گردند و در صورت فوت یا استعفای هر یک در ظرف سه سال جانشین او نیز باید از طرف شوری انتخاب گردد.

ماده ۱۴ - هیئت مدیره مسئول حسن انجام امور انجمن بوده و لااقل ماهی یکبار تشکیل جلسه می‌دهد و در اولین جلسه باید از بین اعضای خود یک نفر رئیس - یک نفر دبیر و یک نفر خزانه‌دار برای انجمن انتخاب نماید و همچنین باید در همین جلسه یک نفر مدیر عامل برای انجمن یا خارج با رأی مخفی برای مدت سه سال انتخاب گردد.

تبصره - دبیر و خزانه‌دار در ظرف مدت مأموریت خود جز در صورت فوت یا استعفاء و یا بنا به تصویب شوری قابل تعویض نخواهند بود ولی مدیر عامل در هر موقع از طرف هیئت مدیره قابل تعویض است و نیز هیئت مدیره می‌تواند یک نفر کمک خزانه‌دار از اعضای انجمن یا از خارج انتخاب کند.

ماده ۱۵ - هیئت مدیره بدعوت رئیس آن و با بدعوت دبیر و خزانه‌دار (توأمأ) و با بدعوت مدیر عامل باید تشکیل گردد. این هیئت با حضور چهار نفر از اعضای رسمیت یافته و تصمیمات با اکثریت سه نفر اتخاذ می‌گردد و در صورت تساوی آراء تصمیم طرفی که رئیس هیئت مدیره در آن واقع است قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۱۶ - مدیر عامل در مقابل هیئت مدیره مسئول است و مأمور حسن اداره انجمن در حدود اختیاراتیکه از طرف هیئت مدیره معین می‌شود بوده و مسئول حفظ و حراست کلیه دارائی منقول و غیر منقول انجمن و انتظام امور آن می‌باشد و بر کلیه مستخدمین و حقوق بگیران انجمن ریاست دارد.

ماده ۱۷ - کلیه دریافتیهای انجمن بخزانه‌دار انجمن تحویل و پرداختها با اعضای خزانه‌دار و مدیر عامل یا رئیس هیئت مدیره انجام می‌پذیرد.

خواهد شد. این هیئت از این ببعده در این اساسنامه شوری نامیده می‌شود.

ماده ۸ - سازمان انجمن عبارت است از:

۱ - شوری

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ماده ۱۸ - مدیرعامل با تصویب هیئت مدیره، بنا بر حدود اختیار اینکه باو داده شده حق استخدام برای انجمن دارد ولی پرداخت حقوق باید در حدود بودجه و مصوبات هیئت مدیره باشد و در صورت اختلاف نظری بین مدیرعامل و خزانه‌دار و همچنین در صورت غیبت هریک از آنها رئیس هیئت مدیره با امضاء خود رفع اختلاف نموده و یا بجای یکی از آن دو نفر حوالجات و چکها و اوراق بهادار را امضاء خواهد نمود.

ماده ۱۹ - کلیه وجوه نقدی انجمن بیش از یکمزار ریال باید بیانکی که مورد تصویب هیئت مدیره واقع باشد سیرده شود و امضاهای رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل و خزانه‌دار هر سه بیانک مزبور معرفی گردد تا چکها با امضای دو نفر از آنها قابل پرداخت باشد.

تبصره - مسئول تنظیم تراز نامه سالیانه انجمن مدیرعامل است.

ماده ۲۰ - شوری به پیشنهاد هیئت مدیره یا پنج نفر از اعضاء خود آئین نامه و کمیسیونهایی را که ضروری بداند تعیین و تصویب خواهد نمود و هیئت مدیره و مدیرعامل مأمور اجرای تصمیمات شورای مزبور می باشد.

ماده ۲۱ - هیئت نظار با بازرسان مرکب از دو نفر است که از بین اعضاء شوری یا از بین سایر اعضاء انجمن برای مدت یکسال انتخاب می گردند.

ماده ۲۲ - نظار با بازرسان بکلیه اوراق و اسناد و دفاتر انجمن حق رسیدگی داشته و موظفند این بازرسی را بطور منظم لااقل ماهی یکبار انجام و گزارش سالیانه خود را از برای شوری تهیه و لااقل پانزده روز قبل از تاریخ جلسه سالیانه شوری يك نسخه آنرا در اختیار هیئت مدیره بگذارند و این گزارش باید قبل از تاریخ جلسه سالیانه شوری تهیه و يك نسخه آنرا در اختیار هیئت مدیره بگذارند و این گزارش باید قبل از تصویب تراز نامه و تصویب گزارش هیئت مدیره و در جلسه سالیانه شوری قرائت گردد. بازرسان متفقاً در مواقع پیش آمدهای مهم می توانند هیئت مدیره شوری را برای تشکیل جلسه فوق العاده دعوت نمایند.

- ماده ۲۳ - انحلال انجمن در حکم تغییر اساسنامه بوده و حد تصاب آراء برای تصویب آن دو سوم تعداد اعضاء اصلی شوری می باشد .
- ماده ۲۴ - در صورت تصمیم با انحلال انجمن سه نفر یا بیشتر از بین اعضاء شوری یا از خارج انتخاب می گردند که بتصفیه مأمور انجمن اقدام خواهند نمود و مازاد داری انجمن پس از انحلال و تصفیه یکی از انجمن هائیکه مقاصدی نظیر موضوع انجمن داشته یا بمنظور امور خیریه تشکیل یافته باشند از طرف شوری و یا تصویب آن اختصاص داده خواهد شد .
- ماده ۲۵ - نسبت بمسائلی که در این اساسنامه پیش بینی نشده به پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب شوری اخذ تصمیم خواهد شد .
- ماده ۲۶ - این انجمن مطلقاً در امور سیاسی مداخله نخواهد نمود .
- ماده ۲۷ - کلیه تغییرات حاصله در مواد این اساسنامه و با تدوین و تنظیم آئین نامه اجرائی آن با مقررات جاریه کشور مغایرتی نداشته و پس از اطلاع و تصویب مراجع صالحه بمورد اجراء گذارده خواهد شد .

(۲)

لتر گردش شماره ۱۵۷۴

تابع قانون اساسی اسکاتلند

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سومین لژ فارسی زبان وابسته به گرانلد لژ اسکاتلند، لژ کورش
 شماره ۱۵۷۳ لژ کورش شماره ۱۵۷۴ می باشد. این لژ انگلیسی را می توان
 کانونی برای پذیرش اعضای جدید سایر تشکیلات فراماسونی
 انگلیسی دانست. زیرا برخلاف لژ خیام که در آن تحصیل
 کرده ها و روشنفکران عضویت دارند، در این لژ اشخاص رنگا رنگ با افکار و
 عقاید و مشاغل گوناگون و حرف مختلف گرد هم آمده اند.

فرمان تأسیس لژ کورش در ۱۴ اگست ۱۹۶۰ از طرف استاد اعظم گرانلد لژ
 اسکاتلند، صادر شده و در ۹ آذر ۱۳۳۹ در تهران در کاخ بنیان آزاد (کلیسای انجیلی)
 زیر نظر استادان انگلیسی لژ روشنائی در ایران گشایش یافته است. در سالنامه
 سال ۱۹۶۱ نام این لژ در ردیف سایر لژهای جهانی اسکاتلند ثبت گردیده و از سال
 بعد نخستین رابطین لژ در انگلستان و ایران بدین شرح معرفی شده اند:

John Mitchell, CBE, T. D., 9 Atholl Crescent, Edinburg, 3
 P. A. Melrose, Viewbang, Gilmerton, Edinburg, q Frederick T. Farr-
 nant, 382 Holborn Street, Aberdeen. Hormoz Pirnia, AV. Lalezar-
 now, Kucheh, Pirnia Tehran.

بنیان گزاران لژ کورش که در نشریه های رسمی این لژ معرفی شده اند به شرح
 زیر می باشند:

- ۱- برادر دکتر علی یرتو
- ۲- برادر دکتر جعفر جهان
- ۳- برادر دکتر رحمت مرشدزاده
- ۴- برادر حسین رامتین
- ۵- برادر دکتر مهدی ذوالریاستین

- ۶- برادر احمد افخمی
- ۷- برادر علیرضا هروی
- ۸- برادر دکتر احمد توکلی
- ۹- برادر مهندس علی اصغر بختیار
- ۱۰- برادر یوسف مازندی
- ۱۱- برادر فتح‌الله فرود
- ۱۲- برادر کیقباد ظفر
- ۱۳- برادر مهندس حسین شفاقی
- ۱۴- برادر دکتر عبدالحسین راجی
- ۱۵- برادر دکتر ارفع الساطنه فرخ
- ۱۶- برادر هرن
- ۱۷- برادر دکتر گزنی
- ۱۸- برادر صالح چتایات
- ۱۹- برادر ادوارد چتایات

لژ کورش در سومین چهارشنبه هر ماه مسیحی در باشگاه رازی ، تشکیل جلسه می‌دهد و همانطور که گفته شد ، لژهایی که در تهران یا یکی از شهرهای ایران تشکیل می‌شود ، ابتدا اعضای آن در این لژ پذیرفته شده ، سپس به سایر لژها منتقل می‌شوند .

در دوران فعالیت هشت ساله لژ مذکور تاکنون ، چندین « استاد ارجمند » که یکی از مقامات عالی فراماسونی است ، درین لژ پذیرفته شده‌اند که برای نمونه نشریات ورود و نفر از استادان را از نشر به بسیار محرمانه خود آنها نقل می‌کنیم :

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

لؤ اعظم اسکاتلند

بنایان آزاد و پذیرفته شده باستانی

لژسوروش شماره ۱۵۷۳

تنصیب

برادر دکتر مهدی ذوالریاستین

بسمت

حضرت استاد ارجمند

و

افسران لژ

بوسیله

برادر دکتر علی پرتو

استاد ارجمند تنصیب کننده

در محل لژ

در تاریخ چهارشنبه ۲۷ آذرماه ۱۳۴۲

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مراسم تنصیب

- ۱- لژ کوروش شماره ۱۵۷۴ بوسیله حضرت استاد ارجمند تنصیب کننده در درجه اول افتتاح می شود .
- ۲- رئیس تشریفات تنصیب کننده برادر ارجمند دوراجی استاد تعیین شده را معرفی می نماید .
- ۳- حضرت استاد ارجمند تنصیب کننده خطابه‌ای برای استاد تعیین شده ایراد می نماید .
- ۴- حضرت استاد ارجمند پیشین تکالیف و مقررات باستانی را قرائت می نماید .
- ۵- حضرت استاد ارجمند تنصیب کننده مراسم آراء سوگند استاد انتخاب شده را انجام می دهد .
- ۶- کارآموزان از لژ خارج می شوند . لژ بدرجه دوم برده می شود .
- ۷- کاربران از لژ خارج می شوند . لژ بدرجه سوم ارتقاء می یابد .
- ۸- استاد بنایان از لژ خارج می شوند . هیئت استادان تنصیب شده تشکیل می گردند .

۹- تنصیب

- ۱۰- لژ بدرجه سوم ادامه داده می شود - استاد بنایان بداخل لژ پذیرفته می شوند .
- ۱۱- بحضرت استاد ارجمند از شرق سلام داده می شود و ابزار استادی باو ارائه می گردد .
- ۱۲- لژ بدرجه دوم تنزل داده می شود و کاربران بداخل لژ پذیرفته می گردند .
- ۱۳- بحضرت استاد ارجمند از غرب سلام داده می شود و ابزار کاربری باو ارائه می گردد .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

- ۱۴- لژ بدرجه اول تنزل داده می‌شود و کارآموزان بداخل لژ پذیرفته می‌گردد .
- ۱۵- بحضرت استاد ارجمند از جنوب سلام داده می‌شود و ابزار کارآموزی باو ارائه می‌گردد .
- ۱۶- فرمان وقانون اساسی لژ اعظم و آئین نامه داخلی لژ باستاد لژ ارائه و تحویل می‌شود .
- ۱۷- سایر افسران لژ سوگند یاد می‌نمایند و با دریافت نمودارهای سمتهای خود تنصیب می‌شوند .
- ۱۸- حضرت استاد بسیار ارجمند برادر عباسقلی گلشائیان جهت استاد ارجمند خطبه ایراد می‌نماید .
- ۱۹- حضرت استاد ارجمند برادر رشیدی حائری جهت سرپرست‌ها خطبه ایراد می‌کند .
- ۲۰- حضرت استاد ارجمند برادر دکتر جعفر جهان برای برادران خطبه ایراد می‌نماید .
- خواندن دعا بوسیله خطیب .
- حضرت استاد ارجمند تنصیب‌کننده کوبه را که علامت قدرت است بحضرت استاد ارجمند اعطا می‌نماید .
- ۲۱- حضرت استاد ارجمند پاسخ می‌دهد .
- ۲۲- لژ بنحو مقرر و باستانی بسته می‌شود .

اسامی استادان ارجمند تنصیب‌کننده

- ۱- حضرت استاد ارجمند تنصیب‌کننده برادر دکتر علی یرتو
- ۲- حضرت استاد ارجمند پیشین تنصیب‌کننده برادر حسین شفاقی
- ۳- سرپرست ارجمند اول تنصیب‌کننده برادر فتح‌الله فرود

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۴- سرپرست ارجمند دوم تنصیب کننده برادر دکتر رحمت مرشدزاده
 ۵- رئیس تشریفات تنصیب کننده برادر دورابچی
 ۶- دربان داخلی تنصیب کننده برادر ارجمند صالح چتایان
 ۷- نگهبان خارجی تنصیب کننده برادر ارجمند اوانسوف

تشریفات مقام استادی مهندس جعفر فزونی

برای نشان دادن تشریفات داخلی لژ کورس ، مراسمی که در ارتقاء مقام استادی مهندس جعفر فزونی نیز در روز ۴ آذر ۱۳۴۳ انجام گردیده ، عیناً از رساله چاپ شده ، نقل می کنیم.

اسامی استادان ارجمند تنصیب کننده :

- ۱- حضرت استاد ارجمند
 تنصیب کننده برادر بسیار ارجمند دکتر علی پرتو
 ۲- حضرت استاد ارجمند پیشین
 تنصیب کننده برادر ارجمند دکتر مهدی ذوالریاستین
 ۳- سرپرست ارجمند اول
 تنصیب کننده برادر ارجمند فتح الله فرود
 ۴- سرپرست ارجمند دوم
 تنصیب کننده برادر ارجمند دکتر محمود ضیائی
 ۵- رئیس تشریفات تنصیب کننده برادر بسیار ارجمند مهندس حسین شقاقی
 ۶- نگهبان داخلی تنصیب کننده برادر ارجمند دکتر احمد علی احمدی
 ۷- نگهبان خارجی تنصیب کننده برادر عامری

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

مراسم تنصیب

- ۱- لژکوروش شماره ۱۵۷۴ - بوسیله حضرت استاد ارجمند تنصیب‌کننده در درجه اول افتتاح می‌شود .
- ۲- رئیس تشریفات تنصیب‌کننده برادر ارجمند مهندس حسین شفاقی‌استاد تعیین شده را معرفی می‌نماید .
- ۳- حضرت استاد ارجمند تنصیب‌کننده خطابه‌ای برای استاد تعیین شده ایراد می‌نماید .
- ۴- حضرت استاد ارجمند پیشین تکالیف و مقررات باستانی را قرائت می‌نماید .
- ۵- حضرت استاد ارجمند تنصیب‌کننده مراسم یادکردن سوگنداستاد انتخاب شده را انجام می‌دهد .
- ۶- کارآموزان از لژ خارج می‌شوند . لژ بدرجه دوم برده می‌شود .
- ۷- کاربران از لژ خارج می‌شوند : لژ بدرجه سوم ارتقاء می‌یابد .
- ۸- استاد بنایان از لژ خارج می‌شوند . هیئت استادان تنصیب شده تشکیل می‌گردد .
- ۹- تنصیب .
- ۱۰- لژ درجه سوم ادامه داده می‌شود . استاد بنایان بداخل لژ پذیرفته می‌شوند .
- ۱۱- به حضرت استاد ارجمند از شرق سلام داده می‌شود و ابزار استادی باو ارائه می‌گردد .
- ۱۲- لژ بدرجه دوم تنزل داده می‌شود و کاربران بداخل پذیرفته می‌گردد .
- ۱۳- به حضرت استاد ارجمند از غرب سلام داده می‌شود و ابزار کاربری باو

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ارائه می‌گردد .

۱۴- لژ بدرجه اول منزل داده می‌شود و کار آموزان بداخل لژ پذیرفته می‌گردد.

۱۵- بحضرت استاد ارجمند از جنوب سلام داده می‌شود . و ایزار کار آموزی باو ارائه می‌گردد .

۱۶- فرمان و قانون اساسی لژ اعظم و آئین نامه داخلی لژ باستاد لژ ارائه و تحویل می‌شود .

۱۷- سایر افسران لژ سوگند یاد می‌نمایند و بدریافت نمودارهای سمتهای خود تنصیب می‌شوند .

۱۸- حضرت استاد ارجمند برادر دکتر خشایار جهت استاد ارجمند خطبه ایراد می‌نماید .

حضرت استاد ارجمند برادر دکتر محمود هومن جهت سرپرستها خطبه ایراد می‌کند .

حضرت استاد ارجمند برادر دکتر امیر حکمت برای برادران خطبه ایراد می‌نماید .

۱۹- خواندن دعا بوسیله خطیب

۲۰- حضرت استاد ارجمند تنصیب کننده کوبه را که علامت قدرت است بحضرت استاد ارجمند اعطا می‌نماید .

۲۱- استاد بسیار ارجمند پاسخ می‌دهد .

۲۲- لژ بنحو مقرر و باستانی بسته می‌شود .

در هر يك از لژهای فراماسونی انگلیسی ، فارسی زبان برنامه‌های منظم ۹ ماهه تنظیم می‌شود که در روز و ساعات معین عیناً اجراء می‌گردد . برای نشان دادن طرز کار لژ کورش دو برنامه ماهانه را نقل می‌کنیم :

**برنامه‌های
ماهانه**

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ل. کوروش، شماره ۱۵۷۴ ق. ا. ا.

تأسیس دسامبر ۱۹۶۰

ج. ا. ا.

برادر ارجمند رضا جعفری

س. ا. ا.

برادر ارجمند دکتر محمود علوی

س. ا. د.

برادر ارجمند حسن مصطفوی

تهران پتاریخ ۳۵ اسفندماه ۱۳۴۳ جلسه شماره ۸۰ ل. در درجه ۴ کلیمکت
برادر گرامی:

بنا با مرح. ا. ا. از آن برادر گرامی دعوت میشود که در جلسه ^{روزنامه} ل. کوروش که ساعت ۶:۳۰
بعد از ظهر روز چهارشنبه ۳۵ اسفندماه ۱۳۵۳ مطابق با ۱۶-۱۷ آبان ماه ۱۹۷۴ میلادی در محل انجمن
دازی واقع در خیابان شاهرما خیابان انوشیروان دادگر شماره ۶۶ تشکیل میشود حضور بهم رسانید.

دیر ل.

دکتر ذوالریاستین

برنامه کار

- ۱ - افتتاح کارگاه.
- ۲ - قرائت دعوتنامه و صورت جلسه عادی ۳۰ بهمن ماه و صورت جلسه فوق العاده ۱۹ اسفند
- ۳ - قرائت صورت جلسه کمیته تحقیق و امور عمومی.
- ۴ - ..... استفتاء آقایان مشروحه زیر:

برادر دکتر کمال الدین ازمین و دکتر یگانه حاکر و دکتر هوشنگ فردوس

• قرائت و اخذ رأی پدیدخواست عضویت بیگانگان ۱ - حبیب سالاریزادی - متولد بیست و نه سال ۱۳۹۹ ساکن کوچه کاخ خیابان جلال
پلک ۲۶ معرف برادر حسین مصطفوی و استاد ارجمند رضا جعفری ۲ - محمد کشاورزبان - معاون پارلمانی وزارت صنعت و نظارت معادن
ملازم سال ۱۳۹۹ ساکن خیابان امیر ابراهیم شماره ۲۶ معرف برادر حسین مصطفوی و دکتر طاهر نیالی ۳ - دکتر سید محمد سلطان
مدیر کل پزشکی قانونی متولد سال ۱۳۹۸ ساکن ۱۹۶ خیابان فرمت معرف برادر دکتر علوی و حسن مصطفوی ۴ - مادی اوسین معرف
دکتر مرشد زاده و دکتر ذوالریاستین

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لژ کورش شماره ۱۵۲۳ ق . اس اسکاتلند
تأسیس دسامبر ۱۹۶۰

استاد ارجمند لژ کورش
برادر دکتر محمود علومی

س . ارجمند اول
برادر حسن مصطفوی

س . ارجمند دوم
برادر حسن صابرزاده

برادر گرامی

بنابا امر حضرت استاد ارجمند از آن برادر گرامی دعوت می شود در جلسه
عادی شماره ۹۳ لژ محترم کورش که در ساعت شش و نیم بعد از ظهر روز چهارشنبه ۳۱
خرداد ماه ۴۶ مطابق با ۲۱ ژون ۱۹۶۷ در محل انجمن رازی واقع در بین بست
انوشیروان دادگر تشکیل می گردد حضور بهم رسانند .

لژ در درجه ۳ کار میکند
لباس اسمو کینگک یائیره

دبیر لژ کورش
ف. طباطبائی

بر نامه کارها

۱ - افتتاح لژ

۲ - قرائت دعوتنامه و صور تجلسه عادی شماره ۹۲ و صور تجلسه کمیته تحقیق

وامور عمومی مورخه دهم خردادماه ۱۳۴۶

۳ - ارتقاء برادران مسعود عرب شیبانی و دکتر حسین داودی و هر مزدیار -

ورهرامیان ومهندس علی اصغر اربابی به درجه ۳ استادی

۴ - اخذ رأی نسبت بورود داوطلبان (سید علی اکبر طباطبائی رئیس دادگاه

شعبه ۳ دیوان کیفر متولد سال ۱۲۹۸ ساکن خیابان نصرت غربی شماره ۱۹۶ - تلفن -

۹۴۸۷۹ بمعرفی برادران جعفر فزونی و دکتر علومی (۲ دکتر سید علی افقه مدیر کل

اداره اعزام محصل متولد ۱۳۰۲ ساکن خیابان ۴۰ متری نواب - کوچه عقیلی شماره

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای نبوسد

سازگسوتش
شماره ۱۰۷۴ و ۱۰ اس

تهران - بتاريخ ۱۷/۱۰/۴۱

آقای عزیز و برادر گرامی دکتر **دکتر ارجمند**

بدستور استاد ارجمند از آن برادر محترم دعوت میشود که در جلسه جاری لژ محترم کوروش که در ساعت شش بعد از ظهر ۲۶/۱۰/۴۱ مطابق ۱۶/۱/۴۳ در محل لژ تشکیل میشود حضور بهم رسانید

لسز در درجه **ک** کار میکند
لباس اسوکتینگ

۱۲ تلفن ۹۵۳۴۴۴ بمعرفی برادر کاظم فشارکی طباطبائی و قائمید برادر ارجمند دکتر
پرتو (۳) دکتر احمد عاطفی معاون وزارت بهداشتی متولد سال ۱۳۰۰ ساکن یوسف آباد
خیابان محمدرضا شاه تلفن ۶۲۵۷۸۰ بمعرفی برادران دکتر علومی و جعفر فزونی.

۵ - گردانیدن کیسه خیریه

۶ - بستن لژ بنحو مقرر و باستانی

از ازمته قدیمه در بنائی آزاد رسم براین بوده است که هیچ بنای آزاد
نمی تواند از لژ خود غیبت نماید خصوصاً وقتیکه برای حضور دعوت شده باشد مگر اینکه
محظور شدید و غیر قابل اجتنابی داشته و محظور او برای استاد ارجمند لژ مسلم
شده باشد.

اقتباس از تکلیف باستانی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

دوره اجلاسیه ۱۳۴۳-۱۳۴۴

لژ کورش شماره ۱۵۷۴ ق ۱ . اس-تهران

استاد ارجمند لژ کورش

برادر مهندس جعفر فزونی

سرپرست ارجمند اول   سرپرست ارجمند دوم
برادر رضا جعفری   برادر دکتر محمود علوی

آقای محترم و برادر عزیز

بنا بامر حضرت استاد ارجمند از آن برادر گرامی دعوت می شود در جلسه عادی لژ کورش که در ساعت شش بعد از ظهر روز چهارشنبه ۲۶ اسفند ماه ۱۳۴۳ مطابق با هفدهم مارس ۱۹۶۵ در محل جدید باشگاه خیابان شاهرضا - خیابان بن بست - جنب انوشیروان دادگر - کوچه دست چپ شماره ۶۶ - تشکیل می گردد حضور بهم رسانید .

دبیر لژ کورش

مهندس عنایت بهبهانی

لژدر درجه ۱ - کار می کند

لباس : اسمو کینگک باتیره

برنامه کارها

- ۱ - قرائت دعوتنامه
- ۲ - قرائت صورت جلسه عادی مورخه ۲۸/۱۱/۴۳ و اخذ رأی
- ۳ - قرائت صورت جلسه کمیته تحقیق و امور عمومی مورخه ۱۲/۱۲/۴۳ و اخذ رأی .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۴ - قرائت درخواست ورود بیگانگان : محمد جواد مرید بازرگان مقیم اهواز - معرف برادر سید محمدعلی مرتضوی و برادر صدری کیوان - ساکن اهواز مهندس منوچهر ایازی رئیس کل کشاورزی خوزستان - معروف برادر علی اصغر محمدی و برادر مهندس کمال الدین موسوی - فعلا ساکن اهواز - دکتر سید ضیاء - امام ، دکتر در طب ، معرف برادر مهندس سلطانی و برادر مهندس موسوی - ساکن اهواز .

۵ - اخذ آرا نسبت به ورود بیگانگان : دکتر کمال الدین آرمین - دکتر حسن هاشمیان و مهندس محمد قره گز لو .

۶ - انجام تشریفات ورود بیگانگان محمد مهدی لاری زاده و سید کاظم فشارکی طباطبائی

۷ - گرداندن کیسه خیریه

۸ - بستن لژ

شام برادرانه در محل لژ صرف خواهد شد

از ازمنه قدیمه در آئین بنائی آزاد رسم بر این بوده است که هیچ بنای آزاد نمی تواند از لژ خود غیبت نماید خصوصاً وقتی که برای حضور دعوت شده باشد . مگر اینکه محظور شدید و غیر قابل اجتنابی داشته و عدم حضور او برای استادار جمند لژ مسلم شده باشد .

اقتباس از تکلیف باستانی

همانطوریکه گفته شد ، در آغاز هر سال فراماسونری عده ای **انتخابات سالانه** بنام «افسران اداره کننده لژ» ها بارأی مخفی اعضاء هر لژ انتخاب می گردند . افسران لژ هر يك دارای مقامات و مشاغل مختلفی هستند که رایگان وظائف محوله را انجام می دهند . در زیر افسران پنج دوره پنجساله لژ کورش را نقل می کنیم :

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

صورت اسامی حضرت استاد ارجمند و افسران

دوره اول لژ محترم کوروش

۱ - حضرت استاد ارجمند	دکتر علی پرتو
۲ - قائم مقام استاد	دکتر جعفر جهان
۳ - معاون استاد	مهندس قباد ظفر
۴ - سرپرست اول	دکتر مرشدزاده
۵ - سرپرست دوم	حسین رامتین
۶ - دبیر	دکتر ذوالریاستین
۷ - خزانه‌دار	احمد افخمی
۸ - خطیب	دکتر عبدالحسین راجی
۹ - راهنمای اول	علی‌رضا هروی
۱۰ - راهنمای دوم	دکتر احمد توکلی
۱۱ - مدیر تشریفات	فتح‌اله فرود
۱۲ - کتاب‌بر	دکتر ارفع‌السلطنه فرخ
۱۳ - نگهبان داخلی	مهندس علی‌اصغر بختیاری
۱۴ - نگهبان خارجی	یوسف مازندی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اسامی حضرت استاد ارجمند وافران

دوره دوم لژ محترم کورش

برادر دکتر رحمت مرشدزاده	۱ - حضرت استاد ارجمند
برادر دکتر علی پرنو	۲ - حضرت استاد پیشین
برادر دکتر فرخ	۳ - قائم مقام استاد
برادر حسین رامتین	۴ - سرپرست اول
برادر دکتر مهدی ذوالریاستین	۵ - سرپرست دوم
برادر هرمز پیرنیا	۶ - دبیر
برادر احمد افخمی	۷ - خزانه‌دار
برادر محسن حداد	۸ - خطیب
برادر دکتر طاهر ضیائی	۹ - راهنمای اول
برادر دکتر محمود غلومی	۱۰ - راهنمای دوم
برادر محمد جواد مستوفی‌زاده	۱۱ - مدیر نشریات
برادر دکتر احمد علی آبادی	۱۲ - کتاب‌بر
برادر مهندس جعفر فزونی	۱۳ - نگهبان داخلی
برادر مهدی خازنی مقدم	۱۴ - نگهبان خارجی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اسامی حضرت استاد ارجمند و افسران
دوره سوم لژ محترم کورش

۱ - حضرت استاد ارجمند	برادر حسین رامتین
۲ - حضرت استاد پیشین	برادر دکتر رحمت مرشدزاده
۳ - قائم مقام استاد	برادر ارجمند مهندس شقاقی
۴ - معاون استاد	برادر ارجمند دکتر علی پرتو
۵ - سرپرست اول	برادر دکتر مهدی ذوالریاستین
۶ - سرپرست دوم	برادر مهندس جعفر فزونی
۷ - دبیر	برادر علی اصغر محمدی
۸ - خزانه دار	برادر احمد افخمی
۹ - خطیب	برادر رضا جعفری
۱۰ - راهنمای اول	برادر دکتر محمود علومی
۱۱ - راهنمای دوم	برادر محمد مشیری یزدی
۱۲ - مدیر تشریفات	برادر دکتر طاهر ضیائی
۱۳ - کتاب بر	برادر محسن حداد
۱۴ - نگهبان داخلی	برادر مهندس رضارزم آراء
۱۵ - نگهبان خارجی	برادر احمد براتلو

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اسامی حضرت استاد ارجمند و افسران

دوره چهارم لزکورش

برادر دکتر مهدی ذوالریاستین	۱ - حضرت استاد ارجمند
برادر حسین رامتین	۲ - حضرت استاد پیشین
برادر دکتر رحمت مرشد زاده	۳ - قائم مقام استاد
برادر احمد افخمی	۴ - معاون استاد
برادر جعفر فزونی	۵ - سرپرست اول
برادر دکتر طاهر ضیائی	۶ - سرپرست دوم
برادر مهندس عنایت بیبهانی	۷ - دبیر
برادر دکتر محمود علومی	۸ - خزانه دار
برادر دکتر علی بهزادی	۹ - خطیب
برادر علی اصغر محمدی	۱۰ - راهنمای اول
برادر دکتر ابوالقاسم بیرنیه	۱۱ - راهنمای دوم
برادر دکتر خلیل ضیائی	۱۲ - مدیر تشریفات
برادر دکتر علی معارفی	۱۳ - کتاب بر
برادر حسن مصطفوی	۱۴ - نگهبان داخلی
برادر احمد براتلو	۱۵ - نگهبان خارجی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اسامی حضرت استاد ارجمند و افسران

دوره پنجم لژسوروش

۱ - حضرت استاد ارجمند	برادر مهندس جعفر فروزی
۲ - حضرت استاد ارجمند پیشین	برادر دکتر مهدی ذوالریاستین
۳ - قائم مقام استاد	برادر دکتر رحمت مرشدزاده
۴ - معاون استاد	برادر دکتر طاهر ضیائی
۵ - سرپرست ارجمند اول	برادر رضاجعفری
۶ - سرپرست ارجمند دوم	برادر علی اصغر محمدی
۷ - دبیر	برادر مهندس عنایت بهبهانی
۸ - خزانه‌دار	برادر محمد علی مرتضوی
۹ - خطیب	برادر مهندس عبدالله والا
۱۰ - راهنمای اول	برادر احمد براتلو
۱۱ - راهنمای دوم	برادر حسن مصطفوی نائینی
۱۲ - مدیر تشریفات	برادر صدری کیوان
۱۳ - کتاب‌بر	برادر دکتر علی معارفی
۱۴ - نگهبان داخلی	برادر مهندس نظام عامری
۱۵ - نگهبان خارجی	برادر شاپور بهبهانی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

قبلاً گفتیم که لژ کوروش را پایگاهی برای پذیرش اعضاء جدید
اعضاء لژ مورث و انتقال آنان به لژ های دیگر قرار داده اند . در زیر نام
 کسانی که از اسناد رسمی و چاپی این لژ بدست آمده ، نقل می شود . بایستی گفت
 که ممکن است نام اینعده در سایر لژ های انگلیسی یا فرانسوی نیز برده شود بدین
 سبب نمی توان همه آنها را اکنون عضو فعال این لژ دانست . فراماسونها می توانند ،
 در چندین لژ عضویت داشته باشند و حق عضویت بپردازند .

۲

آرمین - دکتر کمال الدین

الف

ادب - علی اصغر	از بابی - مهندس علی اصغر
ازدری - دکتر احمد	اسماعیلی - دکتر اسماعیل
افخمی - احمد	افقه - دکتر سید علی
امام - دکتر سیدضیاء	اوانسوف
ایازی - مهندس منوچهر	

ب

بختیار - مهندس علی اصغر	براتلو - احمد
برومند - دکتر	بهبهانی - شاهپور
بهبهانی - مهندس عنایت	

پ

پوتو - دکتر علی	پیرنیا - هرمز
-----------------	---------------

ت

توکل - عبدالله	توگلی - دکتر احمد
----------------	-------------------

ج

جعفری - رضا	جهان - دکتر جعفر
-------------	------------------

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

	چ
چنابات - صالح	چنابات - ادوارد
	ح
حریری - محمدجواد	حداد - محسن
	خ
خدایاری - قدرت‌اله	خازنی مقدم - مهدی
	د
داودی - دکتر حسین	دانشی - دکتر مسیح
دروقی - محمد	دورابیجی -
دیارورهرامیان - هرمز	دهستانی - عبدالعلی
	ذ
	ذوالریاستین - دکتر مهدی
	ر
راجی - دکتر عبدالحسین	رئسی - محمد
رزم آراء - مهندس رضا	رامتین - حسین
	رامتین سیروس
	رشیدی - حائری
	ز
	زند - مهندس علیمراد
	س
سینا - دکتر عبدالله	سالار بهزادی - عیسی
	ش
شهایب - میرشهاب‌الدین	شقایب - مهندس حسین

ص

صابر زاده - حسن
صدری - کیوان

ض

ضیائی - دکتر طاهر

ط

طباطبائی - ف
طباطبائی - سید علی اکبر

طباطبائی - دکتر سید محمد

ظ

ظریفه - عباس
ظفر - کیقباد

ع

عاطفی - دکتر احمد
عامری - مهندس نظامعدل - مهندس فیروز
عرب شیبانی - مسعودعطری - سید علی
علوی آبادی - دکتر احمد

ف

فرخ - دکتر ارفع السلطنه
فردوس - هوشنگفرود - فتح اله
فزون - مهندس جعفر

فشارکی طباطبائی - کاظم

ق

قراگوزلو - مهندس محمد
قهاری - دکتر ضیاء الدین

ک

کشاوری

کشاوریان - محمد
کیوان - صدری

گ

گرنی - دکتر
گلشائیان - عباس

ل

لاری زاده - محمد مهدی

م

مازندنی - یوسف

محمدی - علی اصغر

مرات اسفندیاری - حسن

مرتضوی - سیدمحمد

مرشدزاده - دکتر رحمت

مستوفی زاده - محمدجواد

مشیری یزدی - محمد

معارفی - دکتر علی

مهدوی - دکتر بهیجی

ن

نجفی - غلامرضا

و

والا - فتح‌اله

والا - عزت‌اله

ه

هاشمیان - دکتر حسن

هرن

همایونفر - مهندس ابراهیم

ی

یارورهرامیان - هرمز

یگانه حائری - دکتر

مخاطب رفیعی - مهندس عزت‌اله

مداوی - دکتر علی

مرتضوی - ابوالحسین

مرتضوی - محمد علی

مرید - محمد جواد

مسعودی - محمد علی

مصطفوی نائینی - حسن

موسوی ماکوئی - میر اسداله

والا - عبدالله

هدایت - دکتر حبیب

هروی - علیرضا

(۳)

لژ خیام شماره ۱۵۸۵
تابع قانون اساسی گراند لژ اسکاتلند

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دومین لژ فارسی زبان که گراند لژ اسکاتلند در ایران تشکیل داد، لژ خیام شماره ۱۵۸۵ در تهران تشکیل شد و تقدیس یافت و اعضای مؤثری که در مراسم افتتاح تأسیس آن دخالت داشتند، عبارتند از:

دکتر احمد علی آبادی

- » مرتضی رسا
- » هوشنگ رام
- » باقر عاملی
- » فوزین
- » کریم باسفر و شان
- » ناصر یگانه
- » ایرج وحیدی
- » حسین اسفندیاری
- » ناصر حداد
- » محمد طاهری
- مهندس شیلاتی فرد
- رحیم متقی ابروانی
- عباس اسفندیاری
- هاشم حکیمی
- دکتر احمد توکلی
- » مصطفی نامدار
- هوشنگ عامری
- مهندس طاهر محمدی

در تأسیس این لژ، نکته بسیار جالبی که به چشم می‌خورد، انتخاب اعضای آن است که از طبقه روشنفکران و تحصیل کرده می‌باشند. شاید در روزهایی که این لژ تشکیل می‌شده، نظر بر این بوده است که با انتخاب روشنفکران و افراد

خوشنام، جبران انتخاب پیشین بعضی از افرادی را که سابقه سیاسی و اجتماعی روشنی نداشتند، و در لژ تهران وارد شده بودند، بنمایند.

تظاهرات آزادیخواهانه و مخالفت‌های پنهانی و آشکار بعضی از اعضای لژ با پاره‌ای تصمیمات و اقدامات قوه مقننه، حتی در یک مورد سبب شده که يك استاد لژ مقام مهم دولتی خود را از دست بدهد. زیرا در حالیکه، همین مقام دولتی، خود نویسنده و تهیه‌کننده یکی از لوایح دولت بود، به یکی دیگر از اعضای لژ دستور داده شده بود که در مجلس با آن مخالفت کند.

جریان واقعه از این قرار است: در سال ۱۳۴۴ شمسی هیئت دولت ایران، تصمیم گرفت، تغییراتی در کار دادگاه‌های کشور و انحلال و یا ابقاء پاره‌ای از دادگاه‌ها و قضات آن بدهد. دکتر باقر عاملی استاد لژ انگلیسی خیام که در آن ایام وزیر دادگستری بود، لایحه‌ای در این زمینه به مجلس شورای ملی تقدیم کرد. ولی خود او در یکی از جلسات بسیار محرمانه، استادان لژهای انگلیسی می‌گوید که با تنظیم و تصویب لایحه مزبور موافق نیست. در نتیجه تصمیم به مخالفت با این لایحه گرفته می‌شود و برای اینکه لژهای فراماسونری انگلیسی، بخصوص لژ خیام که اغلب از افراد طبقه روشنفکر تشکیل شده‌است، نظر اصلی لژ را که مخالف لایحه پیشنهادی از طرف استاد ماسونی دکتر باقر عاملی بوده است، ابراز کنند. به سه نفر از اعضای لژ (رامبد، بهبودی، والا) مأموریت میدهند که در جلسه علنی مجلس بالایحه مخالفت کنند. این سه نماینده که عضو فراکسیون حزب مخالف دولت بودند، از بین خود مهندس والا نماینده خلخال را انتخاب می‌کنند و او در روز بیست و هشتم آذرماه ۱۳۴۴ نطقی در مخالفت بالایحه در جلسه علنی مجلس شورای ملی ایراد می‌کند، که خلاصه آن ذیلاً نقل می‌شود:

«... مجلس شورای ملی برای این بوجود آمد و مشروطیت در این مملکت از این جهت پی‌ریزی شد که فلسفه عدالت و بسط داد و دادگستری جزو احتیاجات زمان شده بود.. اگر تاریخ مشروطیت ایران را ملاحظه کنیم خواهیم دید که ملت ایران و روشنفکران ایران اول بفکر تأسیس عدالت‌خانه افتادند و تقاضایشان

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

از حکومت مستبد وقت این بود که ابتدا عدالت خانه تأسیس شود. بنابراین اگر ما ادعا کنیم که وجود پارلمان و اساس مشروطیت ما باید بر پایه عدل و داد استوار بشود مطلبی را گزافه گوئی نکرده ایم. بنابراین وقتی مسأله دادگستری مطرح می شود و ما درباره لوایح آن موافقت یا مخالفت می کنیم و حتی این صحبت بدرازا می کشد، بنظر من بیچوجه من الوجوه جنبه شخصی ندارد (صحیح است) مسأله مسأله مملکتی است مسأله مسأله خواست مردم است والا از نظر شخصی بنده یکی از مریدان شخص دکتر عاملی هستم و برای ایشان احترام خاصی هم قائل هستم. اما جزء آرزوهای من یکی این بوده که وزارت دادگستری با هر وزارتخانه دیگری بدست اشخاص صلاحیتدار و وارد بیفتد و وقتی مرحوم منصور دکتر عاملی را از مجلس همراه خودش برد واقعا من خودم این احساس را کردم که يك همکار واردی را در مجلس از دست می دهیم ولی خدا کند این مرد بتواند در دادگستری منشأ اثر باشد.»

مهندس والا اضافه می کند:

« اساس فکر تقدیم این لایحه است برای گرفتن اختیارات، بنده روی کلمه اختیارات برعکس فرمایش جناب آقای دکتر عاملی اصرار دارم آقای دکتر عاملی می فرماید من اختیارات نمی خواهم به بینم آیا اختیار این است که فقط سر ببرند؟ اختیار دیگر برای چه می خواهید؟ شما می آئید با تصویب يك لایحه اساس دادگستری رایهم می زنید، شعب را منحل می کنید دادگاه بخش را دادگاه شهرستان و دادگاه شهرستان را دادگاه استان می کنید و دادگاه استان را دو درجه ای دادگاه جنائی را يك و دو مرحله ای می نمائید.

بنابراین بمحض اینکه این قانون تصویب شد، آن قاضی که پشت آن میز نشسته دیگر در آن مقام قرار نمی گیرد و باید حکم جدیدی برایش درست کرد این چی است؟ ... ببخشید جناب آقای وزیر دادگستری، می فرمایند دلیل وجودی و دلیل انشاء این قانون آنست که ما می خواهیم تشریفات زائد دادگستری را از بین ببریم هیچکس منکر این حرف نیست می خواهیم دادگستری را در مسیر انقلاب شاه و ملت قرار بدهیم؛ همه باین گفته تمکین می کنیم اما جناب آقای دکتر عاملی وزارت

دادگستری که ۱۲۰۰ نفر قاضی بیشتر ندارد چند مرتبه باید در طول مدت کوتاهی دستخوش نظرات صحیح یا ناصحیح و نظرات بجا و یا نابجای وزرای وقت بشود! وزرای دادگستری، آمدند در طول مدتی که مصدر کار بودند آن اصلی را که بنا به تجویز قانون اساسی، اصل تفکیک فواست لگدکوب کردند. من اگر ثابت کنم وزیر دادگستری قیام بر علیه قانون اساسی کرده، آنوقت است که وقتی لایحه‌ای می‌آمد که در آن وزیر می‌تواند هر قاضی را از جایش عوض کند اسباب نگرانی‌ام می‌شود. شما وزیر دادگستری داشتید که آمده یک دادگاهی را منحل کرده بعد آمده آن دادگاه را دوباره تأسیس کرده.

مهندس عبدالله والا سپس اشاره به دادگستری انگلستان نموده گفت:

«آقای دکتر عاملی شاهکار شما، تحول اساسی شما این بود که می‌آمدید می‌گفتید وزارت دادگستری را از نظر وزارت منحل می‌کنیم ولی مقام قضا و استقلال قوای قضائی و مصونیت قضائی را آنچنان مستحکم می‌کنیم که هیچ عامل دیگر نمی‌تواند آنرا بهم بزند ما انتظارمان این است که اگر ایشان تحصیل کرده اروپا هستند، اگر نسبت به قوانین اساسی دنیا مطلع هستند به بینند دنیا چکار کرده است آیا وزارت دادگستری در انگلستان وجود دارد؟ در صورتیکه مقام قضا در انگلستان و قضاوت در انگلستان در تمام دنیا حتی برای تمام دشمنان و مخالفان سیاست‌های استعماری دولت آن کشور مورد احترام است چرا؟»

چندی پس از ابراد این نطق، وقتی که یکی از اعضاء مؤثر لژهای انگلیسی ماجرا را افشاء کرد، دکتر باقر عاملی از پست وزارت دادگستری برکنار شد، و مهندس عبدالله والا هم بعلت اینکه دستورات لژ را بدون چون و چرا اجراء کرده بود، نتوانست در انتخابات دوره بیست و دوم پشتیبانی رأی دهندگان خلخال را بیاورد، و شخص دیگری بجای او انتخاب شد. بدین ترتیب یکی از بازیهای سیاسی پشت پرده فراماسونهای انگلیسی باشکست خاتمه یافت. یکسال بعد ازین ماجرا، گراندلز اسکانلند اجازه داد که باقر عاملی به مقام استادی ارتقاء یابد

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لڑ اعظم اسکاتلند

بنایان آزاد و پذیرفته شده باستانی

لڑ خیام شماره ۱۵۸۵

تنصیب

برادر دکتر باقر عاملی

بسمت

حضرت استاد ارجمند

و تنصیب

افسران لڑ

بوسیله

برادر دکتر احمد علی احمدی

استاد ارجمند تنصیب کننده

در محل لڑ

انجمن رازی

دوشنبه ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۴۵

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

استادان ارجمند تنصیب کننده

۱ - حضرت استاد ارجمند	برادر ارجمند دکتر احمد علی احمدی
۲ - سرپرست ارجمند اول	برادر بسیار ارجمند فری ح . ا . اعظم ناحیه و . س . ا . د . د . افتخاری ل . اعظم اسکاتلند
۳ - سرپرست ارجمند دوم	برادر ارجمند فتح‌اله فرودکتاب‌بر ل ، اعظم
۴ - مدیر تشریفات	برادر بسیار ارجمند مهندس حسین شقاقی ق . ح . ا . اعظم . ناحیه و . ر . د . افتخاری ل . اعظم اسکاتلند
۵ - نگهبان داخلی	برادر ارجمند دکتر مرشدزاده ر . د ل . اعظم ناحیه
۶ - نگهبان خارجی	برادر ارجمند صالح چتایات امین خیریه ل . اعظم ناحیه
۷ - خطیب	برادر ارجمند دکتر خشایار س ا . د . ل . اعظم ناحیه

مراسم تنصیب

- ۱ - لژ خيام شماره ۱۵۸۵ بوسیله حضرت استاد ارجمند تنصیب کننده در درجه اول افتتاح می‌شود .
- ۲ - مدیر تشریفات برادر ارجمند مهندس شقاقی برادر دکتر باقر عاملی استاد تعیین شده را معرفی می‌نماید .
- ۳ - حضرت استاد ارجمند تنصیب کننده خطابه‌ای برای استاد تعیین شده

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ایراد می‌نماید.

- ۴ - مدیر تشریفات خلاصه‌ای از تکالیف باستانی راقرائت می‌نماید.
- ۵ - حضرت استاد ارجمند تنصیب‌کننده مراسم یاد کردن سوگند و فاراری را بانجام می‌رساند.
- ۶ - کارآموزان از لژ خارج می‌شوند. لژی بدرجه دوم برده می‌شود.
- ۷ - کاربران از لژ خارج می‌شوند. لژ بدرجه سوم ارتقاء می‌یابد.
- ۸ - استاد بنایان از لژ خارج می‌شوند. هیئت استادان تنصیب شده تشکیل می‌گردد.

تنصیب

- ۹ - لژ در درجه سوم ادامه داده می‌شود. استاد بنایان بداخل لژی پذیرفته می‌شوند.
- ۱۰ - به حضرت استاد ارجمند از شرق سلام داده می‌شود و ابزار استادی باو ارائه می‌شود.
- ۱۱ - لژی بدرجه دوم تنزل داده می‌شود و کاربران بداخل لژی پذیرفته می‌گردند.
- ۱۲ - به حضرت استاد ارجمند از غرب سلام داده می‌شود و ابزار کاربری باو ارائه می‌گردد.
- ۱۳ - لژی بدرجه اول تنزل داده می‌شود و کارآموزان بداخل لژی پذیرفته می‌گردند.
- ۱۴ - به حضرت استاد ارجمند از جنوب سلام داده می‌شود و ابزار کارآموزی باو ارائه می‌شود.
- ۱۵ - فرمان و قانون اساسی لژی اعظم و آئین‌نامه داخلی لژی با استاد لژی ارائه می‌شود.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۱۶ - سایر افسران لژ سوگند یاد می نمایند و با دریافت نمودارهای سمتهای خود تنصیب می شوند .
- ۱۷ - برادر بسیار ارجمند برادر دکتر سعید مالک جهت استاد ارجمند خطبه ایراد می نماید .
- ۱۸ - برادر بسیار ارجمند و بزرگوار دکتر امیر حکمت جهت سرپرست ها خطبه ایراد می نماید .
- ۱۹ - برادر ارجمند و بزرگوار دکتر حسن علوی برای برادران خطبه ایراد می نماید .
- ۲۰ - خواندن دعا بوسیله خطیب
- ۲۱ - حضرت استاد ارجمند تنصیب کننده کوبه راکه علامت قدرت است بحضرت استاد ارجمند اعطا می نماید .
- ۲۲ - لژ بنحو مقرر و باستانی بسته می شود .
- یکسال بعد از انجام تشریفات مذکور ، و مقام استادی که به دکتر باقر عاملی داده شد ، او به ریاست لژ در سال فراماسونری ۴۶-۱۳۴۵ انتخاب گردید .
اداره کنندگان لژ مذکور در آن سال بدین شرح انتخاب شدند :

افسران لژ خیام شماره ۱۰۸۰

ق . ۱۰ . س .

دوره اجلاس ۴۶-۴۵

۱ - حضرت استاد ارجمند	برادر دکتر باقر عاملی
۲ - حضرت استاد پیشین	برادر ارجمند دکتر احمد علی احمدی
۳ - قائم مقام استاد	برادر مهدی خازنی مقدم
۴ - سرپرست ارجمند اول	برادر دکتر عدل نخستین

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

برادر دکتر مرتضی رسا	۵ - سرپرست ارجمند دوم
برادر دکتر ناصر حداد	۶ - دبیر
برادر سروش فروهر	۷ - خزانه‌دار
برادر مصطفی فرهنگ	۸ - امین خیریه (معاون خزانه‌دار)
برادر عباس اسفندیاری	۹ - خطیب
برادر دکتر محمدحسین حائری	۱۰ - راهنمای اول
برادر محمدعلی کر باسفر و شان	۱۱ - راهنمای دوم
برادر دکتر هوشنگ رام	۱۲ - مدیر تشریفات
بعداً تعیین می‌شود	۱۳ - زیوردار و کارپرداز
برادر دکتر حسینعلی اسفندیاری	۱۴ - کتاب بر
برادر نصرت‌الله شیلانی	۱۵ - نگهبان داخلی
برادر دکتر محمد طاهری	۱۶ - نگهبان خارجی

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لژ اصفهان شماره ۱۶۱۰

تابع قانون اساسی لژ اسکاتلند

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نخستین لژ فارسی زبان فراماسونری اسکاتلند که بعد از لژ
لژ اصفهان ۱۹۱۰ های پایتخت در شهرستانها، تشکیل شد لژ اصفهان است.
 فرمان تأسیس این لژ که با شماره ۱۹۱۰ به ثبت رسیده است
 روز چهارم فوریه سال ۱۹۶۵ صادر شد و در شهر اصفهان گشایش یافت. اهمیت تأسیس
 این لژ برای فراماسونری انگلیسی آنقدر زیاد بود که «لرد بروس» استاد اعظم گرانند
 لژ اسکاتلند را برای مراسم تأسیس آن به ایران فرستادند. ولی او به علت ابتلا
 به بیماری نتوانست به اصفهان برود و نماینده‌ای از جانب خود به این شهر فرستاد.
 مؤسسين این لژ در شهر اصفهان افراد زیر بودند:

دکتر کاظم امین

عبدالباقی نواب

علی اصغر بختیار

قدرت اله برومند

محمد طاهر برومند

عبدالعقار برومند

علی محمد آزما

سید کاظم صدریه

احمد صدریه

دکتر اصغر محی

دیر این لژ در سال جاری دکتر علی اصغر محبی است که در سالنامه سال ۱۹۶۸
 شانی او را «بیمارستان احمدیه» اصفهان نوشته اند^۱. در انگلستان هم نماینده و واسطه
 لژ اصفهان:

J. I. R. Shepheherd, Greenbridg, Milltimber, Aberdednshire

معرفی شده است.

۱- سالنامه سال ۱۹۶۸ ص ۱۹۰

سه ماه بعد از صدور منشور تأسیس لژ مذکور، لرد بروس استاد اعظم و دکتر الکساندر فرلی بوخان دبیر اعظم لژ اسکاتلند، به تهران آمدند تا لژ مذکور را تنصیب و مقام «استاد اعظم ناحیه ایران» را به کریستوفر فری بدهند. برای برگزاری مراسم تنصیب مقام مذکور این دعوتنامه برای همه استادان فراماسونری انگلیسی و فرانسوی و اعضای که حق شرکت در جلسه تنصیب را داشتند فرستاده شد:

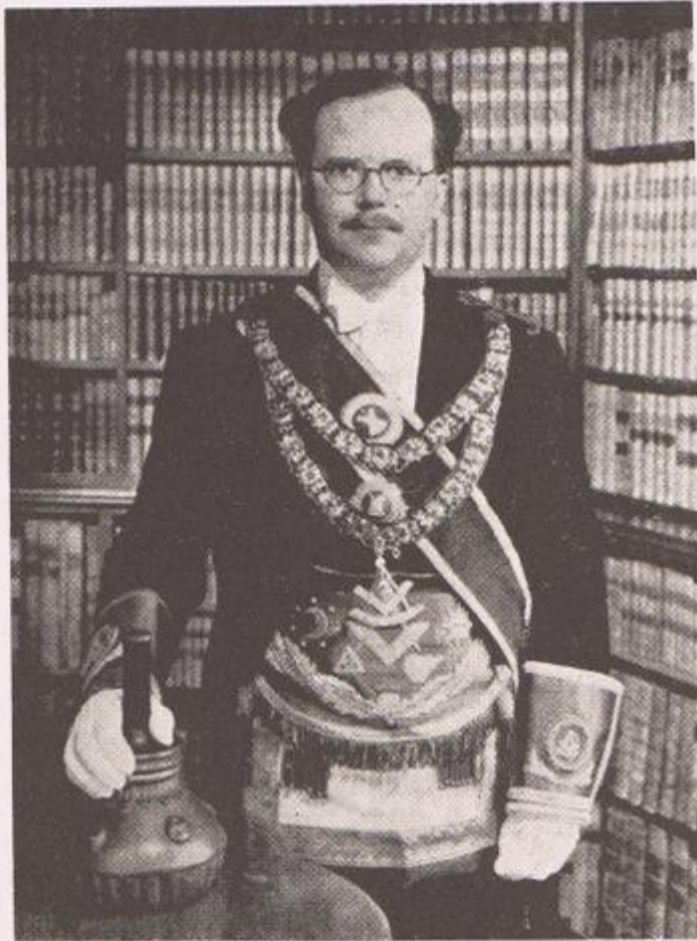
«برای دیدار لرد بروس ا. اعظم ل. اعظم اسکاتلند و برادر دکتر الکساندر فرلی باخن دبیر اعظم اسکاتلند و هم چنین برای شرکت در شامی که بعد از انجام تشریفات تنصیب برادر کریستوفر آ. فری به سمت ا. اعظم ل. ن. ایران داده می شود خواهشمند است ساعت ۸ بعد از ظهر روز پنجشنبه دوم اردی بهشت ماه ۱۳۴۴ در محل انجمن واقع در خیابان انوشیروان دادگر شماره ۶۶ تشریف فرما شوید.»

روز بعد نیز ضیافت باشکوه و مجللی که در آن شخصیت های بزرگ فراماسونری شرکت داشتند، از طرف لژ تهران بافتخاروی داده شد. در این سفر «بوخان» دبیر اعظم لژ ناحیه ایران، چون اشتیاق طبقه مخصوصی از دستگاه حاکمه را برای ورود به لژ های فراماسونی انگلیسی مشاهده کرده بود، به کارگردانان این لژ اطمینان داد که اجازه تأسیس چند لژ را در ایران برای آنها بگیرد.

بطوریکه قبلاً نیز گفته شد، سازمان فراماسونری انگلیسی سعی فراوانی در حفظ تشریفات و عرف و عادات قدیمه خود دارد. بدین سبب با نظم مخصوص و طبق یک برنامه تنظیمی چندین ساله، اجازه تأسیس لژ های ماسونی در انگلستان و با کشورهای دیگر جهان را می دهد. حتی در قبول عضویت نیز از نظر تعداد نفرات - سهمیه معینی برای هر یک از لژ های ماسونی جهان قائل شده اند، که تخطی از آنها آسان نیست. موقعی که دبیر اعظم لژ اسکاتلند در ایران، زمینه را برای پیشرفت اندیشه و آئین فراماسونی آماده دید، با تأسیس چهار لژ دیگر نیز موافقت کرد. گزارشی که او در این زمینه به استاد اعظم فراماسونری اسکاتلند درباره سفرش بایران داده است بدین شرح آغاز می گردد:

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لرد بروس استاد اعظم فراماسوئری اسکاتلند که به ایران آمد تا لژ ناحیه اعظم ایران
و لژ اصفهان را تقدیس کند.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

... قسمت عمدۀ و معکوس مسافرت ما این بود که در مدت کوتاه ممکنه خود را از ماری تیوس به تهران برسانیم. برای انجام این کار در مدت ۳۳ ساعت بایستی با چهار هواپیمای مختلف به ماداکاسکار، قاهره و بیروت نقل مکان کنیم. گرچه در ساعت ۱۱ بعد از ظهر از «تایروی» عبور کردیم، اما با کمال خوشحالی با برادران خود «هارولد و بلکتسون»، «پرسامول قیشی الدین» و «بوی بانگ» برای یک ساعتی در فرودگاه ملاقات حاصل کردیم و راجع به پیشرفت سازمان لژها اطلاعاتی بدست آوردیم که در این باب هم در دوماه پیش اشاره کرده بودم. ساعت ۳ صبح در فرودگاه قاهره چندان کاری نتوانستیم انجام بدهیم و شاید هم تا اندازه‌ای احمقانه، بایستی برای ریش تراشی یک دلار به یک سلمانی مصری که لبه تیغ آن فرسوده شده بود بدهیم. چون باید در بیروت ۹ ساعت بانتظار می ماندیم، من ترتیبی دادم که در سه لژ با برادران خود در لبنان ملاقات کنم و برای مسائل ماسونی در این کشور با آنها مذاکره نمایم. در این مرحله مسافرت خانم بروس به من پیوسته و با توافق مشارالیها به ترکیه و ایران مسافرت کردیم.

گرچه ساعت ده بعد از ظهر بود که وارد فرودگاه تهران شدیم با اینحال عمدۀ کثیری باستقبال ما آمده بودند. برادر سی ای فایری - استاد اعظم گراند لژ محلی با برادر شقایق، برادر دورا بچی، برادر دکتر سعید مالک استاد اعظم ناحیه که منسوب به گراند لژ ملی فرانسه می باشد، و بسیاری اشخاص دیگر حضور داشتند. آن روز مصادف با آخرین روز فستیوال مسلمانان بود. شهر تهران از روشنائی کامل می درخشید. در مدت اقامت خود در ایران مهمان منزل جدید برادر خود و خانم فری بودیم. از طرف روثاری کلوپ تهران هم ناهار دعوت شدیم و در آنجا موفق شدم که بمنزله سخنگوی مهمانان چند کلمه ای ایراد نمایم.

منظور عمدۀ از مسافرت ما با برادران این بود که لژ ناحیه اعظم ایران را تقدیس و دائر کنیم و برادر فری را بسمت اولین استاد اعظم ناحیه ای معرفی نمایم.

۱- شاید منظور نویسنده یکی از اعیاد مذهبی و یا ملی بوده

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

برای این مسئله بایستی لژ بزرگ را افتتاح نموده و مایل هستم که مساعدت برادر وابسته به لژ فرانسه در ایران که دارای مقام «حضرت استاد ارجمند» می باشد و همچنین برادر شریف امامی وابسته به لژهای آلمان «که ضمناً هم ریاست سنای ایران را دارا می باشد» و مقام استاد ارجمند را دارد بستایم. برادر فری را به سمت رئیس تشریفات برادر ج. د. د. یاین (سابقاً منشی لژ روشنائی در ایران بود) و برای شرکت از کالیفرنیا مسافرت کرده بود، به سمت گراند چاپلین و برادر علی مرندی بعنوان نگهبان بزرگ داخلی تعیین گردیدند. این لژ در محفل بسیار خوبی که بوسیله برادر شقایق طرح ریزی شده بود تشکیل شد.

محل لژ با قالیهای متعدد و کریستالهای قابل توجه تزئین شده بود و من بخوبی پیشرفت و نفوذ ایرانی را در مورد بنیاد همبستگی ماسونی ما در تشکیل لژ ماسونی احساس کردم. یک نقاشی روی دیوار بشکل پروردی شده نفیس با علامت گراند لژ و نقشه دو طرف لژ جلب توجه می کرد. دبیر کل شروع به اعلام رسمیت محفل کرد. و موزیک مخصوص محفل را به ترنم در آورد.

برادران ایرانی ما آشنائی چندانی با موزیک اسکاتلندی ما نداشتند معذک تشریفات بخوبی انجام گردید و بطور کلی این انجمن خیلی جالب بود. من تصور می کنم که پیدایش این (گراند لژ محلی) باعث پیشرفت و کسب احترام و پرستش فراماسونری اسکاتلند در ایران خواهد کرد.

متأسفانه من نتوانستم در تشریفات دیگری که برای تشکیل لژ اصفهان شماره ۱۶۱۰ برپا شده بود، شرکت کنم. مخصوصاً در این مورد متأسف شدم. چون اتحادیه لژ شماره ۱۶۱۱- در نایروبی و لژ «رم کروئلا دیس» سودان شماره ۱۶۱۳ در «روینداک» را تأسیس نموده بودم و بایستی برای تکمیل آنها مراجعت کنم، آماده حرکت شدم. اما حمله سخت انفلوئزا توأم با تب ۱۰۳ درجه که ۳ روز طول کشید و باعث ناراحتی زیادی برای من شد مسافرت را متوقف کرد. من به برادر سی. ای. فری استاد اعظم

ناحیه‌ای مأموریت دادم که لژ اصفهان را تشکیل دهد و بادبیر کل لژ که برادر علی اصغر بختیار باشد همکاری نماید.

برادر فری با اتفاق منشی کل و مساعدت برادر مرندی و عنایت رؤسای شرکت ملی نفت ایران بایک هوایمای خصوصی به اصفهان و شیراز مسافرت کردند. بطوریکه شنیده‌ام تشکیل لژ اصفهان بخوبی انجام گرفته است. دوستان ما در ایران ترتیب گردش و تماشای اصفهان و شیراز را برای مانه‌بیه دیده بودند. ولی در این موقع من مبتلا به انفلوئزا بودم - برادر فری و منشی کل به شیراز رفتند که ملاقاتی از برادر عرب شیبانی نمایند و معذرت مرا بایشان ابلاغ دارند که نتوانستم از مهمان-نوازی ایشان بهره‌مند شوم - همچنین در مورد ضیافت مجللی که برادر شقایق در منزلشان ترتیب داده بود من نتوانستم شرکت کنم. ولی خانم بروس که بنماینده‌گی من شرکت کرده بود، شرح مفصلی از آن شب برای من تشریح کرده است.

سایر برادرانی که در منزلشان ما را بشام یا ناهار دعوت و پذیرائی کرده‌اند عبارتند از: برادر امیر سلیمانی، برادر علی مرندی، برادر جورج اوئسراف، برادر دکتر نخستین وابسته مپسیون امریکا و آخرین ضیافت را برادر دکتر سعید مالک در هتل دربند دادند.

در تمام این اوقات افتخار آشنائی غیر رسمی با برادران لژهای ایران را داشتیم. هنگامی که با برادر امیر سلیمانی ناهار صرف می‌کردیم ایشان محفل در اویش و مریدان مسلکاتی را که پیرو ایشان و پدر و جدشان بوده و هستند نشان دادند. یک بعد از ظهر هم برادر شریف امامی رئیس مجلس سنا ما را به ساختمان جدید مجلس سنا که دارای سنگهای مرمر بود راهنمائی و پذیرائی نمودند. افتخار صرف چای با نخست‌وزیر و سناتورها که بسیاری از آنها فراماسون بودند حاصل نمودیم.

در خانمه ملاقات‌ها و پذیرائی‌ها، در تهران بیک فستیوال خانم‌ها در رستوران بزرگ فرودگاه رفتیم که بوسیله برادران لژ لایته ایران ترتیب داده شده بود، و

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تقریباً بیش از دویست نفر حضور داشتند .

لترالیت ایران بشماره ۱۱۹۱ قدیم‌ترین لتر ایرانست و یکی از ارکان هائی است که اقدامات برجسته‌ای بعمل آورده‌است. باز هم تکرار می‌کنم از برادر فری و خانم فری که ما را بعنوان مهمان پذیرفته‌اند ، تشکر می‌نمایم و از اینکه در موقع بیماری من نهایت پرستاری را انجام داده‌اند ، سپاسگذارم .

لتر اصفهان ، شعبه اسکاتلند اکنون عده‌ای از انگلیس مآب های این منطقه را بدور خود جمع کرده و بیشتر سعی دارد ، در بین دانشگاهیان و طبقه روشنفکر نفوذ کند .

(۵)

لژ خوزستان شماره ۱۶۲۳
تابع قانون اساسی اسکاتلند

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

از پنجاه سال قبل که فرمان تأسیس لژهای فراماسونی انگلیسی
لژ خوزستان در ایران از طرف شبکه های مخفی صادر شد ، همواره جنوب
شماره ۱۶۲۳ ایران هدف اصلی و نهائی لژنشینان انگلستان بوده است.
 سیاست استعماری انگلستان ، ابتدا برای حفظ شاهراه و -
 دروازه هندوستان و سپس نگهداری منابع زرخیز نفت ، به جنوب ایران توجه
 خاص داشته است .

نخستین لژ فراماسونی انگلیسی که در ایران تشکیل شد، در شهر شیراز بود،
 و پس از یکسال آبادان و بعد مسجد سلیمان دو نقطه فعالیت فراماسونهای انگلیسی
 به خاطر حفظ نفت برای امپراطوری انگلستان بودند . بطوریکه گذشت دو لژ -
 فراماسونی آبادان و مسجد سلیمان باملی شدن صنعت نفت در ایران و اخراج انگلیسها
 از جنوب ، تعطیل شدند . لژ آبادان به عدن منتقل شد ، ولی لژ مسجد سلیمان در
 حال تعطیل است ، و لژنشینان به امید روزیکه بار دیگر آنرا در میدان های نفتی
 خوزستان افتتاح کنند در انتظار هستند. بعد از جنگ دوم جهانی لژ فراماسونی همایون
 هم دوشعبه در خرمشهر و اهواز دایر کرد، و منطبقه نفت جنوب را بهترین محل برای
 کشت تخم فساد و توسعه شبکه ها و سلول های ماسونی در ایران دانست. بعد از انحلال
 لژ همایون و ایجاد لژهای وابسته به گرانند لژ اسکاتلند و گرانند ناسیونال دفرائس
 که هر دو «عبودیت ، برتری و سروری» فراماسونری انگلستان را قبول دارند ، بار
 دیگر جنوب ایران بهترین نقطه برای توسعه شبکه های مخفی و پنهانی فراماسونی
 شناخته شد .

نخست گرانند ناسیونال دفرائس در شیراز (لژ حافظ) را دایر کرد و سپس گرانند -
 لژ اسکاتلند در لژ اصفهان و اهواز تشکیلاتی داد . این دو سازمان فراماسونی
 جهانی که هر دو «عبودیت از فراماسونی انگلستان و قبول سروری و برتری لژهای
 انگلیسی» را گردن نهاده اند ، نیز کماکان جنوب ایران را برای ایجاد شبکه های
 مخفی فراماسونی مناسب دیده و در این دو استان لژهای تشکیل دادند .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لژ خوزستان که تابعیت گرانند لژ اسکاتلند را دارد و در ردیف شماره ۱۶۲۳ لژهای جهانی این سازمان فراماسونی ثبت شده ، فرمان و منشور تأسیس آن در روز ۵ می ۱۹۶۶ بوسیله استاد اعظم لژ اسکاتلند صادر شده است. مؤسین لژ مذکور بیست و هفت نفر از فراماسونهای انگلیسی و بشرح زیر می باشند :

۱- برادر کریستوفر اسحق فری	۲- مهندس حسین شقافی
۳- فتح الله فرود	۴- برادر نصراله آذری
۵- برادر احمد امام	۶- خسرو مستوفی زاده
۷- ابراهیم امرائی	۸- محمد رضا اهدائی
۹- محمد صمیمی	۱۰- حسن اسکندری
۱۱- محمد دورقی	۱۲- اسدالله موسوی
۱۳- علی اکبر مرعشی پور	۱۴- حجازی
۱۵- برادر کمال الدین موسوی	۱۶- ناصر مستوفی زاده
۱۷- برادر دکتر محمد علی علم	۱۸- برادر ناصر عجم
۱۹- دکتر حسن شهمیرزادی	۲۰- مهندس نظام کعب عامری
۲۱- دکتر غلامرضا نجفی	۲۲- دکتر محمد حسن توران
۲۳- مهندس جعفر فزونی	۲۴- نصرالله موسوی
۲۵- دکتر حسین اهری	۲۶- صدری کیوان
۲۷- محمد علی مرتضوی	

نشریفات و مراسم افتتاح این لژ با همد آداب و رسوم معمول ، در حضور شش نفر از استادان لژهای انگلیسی که از تهران به اهواز رفته بودند ، در روز سه شنبه دوم اردیبهشت ۱۳۴۶ ، به شرحی که عیناً از رساله چاپی اقتباس شده است ، انجام گردید :

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

ژ خوزستان شماره ۱۳۳۳

ل. ا. ا. اسکا تلند

ل. ن. ا. ایران

بنایان آزاد و پذیرفته شده باستانی

تقدیس و تأسیس

ل - خوزستان

شماره ۱۶۲۳ در اهواز

در تاریخ سه شنبه ۲ اردی بهشت ماه ۱۳۴۶

مطابق دوم مه ۱۹۶۷

تنصیب

حضرت استاد ارجمند

والفسران لژ

بوسیله

افسران لژ اعظم ناحیه ایران

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

استاد ارجمند و افسران تقدیس کننده و تأسیس کننده لژ خوزستان شماره ۱۶۲۳ ق. اس.

استاد ارجمند   برادر ث. ی. فری   استاد لژ اعظم ناحیه ایران
استاد ارجمند پیشین   « مهندس حسین شقافی قائم مقام استاد لژ اعظم ناحیه ایران
سرپرست ارجمند اول   « ژرژ اواسف   ناظر لژ اعظم ناحیه ایران در منطقه
خوزستان
سرپرست ارجمند دوم   برادر صالح چتایات   سرپرست دوم لژ اعظم ناحیه ایران
رئیس تشریفات   « فتح الله فرود   دبیر لژ اعظم ناحیه ایران
نکبهان داخلی   « مهندس علی اصغر بختیارشمشیردار لژ اعظم ناحیه ایران

استاد ارجمند و افسران تنصیب کننده

لژ خوزستان شماره ۱۶۲۳ ق. اس.

استاد ارجمند   برادر ارجمند فتح الله فرود
استاد ارجمند پیشین   « بسیار ارجمند ث. ی. فری
سرپرست ارجمند اول   « ژرژ اواسف
سرپرست ارجمند دوم   « صالح چتایات
سرپرست تشریفات   « بسیار ارجمند مهندس حسین شقافی
نکبهان داخلی   « ارجمند مهندس علی اصغر بختیار

بر نامه تقدیس

- ۱ - برادران در طالار مجتمع شده می ایستند.
- ۲ - هیئت نمایندگی لژ اعظم ن. ا. بدسته منظم داخل لژ می شوند.
- ۳ - لژ بنایان آزاد . در درجه اول افتتاح می شود
بدرجه دوم برده می شود
بدرجه سوم ارتقاء می یابد

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۴ - خطیب تنصیب‌کننده دعای خواند .

۵ - برادران سرود تقدیس رامی‌سرایند .

سرود تقدیس آهنگ ملکعب

۶ - خطیب مزمو ۱۳۳ را قرائت می‌نماید .

۷ - استاد اعظم برای برادران خطبه ابراد می‌کند .

۸ - افسران لژ اعظم ن . ا . بدسته منظم دور لژ می‌گردند و در این هنگام بخش

اول مزمو ۲۳ سرانیده می‌شود .

افسران مزبور در شرق توقف کرده استاد اعظم بذرافشانی می‌نماید .

مزمو ۲۳ - بخش ۱ آهنگ کریموند

۹ - دسته افسران مزبور دور لژ می‌گردند و در این هنگام بخش دوم مزمو

۲۳ سرانیده می‌شود و سپس دسته افسران در غرب توقف کرده و استاد شراب می‌ریزد .

مزمو ۲۳ - بخش ۲

۱۰ - دسته مذکور برای بار سوم دور لژ می‌گردند و در این حال بخش سوم مزمو

سرانیده می‌شود .

دسته در جنوب توقف کرده و استاد اعظم ن . ا . روغن می‌ریزد .

مزمو ۲۳ - بخش ۳

۱۱ - استاد اعظم و افسران ل . اعظم ن . بمقرهای خود باز می‌گردند .

برنامه تأسیس

۱۲ - استاد اعظم فرمان لژ را قرائت می‌نماید

۱۳ - استاد اعظم از رئیس نشریات اعظم می‌خواهد که لژ و شماره لژو تابعیت

آنرا اعلام نماید .

۱ - چون قبلاً بات نورات از مزامیر داود نقل شده از تکرار آنها جلوگیری می‌شود .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۱۴ - رئیس تشریفات اعظم اعلامیه زیر را بیان می نماید :
- برادران - بامر استاد اعظم بنایان آزاد بدینوسیله اعلام می دارم که بموجب قدرت و اختیار لژ اعظم منظمی از بنایان آزاد پذیرفته شده و باستانی تحت اسم و عنوان لژ خوزستان به شماره ۱۶۲۳ - تأسیس و تقدیس می گردد محل تشکیل آن شعبه انجمن رازی در اهواز می باشد. این لژ از این پس اختیار اجرای کلیه حقوق و مزایای راکه طبق فرمان آن و قوانین اساسی لژ اعظم بآن تعلق می گرد خواهد داشت نامطبق عادات و سنن باستانی برادری رفتار نماید .
- ۱۵ - خطیب اعظم می گوید: از خداوند متعال می خواهم که رحمت خود را شامل این لژ نموده و بکارهای آن خیر و برکت عطا فرماید برادران آمین می گویند.
- ۱۶ - رئیس تشریفات اعظم از افسران تعیین شده لژ می خواهد که لژ را دور زده بطوریکه استاد تعیین شده در جلوی آنها قرار گرفته باشد و احترامات خود را نسبت به لژ اعظم با سلام دادن با استاد اعظم بجا آورند .
- ۱۷ - خطیب اعظم دعا می خواند .
- استاد اعظم جواب می دهد - بزرگی خدای را بر ازنده است و پس برادران می گویند - صلح در روی زمین و سعادت برای بشر .
- ۱۸ - هم مور ۷۲ سر آئیده می شود .

هم مور ۷۲ آهنگ دائرملاین

- ۱۹ - لژ بنحو مقرر و باستانی بسته می شود .
- ۲۰ - لژ خوزستان شماره ۱۶۲۳ بوسیله حضرت استاد ارجمند تنصیب کننده در درجه اول افتتاح می شود .
- ۲۱ - مدیر تشریفات تنصیب کننده استاد تعیین شده را معرفی می نماید
- ۲۲ - حضرت استاد ارجمند تنصیب کننده خطابه ای برای استاد تعیین شده ایراد می نماید .

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۲۳- مدیر تشریفات خلاصه‌ای از تکالیف باستانی را قرائت می‌نماید .
- ۲۴- حضرت استاد ارجمند تنصیب‌کننده مراسم یاد کردن سوگند وفاداری را اداره می‌نماید .
- ۲۵- انجام مراسم سرود .
- ۲۶- کارآموزان از لژ خارج می‌شوند - لژ بدرجه دوم برده می‌شود .
- ۲۷- کاریاران از لژ خارج می‌شوند - لژ بدرجه سوم ارتقاء می‌یابد .
- ۲۸- استاد بنایان از لژ خارج می‌شوند . هیئت استادان تنصیب شده تشکیل می‌گردد .
- ۲۹- تشریفات تنصیب استاد ارجمند .
- ۳۰- لژ در درجه سوم ادامه داده می‌شود - استاد بنایان بداخل لژ پذیرفته می‌شوند .
- ۳۱- بحضرت استاد ارجمند از شرق سلام داده می‌شود و ابزار استادی باو ارائه می‌شود .
- ۳۲- لژ بدرجه دوم تنزل داده می‌شود و کاریاران بداخل لژ پذیرفته می‌گردند .
- ۳۳- بحضرت استاد ارجمند از غرب سلام داده می‌شود و ابزار کاریاری باو ارائه می‌گردد .
- ۳۴- لژ بدرجه اول تنزل داده می‌شود و کارآموزان بداخل لژ پذیرفته می‌گردند .
- ۳۵- بحضرت استاد ارجمند از جنوب سلام داده می‌شود و ابزار کارآموزی باو ارائه داده می‌شود .
- ۳۶- فرمان و قانون اساسی لژ اعظم و آئین نامه داخلی لژ با استاد لژ ارائه می‌شود .
- ۳۷- سایر افسران سوگند یاب می‌نمایند . و با دریافت نمودارهای سمتهای خود تنصیب می‌شوند .
- ۳۸- حضرت استاد ارجمند تنصیب‌کننده با استاد پیشین دیگر خطبه‌هایی ایراد می‌نماید برای :

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

حضرت استاد ارجمند
سرپرستان ارجمند
برادران

- ۳۹- برادران مزبور صدم را می‌سرایند. (آهنگک صدم قدیم)
 ۴۰- خواندن دعا بوسیله خطیب .
 ۴۱- حضرت استاد تنصیب کننده کوبه را که علامت قدرت است از طرف لژ اعظم بحضرت استاد ارجمند اعطاء می‌نماید .
 ۴۲ - حضرت استاد ارجمند پاسخ می‌دهد .
 ۴۳ - حضرت استاد ارجمند دیپلمهای مؤسسين را اعطاء می‌نماید .
 ۴۴ - ح . ا . ا . گواهینامه های رسیده از لژ اعظم را اعطاء می‌نماید
 ۴۵ - صندوق اعانه‌گردش داده می‌شود .
 ۴۶ - موضوعات دیگر که به لژ احاله شده باشد مورد رسیدگی واقع می‌شود.
 ۴۷ - لژ بنحو مقرر و باستانی بسته می‌شود .
 ۴۸ - سرود اختتام - آهنگک‌الرس
 بعد از تأسیس لژ مذکور ، نخستین انتخابات برای تعیین افسران و کار-
 گردانان لژ خوزستان بعمل آمد و این افراد به‌سمت افسران لژ در سال ۴۶-۴۷
 انتخاب شدند :

استاد ارجمند	برادر نصرالله آذری
قائم مقام استاد	» بسیار ارجمند مهندس حسین شقافی
معاون استاد	» بسیار ارجمند فتح‌الله فرود
سرپرست اول	» احمد امام
سرپرست دوم	» مستوفی‌زاده
دبیر	» ابراهیم امرائی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

خزان‌دار	برادر علی‌اکبر مرعشی پور
امین خیریه	» محمد دورقی
راهنمای اول	» محمد رضا اهدائی
راهنمای دوم	» محمد صمیمی
نگهبان داخلی	» حسن اسکندری
نگهبان خارجی	» ناصر مستوفی‌زاده

معبد فراماسوئری انگلستان در شهر لندن

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لژ ژاندارك

لژ ژاندارك ۱۶۰۸

هشتمین لژ فارسی که تابعیت اسکاتلند را دارد، لژ «ژاندارك» است. این لژ که در ردیف شماره ۱۶۰۸ لژهای اسکاتلندی درجهان ثبت شده است، فرمان تأسیس آن در روز هفتم می ۱۹۶۶ صادر شده. لژ مذکور در چهارمین چهارشنبه هر ماه مسیحی تشکیل می شود و اعضای آن از منتخبین لژهای تهران و کوروش می باشند. نخستین استاد اعظم این لژ دکتر مهدی میرزا حسایی عضو بازنشسته وزارت کشور است که باتفاق افسران لژ در اولین سال تأسیس انتخاب شده است. محمدکشاوریان معاون پارلمانی وزارت کشور دعوت نامه زیر را برای اعضای لژ فرستاده است:

آقای محترم و برادر عزیز

باکمال احترام از آن برادر گرامی دعوت می شود که برای شرکت در مراسم تقدیس و تأسیس و تنصیب برادر دکتر مهدی میرزا حسایی و افسران لژ ژاندارك شماره ۱۶۰۸ و شرکت در شام برادرانه ساعت ۶ بعد از ظهر روز دوشنبه هشتم خرداد ماه ۱۳۴۶ برابر با بیست و نهم مه ۱۹۶۷ به خیابان شاهرضا کوچه انوشیروان دادگر شماره ۶۶ تشریف بیاورند.

دبیر لژ: ژاندارك محمدکشاوریان

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

لباس اسمو کینگ یا تیره

برای نهمین بار در سالنامه سال ۱۹۶۸ نماینده و رابط لژ اندازك در انگلستان.

John. F. H. Kenning, Easter Tegarmuchd, By Aberfeldy,
Perthshire.

و نماینده در ایران محمد کشاورزبان - نشانی: باشگاه رازی معرفی شده اند

اعضای این لژ عبارتند از:

داریوش کامیاب

مهندس حیدر علی ارفع

دکتر علی مداوی

دکتر محمد کاظمی

مهندس فیروز عدل

عزت الله والا

محمد فرمند

مهندس ابراهیم همایونفر

مهندس عزت الله مخاطب رفیعی

دکتر منوچهر شایان

مهندس مسعود مهدوی

مهندس فتح الله ستوده

احمد ولانی

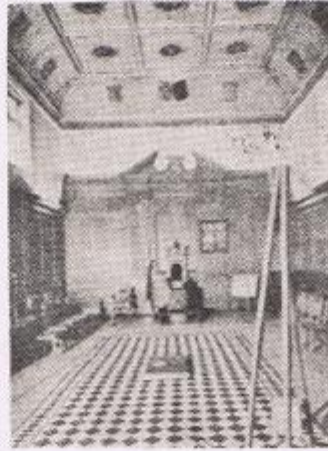
علیرضا فداکار

مهندس علیمراد زند

دکتر محمد حسین موسوی گرگانی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

عبدالحمید بختیار
 یوسف رئیس سمیعی
 غلامحسین گلشن بزرگ
 دکتر محمد مدنی
 کاظم شایان
 دکتر حسین شیخ نیا
 دکتر رحیم قادری نژاد .

داخل معبد ماسونی انگلستان شماره ۴۷۹

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

چنانکه قبلاً بتفصیل گفته شد، گرانداوریان دفرانس که لژ همایون را برسمیت می‌شناخت، دعوتنامه‌ای برای شرکت در آخرین جلسه «کتوان» و اعزام نماینده‌ای به تهران ارسال داشت.

هنگام وصول این دعوتنامه، اختلافی بین کارگردانان لژ همایون برسر قبول دعوتنامه، یا الحاق به‌گرناند ناسیونال دفرانس بوجود آمد. قبلاً گفته شد که در بین فراماسون‌های لژ همایون، عده‌ای بودند که در فرانسه، امریکا، عراق، هندوستان، مصر، لبنان و سوریه بطور قانونی فراماسون شده و درجات مختلف را طی کرده بودند. کارگردانان لژ روشنائی در ایران از وجود این عده که بطور قانونی و شناخت جهانی «فراماسون شده بودند، برای ایجاد تفاق و تفرقه بین اعضای لژ همایون و از هم پاشیدن لژ استفاده کرده، دودسته را علیه یکدیگر تجهیز کردند. وصول دعوتنامه گرانداوریان و ارسال تقاضانامه الحاق به‌گرناند ناسیونال دفرانس فرصت دیگری بدست کارگردانان انگلیسی لژ روشنائی در ایران داد، تا دامنه اختلافات را وسیع‌تر کنند.

برای فراماسون‌های انگلیسی، الحاق فراماسون‌های ایرانی به‌گرناند ناسیونال دفرانس بمراتب بهتر و پسندیده‌تر از وابستگی آنها به‌گرانداوریان بود، زیرا گرانداوریان از ده‌ها سال قبل تاکنون بهیچوجه حاضر بقبول برتری لژهای انگلیسی و اطاعت از طریقت‌های اسکاتلندی، انگلندی و یورک نشده‌است. بنابراین در مبارزه بین دودسته ماسون‌های ایران، کرسی لژ انگلیسی روشنائی در ایران دسته طرفدار الحاق به ناسیونال فرانسه را تقویت می‌کردند. محمد خلیل جواهری که از این مبارزات ناراضی بود، برای اینکه هر دو دسته را خشنود سازد، دکتر احمد هومن را مأمور شرکت در «کتوان» گرانداوریان کرد، و در عین حال به برادرش دکتر محمود هومن که عضویت لژ همایون را داشت و در پاریس هم عضو گراندا ناسیونال شده بود مأموریت داد تا بامنشی گراندا لژ تماس گرفته و مقدمات الحاق را فراهم کند. در نامه‌ای که دکتر محمود هومن روزه ۲۵ خرداد ۱۳۳۴ به برادرش دکتر

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

آن تماس نگیرند و به باری و کمک آنها بشتابند. در عوض هر فراماسونری که عبودیت لژهای انگلیسی را گردن نهد، می‌تواند با پرداخت ورودیه و حق عضویت در یکی دو لژ سمت افتخاری و با عضویت رسمی داشته باشد. بدین لحاظ سازمان فراماسونری انگلیسی مقیم ایران دکتر سیدحسن امامی، امام جمعه را به خاطر شخصیت مذهبی و اجتماعی و نفوذی که در سازمان‌ها و مقامات دولتی دارد، وارد تشکیلات خود کرد و او را در رأس لژ نور قرار داد.

این لژ بموجب دعوتنامه‌ای که ذیلاً نقل می‌شود، در روز ۱۳ خرداد ۱۳۴۶ در تهران «تأسیس و تقدیس» شد و همه نشریفات رسمی تشکیل لژ و حتی خواندن آیات تورات و ادعیه انجیل توأم با موزیک که در این گونه مواقع اجراء می‌گردد، عیناً و با حضور کریستوفر اسحق فری یهودی الاصل (ناظر اعظم لژ ناحیه ایران) انجام پذیرفت. دعوت نامه تشکیل لژ به شرح زیر است:

لژ نور شماره ۱۶۳۱ ق.اس

آقای محترم و برادر عزیز
با کمال احترام از آن برادر گرامی دعوت می‌شود تا در جلسه تأسیس و تقدیس
لژ نور و تنصیب برادر

دکتر سیدحسن امامی

بسمت ح. ا. ا. که در تاریخ شنبه ۱۳ خرداد ۱۳۴۶ ساعت ۶:۳۰ بعد از ظهر
در محل انجمن رازی تشکیل می‌گردد حضور بهم رسانید و نیز خواهشمند است
در شام برادرانه که همان شب از طرف استاد ارجمند داده می‌شود شرکت فرمائید.

لیاس اسمو کینگ یا تیره دبیر دکتر رحمت مرشدزاده

تشکیل و تأسیس این لژ با حضور افراد زیر بعمل آمد:

کریستوفر اسحق فری	ناظر اعظم لژ ناحیه ایران
مهندس حسین شقاقی	قائم مقام ناظر اعظم

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دکتر سید حسن امامی
(امام جمعه) فرزند حاج میرزا
ابولقاسم امام جمعه و برادرزاده
وداماد ظهیر الاسلام است. او
تحصیلات خود را در علوم شرقی
در ایران بیابان رسانید و برای
تکمیل علوم جدید و گرفتن
دکترای حقوق بسویس رفت،
هنگام ورود به دانشگاه لباس اهل
علم را از تن بیرون کرده و پس
از گرفتن درجه دکترا بتهران
بازگشت. پس از مراجعت به
ایران با کت و شلوار و کلاه شاپو
وارد خدمت وزارت دادگستری
شد و بر ریاست دادگاه ها
منصوب گردید. پس از

فوت عمش، در سال ۱۳۲۰ به امامت جمعه و ریاست مسجد سلطانی منصوب گردید.
وی اولین امام جمعه‌ای بود که در مسجد شاه ابتدا نیمکت سپس منبری را معمول
کرد و همین امر سبب شد تا جوانهای متجدد در مراسم وعظ و سوگواری مسجد
شرکت جویند. ایشان در دانشکده حقوق دانشگاه، مقام استادی دارند و در
دسته بندی‌های سیاسی سهم مهمی دارند. در دوره هفدهم به ریاست مجلس انتخاب
شد، ولی مبارزه رئیس دولت وقت وی را مستعفی کرد. پس از استعفا به اروپا رفت. یکبار از
طرف یکی از متعصبین با سوء قصد شد و بطور معجزه آسایی نجات یافت. وی مورد احترام
طبقه زیادی از اجتماع و مقامات دولتی است و از روحانیون فشریحی و متعصب دوری می‌جوید.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای نبوسد

پرویز کاظمینی	راهنمای اول
دکتر توران	رئیس تشریفات
علی اصغر بختیار	زیرداز
دکتر احمدی	کتاب بر
رضا جعفری	نگهبان داخلی
دکتر مرشدزاده	دبیر

دکتر سیدحسن امامی که در اولین دوره افسران لژ به سمت «استاد ارجمند» انتخاب گردید، سعی دارد افراد برجسته‌ای را وارد، تشکیلات لژ نور بنماید، چنانچه پذیرش عضویت سر تیپ رحیم صفاری در این لژ، نخستین قدم برای کسب اعتبار و اهمیت این لژ می‌باشد.

فعالیت و عملیات این لژ را به تفصیل در جلد چهارم، بیان خواهیم کرد و بازگرمشخصات واسطه لژ در انگلستان و ایران به معرفی لژ مذکور خاتمه می‌دهیم:

Robert S. Beveridge, 3 Burns Ave. Armadale. Westlothian

نماینده در ایران - دکتر مرشدزاده - خیابان نفت - کوی شماره یک.

مجلسی که به لژهای شهر لندن برای جلسات لژ اجاره می‌دهند.

۱ - نقل از سالنامه سال ۱۹۶۸ گرانده لژ اسکاتلند ص ۱۹۱

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

(۸)

لژ آریا ۱۶۲۲

تأسیس لژ آریا از سال‌ها قبل مورد نظر فراماسونری اسکاتلند در ایران بود
برای نخستین بار در روز چهاردهم اردیبهشت ۱۳۳۹ دعوتی از طرف «جمال کشانی»
عضو کنسرسیوم نفت و باجناق دو استاد فراماسونری «فری - مازندی» از عده‌ای از
فراماسونها بعمل آمد. او در آن روز تصمیم گرفت لژ محلی «اسکاتلند در ایران» را
برای تشکیل لژی بنام «آریا» به برادران فراماسونش ابلاغ کرد. ولی بعلمی که
برها معلوم نیست، فرمان تأسیس لژ مذکور سالها بعد در روز ۵ می ۱۹۶۶ از مرکز
گراوندلژ صادر شد.

این لژ روزهای دومین سه‌شنبه هر ماه مسیحی در باشگاه رازی تشکیل جلسه
می‌دهد و دبیر و نماینده لژ در ایران دکتر پرویز علا، فرزند مرحوم حسین علا
می‌باشد.

نماینده لژ در انگلستان طبق مندرجات سالنامه سال ۱۹۶۸ گراوندلژ اسکاتلند
این شخص می‌باشد:

W. Page Burgess, 68 Lauderdale Gardens Glasgow, W 2.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

(۹)

لژ اهواز ۱۶۲۷

دهمین لژ فراماسونری اسکاتلند در ایران بنام اهواز می‌باشد که در روز چهارم اگست ۱۹۶۶ تأسیس شده است. این لژ که در سومین دوشنبه هر ماه مسیحی و در ماه‌های جون تا نوامبر تشکیل می‌شود، جلسات خود را در باشگاه رازی تهران برگزار می‌کند. گذاردن نام «اهواز» بر روی این لژ، بدان جهت است که پنج نفر از خوزستانیهای عضو لژهای انگلیسی، لژ مزبور را تأسیس کرده‌اند. ایشان عبارتند از:

علی اصغر ادریب محمدی - استادار چمند

سید اسداله موسوی

مهندس سلطان محمد سلطانی

دکتر حسن شهمیرزادی

بختیاری بختیارها

تفصیل بیشتر درباره سازمان این لژ در جلد چهارم خواهد آمد.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

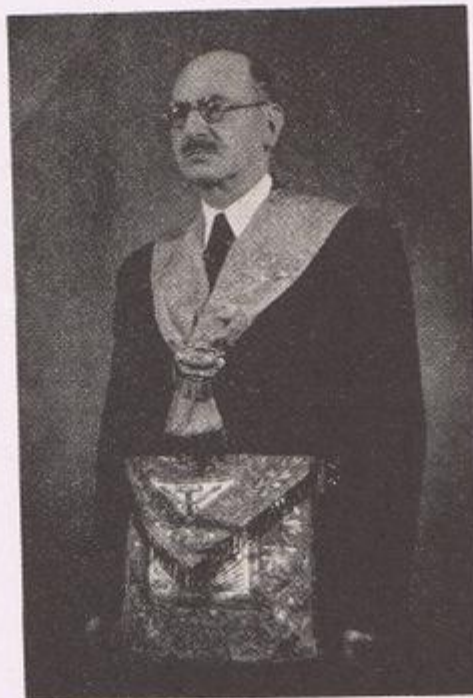
فصل بیست و هشتم

A. L. G. D. G. A. D. L. U.

GRANDE LOGE
NATIONALE FRANÇAISE

لژهای فراماسونری فرانسه در ایران

دکتر سعید مالک استاد اعظم لژهای فرانسوی در ایران

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دومین سازمان بزرگ فراماسونری ایران، که در تهران، شیراز و تبریز فعالیت می‌کند، لژ وابسته سازمان های ماسونی فرانسه است که دارای لژ، یک شایینتر و یک‌گراند لژ محلی است. این سازمان فراماسونری که بموجب اجازه و فرامین صادره از مرکز گراند لژ «ناسیونال دفرانس» تشکیل شده، مستقیماً بالژ اصلی وابستگی مداوم دارد و از مرکز این گراند لژ درباریس پیروی و از اوامر و فرامین آن اطاعت می‌کند. اجازه قبول عضو، تعیین ساعات و روز های تشکیل لژ در ایران، انجام فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی و بالاخره اجرای قطعی اوامر صادره از طرف استاد اعظم گراند لژ، از وظائف اصلی این لژهای فراماسونری است.

لژهای فراماسونری در ایران، چون منشعب از گراند لژی هستند که خود سروری و برتری لژهای انگلیسی و عبودیت نسبت بآنها را پذیرفته است، بدین سبب، از نخستین روز آغاز فعالیت، تا با امروز، اوامر صادره از طرف لژهای انگلیسی را بدون چون و چرا اجرامی‌کنند. اعضای این لژها حق دارند عضویت لژهای انگلیسی را بپذیرند، و بایر داختم حق عضویت باین لژها، در جلسات آن شرکت کنند. هم‌چنین در تشریفات رسمی تشکیل لژهای انگلیسی و یا مراسم ارتقاء مقام «استاد اعظم» فراماسون های انگلیس و بالعکس افراد این لژها حق دارند، دعوت دبیران لژها را بپذیرند و سمت‌های فراماسونی تشریفاتی و با افتخاری را قبول کنند.

لژهای فرانسوی که در ایران تشکیل شده‌اند، تا پنجاه درصد - یعنی نیمی از درآمد خود را به مرکز گراند لژ فرانسه می‌فرستند. این لژها حق ندارند، بدون کسب اجازه و جلب موافقت لژهای فرانسوی، تغییراتی در ارگان های خود بدهند حتی نمی‌توانند ساعات تشکیل جلسات خود را قبل از کسب اجازه تغییر دهند. اعضای این لژها مجبور به اطاعت و اجرای دستورات صادره از مرکز گراند لژ هستند و چنانچه در اجرای اوامر صادره تخلفی از آنان دیده شود، بلافاصله طرد شده و برادران فراماسون آنها در سراسر جهان فرد متخلف را منفور و مطرود خواهند شناخت. البته باید متذکر شد که در این صورت فقط آن دسته

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

از لژهای فراماسونری جهان که بر نری لژهای انگلیسی و عبودیت خود را نسبت بآنها پذیرفته‌اند، فراماسون متخلف را طرد و با او مبارزه می‌کنند.

نخستین باری که در یکی از نشریات جهان، به تشکیل و فعالیت لژهای گراندا ناسیونال در ایران اشاره شده، جملاتی است که Alce Mellor نویسنده کتاب «فراماسونری در لحظه تصمیم»^۱ در کتاب خود آورده است. «الس مللور» می‌نویسد: «...گراندا لژ ناسیونال دفرانس بتازگی با تجدید حیات و هدایت فراماسونری جهانی خود نمائی می‌کند. بدنبال اختلافاتی که میان دولتین ایران و انگلستان بر سر مسئله شرکت نفت ایران و انگلیس پیش آمد، لژ روشنائی در ایران که قبلاً توسط گراندا لژ اسکاتلند تأسیس شده بود، درخواست تعطیل موقت و سکوت طولانی کرد.^۲ بعد از این حادثه چند تن از فراماسون های سرشناس، در شرایطی مشکوک تصمیم به تأسیس چند لژ غیر وابسته [sauvages] به سازمان های ماسونی جهان گرفتند. لژهایی که بکلی خودمختار بوده و با هیچ سازمان رسمی ماسونی دیگری ارتباط نداشت.

مسلماً چنین لژی نمی‌توانست به سازمان های جهانی وابستگی داشته باشد و در نتیجه، مدت زیادی پابرجا بماند. طبعاً تشکیل چنین سازمانی کاملاً موقتی بود و در چنین وضعی امکان تقاضای ثبت این لژ و برسمیت شناختن آن از طرف تأسیس کنندگان ایرانی آن وجود نداشت، لذا آنها با توجه به شرایط موجود زمانی تصمیم گرفتند به گراندا لژ ناسیونال دفرانس روی آورند. بدین منظور نخست هیئتی مرکب از هفت شخصیت برجسته ایرانی (یک وزیر سابق - یک استاد دانشگاه - یک دریادار - یک پزشک - یک رئیس بانک و دو نفر دیگر) رهسپار فرانسه شدند. بدین ترتیب لژ جدیدی وابسته به گراندا لژ ناسیونال دفرانس و تحت سرپرستی

۱ - Lafrenc - maconnerie A L'heure Du Choix 1963

۲ - نویسنده تعطیل لژهای فراماسونری اسکاتلندی «پیشاهنگ» و «مسجد سلیمان» را در شهرهای آبادان و مسجد سلیمان که بعد از خلع پداز شرکت سابق نفت در روز ۲۹ خرداد ۱۳۳۰ اتفاق افتاد، بالژ روشنائی در ایران که پنجاه سال است بدون تعطیل کاری می‌کند، اشتباه کرده است.

و اطاعت آن تأسیس شد، که از آن تاریخ تاکنون بکار خود ادامه می‌دهد. لژ انگلستان نیز بعد از مدتی فعالیت مجدد خود را آغاز، و کماکان کار خود را دنبال کرد. برای سازمان فراماسونری در ایران وضعی نظیر وضع فرانسه در قرن هجدهم پیش آمد که طی آن لژ فرانسه [گراونداوریان] بتدریج از وابستگی های خود به لژ های انگلستان کاست و خودمختاری خاصی پیدا کرد^۱.

تأسیس لژ های فراماسونری فرانسه، هنگامی صورت گرفت **انحلال لژ هایون و** که فرمان انحلال لژ هایون صادر شده بود. قبل از اینکه **مبارزه برای الحاق** آخرین جلسه لژ هایون برای اخذ تصمیم نهایی به انحلال لژ تشکیل شود، رؤسا و افسران کرسی لژ مذکور در صدد برآمدند به «گراند لژ ناسیونال دفرانس» ملحق شوند. این گراند لژ که خود عبودیت و برتری سازمان جهانی فراماسونری انگلستان را پذیرفته است، در نظر فراماسونهای ایرانی عضو لژ هایون، بر لژ «گراونداوریان» برتری داشت، حال آنکه گراند لژ «وادئیل» که فرمان تقدیس و تأسیس لژ هایون را صادر کرده بود، به گراونداوریان فرانسه که از قرن هجدهم به بعد خودمختار شد، بستگی داشت و قاعدتاً اگر اعضای لژ هایون می‌خواستند بدون وابستگی به لژ های ماسونی جهانی بکار خود ادامه دهند، می‌بایستی به «گراونداوریان» مستقل ملحق شوند، نه گراند ناسیونال فرانسه وابسته به انگلستان... ولی رؤسای کرسی لژ روشنائی در ایران برای اینکه لژ جدیداً تأسیس با آنها بستگی داشته باشد، فراماسونهای لژ در حال تعطیل هایون را تشویق کردند که به گراند لژ ناسیونال دفرانس ملحق شوند، زیرا این گراند لژی یکی از سازمان های وابسته انگلیسی است که عبودیت خود را نسبت با آنها قبول دارد و از مدت ها قبل آرزو داشت که تشکیلاتی وابسته بخود در ایران داشته باشد. بدین لحاظ، نامه ای از طرف محمدخلیل جوهری استاد اعظم لژ هایون برای «پیرش» استاد اعظم گراند ناسیونال ارسال و طی آن تقاضای پذیرش شد. در همین زمان

۱- صفحه ۱۰۷ کتاب: لحظه تصمیم در فراماسونری

چنانکه قبلاً بتفصیل گفته شد، گرانداوربان دفرانس که لژ همایون را برسمیت می‌شناخت، دعوتنامه‌ای برای شرکت در آخرین جلسه «کنوان» و اعزام نماینده‌ای بتهران ارسال داشت.

هنگام وصول این دعوتنامه، اختلافی بین کارگردانان لژ همایون برسر قبول دعوتنامه، یا الحاق به‌گرانند ناسیونال دفرانس بوجود آمد. قبلاً گفته شد که در بین فراماسون‌های لژ همایون، عده‌ای بودند که در فرانسه، امریکا، عراق، هندوستان، مصر، لبنان و سوریه بطور قانونی فراماسون شده و درجات مختلف را طی کرده بودند. کارگردانان لژ روشنائی در ایران از وجود این‌عده که بطور قانونی و «شناخت جهانی» فراماسون شده بودند، برای ایجاد نفاق و تفرقه بین اعضای لژ همایون و از هم پاشیدن لژ استفاده کرده، دودسته را علیه یکدیگر تجهیز کردند. وصول دعوتنامه گرانداوربان و ارسال تقاضانامه الحاق به‌گرانند ناسیونال دفرانس فرصت دیگری بدست کارگردانان انگلیسی لژ روشنائی در ایران داد، تا دامنه اختلافات را وسیع‌تر کنند.

برای فراماسون‌های انگلیسی، الحاق فراماسون‌های ایرانی به‌گرانند ناسیونال دفرانس بمراتب بهتر و پسندیده‌تر از وابستگی آنها به‌گرانداوربان بود، زیرا گرانداوربان از ده‌ها سال قبل تاکنون بهیچوجه حاضر بقبول برتری لژهای انگلیسی و اطاعت از طریقت‌های اسکاتلندی، انگلندی و یورک نشده است. بنابراین در مبارزه بین دودسته ماسون‌های ایران، کرسی لژ انگلیسی روشنائی در ایران دسته طرفدار الحاق به ناسیونال فرانسه را تقویت می‌کردند. محمد خلیل‌جوهری که از این مبارزات ناراضی بود، برای اینکه هر دو دسته را خشنود سازد، دکتر احمد هومن را مأمور شرکت در «کنوان» گرانداوربان کرد، و در عین حال به برادرش دکتر محمود هومن که عضویت لژ همایون را داشت و در پاریس هم عضو گرانداوربان شده بود مأموریت داد تا بامنشی گرانند لژ تماس گرفته و مقدمات الحاق را فراهم کند. در نامه‌ای که دکتر محمود هومن روزه ۲۵ خرداد ۱۳۳۴ به برادرش دکتر

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه‌ای ببوسد

احمد هومن نوشته در این باره چنین می نویسد :

«برادر عزیزم . امیدوارم شاد و تندرست باشید ، نامه استاد اعظم را برای آقای پیرشهره فرستادم و شرحی نیز ضمیمه کردم . اینک جوابی را که منشی G.I.N.F نوشته است به پیوست می فرستم . خواهش می کنم سلام ایشانرا خدمت استاداعظم برسانید .

چنانکه از متن جواب برمی آید ، ظاهراً موضوع را بانظر موافق رسیدگی می کنند و می توان امیدوار بود که مسئله الحاق عملی شود . البته چنانکه برای توضیحات بیشتر از من دعوت کنند ، مطالب را چنانکه باید و شاید روشن خواهم کرد و جزئیات موضوع را بعداً گزارش خواهم داد . ضمناً گزارش می دهم که دعوتی از طرف گرانداوریان فرانسه ، توسط برادر عزیزمان دکتر خلعتبری برای باشگاه مافرستاده شده است که در آخرین جلسه کنوان نماینده اعزام دارند . بنظر من نباید این دعوت را قبول کرد ، زیرا گرانداوریان از نظر G.I.N.F رسمیت ندارد و باین ترتیب : شرط مردی نیست باینکه دل دو دلبر داشتن

یار دارا بودن و دل با سکندر داشتن

البته هر طور که استاداعظم تصمیم بگیرند مطابق مصلحت خواهد بود ، ولی بنظر من این تذکر لازم بود . در ملاقات قبلی که با آقای پیرشهره کردم ، ایشان گفتند که عملی کردن پیشنهادات شما مدتی وقت لازم دارد و بایستی موضوع را در شورای عالی لژ مطرح کنیم . بنابراین نباید توقع سرعت زیاد داشت و گمان می کنم ، اگر موافقت حاصل شود ، اقدامات لازم برای دوره افتتاحیه بعدی لژها که در اکتبر ماه خواهد بود ، به نتیجه برسد و در این فاصله فرصت کافی هست که برادران ما بجزئیات ریشول اسکاتلند آشنا شوند ، تا در صورتیکه نماینده ای از طرف G.I.N.F آمد ، جلسه ای طبق رسوم و تشریفات در حضور ایشان تشکیل شود...».

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

وصول نامه دکتر محمود هومن ، دسته طرفدار «گرا انداوریان» را شکست داد، بطوریکه بتدریج همه با الحاق به گرا اندناسیونال موافق شدند. در یک جلسه فوق العاده نامه مذکور و همچنین گزارشی که قبلاً دکتر احمد هومن در مسافرت سال قبل به فرانسه به استاد اعظم داده بود ، قرائت شد . در گزارش قبلی نوشته شده بود :

«...سازمان دیگری موسوم به گرانند لژد فرانس هست که اعضای آن با کتاب آسمانی قسم می خورند . البته عده آن ده هزار نفر است و اهمیت گرا انداوریان را ندارد . با آنها هم تماس گرفتم و بناست دویزد دیگر با استاد اعظم آن نهار بخورم... ظاهراً لژهای انگلیسی ، گرا انداوریان فرانسه را نمی شناسند . و هیچ ارتباط باهم ندارند و حتی هیچ ماسون انگلیسی حق ندارد پای خود را در آنجا بگذارد . اینها هم می گویند اگر آزادی عقیده کامل جزو اصول کلی است، پس چرا باید بکتاب آسمانی قسم خورد...؟!»

گزارش های برادران «هومن» که طرفدار الحاق به لژهایی بودند که از طرف انگلیسها و طریقت های انگلیسی برسمیت شناخته شده بودند، سبب شد که اکثریت اعضای لژ همایون ، همچنان طرفدار شرکت و عضویت در لژهایی که با انگلیسها مرتبط هستند ، بشوند .

در ایران سازمانهای فراماسونری نردبان ترقی، آنهم بوسیله انگلیسها شناخته شده است . دکتر احمد هومن در گزارش خود با استاد اعظم لژ همایون از اختلاف حل نشدنی بین لژ گرا انداوریان و لژهای انگلوساکون اظهار ناراحتی کرده و صریحاً می نویسد : «... آیا مقتضی است با این اختلافی که بالژ های انگلوساکون دارند ، ما جزو اینها بشویم...» یقیناً جواب این سؤال از نظر ماسون های ایرانی که طرفدار انگلستان و طریقت های انگلیسی و اسکاتلندی هستند ، با توجه به فعالیتی که کرسی لژ روشنائی برای از بین بردن گرا انداوریان در ایران می کرد ، منفی بود و نتیجه آن موافقت دسته جمعی اعضای کرسی لژ همایون و همه کسانی که در این لژ کار می کردند

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

بالحق به گرانداسیونال شد^۱.

این پیروزی برای افسران کرسی لژ روشنائی در ایران، موفقیت بسیار شایانی در برداشت، بطوریکه پس از گذشت چندین سال، هنگامیکه گزارشی از طرف معنشی لژ روشنائی برای فراماسون‌های امریکائی مقیم ایران تهیه می‌شد، و مفاد آن بعداً نقل خواهد شد، درباره تشکیل لژ مولوی و انحلال لژ همایون چنین نوشته اند:

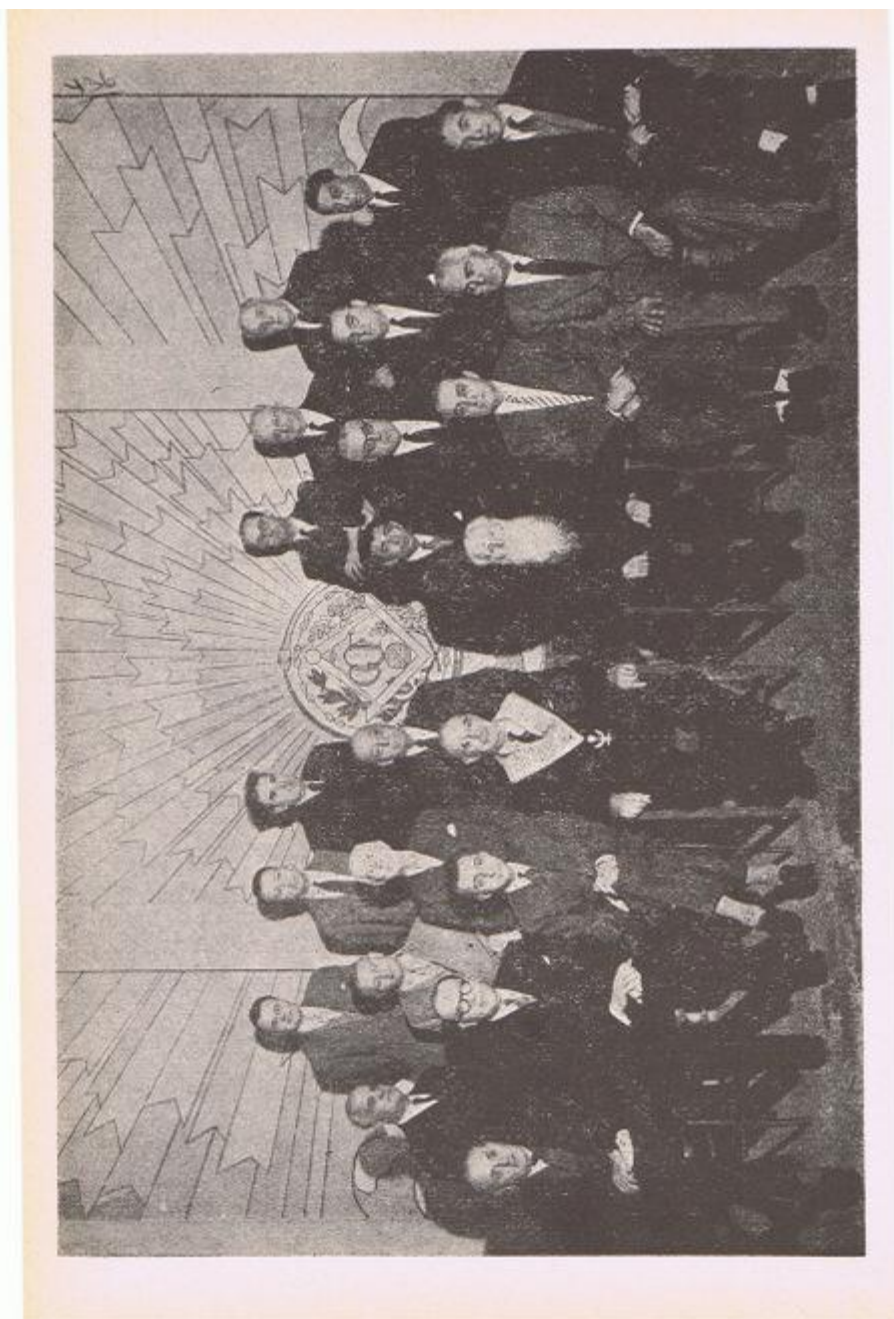
«... اما در میان پیروان جواهری چند نفری هم بودند که بطور قانونی وارد فراماسونری شده بودند (در فرانسه، امریکا، عراق، هندوستان و جاهای دیگر) این اشخاص دریافتند که تشکیلات جواهری غلط بوده است و در پشت پرده فعالیت شدیدی را آغاز کردند و عده‌ای نیز بخسار ج رفتند، تا بطور رسمی وارد سازمان فراماسونری بشوند. تا اینکه سرانجام به آنها اجازه داده شد، که یک لژ قانونی در این کشور تشکیل دهند مقامات مسئول از فعالیت لژ «روشنائی در ایران» اطلاع داشتند و می‌دانستند که اگر لژهای دیگری نیز به همان طریق فعالیت کنند به نفع رعایای ایشان خواهد بود. نخستین لژی که بدین ترتیب تشکیل شد، لژ مولوی نام داشت که در حقیقت در فرانسه تشکیل شد، ولی تحت نظر گرانداسیونال فرانسه به اینجا منتقل شد...»^۲

در پایان آخرین ماه بهار سال ۱۳۳۴-ش (۱۹۵۷-م) لژ همایون

اسناد تشکیل لژ با انعقاد آخرین جلسه و مذاکرات نهائی تعطیل و منحل شد.
مولوی محمد خلیل جواهری که هنوز بقول کرسی لژ روشنائی «مانند خدائی» بر اعمال رجال عضو لژ همایون نظارت می‌کرد

۱ - اولین باری که شعبه لژ گرانداوریان در ایران تشکیل شد، کسانی که عضویت این لژ را قبول کردند، امیدوار بودند خود را از فید اسارت انگلستان برهانند، ولی پس از اینکه در انقلاب مشروطیت پیروزی بزرگی نصیب اعضای لژ شد و همینکه مشروطیت مستقر گردید و اعضای لژ دیدند « دست انگلیسها از آستین برادران ماسون فرانسوی درآمد است » عده زیادی از آن لژکناره گیری کردند.
۲ - رجوع شود به فصل بیست و نهم همین کتاب

در تصویر صفحه بعد دکتر احمد هومن، دکتر خلعتیری، شهاب خسروانی، ارست پرون و چند فراماسون ایرانی دیگر که شناخته شدند با ستادان فراماسونری گرانداوریان دیده می‌شوند.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

از اول تیرماه ۱۳۳۴ شروع به تدارك مقدمات تشكيل لژ «مولوی» در ایران کرد. نخستین اقدام او ترجمه قانون اساسی، نظامنامه، درجات و اطلاعاتی بود، که از پاریس و از مرکز گرانداوربان از او خواسته بودند او این اطلاعات را برای «پیرشده» استاد اعظم گراندا لژ ناسیونال که نامه زیر را برای جواهری فرستاده بود، ارسال داشت:

۲۰ ژوئن ۱۹۵۵ (۲۹-خرداد ۱۳۳۴)

برادر ارجمند خلیل جواهری

استاد ارجمند لژ...

عطف بنامه و تقاضای سرکار می توانیم کمک های زیرین را بنمائیم:

۱- مقتضی است. آئین نامه عمومی و قانون اساسی و یک نسخه از اصول و قواعدی که در لژ، برادران طبق آن عمل می نمایند، برای مابقرستید تا آنها را بررسی کرده، صحت و مطابقت آنها را با اصول متداول تصدیق نمائیم.

۲- اگر ممکن است هفت نفر را برای حداقل در مدت ۱۰ تا ۱۵ روز اقامت در پاریس بیا معرفی نمائید، تا آنها را در لژ خود پذیرفته، طبق مقررات آنها را بآئین ماسونی در آورده، لژهایی، در پاریس از آنها تشکیل دهیم. این اشخاص با اجازه شما و موافقت مطابق اصول لژ مادر ایران، شروع بعمل کرده لژی تشکیل می دهند. اینان بشدریج سایر برادران موجود در تهران را بآئین جدید آشنائی داده و از آنها دولت دیگر تشکیل خواهند داد، پس از مدتی تمرین و پس از اینکه به تشخیص خودتان سازمان جدید قوی شد، آنوقت يك «گراندا لژ» از سه لژ تشکیل خواهید داد که ماو تمام قدرت های ماسونی دنیا آنها را خواهند شناخت و جزو لژهای منظم در خواهد آمد.

اگر برادران مادکتر احمد هومن و دکتر محمود هومن بخواهند همین حالا هم وارد لژ ما بشوند، با موافقت شما و با کمال مسرت آنها را خواهیم پذیرفت.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

GRANDE LOGE NATIONALE FRANÇAISE

R.F. Khalil Djavaheri,
Grand Maître de la Loge
Pahlavi de l'IRAN.

65, BOULEVARD BINEAU
NEUILLY-SUR-SEINE
SEINE-FRANCE
TELEPHONE :
MAILLOT 00-00

le 20 Juin, 1955.

Mon cher Frère,

A la suite de votre demande nous pensons qu'il nous serait possible de vous aider de la façon suivante :

- 1° Il y aurait lieu de nous adresser votre règlement général et votre constitution ainsi qu'un de vos rituels pour que nous puissions examiner la régularité de vos règlements et des rites pratiqués.
- 2° Dans l'éventualité d'un développement ultérieur possible de notre aide, auriez-vous la possibilité d'envoyer, pour un séjour de 10 à 15 jours minimum, sept de vos frères qui viendraient se faire affilier à une de nos Loges et régulariser leur situation maçonnique.

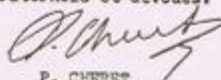
Ces sept, ou plus, frères se formeraient immédiatement en une Loge que nous pourrions consacrer à Paris et qui me demanderait, avec votre accord, l'autorisation de travailler avec notre charte sur le territoire de l'Iran à Teheran.

Cette Loge régulariserait vos autres Frères, pourrait initier et former par la suite deux autres Loges à qui nous donnerions, toujours avec votre accord, des Chartes et plus tard lorsque vous vous sentirez assez forts, vous pourriez fonder une Grande Loge avec des bases d'une régularité indiscutable, demander votre reconnaissance aux puissances Maçonniques régulières mondiales.

Si les Fr. A. Housman et Dr. M. Housman veulent se faire affilier d'ores et déjà c'est avec le plus grand plaisir que, sur votre recommandation, nous les accueillerons parmi nous au sein d'une de nos Loges.

Nous sommes, bien entendu, à votre fraternelle disposition pour recevoir tout envoyé que vous voudrez bien habilitier à venir discuter de ces questions.

Veillez croire à mes sentiments fraternels et dévoués.

P. CHERST
GRAND MAITRE.

نامه پیرشده استاد اعظم محرانده نامیونال دفرانس

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ما همیشه در اختیار شما بنحو برادرانه خواهیم بود و برادری را که از طرف شما اختیار نامه دارد برای مذاکره در اطراف پیشنهاد گسیل دارید، با آغوش باز خواهیم پذیرفت.

استاد اعظم - پیرشده»

پس از وصول ابن نامه، محمدخلیل جواهری هفت نفر از فراماسونهای را که خود بآئین و اصول لژ «وادی نیل مصر» فراماسون کرده بود، با معرفی نامه‌های مخصوص پاریس و به گران لژ ناسیونال دفرائس معرفی کرد. اینعده عبارت بودند از:

۱ - دکتر احمد هومن - استاد دانشگاه

۲ - .....

۳ - دریادار عبدالله ظلی - افسر نیروی دریایی

۴ - عبدالحمید سنندجی - نماینده مجلس

۵ - عبدالله سعیدی نماینده مجلس شورای ملی

۶ - محمدعلی امام شوشتری - صاحبمنصب گمرکات

۷ - مهدی شوکتی - محضر دار

نمایندگان اعزامی که روز دهم اکتبر ۱۹۵۵ - (۱۷ مهر ۱۳۳۴) از تهران حرکت کرده بودند، روز بعد وارد پاریس شدند. تنها عبدالله سعیدی که در استکهلم بودومی بایستی در آن روز در پاریس باشد، بعلت بیماری نتوانست خود را به برادرانش ملحق سازد.

دکتر احمد هومن طی تلگرافی، از جواهری اجازه خواست که محمدساعده مراغه‌ای نخست‌وزیر سابق ایران را که در آن هنگام در پاریس اقامت داشت بجای سعیدی منصوب کنند و معرفی نامه تلگرافی برای وی صادر شود.

پس از وصول جواب تهران، شش نفری که از تهران رفته بودند، باضافه ساعده

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

و دکتر محمود هومن خود را به «پیش‌شده» استاد اعظم گراند لژ معرفی کردند. روز بعد بدعوت استاد اعظم گراند ناسیونال دفرائس هیئت اعزامی ایران به لژ کنفیانس شماره ۲۵ پاریس که یکی از لژهای وابسته به گراند لژ ناسیونال بود رفتند. و در یک جلسه فوق‌العاده که برای عضویت آنها تشکیل شده بود، همگی به عضویت لژ کنفیانس درآمدند و همه مراسم را انجام دادند. سپس کلیه تشریفات تشکیل لژ مولوی شماره ۴۹ که می‌بایستی زیر نظر گراند ناسیونال در تهران فعالیت کند، انجام شد. گراند ناسیونال دفرائس، دکتر محمود هومن - محمد ساعد - دکتر عباسعلی خلعتبری و رشیدی حائری را که قبل از تأسیس لژ مذکور، مقام فراماسونری «برادر بسیار ارجمند» داشت نیز با سایرین در تأسیس و تقدیس لژ مذکور شرکت داد. و روز ۱۳ اکتبر ۱۹۵۵ (۲۰ مهر ۱۳۳۴) همه تشریفات تشکیل لژ باسودها و مراسم مخصوص انجام گردید و افراد زیر بنام مؤسسين لژ مولوی در ایران شناخته شدند:

۱ - برادر محترم دکتر احمد هومن

۲ - ۰

۳ - برادر محترم درباردار عبدالغظلی

۴ - برادر محترم دکتر محمود هومن

۵ - برادر محترم دکتر عباسعلی خلعتبری

۶ - برادر بسیار ارجمند رشیدی حائری

۷ - برادر ارجمند مهدی شوکتی (مرحوم)

۸ - برادر محمد ساعد

۹ - برادر عبدالحمید سنندجی

۱۰ - برادر محمدعلی امام شوشتری

این لژ که در ردیف شماره ۴۹ لژهای گراند ناسیونال فرانسه در جهان ثبت

شده، در روزهای سومین سه‌شنبه هر ماه مسیحی و در ماه‌های:

ژانویه - فوریه - اپریل - می - سپتامبر - اکتبر - نوامبر - دسامبر

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

در خیابان بوعلی سینا (ادامه خیابان مجلس شورای ملی) پلاک ۴۱۰ در يك عمارت قدیمی ساز تشکیل جلسه می‌دهد^۱. همان‌روز که این لژ تشکیل و باصطلاح فراماسونها (تقدیس) یافت، نامه زیر از طرف «پیرشهره» استاد اعظم گرانند - لژ مذکور برای محمد خلیل جواهری که بعدها بردن نام او برای فراماسونها ممنوع و جرم شناخته شد، نوشته و ارسال شد:

۱۳ اکتبر ۱۹۵۵ (۲۰ مهر ۱۳۳۴)

برادر بسیار ارجمند

آقای خلیل جواهری

خیابان کاخ تهران - ایران

برادر بسیار ارجمند. بیرون‌نامه ای که ۲۰ ژوئن گذشته خدمتتان ارسال داشتم، اخیراً افتخار پیدا کردیم که هیأتی که بنمایندگی لژهای شما که به لژ کنفیانس [اطمینان] شماره ۲۵، در پاریس ملحق شدند آشنائی پیدا کنیم. کلیه این برادران تمام مراسم را نادرجه ۳ طی کرده و درجات آنرا دریافت نموده‌اند. امروز باحضور این برادران لژ جدیدی بنام «مولوی» شماره ۴۹ تشکیل دادیم، که اعضایش همین برادران بودند، به آنها اجازه دادیم که این لژ را به تهران انتقال دهند و عملیات را در این شهر ادامه دهند و البته مطابق مقررات و قوانین ما و تحت نظامنامه که به آنها تفویض کردیم. بدین ترتیب اولین مرحله نقشه ما با موفقیت و منظم انجام شده است.

باهمکاری برادر محترم «آرتور نیبرگال»^۲ که دبیر کل بزرگ ماست و در آتیه بایران خواهد آمد، امیدواریم که این اولین لژ شما «مولوی» در تهران برقرار و مرتب فعالیت خواهد نمود. عجالتاً خواهشمندم بوسیله برادر خلعتبری مدارکی

۱ - همه اطلاعات تشکیل روزهای لژهای فرانسوی در ایران از سالنامه سال ۱۹۶۷ گرفته شده است.

A LA GLOIRE DU GRAND ARCHITECTE DE L'UNIVERS

GRANDE LOGE NATIONALE FRANÇAISE

85 BOULEVARD BARRIS
NEUILLY-SUR-SEINE
92-12 PARIS
TÉLÉPHONE
KALLER 80-00

le 23 Octobre 1966.

M. S. P. Mohammad Reza Pahlavi,
Grand Maître de la Loge
Pahlavi de l'IRAN.

Mon cher Frère, J'ai déjà exprimé notre reconnaissance, officiellement en Loge, pour les Magnifiques présents que nous ont été remis de votre part.

Mais je tiens, tout particulièrement, à vous remercier personnellement pour l'attention délicate que vous avez eue.

Soyez assuré que tout ce que nous avons fait et tout ce que nous pourrons faire dans l'avenir, pour vous aider sera fait de grand cœur car l'esprit qui animait votre délégation nous a fait comprendre l'esprit maçonnique sincère qui est en vous et nous pouvons espérer que l'avenir nous apportera la possibilité de relations de plus en plus étroites entre les Frères de nos deux pays.

J'espère que dans le courant de l'année prochaine mon emploi du temps (très chargé) me permettra d'aller personnellement assister à la consécration de votre Grande Loge ainsi régulièrement constituée.

Veuillez croire, mon cher Frère, à l'assurance de mes sentiments les plus sincères et très fraternellement dévoués.

P. Chevrel
GRAND MAÎTRE

نامه استاد اعظم سرانجام تاسیونال درباره تشکیل لژ مولوی

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

را که راجع بدرجات ماسونی دریافت نموده‌اید، ارسال دارید. تا حسب التفات مطالعه نمائیم.

علی‌العجله تاوصول این مدارک، از آنجائیکه، برادر بسیارارجمندما مورد نهایت احترام برادرهای تهران و شهرستانها می‌باشید، موقتاً به شماعنوان بازرسی کل منطقه ایران که فعلاً تشکیل شده تفویض می‌کنم. تا تشکیل يك «گراند لژ ایران» که انشاءاله بااین ترتیب شماسمت اولین استاد اعظم آنرا خواهید داشت، دارای این مقام می‌باشید.

باتقدیم مراسم احترام و سلام برادرانه به آن برادر ارجمند
پیر شره - استاداعظم

بطوریکه ملاحظه می‌شود، استاداعظم گراند لژ ناسیونال دفرانس، نه تنها الحاق فراماسون‌های اعزامی را به لژ کنتیانس قبول می‌کند، بلکه به محمدخلیل جواهری‌عنوان «بازرس کل منطقه ایران» را که یکی از بزرگترین مقام‌های فراماسونی است، می‌دهد.

«پیرشره» با تفویض این مقام به جواهری، در نظر داشته است که «گراند لژ ایران» را زیر نظر و نفوذ جواهری در ایران تشکیل داده و بمقابله با لژ روشنائی در ایران که پس از ۳۶ سال هنوز فعال نبوده برانگیزد.

ولی از آنجاکه لژهای انگلیسی همیشه سعی دارند برتری و سروری خود را بر سایر لژهای ماسونی حفظ کنند، و در کشورهای کم رشد از نفوذ سیاسی، اجتماعی و اطلاعات فراماسونها بهره برداری نمایند، در هر جا که لژهای ماسونی ایجاد می‌شوند مسئله «قبول برتری» را عنوان کرده و اداره لژها را بدست می‌گیرند. در تهران هم کرسی لژ روشنائی در ایران که اکثریت اعضای آن را دیپلماتهای انگلیسی، بازرگانان مأمورین اطلاعات، افسران انگلیسی و سایر خارجیان تشکیل می‌دهند، برای اینکه لژ مولوی و سازمانهای دیگری را که گراند ناسیونال در آنیه بوجود می‌آورد، در اختیار و تحت کنترل داشته باشند، در انتخاب کارگردانان لژ مذکور مطالعه و دقت

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

فراوان می‌کنند. همینکه عده ده نفری مؤسین لژ مولوی از پاریس بازگشتند، فراماسونهای لژ روشنائی در ایران با آنها تماس گرفته و موفق شدند تحت نظر خودشان لژ مولوی را تأسیس کنند.

چون در آن موقع جواهری بموجب اظهار «مخصوص» حق فعالیت نداشت و از طرفی وی نمی‌خواست از جلسه اول تحت نظر دبیران کار کند، لژ روشنائی مؤسین لژ مولوی اظهار کرد که وی را از سازمان در شرف تأسیس اخراج کنند. در نیمه دوم سال ۱۳۳۴ (۱۹۵۵-۱۹۵۶) مبارزه بین دو جناح طرفدار انگلیسها و فراماسونهای ایران که می‌خواستند مستقل از انگلستان و تحت نظر فرانسویها کار کنند، در تهران شدت یافت. در حالیکه این دو جناح بایکدیگر مبارزه می‌کردند، طرفداران جواهری نیز وارد میدان شده و با کسانیکه «حق استادی» وی را بجای آورده و نسبت باو نمک شناسی کرده بودند، مبارزه را آغاز کردند. در این بین جواهری تصمیم گرفت، عده‌ای از طرفداران خود را برای حفظ موقعیت خویش به پاریس بفرستد و آنهارا در مراکز لژ گرانند ناسیونال، فراماسون کند و اینعده را که دکتر...، عبدالله سعیدی و صلاحی در رأس آنها قرار داشتند با تحف و هدایائی به پاریس فرستاد. جوابهائی که استاد اعظم گرانند لژ ناسیونال دفرانس به جواهری درباره کار هیئت اعزامی داده نشانه آنست که هنوز پاریس تحت تأثیر فعالیت جواهری و لژی که او در ایران تشکیل داده بود، می‌باشد. در نخستین نامه، استاد اعظم گرانند لژ- ناسیونال دفرانس، چنین می‌نویسد:

با افتخار بزرگترین معمار جهان

گرانند لژ ناسیونال فرانسه

متمنی است به آرتور نیبرگال شماره يك كوچه ژوزف گرانبه پاریس هفتم
جواب بدهید.

مورخ ۱۱ نوامبر ۱۹۵۵ (۱۹-آبان ۱۳۳۴)

۶۵ بلوار بینونویئی ایالتسن

برادر خ جواهری

ل...خیابان کاخ شماره ۲۱۲

تهران - ایران

برادر عزیز دوستداشتنی

پربروز باکمال خوشحالی نامه مورخ ۸ نوامبر را دریافت کردم . در تعقیب مذاکراتی که دیروز با برادر خلعتبری^۱ مستشار سفارت کبرای ایران در پاریس بعمل آمد، دکتر... که باید اخوی (برادر...) باشد که مادر هجدهم اکتبر عضویت لژ «Semper Fidelis» که بزبان انگلیسی کار می کند و بشماره ۲۰ است ، پذیره شدیم.

بعد از موافقت با برادر خلعتبری ما پیشنهاد پذیرش دکتر... را به لژ «Confiance» زبان فرانسه روز چهارشنبه ۲۳ نوامبر خواهیم نمود . ایشان در لژ کنفیانس شماره ۲۵ است که سایر برادران تهران هم در آن قبول شده و عضوند ، به عضویت این گرانند لژ پذیرفته و منصوب می شوند .

ماهیهی وقت فراموش نخواهیم کرد ، زیبایی و جلالی که در تشریفات پذیرش برادران ایرانی بعمل آمد . همچنین تشریفات که برای پذیرش لژ مولوی شماره ۴۹ در دفاتر ما انجام شد .

مقصد عالی شما که دایر کردن ماسونری مرتب و تاریخی و بین المللی است ، در ما تأثیر بسیار کرد و حاضریم که باشما همه نوع همکاری و کمک نامحدود بنمائیم.

۱- دکتر عباسعلی خلعتبری متولد ۱۲۹۱ش قارغ التحصیل دانشگاه پاریس در علوم سیاسی و مشاغل دولتی در وزارت امور خارجه ؛ کارمند تشریفات ۱۳۲۱- کارمند اداره سوم سیاسی ۱۳۲۳- تصدی کارمند مقدم اداره سوم سیاسی ۱۳۲۴- دبیر دوم سفارت برن ۱۳۲۴- دبیر یکم و کاردار موقت ورشو ۱۳۲۶- کفالت اداره سازمان ملل متحد ۱۳۲۹- رئیس اداره سازمان ملل متحد ۱۳۳۰- رایزن در سفارت کبرای پاریس ۱۳۳۲- مقام رایزنی سفارت کبرای ۱۳۳۴- رئیس اداره سوم سیاسی ۱۳۳۶- وزیر مختار ۱۳۳۷- سفیر ایران در لهستان ۱۳۳۹- دبیر کل سنتو ۱۳۴۰ مقیم در اسلامبول.

A LA GLOIRE DU GRAND ARCHITECTE DE L'UNIVERS

GRANDE LOGE NATIONALE FRANÇAISE

Lettre réponse

Arthur NEUBERGALL le 15 Mars 1905.

Arthur NEUBERGALL
 20 rue de Valenciennes
 Paris 17^e
 M. SOUVARD BANAOU 45
 RUE DE SÈVE
 PARIS
 18 MARSIOS 2010

Mes Très Gl. et Révérends Frères,
 C'est d'abord avec un très grand bonheur que j'ai pu, avant hier, votre aimable lettre du 8 Mars, m'annonçant l'arrivée à Paris de M. Agnès, qui doit quitter Berlin le 17 Mars. Quant à moi-même, j'ai pu quitter Berlin le 17 Mars et me rendre à Paris. Le Docteur Kettel avait le frère du Frère Agnès que nous avons eu l'honneur d'initier à la Loge "Temple d'Isis", No. 20, le 10 Octobre, dans la langue anglaise. Après accord avec le Frère Chaillou, nous proposons de procéder à la cérémonie d'initiation de M. Agnès à la Loge "Temple d'Isis", en langue française le mercredi 23 Mars, c'est à la Loge "Temple d'Isis" No. 20 que tous les autres Frères de Berlin ont été initiés.

Puisse donc s'oublier la bonté et la noblesse des cérémonies auxquelles nous avons eu le grand et heureux privilège d'assister pour nos très chers et nobles Frères d'Isis, et la Grande Loge de la Concorde de la Très Révérende Loge "Temple d'Isis", No. 40 dans notre Registre. Votre noble 666 de pratique, et Isis, la Reine de l'Équilibre de Tradition et d'Universalité, nous a très bien, et nous a initiés à vous souvenir une récompense et une aide sans limite. Nos efforts communs constitueront un dévouement qui aura une influence extrêmement bénéfique dans notre Fraternité Universelle, et nous sommes fiers du rôle que nous avons eu à remplir. Il est question, pour moi personnellement, à une date à déterminer, de vous rendre visite sur place, et de continuer la noble tâche entreprise à Paris.

Je vous prie de bien vouloir transmettre à nos chers Frères de Berlin les Salutations très Fraternelles de la part de notre Très Rév. Grand Maître Pierre Chéret et de tous les Frères de Paris qui ont eu le plaisir de rencontrer nos Frères d'Isis, y compris moi-même.

Je suis très touché de votre délicate attention en s'occupant de soumettre par le Dr. Agnès, que j'ai un plaisir énorme de recevoir et de rencontrer précédemment comme membre de nos précieuses Fraternités Fraternelles.

Je vous exprime, nos très chers Frères, nos Salutations les plus sincères et fraternelles.

Arthur Neubergall

(P.O.S.C., Dep. 66. 210.)

*Uniquement vous avoirs d'obligeance
 de nos communications Vraie Titre & Rang en .:*

نامه استاد اعظم گرانند تاسیو نال در پاره عضویت سه ایرانی دیگر

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

مقصود ما و شما دانستن نفوذ فوق العاده یکی بخش در برادری بین المللی است و عملیات خود بسیار مغرور و مفتخریم.

من در تاریخ معین به تهران می آیم که در مجلس عملیاتی را که در پاریس شروع کردیم ، ادامه بدهیم .

خواهش دارم سلام برادرانه استاد اعظم پی بر سره را با سلامهای کلیه برادران پاریس و خود بنده به برادران تهران ابلاغ فرمائید .

از هدیه ای که توسط دکتر ... فرستاده بودید، بی نهایت متشکرم . به یادگار شما قبول می کنم . که روابط ذیقیمت مان ادامه یابد . آرتور بی برکال

متمنی است رتبه خودتان را در . بمن اطلاع دهید .

استاد اعظم گراند ناسیونال ، برای ابراز «حق شناسی» هر چه بیشتر نسبت به استاد اعظم لژ همایون نامه زیر را نیز برای او فرستاد :

«برادر عزیز

من یکبار مراتب حق شناسی خودمان را بمناسبت هدایای عالی و بی نظیری که از ناحیه شما به ما رسیده است در لژ بیان داشتم . اما علاقمندم که مخصوصاً از خود شما بمناسبت توجه و دقتی که در این امر بکار برده اید تشکر کنم .

مطمئن باشید که آنچه مادر گذشته برای کمک بشما انجام داده ایم و آنچه که در آتیه می توانیم انجام دهیم ، با کمال صمیمیت و اشتیاق است . زیرا عواملی که باعث حرکت و جنب و جوش جمعیت و هیئت شما شد ، بما فهماند که در وجود شما يك روحیه سازنده و عالی وجود دارد و ما می توانیم امیدوار باشیم که در آینده امکان روابط هر چه صمیمانه تری بین برادران دو کشور ما فراهم خواهد شد .

امیدوارم در جریان سال آینده ، گرفتاریهای من (که بسیار زیاد است) بمن اجازه بدهد که شخصاً در جلسه افتتاحیه لژ بزرگ شما که بدین ترتیب پایه آن بهتر از منظمی گذاشته شده است حضور بهم برسانم .

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

برادران عزیزم باکمال اطمینان علاقه قلبی و صادفانه و بتمام معنی برادرانه مرا قبول فرمائید . رهبر بزرگه...»

آخرین نامه‌ای که از استاد اعظم گرانند ناسیونال به استاد اعظم لژ همایون نوشته شده ، جملات تملق آمیزی دارد ، که بدین شرح است :

یکم دسامبر ۱۹۴۵ (۹ آذر ۱۳۳۴)

برادر ارجمندم . خ . جواهری

خیابان کاخ شماره ۱۱۲ تهران-ایران

برادر عزیزم : از نامه نوامبر شما و همچنین قوطی سیگاریکه با نظر لطف توسط آقای دکتر... برای بنده فرستاده اید، بی نهایت سپاسگزارم. این هم یک نمونه از مهارت صنعتگران آن سرزمین و هم یادگار دوستان ایران من بشمار خواهد رفت. برادر عبدالله سعیدی دیروز در لژ کنفیانس ما پذیرفته شد و اکنون ما خود آماده پذیرائی دکتر... و. صلاحی می نمائیم که انشاءاله در آتیه نزدیکی انجام خواهد شد .

بطوریکه ملاحظه می فرمائید ما به همکاری برادرانه خود در راه پیشرفت م. جهانی ادامه می دهیم .

برادر بسیارگرامی خواهشمندم سلام برادرانه بنده را بپذیرید امضاء

«معاون استاداعظم»

قبول عضویت این سه نفر که همگی طرفدار جواهری بودند ، نتوانست از سقوط و برکناری وی جلوگیری کند . با اینکه درسه نامه فوق استاد اعظم گرانند لژ بزرگترین تجلیل را از جواهری کرده بود ، با اینحال معلوم شد ، مبارزه مخفیانه فراماسونهای تهران بیاریس نیز کشیده شده و برکناری جواهری مسورد تصویر «پیش‌شده» استاد اعظم نیز واقع شده است. نخستین جلسه لژ مولوی در خیابان سعیدی در منزل دکتر احمد هومن تشکیل شد . در آن جلسه هفت نفری که در پاریس لژ مولوی را تشکیل داده بودند، پس از ساعتها بحث و مذاکره به محمدخلیل جواهری

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

A LA GLOIRE DU GRAND ARCHITECTE DE L'UNIVERS

GRANDE LOGE NATIONALE FRANÇAISE

89, BOULEVARD BINEAU
NEUILLY-SUR-SEINE
SEINE, FRANCE
TELEPHONE
MALLIOT 80-88

1er Décembre 1955.

V.P. M. ~~XXXXXXXXXX~~
Avenue Eshk, N° 212,
TEHRAN (Iran).

Très Cher Frère,

Je vous remercie de votre lettre du 8 Novembre et de la délicate et aimable attention que vous avez eue à mon égard en me faisant remettre par le Dr. Eghbal un porte-cigarettes, qui sera pour moi un souvenir de mes amis d'Iran et une preuve de l'habileté des artisans de votre cher pays.

Le Pr. Abdollah Saïdi a été reçu hier dans notre Loge CONFIANCE et nous prenons nos dispositions pour recevoir également les FF. Dr. Eghbal et R. Sallah dans un proche avenir. Nous continuons ainsi, comme vous le voyez, notre coopération fraternelle pour le bien de la Maçonnerie universelle.

Veuillez agréer, très cher Frère, l'assurance de mes sentiments les plus fraternels.

Assistant Grand Maître.

آخرین نامه استاد اعظم گمراشد لژ ناسیونال دفرانس به جواهری

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

که تا دیروز بردست وز انوی او بوسه می زدند پیش نهاد ترك جلسه و برکناری از فعالیت لژ مولوی را کردند .

محمدخلیل جواهری در آن جلسه با عصبانیت برادران خود را ترك گفت . در همان روز به همه اعضای لژ همایون اطلاع داده شد که مراده خود را با او قطع کنند . عده زیادی او امر لژ مولوی را اطاعت کردند . دسته‌ای نیز ظاهراً رابطه خود را با جواهری قطع کردند ، ولی درخفا با او همکاری داشتند . ولی سرانجام همه کسانی که عضو لژ مولوی شدند ، پیوندهای خود را با او بریدند . در حالی که پنج نفر از آنها تا روزهای آخر عمرش او را فراموش نکردند .

از اوایل سال ۱۳۳۵ - ش (۱۹۵۶-م) لژ مولوی که جلسات

خود را در محل خریداری باشگاه حافظ واقع در محل سابق سفارت بلژیک ، اول خیابان ایران (عین الدوله) تشکیل می داد ، همه مقدمات افتتاح رسمی لژ را آماده ساخت . در مهرماه سال مذکور « آرتورنی برگال^۱ » استاد فرانسوی از طرف « پیرشره » استاد اعظم گران لژ ناسیونال دفرانس ، برای نظارت در تأسیس و برگزاری آداب و رسوم و قواعد و مقررات صحیح - بر طبق قاعده اسکاتلندی به تهران آمد .

هنگامی که لژ مولوی شماره ۴۹ در تهران تأسیس شد دکتر احمد هومن و سعید مالک (لقمان الملک) هر دو سمت استادی داشتند .

دکتر احمد هومن در ملاقاتی که در سال ۱۳۴۰ باری کردم خود را نخستین « استاد اعظم » ایران معرفی کرد . همین ادعای مرحوم ابراهیم حکیمی (حکیم - الملک) نیز داشت که در زمان حیانتش به نقل از گفته خود او عیناً در مجله آسیای - جوان توسط نگارنده نقل شده است .

۱- Arthur Niebergall فرانسوی ساکن بخش هفت پاریس کوچه ژوزف کرانر بوده و استاد لژ گران لژ ناسیونال دفرانس می باشد .

محمد خلیل جواهری نیز خود را نخستین ایرانی که «استاد اعظم» شده است می‌دانست. او عین دیپلمی را که گراند لژ قاهره به او داده، در اطاق کارش نصب کرده بود و آنرا به همه نشان می‌داد.

در حالی که مدعیان «استاد اعظم» فراماسونری بودن، بر سر داشتن این مقام گفتگو می‌کردند، ناگهان گراند لژ ناسیونال دفرانس دکتر سعید مالک^۱ را بسمت اولین «استاد اعظم» و رهبر لژ مولوی و گراند لژ محلی ایران انتخاب کرد.

دکتر سعید مالک که چهل سال قبل از آن تاریخ در ایران و فرانسه به عضویت لژ فراماسونری گراند اوریان در آمده بود، به مبارزات و قدرت طلبی‌های داخلی خاتمه داده و چون مورد اعتماد و وثوق کامل گراند لژ اسکانند نیز بود، در گزارشی که لژ مذکور برای امریکاییان تهیه کرده و در فصول بعد خواهد آمد وی را مورد ستایش قرار داده‌اند.

پس از آغاز کار لژ مولوی، تا کنون لژهای وابسته به گراند ناسیونال دفرانس در ایران به نامهای زیر تشکیل شده است:

۱ - **لژ مولوی نمره ۴۹** - تاریخ تقدیس ۱۳ - اکتبر ۱۹۵۵ - روز تشکیل سومین سه شنبه ماه مسیحی. ماههای تشکیل: ژانویه - فوریه - اپریل - می - سپتامبر - اکتبر - نوامبر - دسامبر.

۲ - **لژ سعدی نمره ۶۷**: تاریخ تأسیس ۱۷ می ۱۹۶۰ - روزهای تشکیل دومین هرماه مسیحی. ماههای تشکیل: ژانویه - فوریه - مارس - آوریل - می - سپتامبر - اکتبر - نوامبر - دسامبر.

۱ - سعید مالک (لقمان‌الملک) در سال ۱۲۶۷ در تبریز متولد شد و تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در مدرسه لقمانیه بیابان رساند و از سال ۱۹۰۶ تا ۱۹۱۲ در دانشکده طب فرانسه به تحصیل پرداخت پس از مراجعت به ایران از ۱۳۰۱ مشاغل زیر را داشته است: رئیس صحیه کل قشون - معاون فنی وزارت داخله - ریاست کل صحیه مملکتی - (۱۳۰۶ تا ۱۳۱۰) استاد امر اضطراری دانشکده طب - رئیس بیمارستان دولتی و رئیس قسمت جراحی همین بیمارستان - عضو شورای عالی فرهنگ - وزیر بهداشتی در کابینه‌های (ساعد، بیات، صدر، حکیمی) از ۱۳۲۸ تا کنون عضو مجلس سنا می‌باشد (۱۳۴۳).

۳- لژ فروغی نمره ۶۷: تاریخ تقدیس ۸ می ۱۹۶۰ - روز تشکیل اولین یکشنبه هر ماه مسیحی. ماه‌های تشکیل جلسات: فوریه - اپریل - جون - اکتبر - دسامبر.

۴- لژ حافظ نمره ۶۸ شیراز - بلوار رضاشاه - کوی خمیر شهر شیراز تاریخ تقدیس ۱۹ می ۱۹۶۰ - روز تشکیل اولین سه‌شنبه هر ماه مسیحی. ماه‌های تشکیل جلسات: ژانویه - فوریه - مارس - آوریل - می - جون - اکتبر - نوامبر - دسامبر.

۵- لژ شمس تبریزی نمره ۷۳ تبریز خیابان پهلوی تبریز - تاریخ تقدیس ۱۹ اپریل ۱۹۶۱ - روز تشکیل اولین سه‌شنبه هر ماه مسیحی. ماه‌های تشکیل جلسات: ژانویه - فوریه - مارس - اپریل - می - جون - سپتامبر - اکتبر - نوامبر - دسامبر.

۶- لژ ابن سینا ۷۶ - بزبان انگلیسی - تاریخ تقدیس ۱۲ اپریل ۱۹۶۲ - روز تشکیل سومین سه‌شنبه هر ماه مسیحی. ماه‌های تشکیل: ژانویه - فوریه - مارس - اپریل - می - سپتامبر - اکتبر - نوامبر - دسامبر.

۷- لژ مزدا نمره ۷۹ تاریخ تقدیس ۲ مارس ۱۹۶۳ - روزهای تشکیل هر ماه مسیحی. ماه‌های تشکیل: ژانویه - فوریه - مارس - آوریل - می - سپتامبر - اکتبر - نوامبر - دسامبر.

۸- لژ فرانسه نمره ۸۳ بزبان فرانسه - تاریخ تقدیس ۷ می ۱۹۶۴ - روزهای تشکیل اولین سه‌شنبه هر ماه مسیحی. ماه‌های تشکیل: ژانویه - فوریه - مارس - می - اکتبر - نوامبر - دسامبر.

۹- لژ کسرا نمره ۱۰۲ تاریخ تقدیس ۱۴ نوامبر ۱۹۶۵ - روزهای تشکیل دومین یکشنبه هر ماه مسیحی. علاوه بر چند لژ فوق‌الذکر، سازمان فراماسونری گرانند ناسیونال دفرانس در ایران، دارای دو تشکیلات دیگر نیز هست، که می‌توان آنها را در ردیف سازمان‌های بااهمیت‌تر دانست:

۱ - گراند لژ محلی ایران به ریاست استاد اعظم فراماسونری دکتر سعید مالک که در ماه نوامبر هر سال تشکیل جلسه می‌دهد. در روز تشکیل این سازمان ماسونی، گرانشتین، بازرس اعظم لژهای نظامی فرانسه بایران آمد و تشکیلات مذکور را پی‌ریزی و تقدیس کرد.

۲ - شاپیتر مولوی - این سازمان فراماسونری فرانسه در ایران بر لژهای ماسونی دیگر ارجحیت دارد و در آن صاحب‌منصبان عالیمقام ماسونی شرکت دارند. بموجب مندرجات سالنامه سال ۱۹۶۷ گراند ناسیونال، این تشکیلات در روز ۳۲ می ۱۹۶۰ در تهران تأسیس شده. شاپیتر مولوی در سال پنج‌جمله و در سال ۱۹۶۸ در روزهای ذیل تشکیل گردید:

چهارشنبه ۲۵ ژانویه

چهارشنبه ۲۶ اپریل

چهارشنبه ۲۴ می

چهارشنبه ۲۷ سپتامبر

چهارشنبه ۲۲ نوامبر

گراند لژ ناسیونال دفرانس و گراند لژ اسکاتلند که هر دو بایک طریقت و تحت فرمان و عبودیت و برتری سازمان فراماسونری انگلستان می‌باشند، پس از اینکه از تأسیس و توسعه و استقبال سازمان های فراماسونری در ایران اطمینان کامل پیدا کردند، با الحاق و همبستگی همه لژهای فرانسوی و انگلیسی بایکدیگر موافقت کردند.

بدین منظور در سال ۱۹۶۰ دو گراند لژ انگلیسی و فرانسوی توافق کردند که یک گراند لژ محلی ایران را با داشتن عنوان:

District Grande Lodge of Iran

در ایران «تهران» تشکیل دهند.

۱ - ص ۱۰۲ سالنامه سال ۱۹۶۲

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

در رأس این گرانده لژ محلی دکتر سعید مالک که مورد اعتماد کامل لژهای انگلیسی و فرانسوی بود، با داشتن مقام District Grande Master گمارده شد.

برای اینکه گزارش کارهای این گرانده لژ محلی مرتباً با اطلاع انگلیسها نیز برسد و گرانده لژ اسکاتلند نیز بر این سازمان نظارت مستقیم داشته باشد، گردانندگان لژهای انگلیسی و فرانسوی موافقت کردند که ل. و. استراکر که سالها در ایران مدیر شرکت تجاری لینگ بود، بمعاونت دکتر سعید مالک انتخاب شود.

استراکر پس از این انتصاب مقام District Grand Superintendent پیدا کرد و بدینترتیب انگلیسها موفق شدند که بر کلیه اسرار و اطلاعات و کارهای داخلی لژهای فرانسوی در ایران دست یافته و بر آن نظارت کنند.

همانطور که قبلاً ذکر شد انگلیسها از بدو تشکیل سازمانهای فراماسونری کتونی، همواره سعی داشته و دارند که برتری لژهای انگلیسی را بر سازمانهای جهانی فراماسونری حفظ کرده و از اینراه بر نفوذ سیاسی و اقتصادی دولت پادشاهی انگلستان بیفزایند.

در کشور مانیز در هر دو دفعه ای که فرانسویها شعبات لژهای خود را در تهران و یالایات دایر کردند، انگلیسها موفق شدند اداره لژها را بدست گرفته و استفاده از نفوذ سیاسی و اقتصادی اعضای لژها را نصیب خویش سازند. بنا بر این وقتی هموطنان مامی شنوند که لژهای فرانسوی، آلمانی، امریکائی، مصری و هندی در ایران تشکیل شده، باید بدانند که همه آنها با اصطلاح سروته یک کر باسند و همه از یک جا آب می‌خورند. ایرانیانی که با استقلال و بقای میهنشان عقیده دارند، همیشه باید این ندای محمود محمود نویسنده بزرگ و ارجمند ایران را:

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَجَعَلْنَاهُمْ فِي الدُّنْيَا خُلَفَاءَ وَجَعَلْنَاهُمْ فِي الْآخِرَةِ
رُسُلًا

المجلس العلمي البناني العالمي للدراسة في الآداب
للطريقة الإيكونية القديمة والقبولة لواءى النيل و إفريقيا و الشرق الأوسط

Suprême Conseil Idéal Universel
DU 33° ET DERNIER DEGRÉ ANCIEN ET ACCEPTÉ
POUR LA FRANCE, L'ÉTRANGER ET L'ORIENT

NE VARIETUR

NOUS Souverain Grand Commandeur OR
Maître de Rite Croisé, confirmé par le T. C. F.
Dr. Saïd Makhoul a été admis
au nombre des membres de l'Ordre de l'Ordre
Or: de Croisé En qualité de Chevalier
Rattaché 30° Degré de la hiérarchie égyptienne, et que son
nom a été enregistré au Régistre National général de
L'Ordre Sous le No. 18
Fait à Paris et signé au Siège de L'Ordre en la
Cité de Paris le 15 Mars 1954

نحن القبط الأعظم و الأستاذ الأعظم
للطريقة الإيكونية نقران الاخ و كتره بيهنا ملك
لقد قبل حضورى مجلس السلام رقم 1 -
شرق القاهرة - هاجون
صفة فارس من البارزين ووجهة للطريقة
الإيكونية واسمه تسجل في السجل العام تحت
نمرة 18
حزبى المركز الرئيس شرق القاهرة بواى
السلام في تاريخ 15 مايو 1954

Le Secrétaire - G. GOM

Dr. Saïd Makhoul
Secrétaire Général
القبط الأعظم

Le Grand Maître
القبط الأعظم

ديپلم استادی لژ همایون دکتر سعید مالک

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

المجلس السامي المثالي العالمي للدرجة ٣٣ (الآخيرة)

المجلس السامي المثالي العالمي للدرجة ٣٣ (الآخيرة)
 للطريقة الايكوسية القديمة والمقبولة لدى الشرق والغرب والشرق الاوسط
Suprême Conseil Idéal Universel
DU 33e ET DERNIER DEGRÉ ANCIEN ET ACCEPTE
 POUR LA VALLÉE DU NIL, L'AFRIQUE ET LE MOYEN-ORIENT

Nous Souhaitons Ordonner Ordonneur Maître de Rituel
 l'habitué, membre actif de T. I. C. I. F. ...
Mohammed Saad ...
 membre des honneurs de l'Ordre de l'Étoile d'Or ...
 Ordonneur de l'Ordre de l'Étoile d'Or ...
 Ordonneur de l'Ordre de l'Étoile d'Or ...
 No. 2.5. ...

Fait à Paris le 15 Mars 1955

Le Secrétaire Général

من القلب الاطعم والاساذ الاطعم للطريقة
 الايكوسية لقران الاخ محمد مساعد
 قد قبل عضو في مقامه وأجلا ان رقم 55
 بشرق بطلوى ايران رقمه في 25 فبروا 1954
 بمدة عامين من العطاء درجته 18 لقرينة
 الايكوسية واسمها سجل في السجل العام تحت
 رقم 2.5.
 خرد في المجلس بشرق القاهرة
 في تاريخ 15 رجب 1375

Le Secrétaire Général

القلب الاطعم

Le Grand Classier
 Secrétaire Général

كاتب السر الاطعم

Le Trésorier

امين الخزينة الاطعمية

د. بهنام استادى محمد مساعد نخست وزير اسبق دولت همايون

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

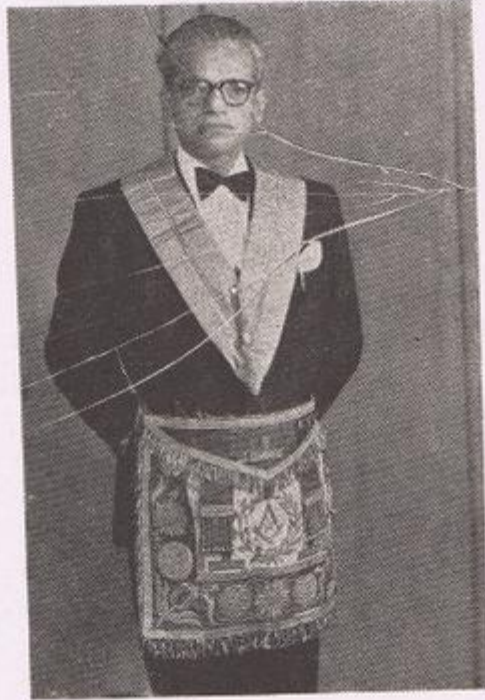

علی مرندی متولد ۱۲۸۴ در شهر مرند ، دوره دبیرستان را در مدرسه آمریکائی تبریز بیابان رسانید ومدت سه سال در دانشگاه آمریکائی بیروت تحصیل کرد . ودرسال ۱۳۱۳ وارد خدمت شرکت نفت شد وتمام مراحل خدمات ۲۶ ساله خودرا در اداره کل پخش نفت طی کرد درابتدا کارمند ساده دایره فروش مواد نفتی بود و سه ماه بعد به تصدی شعبه فروش نفت در قم گمارده شد . مشاغل بعدی او بدین قراراست :

ریاست انبار نفت تهران ، ریاست شعبه نفت اندیشك ، ریاست پخش نفت در استان خوزستان ، ریاست فروش نفت در ناحیه آذربایجان ، ریاست فروش نفت در ناحیه اراک وخراسان وپلوچستان وسیستان ، ریاست اداره فروش مواد نفتی در تهران ، ریاست حمل و نقل ، مأمور تجدید تشکیلات دایره حمل و نقل پیمانی وانبار نفت تهران، ریاست اداره فروش نفت در ناحیه آذربایجان، ریاست اداره تدارکات مواد نفتی وعضویت هیئت مدیره دسرپرست سازمان توسعه صنایع داخلی شرکت ملی نفت ایران .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

سید محمدعلی امام شوشتری یکی از بنیانگذاران نژاد مولوی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

«...من بنام ایران و ایرانیت از هموطنان خود تمنی می کنم از دور این شایدان بپاشند و پیرامون آنها نگردند. برای یکنفر ایرانی خیانت از این بالاتر نمی شود که داخل در یکی از این محافل دشمن بشر بشود...»

بگوش داشته باشند و هیچگاه فراموش نکنند که طرفداران حکومت های جهانی دشمنان مرزها و استقلال کشورها هستند. یک ایرانی وطنپرست و ناسیونالیست هیچگاه و در هیچ شرایط و زمانی «انترناسیونالیست» نمی شود. همچنانکه بقبول مهندس عالی مقام ایرانی مهندس احمد حسامی «زن عفیف و نجیب شوهر دار هیچگاه روسپی نمی شود»^۱.

پس از تشکیل گراند لژ محلی ایران و همینکه این لژها
تشکیل کمیته تحت نظر گراند لژ اسکاتلند قرار گرفتند^۲، انگلیسها مسئله
مرکزی واحد تشکیل «کمیته مرکزی واحد» و ضرورت بوجود آمدن آنرا
 عنوان کردند. بهانه تشکیل این کمیته مرکزی را ایجاد حسن
 روابط بین لژهای انگلیسی و فرانسوی که هر دو تحت نظر «گراند لژ محلی ایران»
 کار می کنند، دانستند. این کمیته مرکزی از فراماسونهای که مقام **Reigning**
Master دارند تشکیل شده و بدینترتیب یک قدم دیگر در راه تسلط کامل انگلیسها
 بر فراماسونهای فرانسوی برداشته شده است.

۱ - در سال ۱۳۴۰ شمسی یکی از استادان فراماسونری فرانسوی مهندس احمد حسامی را دعوت بدخول در لژ فراماسونری می کند. مهندس حسامی پس از اینکه سخنان او را خوب گوش می دهد باومی گوید. یک ناسیونالیست باشرف هیچگاه انترناسیونالیست نمی شود. چنانچه زن عفیف و نجیب شوهر دار هیچگاه روسپی نمی شود.

۲۰۰۳. ۴۰۰. ۴۰۰. ۴۰۰
 لژ بزرگه ناحیه فرانسه
 لژ بزرگه ناحیه ایران

آقای محترم و برادر عزیز

بمستور استاد ارجمند بدینوسیله باخلاق آن برادر گرامی
 میرساند که جلسه هادی لژ محترم مولوی در ساعت ۶ بعد از ظهر
 دوشنبه شنبه ۹ اسفندماه ۱۳۳۶ (۲۰ فوریه ۱۹۶۸) تشکیل میگردد
 خواهشمند است ساعت ۵/۳۰ بعد از ظهر به محل لژ بزرگه ناحیه
 ایران تشریف بیاورید.

دبیر لژ مولوی
 عیسی هالک

تهران - ایران

شماره ۴۶۰ خیابان پرحلی سینا (بهارستان)

پشت جلد یکی از نشریات محرمانه لژ مولوی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

بنیان‌گذاران لژ مولوی در پاریس

دکتر - احمد هومن	استاد دانشگاه
دربادار عبدالله ظلی	افسر نیروی دریایی
دکتر محمود هومن	استاد دانشگاه
دکتر عباسعلی خلعتبری	دیپلمات وزارت امور خارجه
رشیدی حائری	« « « «
محمد ساعد	نخست وزیر اسبق
مهدی شوکتی	محمضدار
عبدالحمید سنندجی	دیپلمات وزارت امور خارجه
محمدعلی امام شوشتری	صاحب‌منصب بازنشسته گمرکات

اعضای افتخاری لژ مولوی

برادر بسیار محترم وان هک	برادر محترم جی . جاکسون
برادر بسیار محترم آ . ال . دروزیر	برادر محترم پیر ماربل
برادر بسیار محترم دکتر سعید مالک	برادر محترم عیسی بهزادی
برادر بسیار محترم مارک درابل	برادر محترم ژاک مریا
برادر بسیار محترم ال . دی . استریک	برادر محترم روبرت میسا
برادر محترم ن . گرانشتین	برادر بسیار ارجمند محمد شاه‌شاهی
برادر محترم ژرژ پروو	برادر بسیار ارجمند هوشنگ ظلی
برادر محترم اس . جی . ال . همبرت	برادر ارجمند ژرژ ژوئن
برادر محترم شارل وپورل	برادر ارجمند ماکس دوبسکی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

استادان ارجمند لژ مولوی در ده سال فراماسونری

۱۳۳۶ - ۱۳۳۴ -	برادر محترم دکتر احمد هومن
۱۳۳۸ - ۱۳۳۶ -	برادر بسیار محترم دکتر سعید مالک
۱۳۴۰ - ۱۳۳۸ -	برادر محترم دکتر محمود هومن
۱۳۴۱ - ۱۳۴۰ -	برادر محترم دریا دار عبدالله ظلی
۱۳۴۲ - ۱۳۴۱ -	برادر محترم علی مرندی
۱۳۴۳ - ۱۳۴۲ -	برادر بسیار ارجمند رشیدی حائری
۱۳۴۴ - ۱۳۴۳ -	برادر بسیار ارجمند عبدالعلی مفتاح
۱۳۴۵ - ۱۳۴۴ -	برادر بسیار ارجمند عیسی مالک
۱۳۴۶ - ۱۳۴۵ -	برادر ارجمند محمد حسن افخمی
۱۳۴۷ - ۱۳۴۶ -	برادر ارجمند محمد حسن مشیری

همانطوریکه قبلاً گفته شد، برای اداره لژهای فراماسونری، در اول هر سال ماسونی (مهرماه تا پایان سال و سه ماه اول سال بعد) انتخاباتی صورت می‌گیرد. انتخاب شوندگان در لژهای انگلیسی بنام «افسران لژ» و در لژهای فرانسوی بنام «سالاران لژ» نامیده می‌شوند. کسانی که برای اداره لژها انتخاب می‌شوند، هر یک دارای مشاغلی هستند، که بنا به اهمیتی که در سازمان‌های ماسونی دارند انتخاب می‌گردند و مسئولیت عهده‌دار شده را در یکسال ماسونی انجام می‌دهند. اینک انتخابات سه‌سال لژ مولوی را ذیلاً نقل می‌کنیم:

سالاران سال ۱۳۴۴ - ۱۳۴۵ ش - ۱۹۶۵ - ۱۹۶۶ م

استاد ارجمند	برادر ارجمند عیسی مالک
استاد پیشین	برادر بسیار ارجمند عبدالعلی مفتاح
نگهبان اول	برادر محمد حسن افخمی
نگهبان دوم	برادر محمد حسن مشیری

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

امین خیریه	برادر سر لشکر سید محمود میر جلالی
خزانه دار	برادر سر تیپ عبدالله نوماج
دبیر	برادر محمدعلی صدری
رئیس تشریفات	برادر محمود رئیس
کارشناس اول	برادر ابوالحسن شاهر
کارشناس دوم	برادر اسداله صوفی املشی
معاون رئیس تشریفات	برادر پرویز یگانگی
پرده دار	برادر جمشید بهروش
خوانسالار	برادر دکتر امیر اسفندیاری
خوانسالار	برادر رضا اسفندیاری
دربان	برادر علی اصغر ساسبیلی

سالاران لژ در سال ۱۳۴۵ - ۱۳۴۶ ش - ۱۹۶۶ - ۱۹۶۷ م

استاد ارجمند	برادر ارجمند محمد حسن افخمی
استاد پیشین	برادر بسیار ارجمند عیسی مالک
نگهبان اول	برادر محمد حسن مشیری
نگهبان دوم	برادر ابوالحسن شاهر
امین خیریه	برادر محمود رئیس
خزانه دار	برادر سر تیپ عبدالله نوماج
دبیر	برادر جعفر منصوریان
رئیس تشریفات	برادر اسداله صوفی - جمشید بهروش
کارشناس اول	برادر عبدالعلی سمندری
کارشناس دوم	برادر دکتر محمدعلی صدری
معاون رئیس تشریفات	برادر دکتر عبدالله فتحی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ارگ نواز	برادر زوربك ديلاڠيان
پرده‌دار	برادر پرويز بيگانگي
خوانسار	برادر علي اصغر ساسبيلي
دربان	برادر داود ميشائل

سالاران لژ در سال ۱۳۴۶ - ۱۳۴۷ - ۱۹۶۶ - ۱۹۶۷

استاد ارجمند	برادر ارجمند محمد حسن مشيري
استاد پيشين	برادر ارجمند محمد حسن افخمي
نگهبان اول	برادر ابوالحسن شاهرقي
نگهبان دوم	برادر عبدالعلي سمندري
امين خيريه	. . . . .
خزانه‌دار	برادر سرتيب عبدالله توماج
ديبر	برادر بسيار ارجمند عيسي مالك
رئيس تشریفات	برادر جمشيد بهروش
كارشناس اول	برادر دكتور محمدعلي صدري
كارشناس دوم	برادر پرويز بيگانگي
معاون رئيس تشریفات	برادر آلبريك خاچاطوريان
پرده دار	برادر جعفر منصوريان

در درون لژهای فراماسونری ایران، مثل اجتماعات و سایر رویداد های مملکتی رعایت خانواده‌ها و تقسیم مشاغل و مقامات بین آنان حکمفرماست. مثلاً با وجودی که فرزند دکتر سعیدمالک (در اصطلاح ماسونها «شیرزاده» و «ماسون‌زاده») مدت زیادی نیست که وارد لژ ماسونی شده است، با اینحال فراماسون های فرانسوی بعلت احترام زایدالموصفی که برای «استاداعظم» لژ های خود قائل هستند، فرزند ایشان را کاندیدای مقام «استاد ارجمند» که یکدرجه با مقام پدرشان فاصله دارد

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نمودند. جلسه استادی ایشان طبق دعوت نامه دبیر لژ مولوی بدین شرح انجام پذیرفت:

استقرار

برادر عیسی مالک استاد انتخاب شده

توسط

برادر بسیار ارجمند عبدالعلی مفتاح استاد ارجمند

آقای محترم و برادر عزیز

بدستور استاد ارجمند از آن برادر گرامی دعوت می‌شود در مراسم استقرار استاد انتخاب شده لژ محترم مولوی شماره ۴۹ - در ساعت ۶ بعد از ظهر روز سه شنبه ۳۱ فروردین ماه ۱۳۴۴ مطابق با ۲۰ آوریل ۱۹۶۵ - به محل لژ بزرگ ناحیه ایران تشریف بیاورند.

بجای دبیر لژ مولوی
محمد حسن مشیری

لباس: اسمو کینگ - دستکش سفید
شام برادرانه در سالن اختصاصی صرف خواهد شد.

کارها

- ۱ - گشودن لژ
- ۲ - قرائت دعوتنامه
- ۳ - قرائت صورت جلسه عادی مورخ ۲۷ بهمن ماه ۴۳ و صورت جلسه فوق العاده مورخ ۱۲ اسفند ماه ۱۳۴۳
- ۴ - قرائت تراز نامه واخذ رأی
- ۵ - استقرار از استاد ارجمند انتخاب شده برادر عیسی مالک بوسیله برادر بسیار ارجمند عبدالعلی مفتاح

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۶ - انتخاب و استقرار سالاران لژ
 ۷ - انتخاب نمایندگی لژ در لژ بزرگ ملی فرانسه و لژ بزرگ ناحیه ایران
 ۸ - انتخاب دو نفر «میزین حساب»
 ۹ - اعطاء نشان استاد پیشین به برادر بسیار ارجمند عبدالعلی مفتاح
 ۱۰ - مسائل متفرقه
 ۱۱ - گرداندن کیسه خیریه
 ۱۲ - پایان کارها

پس از اینکه «عیسی مالک» بمقام «استادی» رسید، میز «شام برادرانه» برگزار شد و این تشریفات انجام گردید:

تشریفات میز شام برادرانه

استاد ارجمند	سلامتی رؤسای کشورهاییکه از ف. م. م. منظم حمایت می کنند
استاد ارجمند	سلامتی برادر غایب
استاد ارجمند	سلامتی استاد اعظم لژ بزرگ ملی فرانسه برادر بسیار محترم ار نست وان هك
استاد ارجمند	سلامتی استاد بزرگ لژ بزرگ ناحیه ایران برادر بسیار محترم دکتر سعید مالک
استاد ارجمند	سلامتی استاد پیشین لژ محترم مولوی
برادر دکتر هوشنگ ظلی	سلامتی اعضاء مؤسس
پاسخ بوسیله برادر محترم دکتر احمد هومن	
برادر حسن مشیری	سلامتی استادان سابق
پاسخ بوسیله برادر بسیار محترم دکتر سعید مالک	
برادر محترم درباردار عبدالله ظلی	سلامتی برادران مهمان

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تست دربان
پاسخ بوسیله برادر محترم مهندس حسین شقافی
برادر علی اصغر سلسبیلی
علاوه بر تشریفات فوق که برای برقراری مراسم استادی در لژ مولوی معمول
است ، برای انجام کارهای جلسات ماهانه نیز بر نامه‌هایی اجراء می‌شود که دو نمونه
از آنرا نقل می‌کنیم :

لژ مولوی شماره ۴۹

آقای محترم و برادر عزیز
بدستور استاد ارجمند بدینوسیله به اطلاع شما می‌رساند .
جلسه استقرار لژ محترم مولوی شماره ۴۹ در ساعت ۶ بعد از ظهر روز شنبه
اول اردیبهشت‌ماه ۱۳۴۳ مطابق با ۲۱ آوریل ۱۹۶۴ در محل لژ بزرگ ناحیه ایران
واقع در خیابان بهارستان شماره ۴۱۰ تشکیل می‌گردد .

دبیر لژ مولوی

حسینعلی باوری

لباس : اسمو کینگ

سازها

- ۱ - گشودن لژ
- ۲ - قرائت دعوتنامه
- ۳ - قرائت صورت جلسه عادی مورخ ۲۹ بهمن‌ماه ۱۳۴۲
- ۴ - قرائت صورت جلسات فوق‌العاده ۱۳ اسفند ۱۳۴۲ و ۱۲ فروردین ۱۳۴۳
- ۵ - قرائت ترازنامه واخذ رأی برای تصویب آن
- ۶ - استقرار استاد ارجمند انتخاب شده و برادر عبدالعلی مفتاح
بوسیله برادر بسیار ارجمند رشیدی حائری
و برادر محترم علی مرندی
- ۷ - انتخاب و استقرار سالاران لژ
- ۸ - انتخاب ممیزین حساب
- ۹ - انتخاب نمایندگی لژ در لژ بزرگ ملی فرانسه و لژ بزرگ ناحیه ایران

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

۱۰ - قرائت دوم و اخذ رأی نسبت بدرخواست عضویت بیگانه پرویز بیگانگی متولد ۱۳۱۶ در همدان - شغل بازرگان - معرف برادر سید محمد میر هادی و برادر اسفندیار بیگانگی

۱۱ - مسائل متفرقه

۱۲ - گرداندن کیسه خیریه

۱۳ - پایان کارها

کارها
برنامه جلسه ۲۷ اردیبهشت ۱۳۴۵

۱- كشودن لژ

۲ - قرائت دعوتنامه

۳- قرائت صورت جلسه عادی مورخ ۲۷ اردیبهشت ماه و صورت جلسه فوق العاده

۱۴ خرداد ماه ۱۳۴۵

۴ - قرائت اول درخواست عضویت آقای محمود بهمنیار مدیر عامل و رئیس

هیئت مدیره شرکت سهامی بن شیم معرف برادران اسداله صوفی و مسعود هدایت

۵ - مراسم ارتقاء برادران نامبرده زیر به پایه سوم

برادر محمد روستا

برادر آلبریک خاچاطوریان

۶ - قرائت دوم و اخذ رأی نسبت بدرخواست عضویت آقایان نامبرده پائین:

آقای محمد علی عبادی - مشاور عالی سازمان اصلاحات ارضی معرف برادر

غلامحسین امیری قراگزلو و برادر پرویز بیگانگی.

آقای مهندس مسعود استوار - مهندس راه در اداره کل نظارت وزارت راه -

معرف برادر بسیار ارجمند هوشنگ ظلی و برادر علی کوچکعلی.

آقای منوچهر طلیمه - مستشار دادگاه جنائی تهران - معرف برادر محترم

احمد هومن و برادر مسعود هدایت .

۷ - مسائل متفرقه

۸ - گرداندن کیسه خیریه

۹ - پایان کارها

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

پ. س. م. پ. ج.

لژ بزرگ ملی فرانسه
لژ بزرگ ناحیه ایران

شماره ۳۱۰ خیابان بوعلی سینا (چهارستان)
تهران - ایران

صفحه اول يك رساله مخفی لژ مولوی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ب . س . م . ب . ج .
لژ بزرگ ملی فرانسه
لژ بزرگ ناحیه ایران
لژ سعدی شماره ۶۶ -

شماره ۴۱۰ - خیابان بوعلی سینا (بهارستان) تهران . ایران
سالاران لژ در سال ۱۳۴۷ - ۱۳۴۶ - ۱۹۶۸ - ۱۹۶۷ -

استاد ارجمند	برادر ارجمند علی کوچکعلی
استاد پیشین	برادر ارجمند مهدی فرهودی حسابی
نگهبان اول	برادر دکتر احمد دارائی
نگهبان دوم	برادر محمدعلی سید حسنی
امین خیریه	برادر علی قلی هدایت
خزانه‌دار	برادر جواد کمالیان
دبیر	برادر ابراهیم امامی خوئی
رئیس تشریفات	برادر مهندس بهمن بهزادی
کارشناس اول	برادر مهندس ابوتراب روحانی
کارشناس دوم	برادر مهدی کمالیان
معاون خزانه‌دار	برادر جهانگیر جهانداری
دبیر بار	برادر ابراهیم میرزاه حسابی

مطابق با ۱۴ آوریل ۱۹۶۴ در محل لژ بزرگ ناحیه ایران واقع در خیابان بهارستان

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد
پس از این سوره بر موی سوزن بپوشی را بر لژ حافظ اعمال کرد . هر

برادر مهدی لشکری	معاون رئیس نشریات
برادر مهندس جلیل زرا اندرز	پرده‌دار
برادر غلامحسین آزر	خوانسالار
برادر ضیاءالدین ضیائیان	خوانسالار
برادر دکتر پرویز رفوآء	دربان

اعضاء مؤسس لژ سعدی

برادر بسیار محترم دکتر سعید مالک
برادر محترم دکتر احمد هومن
برادر محترم دکتر محمود هومن
برادر محترم علی مرندی
برادر محترم دکتر عباس معتمدی
برادر محترم عیسی بهزادی
برادر بسیار ارجمند علی اکبر موسوی
برادر بسیار ارجمند عیسی مالک
برادر بسیار ارجمند دکتر اسماعیل فیلسوفی
برادر بسیار ارجمند نعمت‌اله خان اکبر
برادر بسیار ارجمند غلامحسین صارمی
برادر بسیار ارجمند سید محمد میرهادی
برادر بسیار ارجمند علی اصغر ساسیپالی
برادر ارجمند مهدی شوکتی (مرحوم)
برادر سید علی نصر (مرحوم)
برادر دکتر ابوالقاسم نجم‌آبادی
برادر سرلشکر حسن بقائی
برادر دکتر خان‌بابایی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

اعضاء افتخاری لژ سعدی

برادر بسیار محترم ار نست وان هك
 برادر بسیار محترم آ . ال . دروزهر
 برادر بسیار محترم مارك در ابل
 برادر بسیار محترم ك ون اسنايدر
 برادر محترم شارل ويورل
 برادر محترم ژان موئه

استادان ارجمند لژ سعدی

برادر بسیار محترم دکتر سعید مالک ۱۳۳۹ - ۱۳۴۰
 برادر بسیار ارجمند دکتر اسماعیل فیلسوفی ۱۳۴۰ - ۱۳۴۱
 برادر محترم دکتر عباس معتمدی ۱۳۴۱ - ۱۳۴۲
 برادر محترم موسی آبتین ۱۳۴۲ - ۱۳۴۳
 برادر بسیار ارجمند علی اکبر موسوی ۱۳۴۳ - ۱۳۴۴
 برادر بسیار ارجمند محمد جهانشاهی ۱۳۴۴ - ۱۳۴۵
 برادر ارجمند مهدی فرهودی حسابی ۱۳۴۵ - ۱۳۴۶

اکنون که با مؤسسين لژ سعدی و کارگردانان سال فراماسونری (۱۳۴۷-۱۳۴۶)

آشنا شدیم ، دو دعوتنامه جلسات ماهانه لژ مذکور را نقل می‌کنیم :

لژ سعدی شماره ۶۶

آقای محترم و برادر عزیز

بدستور استاد ارجمند بدینوسیله به اطلاع شما می‌رساند جلسه استقرار لژ

محترم سعدی شماره ۶۶ در ساعت ۶ بعد از ظهر روز سه شنبه ۲۵ فروردین ماه ۱۳۴۳

مطابق با ۱۴ آوریل ۱۹۶۴ در محل لژ بزرگ ناحیه ایران واقع در خیابان بهارستان

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

شماره ۴۱۰ تشکیل می‌گردد .

دبیر لژ سعدی
موسی خطاطان

لباس : اسمو کینگ

کارها

- ۱ - گشودن لژ
  - ۲ - قرائت دعوتنامه
  - ۳ - قرائت صورت جلسه عادی مورخ ۱۰ اسفندماه ۱۳۴۲
  - ۴ - قرائت صورت جلسه فوق‌العاده مورخ ۲۷ اسفندماه ۱۳۴۲
  - ۵ - قرائت ترازنامه واخذ رأی برای تصویب آن
  - ۶ - استقرار استاد ارجمند انتخاب شده برادر علی‌اکبر موسوی بوسیله :
برادر محترم عباس معتمدی
- و
- برادر محترم محمود هومن
  - ۷ - انتخاب و استقرار سالاران لژ
  - ۸ - انتخاب ممیزین حساب
  - ۹ - انتخاب نمایندگی لژ در لژ بزرگ علی‌فرانسه و لژ بزرگ ناحیه ایران
  - ۱۰ - مسائل متفرقه
  - ۱۱ - گرداندن کیسه خیریه
  - ۱۲ - پایان کارها
- (شام برادرانه در سالن اختصاصی صرف خواهد شد)

آقای محترم و برادر عزیز

بدستور استاد ارجمند بدینوسیله با اطلاع آن برادر گرامی می‌رساند که جلسه عادی لژ محترم سعدی ساعت ۶ بعد از ظهر روز سه‌شنبه ۲۴ بهمن ماه ۱۳۴۶ (۱۳ فوریه

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۱۹۶۸- تشکیل می‌گردد .

خواهشمند است ساعت ۵/۳۰ بعد از ظهر به محل لژ بزرگ ناحیه ایران
تشریف بیاورید .

دبیر لژ سعدی
ابراهیم امامی خوئی

کارها

- ۱- گشودن لژ
- ۲- قرائت دعوتنامه
- ۳- قرائت صورت جلسه عادی مورخ ۱۹ دیماه و صورتجلسه فوق‌العاده -
۷ بهمن ماه ۱۳۴۶
- ۴- قرائت اول درخواست عضویت بیگانگان نامبرده زیر :
آقای حسین خداداد- مدیر شرکت الکتروادیسون- معرف برادر رضاشایگان
و استاد ارجمند علی کوچکعلی .
آقای مارك خازن زاده مدیر پارك هتل- معرف برادر محترم موسى آبتین و
برادر بسیار ارجمند ساسبیلی
آقای مهدی فیروز - بازرس قضائی کل کشور - معرف استاد ارجمند علی-
کوچکعلی و برادر ابراهیم
- ۵- مراسم سیر بیگانگان نامبرده پائین :
آقای مهندس طلعت آلیانویی
آقای مهندس محمد حسین امید سالار
- ۶- قرائت دوم واخذ رأی نسبت بدخواست عضویت بیگانگان
عبدالحسین مشیر فاطمی - رئیس هیئت نظارت بانک مرکزی ایران - معرف
برادر محمدرضا امیدسالار و برادر بسیار ارجمند فرهودی حسابی

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- آقای یوسف رئیس سمیعی - دادستان دیوان کیفر - معرف برادر دکتر بابایان و
برادر بسیار ارجمند مهدی فرهودی حسابی
آقای دکتر احمد امید - دکتر کشاورزی - معرف برادر محمد رضا امیدسالار
و برادر ارجمند دکتر خان بابایانی
۷ - مسائل متفرقه
۸ - گرداندن کیسه خیریه
۹ - بستن لژ

لژ حافظ شماره ۶۸ در شیراز

همانطور که قبلاً گفتیم، استان فارس و شهر شیراز همواره مورد توجه فراماسونها بوده است. نخستین لژ فراماسونی، بوسیله افسران ارتش انگلیس در این شهر تشکیل شد، که اکنون نیز پس از گذشت پنجاه سال، هنوز در ایران فعالیت می‌کند. این لژ که فراماسونری انگلیسی «اسکاتلند» را در سرتاسر کشور رواج داده است، همین که نخستین سازمان فراماسونری فارسی زبان در ایران تأسیس شد، دستور تأسیس لژی را در شیراز صادر کرد. لژی که در شیراز تأسیس شد در ردیف لژهای جهانی با شماره ۶۸ گرداندن و نالدفراانس به ثبت رسیده، و در روز ۱۹ می ۱۹۶۰ در تهران تأسیس و تقدیس شد و سپس به شیراز منتقل گردید. در تأسیس این لژ هشت نفر زیر عنوان مؤسسين و اعضای مؤثر معرفی شده‌اند:

- ۱ - دکتر ذبیح قربان - رئیس دانشکده پزشکی.
- ۲ - دکتر فرهمندفر - استاد دانشگاه شیراز.
- ۳ - دکتر تمدن فرزانه - استاد دانشگاه شیراز.
- ۴ - مهندس خمسی - میکاتیک کارخانه برق.
- ۵ - کاظم دستغیب.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۶ - علی اکبر خلیلی شیرازی - بازرگان .

۷ - محمود دهقان - رئیس سازمان برق شیراز

۸ - احمد نادری وکیل دادگستری .

در سال های ۱۳۳۷ تا ۱۳۳۹ (۱۹۵۸-۱۹۶۰) يك فراماسون امریکائی بنام پرفسور «جیراندو» ایتالیائی الاصل ، که استاد تشریح دانشکده طب شیراز بود ، در جلسات لژ مولوی شیراز شرکت می کرد. او چون يك فراماسون قدیمی بود، فراماسونهای شیرازی را در انجام تشریفات راهنمایی می کرد .

در سال ۱۳۳۹ ش (۱۹۶۰ م) لژ حافظ ، هنگام پذیرفتن يك عضو جدید دچار اختلافاتی شد ، که نتیجه این مبارزات داخلی به افشای اسرار محرمانه لژ در شهر شیراز منجر شد .

پس از این حادثه لژ مولوی کنترل بیشتری را بر لژ حافظ اعمال کرد . هر ماه که جلسه لژ تشکیل می شد ، قبلاً غلامحسین صارمی «استاد ارجمند» لژ مولوی از تهران به شیراز می رفت و کرسی استادی لژ را عهده دار می شد و یکی دو بار که از رفتن بشیراز خودداری کرد ، مورد توبیخ و سرزنش «استاد اعظم» دکتر سعید مالک قرار گرفت. از این پس لژ حافظ با اختفا و حفظ اسرار بیشتری اداره می شد. اینک می پردازیم به بحث درباره دکتر ذبیح قربان و چگونگی برکناری او از مشاغل گوناگون^۱ :

شهر شیراز همواره مرکز ادب ، علم و دانش و شعر و شاعری

بوده است، بهمین جهت هر حادثه و رویدادی در این شهر مورد

بحث محافل علمی و ادبی قرار گرفته و باعکس العملها و بحث

و انتقادهای گوناگون روبرو می شود. از بدو تشکیل دانشگاه

شیراز ، در این شهر اختلافاتی بین دکتر ذبیح اله قربان رئیس اسبق دانشگاه و

استادان پدید آمد. مبارزاتی که طی سال های ۱۳۳۸ تا ۱۳۴۰ ش بین رئیس دانشگاه

شیراز و استادان عضو لژ فراماسونری «حافظ» وابسته به «گرواند لژ محلی ایران»

۱- مجله سپید و سیاه - سال هشتم - جمعه ۱۹ خرداد - صفحه ۱۱

از یکطرف، ومخالفین آنها از طرف دیگر رویداد، سبب شده که اسامی اعضای سازمان فراماسونری شیراز افشاء شده و عملیات محرمانه آنها برملا شود.

در سال ۱۳۴۰ ش (۱۹۶۱-م) که محمد درخشش وزیر فرهنگ شد، دکتر ذبیح‌اله قربان راد نهمه اول سال ۱۳۴۰ از کار برکنار کرد. اگرچه دکتر قربان در نیمه اول سال ۱۳۴۱ یعنی یکسال پس از عزل - دوباره کرسی ریاست دانشگاه شیراز را اشغال کرد، معذالک کسانی که با فراماسونهای شیرازی مبارزه می‌کردند، در همان مدت کوتاه موفق شدند، اسرار فعالیت دکتر قربان و فراماسونهای شیرازی را افشاء کنند. مقاله زیر که بقلم فریدون توللی شاعر شیرین سخن پارسی در مجله سپید و سیاه چاپ شده، نمونه کوچکی از عملیات فراماسونهای شیرازی و «استاد اعظم» آنها دکتر ذبیح‌اله قربان را فاش می‌کند، که عیناً نقل می‌شود:

«یکی از اقدامات بسیار پر ارزش درخشش وزیر فرهنگ عزل مردی است بنام (دکتر قربان) که سالیان دراز، فارس و فارسی در زیر سیطره و نفوذ پایان ناپذیر این مرد می‌سوخت و می‌ساخت. برکندن و بانتظار خدمت نشاندن رئیس دانشگاه شیراز را با هیچیک از اعمال درخشش نمی‌توان هم‌تراز شمرد، برای مزید اطلاع خوانندگان و مبارزه بزرگ وزیر فرهنگ درباره عزل (مرد سیزده شعله) بادت بچاپ مقاله زیر که بقلم نویسنده مطلع ارجمندی است گردید».

«شاید عزل و تعقیب قانونی دکتر ذبیح‌اله قربان که درخشش در دو عین مصاحبه مطبوعاتی و رادیویی خود از دوازده شغل خطیر دیگر وی نیز به اختصار سخن راند از چشم مردم پایتخت و سایر هموطنان غیر فارسی ما، امری ساده و یانیمه دشوار تلقی شود و بهر حال چنین تصور کنند که مشکلات این عمل نیز در ردیف کارهای دیگر درخشش بوده است؟ ولی مردم فارس و خصوصاً اساتید و دانشجویان دانشکده های مختلف این استان که سالیان دراز، لگدکوب قدرت اهریمنی «قربان» و شاهد قانون- شکنیها و ستمگریهای بی‌امان این پرورده مکتب «فراماسون» بوده از نظلم به

عالیترین مقامات مسئول مملکت نیز جز حبس و تبعید و اخراج تشیبه نگرفته‌اند خوب می‌دانند که درخشش درین مصاف بر چه از در سهمناک و شکست ناپذیری غالب شده و ناچه پایه خطر کینه‌توزی عظیم‌ترین قدرتهای مرموز و بی‌گذشت را بجان خریده است.

«قربان» نه تنها با احراز سمت ریاست دانشگاه و در انحصار کشیدن متجاوزان پنجاه سمت رسمی و غیررسمی دیگر، بشفیع سیاست بیگانه، بر سراسر فارس پنجه قدرت نهاده بود، بلکه کار این اقتدار و نفوذ را بدانجا کشانیده بود که سال گذشته با وجود اعتصاب عمومی و قانونی اساتید و دانشجویان دانشگاه شیراز و هماهنگی باطنی استاندار و عالیترین مقامات تأمین‌فارس با این جماعت روشنفکر و کثیر که بازکر دلائل و مدارک محکمه پسند خواستار رفع شروی بودند، همچنان براریکه قدرت شیطانی خویش باقی ماند و به دستگیری و پشتیبانی «مهران» وزیر فرهنگ وقت، تنی چند از شایسته‌ترین و محبوب‌ترین استادان و دانشیاران آن دستگاه را نیز منتظر خدمت و ویلان نمود. تا آنجا که نه تنها استاندار مقتدر نمای فارس در پیشگاه این روئین‌تن بیگانه پرست سپرافکنند، بلکه قدرتهای تأمین‌فارس مافوق استاندار هم دانستند که هرگز تیغ ایشان بر پروردگان فراموشخانه سیاستهای کهن، برآ - نخواهد بود.

برای آنکه خواننده عزیز، بر نمونه‌ای از نفوذ چشمی «قربان» وقوف یابد و کار عظیم و پیرارج درخشش را آنقدرها هم سهل و ساده نینداند، بایستی عرض کنم که در گرماگر ماجرای سال گذشته، پس از آنکه دکتر قربان کلیه اقدامات استاندار و مقامات تأمین‌فارس و گزارش‌های تند و صریح آن را، در مراجع عالی مملکتی بی‌اثر گذاشت، مقامات مزبور با این تصور که چنانچه مدارک ارتباط مخفی دکتر ذبیح قربان را با اعمال سیاسی بیگانه بدست آورده و به تهران بفرستند، موجبات رفع شبهه مرکز را در پاکدامنی و میهن پرستی وی فراهم خواهند کرد، مدتی چند «خانه مرموز سر کیس ارمنی» را بایتر بگویم مرکز فعالیت و مشاوره و کسب دستور فراماسون ها راز بر نظر گرفتند

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

و خلاصه ضمن کنترل رفت و آمدهای قربان و همدستان وی و کاوش بعدی آن خانه موفق شدند مدارك مورد نظر را به يك مركز انتظامی برده و ضمن بازجویی از شخص دكتر قربان گزارش نهائی امر را برای ارسال بتهران تکمیل نمایند، تصور می‌رفت که دكتر قربان در برابر اسناد مورد بحث کوتاه آید و علی‌المعمول در مقام انكار یا ادعای جعل خط و امضاء خود برخیزد، ولی عكس‌العمل وی آنچنان خلاف انتظار از آب درآمد که رندان غلاف کردند و بر عظمت حضرتش آفرینها خواندند! بدین معنی که آقای ریاست دانشگاه ودهاشغل دیگر، نه تنها مراتب و مدارك را تکذیب نمود، بلکه اسامی چندین تن از شخصیت‌های بسیار عالی‌مقام تهران را نیز بعنوان همکار مسلکی و هم لژ (حوزه‌های بزرگ فراماسونی را لژ می‌گویند) و معرفی و رابط تشکیلاتی خود بر زبان آورد و گویا ذیل ورقه بازجویی محرمانه هم استدعا کرده چون فعالیت دستجمعی نامبردگان در تهران و شهرستانهای مهم کشور بخاطر مجد و علای کشور صورت گرفته و عضویت در فراموشخانه هم در قوانین مملکتی ایران جرم شمرده نشده، چنانچه مقامات تأمینیه مزبور خواستار تحقیق کامل موضوع هستند بهتر است از آقایان... و... هم در این زمینه سؤال‌الانی بعمل آورند و البته پر واضح است که آقایان مزبور اشخاصی نبودند که بتوان بدون تعظیم سجد خاکبوسی مشرف حضور ایشان گردید، ناچار سدهجسارت پرس و سئوال! بطور خلاصه برخی از این آقایان عظام همانهایی بودند که سالهاست «پی برداری غارت غشقیات موزه ایران باستان» و فعل و انفعالات انجام یافته در سدسازیهای بزرگ کشور و نظائر آن تا پای حصن حصین و دژ استوار شخصیت ایشان رفته و همان‌جا محو و نابود گردیده‌است، خلاصه آنکه هر چه مقامات دولتی فارس، بتهران نوشتند که باباجان صلاح مملکت نیست که بخاطر ابقاء مرد متجاوز و قانون شکن و دسیسه کار و مرموزی چون دكتر ذبیح‌اله قربان، تمامی استادان و دانشجویان و دانشیاران يك دانشگاه را که از طرف اکثریت مردم فارس هم پشتیبانی می‌شوند سرکوب نمود و به مرد دشمن تراش و دروغ‌پرداز می‌این چنین،

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اجازه داد که این همه در مورد خود از حمایت های مقامات لاف و گراف زند، نه تنها مضمون نگردد، بلکه همان هائی که از سال ها باین طرف برای حفظ منافع نامشروع و یغمای بی حد و حصر خویش میان شاه و ملت پرده استتار کشیده اند، چنان دستگاہهای قدرت مرکزی را بحمايت از «قربان» برانگیختند که نامبرده در مدتی کوتاه تمامی مدعیان خود را در آتش انتقام افکند و بکماك «مهران» دمار از روزگار همه بر آورد و شاخ مبارکش را بدمد سوهان گاو بندی وزیر، تیزتر نمود!

از افتضاحات دیگری که قربان به همدستی مستر شارپ انگلیسی کشیش کلیسای شمعون غیور شیراز انجام داده و در سال قبل در مجله های تهران وسیله محقق دانشمند محیط طباطبائی مورد بررسی دقیق قرار گرفته بکمی هم انتخاب (آرم - دانشگاه شیراز) می باشد، که طابق النعل بالنعل از نقش سپهر عیسویان در جنگهای صلیبی اتخاذ شده و بانر دستی زیر کانه ای بخورد ملت شریف و بر دبار ایران رفته است! آن هم ملتی که خود دارنده قدیمی ترین دانشگاه های دنیا بوده و توابع جاویدانی از قبیل ابن سینا و رازی و فارابی و بیرونی و خیام را تقدیم عالم بشریت کرده است. افسوس که نگارنده این مقاله کوتاه را مجال آن نیست تا در این مختصر از «موقوفات فاضلانہ محیط»، استمداد جوید و نقاب از چهره بیگانه پرستان برکشد، ولی آنان که طالبند می توانند به مرجع فوق الاشعار عنایت فرمایند و ضمناً از حضرت محیط بیروند، آنان بصدر زبان سخن می گفتند - آیا چه شنیدند که خاموش شدند؟

در معرفی دکتر ذبیح اله قربان و عقیده ای که مردم شیراز درباره وی از سر تخریب و تحقیق دارند، همین بس که چندین سال قبل که دولت وقت بمناسبت حوادث آن هنگام درب سفارت فخریه و قونسولگری های تابعه آن را با قطع ارتباط فیما بین فرو بست، مردم شیراز، اهمیت چندانی به تعطیل قونسولگری آن دیار نگذاشتند و زندانه چنین گفتند:

«احمق آن است که با بودن قربان از تعطیل قونسولخانه خوشحال شود!»
شما را بخدا فکر کنید. وقتی که يك غیر مسلم، تمام قدرت و نفوذ شیطانی

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

خود را برای منکوب کردن صدها استاد و دانشجوی مسلمان و هزاران فرهنگی دین‌دار و وطن‌پرست به کار می‌اندازد و در این مبارزه از طرف بسیاری از روحانی نمایان متنغد فارس هم به قلم و قدم پشتیبانی می‌شود، آیا می‌توان مبارزه و حشیانه او را ساده و بی‌ارتباط با سیاست های تحریک آمیز بیگانگان تلقی کرد؟

بهر حال این کار ... ، کاری بس عظیم بوده و بیگمان از طرف عموم مردم شیراز و دانشگاهیان رنج کشیده آن دیار (نهم‌دستان قربان) به عالی‌ترین و جمیع‌ممکنه مورد سپاس قرار خواهد گرفت. اگر ... در تمام طول وزارت خود، همین يك کار بزرگ را هم انجام داد، کافی بود که مردم فهیم و خردمند فارس مجسمه وی را در داخل شهر برافرازند و ذیل آن بنویسند:

«این است مجسمه مردی که باشهامت خود ما را از دسائس قربان و قربان را از فوران کینه انباشته مانجبات بخشید».

حقیقت این است که چنانچه درخشش، چند صباحی دیگر در برکندن قربان تأخیر کرده بود، شاید سر نوشت ... باو خامت و فضیحت بیشتری گریبان گیر ریاست سیزده شغله دانشگاه شیراز می‌گردید و کار از کار می‌گذشت.

زوال قربان را باید زوال مقتدرترین مظهر سیاست استعماری در سرزمین فارس بشمار آورد. زیرا این یدیده خطرناک که به شهادت ترقیات سریع و بهت‌آور از يك سیاست خارجی عمیق سرچشمه گرفته است، کم‌مانده بود که با - برافروختن آتش انقلاب، دانشگاه شیراز را به خاک و خون کشد، و خود ... وار از میان معرکه رخت سلامت برد! .

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ب . س . ۴۰ . ب . ج
 لژ بزرگ ملی فرانسه
 لژ بزرگ ناحیه ایران

لژ مزدا شماره ۷۹

آقای محترم و برادر عزیز .

با کمال احترام از جنابعالی دعوت میشود در جلسه استقرار
 برادر مهندس رضا رزم آرا استاد ارجمند انتخاب شده لژ محترم مزدا
 که در ساعت ۶ بعد از ظهر روز شنبه ۱۴ اسفند ماه ۱۳۴۴ (۵ مارس ۱۹۶۶)
 تشکیل میگردد . به محل لژ بزرگ ناحیه ایران خیابان بهارستان
 شماره ۴۱۰ تشریف بیاورید .
 خواهشمند است در شام برادرانه ای که از طرف استاد ارجمند
 داده خواهد شد نیز شرکت فرمائید .

دبیر : محسن کلا نوری

لیاس : اسمو گینگ

پشت جلد رساله ارتقاء مقام استادی به مهندس رضا رزم آرا

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لژ مزدا شماره ۷۹

هفتمین لژ فراماسونری فرانسه در ایران ، لژ «مزدا شماره ۷۹» نام دارد ، که روزدوم مارس ۱۹۶۳ (نهم اسفند ۱۳۴۳-ش) در تهران تأسیس و تقدیس شده است این لژ که در یکسال فراماسونری-۹ماه - و در روزهای اولین شنبه هر ماه مسیحی جلسات ماهانه خود را تشکیل می دهد ، بعد از لژ مولوی ، از فعالترین لژهای فراماسونری در ایران است. در تأسیس این لژ سیزده «استادارجمند» و شش فراماسون عادی شرکت داشتند . در حالیکه در تأسیس سایر لژهای فراماسونری بیش از شش تا هفت «استادارجمند» شرکت نداشته اند و اینک مؤسسين لژ مزدا را معرفی می کنیم:

اعضاء مؤسس لژ مزدا

برادر بسیار محترم دکتر سعید مالک

» محترم عیسی بهزادی

» بسیار ارجمند محمود ضیائی

» بسیار ارجمند دکتر هوشنگ نظلی

» بسیار ارجمند محمد جهانشاهی

» بسیار ارجمند علی اکبر موسوی

» بسیار ارجمند دکتر فتح اله جلالی

» بسیار ارجمند غلامحسین صارمی

» بسیار ارجمند نعمه اله خان اکبر

» بسیار ارجمند عبدالعلی مفتاح

» بسیار ارجمند رضازم آرا

۱ - در معرفی کارگردانان و مؤسسين این لژ از رساله ای که در ۱۲ اسفند ۱۳۴۶ مخفیانه منتشر شد ، استفاده شده است .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- » ارجمند دکتر خانابابا بیانی
- » ارجمند محمود سلامت
- » دکتر رضا فلاح
- » عماد تربتی
- » علی محمد دهقان
- » باقر پیرنیا
- » حسین فرهودی
- » دکتر عبدالحسین راجی

اعضاء افتخاری لژ مزدا

- برادر بسیار محترم دکتر سعید مالک
- » محترم دکتر احمد هومن
- » محترم دکتر محمود هومن
- » محترم عباسقلی گلشائیان
- » محترم علی مرادی
- » محترم دکتر عباس معتمدی
- » محترم موسی آبتین

استادان ارجمند لژ مزدا

- برادر بسیار ارجمند دکتر فتح‌اله جلالی
- » بسیار ارجمند دکتر محمود ضیائی
- » بسیار ارجمند نعمت‌اله‌خان اکبر
- » بسیار ارجمند مهندس رضا رزم‌آراء
- » ارجمند دکتر خانابابا بیانی

در پنج سال گذشته، لژ مزدا پنج دوره انتخابات برای اداره‌کرسی داشته‌است که اینک در ذیل سالاران و کارگردانان دو سال فراماسونری را نقل می‌کنیم:

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سالاران لژمزدادرسال ۱۹۶۷-۱۹۶۶م-۱۳۴۴-۱۳۴۵ ش

استاد ارجمند	برادر رضا رزم آرا
استاد پیشین	» ارجمند نعمت‌اله خان اکبر
نگهبان اول	» خانابابا بیانی
نگهبان دوم	» محمود سلامت
امین خیریه	» محمدعلی بوذری
خزانه‌دار	» مسعود هدایت
دبیر	» بسیار ارجمند علی اکبر موسوی
رئیس تشریفات	» محسن گلشنری
کارشناس اول	» علی معین
کارشناس دوم	» عزیز نبوی
معاون خزانه‌دار	» احمد نظام
دبیر بار	» علی اکبر ضیائی
پرده‌دار	» حسین دفتریان
خوانسار	» غلامحسین جهانشاهی
دربان	» هدایت‌اله کسرائی

سالاران لژ در سال ۱۳۴۶-۱۳۴۷ ش
۱۹۶۸-۱۹۶۹ م

برادر ارجمند محمود سلامت	استاد ارجمند
» ارجمند خانابابا بیانی	استاد پیشین
» مسعود هدایت	نگهبان اول
» عزیز نبوی	نگهبان دوم
» علی معین	خطیب
» فرح‌اله اکبر	خزانه‌دار

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

» احمد نظام	دبیر
» عباس ظریف	رئیس تشریفات
» حسین دفتریان	کارشناس اول
» محسن کلانتری	کارشناس دوم
» باباخان بیتوردا	معاون رئیس تشریفات
» علی اکبر ضیائی	دریان

لژ فعال «مزدا» هم مثل سایر لژ های فرانسوی بطور منظم جلسات ماهانه خود را تشکیل می دهد . در ذیل سه برنامه ماهانه سه سال را نقل می کنیم :

لژ مزدا شماره ۷۹

آقای محترم و برادر عزیز

بدستور استاد ارجمند بدینوسیله به اطلاع شما می رساند که جلسه عادی لژ محترم مزدا در ساعت ۶ بعد از ظهر روز شنبه ۱۲ دیماه ۱۳۴۳ برابر با ۲ ژانویه ۱۹۶۴ در محل لژ بزرگ ناحیه ایران تشکیل می گردد .

دبیر لژ مزدا

دکتر خانابابا بیانی

کارها

- ۱ - گشودن لژ
- ۲ - قرائت دعوتنامه
- ۳ - قرائت صورت جلسه عبادی مورخ ۱۴ آذر ماه ۱۳۴۳
- ۴ - قرائت دوم و اخذ رأی نسبت بدرخواست عضویت بیگانگان :
محمود روحانی - نماینده مجلس شورای ملی - ملیت ایرانی - معرف استاد ارجمند محمود ضیائی و برادر بسیار ارجمند علی اکبر موسوی .
علی اکبر ضیائی - قاضی دادگستری - ملیت ایرانی - معرف : استاد ارجمند محمود ضیائی و برادر بسیار ارجمند علی اکبر موسوی .
عباس ظریف - معاون اداره کل کارگزینی وزارت کشور - ملیت ایرانی - معرف :

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بنوسد

برادر بسیار ارجمند غلامحسین صارمی و برادر هوشنگ ظلی .

۵ - قرائت اول درخواست عضویت بیگانگان نامبرده زیر :

مهندس حسین دقتریان - مهندس راه و ساختمان - ملیت ایرانی - معرف :

برادر محمد جهانشاهی و برادر محمود سلامت .

دکتر مهندس مصطفی مزینی - استاد دانشگاه تهران - ملیت ایرانی - معرف :

برادر محمد جهانشاهی و برادر محمود سلامت .

بایاخان بیتوردا - مهندس راه و ساختمان - ملیت ایرانی - معرف : برادر

نعمت الله خان اکبر و برادر هوشنگ ظلی .

پرویز سهرابیان - متولد ۱۳۰۴ در تهران - کارمند وزارت کشور - معرف :

برادر بسیار ارجمند فتح الله جلالی و برادر حسین فرهودی .

۶ - مراسم گذر برادران نامبرده زیر بیابنه دوم :

برادر دکتر عزیز نبوی

برادر مهندس علی معین

۷ - مسائل متفرقه

۸ - گرداندن کیسه خیریه

۹ - پایان کارها

ب . س . م . ب . ج .

لژ بزرگ ملی فرانسه

لژ بزرگ ناحیه ایران

لژ مزدا شماره ۷۹

آقای محترم و برادر عزیز

با کمال احترام از جنابعالی دعوت می شود در جلسه استقرار برادر مهندس

رضا رزم آراء استاد ارجمند اشغاب شده لژ محترم مزدا که در ساعت ۶ بعد از ظهر

روز شنبه ۱۴ اسفندماه ۱۳۴۴ (۵ مارس ۱۹۶۶) تشکیل می گردد . به محل لژ بزرگ

ناحیه ایران خیابان بهارستان شماره ۴۱۰ تشریف بیاورید .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

خواهشمند است در شام برادرانه‌ای که از طرف استاد ارجمند داده خواهد شد نیز شرکت فرمائید .
دبیر : محسن کلاتری

کارها

- ۱ - کشایش لژ
  - ۲ - قرائت دعوتنامه
  - ۳ - قرائت صورت جلسه عادی مورخ ۱۶ بهمن ماه ۱۳۴۴
  - ۴ - قرائت تراز نامه سالیانه و اخذ رأی
  - ۵ - استقرار استاد ارجمند انتخاب شده برادر رضازم آراء
  - ۶ - انتخاب و استقرار سالاران
  - ۷ - انتخاب نمایندگی لژ در لژ بزرگ ملی فرانسه و لژ بزرگ ناحیه ایران
  - ۸ - انتخاب دو نفر ممیز حساب
  - ۹ - مسائل متفرقه
  - ۱۰ - گرداندن کیسه خیریه
  - ۱۱ - پایان کارها
- آقای محترم و برادر عزیز :

بدستور استاد ارجمند بدینوسیله بااطلاع آن برادر گرامی می‌رساند. که جلسه استقرار استاد ارجمند انتخاب شده لژ محترم مزدا ساعت ۶ بعدازظهر روز شنبه ۱۲ اسفند ماه ۱۳۴۶ - (۲ مارس ۱۹۶۸-) تشکیل می‌گردد. خواهشمند است ساعت ۵/۳۰ بعدازظهر به محل لژ بزرگ ناحیه ایران تشریف بیاورید .
دبیر لژ مزدا
مسعود هدایت

کارها

- ۱ - کشودن لژ
- ۲ - قرائت دعوتنامه
- ۳ - قرائت صورت جلسه عادی مورخ ۱۴ بهمن ماه ۱۳۴۶ -
- ۴ - قرائت تراز نامه سالیانه و اخذ رأی

۵ - استقرار استاد ارجمند انتخاب شده برادر

مهندس محمود سلامت

توسط

برادر بسیار ارجمند مهندس رضازم آرا

۶ - انتخاب واستقرار سالاران لژ

۷ - انتخاب نمایندگی لژ در لژ بزرگ ملی فرانسه و لژ بزرگ ناحیه ایران

۸ - انتخاب دو نفر ممیز حساب

۹ - مسائل متفرقه

۱۰ - گرداندن کیسه خیریه

۱۱ - پایان کارها

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

I.T.N.O.T.G.A.O.T.U.
 French National Grand Lodge
 District Grand Lodge of Iran

AVICENNA LODGE No. 76
TEHRAN

W. Bro. M. SANAI	W. M.
Bro. Z. DELANIAN	S. W.
Bro. J. BOWE	J. W.

Dear Sir and Brother.

You are hereby summoned to attend a Regular Meeting of this Lodge to be held on **Saturday, 17th February 1968** (28 Bahman 1346) at 410, Avenue Abu Ali Sina Tehran.

The Attendance Book will be available at **6.30** p.m. and the Lodge opened at **7 p.m.** precisely

R. E. Gloyn
 Secretary

Dress: Dinner Jacket, or Dark Lounge Suit

DINNER

آرم مخصوص لژ انگلیسی زبان این سینا که تابع گراند لژ دفرائس است .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

I.T.N.O.T.G.A.O.T.U.
French National Grand Lodge
District Grand Lodge of Iran

لژ این سینا شماره ۷۶

نخستین لژ انگلیسی زبان ، سازمان فراماسونری فرانسه در ایران ، لژ «این سینا» است که شماره ردیف آن در لژهای جهانی گراند ناسیونال دفرانس ۷۶ می باشد . این لژ را از روز تأسیس تاکنون دکتر حسن علوی چشم پزشکی معروف و یکی از ایران پرستان بنام ، اداره می کند : دکتر حسن علوی که تحصیلات عالی خود را در دانشگاه های انگلستان بیابان رسانیده ، علاوه بر اینکه از چشم پزشکان حاذق کشور بشمار می رود و سمت استادی در دانشگاه تهران دارد ، یکی از مردان سیاسی بنام ایران است . وی در دوران حساس مبارزات نفتی ، نماینده مجلس شورای ملی و عضو کمیسیون نفت بود .

این لژ که فرمان تأسیس آن در روز ۱۲ آوریل ۱۹۶۲ صادر شده است ، در سومین سه شنبه هر ماه مسیحی جلسه ماهانه خود را تشکیل می دهد . مؤسسين این لژ بموجب مطالبی که در يك رساله چاپ و مخفیانه از طرف فراماسونها منتشر شده ، عبارتند از :

دکتر سعید مالک استاد اعظم لژهای فرانسوی در ایران .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- دریا دار عبدالله ظلی افسر بازنشسته .
 د . ك . ویلسن .
- م - کاندر کنسول اسبق انگلیسی در تهران .
 دکتر سید حسن علوی استاد دانشگاه .
 هوشنگ ظلی دیپلمات و عضو وزارت امور خارجه .
- ح - فاضل
 رحمت‌الله قوامی - کارمند بازنشسته کنسرسیوم
 م - ضیائی
 عیسی مالک - دیپلمات وزارت خارجه
 علی مرندی - عضو هیئت مدیره نفت
 دکتر معتمدی مدیرعامل شرکت کریستال ایران
 عبدالعلی مفتاح - عضو نفت ملی
 علی کوچکعلی - بازرگان
 محمد حسن افخمی
 غلامحسین قراگوزلو
- م - تسلیمی معاون سابق وزارت اطلاعات
 زوریک دیلانیان - کارمند سفارت انگلیس
- د - القانیان بازرگان
 حبیب‌القانیان >
 دکتر رضا فلاح عضو هیئت مدیره نفت
 خلیل طالقانی - وزیر اسبق
 یگانگی - بازرگان
 علی اصغر سلسبیلی منشی لژ

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اعضاء افتخاری لژ ابن سینا

W. H. Robinson	روبینسن
A. T. Parker	ا - ت - پارکر
M. S. Drabble	ام - اس - درابل
C. I. Fairey	سی - ای - فری دورابجی
D. W. Horne	د - و - هورن احمد هومن
D. David	د - داوید
R. A. Jones	ار - ا - جونس
S. C. Knight	اس - سی - کنلیت ا - منشائی
A. Brown	ا - بروون
E. F. Brown	اس - اف - بروون اکبر دارائی شاهرخ فیروز
F. I. Grant	اف - ای - گرانت
R. Hargreaves	ار - هارگراوز فتح الله جلالی یوسف خوش کیش م . موحد
R. Oddy	ار - اودی ا - ا - رفیعی ا - سمندری

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

	اس - سرکیسیان
	ابوالحسن شاهر
	ج - سعیدی
	خلیل ضیائی
M. F. Holloway	ام - اف - هولووی
	ا - ح - پرتو اعظم
E. P. Davies	ای - پی - داویس
	س - موسوی
	بور بور
	م - صنای
	ف - القابیان
R. Shepherd	ار - شیرد
	م - خواجه نوری
G. Herrin	جی - هرین
W. D. Mills	و - د - میلز
S. j. Bowe	اس - ج - بوو
R. R. Townly	ار - ار - تونلی
C. T. Goodworth	سی - تی - گودورث

در انتخابات سال‌های مختلف فراماسونری، فراماسون‌های زیر عهده‌دار،
اداره کرسی لژ این‌سینا بودند:

سال فراماسونری ۱۹۶۳-۱۹۶۴

م - کندل	حضرت استاد ارجمند
دکتر حسن علوی	قائم مقام استاد
منوچهر تسلیمی	سرپرست اول

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ار - ۱ - جواز	خزانه دار
علی کوچکعلی	دبیر
ابوالحسن شاهق	مدیر تشریفات
علی مرندی	راهنمای اول
فاضل	» دوم
۱ - براون	خطیب
داود القانیان	معاون تشریفات
رحمت الله قوامی	اورگ نواز
زوریک دیلانیاں	معاون دبیر
غلامحسین قراگوزلو	نگهبان داخلی
سرکیسیان	
م . اف . هولوی	
پر تو اعظم	
محمد افخمی	نگهبان خارجی

افسران اداره کننده سال ۱۹۶۵ - ۱۹۶۴

دکتر حسن علوی	حضرت استاد ارجمند
دکتر منوچهر تسلیمی	قائم مقام استاد
فاضل	سرپرست اول
م - کندل	استاد ارجمند پیشین
خلیل طالقانی	خطیب
علی کوچکعلی	خزانه دار
زوریک دیلانیاں	دبیر
علی مرندی	مدیر تشریفات
محمد حسن افخمی	راهنمای اول
ای - بی - دایویس	» دوم

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

س - موسوی	معاون نشریات
شاهرخ فیروز	اورگ نواز
زوریک دیلانیان	معاون دبیر
موحد	معاون خزانه‌دار
پرتو اعظم	نگهبان داخلی
م - صناعی	
بور بور	
ا - ر - شیرد	
القانیان	
فتح‌الله جلالی	نگهبان خارجی

افسران لژ در سال ۱۹۶۷-۱۹۶۸

م - صناعی	حضرت استاد ارجمند
اف - اج - ار - وایت	قائم مقام استاد
زوریک دیلانیان	حضرت استاد پیشین
دکتر سید حسن علوی	خزانه‌دار
علی کوچکعلی	دبیر
ار - ای - گلوی	مدیر نشریات
فاضل	راهنمای اول
بور بور	دوم *
او - تشریحیان	
بورریج	
بهروش	معاون نشریات

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

فریدون باثماقلیج

ا. ا. سمندری

ار - ار - تو نلی

ا. م. شاهپرکی

القابیان

علی اصغر سلسبیلی

معاون دبیر

معاون خزانه‌دار

نگهبان داخلی

نگهبان خارجی

در این تصویر از راست به چپ.

دکتر کیان عضو لژهای انگلیسی - دکتر حسن علوی استاد لژ این سینا - عباسقلی عرب
شیبانی عضو لژهای انگلیسی - در یادار نلی یکی از بنیانگذاران لژ مولوی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لژ لافرانس شماره ۸۳

نخستین لژ «فرانسه زبان» فراماسونری در ایران، لژ «لافرانس» تحت نظارت عالیہ گرانڈ لژ ناسیونال فرانسه در ایران است. این لژ که در روز هفتم می ۱۹۶۴ تقدیس و تأسیس شده است، یکی از لژهای تابعه گرانڈ لژ محلی فرانسه در ایران می باشد، که بوسیله عده ای از ایرانیانی که به زبان فرانسه صحبت می کنند و فرانسویهای مقیم تهران تشکیل شده. طبعاً منظور اصلی از تأسیس این لژ در درجه اول گرد آوردن فرانسویهای فراماسونی بود که در ایران اقامت داشتند. این لژ که در اولین سه شنبه هر ماه مسیحی جلسات ماهانه خود را در آدیر می کند، در مدت یکسال فراماسونری شش جلسه ماهانه در ماه های ژانویه - فوریه - می - اکتبر - نوامبر - دسامبر، دارد که تاریخ تشکیل آن قبلاً از طرف مرفر کز گرانڈ لژ تعیین می شود. اعضای افتخاری و مؤسسين این لژ عبارتند از:

۱ - وان هگک استاد اعظم گرانڈ لژ ناسیونال دفرانس

۲ - . . . . .

۳ - علی مرندی - نماینده کنونی مجلس شورای ملی

۴ - دریادار عبدالله ظلی - افسر بازنشسته نیروی دریائی

۵ - علی اصغر سلسبیلی - منشی لژهای فرانسوی در ایران

۱ - نام این شخص محترم بملی که فقط بستگی به نظر شخصی نویسنده دارد، حذف شد.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

چهار نفر از مؤثر ترین افسران لژ «لافرانس» که اهمیت فراوانی دارند ، عبارتند از :

Veneable Maitre	۱ - احمد هومن با سمت استاد اعظم
Premiere Surveillant	۲ - دکتر جواد صدر ، وزیر دادگستری
Deuxieme Surveillant	۳ - هوشنگ ظلی - سفیر کبیر کنونی ایران در لبنان
Secrétaire	۴ - علی اصغر خشایار - عضو عالی مقام سازمان بنامه ^۱

افسران اداره کننده این لژ در سال فراماسونی ۱۹۶۵ - ۱۹۶۶ در نشریه محرمانه این لژ ، بدین شرح معرفی شده اند :

Venerable Maitre	هوشنگ ظلی استاد اعظم
Passé Maitre Immédiat	احمد هومن
Premiér Surveillant	علاءالدین روحانی
Deuxieme Surveillant	مهدی فرهودی حسابی
Hospitalier	محمد جهانشاهی
Trésorier	احمد دارائی
Secrétaire	علی اصغر خشایار
Directeur des Cérémonies	محمود رئیس
Premier Expert	ناصر بدیع
Deuxième Expert	ناصر الدین ناصری
Bienfaisance Maconnique	حسین فرهودی
Elémoinaire	حبیب القابیان
Organiste	زوریک دیلانیان
Couvreur	محمد مشیری یزدی

۱ - مقامهایی که درینجا بدانها اشاره می شود ، از نشریه محرمانه مربوط به تفویض مقام استادی به هوشنگ ظلی استخراج شده است .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

این لژ فراماسونری اگر چه بزبان فرانسه ، جلسات خود را دایر می‌کند و مکاتبات و نشریات آنهم بزبان فرانسه می‌باشد ، ولی اکثریت اعضای آن فراماسونهای ایرانی هستند ، که زبان فرانسه را می‌دانند و یا در فرانسه تحصیل کرده‌اند ، نه فرانسویان مقیم ایران که هدف اصلی از تأسیس لژ گردآوری آنها بود .

بعضوان نمونه دوبر نامه ماهانه این لژ ، برای پذیرش و ارتقاء مقام اعضای جدید را که عضو سایر لژهای فراماسونری فرانسه هستند ، ذیلاً نقل می‌کنیم :

برنامه روز ۱۵ دی ۱۳۴۳ (۵ ژانویه ۱۹۶۵)

۱ - قبول عضویت علی اکبر صادق - متولد ۱۹۰۸ در تهران - آرشیستک - ملیت ایرانی - معرف : هوشنگ ظلی - ناصر بدیع .

۲ - امیر اسمعیل ملک منصور متولد ۱۹۱۰ - ملیت ایرانی - معرف : هوشنگ ظلی - ناصر بدیع .

۳ - محمد مشیری یزدی - عضو لژ کورش - قبول عضویت در لژ فرانسه ، معرف : ابوالقاسم ملکی یزدی - ناصر بدیع .

۴ - قبول عضویت ، عضو جدید دکتر ابوالقاسم مغازه متولد ۱۹۳۲ زنجان - پزشک ملیت ایرانی - معرف : دکتر حسین رحمتیان - محمود هومن .

۵ - پذیرش منصور معتمدی - متولد ۱۹۳۱ تهران - مدیر شرکت ایران بوتان - ملیت ایرانی - معرف : دکتر حسین رحمتیان - محمود هومن

۶ - پذیرش داوید اوها یون تبعه فرانسه - مدیر الیانس اسرائیلی یونیورسال - معرف : زوریک دیلانیان - محمود ضیائی .

قرائت اخذ رأی دوم :

ابراهیم ریاحی .

یعقوب خلیقی .

پایان کار لژ

برنامه جلسه ماهانه در اسفندماه ۱۳۴۳

تحت نظارت عالیہ گرانند لژ ملی فرانسه .

گرانند لژ شعبه ایران

لژ لافرانس شماره ۸۳

خیابان بهارستان شماره ۴۱۰ -

آقای عزیز وب . الف . ف .

از شما خواهش می شود در جلسه منظم لژ که در روز سه شنبه دوم مارس ۱۹۶۵ -
(بازدهم اسفند ۱۳۴۳) در ساعت هیجده تشکیل می شود ، حضور یابید . لیست حضور
و غیاب از ساعت ۱۷ و ۳۰ دقیقه مفتوح است .

از طرف استاد اعظم - دبیر - علی اصغر خشایار .

کارها

۱ - دستور کارها .

۲ - قرائت دعوتنامه ها .

۳ - قرائت صورت جلسه اجلاسیه منظم دوم فوریه . همچنین قرائت صورت
اجلاسیه فوق العاده بیست و سوم فوریه ۱۹۶۵ و بحث پیرامون تأیید آن .

۴ - انتخاب استاد اعظم . صندوقدار برای تصدی در سال ۱۹۶۶ و ۱۹۶۵

۵ - دومین قرائت و اخذ رأی درباره تقاضای عضویت آقایان دکتر ابوالقاسم
مغازه ، دارای ملیت ایرانی پزشک که توسط آقای دکتر رحمتیان و هرمان معرفی
شده است .

۶ - مهندس منصور معتمدی . دارای ملیت ایرانی . متولد ۱۹۳۱ - در تهران
که توسط آقای دکتر رحمتیان و آقای هرمان معرفی شده است .

۷ - دکتر محمد حسین حاجبی . دارای ملیت ایرانی . که توسط آقای هرمان
و عباس معتمدی معرفی شده است .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۸ - داوید اوهایون متولد سال ۱۹۱۴ - در مراکش دارای ملیت فرانسوی .
که توسط دیپلماتان و ضیائی معرفی شده است .
- ۹ - قیصر مسعود . متولد یزد در سال ۱۹۰۷ . دارای ملیت ایرانی . توسط
آقای فرهودی حسابی و آقای هرمان معرفی شده .
- ۱۰ - یوسف سلیم خانی متولد ۱۹۱۷ . دارای ملیت ایرانی . که توسط آقای
محمود رئیس و هرمان معرفی گردیده است .
- ۱۱ - اخذ رأی نسبت به دکتر محمد حسین حاجبی (در صورتی که رأی موافق
باشد) دکتر ابوالقاسم مغازة
- ۱۲ - دومین قرائت و اخذ رأی درباره تقاضای الحاق آقای محمدرضا امیدسالار
عضو لژ سعدی شماره ۶۶ که توسط آقای هرمان و خشایار معرفی شده است .
- ۱۳ - موضوعات متفرقه
- ۱۴ - جمع آوری اعانات
- ۱۵ - تعطیل کارها

۱ - کلیه اسامی و مشخصات افراد از همان نشریه مجرمانه تفویض مقام استادی به هوشنگ
ظلی استخراج شده است .

لژ کسرا شماره ۱۰۸

تابع قانون اساسی گراند ناسیونال دفرانس

آخرین لژ فارسی زبان فراماسونری فرانسه در ایران، لژ «کسرا» تابع گراند لژ ناسیونال دفرانس است. این لژ را بیست و چهار نفر از فراماسونهای لژهای فارسی زبان تشکیل داده‌اند، که در یک رساله مخفی الاشاره بدین شرح معرفی شده‌اند:

اعضای مؤسس لژ کسرا

برادر بسیار محترم دکتر سعید مالک .	برادر ابوالقاسم ملکی یزدی .
» محترم دکتر محمود هومن .	» مهندس علی معین
» بسیار ارجمند سر لشکر میر جلالی .	» پرویز یگانگی .
» بسیار ارجمند سید محمد میر هادی .	» محمد علی بوزری .
» بسیار ارجمند سلسبیلی .	» دکتر اسفندیار یگانگی
» ارجمند علی کوچکعلی .	» حاج علی یوسفی .
» غلامحسین امیری قراکزلو .	» خسرو مستوفی زاده
» سید محمد علی مرتضوی .	» ناصر مستوفی زاده .
» صدری کیوان .	» محمد علی جاوید
» دکتر احمد دارائی .	» علی اکبر مرعشی پور .
» جمشید بهروش .	» محمد یزدانفر .
» دکتر غلامحسین جهانشاهی .	» محمود تقی .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اعضاء افتخاری

- برادر بسیار محترم دکتر سعید مالک .
 » محترم اس. جی. ال همبرت .
 » محترم دکتر احمد هومن .
 . . . . .
 » محترم عباسقلی گلشائیان .
 » محترم دربادار عبدالله ظلی .
 » محترم موسی آبتین .
 برادر محترم کاهانا .
 » محترم گرین من .
 » بسیار ارجمند رشیدی حائری .
 » بسیار ارجمند علی اکبر موسوی .
 » بسیار ارجمند محمد جهانشاهی .
 » زوریک دیلانیان .

استادان ارجمند

- برادر بسیار ارجمند سر لشکر میر جلالی .
 » بسیار ارجمند سید محمد میر هادی
 » بسیار ارجمند غلامحسین امیری قراگوزلو
 ۱۳۴۴-۱۳۴۵
 ۱۳۴۵-۱۳۴۶
 ۱۳۴۶-۱۳۴۷
 در این لژ که روز ۱۴ نوامبر ۱۹۶۵ در تهران تأسیس و تقدیس شده ، تاکنون سه دوره انتخاب «اداره کننده لژ» و «باباصطلاح فراماسونهای فرانسوی سالاران لژ» انجام شده است . آخرین دسته کارگردانان این لژ در سال جاری باین شرح انتخاب شده اند (نقل از همان رساله مخفی الانتشار) :

سالاران لژ در سال ۱۳۴۷ - ۱۳۴۶
۱۹۶۸ - ۱۹۶۷

- برادر ارجمند غلامحسین امیری قراگوزلو
 » بسیار ارجمند سید محمد میر هادی
 » سید محمد علی مرتضوی
 » صدری کیوان
 » ابوالقاسم ملکی یزدی
 » مهندس کمال دری
 استاد ارجمند
 استاد پیشین
 نگهبان اول
 نگهبان دوم
 خطیب
 خزانه دار

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دبیر	برادر دکتر عباس بابک
رئیس تشریفات	» فتح‌الله امامی
کارشناس اول	» جمشید بهروش
کارشناس دوم	» مهندس خلیل محلوچی
پرده‌دار	» پرویز بیگانگی
دبیر یار	» مهندس مجتبی سلطانی
معاون رئیس تشریفات	» دکتر مجید بهروش
خوانسالار	» ارجمند علی کوچکعلی
خوانسالار	» سرهنگ رحیم آذربی
خوانسالار	» دکتر محمود تقفی
دربان	» بسیار ارجمند سلسبیلی

جلسات عادی

جلسات عادی لژ کسرا در دومین یکشنبه ماههای ژانویه - فوریه - مارس - آوریل - سپتامبر - اکتبر - نوامبر و دسامبر هر سال در محل لژ بزرگ ناحیه ایران واقع در خیابان بهارستان شماره ۴۱۰ تشکیل می‌گردد .

لژ «کسرا» نیز، مانند سایر لژهای فراماسونی فرانسه، تشریفات مخصوصی برای قبول عضو، ارتقاء مقام و سایر مراسم و آیین دارد . در زیر يك نمونه از تشریفات داخلی لژ را برای ارتقاء مقام دو فراماسون عضو از يك نشریه محرمانه نقل می‌کنیم :

«آقای محترم و برادر عزیز

بدستور استاد ارجمند با اطلاع آن برادر گرامی می‌رساند که جلسه عادی لژ محترم کسرا ساعت ۶ بعد از ظهر روز یکشنبه ۲۲ بهمن ماه ۱۳۴۶ (۱۱ فوریه

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

(۱۹۶۸) تشکیل می‌گردد .

خواهشمند است ساعت ۵/۳۰ بعد از ظهر به محل لژ بزرگ ناحیه ایران
تشریف بیاورید .

دبیر لژ کسرا
دکتر عباس بابک

سازها :

- ۱ - کشور لژ
- ۲ - قرائت دعوتنامه
- ۳ - قرائت صورت جلسه عادی ۲۴ دی ماه ۱۳۴۶
- ۴ - مراسم گذر برادران نامبرده زیر بپایه دوم :
به تقاضای لژ محترم سعدی
برادر ابراهیم رئیس روحانی
برادر علیرضا دره
- ۵ - مسائل متفرقه
- ۶ - گرداندن کیسه خیریه
- ۷ - بستن لژ

آخرین استادی که این لژ را در سال فراماسونی ۱۳۴۷-۱۳۴۸ اداره می‌کند ،
سید محمد علی مرتضوی است ، که تشریفات انتخاب استادی او با این دعوتنامه
صورت گرفت :

«آقای محترم و برادر گرامی

باکمال احترام ، از آن برادر عزیز دعوت می‌شود ، برای حضور در جلسه
استقرار برادر سید محمد علی مرتضوی استاد ارجمند انتخاب شده لژ محترم کسرا ،
و شرکت در شام برادرانه‌ای که از طرف استادان انتخاب شده داده می‌شود ، ساعت ۶ بعد
از ظهر روز یکشنبه ۹ دیماه ۱۳۴۷ (۱۰ نوامبر ۱۹۶۸) به محل لژ بزرگ ناحیه
ایران تشریف بیاورید . موجب امتنان خواهد بود .

دبیر لژ کسرا - دکتر عباس بابک»

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

در اینجا به معرفی ۹ لژ فراماسونی گرانده فرانس در ایران خاتمه می‌دهیم
و به تذکر دو نکته جالب می‌پردازیم :

یکی از خصوصیات فراماسونهای ایرانی اینست که ، در لژها،
کاندیدهای گرانده جلسات و اجتماعات داخلی، خود را از مهمترین افراد ذی نفوذ
لژ محلی در مجلسین طبقه حاکمه و ممتازه مملکت معرفی می‌کنند . چنانکه هر
تحول و رویداد سیاسی و اجتماعی را نتیجه اقدامات و برائت
اعمال نفوذ خویش قلمداد می‌نمایند . طبعاً وجود گروهی از رجال و شخصیت‌های
مختلف مملکتی ، در لژهای فراماسونری ، در تقویت این قبیل شایعات و در نتیجه
گمراهی افراد ساده دل و زودباور تأثیر قطعی دارد . انتشار اینگونه شایعات سبب
می‌شود ، زود باوران فریب خورده‌ای که باین محافل راه می‌یابند ، گاهی در صدد
برآیند ، تا با استفاده از نفوذ و قدرت کارگردانان لژها و تسلط واهی و خیالی آنها
بر همه شئون و تشکیلات و سازمان های مملکتی ، موقعیت اجتماعی خود را تحکیم
و صاحب مقام های مهم دولتی و اداری یا احراز پست های حساس سیاسی شوند .
چنانکه در جریان انتخابات دوره بیست و یکم مجلس شورای ملی ، کارگردانان «گرانده
لژ محلی ایران تابع اسکاتلند» گروهی از همین افراد را که به خیال احراز مقامات
اجتماعی بآنان روی آورده بودند ، کاندیدهای نمایندگی مجلسین کرده و بآنان قول
داده بودند که با اعمال نفوذ در دستگاه حاکمه و تسلطی که بر سازمان های مدیره
مملکتی دارند، آنان را از صندوقهای اخذ رأی خارج کنند و در حقیقت موفقیت آنها
را در انتخابات پیشاپیش تضمین کرده بودند. ولی نه تنها موفق نشدند ، سیزده داوطلب
نمایندگی مجلس شورای ملی را از صندوق های انتخابات بازده شهر مورد نظر خود بیرون
بیاورند ، بلکه در بکرسی نشاندن همه کاندیدهای سنا نیز شکست خوردند . در

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

زیر اسامی کاندیداهای «گرانلتر» مذکور در آن دوره انتخابات مجلسین را از نظر خوانندگان ارجمند می‌گذرانیم :

برای نمایندگی سنا از طرف لژهای فرانسوی ایران افراد زیر :
 دکتر سعیدمالک - مهندس شریف‌امامی - فتح‌اله فرود - دکتر اسمعیل فیلسوفی
 فتح‌اله نوری اسفندیاری - دکتر خان‌بابایی .

و چند نفر دیگر کاندیدا و معرفی شده بودند ، ولی از این‌عده فقط چهار سناتور فراماسون موفق شدند به مجلس سنا بروند . سیزده کاندیدای مجلس شورای ملی که هیچکدام انتخاب نشدند ، عبارتند از :

غلامحسین امیری فراگوزلو - رزن همدان

محمد میرهادی	نفرش
دکتر محمدعلی صدیقی	شهریار
نعمت‌اله خان اکبر	فومن
مهندس فضل‌اله جلالی	کاشمر
دکتر عباس معتمدی	تهران
سلطان محمدسلطانی	بهبهان
علیمحمد دهقان	شیراز
شاهرخ فیروز	میاندوآب
مظفر صولتی	تبریز
دکتر عبدالعلی شاهی	تبریز
صالح چاکوتاهی	تبریز
مهندس پرویز بهبودی	میانه

۱ - اسامی کاندیداها را از صورت جلسه بسیار محرمانه گرانلتر مجلسی ایران وابسته به فرانسه بدست آورده‌ایم .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سازمان فراماسونری فرانسه (گراند ناسیونال دفرانس)

بولتن فراماسونری چون از قانون اساسی اسکاتلند پیروی می‌کند، برای استادان
لژهای فرانسه اعظم این لژیک تشریح مشترک بنام «بولتن اطلاعات ماسونیک»
منتهی به زبان فرانسه، بصورت پلی‌کپی منتشر می‌کند.

نسخه‌های این بولتن در سراسر جهان در اختیار لژهای وابسته سازمان فراماسونری
فرانسه قرار می‌گیرد، و از آن جمله نسخه‌ای نیز بزبان فرانسه، برای گراند
لژ محلی ایران فرستاده می‌شود. در زیر ترجمه خلاصه‌ای از بولتن شماره ششم-
سال ۱۹۶۸- که دوماه بعد از آغاز کار سال فراماسونری منتشر شده است، منعکس
می‌شود.

این بولتن فقط برای افسران عالی‌رتبه و افسران عالی‌استان و استادان اعظم
فرستاده شده است، تا در جلسات خود آنرا مطالعه کرده و مضمون مطالب مندرجه
را مورد بررسی قرار دهند. اینک ترجمه قسمتی از متن بولتن را ملاحظه می‌کنید:

مجلس یادبود

مجلس تذکری در روز یکشنبه ۲۷ اکتبر ۱۹۶۸ ساعت ده صبح در محفل بزرگ
واقع در بولوار بی‌نیو ۶۵ منعقد می‌شود. در این جلسه یادبود، خانواده اعضایی که
وفات یافته‌اند نیز حاضر می‌شوند. شک نیست که عده زیادی از برادران، که در
این جلسه شرکت می‌کنند، می‌توانند خانم‌ها و اعضای خانواده و دوستان خود را
افتخاراً دعوت نمایند که برای مشاهده تشریفات و استماع سخنرانیهای مجلس تذکر
حضور یابند.

کمک به زلزله زدگان

در نتیجه استمدادی که در بولتن شماره پنج جهت جمع‌آوری اعانات برای
زلزله زدگان اخیر ایران شده بود، بسیاری از لژهای ما مبالغی فرستاده‌اند.
استاد اعظم امیدوار است که تمام لژهای ماسونی، کمک‌هایی به لژهای بزرگ محلی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ایران بنمایند و آنهایی که تاکنون نتوانسته‌اند این اقدام را انجام دهند، فوراً اعاناتی بحساب «صندوق اعانه بی‌پناهان» بآدرس خزانه‌داری کل ارسال دارند.

اطلاعات عمومی

تشکیل مجمع عمومی ۷ دسامبر ۱۹۶۸

طبق مقررات قانون شماره ۸ - مندرج در نظامنامه عمومی کمیته بزرگ فراماسونری - که در جلسه منعقد ۲۰ دسامبر ۱۹۶۸ تصویب رسیده است: «در جلسه هفتم دسامبر ۱۹۶۸ انتخاب استاد اعظم برادر «وان هگک»^۱ بسمت استاد بزرگ لژ بزرگ ملی فرانسه، برای مدت سه سال و تا آخر سپتامبر ۱۹۷۱ صورت می‌گیرد» بموجب تصمیمی که قبلاً در کمیته بزرگ و کمیسیون داخلی گرفته شده، در جلسات مذکور می‌بایستی گزارش خزانه‌داری کل و گزارش دبیر کل گراند ناسیونال دفرانس نیز که تا پایان ماه اکتبر تنظیم شده است، قرائت شود.

اطلاعات تشکیلاتی

به لژها یادآوری می‌شود که بابت بروی از بخشنامه دبیر کل اعظم در مورد تنظیم کتاب سال ۱۹۶۹ فوراً اقدام کنند. سظوری که در کتاب سال جدید تغییر داده می‌شود، باید طبق مندرجات کتاب سال ۱۹۶۸ تنظیم شده و ارسال گردد. علاوه بر این از همه لژها تقاضای می‌شود که علاوه بر ذکر تاریخ انعقاد تشکیل جلسات ماهانه، ساعات تشکیل جلسات را نیز تذکر دهند.

از لژها همچنین تمنی می‌شود. هرگاه یکی از برادران عضو فوت کرد، بلافاصله خبر درگذشت او را به دبیر اعظم گزارش دهند. دبیر کل اعظم، مخصوصاً از لژها درخواست می‌نماید که نام «نماینده‌ای»^۲ را که برای شرکت در جلسه سومین

۱ - وان هگک استاد اعظم لژهای گراند ناسیونال است که در چند لژ فرانسوی در ایران نیز سمت عضویت افتخاری دارد.

۲ - برای شرکت در این انتخابات از ایران مهندس شریف‌امامی و یکی دیگر از ستانورها واز گراند لژ محلی اسکاتلند در ایران، اف. اس. دورابی به پاریس رفتند. علاوه بر این در قه‌آراء برای انتخاب «وان هگک» بسمت استاد بزرگ قبلاً برای استادان ۹ لژ محلی فرانسوی در ایران و دوسالمان دیگر فرستاده شده بود که بابت برگشت داده شد.

میانه

مهندس پرویز بهبودی

۱ - اسامی کاندیداها را از صورت جلسه بسیار محرمانه گراند لژ محلی ایران وابسته به فرانسه بدست آورده‌ایم.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

کمیته هفتم‌سامبر ۱۹۶۸ انتخاب شده‌اند، هر چه زودتر اطلاع دهند.
 هنگامیکه بدرخواست عضویت رسیدگی می‌شود، منشی‌های لژ بایستی الزاماً
 ماده شصت، مندرج در نظامنامه را صحیحاً رعایت نمایند.
 «هر برادری که درخواست عضویت می‌کند، باید کاملاً مطمئن شود که درخواست
 کننده حتماً مدارک لازم در مورد درخواست جدید خود، شرح عضویت و علت لزوم
 آنرا بیان نماید و بگوید که سابقاً در لژ دیگر بوده است یا خیر؟»

یادداشت‌های کتابخانه

«کتابخانه دلاک» نشریه‌ای را منتشر کرده است که بایستی آنرا خریداری کرد
 و برادر، «جین تومیک» آنرا برشته تحریر در آورده است:

Vie et Perspectives du la Franc-maçonnerie Iraditionnelle

این اثر «جین تومیک» بمنزله «کرو نیکل» خود ساخته است. زیرا در این اثر هم
 نظرات و جریانات اخیر منعکس شده و هم حاوی اطلاعات مهمی است. فراماسون‌ها
 آرزو مندند که همواره گنجهای ذبقیمت درباره آئین خود داشته باشند.

در زیر چاپ

درسری نشریات Verse et Contreverse نمره شش که بوسیله Beauchesne
 منتشر شده، گفتگویی بین پدر روحانی میشل ریکوت Michel Riquet و برادر
 بسیار ارجمند جین باپاوت Jean Baylot رویداده که قابل توجه می‌باشد.

سازمان‌های نیمه مخفی

فراماسونهای ایرانی وابسته به لژهای فرانسه نیز مانند سایر سازمانهای فراماسونری در سراسر جهان و ظاهراً بیشتر از همه آنها برای حفظ اصول پنهانکاری به تشکیل سازمانهای نیمه علنی که امکان فعالیت آشکارا و جلب اعضای جدید را برای آنان میسر میسازد علاقمندند. همین جهت چهار سازمان نیمه علنی وابسته به لژهای فراماسونری فرانسه، در ایران فعالیت چشمگیری دارند و اینک بمعرفی آنها می‌پردازیم:

نخستین انجمن فراماسونی که بعد از انحلال باشگاه همایون **انجمن بوعلی سینا** در ایران تشکیل شد «انجمن طرفداران بوعلی سینا» بود، که طبق تصمیم کارگردانان لژ مولوی در تهران تأسیس شد. این انجمن در هفته اول سال ۱۳۳۸ رسمیت خود را اعلام کرد و اعضای مؤسس آن عبارت بودند از:

دکتر سعید مالک .	عیسی بهزادی .
عباسعلی گلشائیان .	سر لشکر بقائی .
دکتر احمد هومن .	سید محمدعلی امام شوشتری
دکتر محمود هومن .	عبداله سعیدی .
عباس خلعتیری .	عبداله ظلی .
خان باباییانی .	معمدی .
عماد تربتی .	غلامحسین صارمی .

اینجده که همگی عضو لژ مولوی بودند، یکماه بعد شعبه انجمن را در شیراز افتتاح کردند^۱. مؤسسين انجمن دو سال بفعاليت خود ادامه دادند. ايتان هرکسی

۱ - شعبه انجمن مذکور در شهر شیراز روز سیام مرداد ۱۳۴۰ تشکیل شد و اعضای آن همگی عضو لژ حافظ، وابسته به گراوند ناسیونال هستند. آگهی تشکیل انجمن طرفداران بوعلی سینا روز سیام مهر ۱۳۴۰ به شماره ۸۲۰۴ اداره ثبت شرکت‌های شیراز منتشر شده است.

را که قصد داشته باشند وارد لژ های تابعه «گراند ناسیونال دفرانس» کنند، ابتدا او را بنام عضویت در انجمن طرفداران بوعلی سینا، وارد جرگه خود ساخته و سپس پیشنهاد ورود او را به لژ مطرح می کنند. همینکه عضویت او با اکثریت آراء تصویب شد، به عضو تازه وارد پیشنهاد می کنند که وارد لژ بشود. اگر فرد مورد نظر، با عضویت در لژ موافقت کرد، وی را با تشریفات خاص وارد محفل ماسونیک خواهند ساخت. فعالیت فراماسونها در انجمن های نیمه مخفی، همچنان ادامه دارد و انتخابات «انجمن طرفداران بوعلی سینا» نیز بدین ترتیب صورت گرفته است.

۱ - انتخابات نخستین دوره هیئت مدیره انجمن مذکور، روز پنجم فروردین ۱۳۳۸ انجام شد و نتیجه بدین شرح اعلام گردید^۱:

دکتر سعید مالک دبیر انجمن. اعضای هیئت مدیره عبارتند از: عبدالله سعیدی - غلامحسین صارمی - سید محمد علی امام شوشتری - عبدالله ظلی - احمد هومن - محمود هومن - عباس خلعتبری - خان بابا بیانی - معتمدی - بقائی - گلشائیان.

۲ - دومین انتخابات برای تعیین هیئت مدیره انجمن روز ۲۶ تیر ۱۳۴۱ انجام و اعضاء بدین شرح انتخاب شدند:

دکتر سعید مالک - گلشائیان - احمد هومن - محمود هومن - عباس معتمدی عماد تربتی - عیسی بهزادی (همگی با رأی ۴۷) حسین فرهودی - دکتر عباسعلی خلعتبری - خان بابا بیانی - حسن بقائی - عبدالله سعیدی (با رأی ۴۵) عبدالله ظلی و علی مرندی (با رأی ۴۶) بعنوان هیئت مدیره و اسماعیل واعظ پور (با رأی ۴۵) بعنوان عضو علی البدل.

۳ - سومین انتخابات داخلی هیئت مدیره که صورت مجلس آن با اعضای ۸۲ نفر از اعضای انجمن رسیده است، بدین شرح انجام شد^۲:

۱ - روزنامه اطلاعات شماره ۹۸۹۵ - ۶ اردیبهشت ۱۳۳۸

۲ - روزنامه فرمان ۱۳ مرداد ۱۳۴۷

دکتر سعید مالک - گلشائیان - احمد هومن - حسن بقائی - سر لشکر
میرجلالی - موسی آبتین - خان بابا بیانی - هوشنگ ظلی (با رأی ۴۷) عیسی
بهزادی و محمد جهانشاهی (با رأی ۴۵) این عده در انتخابات داخلی سمت هائی
را بشرح زیر عهده دار شدند :

سعید مالک - رئیس هیئت مدیره

محمد جهانشاهی - دبیر

عیسی بهزادی - خزانه دار

خوشبختانه يك نسخه از صورت جلسه اعضای فعال « انجمن طرقداران
ابوعلی سینا» که در داخل لژ فراماسونری فرانسوی مولوی باعنا رسیده است ، در
پرونده ثبت شرکتها ضبط و نگهداری می شود . این صورت جلسه باامضای ۸۲ نفر
از اعضای انجمن رسیده که متأسفانه امضای شانزده نفر از آنها خوانده نشد . برای
اینکه از هویت فراماسونهای عضو این انجمن آگاه شویم ، اسامی مستخرج را عیناً
نقل می کنیم :

۲ - دکتر احمد هومن

۴ - عباسقلی گلشائیان

۶ - عماد تریبی

۸ - سر لشکر میرجلالی

۱۰ - موسی آبتین

۱۲ - دکتر خان بابا بیانی

۱۴ - عیسی مالک

۱۶ - محمود سلامت

۱۸ - علی اصغر ناصر

۲۰ - مهدی کمالیان

۱ - دکتر سعید مالک

۳ - دکتر محمود هومن

۵ - عیسی بهزادی

۷ - سر لشکر حسن بقائی

۹ - محمد جهانشاهی

۱۱ - عبدالله سعیدی

۱۳ - هوشنگ ظلی

۱۵ - اسماعیل واعظ پور

۱۷ - دکتر محمد جواد جنیدی

۱۹ - عباس ظریف

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

- ۲۲ - دکتر محمد ضیائی
 ۲۴ - علی اصغر سلسبیلی
 ۲۶ - مهندس شهیدی
 ۲۸ - جمشیدی مجتبائی
 ۳۰ - مهندس بهمن بهزادی
 ۳۲ - مهندس داریوش
 ۳۴ - مهدی فرهودی حسابی
 ۳۶ - محمدرضا ویشکائی
 ۳۸ - اوهاپون
 ۴۰ - ابراهیم امامی خوئی
 ۴۲ - کمال دری
 ۴۴ - ابوالقاسم ملکی یزدی
 ۴۶ - سیدمحمدعلی حسینی
 ۴۸ - ابراهیم طه
 ۵۰ - دکتر ابراهیم غروی
 ۵۲ - دکتر مصطفی مزبئی
 ۵۴ - علاءالدین روحانی
 ۵۶ - سعید رئیسی
 ۵۸ - مهدی صناعتی
 ۶۰ - علی اکبر ضیائی
 ۶۲ - مهدی لشکری
 ۶۴ - محمود تقفی
- ۲۱ - محسن رئیسی
 ۲۳ - دکتر کمال حداد
 ۲۵ - ابوالحسن دیربا
 ۲۷ - علی اکبر صادق
 ۲۹ - امیر منصور شاهپرکی
 ۳۱ - مهدی رئیس
 ۳۳ - دکتر آ. بابابان
 ۳۵ - عزیز نبوی
 ۳۷ - احمد کبه
 ۳۹ - حبیب القانیان
 ۴۱ - محمد علی بوذری
 ۴۳ - محسن کلاتری
 ۴۵ - محمود ملک تیا
 ۴۷ - سلطان حمید اردلان
 ۴۹ - دکتر بابک
 ۵۱ - جعفر منصوریان
 ۵۳ - احمد دارائی
 ۵۵ - جواد کمالیان
 ۵۷ - سعید ثقة الاسلامی
 ۵۹ - پرویز جلالی
 ۶۱ - محمود رئیس
 ۶۳ - دکتر محمدعلی صدیقی
 ۶۵ - داور میثائیل

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اینک عین اساسنامه انجمن را نقل می‌کنیم :
اساسنامه انجمن طرفداران ابوعلی سینا^۱

- بمنظور تجلیل واحیاء اثرات جاوید نابغه ایرانی ابن‌سینا وشناساندن این دانشمند عالیقدر انجمنی در تهران طبق این اساسنامه تشکیل می‌یابد .
- ماده ۱ - اسم انجمن (انجمن طرفداران ابوعلی سینا) خواهد بود .
- ماده ۲ - مدت از تاریخ دهم دیماه ۱۳۳۷ ونامحدود است
- ماده ۳ - مرکز فعلا تهران خیابان ابوعلی سینا شماره ۴۱۰ ولدی الاقتصا. شعب آن درشهرستانهای ایران تشکیل می‌یابد .
- ماده ۴ - انجمن دارای شخصیت حقوقی بوده و مؤسسين و تشکیل دهندگان آن بهیچوجه قصد انتفاعی ندارند .
- ماده ۵ - هر ایرانی که علاوه برحسن شهرت صاحب‌قریحه بوده وعلاقمنندی خود رابه تجلیل از بزرگان ایرانی به نحوی از انحاء باثبات رسانیده باشدمی تواند تقاضای عضویت انجمن را بنماید .
- تبصره - هیئت مدیره می‌تواند در اطراف هر داوطلب اطلاعات لازم را از معرفین و یا بوسائل دیگر کسب کرده بدون توجیه و دلیل تقاضای داوطلب را رد کند .
- ماده ۶ - انجمن حق دارد ازعلاقمنندان قبول هدیه وهبه بنماید بشرط آنکه آنچه بعنوان هبه یا هدیه قبول کرده منحصرأ برای امر مقرر در منظور انجمن بمصرف برسد .
- ماده ۷ - انجمن می‌تواند مجالس خطابه ویا به نشرکتب ورسالاتی که فقط مربوط به ابوعلی سینا باشد مبادرت نماید .
- ماده ۸ - سازمان انجمن عبارت است از :
- ۱ - ازیکي از مأمورین وطنپرست و شرافتمند دولت سپاسگذارم که اساسنامه های انجمنها را در اختیارم گذاشت .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

الف - هیئت مدیره

ب - مجامع عمومی و فوق العاده

ماده ۹ - هیئت مدیره انجمن از چهارده نفر تشکیل می‌یابد که برای مدت سه سال در مجمع عمومی بارای مخفی انتخاب می‌شوند، در این جلسه سه نفر بعنوان عضو علی‌البدل انتخاب می‌گردند که در صورت فوت یا غیبت هر يك از افراد هیئت مدیره به تشخیص هیئت مدیره عضویت اصلی شرکت نماید.

ماده ۱۰ - هیئت مدیره نماینده تام‌الاختیار انجمن خواهد بود که هرگونه اقدامی را که مقتضی بداند انجام نماید و حق هر نوع عملی که شخص عادی یا شخصیت حقوقی قادر باشد هیئت مدیره می‌تواند بنام انجمن اعمال نماید.

ماده ۱۱ - بلافاصله پس از انتخاب هیئت مدیره جلسه تشکیل و يك نفر دبیر و يك نفر خزانه‌دار از بین خود برای مدت سه سال بارای مخفی انتخاب می‌نماید.

ماده ۱۲ - امضای کلیه اوراق و اسناد بهادار از طرف رئیس هیئت مدیره و يك نفر از هیئت مدیره که به این عنوان انتخاب شده یا خزانه‌دار خواهد بود بعبارة آخری در کلیه اوراق و اسناد امضای رئیس هیئت مدیره و يك امضای دیگر (از طرف خزانه‌دار یا عضوی از هیئت مدیره که به این سمت انتخاب شده) معتبر - خواهد بود.

ماده ۱۳ - مادام که هیئت مدیره جدید انتخاب نشده باشد هیئت مدیره سابق دارای اختیارات خواهند بود.

ماده ۱۴ - هر سه سال يكبار مجمع عمومی عادی برای انتخاب هیئت مدیره و اعضاء علی‌البدل به دعوت هیئت مدیره تشکیل می‌یابد و در این جلسه گزارش هیئت مدیره و صورت دارائی انجمن و خط‌مشی آئین انجمن به تصویب خواهد رسید.

حضور نكث اعضاء در تشکیل مجمع عادی ضروری است ولی اگر این عده در جلسه اولی حضور پیدا نکرند در جلسه بعد که لااقل باده روز فاصله بعد از جلسه

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- اولی تشکیل می‌یابد با هر عده از اعضاء انجمن رسمیت پیدا می‌کند .
- ماده ۱۵ - در مورد ضروری مجمع فوق العاده به تقاضای ۱۵ نفر از اعضاء باید تشخیص هیئت مدیره تشکیل می‌یابد و با همان مقررات و حد نصاب معمولی رسمیت پیدا می‌کند ولی در مواقعی که تغییر اساسنامه در برنامه مجمع باشد عده حاضر باید لااقل سه ربع از اعضاء بوده و در جلسه بعدی نصف اعضاء حضور داشته باشند و الا تغییر در اساسنامه امکان پذیر نخواهد بود .
- ماده ۱۶ - دعوت در مجمع عمومی ممکن است با نامه یا وسیله جراید بعمل آید ولی در هر حال دستور جلسه باید در دعوتنامه قید شده و خارج از دستور نمی‌توان تصمیمی اتخاذ نمود .
- ماده ۱۷ - کلیه آراء با کثرت تام (بیشتر از نصف عده حاضر در جلسه) معتبر خواهد بود .
- ماده ۱۸ - انحلال شرکت در حکم تغییر اساسنامه بوده و مقررات مربوطه به نصاب اعضاء باید در آن مراعات شود .
- ماده ۱۹ - در صورت انحلال انجمن سه نفر از هیئت مدیره یا افرادی که مجمع انتخاب کند به تصفیه انجمن اقدام خواهند نمود .
- ماده ۲۰ - پس از انحلال داری انجمن به یکی از مؤسسات که مقاصد آن نظیر یا نزدیک به فکر انجمن باشد یا انجمنهای خیر به اختصاص خواهد یافت .
- ماده ۲۱ - موضوعاتی که در این اساسنامه صراحت ندارد به تشخیص هیئت مدیره قابل حل و فصل خواهد بود .
- ماده ۲۲ - هیئت مدیره آئین نامه‌های لازم را برای انجمن تدوین خواهد نمود .
- ماده ۲۳ - هیئت مدیره در هر موقع می‌تواند به تشخیص خود شعباتی در ایران تشکیل دهد و هر گونه اختیاری را که لازم بداند به این شعبات تفویض نماید و هر تعداد نفری که لازم بداند مدیریت هر شعبه و یا نمایندگی هیئت مدیره در آن شعبه انتخاب نماید و در این گونه موارد باید لااقل دو نالت اعضاء هیئت مدیره بموضوع رأی موافق داده باشند .

باشگاه خورشید تابان

دومین سازمان نیمه مخفی فراماسونهای فرانسوی در ایران
باشگاه خورشید تابان که چهار سال قبل تشکیل شده است، ابتدا «باشگاه نور» و سپس «باشگاه خورشید» نامگذاری شد.

فراماسونها همواره محفل خود را منبع «نور» و «روشنائی» و دنیای غیر فراماسون را جهان ظلمات و تیرگی و تاریکی می‌دانند. آنان مدعی هستند که هر کس فراماسون می‌شود، وارد دنیای «روشنائی» شده و از زندان جهل و تاریکی نجات یافته است. آنان می‌گویند غیر فراماسونها نادان هستند و در بی‌خبری و جهل مرکب و تاریکی بسر می‌برند. نکته جالب اینکه فراماسونها که خود «یهوه» و «خدای اسرائیل» را پرستش می‌کنند و به آیات مزامیر داود سوگند می‌خورند و در عین حال فریاد «برادری و برابری» در می‌دهند، خود را برتر از سایر جهانیان می‌دانند. و متأسفانه فریب‌خوردگان مسلمان و پیروان آئین مقدس اسلام و مذهب حقه «اثنی‌عشری» نیز که قرآن مجید را کتاب آسمانی خود برتر و والا تر از همه کتب آسمانی دیگر می‌دانند، همراه با سایر «برادران» فراماسون خود در مراسم خاص «یهوه» زاستایش می‌کنند و خود را برتر از سایرین می‌دانند، و حال آنکه کتاب آسمانی مسلمانان، سید فریش و سیاه حبشی را برابر شناخته و آزادی و مساوات کامل در دستورات این دین مقدس تأکید شده است. اما فراماسونهای

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مسلمان، دیگران (بیگانگان = غیر ماسون) را درجه‌بندی تاریکی محض می‌دانند، حتی برادران هم مذهب خود و مسلمانان را...! بدین سبب فراماسونهای فرانسوی وابسته به گراند ناسیونال دفرانس که عبودیت گراند لژهای انگلیس را کردن نهاده‌اند و برتری و سروزری گراند لژهای انگلیسی را پذیرفته‌اند، نیز باشگاهی بنام «نور» تشکیل دادند. ولی خیلی زود اسم باشگاه را به «روشنائی» تغییر دادند. زیرا قبلاً این نام در اداره ثبت شرکت‌ها به ثبت رسیده بود. اعضای مؤسس در جریان تغییر نام باشگاه، صورت مجلسی بدین شرح تنظیم و امضاء کردند:

«مجمع مؤسسان باشگاه نور نظر باینکه نام نور قبلاً بثبت رسیده، عنوان اساسنامه باشگاه مذکور و ماده اول آنرا به نحو زیر تغییر نمودند».

ماده الحاقی به اساسنامه باشگاه خورشید تابان

ماده اول اصلاحی: امضاء کنندگان این اساسنامه، باشگاهی بنام باشگاه خورشید تابان که بزبان فرانسه و بزبان انگلیسی نام خواهد داشت طبق قوانین کشور شاهنشاهی و مقررات این اساسنامه، تشکیل می‌دهند، تغییرات آینده این اساسنامه و همچنین آئین‌نامه اجرائی آن بروفق قوانین و مقررات جاریه کشور خواهد بود و پس از تصویب مراجعی که قانون بآنها صلاحیت داده باشد، بموقع اجرا گذاشته خواهد شد.

توضیحاً اعلام می‌شود که آقای نصراله هنجنی مدیرکل وزارت کشور بعلت مسافرت در جلسه حاضر نبودند»

بنیان‌گزاران باشگاه خورشید تابان، که دوازده نفر بودند، پس از تشکیل جلسه‌ای اعضای هیئت‌مدیره را از بین خود انتخاب کرده، اسامی آنها را بمراجع قانونی اطلاع دادند. اینان عبارت بودند از:

- ۱ - دکتر... ۲ - ذبیح‌اله ملک‌پور ۳ - مهندس محمدعلی قطبی ۴ - دکتر
- امیر اصطلان افشار ۵ - وحیده‌ویدا ۶ - ادیب‌ه‌ویدا ۷ - فریده‌ویدا ۸ - جمیل

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

هویدا - دکتر احمد امامی - هوشنگ کیوان - نصراله هنجنی - ۱۲ - محمدعلی کرباسفروشان .

چند روز پس از خاتمه مقررات ثبت باشگاه مذکور، آگهی زیر در روزنامه اطلاعات « مورخ ۲۵ تیر ماه ۱۳۴۳ - منتشر شد :

آگهی ثبت باشگاه خورشید تابان

نظر ب ماده ۸ آئین نامه اصلاحی ثبت مؤسسات غیر تجاری و بموجب اظهار نامه شماره ۵۷۹۲ پیوست مدارک مربوطه به باشگاه خورشید تابان طی شماره ۶۴۰ - ۴۳۴۲۰ در دفتر مؤسسات غیر تجاری ثبت شده و خلاصه مشخصات آن در روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی و یکی از جراید کثیرالانتشار یومیه تهران بشرح زیر منتشر می شود:

نام مؤسسه : باشگاه خورشید تابان که بفرانسه :

«L'ASSOCIATION DU SOLEIL LEVANT»

و بانگلیسی : THE CLUB OF THE RISING SUN می باشد .

هدف و موضوع مؤسسه : مطالعه و تحقیق درباره مسائل فرهنگی - علوم اخلاقی - امور بهداشتی - حقوقی - اقتصادی - مالی - اجتماعی و همچنین بطور کلی مطالعه هرگونه موضوعی از جنبه های فنی آن تثبیت و بسط مبانی ادب دوستی و حق و حقیقت همچنین شور و مشورت و ترویج معنویات از راه تأسیس کتابخانه و انتشار مجله و فعالیت های خیریه .

مرکز اصلی و اقامتگاه : تهران خیابان نادری کوچه مسعود سعد شماره ۷

تابعیت : ایرانی

مدت : نامحدود .

مؤسسين : آقايان دکتر... - ذبیح اله ملک پور - دکتر امیر اصلا ن افشار - وحید هویدا - مهندس محمد علی قطبی - دکتر احمد امامی - ادیب هویدا - محمد علی کرباسفروشان - فرید هویدا - هوشنگ کیوان - جمیل هویدا - نصراله هنجنی .

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

اعضاء هیئت مدیره و مدت خدمت آنها: آقایان دکتر... رئیس هیئت مدیره - ذبیح‌الملك پورنایب رئیس، وحید هویدادبیر - ادیب‌هویدادار که برای مدت یکسال از تاریخ ۱۲/۳/۴۳ انتخاب شده‌اند.

دارندگان حق امضاء: کلیه اوراق و اسناد مالی با امضاء رئیس یا وکیل او و یکی از اعضاء هیئت مدیره و خزانه‌دار و اوراق عادی با امضاء رئیس و یکی از اعضاء هیئت مدیره متفقاً صادر می‌شود و معتبر خواهد بود.

رئیس اداره ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی - مهدی نراقی

برای اطلاع بیشتر از مرام و هدف این باشگاه فراماسونری، عین اساسنامه آنرا ذیلا نقل می‌کنیم:

اساسنامه باشگاه خورشید تابان فصل اول - اصول و هدف باشگاه

ماده اول - امضاءکنندگان این اساسنامه باشگاهی بنام باشگاه خورشید تابان که بزبان فرانسه «L'ASSOCIATION DU SOLEIL LEVANT» و بزبان انگلیسی «THE CLUB OF THE RISING SUN» نام خواهد داشت طبق قوانین جاری کشور شاهنشاهی و مقررات این اساسنامه تشکیل می‌دهند.
ماده دوم - باشگاه مؤسسه علمی، تربیتی و فرهنگی می‌باشد و منظور و هدف آن مطالعه و تحقیق منباب‌مثال در باره مسائل فرهنگی، علوم اخلاقی امور بهداشتی حقوقی، اقتصادی، مالی، و اجتماعی و همچنین بطور کلی مطالعه هرگونه موضوع از جنبه‌های فنی آن می‌باشد. تثبیت و بسط مبانی ادب دوستی حق و حقیقت و همچنین شور و مشورت و ترویج معنویات جزء هدف باشگاه است برای انجام مقاصدش باشگاه می‌تواند از کلیه منابع معرفت و مصادر اطلاع استفاده نماید و نیز می‌تواند کتابخانه لازم را تأسیس و به انتشار ترجمه فارسی کتب مفید پرداخته و کنفرانس و مجالس فرهنگی ترتیب دهد. انتشار مجله در حدود هدف باشگاه و همچنین

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

فعالیت های خیریه در صورت امکان مورد نظر باشگاه خواهد بود .

ماده سوم - ایمان به خداوند متعال و وفاداری به شاهنشاه و دودمان پهلوی و رژیم سلطنت مشروطه ایران و همچنین نداشتن سوء سابقه و داشتن حسن شهرت آزادی وجدان و همچنین صفات منطبق نوع دوستی، عدالت، انصاف، محبت برادرانه و گذشت عادلانه شرط اساسی عضویت باشگاه می باشد .

ماده چهارم - باشگاه قصد انتفاعی ندارد .

فصل دوم - مقر باشگاه و سنت آن

ماده پنجم - مقر مرکزی باشگاه در تهران فعال کوچه مسعود سعدکشکی شماره

۷ در صورت لزوم و امکان شعب آن در سایر نقاط کشور تأسیس خواهد شد .

ماده ششم - مدت باشگاه نامحدود است

فصل سوم - عضویت باشگاه

فصل سوم - عضویت باشگاه

ماده هفتم - باشگاه سه نوع عضو خواهد داشت. الف- اعضای عامل که مجمع

عمومی را تشکیل می دهد. ب- اعضای طرفدار و اعضای افتخاری که در اداره باشگاه حقوقی ندارند .

ماده هشتم - تشخیص عاملیت یا طرفداری اعضای باشگاه با هیئت مدیره

می باشد .

ماده نهم - هیئت مدیره می تواند پس از دریافت تقاضای کتبی عضویت در

اطراف داوطلب تحقیقی، تشخیصی و تصمیمی که مقتضی بداند بنماید .

ماده دهم - تقاضای عضویت باید از طرف عضو عامل تصدیق و پیشنهاد شود .

ماده یازدهم - تبدیل عنوان عضویت از طرفدار به عامل بترتیب مذکور در

ماده دهم خواهد بود .

ماده دوازدهم - تشخیص میزان حق عضویت با هیئت مدیره می باشد .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ماده سیزدهم - تقاضای عضویت باشگاه شامل قبول اساسنامه حاضر و همچنین قبول ورعایت کلیه مصوبات بعدی مجمع عمومی و هیئت مدیره می باشد .
 ماده چهاردهم - هیئت مدیره می تواند عضو با اعضای باشگاه را در صورت تخلف از رعایت اساسنامه و مصوبات بعدی مذکور در فوق بر اساس اصل توجه تصمیم باکثرت آراء از عضویت باشگاه محروم نماید .
 ماده پانزدهم - باشگاه می تواند کسانی را که خدمات قابل توجه و منطبق با اصول و هدف باشگاه نموده باشند به عضویت افتخاری بپذیرد .

فصل چهارم - سازمان باشگاه

ماده شانزدهم - این سازمان عبارت از مجمع عمومی و هیئت مدیره می باشد .
 ماده هفدهم - هر چهار سال یکبار مجمع عمومی عادی برای انتخاب هیئت مدیره به دعوت هیئت تشکیل می یابد و در این جلسه گزارش رئیس هیئت مدیره بصورت دارائی و هزینه باشگاه بتصویب خواهد رسید مضافاً در همین موقع مجمع عمومی کلیه مسائل مندرج در دستور که با این اساسنامه منطبق باشد مورد رسیدگی و تصویب قرار خواهد داد .

ماده هیجدهم - حضور ثلث اعضاء برای تشکیل مجمع عمومی عادی ضروری است . چنانچه در جلسه اول حد نصاب مذکور حاصل نشد مجمع عمومی حداقل پانزده روز از تاریخ جلسه اول تشکیل می یابد و با هر عده ای که حاضر شوند تصمیم اتخاذ و بموقع اجراء گذارده می شود .

ماده نوزدهم - در موارد ضروری مجمع عمومی فوق العاده به تقاضای ده نفر از اعضاء و موافقت هیئت مدیره یا به تشخیص هیئت مدیره دعوت شده و با همان مقررات و حد نصاب مذکور در ماده هیجدهم رسمیت پیدا می کند .

ماده بیستم - در مواقعی که تغییر اساسنامه یا انحلال باشگاه در دستور باشد حد نصاب جلسه اول سه پنجم و جلسه دوم ثلث اعضاء می باشد .

ماده بیست و یکم - دعوت مجامع عمومی ممکن است بانامه یا وسیله جرائد

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

بمعل آید ولی در هر حال دستور جلسه باید در دعوتنامه قید شود و خارج از آن نمی‌توان تصمیمی اتخاذ نمود.

ماده بیست و دوم - در صورت انحلال باشگاه دو نفر از هیئت‌مدیره با افرادی که مجمع عمومی انتخاب خواهد کرد تصفیه امور باشگاه را بعهده خواهند داشت.
ماده بیست و سوم - پس از انحلال باشگاه دارائی آن به یکی از مؤسساتیکه مقاصد آن نظیر یا نزدیک به فکر باشگاه باشد یا به یکی از انجمنهای خیریه اختصاص خواهد یافت.

ماده بیست و چهارم - هیئت‌مدیره آئین‌نامه لازم باشگاه را تدوین و پس از تصویب هیئت آنها را بموقع اجراء خواهد گذاشت.

ماده بیست و پنجم - هیئت‌مدیره دائم از هفت نفر تشکیل می‌شود.

ماده بیست و ششم - مجمع عمومی مؤسسان در اولین جلسه خود هیئت‌مدیره موقتی مرکب از چهار نفر برای مدت یکسال حداکثر با اکثریت آراء تعیین می‌نماید و بلافاصله پس از آن رئیس هیئت‌مدیره را از میان اعضاء هیئت با اکثریت آراء انتخاب می‌نماید. قبل از انقضای مهلت یکساله فوق‌مجمع عمومی عادی هیئت‌مدیره دائم را انتخاب خواهد کرد.

ماده بیست و هفتم - تجدید انتخاب اعضاء هیئت‌مدیره بلامانع است.

ماده بیست و هشتم - مادام که هیئت‌مدیره جدیداً انتخاب نشده باشد هیئت‌مدیره سابق دارای اختیار بوده و مسئول اداره امور باشگاه می‌باشد.

ماده بیست و نهم - هیئتهای مدیره موقت و دائم با رعایت مفاد و روح این اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی اداره امور باشگاه را بعهده خواهند داشت. تهیه کلیه وسائل و انجام کلیه اموری که برای اجرای مقاصد باشگاه لازم باشد و همچنین بطور کلی اقداماتی که هدف و موجودیت باشگاه را تشکیل و تثبیت می‌نماید از وظائف هیئت‌مدیره می‌باشد.

ماده سی ام - رئیس هیئت مدیره مجری مقررات اساسنامه و اختیارات قانونی باشگاه می باشد و در انجام وظایفش حق توکیل خواهد داشت. نوشتجات و اوراق صادر از باشگاه با امضای رئیس هیئت مدیره (با وکیل او) وکیل از اعضای هیئت مدیره خواهد رسید. در مورد اسناد و اوراقیکه برای باشگاه نهد مالی ایجاد می نماید امضاء خزانه دار ضروری می باشد.

آخرین وسومین انجمنی که فراماسونهای فرانسوی در ایران
انجمن خواجه نصیر طوسی تشکیل دادند، انجمن خواجه نصیر طوسی^۱ است. این انجمن
 را بیست نفر از فراماسونها بشرح زیر تشکیل دادند :

موسی آبتین - علیرضا امیر سلیمانی - ناصر بدیع - منوچهر
 تسلیمی - حبیب خمسی - رضا رزم آرا - علاءالدین روحانی - محمود رئیس -
 علی اصغر سلسبیلی - محمود ضیائی - هوشنگ ظلی - علی کوچکعلی - سرلشکر
 میرجلالی - عیسی مالک - ابوالحسن معدل - محمدحسن بشیری - علی معین - احمد
 هومن - محمود هومن - ناصر یگانه .

این انجمن در مردادماه ۱۳۴۷ هیئت مدیره خود را بدین شرح انتخاب کرد:

- ۱ - سرلشکر سید محمود میرجلالی - رئیس هیئت مدیره
- ۲ - دکتر محمود هومن - استاد دانشسرای عالی - دبیر
- ۳ - دکتر محمود ضیائی - نماینده مجلس شورای املی - خزانه دار
- ۴ - ناصر یگانه - وزیر مشاور - عضو هیئت مدیره

۱ - فراماسونهای فرانسوی پس از انتخاب نام «بوعلی سینا» با اعمال نفوذ در شهرداری
 موفق شدند ، نام خیابانی را که محفل ماسونی آنها در ردیف ۴۱۰ آن ثبت است ؛ بنام انجمنی
 که تشکیل داده بودند ، تغییر دهند . محفل مذکور چسبیده به پارک امین الدوله است و همچنین
 خیابان دیگری را که از جاده قدیم شمیران منشعب و بمیدان عشرت آباد ختم می شود ، بنام
 «خواجه نصیر طوسی» نامیدند .

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۵ - منوچهر تسلیمی - معاون وزارت اطلاعات - عضو هیئت مدیره
 ۶ - هوشنگ ظلی - سفیر کبیر ایران در لبنان * * *
 ۷ - مهندس امیر سلیمانی - عضو علی البدل
 پس از خاتمه انتخابات هیئت مدیره ، آکبھی زیر از طرف اداره ثبت شرکتها
 در روز نامه های رسمی کشور شاهنشاهی و خاک خون منتشر شد :

۵۳۶۳ رم الف

۶۹۷۴۹

۴۷۵۲۲

آکبھی تاسیس انجمن خواجه نصیر طوسی

نظر بماده هشت آئین نامه اصلاحی ثبت مؤسسات غیر تجاری و بموجب
 اظهار نامه شماره ۹۶۷۰ - ۴۷/۵/۱۹ پیوست سایر مدارک مربوطه انجمن خواجه
 نصیر طوسی در تاریخ ۴۷/۵/۲۰ طی شماره ۹۷۵ در دفتر مؤسسات غیر تجاری ثبت
 و خلاصه مفاد آن بشرح زیر برای اطلاع عموم آکبھی می شود .

- ۱ - نام مؤسسه - انجمن خواجه نصیر طوسی .
- ۲ - موضوع . تجلیل و احیاء اثرات فلاسفه و دانشمندان و ادباء ایران و بسط
 و اشاعه فرهنگ و ادب فارسی .
- ۳ - مرکز اصلی . تهران خیابان حافظ کوچه هانف شماره ۶۸
- ۴ - تاریخ تشکیل و مدت بارعایت ماده ۵۸۴ قانون تجارت از تاریخ ۴۷/۲/۲۵
 برای مدت نامحدود .

۵ - تابعیت . دولت شاهنشاهی ایران .

۶ - مؤسین . آقایان موسی آبتین - علیرضا امیر سلیمانی - ناصر بدیع -
 منوچهر تسلیمی - حبیب خمسی - رضازم آراء - علاءالدین روحانی . محمود رئیس
 علی اصغر سلسبیلی - محمود ضیائی - هوشنگ ظلی - علی کوچکعلی - سر لشکر

۱ - روز نامه رسمی شماره ۶۷۵۳ - مورخ ۲۲ مرداد ۱۳۴۷ - روز نامه خاک و خون

۳ شهریور ۱۳۴۷

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

سید محمود میرجلالی - عیسی مالک - ابوالحسن معذل - محمدحسن مشیری -
علی معین - احمد هومن - محمود هومن - ناصر بیگانه

۷ - اعضاء هیئت مدیره - تیمسار سر لشکر باز نشسته سید محمود میرجلالی
بسمت رئیس آقابان محمود هومن بسمت دبیر - محمود ضیائی بسمت خزانه دار -
ناصر بیگانه و منوچهر تسلیمی بسمت اعضاء هیئت مدیره از تاریخ ۴۷/۲/۲۵ برای
مدت سه سال انتخاب گردیدند و حق امضاء کلیه اوراق و اسناد بهادار بارتیس هیئت
مدیره و بکثرت از اعضاء هیئت مدیره متفقاً معتبر می باشد.

رئیس اداره ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی - مهدی نراقی

آ-۲۰۹۹

اساسنامه انجمن خواجه نصیر طوسی

ماده ۱ - بمنظور تجلیل و احیاء اثرات فلاسفه و دانشمندان و ادباء ایرانی
و بسط و اشاعه فرهنگ و ادب فارسی انجمنی بنام انجمن خواجه نصیر طوسی در
تهران طبق این اساسنامه برای مدت نامحدود تشکیل می شود .

ماده ۲ - مرکز انجمن در تهران کوچه هاتف خیابان حافظ می باشد و لدی -
الاقتضا شعب آن در تهران و یا شهرستانها تشکیل خواهد شد پس از اطلاع و تأیید
مقامات صالحه .

ماده ۳ - انجمن از تاریخ ثبت دارای شخصیت حقوقی بوده و غیر انتفاعی
می باشد .

ماده ۴ - هر ایرانی که علاوه بر حسن شهرت صاحب قریحه بوده و علاقمندی
خود را به تجلیل از فرهنگ و ادب ایران به اثبات رسانیده باشد می تواند تقاضای
عضویت انجمن را بنماید .

قبول عضویت هر داوطلب موقوف به تصویب هیئت مدیره خواهد بود .

ماده ۵ - انجمن حق دارد از علاقمندان قبول هدیه و هبه نماید بشرط آنکه
آنچه بعنوان هبه یا هدیه قبول کرده منحصرأ برای پیشرفت هدفهای انجمن

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

بمصرف برسد .

ماده ۶ - انجمن می تواند مجالس سخنرانی تشکیل دهد و یا به نشر کتب و رسالاتی که مربوط به فرهنگ و ادب ایران باشد با توجه و رعایت قوانین مطبوعات کشور مبادرت نماید .

ماده ۷ - فعالیتهای انجمن درباره هدفهای مذکور در ماده ۱ بوده و دارای هیچگونه جنبه سیاسی نخواهد بود .

ماده ۸ - ارگان انجمن عبارت است از :

۱ - هیئت مدیره

۲ - مجمع عمومی

ماده ۹ - هیئت مدیره از پنج نفر تشکیل می شود که برای مدت سه سال بوسیله مجمع عمومی با رأی مخفی انتخاب می شوند. دو نفر هم بعنوان عضو جانشین انتخاب خواهد شد که در صورت فوت و یا غیبت هر یک از افراد هیئت مدیره به تشخیص هیئت مدیره بعنوان اصلی شرکت نمایند .

ماده ۱۰ - هیئت مدیره نماینده تام الاختیار انجمن خواهد بود که هرگونه اقدامی را در حدود هدفهای انجمن بعمل آورد .

ماده ۱۱ - پس از تشکیل اولین مجمع عمومی که مجمع مؤسسين است بلافاصله هیئت مدیره از طرف هیئت مؤسسين انتخاب می گردد و هیئت مدیره از بین خود یا اعضاء جانشین بکنفر رئیس و بکنفر دبیر و بکنفر خزانه دار برای مدت سه سال با رأی مخفی انتخاب می نماید.

ماده ۱۲ - کلیه اوراق و اسناد بهادار از طرف رئیس هیئت مدیره و بکنفر از اعضاء هیئت مدیره امضاء شده و دارای اعتبار خواهد بود .

ماده ۱۳ - مادام که هیئت مدیره جدید انتخاب نشده است هیئت مدیره سابق دارای اختیارات خواهد بود .

ماده ۱۴ - هر سه سال یکبار مجمع عمومی انجمن برای انتخاب هیئت مدیره

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

و اعضاء جانشين به دعوت هيئت مديره تشكيل مي شود. در اين جلسه گزارش رئيس هيئت مديره و صورت دارائي و هزينه انجمن و خط مشي آنسي انجمن بتصويب خواهد رسيد .

ماده ۱۵ - حضور نك اعضاء براي تشكيل مجمع عمومي ضروري است در صورت عدم حضور مجمع عمومي مجدد ادعوت و باهر عده كه حاضر باشند تشكيل مي شود و رأي اكثريت عده حاضر مناط اعتبار است .

براي تغيير اساسنامه در هر صورت حضور نصف بعلاوه يكي از اعضاء ضروري است و تصميماتي كه باكثريت آراء عده حاضر اتخاذ مي شود پس از اطلاع و تايد مقامات ذيصلاحيت معتبر خواهد بود .

ماده ۱۶ - در موارد ضروري مجمع عمومي به تقاضاي يك پنجم از اعضاء و بابه تشخيص هيئت مديره تشكيل مي شود .

ماده ۱۷ - دعوت مجامع عمومي بوسيله نامه بعمل خواهد آمد و دستور جلسه در دعوتنامه بايد قيد شود .

ماده ۱۸ - براي انحلال انجمن بايستي لااقل سه ربع از اعضاء در جلسه مجمع عمومي حاضر باشند در صورت انحلال سه نفر از هيئت مديره انتخاب مي شوند به نفع انجمن اقدام خواهند كرد .

ماده ۱۹ - پس از انحلال دارائي انجمن به يكي از مؤسسات كه مقاصد آن نظير يا نزديك به هدفهاي انجمن باشد اختصاص خواهد يافت .

ماده ۲۰ - موضوعي كه در اين اساسنامه صراحت ندارد به تشخيص هيئت مديره قابل حل و فصل خواهد بود .

ماده ۲۱ - هيئت مديره مي تواند به تشخيص خود شعباتي در شهرستانها تشكيل دهد و هرگونه اختياري را كه لازم بداند باين شعبات تفويض نمايد . در اين مورد بايد لااقل در نك اعضاء هيئت مديره بموضوع رأي موافق داده باشند .

انجمن فارابی

یکی از سازمان های جدید فراماسونری فرانسه در ایران «انجمن فارابی» است که باشکل کاملاً جدید و نو ظهوری تشکیل شده است. این انجمن که هدف آن «تعالی سطح اخلاق و دانش و تعمیم فرهنگ» عنوان شده، چنین بنظر می رسد، که برای بوجود آوردن یکی دیگر از سازمان های ماسونی و یواحد پراهمیت تری، تشکیل شده باشد. اعضای مؤسس انجمن فارابی را قبل از اینکه مقررات ثبت آن با تمام رسد: محسن فروغی - فتح اله فرود - محمد مجلسی - نصرالدین نوری خواجوی و سناتور جمال گنجی یشابوری معرفی کرده اند. با اینکه در اساسنامه محل تشکیل انجمن «خیابان شمالی کاخ جوانان» معین شده، با اینحال در تقاضای اولیه ثبت اسناد نشانی آنرا «مجلس سنا» نوشته اند. مؤسسين این انجمن قبل از آغاز «فعالیت فراماسونی» و با قبول خودشان «تعمیم فرهنگ و دانش و بالا بردن سطح اخلاق» در نظر گرفته اند که محل تازه ای بنا کنند. لذا مؤسسين انجمن با کمک سازمان های دولتی قطعه زمین بسیار بزرگی در اراضی «ونک و اوین» را برای ساختمان معبد فراماسونری، مجاناً بتصرف در آورده اند. برای ساختمان محفل و معبد فراماسونری مذکور بموجب اسناد گران دل ژا ایران، از ۱۳۰ نفر از فراماسونهای لژهای مختلف مبالغی اعانه جمع آوری شده است که در بین اعانه دهندگان، ماسون های زیر مبالغ قابل توجهی پرداخت کرده اند:

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای نبوسد

ریال ۱۰۰۰۰۰	مهندس شریف امامی	ریال ۱۰۰۰۰۰	حبیب القانیان
« ۷۵۰۰۰	لاجوردی	» ۱۰۰۰۰۰	نجات‌اله القانیان
« ۶۳۰۰۰	مهندس محمد‌هداری	» ۵۰۰۰۰	جواد مرید
« ۳۰۰۰۰	دکتر سیدحسین امامی	» ۳۰۰۰۰	صوفی
« ۳۰۰۰۰	ابراهیم میرزا حسینی	» ۳۰۰۰۰	علی مرندی
« ۳۰۰۰۰	دکتر سعیدمالک	» ۳۰۰۰۰	احمد رفیعی
« ۲۰۰۰۰	سیروس بقائی	» ۴۰۰۰۰	محمدعلی مسعودی
« ۲۰۰۰۰	مهندس شقایق	» ۲۰۰۰۰	دکتر عباس معتمد
« ۲۰۰۰۰	دکتر امیرحکمت	» ۲۰۰۰۰	مستوفی الممالکی
« ۲۰۰۰۰	خلیل مخلوجی	» ۲۰۰۰۰	حاجی اصغرزاده
« ۲۰۰۰۰	علی‌اکبر مخلوجی	» ۲۰۰۰۰	علی معین
« ۲۰۰۰۰	ابوالفتحی	» ۲۰۰۰۰	جواد خازنی
« ۲۰۰۰۰	رستم زرتشتی	» ۲۰۰۰۰	مهدوی
« ۲۰۰۰۰	پرویز بیگانگی	» ۲۰۰۰۰	علی کوچکعلی
« ۱۵۰۰۰	صانعی	» ۲۰۰۰۰	دکتر مهدی ملکی
« ۱۲۵۰۰	اصغرزواره	» ۱۵۰۰۰	مرتضی قلی کیهان
« ۲۰۰۰۰	دکتر رضا فلاح	» ۱۰۰۰۰	گلشائیان
« ۱۰۰۰۰	مهندس روحانی	» ۱۰۰۰۰	دکتر مبین
« ۱۰۰۰۰	دکتر چهارازی	» ۱۰۰۰۰	فری
« ۱۰۰۰۰	رحیم اذابی	» ۱۰۰۰۰	ناصر ناطق
« ۱۰۰۰۰	اسمعیل واعظ زاده	» ۱۰۰۰۰	محمود نظر
« ۱۰۰۰۰	مهندس گنجه	» ۱۰۰۰۰	کاظم کورس
« ۱۰۰۰۰	ابوتراب روحانی	» ۱۰۰۰۰	رحمت‌اله قوامی
« ۱۰۰۰۰	عبداله نظلی	» ۱۰۰۰۰	محمد رضا ایشاری

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

امیر مهدی خواجی	۱۰۰۰۰ ریال	دکتر هوشنگ تهاوندی	۱۰۰۰۰ ریال
مهندس حبیب خمسی	۱۰۰۰۰ »	جعفر کفائی	۱۰۰۰۰ «
عبدالامیر رشید حائری	۱۰۰۰۰ »	دکتر ناصر یگانه	۱۰۰۰۰ «
مهندس صادق	۱۰۰۰۰ «		

بقیه که کمتر از یک هزار تومان پرداخته اند در حدود هشتاد نفر می باشند.

در گزارشی که خزانه دار کل سازمان های فراماسونری فرانسه در ایران ، به گرانند لژ محلی داده است ، پس از ذکر ارقام اعانه ، متذکر می شود که در حال حاضر با این مبلغ جمع آوری شده ، امکان آغاز ساختمان محفل ماسونی وجود ندارد . نقشه این محفل را مهندس محسن فروغی تهیه کرده اند و نظارت آنرا نیز شخصاً بعهده خواهند گرفت . چون تا زمان چاپ این فصل ، فعالیت محسوس دیگری از این انجمن دیده نشده ، لذا تنها به نقل اساسنامه آن اکتفا می کنیم :

اساسنامه انجمن فارابی

نام - مرکز اصلی - موضوع انجمن - مدت	
ماده یک	- نام انجمن . انجمن فارابی .
ماده دو	- مرکز اصلی انجمن فارابی در شهر تهران - خیابان شمالی کاخ جوانان جنب آموزشگاه حرفه پسران است .
ماده سوم	- موضوع انجمن . بمنظور تعالی سطح اخلاقی و دانش و تعمیم فرهنگ انجمنی بنام انجمن فارابی تشکیل می گردد .
ماده چهارم	- مدت نامحدود است .
ماده پنجم	- انجمن فارابی از طرف هیئت مؤسسان که اسامی آنها در این اساسنامه قید است تشکیل و همگی ذیل این اساسنامه را امضاء می نمایند .
ماده ششم	- انجمن فارابی دارای شخصیت حقوقی است و بهیچوجه جنبه انتفاعی و سیاسی ندارد و می تواند برای پیشرفت هدفهای خود هرگونه هدایا یا اموالی که از طرف شخصیت های حقیقی و حقوقی اهدا می شود بپذیرد .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ماده هفتم - اهداکنندگان هدایا اعم از شخصیت های حقیقی و حقوقی نسبت به دارائی انجمن کما و کیفا حقی ندارند و درآمدها منحصرأ در راه هدف اصلی انجمن به مصرف خواهد رسید .

ماده هشتم - انجمن بهیچ یك از دستجات سیاسی بستگی ندارد و اعضاء آن بهیچ عنوان حق فعالیت سیاسی را بنام انجمن ندارند .

ماده نهم - هرگونه تغییری در اساسنامه و یا اعضاء هیئت مدبره انجمن بایستی پس از نائید مقامات صلاحیت دار بمرحله اجرا گذارده شود .

ماده دهم - افتتاح شعب در سایر شهرستانها منوط به اجازه قبلی مقامات - صالحه خواهد بود .

ماده یازدهم - چاپ و انتشار نشریات از طرف انجمن طبق قوانین جاریه کشور خواهد بود .

فصل دوم - تشکیلات انجمن

ماده دوازدهم - انجمن قارایی از ارکان زیر تشکیل می گردد .

ماده سیزدهم - هیئت مؤسسان - شورای عالی - هیئت مدبره - هیئت نظارت .

ماده چهاردهم - هیئت مؤسسان عبارتند از ۶ نفر اشخاص زیر :

الف - . . . . .

ب - مهندس محسن فروغی

ج - فتح اله فرود

د - محمد مجلسی

ه - نصرالدین خواجوی

و - مهندس گنجی

ماده پانزدهم - هیئت مؤسسان بلافاصله پس از تصویب و اعضاء این اساسنامه

اشخاصی را که تشخیص دهد بامنظور این انجمن هماهنگی دارند بعنوان عضویت

دعوت می نماید و همینکه تعداد اعضاء بالغ بر ۳۰ نفر گردید مبادرت با انتخاب شورایعالی خواهد نمود .

ماده شانزدهم - شورایعالی حداقل از ۳۰ نفر تشکیل می شود که از بین اعضاء هیئت مؤسسان و اشخاص دیگر انتخاب و شورای مزبور می تواند هر شخص دیگری را که مقتضی بداند عضویت شورا انتخاب و تعیین کند .

ماده هفدهم - پس از تعیین و انتخاب شورایعالی هیئت مؤسسان منحل و شورای مزبور قائم مقام هیئت مؤسسان بوده و کلیه اختیارات مندرج در این اساسنامه جزو اختیارات و وظایف شورا خواهد بود .

وظایف شورایعالی

ماده هیجدهم - وظایف شورایعالی بقرار زیر است :

۱ - تعیین خط مشی انجمن در زمینه اجرای برنامه هائیکه بر اساس هدف انجمن باشد .

۲ - تدوین آئین نامه و مقررات لازم

ماده نوزدهم - جلسات شورایعالی بر دو نوع است :

۱ - جلسات عادی

۲ - فوق العاده

الف - جلسات عادی شورایعالی برای تصویب بودجه و تراز نامه عملکرد سالانه و گزارش هیئت مدیره و مسائلی که طرح آن در شورای ضروری باشد سالی یکبار تهیه در هر ماه تشکیل می شود .

ب - جلسات فوق العاده بنا بدعوت هیئت مدیره و یا هیئت نظارت یاده نفر از اعضاء شورایعالی با تقاضای کتبی هیئت مدیره بطور فوق العاده منعقد می گردد .

ماده بیستم - برای رسمیت یافتن جلسات عمومی اعضاء انجمن حضور ۵۱٪

از اعضاء ضروری است و در صورت عدم حصول نصاب برای تشکیل جلسات عمومی جلسه دیگری که نباید فاصله تشکیل آن از ده روز کمتر وزائد بر یکماه از تاریخ جلسه قبلی باشد دعوت می گردد. این دعوت نامه بوسیله نامه سفارشی یا درج آگهی در یکی از روز نامه های کثیرالانتشار بعمل می آید .

شرط رسمیت جلسه حضور نصف اعضاء انجمن مقیم تهران کافی است چنانچه در این جلسه نیز حد نصاب حاصل نشود جلسه سوم بفاصله ۱۵ روز تعیین و اعضاء انجمن وسیله یکی از روز نامه های کثیرالانتشار دعوت می شوند و حضور ثلث اعضاء در این جلسه کافی برای تشکیل واتخاذ تصمیم خواهد بود .

ماده بیست و یکم- در هر موردی که تغییر یا اصلاح مواد این اساسنامه ضرورت پیدا کند بر حسب پیشنهاد هیئت مدیره شورای عالی آنرا تغییر و یا اصلاح خواهد کرد .

هیئت مدیره و وظایف آن

ماده بیست و دوم - هیئت مدیره از ۷ نفر تعیین و وسیله شورای عالی از بین اعضاء برای مدت ۲ سال انتخاب می شوند . تازمانی که هیئت مدیره جدید انتخاب نشوند هیئت مدیره سابق در سمت خود باقی و بوظایف مدیریت ادامه خواهند داد. ماده بیست و سوم- هیئت مدیره از بین خود یک رئیس که همان رئیس شورای عالی است و دو نایب رئیس و یک خزانه دار و یک دبیر انتخاب می نماید .

ماده بیست و چهارم - هیئت مدیره تصمیمات لازم را برای اداره امور انجمن اتخاذ می کند و طرف - عقد و ایقاع واقع و هرگونه معامله برای انجمن انجام می دهد. تنظیم قرارداد با هر شخصیت حقیقی و حقوقی و افتتاح هر نوع حساب در بانکها بنام انجمن - صدور چک بروات از حسابها امضاء اسناد و اوراق و قبول تعهد بنام انجمن جزء اختیارات هیئت مدیره است و همچنین رجوع بمراجع قضائی - طرح دعوی جوابگویی از دعاوی و بالاخره هرگونه اختیارات که برای پیشرفت کار لازم باشد

دارای اختیار است و هیئت مدیره می‌تواند تمامی اختیارات و یا جزئی از آنرا به وکیل یا وکلاء دادگستری با اعطاء حق توکیل غیر ولو کراراً تفویض نماید. اختیارات و حدود وظایف هیئت مدیره بجز در مورد کسب اجازه از شورایعالی در مورد معاملات غیر منقول محصور و محدود نمی‌باشد.

ماده بیست و پنجم - سال مالی انجمن از اول مهرماه هر سال شروع و در مهر سال بعد خاتمه می‌یابد ولی سال مالی هذالسنه از تاریخ ثبت اساسنامه تا اول مهر ۱۳۴۸ خواهد بود.

ماده بیست و ششم - جلسات هیئت مدیره با حضور حداقل چهار نفر از اعضاء آن رسمی و هر تصمیمی که با اکثریت ۴ نفر اتخاذ گردد معتبر و قابل اجراء است.

ماده بیست و هفتم - کلیه اسناد و اوراق بهادار و قراردادها و چک‌ها و بروات و خلاصه هر گونه سند تمهید آور با امضاء رئیس و یکی از نواب رئیس و خزانه‌دار خواهد بود. در غیاب خزانه‌دار هیئت مدیره دیگری را برای انجام امور مذکوره تعیین خواهد نمود.

ماده بیست و هشتم - هیئت مدیره ترازنامه سالیانه را در اول شهریور هر سال تنظیم و بلافاصله برای رسیدگی به هیئت نظارت تسلیم می‌دارد.

ماده بیست و نهم - پس از رسیدگی هیئت نظارت و تسلیم گزارش خود هیئت مدیره ترازنامه را برای تصویب به شورایعالی تسلیم می‌نماید - تصویب شورایعالی بمنزله مفاسد حساب دوره عملکرد سال تصدی هیئت مدیره خواهد بود.

هیئت نظارت

ماده سی ام - شورایعالی از بین اعضاء خود هر سال سه نفر برای نظارت در امور مالی انجمن انتخاب می‌کند و پس از خاتمه دوره نظارت آنها تا زمانی که هیئت جدیداً انتخاب نشده همان عده در سمت خود باقی بوده و بوظایف نظارت عمل خواهند کرد و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

ماده سی و یک - هیئت نظارت به امور مالی رسیدگی و ترازنامه را بررسی و در

صورت‌صحت ترازنامه آنرا امضاء و تأیید و گزارش خود را برای طرح در شورایعالی تسلیم می‌نماید این گزارش وقتی معتبر است که ممضی با امضاء دو نفر ناظر باشد.

انحلال انجمن

ماده سی‌ودوم - در صورت انحلال انجمن تصفیه امور آن بعهده مدیر یا مدیران تصفیه است که از طرف شورایعالی انتخاب می‌شوند. مدیران تصفیه طبق قانون تجارت امور انجمن را تصفیه و باقی‌مانده دارائی را به شورایعالی گزارش می‌دهد. این دارائی به سازمان‌ها و انجمنهایی که هدف مشابه با انجمن دارند هبه خواهد شد. تازمان ختم تصفیه و تسلیم ترازنامه از طرف متصدیان تصفیه بشورایعالی، شورایعالی وظایف محوله در اساسنامه را خواهند داشت پس از ختم تصفیه و اهداء دارائی بشرح بالا شورایعالی منحل و انجمن بالنتیجه منحل شده شناخته می‌شود.

فصل بیست و نهم

لژهای امریکائی در ایران

در فصول پیشین، از چگونگی فعالیت سازمانهای فراماسونری ایران که وابسته به لژهای انگلیسی و فرانسوی هستند، آگاه و با ماسونهای معروف عضو این سازمانها آشنا شدیم. اینک می‌پردازیم به فعالیت تشکیلات فراماسونری در امریکا و ارتباط احتمالی ماسونهای ایرانی با این تشکیلات:

باینکه فعالیت سازمانهای فراماسونری در امریکا یکصد و نود سال سابقه داشته و امریکا نیز یکصد و سه سال است که با ایران روابط سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی دارد، (۱) معذک لژهای فراماسونری امریکا، شعبه یا شعباتی در ایران دایر

۱ - نخستین برخورد امریکائیان با ایران و آشنائی ایرانیان با افکار و عقاید مبلغین امریکائی در سال ۱۲۴۴ - هجری قمری (۱۸۲۹ م) با سفر دو کشتی با نامی «اسمیت» و «وایت» که از طرف جمعیت مبشران پردهستان امریکا، بایران اعزام شده بود، آغاز شد. این دو تن پس از مدتی اقامت در آذربایجان و تحقیق و مطالعه بامریکا بازگشتند و خاطرات خود را طی کتابی منتشر ساختند. از آن پس نیز چندین بار تماسهایی بین سفرای دو کشور در لندن و پترزبورگ گرفته شده و در مذاکراتی که صورت گرفت، طرفین برای استقرار رابطه سیاسی، ابراز علاقه و اشتیاق کردند، سرانجام در تاریخ دومه ۱۸۸۱ جان فوستر وزیر مختار امریکا در پترزبورگ نتیجه مذاکرات خود را بامیرزا حسین‌خان سیهسالار اعظم، سفیر کبیر فوق‌العاده شاه ایران - که برای تبریک جلوس امپراتور روسیه بتخت سلطنت، بدربار روسیه رفته بود، طی گزارشی ←

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

نکرده‌اند. حال آنکه بگواهی آمار و اسناد بدست آمده، ۱۰۷ لژ فراماسونری وابسته بگراوندلژهای ماسونی آمریکا در سراسر جهان پراکنده و مشغول فعالیتند. از سال ۱۹۱۹م (۱۳۳۷هـ) که لژ روشنائی در ایران، در کلیسای انجیلی تهران دایر شد، امریکائیان که عضو لژهای ماسونی اسکاتلند بودند، با اجازه مراکز خود، مرتباً بدین لژ روی آورده، در کلیه مراسم و تشریفات آن شرکت می‌کردند.

بگزارش رسمی که برای شورای طریقت لژ فراماسونری امریکا تهیه‌شده، حاکیست که اعضای لژ «روشنائی در ایران» هیچگاه به فراماسون های امریکائی بدون موافقت مرکز اسکاتلند اجازه «ملاقات» و «بازدید دوستانه» و حتی «دیدار» از لژ خود را نمی‌داده‌اند.

بارها اتفاق افتاده است که بگ فراماسون امریکائی سالها در ایران اقامت داشته، ولی باوجود مراجعه مکرر، اجازه حضور در لژ روشنائی در ایران و شرکت در جلسات آنرا نیافته است. این‌گونه فراماسونها، فقط هنگامی می‌توانستند وارد لژ «روشنائی در ایران» شوند، که بکنفر از سران مورد اعتماد «لژ اسکاتلند» هنگام سفر، از تهران عبور کرده، آنها را باعلائم مخصوص به لژ معرفی کند.

از سال ۱۳۳۲ش (۱۹۴۴م) که عده‌ای از افسران نظامی امریکو مأمورین- سیاسی آنکشور که فراماسون بودند بتهران آمدند، بتدریج و بسا گذرانیدن بکرشته آداب و مقررات بسیار شدید، وارد لژ روشنائی در ایران شدند و هرچه بر تعداد امریکائیان مقیم ایران افزوده می‌شد، علاقه آنها بشرکت در لژ ماسونری

→ بواسنکن فرستاد. پس از وصول این گزارش که حاکی از اشتیاق ایران برای ایجاد رابطه سیاسی با امریکا بود، در ژانویه سال ۱۸۸۳ «س. ج. بتیامین» با عنوان اولین وزیر مختار امریکا در ایران، عازم این کشور شد. وی روز یازدهم ژوئن همان سال (۲۱ خرداد ۱۲۶۲ شمسی مطابق با شعبان ۱۳۰۰ قمری) در کاخ گلستان بحضور ناصرالدینشاه قاجار باریافت واستوارنامه خود را طی تشریفات بسیار عالی وباشکوهی بیادشاه قاجار تسلیم کرد. در این مراسم ناصرالدینشاه اظهار داشت: «توسعه مناسبات سیاسی بین دودولت به نفع هر دو کشور است. بدولت خود گزارش دهید که دولت ایران علاقمند است همیشه سفارت امریکا در پایتخت ایران باقی بماند.»

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ایران نیز افزایش می‌یافت .

در این موارد کارگردانان لژ روشنائی در ایران ، پس از تحقیق کامل در باره «امریکائی داوطلب» و اطلاع از شغل و مقام حساس او در ارتش ، سفارت ، اصل چهار ، مؤسسات نظامی (ام. ک. او- مهندسی خلیج - مستشاری نظامی) شرکت های مختلف تجارنی امریکائی و هیسورنی او را وارد لژ روشنائی می‌کردند .

همان گزارش رسمی شورای طریقت لژ فراماسونری امریکا حاکیست که طی هفده سال گذشته بیش از ۳۴ نفر از فراماسونهای امریکائی ، هنگام اقامت در ایران عضویت لژ روشنائی در آمده و در این سازمان فعالیت می‌کرده‌اند .

«ج . دپاین» کشیش امریکائی مقیم ایران ، که مدت سی سال با عنوان کشیش در تهران ساکن بود ، سالها مقام حساس دبیری لژ را در تهران به عهده داشت و شرح فعالیت و مقامهایی که او در لژ روشنائی ایران داشته است ، در فصول قبل گفته شد . در سال ۱۹۶۲-م (۱۳۴۱-ش) لژ روشنائی در ایران برای ائتلاف با امریکائیان و با عضویت افسران نظامی امریکا در ایران ، که در ادارات مستشاری (ارتش ژاندارمری شهریانی) فعالیت داشتند و همچنین مستشاران غیر نظامی و اعضای سفارت امریکا ، مذاکراتی را با فراماسونهای عالی مقام آغاز کرد .

در گزارش مقدماتی که بوسیله یکی از افراد عالی مقام لژ روشنائی در ایران برای امریکائیان تهیه شده چنین آمده است :

« لژ بسیار فعال ما همیشه برای پذیرائی از بازدیدکنندگان امریکائی و برادران جمعیت فراماسونی امریکا در ایران آماده است و آنها را استقبال می‌کند» با وجود «استقبال» و «آمادگی» که از طرف لژ انگلیسی روشنائی در ایران اعلام شده است ، معذک گذشت زمان نشان داد ، که فراماسونهای امریکائی تحت شرایط بسیار سختی می‌توانستند موفق بدخول در لژ انگلیسی مذکور شوند . بدین ترتیب که تا وقتی در باره آنها تحقیقات کامل صورت نمی‌گرفت ، و یا فراماسونهای امریکائی حاضر به همکاری سیاسی نمی‌شدند ، اجازه ورود به لژهای وابسته به اسکاتلند

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

درايران و بالزهای تابعه مولوی به آنها داده نمی‌شد .

هرچه بر تعداد اتباع امریکائی مقیم ایران اضافه می‌شد ، فراماسون‌های امریکائی نیز بیشتر می‌شدند. بطوری‌که در اواخر سال ۱۹۶۱ در حدود هفتاد و سه فراماسون امریکائی که اغلب درجه استادی داشتند در تهران و حومه بس می‌بردند. هنگام آغاز فعالیت بیشتر لژ روشنائی در ایران و در سال ۱۹۶۲ - م (۱۳۴۱ش) از طرف مرکز فراماسونی اسکاتلند، به تهران دستور رسید که فراماسون‌های امریکائی را جمع کرده برای آنها لژ مخصوصی ترتیب دهند .

در همین وقت، مراکز فراماسونری «یورک» و لژهای محلی امریکا نیز در صدد برآمدند که لژی در ایران تأسیس کنند. بدنبال این مقدمات، در اوایل آوریل ۱۹۶۲ لژ روشنائی در ایران دعوتنامه‌ای برای عده‌ای از امریکائیان که درجه «استاد اعظم» و «استاد» داشتند، فرستاد، و آنها را برای شرکت در یک مینینگ مختلط دعوت کرد .

جلسه مشترک در روز ۱۹ آوریل ۱۹۶۲ تشکیل شد. در این جلسه کارگردانان لژ روشنائی به امریکائیان فراماسون پیشنهاد کردند: در لژهای «لایت» ، «ابن سینا» و «کوروش» که زبان رسمی آنها انگلیسی بود شرکت کنند .

بطوری‌که بعداً خواهد آمد، نایبان سال ۱۹۶۲ در ایران سه لژ فراماسونری بود که در آنها به زبان انگلیسی گفتگو و مذاکره می‌شد :

۱- لژ روشنائی در ایران ، وابسته به گراندلژ اسکاتلند .

۲- لژ کوروش، وابسته به گراندلژ اسکاتلند .

۳- لژ ابن سینا، وابسته به گراندلژ تاسیونال دفرانس .

کارگردانان لژ روشنائی در جلسه ۱۹ آوریل ۱۹۶۲ گزارش زیر را برای امریکائیان فراماسون قرائت کردند :

برادران !

نخستین لژ عادی در ایران «لژ روشنائی در ایران» نام داشت که مطابق اساسنامه

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اسکاتلند، در شیراز تشکیل شد. تشکیل دهندگان لژ افسران ارتش انگلیس بودند که در زمان جنگ جهانی اول در ایران بسر می بردند .
 پس از تخلیه ایران از طرف ارتش انگلیس فعالیت آن لژ متوقف شد ، ولی دوباره در تهران تحت همان نام «نور در ایران» تشکیل شد و تادو هفته پیش [۵ آبریل ۱۹۶۲-م] یگانه لژی که در تهران به زبان انگلیسی کار می کرد ، همین لژ بود. مالز بسیار فعالی هستیم و میل داریم که برادران امریکائی هر چه بیشتر از لژ ما دیدار کنند . در این خصوص بعداً مطالب بیشتری به عرض خواهیم رساند. دو لژ بعدی که در آبادان و مسجد سلیمان کار می کردند، لژهای «پیشاهنگ» pioneer نام داشتند و هر دو تحت اسانامه اسکاتلندی مشغول کار بودند. پس از آن لژ «سن ژرژ» نیز تحت اسانامه انگلیس، در آبادان تشکیل شد. همه این لژها هنگام ملی شدن صنعت نفت و خروج عوامل انگلستان از آبادان تعطیل شدند . ناآن هنگام سنت لژ این بود که هیچ ایرانی را به عنوان عضو تازه نپذیرد ، و اسی این نکته را همه می دانستند که چندتن از ایرانیان که در خارج وارد سازمان فراماسونی شده بودند، گاهی به لژ ما می آمدند .

در همان زمان ملی شدن نفت، شخصی بنام جواهری که بدون شك فراماسون بود، (منتها شاید از لژ فراماسونهای مشرق زمین) به ایران آمد. و پس از چندی در حدود ۲۵۰ نفر را دور خود جمع کرد و انواع درجات و عناوین را برخلاف قاعده به آنها بخشید. در میان این ۲۵۰ نفر، بسیاری از اشخاص ثروتمند و صاحب نفوذ کشور وجود داشتند. لیکن جواهری مانند خدایی بر آنها حکومت می کرد . و تا می توانست از آنها پول می گرفت. البته هدف او امور خیریه فراماسونی نبود، بلکه پولها را به نفع خودش ضبط می کرد . او عقیده داشت «چراغی که به خانه رواست به مسجد حرام است» جریان او سرانجام به عرض شخص اول مملکت رسید و معظم له به موقع دستور دادند که سازمان منحل و غیر قانونی شود .

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اما در میان پیروان جواهری چند نفر هم بودند که بطور قانونی وارد سازمان فراماسون شده بودند (در فرانسه، امریکا، عراق، هندوستان و جاهای دیگر). این اشخاص دریافتند که قبلاً تشکیلات جواهری غلط بوده است و در پشت پرده فعالیت شدیدی علیه او آغاز کردند، عده‌ای نیز به‌خارج رفتند، تا به‌طور رسمی وارد سازمان فراماسون شوند. تا اینکه سرانجام به آنها اجازه داده شد که یک لژ قانونی در این کشور تشکیل دهند. مقامات مسئول از فعالیت لژ «نور در ایران» اطلاع داشتند و می‌دانستند که اگر لژهای دیگری نیز به‌همان طریق فعالیت کنند به نفع رعایای ایشان خواهد بود.

نخستین لژ که بدین ترتیب تشکیل شد، لژ «مولوی» نام داشت که در حقیقت در فرانسه تشکیل شده بود، ولی تحت نظر گراند ناسیونال فرانسه به اینجا منتقل گردید. رهبر این لژ دکتر سعید مالک بود، که یکی از عزیزترین و مهربان‌ترین برادران ما است.

بلافاصله پس از افتتاح این لژ، لژ تهران نیز تشکیل شد، که تحت نظر گراند لژ اسکاتلند کار می‌کند.

از لژ مولوی، لژهای دیگری منشعب شد که عبارتند از لژهای سعدی و فروغی در تهران - لژ حافظ، که اکنون در شیراز کار می‌کند - و لژ شمس تبریزی که اکنون در اینجا مشغول فعالیت است، ولی قرار است به تبریز منتقل شود. گراند لژ ناسیونال فرانسه همین یک گراند لژ محلی District grand lodge را نیز در اینجا تشکیل داد که در آن دکتر سعید مالک مقام District grand master را دارد، و برای ایجاد هماهنگی با گراند لژ اسکاتلند از District grand Superintendent ما یعنی برادر ل. و. استراکر^۱ Straker دعوت شد که با اجازه گراند لژ اسکاتلند، مقام معاونت دکتر مالک را بپذیرد.

از لژ تهران نیز لژ کورش منشعب شد و لژ خیام نیز ده روز پیش (۲۹ آوریل

۱- استراکر سالها در ایران سمت ریاست لژ روشنائی و شرکت لینگ واقع در خیابان سوم اسفند را داشت و سال ۱۳۳۹ از ایران رفت.

۱۹۶۲) تشکیل گردید. هر دوی این لژها تحت نظر گرانند لژ اسکاتلند کار می‌کنند. پس از تشکیل همه این لژها احساس شد که وجود یک کمیته مرکزی ضرورت دارد، تا بتواند روابط این لژها را که تحت نظر دو گرانند لژ کار می‌کنند حفظ کند. این کمیته اساساً از Reigning Master لژها به علاوه کسانی که از طرف هر دو سازمان مقام گرانند لژ دارند، تشکیل شده است.

عده کسانی که در این راه زحمت کشیده‌اند بقدری زیاد است، که مشکل بتوان یکی را از آن میان انتخاب کرد، ولی من احساس می‌کنم که باید نام یک نفر را ذکر کنم و او برادر فری است. در هنگام غیبت برادر استراکر از این کشور او قائم مقام District Grand Superintendent ما است. وی مورد اعتماد هر دو گرانند لژ است، و چیزی که شاید از این نیز مهمتر باشد، آنست که از اعتماد همه برادران ایرانی و خارجی هر دو سازمان برخوردار است. یکی از مهمترین وظایفی که این کمیته انجام می‌دهد، عبارت است از تعیین نامزد برای ورود به هر کدام از لژهای موجود. و بدین ترتیب نمی‌گذارد که یک لژ تقاضای ورود کسی را که برای لژ دیگر قابل قبول نیست بپذیرد. علاوه بر اینها در تهران سه لژ دیگر نیز وجود دارد، که تحت نظر گرانند لژهای متحد آلمان کار می‌کنند، پس از جنگ اخیر دو گرانند لژ جداگانه در آلمان به وجود آمد که هیچکدام از آنها از طرف گرانند لژهای اسکاتلند یا گرانند لژ ناسیونال فرانسه به رسمیت شناخته نمی‌شدند و دلیل آن هم این بود که این دو گرانند لژ آلمانی حتی در میان خودشان توافق نداشتند. اما پس از مذاکرات زیادی که بین خود آنها و گرانند لژهای اسکاتلند، انگلیس و فرانسه از طرف دیگر صورت گرفت، این دو گرانند لژ اختلاف خود را حل کردند و با یکدیگر متحد شدند و بدین ترتیب گرانند لژهای متحد آلمان بوجود آمد.

اکنون گرانند لژهای متحد آلمان، از طرف لژهای اسکاتلند و انگلیس و فرانسه به رسمیت شناخته می‌شوند و با آنها روابط مودت آمیز دارند. بنابراین رفتن ما به آن لژهای آلمانی، از لحاظ رسمی مانعی ندارد، ولی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

به نظر من رفتن ما به آنجا مطلوب نیست، زیرا که تاکنون خود آنها تمایلی به این امر نشان نداده‌اند و به کمیته مرکزی نیز پیوسته‌اند. امیدواریم که بزودی موافقت خود را برای پیوستن به کمیته مرکزی، و یا جمعیت کامل فراماسونری اعلام دارند. در حدود دو هفته پیش (۵ آوریل ۱۹۶۲-م) نیز گراند ناسیونال فرانسه در اینجا يك لژ دیگر افتتاح کرد، بنام لژ این سینا که زبان آن انگلیسی خواهد بود. بنابراین فعلاً ۹ لژ در تهران مشغول کارند که رفتن به همه آنها آزاد است و از شما با نهایت گرمی استقبال خواهند کرد، ولی از این ۹ لژ فقط «نور در ایران» و «این سینا» زبان انگلیسی دارند و مابقی فارسی است.

این تاریخچه ایست از فعالیت فراماسونری در این کشور. البته تا مقام Master Mason - اما برای کسانی که از این مقام عالی نیز بالاتر رفته‌اند، باید اضافه کنم که سازمانهای اسکاتلند و فرانسه هر دو يك Royal arch chapter در تهران دارند. در این خصوص حاضرم هر گونه اطلاعاتی را در اختیار هر کسی که خواهان آن باشد بگذارم.

یکی از مسائل که بسیار مورد علاقه ما است، وجود رابطه نزدیک میان لژ «نور در ایران» با برادران امریکائی است. چند سال پیش چند نفر امریکائی به لژ ما می‌آمدند و حتی به آن پیوستند. در حقیقت تعداد آنها آنقدر زیاد بود، که نمی‌توانستم تشکیل جلسات را به یکایک آنها اطلاع دهیم. من هر گونه پیشنهادی را برای نحوه اطلاع دادن به برادران امریکائی با کمال میل می‌پذیرم. چطور است که سازمان‌های ما در مورد هر جلسه‌ای اطلاعاتی برای چهار یا پنج تن از برادران وابسته به سازمانهای مختلف امریکائی بفرستند تا آنها نیز به نوبت خود به برادران سازمان خود اطلاع دهند.

محض اطلاع شما باید بگویم که ما در آخرین سه‌شنبه هر ماه غیر از ژوئیه و اوت از ساعت شش و نیم بعد از ظهر در اطراف مدرسه کلیسای امریکائی واقع در خیابان قوام السلطنه تشکیل جلسه می‌دهیم.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

من از طرف همه برادران لژ نور در ایران از همه شما دعوت می‌کنم و از اینک شب خوشی را در میان شما گذرانده‌ام متشکرم.

با اینکه لژ روشنائی در ایران درهای خود را به روی فراماسونهای امریکائی باز کرد، معذک آنها حاضر به همکاری با لژهای فعال ایران نشدند. هرگونه اظهار نظر درباره استنفاف امریکائیان از این ائتلاف سخنی ناصواب و دور از حقیقت است. زیرا نه من و نه هیچ فرد غیر ماسون دیگری با سانی نمی‌تواند به اسناد و صورت جلسه‌های ماسونها دست یابد. بنابراین در این باره سکوت اختیار می‌کنیم و قضاوت درباره (پس‌زدن) دست ائتلاف برادران انگلیسی را از طرف امریکائیه‌ها به آینده واگذار می‌کنیم.

سه هفته پس از پیشنهاد ائتلاف و تسلیم گزارش لژ روشنائی در ایران به فراماسونهای امریکائی مقیم ایران، ناگهان مجله هفتگی داخلی سفارت امریکا که بنام (این هفته در تهران) برای اعضای میسیون امریکائی مقیم ایران منتشر می‌شود، در شماره ۱۶ جلدششم خود، و در صفحه هفتم (روز ۱۷ آوریل ۱۹۶۲ م - ۲۸ فروردین ۱۳۴۱ ش) خبری باین شرح منتشر کرد: ^۱ «شاینتر شماره ۴۶۸ ایران نخستین مجمع عمومی و جلسه خود را در کلوب امریکائیان [واقع در تهران - خیابان پهلوی] افتتاح می‌کنند. این جلسه از ساعت ۳۰ - ۱۸ روز ۲۸ آوریل [۸ اردیبهشت ۱۳۴۱] برای صرف شام دایر خواهد بود.

در جلسه مزبور فقط معماران اعظم فراماسونی Master Masons که در سرزمین تهران اقامت دارند، می‌توانند حاضر شوند. برای اطلاع از برنامه مزبور و تهیه کارت ورودی به کاپیتان کالینز^۲ تلفن شماره ۸۶۵۹۲ و یا گروهبان بلیس^۳ با تلفن داخلی ۲۴۹۹ سفارت امریکا مراجعه کنید.»

۱ - سه شماره مجله (این هفته در تهران) را یکی از دوستان ایرانی که در مشهد در خدمت کنسولگری امریکا است فرستاده است.

۲ - Capt, Collines

۳ - Mist, Bliss

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

THIS WEEK IN TEHRAN

Published by the American Embassy for Members of the American Station in Iran

APRIL 24 1962

APPROXIMATE SCHEDULE

Iran Chapter 468 will hold an open meeting at the American Club, 1830 hours, 20 April 1962. Social hour, and dinner. All Sergeants, and Master Knights in Tehran area and their ladies are invited. An appropriate program has been arranged. Call Capt. Collins, 86792 or N/Sgt. Sims, Embassy Ext. 2499 for reservations.

۲۰۳ - ۷۶۶ ۵۵

---

17 APRIL 1962

APPROXIMATE SCHEDULE

Iran Chapter 468 will hold an open meeting at the American Club, 1830 hours, 20 April 1962. Social hour, and dinner. All Sergeants, and Master Knights in Tehran area are invited. An appropriate program has been arranged. Call Capt. Collins, 86792 or N/Sgt. Sims, Embassy Ext. 2499 for reservations.

۷۰۶ - ۶۰۱۵ - ۸

MAY 16 1962

APPROXIMATE SCHEDULE

Iran Chapter 468 will hold the monthly meeting at the American Club, 1830 hours, 23 May 1962. Social hour, and dinner. All Sergeants and Commissioned and Warrant Officers past or present are invited.

۲۰۶ - ۶۰۱۵ - ۸

سه آگهی از بولتن داخلی سفارت آمریکا (این هفته در تهران) که اخیر سازمان فراماسونری افسران آمریکایی در آن درج شده

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

متعاقب انتشار این خبر در مجلهٔ این هفته در تهران سفارت آمریکا، ناگهان رادیو صدای آمریکا که^۱ هشت سال فقط موزیک خارجی و نمایشنامه پخش می‌کرد در ساعت ۱۹-۳۰ روز بعد از انتشار مجله «این هفته در تهران» موزیک و برنامه معمولی خود را قطع و مطالبی باین مضمون پخش کرد:

«امریکاییان مقیم تهران و حومه توجه کنند.

کلیه افسرانی که معماران اعظم فراماسونری آمریکا و مقیم تهران و حومه هستند روز ۲۸ آپریل، ساعت ۱۸-۳۰ برای شرکت در جلسهٔ عمومی شایسته‌تر ایران شماره ۴۶۸ حضور بهم رسانند.»

انتشار این خبر که نگارنده خود متن آنرا از رادیو رسمی دولت آمریکا در تهران شنیده است طبعاً باعث شگفتی و تعجب نگارنده و همهٔ کسانی که از چگونگی پخش برنامه‌های رسمی این رادیو آگاهی داشتند، شد. زیرا پس از هشت سال سکوت، و پخش انحصاری نوارهای ضبط صوت، این نخستین باری بود که رادیو ارتش آمریکا، مطالبی غیر از نام صفحات موسیقی و جملات نمایشنامه‌ها پخش می‌کرد.^۱

۱ - رادیو صدای آمریکا بموجب موافقتنامه‌ای که در سال ۱۹۵۴ م بین وزارت خارجه ایران و سفارت آمریکا در تهران امضاء و مبادله شد، بنام اختصاری R. A. F. روی موج متوسط شروع بکار کرد. این رادیو که ابتدا فقط دو ساعت موزیک پخش می‌کرد، از نوامبر ۱۹۵۴ شروع به پخش برنامه‌های مختلف کرد، بتدریج ساعات کار خود را افزایش داد، تا آنجا که هم اکنون در شبانه روز شش ساعت موزیک و نمایشنامه پخش می‌کند. برنامه‌های این رادیو در ارتش آمریکا برای پخش در کلیه پایگاههای نظامی آمریکا در جهان و مناطقی که در آنجا عده زیادی امریکایی مقیم هستند، بوسیله نوار ضبط صوت تکمیل شده و همه جا یکسان پخش می‌شود.

ایستگاه فرستنده تلویزیون آمریکا نیز که وابسته به (نیروهای مسلح آمریکا) R.A.F می‌باشد در دسامبر ۱۹۵۹ م در تهران شروع بکار کرد. رادیو و تلویزیون مزبور حق پخش هیچگونه گفتار یا سخنرانی را ندارد و فقط به پخش نوارهای ضبط صوت یا فیلمهای تلویزیونی که در اختیار آنها قرار می‌گیرد می‌پردازند.

بجز موردی که اشاره شد، بکبار دیگر نیز، تلویزیون امریکاییها اقدام به پخش يك خبر کوتاه (بصورت زنده) کرد، که باعث جنجال و دردسر فراوان برای مقامات سفارت آمریکا و تعطیل موقت فرستنده تلویزیونی و حتی محاکمه احتمالی مسئولان این فرستنده تلویزیون ←

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

در آن شب که مجمع عمومی لژ فراماسونری آمریکا در کلوپ امریکائیان تشکیل شد، ۴۹ نفر از افسران نظامی، دیپلماتهای عضو سفارت آمریکا، اعضای هیئت عمران بین‌المللی آمریکا در ایران (اصل چهارم) و سایر اتباع امریکائی عضو مؤسسات مختلف به اتفاق بانوانشان در جلسه مذکور شرکت کردند. باینکه باران به شدت می‌بارید، معذک همۀ مدعوین به لژ مذکور رفتند.

هنگام حضور مدعوین، بانوان امریکائی به سالن کوچک کلوپ هدایت می‌شدند،

→ شد، که چون پس از خبر مربوط به جلسه فراماسونری، موردی است که يك خبر بصورت زنده و خارج از کادر فیلمها و نوارهای آماده شده، پخش شده است، در اینجا خلاصه ماجرا را منعکس می‌کنیم:

ماجرا چنانکه خوانندگان ارجمند بیاد دارند، در آخرین لحظات پخش برنامه تلویزیونی فرستنده امریکائیا بین ساعات ۱۱ و ۱۲ - نیمه شب - یازدهم شهریور ۱۳۴۱ (روز بعد از وقوع زلزله هولناک دهم شهریور دشت قزوین که تلفاتی بالغ بر ۲۰ هزار نفر، و ویرانیهای فراوان بیار آورد) اتفاق افتاد. بدینترتیب که در جریان پخش يك فیلم سینمایی و هنگامیکه چند لحظه بیشتر بیابان فیلم نموده بود - ناگهان صدای هنریشکان قطع شد و در حالیکه تصاویر همچنان روی صفحه تلویزیون بودند يك گوینده به زبان انگلیسی اخطار کرد که: «طبق گزارش مؤسسه ژئوفیزیک امشب زلزله دیگری در تهران روی خواهد داد» گوینده آنگاه از بینندگان تلویزیون خواست که خانه‌های خود را ترك کنند!

انتشار این اخطار - که بلافاصله در سراسر شهر منتشر گردید - باعث شد که همه تهرانیها خانه‌های خود را ترك کرده، بکوچه و خیابان ریختند... آنشب تهران شب بیخواب و وحشتناکی را گذرانید، زن و مرد و کوچک و بزرگ در خیابانهای اطراف شهر پراکنده شدند... وقتی آنشب از زلزله خبری نشد و اعلام گردید که اصولاً زلزله غیر قابل پیش بینی است و از طرف مؤسسه ژئوفیزیک نیز تلفنی به ایستگاه تلویزیون نشده، سفارت آمریکا در مقام توضیح برآمد و طی اعلامیه‌ای که برای مطبوعات و رادیو فرستاد، اعلام داشت که مسئولان تلویزیون، قربانی يك توطئه با شوخی و مردم آزاری شده‌اند بدین معنی که در حوالی نیمه شب یکنفر بوسیله تلفن با ایستگاه فرستنده تلویزیون تماس گرفته، خود را مأمور کشیک مؤسسه ژئوفیزیک معرفی کرده و از مسئولان تلویزیون خواسته است که چون برنامه تلویزیون ایران تمام شده و وسیله دیگری برای خبر کردن مردم نیست، احتمال وقوع زلزله را با اطلاع مردم برسانند... آنان نیز که فرصتی برای تحقیق نداشته‌اند بلافاصله این خبر را پخش و باعث جنجال و هیاهو، بیخوابی و اضطراب و ناراحتی شدید مردم می‌شوند. اداره اطلاعات سفارت آمریکا هم ضمن پوزش و عذرخواهی هم چنین اعلام کرده بود که با وجود این، مسئولان این حادثه تعقیب و مجازات خواهند شد... و این آخرین باری بود که يك خبر بصورت زنده و خارج از کادر فیلمها و نوارهای ضبط شده از رادیو و تلویزیون امریکائیا در تهران پخش شد.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ولی افسران که فراماسون بودند بالباس غیر نظامی در سالن بزرگی، که قبلاً باعلاطم، تابلوها و پرچمهای مخصوص تزئین شده بودند گرد می آمدند.

بطوری که بعدها شنیده ایم، در آن جلسه پیشنهاد شده بود که از استواران، گروهبانان و افسران جزء نیز که در مراحل اولیه ورود به ارتش امریکا هستند، برای شرکت در جلسات لژ دعوت کنند. منتهی همانطور که رسم و قاعده تشکیلات فراماسونری است، هنگام بحث و مذاکره به تدریج کسانی را که دارای درجات پائین تر هستند از لژ بیرون کرده و فقط «معماران اعظم» برای صحبت در مسائل بسیار مهم در لژ باقی می ماندند.

گروهبان *Sut : Howthorn* امریکائی که از سال (۱۹۶۰ تا ۱۹۶۲ - م) (۱۳۳۹-۱۳۴۱-ش) در ایران با سمت ریاست اداره موتورهای ارتش خدمت می کرد، به ما گفت که بیش از سی استوار و گروهبان ارتش امریکا در ایران فراماسون هستند. خود او که از فراماسون های شهر بوستون امریکا بود باینکه از نظر سلسله مراتب ماسونی درجه سوم را داشت، معدک در شب ۲۸ آوریل به کلوپ آمریکائیان نرفت، زیرا در دعوتنامه مجله این هفته در تهران و خبر رادیو صدای امریکا فقط از افسرانی که مقام «معمار اعظم» داشتند، دعوت شده بود.

متعاقب تصمیمی که در شب ۲۸ آوریل گرفته شد، شاپتر شماره ۴۶۸ ارتش امریکا (روز ۱۶ می ۱۹۶۲-م) (۲۶ اردیبهشت ۱۳۴۱) نیز از همه افسران، استواران و گروهبانان امریکائی مقیم تهران و حومه دعوت کرد، تا در جلسه (ماهانه) لژ که روز ۲۳ می ۱۹۶۲-م) در کلوپ امریکائیان تشکیل می شود، شرکت جویند.

با تأکید روی کلمه «جلسه ماهانه» چنین استنباط می شود که لژ امریکائی مزبور نخستین لژ فراماسونی امریکاست که می باستی همه ماهه تشکیل شده و با اصطلاح ماسونها (کار) و (عمل) کنند.

سازمانی که فراماسونهای امریکائی تشکیل دادند. *Iran Chapter 408* نام دارد، که در سازمان فراماسونری جهانی دارای مقام مهمی است.^۱

۱- مجله «این هفته در تهران» شماره ۲۰-۲۱ جلد ششم- مخصوص بخش در داخل سفارت امریکا.

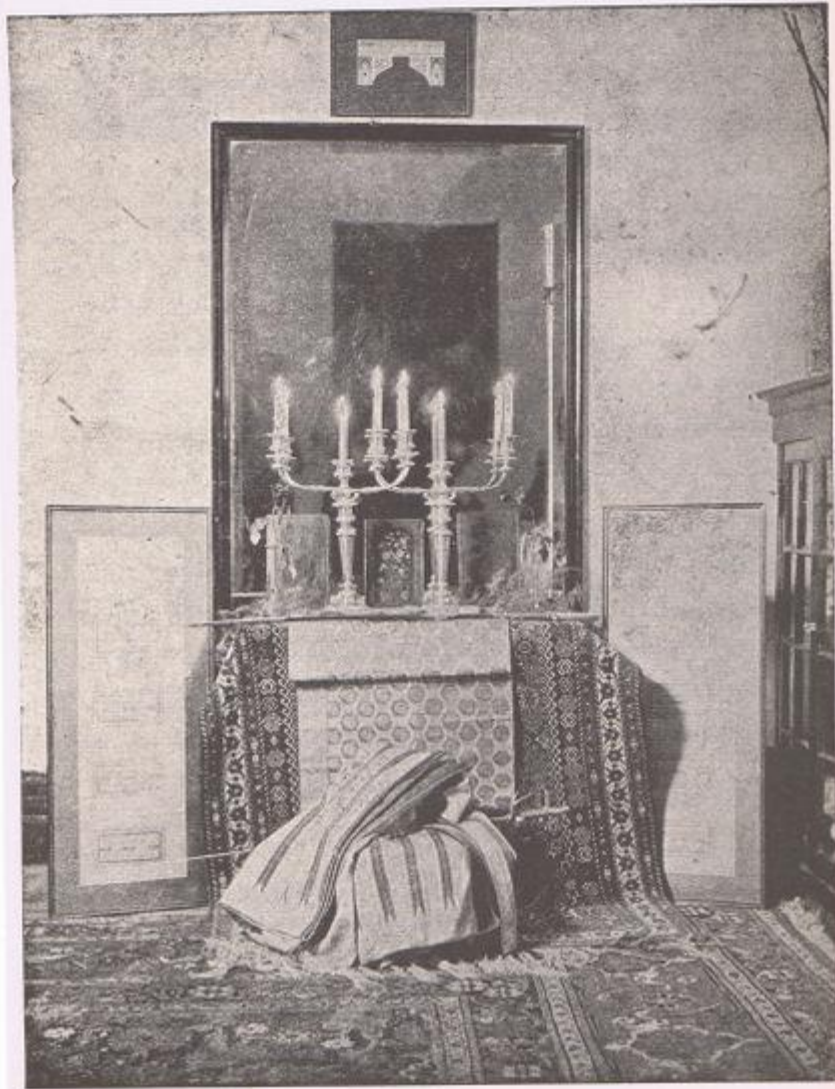
علینقی خان نبیل الدوله

یکی از فراماسونهای معروف ایران که دارای شهرت جهانی بود و در سازمان فراماسونی امریکا مقام «ژنرال ماسونی» و «درجه ۳۳ فراماسونی» را داشت و همچنین عالی‌ترین نشان ماسونی را که فقط به رؤسای جمهور امریکا اعطاء می‌شود، دریافت کرده بود، «علینقی خان نبیل الدوله» از افراد خاندان سپهرکاشی است. او که یکی از رؤسای فرقه مذهبی بهائیان ایران و امریکا بود و عکس او را در کنار تصویر عبدالبا از ارادت فوق‌العاده او به پیشوای بهائیان جهان حکایت می‌کند، در خانه خود محفل ماسونی کوچکی داشت، که اغلب روزها، در حضور دیگران، در آنجا به عبادت می‌پرداخت. باینکه نبیل الدوله بهائی بود و از رؤسای این فرقه به حساب می‌آمد، معذک در محفل ماسونی خود، دو قطعه از آثار و مناجاتنامه‌های «خواجه عبدالله انصاری» را در دو تابلو بزرگ قرارداد، جلو محراب عبادتگاهش نصب کرده بود، این دو تابلو به خط یکی از خوش‌نویسان عهد ناصری است که برای «میرزا آقاخان نوری» نوشته شده بود. نبیل الدوله آنها را به بهای گزافی خریداری کرده و همراه خود به امریکا برد. در جلسات فراماسونهای امریکائی و ایرانی که در محفل کوچک ماسونی وی تشکیل می‌شد، او مناجات‌های خواجه عبدالله انصاری را به فارسی می‌خواند، حتی بطوری که گفته‌اند ترجمه انگلیسی آنها هم به فراماسون های امریکائی داده و آنها را وادار می‌کرد که همراه با قرائت مناجاتنامه مذکور از طرف او، آنان نیز با صدای ملایم آیات خواجه عبدالله را قرائت کنند.

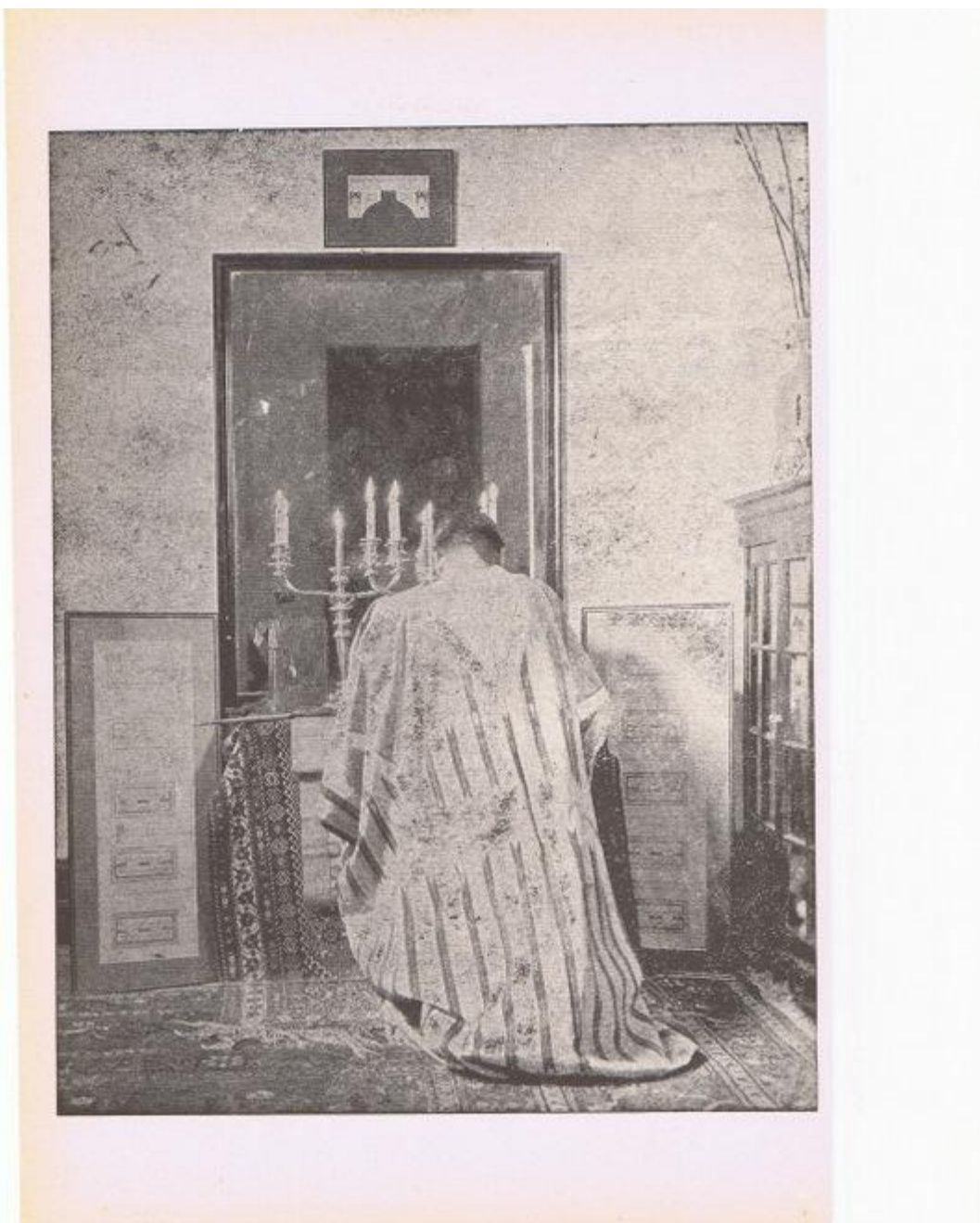
تابلو اول

- ۱- بسمك القدوس قدمنی منی
- ۲- الهی این چه فضیلت که بادستان خود کرده که هر که تو را
- ۳- شناخت ایشان را یافت و هر که تو را یافت ایشان را شناخت
- ۴- الهی امر بدعا فرمانت قلم رفته را چه درمان است
- ۵- الهی امر ابلیس آدم را بدآموزی کرد گندم که او را روزی کرد
- ۶- الهی تا تو در غیب بودی من همه عیب بودم چون تو از غیب بدر آمدی، من از عیب بدر آمدم.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۷- الهی بیزارم از آن طاعتی که مرا به عجب اندازد و بنده آن مصیبتم که مرا به عذر آورد.
 ۸- الهی نه خائلی که گویم زینهار و نه مرا بتو خفی که گویم بیار
 ۹- چون اول برداشتی آخر فرومگذار

تابلو دوم

- ۱- الهی ناظری چه گویم - الهی امر کار به افتار است، بر سر همه تاجم
 ۲- و امر به کردار است، باینه و مور محتاجم
 ۳- الهی امر من ناپخته ام تو پخته کن و امر پختی سوخته کن .
 ۴- الهی امر بر در رواست از خود دورم کن و امر بدوزخ فرستی رضاست مهجور مکن
 ۵- الهی همه از تو ترسند و عبدالله از خود زیرا از تو همه نیک آید و از عبدالله همه بد
 ۶- الهی تا از حمد تو اثر آمده همه مهرها به سر آمد .
 ۷- الهی همیشه چو بید می لرزم که مبادا به هیچ نیرزم

پس از شانزده جمله مسجع خواجه عبدالله انصاری، سه سطر بدین شرح نوشته شده است :

- ۸- به جهت [یک کلمه خواننده نشد] بزم حضور جناب جلالت مأب اشرف
 ۹- ارفع امجد افخم صدر اعظم میرزا آقاخان خواجه نوری
 ۱۰- مجده العالی تحریر شد. بنده درگاه محمدحسین شیرازی
 این دو تابلو که به خط کوفی نوشته شده بازنشانیات اطرافش یکی از شاهکار
 های تزییب و خوش نویسی دوران قاجاریه بشمار می رود .
 در محراب محفل ماسونی مذکور، علاوه بر دو تابلو بالا، دو شمعدان سه شاخه
 سه جلد کتاب نیز قرار داشت، که کتابها عبارت بودند از:

- ۱- قانون اساسی فراماسونری
 ۲- الواح بهاءالله
 ۳- کتاب بیان

و علاوه بر اینها، یک شمشیر ایرانی، یک برگ درخت مصنوعی و یک قطعه پارچه زری بافت هندوستان نیز وجود داشت . هرگاه نبیل الدوله در جلو محراب محفل ماسونی خود، به عبادت مشغول می شد، جبهه ای از پشم شتر بافت کرمان که راه های طلایی و ابریشم سیاه رنگ داشت، بدوش می انداخت و بازدنزانو به زمین به عبادت می پرداخت .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نیل الدوله و سایر بهائیان در حضور عبدالبا

نیل الدوله و خانواده اش در واشنگتن

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

علینقی خان نبیل الدوله ، با اینکه از رؤسای فرقه بهائی بود ، و معمولاً نمی‌بایستی در امور سیاسی دخالت کند ، با اینحال وارد فرقه سری فراماسونی شده بود^۱ . او شصت و سه سال در امریکا اقامت داشت و روزی که بدرود حیات گفت هشتاد و هشت سال از عمرش می‌گذشت .

نبیل الدوله پسر عبدالرحیم خان کلاتر و معاون «کنت دومونت فورت» رئیس نظمیة تهران بود . وی ابتدا در خدمت سفارت انگلیس کار می‌کرد . سپس به‌شغل آزاد و خرید و فروش تمبر پرداخت . این سالها مصادف با زمانی بود که بهائیان از طرف دستگاه حکومتی تحت فشار قرار گرفته بودند و او که بهائی سرشناسی بود ، ایران را ترك گفته عازم امریکا شد . نخستین شغل رسمی او در امریکا «کاردار سفارت ایران» در نمایندگانه جهانی «پاناما» و سپس داشتن همین عنوان در نمایندگانه «پاسفیک» بود که در سال ۱۹۱۴ گشایش یافت . چهار سال بعد ، ۱۹۱۸ - هنگامیکه نمایندگانه جهانی «سانفرانسیسکو» افتتاح شد ، نبیل الدوله به‌خرج خود ، غرفه‌ای در آن نمایندگانه ، بنام «غرفه ایران» تأسیس کرد ، و آنچه که اشیاء عتیقه ، البسه ، قالی ، تابلو و اشیاء منبت کاری و تذهیب کاری داشت ، در این غرفه به‌معروض نمایش گذاشت .

در سال ۱۹۱۹ به‌دستور وثوق الدوله - نخست‌وزیر وقت - مأمور مذاکره با «ویلسن» رئیس جمهوری امریکا شد و بازرال «پرسیسینک» نیز هنگام عقد قرارداد صلح درباریس به‌مذاکره پرداخت . اما پس از سقوط کابینه وثوق الدوله ، از طرف نصرت الدوله فیروز وزیر خارجه تلگرافی به‌او اطلاع داده شد که از سمت‌های دولتی معاف شده است . نبیل الدوله آنگاه به ایران بازگشت و مدتی پیشکار محمدحسن میرزا ولیعهد بود . ولی در سال ۱۳۰۴ شمسی مجدداً از ایران به امریکا مراجعت کرد و به‌شغل آزاد یعنی فروش اشیاء عتیقه پرداخت .

۱- یکی دیگر از رؤسای فرقه بهائی که نام و عکس او در اسناد فراماسوری دیده شده دکتر ذبیح‌اله قربان است که در فصل بیست و پنجم کتاب تصویر او چاپ شده است .

در کابینه دوم قوام السلطنه که مسئله دریافت وام از آمریکا و دعوت از شرکت های نفتی مطرح بود، رئیس الوزرا او را به ایران دعوت کرد. اما این بار نیز اقامتش در ایران طولانی نبود. يك سال بعد مجدداً با آمریکا بازگشت و پس از مدتی اقامت در نیویورک، به واشنگتن رفت، که تا پایان عمر در این شهر بسر می برد. همسر امریکائی او بنام «فلورنس» لیدرز نان بهائی امریکایی بود و خود او هم علاوه بر فعالیت های مذهبی در شورای طریقت فراماسونی امریکا نیز فعالیت می کرد.

بطور کلی همه سازمانها و تشکیلاتی که در کشورهای مختلف **سازمانهای علنی و جهان**، مخفیانه فعالیت می کنند و یا بعللی قادر به انجام فعالیت های **تشکیلات مخفی** علنی نیستند، سعی می کنند با ایجاد سازمانهای علنی وابسته و یا بوسیله نفوذ در سازمانهایی که دارای فعالیت علنی هستند،

نظر خود را تأمین کرده، همان هدفهای تشکیلات مخفی را، در زیر سرپوش سازمانهای علنی تعقیب کنند. نمونه زنده اینگونه سازمانها را در جریان فعالیت احزاب کمونیست که در اغلب کشورها غیر قانونی شناخته شده اند می توان دید و در خود ایران نیز - در فاصله سالهای ۱۳۲۵ تا ۱۳۳۲ دیدیم که چندین سازمان علنی با اسامی گوناگون فعالیت می کردند و همه متینگها و تظاهرات حزب مخفی و غیر قانونی با نام و در زیر پرلوی این سازمانها تشکیل می شد. و وجود این احزاب و جمعیت های علنی بهترین وسیله تماس افراد و اعضای حزب مخفی - که اجازه و امکان فعالیت علنی نداشتند - بایکدیگر بود. همچنین نشریات متعدد این جمعیتها و احزاب، عقاید و نظرات حزب مخفی را علناً منعکس و منتشر می کردند. . . . سازمانهای فراماسونری جهان نیز که همه اعمال و فعالیت های خود را در اختفای کامل انجام می دهند، می کوشند در هر کشور سازمانی علنی تشکیل دهند و با نفوذ در جمعیتها و یا سازمانهای علنی، بار سنگین فعالیت های مجرمانه را سبکتر کرده و وسیله ای قانونی برای نفوذ بیشتر در طبقات مورد نظر و تأمین هدفهای خود بدست آورند.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

چهار سازمان جهانی که ذیلاً تاریخچه تأسیس و چگونگی فعالیت آنها باختصار از نظر خوانندگان می‌گذرد^۱، نمونه‌ای از فعالیت‌های فراماسونها در کشورهای مختلف گیتی و در زیر لوای این سازمانهای علنی است:

تسلیم اخلاقی مؤسسه‌ایست که ۳۶ سال قبل تأسیس شده
۱ - تسلیم اخلاقی است. کسیکه فکر تشکیل این سازمان را بمرحله عمل در آورد، دکتر (بوخمن) نام دارد که زادگاه او «سنگالی» در نزدیکی شهر زوریخ است. بوخمن از سویس به امریکا رفت و در آنجا به اتفاق شش نفر امریکائی دیگر پرورشگاهی را اداره می‌کرد. ولی در اثر اختلافی که بین اعضای پرورشگاه بوجود آمد، بوخمن مستعفی شده و بزادگاهش بازگشت. حواریون او می‌گویند:

یک روز بوخمن که در جنگل سیاه قدم می‌زد و غرق در افکار و اندیشه‌های کوناگون بود، پس از بررسی وقایع خود را مقصر تشخیص داد و علت رها کردن کار پرورشگاه را (خود خواهی) شخص خودش دانست. لذا همانروز نامه‌ای برای همکارانش فرستاد و طی آن خود را مقصر قلمداد کرده، به عذرخواهی پرداخت. ارسال همین نامه مقدمه افکار و اندیشه‌های بعدی او بود، زیرا بوخمن از تفکرات آنروز خود چنین نتیجه گرفت که انسان اول باید خودش را اصلاح کند، سپس به هدایت دیگران بپردازد. او بعدها به همکارانش گفت:

«ما دنیا را با اصول امانت، پاکدامنی، محبت و ترک خود خواهی تسخیر می‌کنیم» و برای رسیدن به هدف خود جمعیت تسلیم اخلاقی را بوجود آورد.
 مرکز تسلیم اخلاقی در (مونترلو) سویس است، و طرفداران این فکر بیشتر در آنجا زندگی می‌کنند. در سال ۱۹۴۸ - م (۱۳۲۷ - ش) دکتر بوخمن که از رؤسای لژ الینای سویس است، هنگام مسافرت با یران موفق شد که در این کشور نیز فعالیت

۱ - شرح فعالیت و تشکیلات چهارگانه مورد بحث بترتیب تأسیس آنها است.

جمعیت را آغاز کند^۱.

از سال ۱۹۴۹ - م (۱۳۲۸ - ش) به بعد بشدریج عده‌ای از ایرانیها عضو این مؤسسه شدند. در میان افراد این جمعیت - که تعداد صحیح آنها افشا نمی‌شود، بموجب اظهارات حاج ابوالفضل حازقی^۱ این عده که سرشناس‌تر هستند عضویت دارند:

دکتر رضا زاده شفق - علی اصغر حکمت - دکتر علی اصغر آزاد - دکتر رعدی - دکتر چهارازی - دکتر متین دفتری - دکتر سنگ - دکتر محمود زند - دکتر منصور پورسینا - دکتر محمد شاهکار - حاج محمد نیشابوری - دکتر علی محمد بنسکدارپور - مجید موفر - مصطفی عامری - دکتر مجتهدی - دکتر شهریار - سپهبد نخجوان - سید علی نصر - علی تقی مستوفیان.

در سال ۱۹۵۲ - م (۱۳۳۱ ش) برای اولین بار هیأتی مرکب از ۵۲ نفر از اعضاء تسلیح اخلاقی جهان با ایران آمدند، که دکتر بوخمن در رأس آنها قرار داشت. این عده در یکی از باشگاه‌های تهران پذیرائی شدند و فیلمی بنام «جزیره گمشده» را نیز بنمایش گذاشتند.

در سال ۱۹۵۵ - م (۱۳۳۴ - ش) یازدهم ۱۹۴ نفر به ایران آمدند که در تهران مورد پذیرائی قرار گرفتند و در سه شب متوالی پستی بنام (ناپدید شونده) را نمایش دادند. این عده در تالار ابن سینا نیز سخنرانی‌هایی ایراد کردند.

نخستین بار مجله (امید) سپس مجله (شورش) با (رنسانس) بزبان فارسی از طرف این گروه در تهران منتشر شد. این مجلات در چاپخانه (روتو ساداگ) ژنو سویس - حروفچینی شده، و در چاپخانه (اقتصادیات شرق) کلن - آلمان غربی - در سال ۱۹۶۱ - م (۱۳۳۹ - ش) چاپ شده بود. هر دو مجله را در پنجاه هزار نسخه طبع و مجاناً توزیع کردند.

۱ - ابوالفضل حازقی چندین بار به نمایندگی مجلس شورای ملی از شهر جهرم انتخاب شده است.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

ابوالفضل حاذقی در گفتگویی با نگارنده ، حاضر نشد دفتر کار و نام اعضای هیئت مدیره (تسلیح اخلاقی ایران) را افشاء کند. او گفت مامرکزی نداریم، ولی صندوق پستی شماره ۱۴۴۲ مخصوص مکاتبات ماست . بموجب اظهارات او در سال ۱۹۶۲ م - (۱۳۴۰ - ش) تسلیح اخلاقی ایران ۷۰۰۰۰ فرانک سویس موجودی داشت . و تنها مجله (شورش) ۴۵ هزار فرانک خرج چاپ و انتشار داشته است . بموجب سندی که او نشان داد ، در سال ۱۳۴۰ - ش (۱۹۶۲ - ۱۹۶۱ م) اشخاصی که زیلا نام آنها خواهد آمد ، مبلغ - ۵۳۲۴ لیره استرلینگک بلاعوض به انجمن ایرانی تسلیح اخلاقی ایران پرداخته اند .

۱ - کولن انگلیسی	۴۲۰۰ لیره
۲ - مک کای	۵۰۰ لیره
۳ - ود	۱۰۰ لیره
۴ - اسکور	۵۰ لیره
۵ - سرتیب صمصامی	۲۰۰ لیره
۶ - مفخم	۸۰ لیره
۷ - حاذقی	۸۰ لیره
۸ - کسبکه نامش افشاء نشده	۹۱ لیره

بموجب اظهارات حاذقی ، تسلیح اخلاقی در تبریز ، شیراز و اصفهان هم شعبی دارد ، ولی وی حاضر نشد دفتر و مراکز و اسامی اعضای این شعبات را فاش کند .

یکی دیگر از جمعیت‌های امریکائی که زیر نفوذ فراوان **۲ - روتاری کلوب** فراماسونهای آن کشور قرار دارد ، روتاری کلوب است . مؤسسين این جمعیت که اکثرآ از فراماسونهای شیکاگو (شیکاگو مرکز بزرگ فراماسونی امریکاست) بودند ، روز سوم فوریه ۱۹۰۵ م - (۱۴ بهمن ۱۲۸۳ - ش) این انجمن را در شهر شیکاگوی امریکاتشکیل دادند. مبتکر

فکر تشکیل این انجمن بک و کیل دعاوی امریکائی بنام «پل هادیس» بود. او هنگامیکه کلوپ روتاری را تشکیل داد، شعار آنرا (خدمت بخلق و جامعه، قبل از خدمت به خود) قرار داد و به اعضای مؤسس کلوپ گفت: دومین شعار ما باید این باشد که «کسی بهترین استفاده را از کلوپ ما می‌کند، که بهتر و بیشتر از همه به مردم کمک و خدمت‌کند» کلوپ روتاری که در سالهای اول تشکیل بزحمت عده اعضایش به هفتاد نفر از صاحبان حرف و صنایع و اصناف مختلف می‌رسید، امروز در ۱۲۳ کشور جهان شعبه و ۵۰۵ هزار نفر عضو از هشتاد صنف مختلف دارد.

در کشورهایی که تعداد اصناف و صاحبان حرف آن زیادتر شده، نسبت به اهمیت وجود اصناف در آنکشورها اعضای روتاری کلوپ آن هم افزایش یافته است. و چنانکه در ایران اصناف قالیباف، کاشی کار، منبت کار و خاتمکار بر ۸۰ صنف دیگر جهان اضافه شده است.

در ایران نیز از پنج سال قبل مقدمات تشکیل جمعیت مزبور **فعالیت در ایران** فراهم شد. در آن سال فقط اعضای مؤسس مشغول فعالیت شدند و اعضای هیأت مدیره را از بین خود انتخاب کردند. تعداد اعضای هیأت مدیره جمعیت طبق اساسنامه بیست نفر است، که در سال ۱۳۳۵ از بین خود دکتر جهانشاه صالح را بریاست کلوپ انتخاب کردند. روتاری کلوپ یک رئیس، دو نایب رئیس، یک خزانه‌دار، یک منشی و یک عضو علی‌البدل دارد. علاوه بر این هر شش نفر عضو بک کمیته دارند، که کمیته‌ها کلیه کارهای انجام شده را بدبیر کل جمعیت گزارش می‌دهند.

در تهران کلوپ اول روتاری، هفتاد عضو داشت ولی چون تعداد زیادی در کلوپ نام نویسی کردند، کلوپ دوم و سوم نیز تشکیل شد.

روتاری کلوپ ایران در آبادان، خرمشهر، تبریز، اصفهان و شیراز نیز شعباتی دارد. جمعیت مرکزی روتاری کلوپ هر سال یکبار کنگره‌ای تشکیل می‌دهد که ۳۳۰۰ نفر از اکتاف جهان در آن شرکت می‌کنند. فعالیت فراماسونهای امریکا

در این جمعیت فقط در چهار چوب (امور خیریه) است. در حالیکه در سایر کشورها فراماسونها از آن برای پیش بردن مقاصد بین‌المللی و شخصی خود استفاده سیاسی می‌کنند. روتاری کلوب مثل سایر جمعیت‌های امریکائی فقط در شوروی و دیگر کشورهای کمونیستی شعبه ندارد. نشریه‌ای که در سال ۴۴ - ۱۳۴۳ - از طرف روتاری کلوب ایران منتشر شد، رؤسای کلوب را در سالهای ۱۹۵۶ تا ۱۹۶۵ باین شرح معرفی کرده است:

۱۹۵۶ - ۵۸	دکتر جهان‌شاه صالح
۱۹۵۸ - ۵۹	عباس مسمودی
۱۹۶۱ - ۶۲	عباسقلی نیساری
۱۹۶۳ - ۶۲	فریدون ورجاوند
۱۹۶۳ - ۶۴	جهان‌شاه صالح
۱۹۶۴ - ۶۵	محمود ضیائی

از بین اعضای روتاری کلوب، آنها که تا کنون هویتشان در لژهای مختلف فراماسونری ایران شناخته شده عبارتند از:

عیسی بهزادی - کریستوفر فری - دکتر اسماعیل فیلسوفی - مهندس فروهر فیروز - حسینعلی حکمت - دکتر احمد هومن - دکتر علی اصغر خشایار - علی کوچکملی - دکتر عباس معتمدی - دکتر حسین رحمتیان - ژرژ اوانسف - مهندس عبدالله والا - دکتر طاهر ضیائی - دکتر خلیل ضیائی - دکتر عبدالحسین راجی - مهندس خلیل طالقانی - محمد حسین فرخ پارس - مهندس رضا رزم‌آرا - اوانس اوانسوف - صالح چتایات - ادوارد چتایات.

رئیس روتاری کلوب شمال تهران مهندس رزم‌آراء و نایب رئیس آن دکتر عبدالحسین راجی است و بدینترتیب دو پست مهم این سازمان در اختیار فراماسونهاست.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تشکیلات (برادری جهانی)^۱ یکی دیگر از سازمانهای تعاونی
۳ - جمعیت برادری جهانی است که در آن کلیه افراد بشر بدون در نظر گرفتن رنگ
جهانی پوست، زبان، مذهب و نژاد حق عضویت دارند. این سازمان
 جهانی که در سال ۱۹۵۰ م (۱۳۲۹ - ش) در کانگ بونسکو
 تشکیل شد بر اساس هدفهای (کنفرانس ملی یهودیان و مسیحیان) امریکایه گذاری
 شده است. گرچه در تشکیل سازمان برادری جهانی، فراماسونهای امریکائی،
 ویا انگلیسی نقش اصلی را داشتند. ولی وجود دکتر کلینچی^۲ رئیس عالییه (کنفرانس
 ملی یهودیان و مسیحیان) در رأس هیأت امریکائی و آزاد بودن فراماسونها و
 اعضای همه جمعیتهای وابسته آشکار و پنهان جهان در این تشکیلات جهانی، این
 حدس و گمان را تقویت کرده و این شبه را بوجود می آورد که در اداره سازمان
 تعاونی (برادری جهانی) نیز فراماسونها مقام اول را دارند. بخصوص که دکتر
 کلینچی از سرشناس ترین رهبران ماسونی و «گراند ماستر» فراماسونهای امریکا
 و یکی از برجستگان تشکیلات ماسونی ایالات متحده بشمار می رود.
 علاوه بر این دلایل، حتی جملات و کلماتی که ماسونها در قانون اساسی،
 نظامنامهها، سخنرانیها و تشریفات خود بکار می برند، عیناً در اساسنامه سازمان
 برادری جهانی نیز بکار برده شده است.

از همه مهمتر بکار بردن عنوان و کلمه (برادر) در نام اصلی سازمان است.
 به طوری که می دانیم فراماسونها یکدیگر را (برادر) خطاب می کنند و هدف آنها
 تشکیل حکومت (فراماسونی جهانی) یا بهتر بگوئیم (برادری جهانی) است.
 در اساسنامه سازمان (برادری جهانی) نیز هدفهایی نظیر آنچه که فراماسونها دارند
 مطرح و عنوان شده است با این تفاوت که در سازمان برادری جهانی هر کس با
 هر نوع ملیت، رنگ پوست و نژاد و زبان که داشته باشد، می تواند شرکت کند.

World Brother's - ۱

Dr. Clinchy - ۲

در حالی که در سازمانهای فراماسونی فقط کسانی که چشم و گوش بسته خود را در اختیار لژها بگذارند، حق ورود دارند. چنانکه اشاره شد، افکار و ایده جمعیت از هدفهای (کنفرانس ملی یهودیان و مسیحیان) امریکا سرچشمه گرفته است. این جمعیت در سال ۱۹۲۸ - م (۱۳۰۷ - ش یا ۱۳۴۶ - ق) در شهر نیویورک و بوسیله (چارلز ایونز هیوز) رئیس دیوان عالی کشور امریکا بوجود آمد. (هیوز) که تا سال ۱۹۲۸ از فراماسونهای فعال امریکا بود، کلیه کوششها و فداکاریهای خود را برای مبارزه با سازمان (کوکلوکس کلان) های امریکا بکاربرد. جمعیت تروریستی و طرفدار تبعیض نژادی مزبور از اوایل قرن بیستم بوجود آمده است. آنها آنچه توانستند، از سیاه پوستان و کسانی را که مخالفشان بودند کشتند و هنوز هم به فعالیتهای تروریستی و نژادی خود ادامه می دهند.

چالز هیوز، چون در ضمن صدور احکام، متوجه شد که از راه قانون کاری از پیش نمی برد، در صدر برآمد با تشکیل انجمنی از مسیحیان و کلیمنیان، با این سازمان تروریستی مبارزه کند. او مواد اساسنامه انجمن خود را بر روی کلمات (آزادی، برادری، دوستی، حسن تفاهم، اشتراک مساعی، رفع تبعیضات نژادی و مذهبی و برادری افراد بشر با یکدیگر) استوار کرد.

این فراماسون مؤمن و رازدار بدون اینکه تا دم مرگ انگیزه و علل واقعی تشکیل جامعه مزبور را بیان کند، از راه گفتگوی مستقیم با اعضای جمعیت تروریستی (کوکلوکس کلان) موفق شد، عده کثیری از آنها را از جمعیت مذکور مستعفی و با خود هم عقیده و همدست کند. بزودی شعبات این انجمن در سرتاسر امریکا تشکیل شد. به طوریکه در ده سال اول حتی در دهات هم شعبه - انجمن مزبور دایر بود.

در ۱۹۵۰ - م (۱۳۲۹ - ش) یا (۱۳۶۹ - ق) که جنگ کره، بار دیگر جهان را تهدید به يك جنگ بین المللی جدید می کرد، دکتر (کلینچی) و پرفسور

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای نبوسد

(کامپتون)^۱ که اولی ریاست عالیبه انجمن ملی یهودیان و مسیحیان را داشت و دومی بزرگترین فیزیک دان امریکائی بود در کنگره نمایندگان جهان، در عمارت یونسکو، تقاضای تشکیل سازمان (برادری جهانی) را کردند و این سازمان بوجود آمد.

جمعیت برادری جهانی بزودی بسط یافته، شعباتی در مناطق پنجگانه زیر تأسیس کرد:

- ۱ - سرتاسر امریکا - مرکز نیویورک
- ۲ - کلیه کشورهای اروپائی - مرکز ژنو
- ۳ - کشورهای خاور میانه و خاور نزدیک - مرکز تهران
- ۴ - منطقه خاور دور - مرکز مانیل
- ۵ - جنوب و جنوب شرقی آسیا - مرکز هنگ کنگ

در سال ۱۳۳۷ - ش (۱۹۵۸-م) دکتر کلینچی و پروفیسور کامپتون از امریکا بایران آمدند، و مرکز سازمان برادری جهانی را در خاور میانه و خاور نزدیک در تهران تشکیل دادند.

ریاست جمعیت با حسین علا وزیر دربار شاهنشاهی بود و شجاع الدین شفا و سلیمان شاملو بعنوان دبیر کل و مدیر عامل جمعیت انتخاب شدند.

علاوه بر این: دکتر فرهاد، فروزانفر، دکتر محمود مهران، جمشید

۱ - پرفیسور کامپتون Compton متخصص انمی امریکا که در تهیه بمبهای انمی هیروشیما و ناگازاکی شرکت داشت، پس از انفجار بمب مزبور و تلفاتی که به مردم بیگناه و بی پناه این دو شهر وارد شد، چون خود را در این فاجعه شریک و سهیم میدانست، نه تنها از کار تهیه بمب انمی بلکه به طور کلی از مطالعات فیزیکی دست شست. تلاش برای جبران این گناه و شستن لکه‌ای که - به عقیده خود وی - فاجعه هیروشیما و ناگازاکی، برگزیده‌اش نهاده بود، باعث شد که وی ابتدا به جمعیت (کنفرانس ملی یهودیان و مسیحیان) پیوسته و سپس وارد جمعیت (برادری جهانی) شود. پروفیسور (کامپتون) در ماه مارس ۱۹۶۲ (فروردین ۱۳۴۲ - ش) بدرود حیات گفت.

آموزگار، دکتر محمود اعتمادیان، دکتر حسین بنائی، محمد یزدانفر، پرویز خوانساری، فتح‌اله معتمدی، جعفر بهائیان و خانم صیغه فیروز - برای ریاست و عضویت کمیونهای مختلف جمعیت انتخاب شدند.

بطوریکه یکی از مطلعین جمعیت برادری جهانی اظهار می‌داشت، کمیته اجراییه سازمان برادری جهانی در ایران عملیات و اقدامات زیر را انجام داده است:

- ۱ - حذف مطالب زننده علیه مذهب اهل تسنن از کتب درسی فارسی
  - ۲ - تدریس فقه تسنن و ایجاد کرسی مذهب تسنن در دانشکده معقول و منقول.
  - ۳ - تشکیل جلسات شورای عالی مرکب از رؤسای مذاهب مختلف.
- (باشگاه لاینز) یکی دیگر از مؤسسات خیریه امریکاست که فراماسونها در آن نفوذ دارند.

باشگاه لاینز را (ملوین جونز)^۱ که یکی از فراماسونهای
۴- باشگاه لاینز متنفذ شهر شیکاگو بود، در روز هفتم ژوئن ۱۹۱۷ - م (۱۵
 خرداد ۱۲۹۶ - ش) در شهر شیکاگو تشکیل داد.

اولین کنگره این مجمع در روزهای ۸ تا ۱۰ اکتبر ۱۹۱۷ - م (۱۶ تا ۱۸
 خرداد ۱۲۹۶ - ش) در شهر (دالاس) ایالت تگزاس تشکیل شد. این اتحادیه ابتدا
 تحت عنوان «خدمت بخود» شروع بکار کرد و منظور مؤسس آن کمک و همکاری
 به بازرگانان بود، ولی در آن کنگره ناگهان شعار باشگاه عوض شده و شعار «خدمت
 بدیگران» و «از خودگذشتگی در خدمت اجتماع» جای شعار پیشین یعنی «خدمت
 بخود» را گرفت.

تا اواخر جنگ جهانی دوم، توسعه سازمان لاینز در جهان بسیار کند بود،
 بطوریکه در سال ۱۹۳۷ - م (۱۳۱۶ - ش) در ۲۱ واحد جغرافیایی جهان فقط ۶۱۱۷
 باشگاه و ۳۲۶۴۴۸ عضو داشت، ولی از ۱۹۴۷ - م (۱۳۲۶ - ش) ناگهان فعالیت این

Melvin Jones - (۱)

سازمان درجهان افزایش یافت ، بطوریکه در ۱۹۶۱ - م (۱۳۴۰ - ش) در ۱۱۴ واحد جغرافیائی دارای ۱۶۰۹۰ باشگاه و ۶۴۴۲۶۳ عضو بود .

توسعه و تشکیل لاینز در ایران از روز ۱۵ فروردین ۱۳۳۶ - ش (۱۹۵۷ - م) آغاز شد . در آنروز شفیق منصور ، نماینده سیار لاینز بین المللی که متأسفانه موفق بکشف هویت کامل و مشخصات او نشدیم سی نفر از ساکنان تهران را دعوت کرد که بنسای اولیه این مؤسسه را در ایران پی ریزی کنند . سی نفر دعوت شده عبارت بودند از :

بوذری - دکتر اسماعیل اردلان - هرمزارش - کاظم اشرفی - مهندس منصور امامی - دکتر صادق آهی - دکتر منصور پور سینا - علی تاج بخش - حسن تراب - میشل جمایل - احمد حریری - ادموند حکیم - حبیب اله دیهیم - مهندس معزالدین ذوالفقاری - دکتر عزیز رفیعی - اسماعیل شریفی - محمود شکوه - طاهراز - حسین علاء - دکتر علی نقی فسا - حسن فصیحی - دکتر محمد کاظمی - وانگ گرنی - ارباب گیو - عبدالحسین مثقالی - دکتر وبلهلم مقدم - دکتر حسن مهدوی - تقی یزدی - مهدی یزدی .

باشگاه لاینز در تقسیمات خود کشور ایران را منطقه ۳۵۴ نامید ، و در مدت دو سال ۵۷ باشگاه در ۵۰ شهر با ۱۷۵۳ عضو مرد دایر شد .^۱

اعضای باشگاههای این مؤسسه در تهران ، در روزهای پنجشنبه اول و سوم هرماه ، در یکی از هتلهای تهران اجتماع می کنند و با هم ناهار می خورند . از کارهای مهم این مؤسسه در ایران ، توزیع عصای سفید بین نایب نمایان و تقسیم مقداری لباس بین محصلین بی بضاعت مدارس در ایام نوروز است .

هیچ دلیل ومدیرکی در دست نیست که فراماسونهای ایران باشگاههای لاینز را اداره کنند . ولی چون چند فراماسون صاحب مقام و سرشناس وهمچنین عدهای از فراماسونهای امریکائی ، آسیائی و افریقائی در باشگاههای لاینز جهان فعالیت

۱ - این آمار تا پایان سال ۱۳۴۱ شمسی است .

می‌کنند، این فکر را بوجود می‌آورد که لاینز بک مؤسسه مقدماتی برای فراماسونهای ایران است. در این باشگاه لژهای فراماسونی ایران سعی می‌کنند، اشخاصی را که مورد نظرشان هستند زیر نظر گرفته، پس از طی مراحل آزمایش، به عضویت لژها در آورند. و در حقیقت این سازمان را به آزمایشگاهی برای انتخاب و آماده ساختن افراد و سرانجام جلب آنها به لژهای فراماسونی مبدل کرده‌اند. مؤسس لاینز در ایران یکی از فراماسونهای معروف خاورمیانه است که اکنون به معرفی او از قول یکی از مردان شریف و صحیح‌العقل می‌پردازیم.

الله پاشا خان صالح استاد دانشگاه که سالها در سفارت امریکا مقام مترجمی و مشاوری داشت، اظهار می‌داشت، دومین روزی که شفیق منصور اهل لبنان و نماینده سیار لاینز بین‌المللی به تهران آمد، در دفتر کارم با من ملاقات کرد. او نامه یکی از دوستانم را بمن داد و تقاضا کرد در تشکیل شعبه لاینز در ایران پیشقدم شده و مدیریت و مسئولیت اداره آنرا قبول کنم. چون دوستم از مردم خیر و نیکنام بود و در برش دوستی او شك نداشتم، از شفیق منصور خواهش کردم تا در باره آئین نامه، مراسمنامه و چگونگی فعالیت این سازمان اطلاعاتی در اختیارم بگذارد. در حالیکه شفیق منصور مشغول صحبت بود همکارم «کوروش شهباز» وارد اطاق کارم شد. نامه دوستم را به او داده و در باره پیشنهادی که شده بود توضیحاتی به شهباز دادم. همینکه او شروع به صحبت با شفیق منصور کرد، بدون مقدمه بوی گفت که شما استاد لژ فراماسونری لبنان هستید و فلان مقام را هم دارید. من از شنیدن عنوان (فراماسون) بوحشت افتاده از منصور شفیق خواستم حقیقت موضوع را بگوید.

او ضمن تأیید و تصدیق گفته همکارم شهباز، گفت: باشگاه لاینز لبنان را فراماسونها تشکیل داده‌اند و در اینجا هم تصمیم داریم که لااقل اعضای هیئت-مدیره از فراماسونها باشند.

بلافاصله به وی پیشنهاد کردم که مدارک و نامه ارسالی را برداشته، از اطافم

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

بیرون برود. او نمی‌دانست چرا من تا بدین حد از فراماسونری وحشت دارم و مرتباً در این باره توضیح می‌خواست. وقتی اصرار مرا در خروج خود از اطاق دید، تقاضا کرد لااقل بکنفر مطلع و متنفذ را باو معرفی کنم. منم، حسین علاه وزیر دربار را به او معرفی کردم و گفتم عین ماجرا را به ایشان بگوئید و یقیناً علاه در این باره بشما کمک و مساعدت خواهد کرد. وقتی شفیق از اطاق خارج شد، از همکارم کورش شهباز پرسیدم که چطور او را شناخته است؟ و او پاسخ داد: از علامتی که با انگشتان دستش درموقع ورود داد و همچنین انگشتی که در دست داشت. و سپس به ملاقات حسین علاه که در امریکا فراماسون شده بود می‌رود و نخستین باشگاه لاینز را در ایران تشکیل می‌دهد.

همانطور که قبلاً اشاره شد، فراماسونهای امریکائی در

فراماسونهای امریکائی، و سایر انجمنهای خیریه در داخل امریکا استفاده می‌کنند. بیش از چهار میلیون دلار در سال به ۲۵ مرکز مبارزه با جذام کمک می‌شود و هزینه نگهداری ۳۵۰ هزار کودک بی‌سرپرست را در سراسر جهان می‌پردازند.

ضمناً انجمنهای متعددی نیز برای کمک به کوران، افلیج‌ها و معلولین تشکیل داده‌اند. و همچنین مراکز متعددی برای مبارزه با سرطان، تب رمانیسم و بیماریهای دیگر در امریکا وجود دارد، که با بودجه‌های مختلف فراماسونری امریکا اداره می‌شود.

در جنگهای اول و دوم جهانی، فراماسونهای امریکا به مجروحین جنگ کمک می‌کردند. علاوه بر جمعیت‌های فوق فراماسونها در امریکا ده باشگاه بزرگ دیگر را اداره می‌کنند که در زیر مشخصات مختصر آنها ذکر می‌شود:

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نام باشگاه	تاریخ تأسیس	تعداد شعبات	تعداد اعضا
۱- باشگاه کی وانز Kiwans	۱۹۱۵	۴۶۲۵	۲۵۵۱۰۳ عضو
۲- اکس چینج Exchange	۱۹۱۱	۱۴۰۰	۸۰۴۰۰
۳- ایتی میسیت Optimisit	۱۹۱۹	۱۷۳۵	۶۸۵۰۰
۴- سیویتان Civitan	۱۹۲۰	۸۳۲	۲۸۹۴۷
۵- روریتان Ruritan	۱۹۳۰	۷۶۶	۲۵۸۶۶
۶- سرتوما Sertoma	۱۹۱۲	۳۱۶	۱۴۸۱۴
۷- بیستوسه Twenty - thirty	۱۹۲۲	۳۲۱	۷۳۵۵
۸- ژیرو Gyro	۱۹۱۲	۱۲۴	۵۵۴۹
۹- کاسموپلیتن Cosmopolitan	۱۹۳۳	۸۰	۴۰۳۶
۱۰- روند تیبل Roundtable	۱۹۲۲	۴۴	۱۷۲۵

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای نبوسد

فصل سیام

انجمن اخوت

علیخان ظهیرالدوله داماد ناصرالدین شاه، که خود و پدر و جدش از درباریان معروف قاجاریه بودند، یکی دیگر از ایرانیانی است که برای تشکیل سازمان (فراماسونری) در قرن چهاردهم اقدام کرد.

ظهیرالدوله که در سازمان‌های فراموشخانه و مجمع آدمیت ملکم و لژ بیداری ایران شرکت داشت، از چگونگی شکست و علمی که باعث عدم موفقیت میرزا ملکم خان بود، اطلاع پیدا کرد، و برای این که اشتباهات ملکم را جبران کرده باشد، اساس سازمان فراماسونری خود را بر روی عقاید و آراء صاحبان افکار (اخوان الصفاء) و (صوفیان) بنیان نهاد و تحت عنوان (انجمن اخوت) فعالیت سیاسی خود را آغاز کرد. محمود عرفان در این باره چنین می‌نویسد:

«گفتیم دو نفر از رجال دولتی به فکر افتادند شبیه انجمن فراماسونهای اروپا در ایران انجمنی ترتیب دهند. یکنفر دیگر علیخان ظهیرالدوله (قاجار) است که خود و پدر و جدش از درباریان معروف بودند و همین ظهیرالدوله است که (ملکه ایران) دختر ناصرالدینشاه را به زنی داشت و چون دیده بود که میرزا ملکم خان چگونه در انجام مقصود کامیاب نشد و چه مواردی بود که باعث پیشرفت بدخواهان او گردید و چه گفتگوهای سبب مشوش شدن ذهن شاه یا شورش عامه، معمولاً در ایران می‌شود. با تدبیر و کاردانی مقصود خود را آغاز کرد.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

در اول کار از مظفرالدینشاه فرمانی گرفت که اجازه داشته باشد، انجمنی به نام (انجمن اخوت) در تهران تأسیس کند... ظهیرالدوله که مردی روشنفکر، اصلاح طلب و خواهان تجدد و مساوات بود، سعی داشت افکار طبقه‌ای از حکمای ایرانی قرن چهارم (اخوان‌الصفاء) و افکار و عقاید (صوفیان) را با هم درآمیخته و با وارد کردن فراماسونهای ایرانی در انجمن اخوت پایه نوبی برای توسعه فراماسونری بریزد...!

حکمای اخوان‌الصفاء سعی داشتند حکمت یونانی و دین
اخوان‌الصفاء اسلام را با هم درآمیزند و از آن نتیجه بهتری بنفع مردم
 بگیرند. در قرن چهارم، این دسته از حکمای ایرانی برای
 نشر علوم عقلی و نزدیک کردن دین و حکمت بایکدیگر و مطلع ساختن عامه از مبانی
 حکمت نظری و علمی رسالات مختصر و ساده‌ای، بی آنکه نام مؤلف آن آشکار باشد،
 می‌نوشتند و انتشار می‌دادند. غالب محققان تصور کرده‌اند که اینان دسته‌ای از شعب
 شیعه و با احتمال قوی از فرقه اسماعیلیه‌اند. لیکن تعلق ایندسته به یک فرقه خاص
 محقق نیست. و تنها این نکته مسلم است که جماعت مذکور برای توجیه معتقدات
 دینی مسلمین سعی می‌کردند، اعتقادات آنها را با اقوال حکما منطبق کنند. آنان
 برای اثبات برخی از مسائل مذهبی، به روش‌های فلسفی متوسل می‌شدند، و برای
 تزکیه باطن و صعود بمدارج کمال علاوه بر توسل به فلسفه، معتقد تمسک بدین
 نیز بوده و از پاره‌ای جهات بمتکلمین معتزله و اسمعیلیه شباهت داشته‌اند. با این
 تفاوت که این دو دسته اخیر می‌گوشیده‌اند که دین را با فلسفه وفق دهند، و با
 در توجیه اصول عقاید خود با استفاده از عقاید حکمای یونان سخن گویند. و
 حال آنکه اخوان‌الصفاء - سعی داشتند اصول حکمت و فلسفه را با مبانی دین
 اسلام سازش دهند و فاصله‌ای را که میان حکما و اهل دین پدید آمده بود از میان

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

بر دارند.^۱

ایشان معتقد بودند که به یاری علم و اعتقاد به دین، می‌توان به تصفیه باطن نائل شد و به مرحله‌ئی از کمال که غایت شرایع و ادیانست رسید و حقایق آنها را بهتر فهمید. و بر اثر اعتقاد به مبانی دین اسلام و اصول و عقاید افلاطونیان و فیثاغوریان جدید و صوفیه با فلاسفه مادی اختلاف نظر داشتند و اقوال آنانرا رد می‌کردند، و برای آنکه بتوانند فارغ از مخالفت اهل دین و فلسفه بیشتر در عقاید خود موفق شوند، رسالاتی بی ذکر نام مؤلف می‌نوشتند.

علاوه بر رسائل و کتب بدون نام نویسندگان، که اخوان الصفاء منتشر می‌کردند، برای تعلیم پیروان این گروه، در شهرهای مختلف مجالس خاصی وجود داشت که مواقع معین در آنها گرد می‌آمدند و کسی جز آنان در این مجالس حاضر نمی‌شد. آنان در این محافل علوم خود را مورد مذاکره قرار می‌دادند و اسرار خویش را در معرض مجاوره و بحث می‌گذاشتند.

در این مباحث بغالب علوم، خاصه علوم الهی که نظر اصلی، اخوان بود، توجه می‌شد و شرط عمده کار ایشان آن بود که نسبت به هیچیک از علوم دشمنی نکنند و هیچ کتابی را به چشم بی‌اعتنائی ننگرند و نسبت به هیچیک از مذاهب تعصب نورزند.

هنگامی که یکی از اخوان می‌خواست دوستی انتخاب و او را وارد درجی که اخوان الصفاء کند، قبلاً می‌بایست در احوال او دقت نماید و در باره او اطلاعات و معلومات کامل بدست آورد و اخلاق و روحیات او را آزمایش کند و مذهب و اعتقاد او را بشناسد تا بداند که سزاوار دوستی و برادری و ورود درجی که اخوان هست یا نه؟

پس از اینکه از تازه وارد اطلاعات کامل بدست می‌آمد و آزمایشات لازمه می‌شد، دوستان و معرفین و اعضای اخوان الصفاء موظف بودند به هیچ روی از او

۱ - تاریخ ادبیات ایران ص ۲۷۰.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

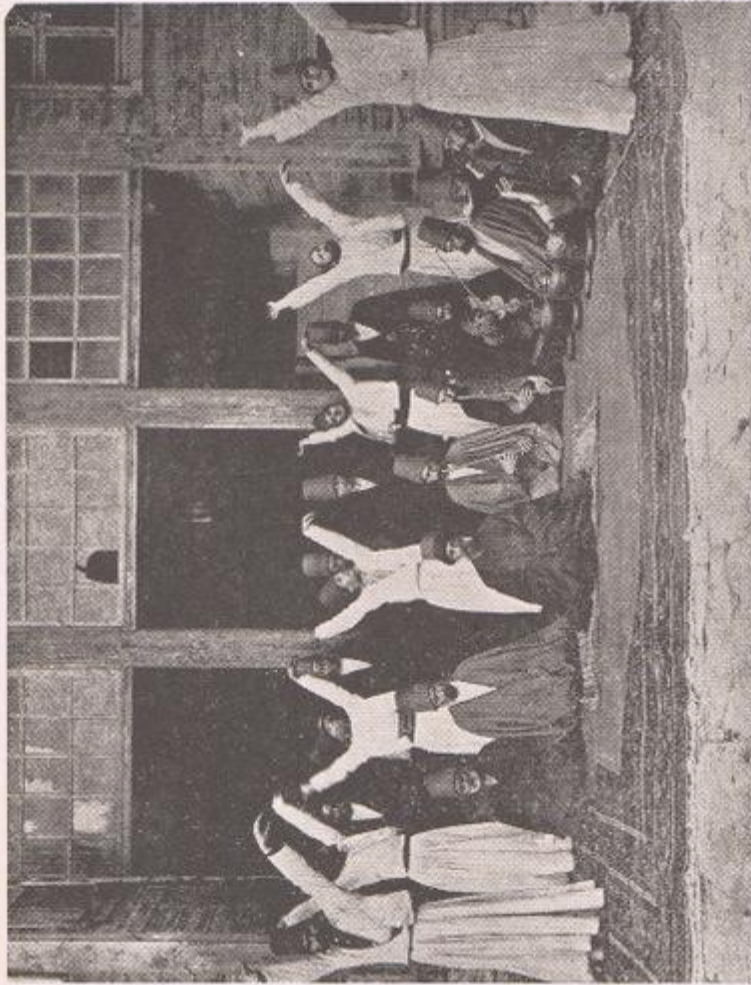
رقص دراویش

دراویش مولوی هنگام دور زدن و سلام

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

الات موسیقی موآوی که با آنها مقام ها و نوآهای ایران را می زنند و می خوانند شش قسم است :
نای - سه تار - کمانچه - طبل - سنج - کوچ و دف

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دست باز ندارند و از بخل مال و جان درباره او خودداری نکنند.^۱ مرحوم ظهیر-الدوله سعی داشت، کلیه دستورات (اخوان الصفاء) را اجرا کند و به طوری که بعداً خواهد آمد، هدف و افکار و مرام (انجمن اخوت) شبیه (اخوان الصفاء) بود.

برای اطلاع از انگیزه و چگونگی تشکیل (انجمن اخوت)

و ادامه دادن راهی که میرزا ملکم خان و سید جمال الدین

بخطرات توسعه سازمانهای فراماسونری ایران در پیش گرفته

بودند، بهترین دلیل و مدرک سخنرانی دکتر اسماعیل مرزبان

(امین الملک) رئیس هیئت مشاوره انجمن اخوت در جشن

پنجاهمین سال تأسیس انجمن مزبور است.^۲ او در آن شب درباره تشکیل انجمن

اخوت چنین گفت:

«... می خواهم ابتدا اوضاع و احوال محیطی را که در آن محیط، انجمن

اخوت ابتدا بطور سری و سپس بطور علنی بوجود آمده است، برای آقایان تشریح

کنم، تا از علل و موجباتی که باعث طلوع فکر تأسیس این انجمن گردیده است اطلاع

حاصل نمایند.

همه آقایان از وضع دربار استبدادی آن زمان کم و بیش اطلاع دارند

که در آن عصر تاجه حد اصول بیداد و ستمگری بوسیله درباریان و عمال حکومت

۱ - نویسنده کتاب تاریخ ادبیات در ایران می نویسد: «... اخوان چون نفس واحد در

اجسام متعدد باشند و در حفظ و مراعات کار و اداه حقوق او بکوشند و چون احسانی درباره

صدیق خود کرد، منتی از این باب بر او نهد و چون بدی از وی دید، نرمد و او را بر

جمیع نزدیکان و دوستان همسایگان برتری نهد، چه چنین دوستی از پسر و برادر بهتر است ...

از کسانی که از کودکی باره فاسد و عادات پست و اخلاقی نامأنوس عادت کردند دوری

جویند و کسانی از اخوان که از مال با علم برخوردارند باید برادران را از آنها برخوردار

دارند و در دوستی و صداقت از اسباب صرف نظر کنند و در طلب دین و دنیا با اخوان یابوری

نمایند ..»

۲ - جشن پنجاهمین سالروز تأسیس انجمن اخوت روز دوم تیرماه ۱۳۲۷ شمسی

(۱۵ شعبان ۱۳۶۷ قمری) در محل انجمن واقع در خیابان فردوسی برگزار شد.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

آنروز نسبت بمردم ایران اعمال می‌گردید و همچنین آقاییان اطلاع دارند که ناصرالدین شاه برای دیدن کشورهای غربی مسافرتی با اروپا نمود.

دربازگشت از فرنگ نغماتی که محرک بیداری تهبیج روح آزادیخواهی در افراد ایرانی بود گوش شاهرا متأثر نمود. میرزا ملکم خان از يك طرف در لندن رسالتهی بمنظور بیدار کردن اذهان افراد ایرانی چاپ نموده، محرمانه بایران می‌فرستاد که در اینجا بین افراد آزادیخواه دست بدست می‌چرخید، از طرف دیگر مرحوم سید جمال‌الدین اسدآبادی و تابعین او مشغول جمع آوری پیروانی بودند که بوسیله آنها بتوانند برای بیداری ملت تبلیغات بهتر و وسیعتری بنمایند. این قتیایا هر چند سری بود، ولی در باریان وقت جریان را حس کرده، مضمم‌گردیدند باشدت عمل از این تبلیغات که ارگان سلطنت استبدادی را ملاً متزلزل می‌ساخت، جلوگیری نمایند و بالاخره هر نغمه‌ای را بیک شکل خاموش کردند. ضمناً (کنت دومونت فوت) را برای ریاست پلیس از ایتالیا خواستند که بیشتر باوضاع تسلط داشته و آنها را بطوری تحت قید و فشار قرار دهند که کسی فرصت تفکر و تعقل برای استشمام رایحه آزادی نداشته باشد.

مضیقه و قید مردم بحدی رسید که هیچکس از ترس اینکه مبدا بشکلیل مجامع متهم شود، جرأت نداشت حتی از دوستان و بستگانش در منزل خود دعوت نماید و اغلب دیده می‌شد که هر کسب یا تاجری که شب از آشنایان خود دعوت می‌کرد، کدخدا و داروغه محل شبانه بمنزل او ورود نموده، مزاحمت فراهم می‌کردند. قضایای گرفتاریها تیکه برای فرق مذهبی و غیره در زمان سلطنت ناصرالدینشاه رخ می‌داد، اغلب از این بابت بود که اصولاً در بسیار وقت باهر جمعیت و اجتماعی مخالف بود...^۱

این تعلق که پنجاه سال پس از تشکیل انجمن اخوت ایراد شده است، يك نکته را روشن می‌کند و آن اینکه برنامه کار انجمن مزبور ادامه دادن راه و

(۱) - رساله یادگار جشن پنجاهمین سال تأسیس انجمن اخوت ص - ۱۱

دنیاله روی از اقدامات ملکم خان، سید جمال‌الدین و سایر انجمنهای سری بوده و فراماسونهای که در (فرانسه) و (انگلیس) عضویت لژها در آمده بودند، محرک اصلی در ایجاد آن بشمار می‌آمدند. و ناگفته نماند که وجود این نوع انجمنها و مجامع سری، در پروراندن ریشه‌های نهال انقلاب مشروطیت ایران نقش مهمی را ایفا می‌کردند.

در چنین محیط و زمانی، مرحوم میرزا حسن صفیعلیشاه
صفیعلیشاه و
انجمن اخوت که برای زیارت خانه خدا به مکه معظمه سفر کرده و از آنجا به هند رفته بود، به تهران آمد... و اینک برای آگاهی از زندگی مرحوم صفیعلیشاه و نقش او در انجمن اخوت کمی به گذشته بر می‌گردیم:

مرحوم صفی‌علیشاه روز سوم شعبان ۱۲۵۱ هجری در اصفهان متولد شد. پدرش تاجر بود و پس از تولد صفی‌علیشاه از اصفهان به یزد رفته، در آنجا مسکن گزید. صفی‌علیشاه بیست سال در یزد بود و تحصیلات مقدماتی و علوم قدیمه را در این شهر فرا گرفت. آنگاه طی سفرهای خود بسر زمینهای مختلف شرق، با اصول آئین صوفیه آشنا شد. خود وی در شرح حال خویش چنین می‌نویسد:

«... از طرف هندوستان به حجاز رفتم. اغلب از مشایخ ایران و هند و روم را ملاقات کردم. از بعضی قلیل مستفیض شدم و قداعد فقر و سلوک را که اخذش منحصر به خدمت و قبول ارادتست به اتصال سلسله که شرح آنهم مبسوط است، بدست آوردم. در هندوستان به تألیف (زبدۃ السرار) نظماً که در اسرار شهادت و تطبیق با سلوک اله است موفق شدم. به عزم ارض اقدس رضوی از راه عتبات عالیات به شیراز و یزد مراجعت کردم و به تهران آمدم. چون سکنای دارالخلافه از برای هر کس - به خصوص امثال ما جماعت - از سایر بلاد امن‌تر است...»^۱

صفی‌علیشاه پس از ورود به تهران، به عنوان یکی از اقطاب صوفیه بارشاد

۱ - منتخبی از اشعار صفی‌علیشاه مقدمه کتاب ص ۲

مربدان و پیروان این آئین پرداخت. به طوری که نوشته‌اند: «بر حسب وظیفه ارشادی که داشتند، شروع به دستگیری از مردم نموده و در این اقدام منتهای احتیاط و متانت را مرعی می‌فرمودند، چنانکه طوری به تربیت و بیداری مردم پرداختند که طرز عملشان به هیچوجه مورد ایراد درباریان استبداد و عمال حکومت آن روز نگردید و در نتیجه جمع کثیری از اهالی به ایشان گرویدند».

صغیرعلی‌شاه هنگامی که، در اویش و فقرا را به فقر مشرف می‌کرد و آنان را توبه می‌داد، شش تمهد به شرح زیر از آنها می‌گرفت:

۱ - تعظیم امر الله.

۲ - خدمت بولی الله.

۳ - کتمان سر الله.

۴ - محبت اهل الله.

۵ - شفقت خلق الله.

۶ - بذل نفس فی سبیل الله.

دفتری که هم اکنون موجود است، تعداد (فقرای) تهران را از روزیکه وی شروع به ترویج آئین درویشی کرد، تا سال وفات مرحوم ظهیرالدوله سی هزار نفر را معرفی می‌کند.^۴

عده کثیری از صاحبان مشاغل و اشخاص برجسته اواخر دوران سلطنت و حیات ناصرالدین شاه به مرحوم صغی گرویدند. در بین آنها میرزا نصراله خان دبیرالملک که بعدها قانون اساسی فراماسوئری (اندرسن) را ترجمه کرد - شاهزاده سیف‌الدوله - برادر عین‌الدوله - میرزا محمود کرمانی که از بزرگان عرفان کرمان بود - و علیخان ظهیرالدوله، بیش از سایرین با وی معاشرت داشتند. بنا به اظهار امین‌الملک مرزبان همین چند نفری که اسم برده شد «جلساتی

۱ - یادگار جشن پنجاه ساله س ۱۳.

۲ - یادداشت‌های خطی خان ملک ساسانی که خود از درویش صغی‌علی‌شاهی بود.

به طور سری خدمت مرحوم صفی تشکیل داده و تحت ارشاد و رهبری ایشان، هسته مرکزی انجمن اخوت را تشکیل دادند، و همانطور که عرض کردم، در آن موقع به اقتضای زمان، جلسات انجمن اخوت به طور سری خدمت صفی تشکیل می شد.^۱ صفی علیشاه موجد و مؤسس (انجمن اخوت) به منظور ایجاد اخوت و مساوات (برادری و برابری) در میان مردم تصمیم گرفت فاصله عظیمی را که بین اشراف دربار استبدادی و سایر طبقات مردم وجود داشت، از بین ببرد و بواسطه نفوذ و قدرتی که داشت، حتی عده‌ای از رجال درباری نیز مرید وی شده بودند. بنابراین در محضر او علاوه بر اشخاص معمولی، عده کثیری از اعیان و اشراف و رجال درباری نیز حاضر شده و به معاشرت با توده مردم تن در می دادند. به طوری که در این حلقه وزیر، امیر، بقال و کارگر مساوی بودند و همه از غنی و فقیر با هم الفت گرفته و عهد اخوت می بستند.

نظم الدوله که سمت معاونت «کنت دومونت فورت» رئیس پلیس تهران را داشت، از طرف شاه و دولت به طور محرمانه مأموریت داشت که در خانقاه صفی حاضر شده، مراقب اوضاع و احوال باشد. و در صورت احساس خطری از طرف ایشان، مراتب را گزارش دهد. ولی نظم الدوله خود در مدت کوتاهی جزو مریدان صفی علیشاه شد و مرحوم صفی به وسیله او موفق به کسب اجازه چاپ (تفسیر صفی) گردید. در این تفسیر آیات کلام الله مجید ترجمه و تفسیر شده و مثنوی وار به نظم در آمده بود.

پس از انتشار چند جزوه از تفسیر منظوم صفی، ناکهان موج اعتراض عمومی علمای تهران آغاز شد و بالا گرفت و همه آنها این اقدام صفی علیشاه را کفر شمرده و رسماً او را تکفیر کردند. حتی به ناصرالدین شاه فشار آوردند که او را از تهران اخراج کند. شاه، اعتماد السلطنه را به نمایندگی از طرف خود نزد مرحوم صفی

۱ - اظهارات مرحوم امین‌الملک مرزبان به شادروان خان‌مک ساسانی.

فرستاد تا به طرز محرمانه‌ای بوی اخطار کند که از تهران خارج شوند .
 در مجلس زکری که با حضور میرزا نصراله‌خان دبیرالملک ، ظهیرالدوله ،
 سیف‌الدوله ، حاج میرزا محمود و شمس‌العرفاء در حضور صفی متعقد شده بود ،
 اطلاع دادند که اعتمادالسلطنه از طرف شاه حامل پیامی است . هنگامی که اعتماد-
 السلطنه با صفی ملاقات کرد ، به او گفت: «نظر به هیاهوی که پاره‌ای از اشخاص ،
 علیه تفسیر شما برپا نموده‌اند ، خوب است جنابعالی برای مدتی در مشهد مقدس
 اقامت فرمائید تا سرو صداها خاموش شود . حضرت صفی در جواب فرمودند :
 تفسیر قرآن بهر زبان و به هر عنوانی برخلاف مذهب اسلام نیست مخالفت آقایان
 با تفسیر من ، به واسطه نادانی و متکی به اغراض نفسانی است . با اینحال چون
 امر پادشاه مطاع و متبع است ، تا چند روز دیگر وسائل مسافرت خود را تهیه و
 برای زیارت حضرت ثامن‌الائمه (ع) باریز اقدس خواهم رفت»^۱

پس از رفتن اعتمادالسلطنه ، اطرافیان صفی‌علی‌شاه شروع به فعالیت کرده و پادشاه
 گفتند : چون مخالفین مرجع تقلید نیستند ، حق تکفیر و اظهار نظر در باره تفسیر
 صفی را ندارند و پیشنهاد کردند در این زمینه از يك مرجع تقلید استعلام شود و
 چنانچه میرزای شیرازی نظر مخالفین را تأیید کردند ، امر پادشاه اطاعت شود ، در
 غیر اینصورت ، بهیاهوی مخالفین «تفسیر» قعی نگذارند . ناصرالدین‌شاه نظری که
 ابراز شده بود پسندید . و پس از مدتی دستخط آیت‌اله میرزای شیرازی از نجف
 رسید . در این دستخط ، آیت‌اله شرحی مبنی بر تمجید و تعریف از تفسیر صفی نوشته
 بودند . طبعاً وصول فتوای مزبور ، صدای مخالفین را خاموش کرد و بدینترتیب از
 تبعید صفی‌علی‌شاه جلوگیری بعمل آمد .

این موفقیت ، موقعیت صفی‌علی‌شاه را مستحکمتر ساخت و مخالفین دربار
 ناصرالدین‌شاه و کسانی که در انجمنهای سری برای ایجاد مشروطیت تلاش می‌کردند ،
 بیش از پیش در اطراف او گرد آمدند . هر شبانه روز صداها نفاز طبقات مختلف در

۱ - یادگار جین پنجاه ساله ص ۱۷ .

اسدآبادی (مرید صفی) صورت گرفت، بنماید اضافه می‌کند:

«حضرت صفی که بطور قطع از ستاره‌های قدر اول آسمان ادب و عرفان بوده، نه تنها از افتخارات بزرگ کشور ما بلکه عالم اسلام محسوب می‌شوند. در تمام مدت زندگی خود منظوری جز خدمت بخلق اله و بیداری مردم و ترویج اصول اخوت و مساوات نداشتند. چنانکه تأسیس انجمن اخوت بطور سری نیز، بهمین منظور بود و بالاخره در ذیقعدہ سال ۱۳۱۶ هجری قمری خرقه تہی فرموده و در حین ارتحال رهبری و ارشاد خلق را بحضرت ظہیر الدولہ صفی علیشاه واگذار نمودند...»^۱

صفیعلیشاه قبل از وفات، در زیر جملات وردی که مخصوص بعد از نماز در اویش صفیعلیشاهی است، این جمله را بعنوان وصیت نامه تعیین جانشین نوشته و بظہیر الدولہ سیرده است «حق تعالی بر عمر و عزت و عافیت یار باجان و ایمان ہم- عنانم علیخان ظہیر الدولہ بیفزاید همین اورا در سالها بعالمین تلقین نماید و روح فقیر را بسیاری شاد فرماید. میرزا حسن»

صفیعلیشاه را در خانقاهی که ہم اکنون به همین نام معروف است در خیابان صفیعلیشاه فعلی بخاک سپردند و پس از مرگش اداره کار در اویش و فقرا، بظہیر الدولہ واگذار شد.

مرحوم ظہیر الدولہ یکسال پس از مرگ صفیعلیشاه، فرمانی

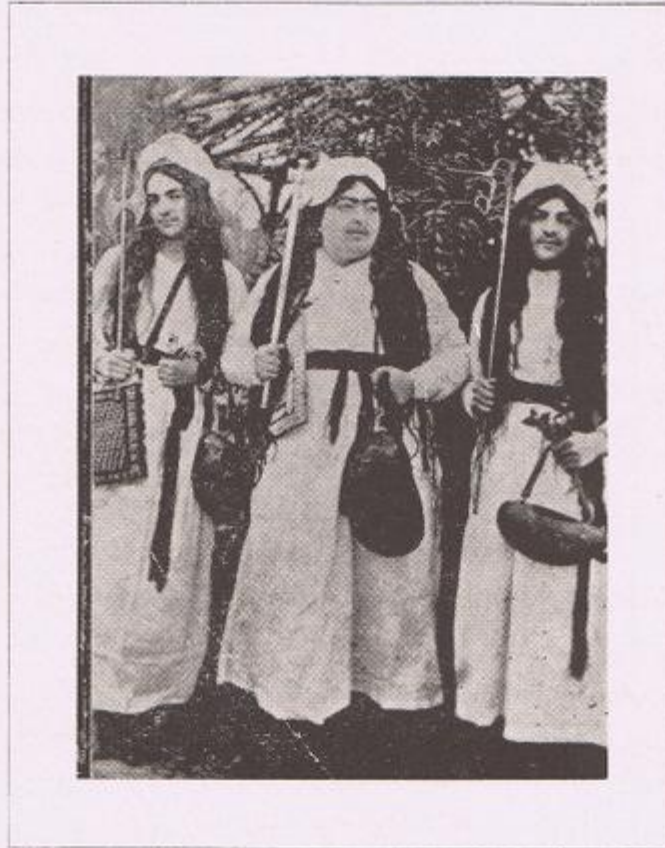
فعالیت علنی از مظفرالدینشاه برای تأسیس «انجمن اخوت» گرفت. تا

انجمن اخوت آنروز انجمن مزبور سری و مرکب از عده‌ای از درباریان و دوستان صمیمی و نزدیک آنمرحوم بود. ظہیر الدولہ برای اینکہ انجمن اخوت را از صورت مخفی در آورد، و آنرا از امکان فعالیت علنی برخوردار سازد، فرمان مخصوصی کہ تشکیل جلسات انجمن را تأیید کرده، بلامانع

(۱) - یادگار جشن پنجاه ساله ص ۱۹

سه پانوی درویش

در این تصویر از راست به چپ : فروغ الدوله مادر عباس فروهر (ددام الدوله) - ملکه ایران
دختر ناصرالدینشاه همسر ظهیرالدوله - فروغ الملوك

ناصرالدینشاه در موقع تشریف بحضرت عبدالعظیم ، بدست میرزا رضا کرمانی بقتل
رسید . « امین الملک بدون اینکه اشاره ای به قتل شاه که بتحریرك سید جمال الدین

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

در این تصویر ظهیرالدوله سفاعلیشاه - میرزا حسن صفی‌علیشاه - مولوی
دراجمن‌اخوت دیده می‌شوند.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

می‌دانست، از مظفرالدین‌شاه گرفت.^۱

ظهیرالدوله بدون اینکه نام «فراماسونری» و یا «فراموشخانه» باین انجمن بدهد عده‌ای از هم مسلکان سابقش را گرد آورد و تا آنجا که توانست سعی کرد اعضای اولیه انجمن، از رجال روشنفکر، اصلاح طلب و خوشنام باشند.

قبل از افتتاح رسمی انجمن و آغاز فعالیت علنی آن، ظهیرالدوله صدوده نفر را برای عضویت انجمن اخوت دعوت کرد، و اولین جلسه درخانه خودش دایر شد. او عدد صدوده را که با حروف ابجد کلمه (علی) می‌شود، بمنظور تبرک و تیمن، برای عده اعضای اولیه انجمن اختیار کرد و صد و ده سندلی بیک شکل ساخته نام هر یک از اعضاء را بر روی یکی از سندلیها نوشته و در سالن بزرگ خانه‌اش که روبروی بانک ملی فعلی است قرارداد.

در روز اول افتتاح علنی «انجمن اخوت» ظهیرالدوله در سندلی اول قرار گرفت و بعضی از آداب و رسوم فراماسونها را انجام داد. بطوریکه شرح آن قبلا گذشت فراماسونها علامت مخصوصی دارند، که در نشان و حمایل و فرمان و دیپلم فرقه خود بکار می‌برند. و این علامت مرکب از تیشه و پرگار و گونیا است که گاهی جدا جدا و گاهی مخلوط با هم قرار داده می‌شود. ظهیرالدوله هم تبرزین و کشکول و تسبیح را علامت بخصوص انجمن اخوت قرار داد و چون شکل مثلث نزد عیسویان و فراماسونها شکل مقدسی است، علامت انجمن اخوت هم بشکل مثلث درآمد.

محمود عرفان قاضی دادگستری که در سال ۱۳۲۷ با لباس فراماسونری در حزب عامیون تهران در باره این فرقه در ایران سخنرانی کرده است در باره انجمن

۱- صدور فرمان مورد بحث که بنام میرزا علیخان ظهیرالدوله وزیر تشریفات صادر گردیده است در حقیقت! با استعانت و کمک مرحوم میرزا علی اسفراخان اتابک صدر اعظم وقت ایران صورت گرفت که با مرام و تشکیلات انجمن توافق کامل داشت و شاید بتوان گفت که مشارالیه با نفوذی که در مظفرالدین‌شاه داشت، موفق شد فرمان تأسیس انجمن اخوت را بگیرد.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اخوت چنین می‌نویسد :

«... نخستین اجتماع صد و ده نفری که در صدر آنها ظهیرالدوله بود، در سال ۱۳۱۷ دایر گردید. یعنی «انجمن اخوت» در این سال تأسیس شد و رونق مهمی گرفت.

غیر از اخوان طریقت ظهیرالدوله، رجال دیگری نیز بآن انجمن آمدورفت می‌کردند و ظهیرالدوله پیوسته در نظر داشت اساس کار خود را با فراماسونها مطابق کند»^۱

همانطور که رسم فراماسونهاست، ظهیرالدوله هسته مرکزی انجمن را که تاکنون بنام «هیئت مشاور انجمن» نامیده می‌شود ۱۲ نفر انتخاب و باین شرح معرفی کرده :

۱ - انتظام السلطنه^۲

۲ - دکتر اسماعیل مرزبان - امین الملك

۳ - ابراهیم حکیمی - حکیم الملك

۴ - حاج شمس‌الدین جلالی - فطن الملك .

۵ - نیر الملك شیرازی

۶ - سیف‌الدوله^۳

۷ - نصراله صبا - مختار الملك

۸ - همایون سیاح^۴

۹ - اسداله یمین اسفندیاری

۱۰ - محسن قریب

۱ - مجله بهما سال سیزدهم ص ۵۵۷

۲ - پدر نصراله و عبدالله انتظام که هم‌اکنون نیز از رؤسای فراماسونی هستند. و این لژ فراماسونری در محل انجمن اخوت در خیابان فردوسی تشکیل می‌شود.

۳ - سیف‌الدوله برادر عمین‌الدوله دشمن مشروطه و آزادیخواهان

۴ - خزانه دار لژ بیداری در ایران

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

۱۱ - فتح‌اله صفائی - صفا الملك

۱۲ - علیخان ظهیرالدوله

چنانکه قبلاً اشاره شد، صفی‌علیشاه و ظهیرالدوله از افکار و عقاید و اندیشه‌های اخوان‌الصفا الهام گرفته بودند سعی داشتند، حکمت و فلسفه یونان و عقاید و نظریات صوفیان را با دستورات دین مقدس اسلام توأم کرده از آن بفتح اعضای انجمن بهره برداری کنند. یکی از کارهای اخوان‌الصفا توجه به موسیقی و تأثیر بود. ظهیرالدوله هم، برای اولین بار در انجمن اخوت، تشکیلات: تئاتر، نمایش و موسیقی را تشکیل داد و در جلسات رسمی آن، برنامه‌های موسیقی و نمایش به معرض اجرا و تماشا گذارده شد. نمایشات تند و کوبنده‌ای که علیه استبداد و ظلم دربار قاجار و همچنین نکوهش از اعمال حکام ستمگر دوره استبداد به روی صحنه می‌آمد، از ابتکارات انجمن بود.

در سال ۱۳۱۸ هـ (۱۹۰۱ م) شهر آمل دچار حریق بزرگی شد، انجمن اخوت برای تجدید بنای شهر یک برنامه گاردن پارتمی ترتیب داد. در این گاردن پارتمی در اویش بخصوص سماع حضور و حسنعلی خان ترانه‌های ایرانی نواختند و در آمد سرشاری از این راه به دست آمد.

برای تعاون و همکاری اعضای انجمن، مقررات سختی وضع شده بود و فقط کسانی که عضو انجمن بودند، حق داشتند از مرامنامه جمعیت اطلاع حاصل کنند. این مرامنامه که مرحوم ظهیرالدوله شخصاً آنرا نوشته و در سال ۱۳۲۷ شمسی تجدید طبع شده است فقط به کسانی داده می‌شود که عضو انجمن اخوت باشند. اینک مرامنامه مذکور را منعکس کرده در دسترس افکار عمومی قرار می‌دهیم. باید دانست که از بدو تأسیس انجمن اخوت و تدوین مرامنامه انجمن تا باامروز این نخستین بار است که متن مرامنامه محرمانه انجمن اخوت منتشر می‌شود و به جز اعضای رسمی انجمن، دیگران نیز از متن آن اطلاع حاصل می‌کنند:

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

«فقرا و اخوان هر جا» باید بزرگ و رئیس خود را معظم و محترم دارند. رئیس هم باید از قول و فعلی که باعث سردی و کسالت مکلفین می‌شود احتیاط کند. در همه وقت از اعمال قبیح و نامشروع در مقام ترک و توبه باشند و خدا را حاضر دانند، یعنی حاضر باشند که خدا حاضر است. و در هر آبی از آفات و مهلکات ظاهر و باطن پناه به شاه ولایت برند.

وقت سحر حتی الامکان فقرا اگر مانعی نداشته باشند بیدار باشند. بلکه اگر بشود از ثلث آخر شب تا صبح اقلای بین الطلوعین خواب نباشند و به ذکر جلی با خفی یا قرآن مشغول باشند و همیشه با طهارت و لباس پاک باشند. و از خواندن اوراد موظفه خود غفلت نکنند. زبان را از نفوذ و دروغ بی‌نهایت و تهمت و غیبت نگاه دارند. اگر گرسنه و برهنه از اهل طریقت باشد، بر همه تکلیف است که اگر چه نیم‌نایی باشد باو برسانند و غفلت نکنند و هر چیزی که ممکن باشد از اهل بیت خود دریغ نکنند. در حفظ اسرار و امانات و ستر عیوب یکدیگر بکوشند و از هم احترام کنند. ضعفای قوم را تحقیر نمایند.

به عیادت و تشییع یکدیگر بروند. اگر جهت بکنفر گرفتاری پیدا شود همه اتفاق کنند و دست از هر کاری بکشند تا رفع گرفتاری برادرشان را بکنند، که این بمنزله جهاد است و بر همه لازم است. مجادله و مباحثه در هیچ مطلبی با هم نکنند که موجب رنجش است. اگر دو نفر با هم کدورت کنند پیش سایرین اظهار شکایت از یکدیگر نکنند. و بر دیگران است که مابین آنها را اصلاح کنند. مزاح و شوخی با هم کمتر کنند و همدیگر را به کلامی وا نزنند اگر چه سخیف و باطل باشد جز به ملایمت و خلوت نه در جمع. و بر یکدیگر تمسخر نمایند که در انظار سبک و بی قدر شوند و از هم دلتنگ گردند. در ادای امانت دوست و دشمن کوتاهی نکنند که برای نوع و هنر عظیم است. با منکرو مخالف و منافق مخالطه نکنند مگر به ضرورت و صحبت مذهبی ندارند که نزاع شود و اسباب خفتی

خانه ظهیرالدوله آغاز شد.

در دوران سلطنت احمد شاه، فعالیت انجمن اخوت، بیشتر شد. زیرا شاه،

محمد حسن میرزا ولیعهد را به انجمن فرستاد و او در همان خانه‌ای که هنوز

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای پیوست

جسی در اقصای قوچ سر باژن محمد علی شاه در آن باقی بود، مشرف به فقر گردید.

فراهم آید. کسی را باید دعوت کرد که نفاق و افکارش معلوم نباشد، وقتی معلوم شد دوری ضرور است.

بارز حمت خود را بر شانه هم نگذارند، که باعث بعد، قلوب از یکدیگر شود. در مجالس از اندوه و پریشانی خود صحبت ندارند و اظهار ملالت نکنند، که ثمری بجز خفت و افسردگی دیگران ندارد. خلف وعده و خلاف عهد با هم نکنند. اگر از کسی خلافتی به ظهور رسید بدل نگیرند و اغماض کنند. به علمای شریعت توهین روا مدارند. بلکه اظهار مودت کنند (که مغز را پوست باید و تن را لباس) مفسد و خائن معلوم الحال را در مجالس خود راه ندهند.

اگر یکی از خودشان را بیکار ببینند، البته او را به کار کسبی مجبور دارند. نهایت فخر فقر آنست که از دسترنج و زحمت خود معاش کنند. نه اینکه دست کند کفچه به هر لقمه اش (مگر نه حضرت مولی الموالی ارواح الفقرا له الفداء با خلافت و سلطنت باطنی و ظاهری برای بهودیان مزدوری می فرمود) جوانها و فرزندان خود را در صورت امکان زود زن بدهند و به کسب بگذرانند که به هر زکی و پریشانی دوچار نشوند. اغلب اوقات با هم مجتمع باشند و در کوچه و بازار و مجالس عامه با هم بیرونند که مردم آنها را متفق و مجتمع ببینند (زیاد خنده و شوخی نکنند) که کم قدر شوند. آهسته و آرام سخن گویند، مگر وقت ضرورت. از بازار چیز نسیه ناممکن باشد، نبرند و اگر لابد شوند زودتر تدارک کنند. همیشه سخن بر وفق و شرع گویند تا مخدول نگردند. به اندک قناعت کنند، تا از اهل زمانه راحت یابند و ملول نگردند و شاکی نشوند. بر خلقت خود بیفزایند و آنچه هستند همان را نمایند، که چون ظاهرشان را بگردانند باطنشان بگردد. در خلوت و جلوت سخنی بر خلاف نظم ملک نگویند، در هر دم و هر قدم توفیق درویشی از درگاه مولی استدعا کنند. امضاء با جوهر بنفش «صالح» این مر امانامه را همه در اویش صفی علیشاهی همیشه در جیب بغل همراهِ دارند، ولی هیچگاه آبرای به کسی که «مشرف به فقر» شده باشد نشان نمی دهند.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

مرحوم نظام السلطان خواجه نوری نیز با اینکه بکبار اجازه قرائت مراسمنامه را حضوراً دادند، ولی استنساخ و چاپ آن را به هیچوجه مجاز نمی‌دانستند. تا اینکه اتفاقاً در پیرونده فراماسونری مرحوم ادیب الممالک، نسخه‌ای از این مراسمنامه وجود داشت، که مورد استفاده نگارنده قرار گرفت. این جزوه در مطبعه فاروس چاپ شده و در آخر آن امضاء (صالح) و مهر دلیل‌العرفاء به چشم می‌خورد. در پشت جلد نمره ۲۲۵۱۱ و نام ادیب‌الممالک نوشته شده است. به طوری که خود ادیب الممالک در یادداشت‌هایش می‌نویسد: «او بیست و دو هزار و پانصد و یازدهمین نفری بوده که بعد از ورود به فرقه فراماسونری وارد سلك درویشی شده است.»

پس از مرگ مظفرالدین‌شاه، انجمن اخوت مبارزه شدیدی

انهدام محل

را با دربار محمد علی‌شاه آغاز کرد و اعضای انجمن همه بر

انجمن

علیه استبداد و محمد علی‌شاه به مبارزه پرداختند. از روزی

که محمد علی‌شاه مجلس را به توپ بست، چند روزی در پی

به امر شاه مستبد خانه کسانی که مورد تنفر او بودند، از جمله شاهزاده نعل السلطان عم شاه، شاهزاده جلال‌الدوله پسر عمش و خانه ظهیرالدوله شوهر عمه شاه که در آنوقت حکمران رشت بود، بمباران و به وسیله سربازان غارت شد.

محل انجمن اخوت نیز که کتابخانه و دفتر انجمن و سالن جلسات بوده

به توپ بسته شد و کلیه دارائی و مایملک انجمن و خانه ظهیرالدوله به غارت رفت.

ولی اعضای انجمن که قبلاً از دستور محمد علی‌شاه اطلاع حاصل کرده بود، کلیه دفاتر

و اسناد مرکز فراماسونری «لژ بیداری ایران» را که در محل انجمن بود، شبانه

به سفارت فرانسه بردند. محمود محمود در این باره چنین می‌نویسد: «علاوه بر محافل

لئدنی از طرف لژ داران پاریس نیز در تهران لژ ایرانی دایر گردید. دستگاه

مرحوم ظهیرالدوله مربوط به فراماسون فرانسه بود. این که در زمان سلطنت

محمد علی میرزا خانه ظهیرالدوله را غارت کردند، به این دلیل بود که محفل

فراماسون را در آنجا سراغ کرده بودند. ولی مرحوم ظهیرالدوله قبلاً خبردار

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

شده اثاثیه ماسونی را از آنجا به سفارت فرانسه برده بودند ولی خانه غارت شده و عمارت نیز ویران گردیده و دیگر آباد نشد و شاید حال هم به همان حال باقی مانده باشد.^۱

محمود محمود در همین زمینه اضافه می‌کند: «چون قبلا اطلاع رسیده بود که محمد علی میرزا چنین قصدی دارد، شبانه وزیر مختار فرانسه را دیده بودند و هرچه که متعلق به ماسونهای فرانسه بود به سفارت فرانسه بردند و شاید تا امروز هم آنجا باشد. از فرار اطلاعی که دارم دیگر محفل آنها دایر نگردید.»

محمود نشاط داماد صفی علیشاه و کارمند وزارت پست و تلگراف به مترجم کتاب «انقلاب ایران» چنین گفته است:

«همسر مرحوم ظهیرالدوله (ملکه ایران) پس از ویرانی و تاراج خانهاش بشوی خود در رشت می‌نویسد:

«تو به خواب راحتی، من در اسیری می‌روم، خانها و ویران و هستی‌ام را به بغما بردند، دیگر آه در بساط ندارم - پسر مرا نیز دستگیر و در اندیشه کشتنش هستند.»

ظهیرالدوله در پاسخ او نوشت:

«خانم عزیز، خوب شد که آن همه جواهر و روزخاریف را که خون دل مستمندان بود بردند و ما را آسوده نمودند - هر وقت به صندوقخانه تو سر می‌کشیدم و آن چیزهای پوچ را می‌دیدم نیشهای مار و عقرب به تن خود احساس می‌کردم. سپاس خدا را که از این همه رنج تنم آسوده و از آن شکنجه و درد رهیدیم. خدای پسرمان هم کریم است. مولی سخی است. پس از فرار محمد علیشاه، مشروطه - خواهان در همان خرابه‌های غارت شده انجمن و منزل ظهیرالدوله جشن «نصرت ملی» برپا کردند و بار دیگر فعالیت سیاسی «انجمن اخوت» و «فقرو درویشی» در

۱ - تاریخ روابط سیاسی ایران و انگلیس در قرن نوزدهم جلد هفتم ص ۱۷۱۶

۲ - تاریخ مشروطیت برون مقدمه مترجم.

خانه ظهیرالدوله آغاز شد .

دردوران سلطنت احمد شاه ، فعالیت انجمن اخوت ، بیشتر شد . زیرا شاه ، محمد حسن میرزا ولیعهد را به انجمن فرستاد و او در همان خانهای که هنوز جای گلوله‌های توپ سربازان محمد علیشاه در آن باقی بود ، مشرف به فقر گردید . روزی که محمد حسن میرزا ولیعهد وارد سلك درویشی شد ، به مناسبت دوازدهمین سال تأسیس انجمن اخوت جشنی برپا بود . در آن جشن ظهیرالدوله نطقی ایراد کرده گفت :

یا مولی

«انجمن اخوت سال دوازدهم علنی شدن خود را بیایان رسانید و بتوفیقات آسمانی تا يك درجه‌ای بمقاصد اصلی خود نایل و کامیاب گردید .

همه می‌دانیم که انجمن اخوت در موقعی علنی شد و جلسات خود را آشکار نموده که بهیچوجه رسمی از مساوات و برادری و اسمی از حقوق ملی و حکومت افرادی در میان نبود و بدون اینکه بالفاظ پرداخته افکار خود پسندان و متنفذین را تهیج نماید کرا را مقدم داشته عامه را ملتفت ساخت که اگر امتیازی در میان بنی آدم باشد ، همانا امتیاز خدمتی و شرف فضلی است و آن فضل و شرافت هم در صورتی محقق و مسلم خواهد شد که خلق خدا را از آن بهره و فایده‌نی حاصل آید .

آری ، انجمن اخوت بوده که صورت متکبرین را درهم شکست و صدور وقت و ابناء سلطنت عصر را با فقراء و اصناف هم زانو و جلیس نمود و انجمن اخوت بود که تشکیل هیئت شوری را در حوزه خود اعلان کرد و ترقیات مدنی را بتهدیب اخلاق و تزکیه ملکات افراد ملت اشعار نموده و شکر اللمولی که زمین دلها مسقد بود و این بنجر را بر رویابیند و درختی بارور و سایه‌گستر فرمود . تاریخ عالم و نژاد بنی آدم از قرون خالصه و اعصار سالفه نشان می‌دهد که در دنیا هیچوقت تنها قوانین و قواعد سیاسی موجب نجات و رستگاری و اسباب سعادت و تکامل هیچ قومی نشده اگر چه مناسبات اشتراکی آنان را منظم و مرتب داشته ، ولی چیزیکه يك ملتی را

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

بنام نیک و استقلال عناصر در میان نوع خود سرافراز نموده همانا اخلاق و ملکات آنان بوده که بوظایف خویش که حفظ حدود آدمیت و رعایت روابط اخوت بوده موفق گردیدند و دانستند که انسانی برای انس و معاشرت با یکدیگر است نه برای تفاخر و مخالفت.

پس بر ما برادران روحانی و معنوی لازم است که اگر سعادت ملک و ملت را خواستار باشیم و البته خواستاریم باید با اخلاق حسنه کوشیده خلق را نهال بوستان الهی دانسته خود را شریبیت و باغبانی مکلف داریم، که اگر هر توانائی دست ناتوانی را می گرفت هر آینه هیچ افتاده‌ای در عالم دیده نمی شد.

عالم معاش و حیوة حیوانی عالم جنگ و جدال و میدان غلبه و جنجال است و عالم اخلاق انسانی عالم صلح و مسالمت و برادری و برابری و همان عالمی است که خونها برای اساس و استوار آن ریخته شد و کتب و رسائل آسمانی برای تبلیغ آن منزل و مأمور گشت، که ما برادران نیز مأمور پیروی همان دستوریم و مجبور بقوت همان اساس که مفاسد مساوی اخلاقی را که جالب تجاوز و مخالف است از خود دور و محاسنی را که موجب سلامت و سعادت است، تعقیب نماییم. صفا علی^۱.

انجمن اخوت، از آن پس دوران عادی خود را آغاز و طی کرد و حتی در دوران سلطنت اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر که فعالیت احزاب، جمعیتها و انجمنها متوقف شده بود، این انجمن کماکان هفته‌ای یک روز تشکیل جلسه می داد. پس از فوت ظهیرالدوله، مرحوم انتظام السلطنه (بدر عبدالله و نصراله انتظام)^۱ مرشد طریقت شد و بعد از او نیز فتح‌اله صفائی (صفاالملک) مرشد گردید و اکنون عبدالله انتظام این سمت را دارد. پس از وقایع شهریور ۱۳۲۰ - که احزاب جدیدی بوجود آمد، انجمن اخوت هیچگونه فعالیت شدید علنی نداشت، فقط در سال ۱۳۲۷ شمسی که دو حزب (عامیون دمکرات) با هم ائتلاف و «حزب عامیون ایران» را تشکیل دادند،

۱- این دو برادر از استادان و اعضاء هیئت رهبری سازمان فراماسونری گراند لژ مستقل ایران می باشند.

وروز ۱۵ بهمن آن سال اعلام رسمیت کردند، انجمن اخوت نیز که در رأس آن یازده نفر از اعضای قدیم «هیئت مشاوره» قرار داشتند (که بعضی از آنها معروف بعضویت در فرقه فراماسونری هستند) شروع بفعالیت علنی کرده و جشن پنجاهمین سال خود را برگزار کرد.

فعالیت علنی (عامیون - اخوت) که اعضای مؤثر هر دودسته معروف بعضویت در فرقه فراماسونری هستند، این شبهه را بوجود می آورد که دوسازمان فراماسونری (انگلیس - فرانسه) باردیگر قصد فعالیت علنی داشتند، ولی حادثه ۱۵ بهمن ۱۳۲۷ وسوء قصدی که بحیات شاهنشاه آریامهر اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی صورت گرفت، موقتاً فعالیت علنی و تظاهر این دودسته را متوقف کرد.

انجمن اخوت که روز ۲ تیر ۱۳۲۷ شمسی (۱۵ شعبان ۱۳۶۸ قمری) پنجاهمین سال تأسیس خود را جشن گرفت، در کتابی که منتشر ساخته است اعضای هیئت مشاوره را از آغاز پنجاهمین سال فعالیت بشرح زیر معرفی می کند:

- ۱ - دکتر اسماعیل مرزبان (امین الملك) رئیس هیئت مشاوره.
  - ۲ - ابراهیم حکیمی (حکیم الملك).
  - ۳ - حاج شمس الدین جلالی (فطن الملك).
  - ۴ - تیمسار سر لشکر فرج اله آق اولی.
  - ۵ - نصراله صبا (مختار الملك).
  - ۶ - همایون سیاح.
  - ۷ - اسداله عین اسفندیاری (حاج عین المعالك).
  - ۸ - محسن قریب.
  - ۹ - آقا بزرگ بیات.
  - ۱۰ - علیرضا میرزا حکیم خسروی دبیر انجمن.
  - ۱۱ - فتح اله صفائی صفاء الملك.
- در این جشن نطقها و خطابهائی درباره تاریخچه انجمن اخوت، صفیعلیشاه

و مرام و مسلک درویشی ایراد شد و در کتابی که به همین مناسبت منتشر شد و حاوی مطالب ایراد شده می‌باشد، اسامی این‌عده بعنوان افراد شاخص و برجسته ذکر گردیده است :

- ۱- سر لشکر مجید فیروز (ناصر الدوله) .
- ۲- اسداله داوری (مؤید حضور) .
- ۳- غلامعلی خواجه نوری (نظام‌السلطان) .
- ۴- محمد حسین سمیعی (ادیب‌السلطنه) .
- ۵- شفیعا (مقتدرالملك) .
- ۶- اسداله مصفا .
- ۷- هدایت قلی رهبری .
- ۸- غلامحسین رشته .
- ۹- برادران برومند .
- ۱۰- حاجی داداش - حاج عبداله مستشارالتجار کرمانشاهی .
- ۱۱- علی نعمتی مستشار .
- ۱۲- ع - شهری .
- ۱۳- صفا علی صفائی .
- ۱۴- امینی اصفهانی .
- ۱۵- محمود جم .
- ۱۶- علی هیئت .
- ۱۷- دکتر لقمان الملك .
- ۱۸- فتح‌اله صفائی .
- ۱۹- فتحیه .
- ۲۰- هاشم ملك مدنی .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۲۱ - امیر محسن بایگانی^۱ .

۲۲ - مهندس جعفر صفائی .

۲۳ - مهندس رحمت‌اله صفائی .

انجمن اخوت در سال ۱۳۳۸ شمسی (۱۹۵۸ میلادی) شروع به تجدید ساختمان سالن انجمن در خیابان فردوسی کرد ، و اکنون در روزهایی که لژهای فراماسونی (مهر - آفتاب - صفا - وفا) جلسه دارند ، سالن داخلی انجمن را با ترتیب خاصی تزئین می‌کنند و علائم و پرچم لژها را به دیوارو بالای صندلی استاد نصب می‌کنند. اما در روزهای پنجشنبه و جمعہ جلسات عادی فقرا و درویش منعقد می‌شود و در آن روز هیچ گونه علائم و آثاری از فراماسونها وجود ندارد. در حال حاضر انجمن اخوت دبیرخانه لژهای گرانند لژمستقل ملی است . و بیشتر مراسم و تشریفات مذهبی درویش در سر مقبره ظهیرالدوله انجام می‌گیرد . و عبدالله انتظام یکی از استادان هیئت رهبری گرانند لژمذکور در رأس درویش صفی‌علیشاهی قرار دارد .

۱ - در روز جشن قصیده‌ای منحصر بفرد از اشعار مرحوم ظهیرالدوله را که در اختیار امیر محسن بایگان بود ، مجاناً بین مدعوین توزیع کردند .

فصل سی و یکم

لژهای تابع اتحادیه لژهای آلمان در ایران و گرانده لژ مستقل ایران

یکی از پدیده‌های نوین فراماسونری در ایران، پیدایش لژهای تابع «اتحادیه لژهای آلمان» در ایران است که بعد از شش سال پذیرفتن «برتری و عبودیت و سروری» لژهای انگلیسی، استقلال خود را اعلام کردند و سازمان جدیدی تحت عنوان «گرانده لژ مستقل ایران» تشکیل دادند.

اعضای لژهای وابسته به گرانده لژ آلمان، نخستین افرادی بودند که علیه پذیرفتن «عبودیت» و قبول «برتری و سروری» لژهای انگلیسی قیام کردند و در قطع ارتباط با اینگونه لژها در جهان پیشقدم شدند. ولی مبارزه شدید لژهای تابع انگلستان و هم چنین مخالفت گرانده لژهای مختلف در انگلستان، آلمان، فرانسه و بالاخره در خود ایران با اعضای لژهای آلمانی، سبب شد که آنها را از جامعه فراماسونی جهانی طرد کنند. با اخراج این افراد از لژهای آلمانی همه لژهای تابعه (انگلیسی‌ها و فرانسوی‌ها در ایران) آنها را از ورود به محافل ماسونی خود منع کردند و حتی آمیزش عادی با آنها را برای فراماسونهای جهانی مضر و غیر قانونی و ممنوع اعلام داشتند.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

دامنه مخالفت‌ها و مبارزاتی که لژ نشینان انگلیسی و فرانسوی علیه متمردين درييش گرفتند به ايران نيز كشيده شد ، تا جائيكه چهل نفر از اعضاي لژ «ستاره سحر» بطور پنهاني با لژهاي انگليسي و فرانسوي سازش کرده و باكمك كارگردانان اين لژها موفق شدند ، باز ديگر به «لژهاي متحده آلمان» ملحق گردند و زير نظر آنان فعاليت خود را ادامه دهند .

قبل از اينكه به تشریح فعاليت لژهاي مذکور و حوادثي كه منجر به جدائي «لژهاي آلماني» و ايجاد گراوند لژ مستقل ملي ايران شد ، بپردازيم ، بد نيست بدانيم «لژهاي متحده آلمان فدرال» چگونه تشكيل شدند و به چه ترتيب با لژهاي ماسوني جهان پيوند و ييوستگي پيدا كردند .

مي‌دانيم كه آدولف هيتلر در دوران زمامداريش در آلمان تشكيل فراماسونري نه تنها همه لژهاي فراماسونري را همراه با ساير سازمان‌هاي انگليسي در آلمان سياسي و غيرسياسي ، در اين كشور تعطيل كرد ، بلكه گليه فراماسونهاي صاحب مقام آلماني را هم از مشاغل خود بركنار ساخت . او حتي گروهی از فراماسونهاي آلماني را نيز كه در خارج از كشور مأموريت داشتند از سازمان‌هاي دولتي اخراج كرد . چنانچه سفير آلمان در ايران نيز به اتهام عضويت در لژهاي فراماسونري از پست خود معزول ، و به برلن احضار شد . اين آلماني فراماسون كه فعاليت پنهاني خود را از سران نازي مخفي مي‌كرد ، يكي از رؤساي سازمان جاسوسي آلمان در خاورميانه به خصوص در ايران و ممالك عربي بود . براي اين كه بدانيم كه اين جاسوس زبردست آلماني چه مي‌كرده ، آنچه را كه روزنامه «نيوز ريوپو» در روز ۲۸ اوت ۱۹۴۱ (۶ شهر يور ۱۳۲۰) در باره اش نوشته عينا نقل مي‌كنيم ، تا فراماسون‌هاي آلماني را بهتر بشناسيم :

« فرئيس گروه با شخصي افسانه‌آمیز و وزير مختار سابق آلمان در بغداد معاون لايق و كارآمد اتل [آخرين وزير مختار آلمان نازي در ايران] بود .

تنگ و نفرين بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

گروبا پس از کودتای بی حاصل رشید عالی در عراق به همراهی امین‌الحسینی مرد لایق و مخالف انگلستان و مفتی سابق اورشلیم به نهران تبعید شد، و طبق اطلاعی که گروبا آنرا تصدیق نمود نام حقیقی وی «ارتور بورگ» و پدرش دکان عطاری داشته و بواسطه موهای سیاه و چشمان تیره رنگی که داشت همه دوستانش در مدرسه او را ترك می‌خواندند. آرزوی او برای گردش و سفر به شرق در جنگ گذشته تحقق یافت و در ارتش آلمان در ترکیه شغلی پیدا کرد. در سال ۱۹۱۸ در حلب زخمی شد و با يك دختر شانزده ساله اهل سوریه که به او (گل حلب) نام داده بودند، آشنا گردید و هنگامی که او را برای معالجه به بیمارستان مونیخ فرستادند دختر را به طور قاچاق و با تغییر لباس از مرز عبور داده با خود به آلمان برد. پس از چندی دختر ترك درگذشت و شاید از آن تاریخ وی نام خود را تغییر داده است. به هر حال گروبا اسلام اختیار کرد و مذهب و تعلیمات شرقی را بررسی نمود و پس از چندی در اداره خاورمیانه وزارت امور خارجه آلمان وارد خدمت شد... او يك دیپلمات ورزیده و کارگشته ایست که در اوایل تشکیلات نازی داخل حزب نبوده و برای ادای توضیحات راجع به روابط خود با جمعیت فراماسون آلمان به برلین احضار گردیده بود...^۱ گروبا، برای این که به زمامداران آلمان نشان بدهد که فراماسون نیست و با یهودیان که بوجود آورنده فراماسونیزم می‌باشند، دشمنی و عناد دارد: «در سال اول فعالیت خود در خاورمیانه مبلغ ده میلیون مارك طلا در راه تبلیغات بویژه برای توسعه سازمان شورش‌های ضد یهود خرج نمود...»^۲ نشریه دیگری که شرح مبارزات هیتلر با فراماسونیزم را می‌دهد می‌نویسد: «گروبا مثل صدها آلمانی دیگر که عضولهای فراماسونی آلمان بودند، خیلی زود به چنگ نازی‌های ضد ماسون و ضد یهود افتادند»^۳ و باز چنانکه می‌دانیم مبارزه

۱ - رستاخیز ایران - فتح‌اله توری اسفندیاری ص ۷۸۳ .

۲ - ایضاً ص ۷۸۳ .

۳ - مجله موندلای شماره ۱۵۲ ژانویه ۱۹۶۶ .

با یهودیان و بزرگترین سازمان‌های بین‌المللی آنان (صهیونیسم) در رأس برنامۀ‌های رایش سوم قرارداداشت و طرح «حل نهائی مسئله یهود» که مفهوم آن معدوم ساختن این قوم و نژاد بود، از همین برنامه ریشه می‌گرفت. هیتلر فراماسونیزم را شعبه‌ای از صهیونیسم جهانی می‌دانست و عقیده داشت که یهودیان جهان در پناه لژهای فراماسونری در سرتاسر گیتی بِنفع خود فعالیت می‌کنند.

همینکه حمله سرتاسری آلمان به کشورهای اروپائی آغاز شد، هیتلر به فرماندهان قوای اشغالی، فرمان داد به هر کشوری که تسلط یافتند، نخست لژهای ماسونی آن کشور را منحل و کارگردانان آن را تحت تعقیب قرار دهند. این فرمان پیشوای آلمان نازی همه جا اجراء شد و در نتیجه‌گراند لژهای فراماسونری در همه کشورهای اشغالی اروپا منحل شد و اسناد و مدارک آنها به آلمان حمل گردید. بدستور آدولف هیتلر نمایندگان نگاه‌های ثابت و متحرکی از فعالیت‌های ماسونی با بنمایش گذاردن اسناد و مدارک مکشوفه ترتیب داده شد و از اینراه نیز تبلیغات دامنه داری علیه صهیونیسم جهانی آغاز گردید.

پس از پایان جنگ دوم جهانی، و پیروزی متفقین، فراماسونهای اروپائی موفق شدند مقداری از اسناد و مدارک پیشین لژهای خود را بدست آورند و آنها را به کشورهای خود بازگردانند، چنانچه اسناد و مدارک لژهای فراماسونری فرانسه در دوواگن از برلین بیاریس حمل شد و طبق دستور ژنرال دوگل، محموله واگن‌ها را به کتابخانه ملی پاریس تحویل دادند.

طی موافقت نامه‌ای که بعد از مدتی بین دولت فرانسه و لژهای ماسونی باامضاء رسید، طرفین موافقت کردند که اسناد مذکور مورد بررسی قرارگیرد، تا آن قسمت از اسناد که غیر لازم تشخیص داده شد، تحت نظر نمایندگان دولت فرانسه و استادان لژهای فراماسونی به کارخانه کاغذ سازی حمل شده و در آنجا بصورت (خمیر کاغذ) درآمده و بدینترتیب معدوم شود و بقیه در بایگانی کتابخانه ملی پاریس

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نگهداری گردد. ژنرال دوگل موافقت کرد که این اسناد فقط با اجازه گراندها در اختیار محققین و مراجعین قرار گیرد و بدین ترتیب فراماسونیزم بار دیگر در فرانسه تجدید حیات کرد.

در این سالها سازمانهای فراماسونی انگلستان (گراندهای انگلند - اسکاتلند - ایرلند) نیز در صدد احیاء شبکههای ماسونی خود در ایران برآمدند، و برای این منظور نخست به ارتشیان انگلیسی که فراماسون بودند، دستور داده شد تا در نواحی اشغالی لژهای فراماسونی را تشکیل دهند. در سال ۱۹۴۷ چند لژ فراماسونی مهم تحت نظر گراندهای انگلیسی فوق الذکر تشکیل شد و در پایان همان سال «سازمان فراماسونی انگلیسی در آلمان» بوجود آمد.

این سازمان محل کار خود را در اداره مرکزی قوای اشغالگر انگلیسی در شهر «بداوین هاسن» قرار داده با کمک فرماندهان انگلیسی، فراماسونیزم را بین مردان میانسال آلمانی توسعه داد. در ماه می ۱۹۴۸ سازمان فراماسونی انگلستان در آلمان رسمیت یافت و همه گراندهای انگلیسی ارتباط با آنرا بلا مانع تشخیص دادند. در سازمان جدید در شهر «بداوین هاسن Bad oyenhausen» تشکیل شد و گروهی از فراماسونهای قدیمی آلمان که زنده مانده بودند، تقاضای تجدید عضویت و فعالیت در این سازمان را کردند. ملاقات در شعبات این لژ برای عموم فراماسونها آزاد شد و هر لژی که بوجود می آمد تحت نظریکی از استادان فراماسونری انگلیس، با قبول عبودیت یکی از گراندهای (انگلند - اسکاتلند - ایرلند) بود و تأسیس آن با انجام همه تشریفات، با اضافه نماز در کلیسا و فستیوالهایی که زنان نیز در آن شرکت داشتند صورت می گرفت، هنگام تقدیس و تأسیس بعضی از لژها، رؤسای فراماسونری انگلستان به آلمانها و انگلیسهای مقیم این کشور توصیه می کردند که با کمک سایر برادران فراماسون کشورهای مجاور از جمله سازمان ماسونی هلند تشکیلات ماسونی خود را گسترش دهند.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سازمان ماسونی هلند «لژ بزرگ شرق» که Concord No 134 نام داشت و همچنین لژ انگلیسی زبان هلند، در روتردام که به نام کینگ دراکون گارد Gings Dragoon Guards خوانده می‌شد نیز در تأسیس این لژها نقش فراوان داشتند. نخستین اقدام این سازمان فراماسونری تقدیس و تأسیس یک لژ انگلیسی زبان در آلمان بود. در ماه مارس ۱۹۵۵ فراماسون معروف آلمان «ج. و. ن. گروز» Groves که مقام P.P. G. CH را در سازمان ماسونی جهان داشت موافقت خود را با مسافرت به انگلستان و مذاکره با «اتحادیه لژهای بزرگ انگلستان» اعلام داشت، اوقلاً به انگلیسها وعده داده بود که پس از استقرار اولین حکومت دولت آلمان برای تشکیل و تأسیس لژهای تابع انگلستان در آلمان اقدام خواهد کرد.

به طوری که کلنل کورفیلد Corfield استاد فراماسونری انگلند می‌نویسد: «بعد از این مسافرت در صورت جلسه اتحادیه گراند لژهای انگلستان مورخ هفتم سپتامبر ۱۹۵۶ قید شد که فراماسونهای آلمان از طرف گراند لژ انگلستان به رسمیت شناخته نمی‌شوند. و اعضای لژهای ما نبایستی از لژهای آلمان دیدن کنند. اما در اکتبر سال بعد، اتحادیه ماسونری انگلستان اعلام کرد که ممکن است در آینده نزدیکی فراماسونری آلمان برسمیت شناخته شود»^۱.

در این ایام بموجب مندرجات مجله فراماسونری «رکورد» ارگان سازمان‌های فراماسونری انگلستان، مکاتباتی بین لژهای هلند و آلمان و انگلستان برای استقرار لژهای انگلیسی و انجام همه نشریات حتی قرائت سرودهای تورات و قبول مراسم بهودیان، جریان داشت، ولی در پاسخ همه پیشنهادات، اتحادیه فراماسونری انگلستان به پیشنهاد دهندگان هلندی و آلمانی توصیه می‌کردند که در برقراری لژها عجله نکنند.

درسامبر ۱۹۵۶ اتحادیه لژ بزرگ انگلستان، فراماسونری آلمان را تحت شرایط تحمیلی و قبول عبودیت و برتری و سروری لژهای انگلیسی به رسمیت شناخت. در سال ۱۹۵۷ حادثه تازه‌ای رخ نداد ولی به موجب ادعای «کورفیلد» استاد اعظم انگلیسی: (بدون شك فعالیت‌های بزرگی پس پرده تعقیب می‌شد. « در ژانویه همین سال (۱۹۵۷) استاد اعظم لژ موشن کلاچ باخ *Monchen Glad Bach* به استاد اعظم ماسونی انگلیسی «لاولر» *Lawlor* گزارش داد که او به نمایندگی گراند لژ آلمان *A. F. A. M* موافقت خود را با تأسیس يك لژ انگلیسی زبان با انجام همه تشریفات قبول کرده است. کورفیلد استاد لژ انگلیسی می‌نویسد: «در آن موقع برادرما «لاولر» بسمت مدیرانجمن برادری فراماسونی آلمان که مدتی در آن عضویت داشت، انتخاب گردید. و در همین موقع بود که اسامی مؤسسين لژ تازه اعلام شد.^۱

و بدین ترتیب فراماسونری بعد از جنگ دوم آلمان با قبول عبودیت و سروری لژهای انگلیسی و انتخاب يك استاد اعظم انگلیسی بر باست سازمان‌های خود، در سازمان‌های فراماسونی جهانی رسمیت یافت.

نخستین لژ انگلیسی بنام ابلوم شماره ۸۴۱ *Absolom (G.C)* درخواستی تقدیم اتحادیه لژهای انگلیسی کرد و خود را برای همیشه تحت فرمان و اطاعت و در اختیار لژهای انگلیسی گذاشت.^۲ منظور تأسیس این لژ در روز سی‌ام ماه مارس ۱۹۵۵ برای استقرار در شهر دوسلدرف صادر شد. چون این لژ بر پایه و حتی با نام لژ انگلیسی ۸۴۱ تأسیس شده بود، شماره ردیف آن را در سالنامه ماسونی انگلستان در ردیف يك ثبت کردند و بدینسان نخستین لژ انگلیسی که ریاست آن با «لاولر»

۱ - لژ ابلوم شماره ۸۴۱ تابع قوانین فراماسونری انگلستان در سال ۱۷۳۸ در شهر هامبورگ تأسیس شده بود.

۲ - کلنل کورفیلد این جمله را چنین می‌نویسد:

Having submitted a petition, was consecrated.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

استاد اعظم تبعه انگلستان بود ، در آلمان گشایش یافت .
بدنبال گشایش نخستین لژ انگلیسی در آلمان ، لژهای دیگری بر اساس
برنامه لژهای فراماسونی قبل از آغاز زمامداری هیتلر ، بدین شرح بوجود
آمد :

- ۱ - لژ ساکسون بشماره ۸۴۲ در شهر سل Celle - ۸ می ۱۹۵۷
- ۲ - لژ بریتانیا شماره ۸۴۷ در بیل فلد Bielefeld در ۶ جون ۱۹۵۷
- ۳ - لژ فونیکس Phoenix بشماره ۸۴۷ در برلن ۹ نوامبر ۱۹۵۷
- ۴ - لژ استاراف ساکسونری Star of Saxony شماره ۸۵۳ در شهر جور
Jever در سال ۱۹۵۸

۵ - لژ انگلو هانستیک Anglo - Hanseatic بشماره ۸۵۰ در سال ۱۹۵۸
با وجود اینکه لژهای آلمانی با تشکیل لژهای انگلیسی زبان موافقت
کرده بودند ، با اینحال دشمنی دیرینه بین انگلیس و آلمان و جنگ چندین ساله
دو کشور ، و از همه مهمتر نفرت و دشمنی و کینه توزی دو ملت و مردم (ژرمن و
انگلو ساکسون) با یکدیگر سبب شد تا بتدریج مبارزه مخفی بین جناحین مختلف
فراماسونری در آلمان شدت یابد. اما سازمانهای فراماسونری انگلیسی که همچوم
همه جانبه‌ای را به سرزمینهای اشغالی آلمان آغاز کرده بودند ، سرعت توانستند
اداره لژها را منحصربه اتباع انگلیسی کنند .

ولی مبارزه فراماسونهای آلمان سرانجام اتحادیه گراند لژهای انگلستان را
و اداره قبول تشکیل «اتحادیه گراند لژ آلمان» کرد . بموجب سندی که سر هنگ
دوم کور فیلد ارائه می دهد ، پس از این شناسائی کامل و همه جانبه ، سازمانهای فراماسونی
انگلستان در اوایل سال ۱۹۵۸ موافقت خود را با ایجاد اتحادیه گراند لژهای
آلمانی که عبودیت و برتری و سروری آنان را پذیرفته بودند ، اعلام کرد .
منشوری که روز ۱۴ سپتامبر ۱۹۵۸ از طرف فراماسونهای آلمانی صادر شد

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تأسیس «اتحادیه گرانده لژهای آلمانی» را به همه سازمان‌های ماسونی وابسته به انگلیس اطلاع داد.

در جلسه‌ای که طی آن منشور مذکور اعلام شد، ۲۶۴ استاد اعظم لژهای آلمانی A.F.A.M و هشتاد و دو استاد اعظم لژهای سوئدی و هم‌چنین گروهی از شخصیت‌های گرانده لژهای انگلیسی مقیم آلمان حضور داشتند.

این عده پس از اعلام رسمیت اتحادیه گرانده لژهای آلمان، با انتخاب تئودور-ورگل Theodor Vogel بسمت اولین استاد اعظم اتحادیه مذکور موافقت کردند، و بدین ترتیب همه فراماسون‌های آلمانی تابعیت قانون اساسی فراماسونری انگلستان را پذیرفتند، تا بتوانند تحت عنوان «اتحادیه گرانده لژهای آلمان» برای توسعه تشکیلات خود استقلال داخلی داشته باشند.

سرهنگ دوم کورفیلد در پایان گزارش خود، درباره «فراماسونری انگلیس در آلمان» می‌نویسد: در خاتمه این گزارش می‌بایستی جمله‌ای از برادر پرس‌روبال فریدریش ویلم، استاد اعظم و سرور بزرگ گرانده لژ پروس را یادآوری کنیم. گرانده لژ متحده آلمان، بلافاصله با گرانده لژهای زیر تماس دائم برقرار کرد و موفق شد اتحاد و همبستگی با آنها پیدا کند:

۱- گرانده لژ بزرگ مشرق هاند

۲- گرانده لژ لوکزامبورگ

۳- گرانده لژ بنایان قدیمی (آزاد و پذیرفته شده از اتریش)

۴- گرانده لژ الهینا سویس

۵- گرانده لژ بلژیک

۶- گرانده لژ اوریان ایتالیا

هم‌اکنون سازمان‌های فراماسونری «اتحادیه گرانده لژهای آلمان» - بموجب

مندرجات سالنامه سال ۱۹۶۶ بدین شرح می‌باشد:

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۱- سازمان اتحادیه گراند لژهای آلمان برای فراماسونهای آلمانی
- ۲- تشکیلات استادان اعظم
- ۳- تشکیلات ماسونی سناتورها
- ۴- سازمان‌های اداری
- ۵- گراند لژ آلمان
- ۶- سازمان تشکیل جلسات برای اخذ تعلیمات عالیه
- ۷- گراند لژهای محلی
- ۸- گراند لژ مملکتی
- ۹- عالیترین تشکیلات گراند لژ محلی
- ۱۰- تشکیلات فراماسونری حومه‌ها
- ۱۱- تشکیلات بزرگ محلی
- ۱۲- گراند لژ ملی مادر

Grosse National mutter loge zu Den Drei Weltkugeln.

- ۱۳- سازمان اداره لژها و فراماسونهای اتحادیه گراند لژهای آلمان
- ۱۴- لژهای آلمانی خارج از اروپا که به زبان آلمانی کار می‌کنند .
اتحادیه گراند لژهای آلمانی در خاورمیانه در اسرائیل و ترکیه لژهایی دارند که بازبان آلمانی کار می‌کنند . در اسرائیل در شهرهای حیفا - اورشلیم - تل اویو - مخار اباح و در ترکیه سه لژ آلمانی است که در شهر استانبول کار می‌کنند .
در خاتمه معرفی سازمان‌های فراماسونی در آلمان بن‌مناسبت نیست که یکبار دیگر گزارشی را که گراند ماستر لژ نظامیان انگلیس در ایران (روشنائی در ایران) برای سرکرد بیستای امریکائی (مأمور جمع‌آوری اطلاعات در ایران ۱۹۶۴) و سایر افسران نظامی لژ نظامیان امریکا در ایران (ایران چاپتر ۴۶۱) در کلوب افسران امریکائی خوانده است ، نقل کنیم . در این گزارش ، آنچه که سرهنگ

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دوم «کورفیلد» انگلیسی در مجله ارگان فراماسونری انگلند نوشته، مورد تأیید قرار گرفته و چنین گفته شده است:

«پس از جنگ اخیر دو گراند لژ جداگانه در آلمان به وجود آمد که هیچکدام از آنها از طرف گراند لژهای اسکاتلند، یا گراند لژ ناسیونال فرانسه به رسمیت شناخته نمی‌شدند و دلیل آن هم این بود که این دو گراند لژ آلمانی حتی در میان خودشان توافق نداشتند. اما پس از مذاکرات زیادی که بین خود آنها از یک طرف و بین آنها و گراند لژهای اسکاتلند، انگلیس و فرانسه از طرف دیگر صورت گرفت، این دو گراند لژ اختلافات خود را حل کردند و با یکدیگر متحد شدند و بدین ترتیب گراند لژهای متحده آلمان بوجود آمد. اکنون گراند لژهای متحد آلمان، از طرف گراند لژهای اسکاتلند و انگلیس و فرانسه به رسمیت شناخته می‌شوند و با آنها روابط مودت‌آمیز دارند» و بدین ترتیب می‌بینیم که افسران نظامی ممالک غرب چگونه در لژهای فراماسونیزم جهان نفوذ دارند و اگر اشتباه نکرده باشیم باید بگوئیم که سلول‌های ماسونیزم جهانی با فعالیت‌های نظامیان (جهان غرب) بی‌ارتباط نیستند و بنابراین جا دارد که مردم وطنخواه از این شبکه‌های مخفی و اعمال و کردار و پنهانکاری آنان وحشت داشته باشند. !!

تشکیل لژهای آلمانی در ایران

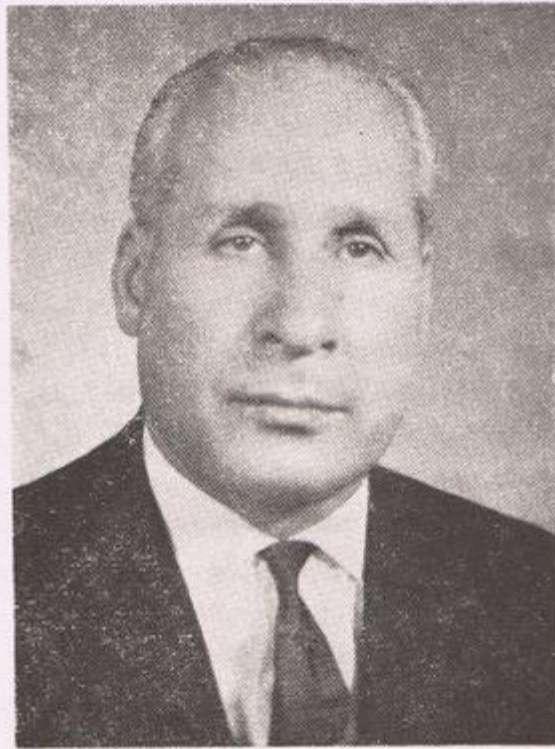
نخستین فراماسون ایرانی که ب فکر تأسیس و ایجاد لژهای تابع گراند لژهای آلمانی در ایران افتاد، دکتر تقی اسکندانی بود. وی که تحصیلات عالی خود را در دوران زمامداری نازی‌ها در آلمان هیتلری بیابان رسانیده بود، از آن گروه میهن پرستانی است که «وطنپرست افراطی» نامیده می‌شوند. اسکندانی بیست و هفت سال قبل وارد خدمات دولتی شد و دوپست مهم دولتی او، مدیریت عامل شرکت نساجی ایران و مدیریت شرکت برق تهران بود، که در هر دو مقام با اداره مقتدرانه امور لیاقت و کاردانی خود را نشان داد. دکتر مهندس تقی اسکندانی که در آلمان

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

وارد لژ فراماسونری شده بود ، در ایران باراهنمائی یکی از دوستان خود به لژ همایون پیوست .

دکتر اسکندانی از فعالیت در این لژ نه تنها خاطره خوبی ندارد ، بلکه اصول تشکیلات آنرا غیر صحیح می‌داند. خود او می‌گوید: «وقتی از آلمان با ایران آمدم با مرحوم حکیمی و آقای تقی‌زاده تماس گرفتم. با آنها گفتم فراماسون هستم و می‌خواهم لژ فراماسونی در ایران تشکیل بدهم . آنها گفتند فعلا که زمینه ترویج این فکر در ایران آماده نیست . بعلاوه عده‌ای دور هم جمع شده‌اند و لژی تشکیل داده‌اند که از چگونگی کار و نحوه فعالیت آنها بی‌اطلاعم . باراهنمائی این آقایان بابیکی از مقامات مؤثر لژ مذکور تماس گرفتم . در اولین ملاقات باعلائم و نشانیهایی که محمدخلیل جواهری داد، فهمیدم که او نیز ماسون است، و وارد تشکیلات لژ همایون شدم . در روزهای اول ، هنگام ورود به لژ ، جواهری به من گفت چون تو در آلمان بوده و عضویت لژهای دیگر راداشته‌ای، باید فلان مبلغ را به اضافه هزینه تلگرافی که برای تحقیق درباره شما مخبره کرده‌ایم ، بپردازید . علاوه بر این هنگام گردآیدن کیسه خیریه ، هر چه می‌توانستند از اعضاء پول می‌گرفتند . در حالیکه سنت فراماسونیزم، اینست که ماسون‌ها هر قدر می‌توانند ، کمک می‌کنند، نه اینکه مجبورشان کنند که هر چه در جیب دارند بپردازند ! وقتی وضع داخلی لژ همایون را چنین دیدم، مشاهداتم را برای آقایان حکیمی و تقی‌زاده نقل کردم. آنها خندیدند و گفتند ما هم از این تشکیلات خبرهائی داریم، ولی خود هیچگونه تمایل و علاقه‌ای بکار آنها نداریم . اما با آنان نیز مخالفت و مبارزه‌ای نمی‌کنیم .

چند ماهی در لژ کار می‌کردم ، تا اینکه برای انجام مأموریتی مجبور به مسافرت رضائیه شدم . طبق رسوم قدیمی و دیرینه ماسون‌ها ، موضوع و مقصد مسافرت را به اطلاع جواهری استاد اعظم لژ رسانیدم. ولی ایشان به من گفتند، فعلا دو هفته‌ای مسافرتان را به عقب بیاوردازید. پرسیدم چرا و به چه دلیل؟ او در جواب گفت «بزودی یکی از مأمورین اینتلیجنس سرویس به تهران می‌آید و می‌خواهد تو

«دکتر محمد تقی اسکندانی دبیر بزرگ همراهِ نژاد منطلق ایران»

را ملاقات کند. از شنیدن این جمله بشدت بر آشفتیم، لذا با اینکه در آن اطاق عده‌ای نشسته بودند و جو اهری آهسته و درگوشی این مطلب را عنوان کرده بود، با صدای بلند گفتیم، من چهار تباطی با اینتلیجنس سرویس دارم؟ چرا باید با اینتلیجنس سرویس مرتبط باشیم؟ من سال‌ها در تشکیلات فراماسونی آلمانی فعالیت می‌کردم، در آنجا جز خدمت به مردم و کمک به توسعه آزادی و برادری و سایر امور خیریه کار دیگری نمی‌کردیم ولی حالا می‌بینم شما، مطالبی عنوان می‌کنید که بهیچوجه از تباطی با ماسونیزم ندارد.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

این جملات اعتراض آمیز من ، سبب دخالت چند نفر دیگری که حضور داشتند ، شد و آنها هم در بحث مشارکت کردند . ویکی دو نفر که از ذکر نامشان معذورم، گفتند : عصبانیت شما بیهوده است ، ماهم چنین ملاقات‌هایی کرده‌ایم ... به آنان جواب دادم ، شما هم کار غلط و نادرستی کرده‌اید، من حاضر نیستم در چنین اجتماعی شرکت کنم !

بعد از مراجعت از سفر ، يك شبدر اجتماع باشگاه حافظ، درباره فراماسونی در سوئیس و نحوه کار و فعالیت آنها سخنرانی مفصلی ایراد کردم که با اعتراض جوهری مواجه شد. او گفت ما نمی‌خواهیم فراماسونی سوئیس را سرمشق کار خودمان قرار بدهیم . ما با فراماسونی انگلیس بستگی داریم و عبودیت و سروری آنها را پذیرفته‌ایم . این گفتگوها و مشاجرات ، سبب شد که برای همیشه از لژ همایون کناره‌گیری کنم . بعدها شنیدم که دکتر غلامرضا کیان نیز اولین ناطقی بوده ، که علیه بعضی از عملیات انجام شده در لژ همایون سخنانی ایراد کرده است . پس از اینکه از لژ همایون کناره‌گیری کردم ، باردیگر با آقای تقی‌زاده تماس گرفتم . و از آن روز تاکنون مرید ایشان هستم .»

در فصول پیش چگونگی انحلال لژ همایون و تشکیل لژ های وابسته به اسکاتلند و فرانسه را به تفصیل بیان کردیم. در برجیده شدن لژ همایون، مرحوم حسین علاء نقش مؤثر و درجه اول را داشته است و او را باید در این اقدام پیشقدم بدانیم . مرحوم علاء در این باره به نویسنده گفت : ابتدا تصور می‌کردم لژ همایون برای پیشرفت مرام و مقصد ماسونیزم بوجود آمده است . به همین جهت هرگاه محمد خلیل جوهری استاد اعظم لژ مذکور ، مراجعه‌ای می‌کرد ، بدون مضایقه او را کمک و یاری می‌کردم . زیرا او را بدون تردید فراماسون وابسته به یکی از لژهای معتبر می‌شناختم . ولی متأسفانه باید بگویم که او وعده زیادی از یارانش که اکنون در لژهای انگلیسی و فرانسوی فعالیت دارند و حتی مقامات عالی راعهده‌دار

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

شده‌اند، راه‌های غلطی در پیش گرفته بودند. آنان نه تنها در اجرای هدف‌های ماسونیزم نمی‌کوشیدند، بلکه اعمال و افعالی انجام می‌دادند، که حتی تکرار آنها برای من و هن‌آوراست. ارتباط‌هایی که در این لژ با فراماسونهای خارجی برقرار شده بود، برای من که همیشه به این مملکت عشق می‌ورزم و بارها نشان داده‌ام که در راه سر بلندی واقعی میهنم در صفا اول بیکار بوده‌ام، ناراحت کننده بود. بعد از آنکه همه موجبات انحلال لژ همایون آماده شد، من در ازهم‌پاشیدن سازمان مذکور پیشقدم شدم و خوشبختانه در این کار توفیق حاصل کردم.

بامتلاشی شدن لژ مذکور و تقدیس و تأسیس لژهای دیگر، مکرر از طرف شخصیت‌های فراماسونی ایران، بمن مراجعه شده که در یکی از سازمان‌های آنها شرکت جویم. ولی بعللی که باسلیقه و نظر شخصی‌ام ارتباط دارد، حاضر نشدم با آنها همکاری کنم. تا اینکه از طرف چند نفر از شخصیت‌های قابل اعتماد فراماسون، پیشنهاد تأسیس لژی که با دوسازمان ماسونیزم انگلیس و فرانسه بستگی نداشته باشد، عنوان شد. بعد از اینکه شش نفر از استادان ماسونیزم ایران، باهم برای تأسیس لژهای آلمان در ایران توافق کردند، با آنها هم عهد شده و فعالیت‌ها را که متأسفانه نمی‌توانم جزئیات آنرا افشاء کنم و با نام برادرانم را بگویم، آغاز کردیم.

مرحوم علاء‌پس از اینکه با وساطت یکی از وزرای کابینه‌اش این مطالب را برای نگارنده شرح داد، قول گرفت که عین جملات ایشان را منعکس کنیم و بنویسم و پس از اینکه یادداشتهای تنظیم شده را مجدداً خواندند و تصویب کردند آنها را نقل کنیم. دوروز بعد از این ملاقات، آنچه را که گفته بودند، روزی کاغذ سفیدی نوشته به همان وزیر کابینه‌اش دادم تا بنظر وی برساند. مرحوم علاء بعد از خواندن جملاتی که گفته بودند، در روی چند کلمه بامداد قرمز خط کشیدند ولی حاضر نشدند ذیل ورقه اظهارات را امضا کنند. ایشان به همان وزیر کابینه گفته بودند «گفته‌شاه‌های‌ام از امضای من معتبر تر است»

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه‌ای ببوسد

با این مقدمات، نخستین لژ فراماسونی بنام «مهر» بنا به تقاضای تشکیل سه لژ دیگر هفت استاد فراماسونی تشکیل شد. هفت استاد تقاضاکننده عبارت بودند از:

حسین علاء - سیدحسن تقی‌زاده - مختارالملک صبا - عبدالله اشظام - دکتر تقی اسکندانی - ابوالحسن حکیمی اتباع ایران و «فولک» تبعه آلمان.

این هفت استاد ماسونی ابتدا از لژ «الینا»ی سوئیس تقاضا کردند تا اجازه تشکیل لژی بنام «مهر» تابع قانون اساسی این گرانند لژ مستقل و آزاد سوئیس را بآنها بدهند. ولی لژ «الینا» سوئیس بآنها اطلاع داد که نمی‌تواند با این تقاضا موافقت کند، زیرا گرانند لژ مذکور منحصر آ در سوئیس فعالیت داشته و با هیچیک از سازمان‌های فراماسونی جهانی بستگی ندارد.

در نتیجه هفت استاد مذکور از سازمان فراماسونی آلمان که «لژهای متحده آلمان» نامیده می‌شد، تقاضای تشکیل لژی را که وابسته به آنها باشد نمودند. سازمان ماسونی مذکور بلافاصله با این تقاضا موافقت کرد و اولین قدم این هفت نفر تشکیل یک سازمان نیمه مخفی بنام «کلوپ ماسونیک» بود. بطوریکه قبلاً گفته شد، فراماسونها قبل از اعلام رسمیت و یا بعد از آغاز بکار و فعالیت، سازمان‌های نیمه مخفی تشکیل می‌دهند و در زیر نام «کلوپ» «انجمن» و «جمعیت» بکار می‌پردازند. این هفت استاد نیز که می‌خواستند بدون اتکاء و با قبول تابعیت لژهای انگلیسی و فرانسوی تشکیل جلسه دهند ابتدا سازمانی بنام «کلوپ ماسونیک» تشکیل دادند و چند نفری را نیز که می‌خواستند بلافاصله عضویت بپذیرند بعنوان اعضای اولیه وارد مجمع خود کردند. سازمان فراماسونی آلمان با اعلام قبولی تشکیل لژ مهر در ایران منشور تأسیس لژ را صادر کرد و به اصطلاح ماسون‌ها «نور» از آلمان بایران آورده شد و روز هفدهم بهمن ۱۳۳۸ لژ مهر در ایران تشکیل گردید. همینکه چندماهی از آغاز فعالیت لژ مهر گذشت، وعده اعضای این لژ بحد نصاب رسید، مرحوم حسین علاء بنام «اولین استاد اعظم» این لژ انتخاب شد و

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تشریفات انتصاب او با برگزاری همه آئین‌ها و مقررات لژهای آلمانی صورت گرفت. دبیر این لژ ابتدا دکتر تقی اسکندانی بود، و بعد از تشکیل گراند لژ مستقل ایران، وی بسمت «دبیر بزرگ» گراند لژ مذکور انتخاب گردید که تا امروز نیز همین سمت را دارد.

استقبالی که يك طبقه خاص، یعنی روشنفکران ایرانی از سازمان جدید - التأسيس مذکور نمودند، باعث شد، فکر تشکیل لژ دیگری که در آن ایرانیان «آلمانی زبان» و «آلمانیهای مقیم تهران» عضویت داشته باشند. بوجود آید. این لژ که «آفتاب» نامیده می‌شود، در آن ایرانیان و آلمانی‌ها فعالیت داشتند و استادی آن با «فولگ» آلمانی بود. پس از تشکیل این دو لژ و ثبت نام و مشخصات آن در دفاتر فراماسونی جهانی، لژهای انگلیسی و فرانسوی که در ایران فعالیت می‌کردند، آنها را به رسمیت شناختند و درهای محافل خود را بروی اعضای آن گشودند. زیرا بطوریکه قبلاً گفته شد، لژهای متحده آلمان هم پس از قبول «عبودیت و سروری و برتری» لژهای انگلیسی در سازمان‌های ماسونی جهان به رسمیت شناخته شده بودند و آمیزش و ارتباط با آنها را قانونی اعلام کردند. بنابراین لژهای انگلیسی و فرانسوی در ایران نیز این لژها را به صورت لژ با قاعده شناختند و حتی در تشکیل «لژ تهران» که در روز پانزدهم اردیبهشت ۱۳۴۷ در کلیسای انجیلی تهران واقع در خیابان قوام‌السلطنه تقدیس و تأسیس شد، شرکت داشتند. علاوه بر آن در یکی از جلسات این لژ دکتر تقی اسکندانی سخنرانی بسیار جالبی تحت عنوان «آئین باستانی و بزرگ بنایان آزاد در جهان و کشورها» ایراد کرد.

فراماسونی آلمان که از پیشرفت سریع دولزمهر و آفتاب راضی شده بود، به هیئت رهبری این دو لژ اجازه داد تا لژ دیگری نیز تأسیس کنند. این لژ که «ستاره سحر» نامیده شد و در ردیف لژهای متحد آلمان در جهان در ردیف ۸۶۷ ثبت شده است، بزودی دارای چهل عضو شد و استادی آن به‌مهندس شریف امامی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

واگذار گردید، مهندس شریف امامی که در مدت سه ماه عضویت در لژ آفتاب، از عضویت ساده به درجه استادی و حتی استاد ارجمند ترقی کرده بود، بزودی در رأس لژ «ستاره سحر» قرار گرفت.

پس از تشکیل این سه لژ، سازمان فراماسونی آلمان موافقت خود را با تأسیس گراند لژی از سه لژ (مهر - آفتاب - ستاره سحر) اعلام کرد. تشکیل فوری «گراند لژ ایران» بتدریج به اهمیت این سازمان فراماسونی افزود، بخصوص که کارگردانان و هیئت رهبری آن، سعی داشتند، بیشتر آداب و رسوم و ریتول‌های داخلی محافل را تغییر داده به آن شکل ایرانی بدهند. مثلاً در لژهای انگلیسی فرانسوی، امریکائی، مجسمه‌هایی از موسی - مسیح - سقراط - بقراط - آبراهام لینکلن و غیره می‌گذارند و آنها را ستایش می‌کنند. ولی در لژهای فراماسونی گراند لژ فوق‌الذکر، تمثال حضرت علی علیه‌السلام را نصب می‌کنند و آیات متنوی مولوی را می‌خوانند. این تغییرات که مرحوم حسین علاء در بوجود آوردن آن مؤثر بود، بتدریج سبب مخالفت لژهای انگلیسی و فرانسوی و سنت پرستان با این لژها شد. لژهای انگلیسی سعی داشتند با ورود در جلسات لژهای (مهر - آفتاب - ستاره سحر)، افکار و نظرات و ریتول‌ها و تشریفات ماسونی خود را در این محافل رواج دهند. اما آنان حاضر به نزدیکی و همکاری نمی‌شدند، ناجائیکه استاد اعظم لژ روشنائی ناچار از شکوه و شکایت بخاطر بی‌اعتنائی هیئت رهبری و استادان اعظم لژهای آلمانی شد. اودریک گزارش رسمی چنین می‌نویسد: «... رفتن ما به لژهای آلمانی از لحاظ رسمی مانعی ندارد، ولی به نظر من رفتن ما به آنجا مطلوب نیست، زیرا که تا کنون خود آنها تمایلی باین امر نشان نداده‌اند و به کمیته مرکزی پیوسته‌اند»^۱ استاد اعظم لژ سپس اظهار امیدواری می‌کند: «... امیدوارم که بزودی موافقت خود را برای پیوستن به کمیته مرکزی، با جمعیت کامل فراماسونری اعلام دارند»^۲.

۱ - گزارش ۱۹ اپریل ۱۹۶۲ - لژ روشنائی به لژ افسران امریکائی .

۲ - ایضاً همین گزارش .

پنج سال بعد از اینکه، لژهای آلمانی فعالیت خود را آغاز کردند و گراند لژی تشکیل دادند، در یکی از جلسات **اعلام استقلال و خود مختاری** عمومی «لژهای متحد آلمان» که دکتر نفی اسکندانی، شرکت کرده بود، موضوع «استقلال و خودمختاری» گراند لژ مستقل ایران مطرح شد. اسکندانی، دبیر بزرگ گراند لژ مستقل ایران از «تودور ووگل» خواست تا موافقت هیئت مدیره و استادان لژهای متحده آلمان را با اعلام استقلال کسب کند. او ضمن توضیحات حضوری علاقه هیئت رهبری گراند لژ ایران را به عدم همبستگی لژهای سه گانه (مهر - آفتاب - ستاره سحر) ابراز کرد و از او خواست تا اجازه داده شود که این گراند لژ بطور خود مختار و مستقل عمل کند، همچنانکه بعضی از گراند لژهای دیگر در کشورهای مختلف عمل می کنند. سرانجام در ۳۰ سپتامبر ۱۹۶۰ لژهای متحده آلمان، استقلال سه لژ فوق الذکر و گراند لژ مستقل ایرانی را اعلام کردند و در مجله Die Bruder Schaft موافقت این لژها با استقلال و خود مختاری آنان اعلام شد.

یکسال بعد از این که لژ مذکور مستقلاً فعالیت کرد، در بلژیک «کنوان» لژهای متفق و متحد «لژهای متحده آلمان» تشکیل شد و طبق دعوت هیئت مدیره کنوان چند نفر بنمایندگی گراند لژ ایران در این جلسه شرکت کردند. در اولین جلسه نامه ای را که به امضای سه نفر از اعضای کرسی لژ ستاره سحر رسیده بود، بنمایندگان ایران نشان دادند. در این نامه سناتور مهندس شریف امامی - سناتور اشرف احمدی - سناتور امیر حکمت به استاد اعظم لژهای متحده آلمان اطلاع داده بودند که با موافقت سی و هفت نفر از اعضای لژ ستاره سحر، آمادگی خود را برای الحاق و همبستگی مجدد به «لژهای متحده آلمان» و خروج از گراند لژ ایران، اعلام می داریم. این چهل نفر در نامه خود به استاد اعظم لژهای متحده آلمانی نوشته بودند که کماکان مشتاق همبستگی و الحاق به ماسونی جهانی هستند و نمی خواهند در گراند لژ مستقل ایران باقی بمانند. در حالیکه همان وقت دو لژ دیگر یعنی

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

(مهر-آفتاب) که «ووگل» و حسین علاء استاد اعظم آنها بودند ، همچنان در گران لث مستقل باقی بودند . استاد اعظم لژهای متحده آلمان نمایندگان ایران می گوید: «چنانچه موافقت کنید ، امضاءکنندگان را از این لژ اخراج کنیم ، زیرا عمل آنها با انضباط و سنت ماسونی مغایرت دارد» نمایندگان ایران پاسخ می دهند که فعلا ، هیچگونه تصمیمی اتخاذ نشود تا در تهران با «استاد اعظم» مذاکره بعمل آید و تصور نمی رود وی هم با این اقدام موافق باشد .

پس از مراجعت نمایندگان اعزامی به «کنوان» بلژیک ، **اخراج از سازمان** گزارش کاملی درباره تقاضای چهل نفر فراماسون عضو ستاره **جهانی ماسونیزم** سحر» از طرف آنان به حسین علاء استاد اعظم سه لژ (مهر آفتاب - ستاره سحر) تسلیم شد. مرحوم علاء از هیئت رهبری گران لث تقاضا کرد تا درباره این تقاضای : (شریف امامی - امیر حکمت - اشرف احمدی) و سی و هفت عضو دیگر لژ ستاره سحر نظر قطعی بدهند . هیئت رهبری گران لث مستقل ایران نیز ، پس از چند جلسه مذاکره سر انجام با جدائی همه اعضاء لژ ستاره سحر موافقت کرد .

در همین ایام «استراکر» بنیان گذار لژهای فراماسونی انگلیسی ، برای تأسیس و تقدیس یک لژ انگلیسی بتهران آمد . او طی چند جلسه مذاکره با هیئت رهبری گران لث مستقل ایران ، با آنان پیشنهاد الحاق بیکی از گران لژهای وابسته به انگلستان را کرد ، ولی هیئت رهبری با این تقاضای مؤسس لژهای انگلیسی در ایران موافقت نکرد. در نتیجه وی به گران لژهای فرانسوی و انگلیسی در تهران دستور داد تا ارتباط همه جانبه خود را با اعضای لژهای (مهر-آفتاب) قطع کنند . بعد از مراجعت استراکر به انگلستان ، سازمان فراماسونری آلمان نیز دستور گران لژهای فراماسونری انگلستان ، همه از بیاطات خود را با این دول لژ قطع کرده و به حسین علاء اطلاع داده شد که از این پس در سازمان های فراماسونی جهانی لژهای آنها (غیر قانونی) شناخته می شود.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

هیئت رهبری این «لژ» بلافاصله دولتر دیگر بنام‌های «وفا» و «صفا» تشکیل دادند و باقیمانده آثار «عبودیت» لژهای جهانی را هم از خود دور کردند. اینان که جلسات خود را در محل انجمن اخوت تشکیل می‌دهند، نام محل تشکیل جلسات خود را «معبد» و «کارگاه» گذاشته و کسانی را به عضویت می‌پذیرند که قبلاً با سازمان جهانی ماسونیزم پیوندی، نداشته باشند. و بدین ترتیب تا امروز بفعالیت خود ادامه می‌دهند.

انشعابون عضولتر «ستاره سحر» پس از اینکه از طرف اتحادیه **دولتر آلمانی** «لژهای آلمان» برسمیت شناخته شدند، مستقیماً ارتباط **ستاره سحر - ناهید** خود را با مرکز این سازمان جهانی برقرار کردند. چهل نفر مذکور و هم‌چنین لژ تابعه آنها در ایران نیز مورد تأیید لژهای انگلیسی و فرانسوی قرار گرفت و پس از اعلام استقلال، حق آمدورفت در لژهای فعال ایران، بآنان داده شد.

اتحادیه لژهای آلمانی نام لژ «ستاره سحر» را در ردیف لژهای جهانی خود به شماره ۸۶۷ و سال تأسیس آنرا ۱۹۶۰ ثبت کرد. در سالنامه اتحادیه مذکور آدرس لژ را: تهران - خیابان تخت جمشید شماره ۱۶۴ و تلفن مأمور ارتباط و واسطه‌را سناتور امیر حکمت ۸۱۹۶۴ معرفی کرده است. در سالنامه سال ۱۹۶۴ سه رهبر این لژ را:

- ۱ - سناتور مهندس شریف امامی با تلفن‌های ۴۲۰۵۵-۸۱۹۹۴
  - ۲ - ابوالحسن معدل - تجریش - خیابان ملک پور نمره ۸۷ تلفن ۸۵۲۳۳۸
  - ۳ - قاسم لاجوردی - خیابان ژنرال زاهدی نمره ۶۸ تلفن ۴۰۷۶۵
- در لژ «ستاره سحر» این‌عده از افراد مشهور و مؤثر در انشعاب معرفی شده‌اند:
- ۱ - مهندس شریف امامی - رئیس مجلس سنا
  - ۲ - سناتور دکتر علی امیر حکمت
  - ۳ - سناتور اشرف احمدی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

این تصویر در تالار علنی مجلس سنا در لحظه ای که دکتر سعید مالک رئیس سنی مجلس سنا ، انتخاب ریاست سنا را به شریف امامی تبریک می گوید ، برداشته شده است

- ۴ - عباس آرام وزیر خارجه سابق و سفیر کبیر ایران در لندن
- ۵ - قدس نخعی وزیر دربار اسبق و سفیر کبیر ایران در واتیکان
- ۶ - دکتر سید مهدی پیراسته سفیر کبیر ایران در بلژیک
- ۷ - سناتور مطیع الدوله حجازی
- ۸ - همایون بهادری
- ۹ - ابوالحسن معدل عضو شرکت نفت
- ۱۰ - قاسم لاجوردی - بازرگان
- ۱۱ - دکتر شفیع امین وکیل مجلس شورایی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اسامی سایر اعضای این دولتر و منشعبین و هم‌چنین شرح اقدامات و فعالیت های آنان در جلد چهارم این کتاب به تفصیل خواهد آمد .

هیست‌رهیری لژ «ستاره سحر» با اجازه اتحادیه لژ های آلمانی در سال ۱۹۶۴ لژ دیگری بنام «ناهید» تشکیل دادند . مشخصات این لژ که از لژ های تابعه «ستاره سحر» معرفی شده :

تهران - قلعهک خیابان امیر حکمت نمره ۳-۸۰ - دکتر علی امیر حکمت
تلفن ۸۱۱۳۱ می‌باشد.

اکنون که از تشکیل لژ های آلمانی ، انشعاب و استقلال و الحاق مجدد دولتر به سازمان های ماسونی جهانی آگاه شدیم ، به معرفی دواستاد اعظم مادام العمر گراند لژ مستقل ایران ، می پردازیم :

نخستین استاد اعظم نخستین استاد اعظم گراند لژ مستقل ایران ، حسین علاء سیاستمدار مشهور ایران بود . وی که از بیست سالگی تاروژی که پدر و حیات گفت صاحب مشاغل مختلف و حساس مملکتی بود در امریکا با سازمانهای فراماسونی پیوست . حسین علاء که بلافاصله پس از خاتمه تحصیل وارد کارهای دولتی شده بود فقط تا یکسال بعد از تاجگذاری اعلیحضرت فقید ، رضاشاه کبیر شغل و مقام دولتی نداشت . ولی از آن پس مرتباً شغل مقامات گوناگون ، از جمله مدتها سفیر کبیر ، وزیر ، و صاحب مقام های عالییه دیگر دولتی بود .

حسین علاء در تمام دوران فعالیت سیاسی و اجتماعی خود - پس از بازگشت به ایران با تقی زاده ، حکیم الملک و سایر فراماسونهای متنفذ و سرشناس مملکتی ارتباط دائم داشت و بایاری و همفکری آنان امور مملکتی را اداره می کرد .

حسین علاء قبل از اینکه در لژ مهر و گراند لژ مستقل ایران بدریافت مقام «استاد اعظم» نایل شود از لژ آینده آل جهانی صاحب عالیترین عنوان یعنی مقام فراماسونری «مادام العمر» شده بود . نامه ای که وی در روز ۲۲ اوت ۱۹۵۱ در جواب استاد اعظم این لژ نوشته عیناً نقل می شود :

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

حسین آلا، نخستین استاد اعظم
لژیستل ایران

تهران ۲۲ اوت ۱۵۹۱

عالیجناب آقای حنا بی‌راشد استاد بزرگ با عنوان مادام‌العمر، لژیسته‌آل
جهانی قاهره.

آقای جواهری، منشی سازمان جهانی ایده‌آل در تهران نیات محبت آمیز
شمارا در مورد اعطای عالیترین درجه ماسونری به اطلاع من رسانید.

ضمن سپاس از قصد التفات آمیز شما خاطر نشان می‌سازم که این افتخار بزرگی
را که نصیب من می‌سازید قبول می‌کنم و همکاری برادرانه خود را اعلام می‌دارم و
متذکر می‌گردم که انتظار دارم از نقطه نظرهای عاقلانه و برادرانه ماسونری شما
استفاده می‌برم و سعی می‌کنم مستقیماً وظایف خود را انجام داده و به ایده‌آل خود

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

و به صلح، آزادی، برادری و برابری خدمت کنم. استاد بزرگ امیدوارم صمیمانه-ترین احساسات برادرانه مرا و همچنین احترامات فائقه‌ام را بپذیرید. حسین علاء بطوری که پرویز صدیقی منشی مخصوص مرحوم علاء اظهار می‌داشت جواب نامه فوق را که به زبان فرانسه تهیه شده، امیرعباس هویدا که از دوستان و افراد مورد علاقه حسین علاء نخست‌وزیر وقت بود انشاء و نوشته است. این نامه که روز ۳۰ اوت ۱۹۵۱ در قاهره به استاد اعظم لژ ایده آل جهانی رسید، در دفتر لژ با شماره ۹۹۸ به ثبت رسیده است و فتوکپی آن در سفر سال ۱۳۳۷ شمسی نگارنده به مصر بدست آمد.

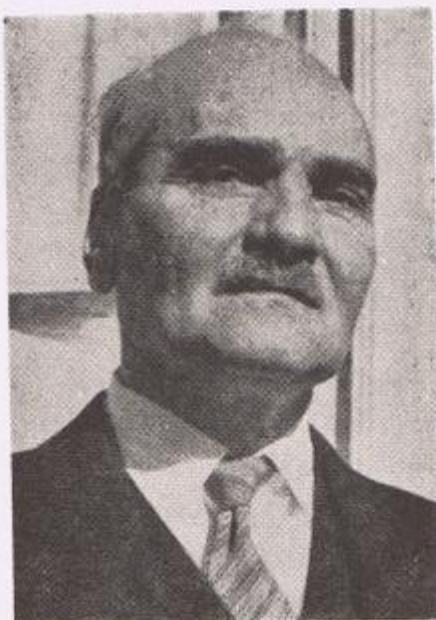
دومین استاد اعظم گراند لژ مستقل ایران، سید حسن تقی‌زاده یکی از بنیان‌گذاران لژهای آلمانی در ایران است. وی که یکی از بازماندگان انقلاب مشروطیت در ایران بشمار می‌رود، نخستین بار در سال ۱۹۰۷-م (۱۳۲۵-ه) وارد لژیون‌های ایران شده و پرونده او در دوسیه شماره ۲۵ کارتن شماره ۵ بایگانی لژ به ثبت رسیده است. بعد از وقایع شهریور ۱۳۲۰، هرگاه در نشریات فارسی زبان و محافل و مجالس سیاسی ذکری از سازمانهای فراماسونری و فراماسونهای معروف ایران می‌شد، نام سید حسن تقی‌زاده در ردیف اول قرار داشت.

چنانچه در سال ۱۳۲۷ که از طرف عباس اسکندری شدیدترین حملات علیه فراماسونها در مجلس شورای ملی صورت می‌گرفت، وی در استیضاح روز سی‌ام دی‌ماه و در جلسه ۱۳۵ مجلس شورای ملی هنگامیکه در باره (نفوذ استعماری بریتانیای کبیر بوسیله فرقه فراماسون در ایران^۱) بحث می‌کند، نام عده‌ای از فراماسونهای ایرانی از جمله (حکیم‌الملک - تقی‌زاده - نجم‌الملک^۲)

۱ - نفت و بحرین با عباس اسکندری در خدمت مجلس پانزدهم ص ۳۵۵

۲ - در مدت بیست سالی که مشغول تحقیق در باره فراماسونری در ایران بودم، جز در همین استیضاح و نطق عباس اسکندری هیچگاه به نام نجم‌الملک برخورد نکردم.

سید حسن تقی‌زاده فراماسون شصت‌ساله
ودومین استاد اعظم (مادام‌المر)
مختراندوز مستقل ایران

را می‌برد^۱.

سید حسن تقی‌زاده در جواب عباس اسکندری در جلسه هفتم بهمن ۱۳۲۷
می‌گوید:

«حالا فقط نسبت به آنچه راجع به خودم است جواب مختصری می‌دهم و
با حرف‌های دیگر ایشان که قسمت اعظم آن پاک افسانه بود و بس، مانند داستان
موهوم فراماسون و حمله به اشخاص صالح درجه اول این مملکت که از ابرار و
اخیار مملکت هستند، یا قصه‌های جن و پری دیگر کاری ندارم»^۲

۱ - رجوع شود به جلسه روز یکشنبه سوم بهمن ۱۳۲۷ مجلس شورای ملی - همچنین
فصل می‌ودوم همین کتاب.

۲ - مذاکرات مجلس شورای ملی جلسه سوم بهمن ۱۳۲۷

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

با اینکسکه سید حسن نقی‌زاده در جلسه علنی مجلس
نخستین اشاره به شورای ملی، فراماسونری در ایران را (داستان موهوم)
فراماسونری دانسته و بحث در باره آنرا وسیله «حمله به اشخاص صالح
در ایران درجه اول مملکت» می‌داند با اینحال خود ایشان در یکی
 از شماره‌های مجله یادگار از فراماسونری یاد کرده و تنها
 راه نجات مملکت را، تشکیل جمعیت فراماسون در ایران می‌داند. وی
 می‌نویسد:

«چهارم تشکیل جمعیتی برای ترویج حیثیت و شرف و راستگویی و اجتناب
 از دروغ و دسیسه و نفاق و خودداری از مبالغه و اظهارات بی‌اساس و بی‌دقتی و
 احتراز از مسامحه و پرهیز از غیبت و تمامی و مخصوصاً ترك مطلق تعارفات بی
 حقیقت رویا روی (که از بدترین مفسد اخلاقی این ملت است) چه در کلام و عمل
 و چه در کتابت.

اگر چنین انجمنی از مردمان صاحب‌دل و منزّه به وجود بیاید و به طور ثابت
 و مستمر گذشته از تبلیغ قولی سر مشق مشهودی به دیگران نشان بدهد قطعاً در
 ایجاد نهضت اخلاقی بی‌اثر نخواهد بود و مانند تأثیر محفل بناهای آزاد در انگلستان
 و فرقه «دوستان» یا «کویکرها» در بنای اخلاقی «انگلند جدید» در مشرق ممالک
 متحده امریکا و همچنین در خود انگلیس انقلاب اخلاقی تدریجی به وجود خواهد
 آورد ... علامت اصلاح اخلاق راستگویی موقوف کردن تعارفات و تملقات رویا-
 روی، تقید شدید به نظم در وقت، حفظ وعده و حضور در سر وقت، حفظ قبول،
 سر بلندی و سرفرازی، عدم تلون و تبعیت در عقاید از ارباب نفوذ و ورزش با قدرت
 و ایجاز در کلام و اکتفا به حد لازم است و هر وقت ما اثری از این صفات در جمعی
 از جوانان خود دیدیم بالنسبه امیدوار می‌شویم و البته برای اینکار بهترین وسیله
 تشکیل جمعیت اخوانی است که مراتب حفظ صفات در همدیگر باشند و با تشویق

و احترام دارندگان صفات و تحفیر و طرد متخلفین^۱

از جمله اقدامات جالبی که فراماسونهای عضو این گرانند
يك اقدام جالب لژ آنرا بخود منسوب می‌کنند، مصاحبه مطبوعاتی معروف
 «سید طیب حسین» سفیر کبیر پاکستان در ایران است. طیب
 حسین که به علت اقامت دو دوره مأموریت چهارساله در ایران، رنگه و خوی
 ایرانی بخود گرفته بود، از جمله دیپلماتهای پاکستانی است، که تلاش فراوانی
 برای نزدیکی دو کشور مسلمان ایران و پاکستان بکار برد. وقتی دوران مأموریت
 وی در ایران پایان می‌یافت، بدوستان ایرانیش گفته بود، که پس از بازنشستی
 به ایران باز می‌گردد و بقیه ایام عمرش را در ایران می‌گذراند. سید طیب حسین
 که به عضویت لژ فراماسونری «وفا» درآمد بود، پس از اینکه دولت پاکستان
 در سازمان ملل متحد نسبت به عضویت نماینده بحرین در یونسکو رأی موافق داد،
 درصدد برآمد این اقدام زبان بخش دولت متبوع خویش را در ایران ترمیم کند.
 زیرا پس از آنکه نماینده پاکستان در یونسکو به عضویت بحرین در این سازمان
 جهانی رأی داد، اولیای دولت ایران درصدد برآمدند که اقدامات شدیدی اتخاذ
 کنند. طیب حسین که در جلسات داخلی لژ «وفا» و سایر لژهای گرانند لژ مستقل
 ایران، مورد انتقاد قرار گرفته بود، ضمن مصاحبه‌ای با خبرنگار روزنامه
 آیندگان، مجمع الجزایر بحرین را جزء لاینفک ایران دانسته و چنین گفت:
 «پاکستان بتوصیه‌های یکی دو دولت برای شناسایی بحرین و ایجاد رابطه
 سیاسی بازرگانی با این جزیره کوچکترین اهمیتی قائل نیست و کماکان برای رفت
 و آمدهای خود با بحرین قبلاً با دولت ایران مشورت می‌کنند زیرا پاکستان معتقد
 است که بحرین قسمتی از خاک ایران است و الحاق آن بخاک ایران از خواسته‌های دولت
 و ملت پاکستان است»^۲

طیب حسین سفیر کبیر پاکستان در تهران به خبرنگار آیندگان گفت «دولت

۱ - مجله بادگار شماره ۱۰ سال پنجم ص ۱۳.

۲ - آیندگان شماره ۱۶-۱۴ دیماه ۱۳۴۶

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

من فقط عنوان خلیج فارس را برسمیت می شناسد و در کلیه مکاتبات خود برای دریای جنوب ایران از این نام استفاده می کند. و اگر تاکنون در چند مورد بعضی از جرایم پاکستان به خلیج فارس نام خلیج عربی داده اند اشتباه مترجمان آن نشریه ها بوده است که همین خبر خیر گسزاریه های مقیم کشور های عربی

را نقل کرده بودند و البته در این زمینه پاکستان از دولت ایران معذرت خواسته است» چندی بعد از این مصاحبه ، یکی از استادان لژ مهر از اقدام طیب حسین ستایش کرد و تذکرات پی در پی برادران فراماسونش را در انجام این مصاحبه مؤثر دانست . دولت پاکستان نیز از آن پس ، نظر سفیر کبیر خود در ایران را صحیح دانست و بعدها هم پرزیدنت ایوب خان، سیادت ایران را در خلیج فارس و حقایقیت ایران را نسبت به مالکیت مجمع الجزایر بحرین صحیح و اصولی دانست .^۱

۱ - پس از رأی نماینده پاکستان در سازمان یونسکو ، وزارت خارجه ایران ، علیه این اقدام نماینده هم پیمان ایران «درستشو» و «پیمان عمران منطقه ای R.C.D» اعتراض کرد . پرزیدنت ایوبخان برای اینکه از حقایقیت ایران در مجمع الجزایر بحرین آگاه شود، از سفیر کبیر ایران خواست تا اسناد و مدارک و با کتاب مستندی که دولت و وزارت خارجه ایران دارد ، برای او بفرستند . وزارت امور خارجه ایران بعد از مدت ها ، کتاب «بحرین» بزبان انگلیسی ، تألیف دکتر فریدون آدمیت ، دیپلمات بیکار و خانه نشین وزارت خارجه را برای پرزیدنت ایوبخان فرستاد .

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

کارگردانان لژهای چهارگانه (مهر - آفتاب - صفا - وفا) بر نامه دو ماهه سعی دارند، همه آداب و رسوم و تشریفات متداوله در لژهای جهانی را اجراء کنند. ایشان که اکثراً در لژهای خارج از ایران فراماسون شده‌اند، در ایران برای اجرای برنامه‌های منظم و از پیش تعیین شده، سعی فراوان دارند. برای نمونه يك بر نامه دو ماهه لژهای فوق را نقل می‌کنیم:

بر نامه دو ماهه:

برادرگرامی

بر نامه تا آخر دیماه ۱۳۴۶ را بشرح زیر به استحضار می‌رساند:

لژ وفا - تنصیب	۱۳۴۶	۱۱	آذر	شنبه
» مهر - جلسه اداری	»	»	»	یکشنبه ۱۲
» آفتاب - تنصیب	»	»	»	سهشنبه ۱۴
» وفا - بر نامه بعداً اعلام خواهد شد	»	»	»	شنبه ۱۸
» صفا - جلسه اداری	»	»	»	یکشنبه ۱۹
تعطیل	»	»	»	سهشنبه ۲۱
» وفا - سخنرانی	»	»	»	شنبه ۲۵
» آفتاب - جلسه اداری	»	»	»	یکشنبه ۲۶
» صفا - تنصیب	»	»	»	سهشنبه ۲۸
تعطیل است	»	»	»	شنبه ۲ دیماه
» مهر - جلسه اداری	»	»	»	سهشنبه ۵
» وفا - بر نامه بعداً اعلام خواهد شد	»	»	»	شنبه ۹
» صفا - جلسه اداری	»	»	»	یکشنبه ۱۰
تعطیل است	»	»	»	سهشنبه ۱۲
» وفا - بر نامه بعداً اعلام خواهد شد	»	»	»	شنبه ۱۶
» آفتاب - ارتقاء	»	»	»	سهشنبه ۱۹

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

شنبه ۲۳ دی ماه ۱۳۴۶ لژ وفا - تنصیب - شام عمومی در انجمن

سه‌شنبه ۲۶ » » آفتاب - تنصیب

شنبه ۳۰ » » وفا - برنامه بعداً اعلام خواهد شد

در صورتی که تشکیل جلسات دیگری ضرورت پیدا کند بموقع توسط دبیر مربوط اطلاع داده خواهد شد .

ساعت شروع جلسات همیشه شش بعد از ظهر می باشد - توجه آن برادر ارجمند مخصوصاً علاقمندی و کوشش در حضور موجب کمال امتنان خواهد بود .

کارگردانان و بنیان‌گذاران لژهای وابسته به اتحادیه لژهای **فراماسونهای عضو** آلمان ، از نخستین روز فعالیت خود سعی کردند ، در میان **چهار لژ گراند لژ** طبقه روشنفکر مملکت و دانشگاهیان نفوذ و رسوخ کنند . **مستقل ایران** استادان این لژ برای انتخاب اعضای جدید اهمیت خاصی قائل هستند و برای پذیرفتن يك عضو جدید ، مقررات و شرایط دشواری در نظر گرفته‌اند . چنانچه برای پذیرفتن يك عضو جدید ، می بایستی اقداماتی بشرح زیر معمول گردد :

۱ - لژهای فوق‌الذکر عضو غیر ماسون و در خواست‌کننده عضویت را (جوینده) می خوانند ، در حالیکه در لژهای تابع انگلیسی ها ، اینگونه افراد را (بیگانه) می گویند .

۲ - هنگامیکه جوینده ای تقاضای عضویت در لژ را می کند و یا يك استاد لژ پیشنهاد عضویت فرد جدیدی را مطرح می سازد ، درخواست یا پیشنهاد به يك کمیسیون تحقیق که مرکب از افراد زیرند ارسال می شود :

الف - ناظر اول و راهنمای لژ .

ب - دو برادر عضو

ج - یکی از اعضای هیئت رهبری لژ .

اینجده که بموجب آراء جلسه عمومی لژ انتخاب می شوند تقاضای (جوینده)

را مورد بررسی قرار می‌دهد.

۳ - استاد ، ضامن عضو جدید ، باید مسئولیت ضمانت :

الف - اخلاق و شایستگی

ب - تعهدات مالی

ج - رفتار و درجه اطاعت از دستورات و اوامر را قبول و تعهد کنند

۴ - قبل از اینکه قبولی (جوینده) اعلام شود ، بایستی شرح حال او را همراه

باسوابق و صفات و مخصوصاً شایستگی وی برای عضویت در جرگه (بنابان آزاد) اعلام کنند .

۵ - تقاضای (جوینده) در شورای صاحب منصبان مطرح می‌شود .

۶ - اگر شورای صاحب منصبان لژ که از اعضای هیئت رهبری تشکیل شده

است عضویت (جوینده) را رد کرد به استاد معرف و ضامن توصیه می‌کند که پیشنهاد خود را مسترد دارد .

۷ - در صورت قبولی عضویت (جوینده) پیشنهاد استاد ضامن و معرف را به

جلسه شاگردان ارجاع می‌کند .

۸ - اگر در جلسه عمومی اعتراضی نشد ، رئیس کمیسیون پذیرش ، به برادر

معرف می‌گوید تا مدارک زیر را از عضو جدید بگیرد :

الف - شرح حال کامل خود با ذکر محل سکونت .

ب - مشاغل مختلفی که جوینده داشته است .

ج - رونوشت شناسنامه و ۳ قطعه عکس .

د - تکمیل اوراق پرسشنامه .

۹ - در لژهایی که به گرانده لژهای جهانی بستگی دارند ، نسخه‌ای از اوراق

هویت (جوینده) و یا (بیگانه) را به زبانی که آن گرانده لژ با آن زبان کار می‌کند ،

تکمیل کرده و به مرکز لژ می‌فرستند .

قبل از تشکیل گرانده لژ مستقل ایران ، اینگونه اوراق به آلمان فرستاده

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

می‌شد ولی بعد از اعلام استقلال ، اوراق تکمیلی را به کمیسیون تحقیق فرستاده ، پس از تصویب (استاد اعظم) و قبول عضویت (جوینده) به معرف و ضامن اطلاع می‌دهند که نشریات و اوراق اولیه را در اختیار عضو تازه بگذارند.

در تمام دورانی که این نشریات انجام می‌شود ، تا لحظه قبل از ورود (جوینده) به لژ اسم و عکس و شرح حال (جوینده) در معرض اظهار نظر همه فراماسونها قرار می‌گیرد . اما پس از قبولی عضویت جوینده ، کلیه گزارش‌های کمیسیون تحقیق و ضامن قبل از ورود (جوینده) به لژ نابود می‌شود .

۱۰ - بعد از اینکه همه مراسم انجام و تحقیقات کامل شد ، ابتدا رئیس کمیسیون تحقیق ، جوینده را به جلسه‌ای که خود او و دو عضو دیگر در آن حضور دارند ، دعوت می‌کند و با او به بحث و گفتگو می‌پردازد ، تا بار دیگر صلاحیت و شایستگی او را حضوراً تأیید کنند . در این جلسه مقدماتی پیرامون تشکیلات و هدفهای بنیادین آزاد و فراماسونری جهانی را با تازه وارد در میان می‌گذارند . چنانچه او پس از این گفتگوها باز هم داوطلب ورود به جرگه ماسونها بود ، او را وارد لژ می‌کنند و در غیر این صورت موضوع عضویت (جوینده) مسکوت می‌ماند .

۱۱ - چهار هفته قبل از اخذ رأی مخفی ، در جلسه شاگردان ، مشخصات کامل داوطلب در اختیار اعضای جلسه قرار می‌گیرد . هنگام اخذ رأی اگر يك هفتم آراء اخذ شده مخالف پذیرش جوینده بود ، درخواست رد شده ، تا يك سال پس از تاریخ اخذ رأی نمی‌توان عضویت او را تجدید کرد .

۱۲ - اگر تازه وارد تا شش ماه برای تنصیب و انجام نشریات حاضر نشد ، پرونده او به شورای صاحب منصبان فرستاده می‌شود ، تا نسبت به داوطلب نظر بدهند .

۱۳ - در صورت اعلام قبولی همه نشریات ورود با چشم بسته به ترتیبی که در فصول جلد اول شرح داده شد - انجام می‌شود.

در گرانند لژ مستقل ایران، برای فرزندان فراماسونهای
مشخصات ۱۲۳ عضو قدیمی به خصوص فرزندان اعضای لژ بیداری ایران اهمیت
 زیادی قائل هستند. شورای استادان و هیئت رهبری،
 اینگونه افراد را (شیر بچه‌گان) می‌نامند و عضویت آنها را بر سایر داوطلبان و با
 پیشنهاد شونندگان مقدم می‌دانند. بدین سبب در بین ۱۲۳ عضو چهار لژ (مهر -
 آفتاب - وفا - صفا) عده‌ای از فرزندان لژ بیداری وجود دارند که از جمله آنها
 فرزندان و نوق الدوله (علی و نوق) و قوام السلطنه (هادی قوام) را بایستی نام برد.
 در بین اعضای چهار لژ فوق‌الذکر که اسامی و مشخصات آنها تا پایان سال
 فراماسونی (۱۳۴۶-۱۳۴۷) بدست آمده است و عیناً نقل خواهد شد، هفت استاد
 فراماسونی آلمان هستند که به نظر می‌رسد، این عده از مؤسسين لژ آلمانی‌زبان
 آفتاب (قبل از اعلام خودمختاری) بوده‌اند.
 این گروه که هنوز هم نامشان در بین اعضای لژ آفتاب نوشته می‌شود
 عبارتند از:

- فن شبالات - شنگل - فوگل - کرمر - لاکروا - مولر - واناشافت .
 علاوه بر اینها دو خارجی دیگر، یکی «سید طیب حسین» سفیر سابق
 پاکستان در تهران و دیگری (ژوزف بو) تبعه سوریه را نیز بایستی نام برد.
 از ۹ نفر مذکور که بگنزریم، بقیه یکصد و چهار نفر عضو لژهای چهارگانه
 هستند که در بعضی از لژهایش نفر زیر، در دو لژ عضویت دارند.
 ۱ - نصرالله انتظام و مهندس رضاکیوانی، در لژهای مهر و وفا
 ۲ - ابوالحسن حکیمی و ادوارد ژوزف در لژهای مهر و صفا
 ۳ - عبدالله انتظام و دکتر جمشید مقخم در لژهای وفا و صفا
 بدین ترتیب در چهار لژ گرانند لژ مستقل ایران تا پایان سال فراماسونی ۱۳۴۶ -
 ۱۳۴۷ یکصد و بیست و سه فراماسون ایرانی و خارجی به شرح زیر فعالیت می‌کردند:

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

۱- لژ مهر ۴۲ عضو

۲- لژ آفتاب ۳۱ «

۳- لژ وفا ۳۵ «

۴- لژ صفا ۱۵ «

اینک به نقل اسامی ۱۲۳ عضو ایرانی و خارجی گرانند لژمستقل ایران ،
مستخرج از اسناد رسمی دبیرخانه لژ می پردازیم :

لژهای تابع قانون اساسی گرانند لژ ملی ایران

«لژ مهر»

الف :

آذین فر - حسن	آزیر - دکتر احمد
ابهری - دکتر علی	ادیبی - ابراهیم
اصفهانى - دکتر علی اکبر	اصفهانیان - حمید
انتظام - نصراله	

ب :

بختیار - آقاخان	بهمن - سیفاله
بیات - پرویز	

پ :

پویانی - محمدحسن	پیرنیا - دکتر حسین
------------------	--------------------

ت :

تقی زاده - سیدحسن	تهرانیان - احمد
-------------------	-----------------

ج :

جلیلی - سیدابوالحسن	جمال پور - علی
---------------------	----------------

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ح:

حریر فروش - فتاح

حکیمی - ابوالحسن

خ:

خسروانی - دکتر خسرو

د:

دری - محمد

ز:

زرین کفش - علی اصغر

زرین کوب - دکتر عبدالحسین

ژ:

ژوزف - ادوارد

ص:

صبا - نصراله (مختارالملک)

صدرزاده - مهدی

صفا - دکتر ذبیح‌اله

ع:

عرفان - محمود

ف:

فراتش - دکتر منوچهر

فرشی - محمدحسن

فلاح رستگار - احمد

ق:

قوام - محمد

ک:

کیوانی - مهندس رضا

فرخان - هوشنگ

فرمانفرمائیان - دکتر حافظ

در گرانند لژ مستقل ایران ، برای فرزندان فراماسونهای
مشخصات ۱۳۳ عضو قدیمی به خصوص فرزندان اعضای لژ بیداری ایران اهمیت
 زیادی قائل هستند . شورای استادان و هیئت رهبری ،
 اینگونه افراد را (شیر بچه‌گان) می‌نامند و عضویت آنها را بر سایر داوطلبان و با
ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد
 بدین ترتیب در بین ۱۳۳ عضو چهار لژ (مهر -

م :

مرشد - دکتر حسن
مطیر - محمود

ن :

نجفی عرب - سیف‌اله
نیامیر - کانلم

و :

ورزیده - حبیب‌اله

ه :

هاکوبیان - زاون
هما بو نفر - محمد

ی :

یار شاطر - دکتر احسان

« لژ آفتاب »

الف :

ارداقی - خسرو

اسکندانی - دکتر نفی

امیر حکمت - دکتر کیومرث

ب :

بو - ژوزف

ت :

تهرانی - دکتر منوچهر

ج :

جهان‌داری - کیکاووس

ح :

حکیم زاده - رضا

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ز :

زرباب خوئی - دکتر عباس
زند - اسمعیل
زند - دکتر امیر حسن
زند - شاهرخ

س :

سلطان زاده پسیان - دکتر حسینعلی

ش :

شیلارت-فن فرانتز کئورک (در آلمان) شتگل - والتر (در آلمان)
شیبانی - دکتر احمد علی
شیبانی - دکتر امیر

ف :

فخر طباطبائی - غلامحسین
فوکل - دکتر تئودور (عضو افتخاری)

ک :

کرمر - دکتر کئورک (در آلمان) کورس - حسن

ل :

لاکروا - دکتر هانز ورنر (در آلمان)

م :

ملك اصلايان - دکتر امانوئل
مولر - بورنر (عضو افتخاری)
میکنده - مهندس غلامعلی
میکنده - فریدون

ن :

نبوی - مهدی

و :

وانشافت - اسکار (در آلمان)

ه :

هربا - گرت (در آلمان)

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

«لژ وفا»

الف :

اخوت - محمد
امینی - ایرج
انتظام - نصراله

پ :

بجستانی - مهندس کاظم
بهرامی - علی اکبر
بیگلری - احمد علی

پ :

پورنسکی - دکتر رسول

ت :

تاج بخش - منوچهر

ج :

جهاننداری - کینکاووس

ح :

حافظی - دکتر مسعود

ز :

زریاب خوئی - دکتر عباس

زرین کفش - علی اصغر

س :

سیاح - حمید

ش :

شاهمیر - مهندس نصرت‌الله

ص :

صبا - نصرالله (مختارالملک) صدوقی - دکتر حسین

صفائی - دکتر جواد

ط :

طباطبائی یزدی - عبدالله طیب حسین - سید

ع :

علا - دکتر فریدون

غ :

غفاری - حسنعلی (معاون‌الدوله)

ق :

قوام - هادی قدی - مهندس حسن

ک :

کیوانی - مهندس رضا

گ :

گنجه - مهندس رضا گوهریان - مهندس ابوطالب

م :

مسعود - قیصر مشیری - علی

مفخم - دکتر جمشید ملک مدنی - سید هاشم

و :

وارسته - عباس وثوق - علی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

«لژ صفا»

الف:

اتحادیه - یوسف .
 اردلان - دکتر اسماعیل
 اسدی لشکرودی - نصرت الله .
 امیر ابراهیمی - دکتر جهانگیر .
 امیری - عنایت الله .
 امین - سید جعفر .
 انتظام - عبدالله .

ح :

حکیمی - ابوالحسن .

ژ :

زوزف - ادوارد .

ش :

شفیعاها

ص

صفائی سمائی - عبدالعلی

م :

مشکوئی - مهندس محمدولی

مفتاح - حسین

مفخم - دکتر جمشید

مقیم - محمد

ه :

همایونفر - دکتر علی اصغر

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

آئین نامه لژ مهر

لژ مهر که در هفدهم بهمن ۱۳۳۸ در تهران تأسیس شده بود، پس از اینکه استادان فراماسونی آلمان، منشور تأسیس لژ را که بآن «نور» می‌گویند به ایران آوردند، نخستین کار مهمی که لژ مهر انجام داد، تهیه آئین نامه‌ای برای لژ مذکور و سایر لژهایی که از آن پس تشکیل می‌شد، بود. تهیه این آئین نامه پنج ماه به طول انجامید و چون پایان آن مصادف با تعطیلات لژها بود، قرار شد، در آغاز سال ماسونی بعد (شهریور ۱۳۳۹ - خرداد ۱۳۴۰) مطرح شود. در نتیجه آئین نامه مذکور در جلسه عمومی شاگردان در تاریخ ۱۵ آذر ۱۳۳۹ به تصویب رسید. در آن روز استاد لژسید حسن تقی‌زاده و دبیر لژغلامعلی میکده بود. پس از تصویب آئین نامه مذکور در «جلسه عمومی»، هیئت رهبری آنرا برای تصویب به شورای اداری لژ بزرگه ایران^۱ فرستاد و این سازمان نیز آئین نامه پیشنهادی را به تصویب رسانید و ذیل آن را آقایان عبدالله انتظام با سمت «استاد بزرگ» و تقی اسکندانی با سمت «دبیر بزرگ» امضاء کردند. متن آئین نامه لژ مهر که از باقی‌مانده اوراق یک شرکت مقطعه کاری به دست آمده است^۱، در اینجا عیناً نقل می‌شود:

۱- از یک همکار مطبوعاتی که این آئین نامه را در اختیار نگارنده گذارده است مصیبتانه
سیاسگزارم.

آئین نامه

لژمهر

در

شرق تهران

مصوب

۱۵ آذر ماه ۱۳۳۹

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

فهرست آئین نامه

از ماده	تا ماده	
۱	۴	مقدمه
۵	۷	فصل اول - اعضای لژ
۸		فصل دوم - تشکیلات لژ
۹		جلسه استادان
۱۰	۱۳	الف - وظائف نفتیش
۱۴		ب - وظائف اداری
۱۵	۱۶	ج - وظائف قضائی
۱۷		جلسه رفیقان
۱۸	۲۱	جلسه شاگردان (جلسه عمومی)
۲۲	۲۸	استاد لژ
۲۹	۳۰	هیئت رهبری
۳۱	۳۳	- شورای صاحب منصبان : وظائف صاحب منصبان
۳۴		قائم مقام استاد لژ
۳۵	۳۶	ناظران

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۳۸	۳۷	خطیب
۴۱	۳۹	دبیر
۴۴	۴۲	خزانه‌دار
	۴۵	امین خیریه
	۴۶	برادر راهنما
	۴۷	استاد تشریفات
	۴۸	نگهبان
	۴۹	کتابدار و بایگان
	۵۰	برادر مأمور موسیقی
	۵۱	سرایدار
از ماده	تا ماده	فصل سوم :
۶۴	۵۲	الف - جوینده - تنصیب - عودت - مستعفی
۶۷	۶۵	ب - ارتقاء - اعتلاء
		فصل چهارم - مقررات مالی
۷۶	۶۸	الف - عایدات
۸۰	۷۷	ب - مخارج
۸۴	۸۱	ج - دارائی
۸۹	۸۵	د - حسابداری
		فصل پنجم :
۹۵	۹۰	الف - تخلف - کیفر
	۹۶	ب - فدردائی
۹۹	۹۷	ج - استعفا
	۱۰۰	د - انحلال
۱۰۲	۱۰۱	ه - مقررات نهائی

مقدمه

ماده ۱ - لژ مهر که در تاریخ ۱۷ بهمن ۱۳۳۸ در شرق تهران تأسیس شده است تابع لژ بزرگ ایران می باشد .

ماده ۲ - بر طبق اساسنامه لژ بزرگ ایران اعضای این لژ آئین بنائی آزاد را از روی اصول موسوم به «سن‌زان» در سه رتبه شاگردی رفیق و استادی مجری می دارند و بنابراین لژ مهر از هر جهت قانونی و کامل می باشد .

ماده ۳ - تشکیل این لژ در حدود قوانین و مقررات کشور ایران صورت گرفته است .

ماده ۴ - هدف لژ مهر عبارت است از :

- ۱ - سعی در بالا بردن سطح فکری و اخلاقی اعضای خود
- ۲ - عمل به اصول بشردوستی و نیکوکاری .
- ۳ - کوشش در توسعه و تقویت دوستی و برادری میان اعضای خود .
- ۴ - کوشش در اجرای اصول مندرج در قانون اساسی لژ بزرگ ایران و اطاعت از دستورهای آن .
- ۵ - کوشش در تربیت و تهذیب اخلاقی عامه .
- ۶ - بنایان آزاد وطن ایران بوطن خود از هر جهت علاقمند و وفادارند و دفاع از آزادی و استقلال و حفظ داخلی کشور را وظیفه مقدس خود می دانند .

فصل اول

ماده ۵ - اعضای لژ مهر عبارتند از اعضای رسمی مجاز و افتخاری .
 اعضای رسمی عبارتند از مؤسسين لژ و کسانی که بموجب مقررات این آئین نامه از راه تنصیب پذیرفته شده اند و یا برادری که باین لژ ملحق شده اند .
 عضویت مختار افتخاری از طرف لژ با اعطاء رسمی اعطاء می شود که دارای رتبه استادی بوده و خدمات شایانی به بنائی آزاد و لژ مهر کرده باشند .
 اعضاء افتخاری

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اعضائی هستند که از سایر لژها بعنوان افتخاری عضویت پذیرفته می‌شوند .
 ماده ۶- اعضای افتخاری دارای حق رأی مشورتی خواهند بود. اعضای افتخاری
 بجاسات دعوت می‌شوند و از ادای حق عضویت معاف هستند .
 ماده ۷- بنایان آزاد که بستگی به لژ بزرگ ایران دارند و یا به لژهای دیگر
 بستگی دارند می‌توانند در جلسات لژ مهر حضور یابند مشروط بر اینکه قبلاً بوسیله
 يك عضو رسمی باستاد لژ معرفی شده باشند . مهمانان عضو لژهای شناخته شده با
 ارائه ورقه عضویت خود که منطبق با اصول باشد با اجازه استاد لژ پذیرفته می‌شود.
 مهمانان مکلفند که انتظامات لژ را رعایت نمایند .

فصل دوم

تشکیلات لژ

ماده ۸- تشکیلات لژ عبارت است از:

- ۱ - جلسه استادان
  - ۲ - جلسه رفیقان
  - ۳ - جلسه شاگردان (جلسه عمومی)
  - ۴ - شورای صاحب‌منصبان
  - ۵ - هیئت رهبری
  - ۶ - استاد لژ
  - ۷ - کمیسیون تحقیق درباره جویندگان
  - ۸ - کمیسیون محاسبات
- تبصره - وظائف و اختیارات فوق در این آئین نامه تعیین شده است .

جلسه استادان

ماده ۹ - جلسه استادان بعنوان مقام ارشد لژ دارای وظائف تفتیس و اداری
 و قضائی می‌باشد .

الف - وظائف تفتیس

ماده ۱۰ - فقط جلسه استادان در موارد زیر بحث کرده و تصمیم می‌گیرد:
 ۱ - آنچه مربوط به رتبه استادی است .

۲ - آنچه مربوط به مراسم (Rituel) رتبه های سدگانه لژ می باشد .
ماده ۱۱ - جلسه استادان قبلا در موارد زیر بحث نموده بعد بجلسه شاگردان
پیشنهاد می نماید :

۱ - طرحهای مربوط به آئین نامه و مقررات و همچنین دستورها و اوامری
که برای لژ اجباریست .

۲ - بحث و اصلاح و قبول یارد طرح مراسم (Rituel) و تغییراتی که از
طرف هیئت رهبری پیشنهاد می شود .

ماده ۱۲ - برای انتخاب استاد لژ جلسه استادان سه نفر را نامزد کرده به جلسه
شاگردان پیشنهاد می نماید . همچنین پیشنهاد انتخاب صاحب منصبان و مقامات مهم
دیگر لژ و یا نمایندگان اعزامی به لژ بزرگ به عهده جلسه استادان است .

پیشنهاد شوندگان باید در جلسه شاگردان به اکثریت آراء انتخاب شوند .
تبصره - هر استادی حق دارد درخواست رأی مخفی نماید .

ماده ۱۳ - جلسه استادان دستور هائی را که شورای صاحب منصبان برای
نمایندگان اعزامی به لژ بزرگ یا به مجمع بنایان آزاد (Convent) پیشنهاد می کند
مورد بحث قرار می دهد و در صورت موافقت آنها را تأیید می نماید و بعداً گزارش
اقدامات آنان را می خواهد .

ب - وظایف اداری

ماده ۱۴ - جلسه استادان عهده دار امور مربوط باخذ رأی و پذیرش در رتبه های
سدگانه و تعلیمات در رتبه سوم می باشد بشرط تصویب لژ بزرگ و بنام لژ می تواند
بامقامات بنایان آزاد وارد مذاکره شده قرار داد ببندد . در مورد استعفاى عضوی
بحث کرده تصمیم بگیرد .

ج - وظایف قضائی

ماده ۱۵ - جلسه استادان بعنوان مقام ارشد باختلافات حاصله بین ارکان لژ
و باعضای آن رسیدگی کرده حل و فصل می نماید و در صورت لزوم امر را به شورای

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

اداری لژ بزرگ ارجاع می‌کند. رسیدگی به سوء تفاهم یا اختلاف نظر بین جلسه استادان و یکی از مقامات لژ یا بین یکی از این مقامات و استاد لژ به لژ بزرگ ایران ارجاع می‌شود.

ماده ۱۶ - جلسه استادان درباره برادرانی که از راه سوء نیت یا نفع شخصی از انجام وظیفه کوتاهی کرده یا دور از ادب و جوانمردی رفتار نموده اند یکی از طرق زیر اقدام می‌کند:

- ۱ - منع از حضور در لژ بمدت بیش از سه ماه
- ۲ - منع از انتخاب یکی از مشاغل لژ
- ۳ - عزل صاحب منصبی از مقام خود
- ۴ - برکنار ساختن از لژ

جلسه رفیقان

ماده ۱۷ - جلسه رفیقان از استادان و رفیقان لژ تشکیل می‌شود و وظیفه آن عبارت است از مذاکره و اخذ رأی درباره ارتقاء شاگردان به رتبه و تعلیمات مربوط باین رتبه. برادران رفیق مکلفند در جلسات تعلیماتی رتبه حضور یابند.

جلسه شاگردان (جلسه عمومی)

- ماده ۱۸ - از اجتماع کلیه برادران استاد و رفیق و شاگرد جلسه شاگردان یا جلسه عمومی تشکیل می‌گردد. وظایف و اختیارات آن بقرار زیر است:
- ۱ - اخذ رأی درباره پذیرش اعضای جدید (اعم از جوینده و افتخاری یا عضو لژ دیگر).
  - ۲ - اخذ رأی درباره پیشنهاد جلسه استادان دایر بانتخاب استاد لژ و انتخاب صاحب منصبان و انتخاب نمایندگان به لژ بزرگ.
  - ۳ - اخذ رأی درباره تمام مسائل مالی و میزان حق عضویت یا پرداختهای احتمالی پیشنهاد شده.

- ۴ - بحث در حسابهای صندوق خیریه و تصویب آنها که بجلسه عمومی پیشنهاد می‌شود .
- ۵ - اخذ رأی در سایر امور مربوط به لژ با استثنای مسائل اختصاصی بجلسه استادان .
- ۶ - برادران شاگرد و رفیق مکلفند که در جلسه های تعلیماتی بنائی آزاد حاضر شوند .
- ماده ۱۹ - برنامه جلسات لژ با قید موضوع و روز و ساعت کار دو ماه به دو ماه تهیه و طبع می‌شود. این برنامه باید افلاده روز قبل از اولین جلسه دو ماهه بوسیله پست به تمام اعضاء از روی آخرین آدرس که داده اند فرستاده شود .
- ماده ۲۰ - برادران موظف هستند که سر ساعت مقرر در برنامه در محل جلسه حاضر شوند . بر حسب مقررات هنگام انجام مراسم در لژ باید تمام برادران حاضر در ردیفهای معین قرار گیرند .
- برادرائی که نمی‌توانند در جلسه ای شرکت کنند قبلاً باید غیبت خود را کتباً یا بوسیله یکی از برادران با اطلاع استاد لژ برسانند .
- ماده ۲۱ - اگر برادری شش ماه متوالی از حضور در جلسات لژ بدون خبر و عذر موجه غیبت کند مستعفی محسوب می‌شود .
- برادران عضو لژ که در مسافرت یا خارج تهران اقامت دارند هر شش ماه یکبار غیبت خود را با اطلاع استاد لژ می‌رسانند.

استاد لژ

ماده ۲۲ - استاد لژ ورئیس و رهبر لژ بوده و مجری قوانین و سنن اصلی بنایان آزاد و آئین نامه لژ بوده و ریاست کلیه اجتماعات لژ با اوست . استاد شخص اول لژ است . اختیاراتش مبنی بر اعتماد برادران لژ با اوست . هرگز برتری خود را ظاهر نمی‌کند و چون برای رهبری اشخاص برگزیده می‌شود باید صاحب صفات

لازم برای چنین مقامی باشد. بی نظری، راستی و ملایمت رفتار او موجب بیگانگی و اتفاق برادران است.

ماده ۲۳ - در جلسه خاص که برای انتخاب صاحب‌منصبان تشکیل می‌یابد استاد لژ از بین سه نفر با کثرت آراء انتخاب می‌شود.

تبصره - تجدید انتخاب استادی ناسه دوره مجاز است.

ماده ۲۴ - استاد لژ بزرگ یا نماینده اوطی مراسم باشکوهی استاد جدید را در کرسی استادی مستقر می‌سازد.

ماده ۲۵ - هنگام تساوی آراء رأی استاد لژ قائم‌مقام اوقاطع است.

ماده ۲۶ - وظایف استاد لژ بقرار زیر است:

۱ - استاد همواره به تعلیمات اصولی بنائی در درجات سه‌گانه می‌پردازد.

۲ - هرگاه در جریان سال به جهتی از جهات محل صاحب منصبی خالی ماند استاد جانشین او را تعیین می‌کند.

۳ - دیپلمها و تصمیمات لژ و صورت جلسات هیئت رهبری در شورای صاحب منصبان را با اتفاق منشی و ناظران امضاء و مهر می‌نماید.

۴ - به خزانه‌دار و امین خیریه حواله صادر نموده و اسناد هزینه را امضاء می‌کند.

۵ - در مواردی که استاد استحقاق برادری با شخص مستمندی را تشخیص داد می‌تواند تا مبلغ دوهزار ریال باو کمک‌کنند و بعد به شورای صاحب منصبان گزارش دهد.

ماده ۲۷ - استاد لژ در خارج از جلسات کتیباً یا شفاهاً بشخصه یا با موافقت هیئت رهبری به برادرانیکه وظایف خود را بنحو احسن انجام داده‌اند تشویق و ترغیب می‌نماید.

ماده ۲۸ - استاد لژ می‌تواند برای حفظ انتظامات برادران ذیل را از شرکت در جلسات لژ محروم سازد:

۱ - کسانی که با وضعی مخالف آداب و ظاهر نامناسب وارد لژ می‌شوند.

- ۲ - کسانی که با رفتار خود در نظم اخلال می‌کنند و یا از اطاعت مقامات رسمی لژ سر باز می‌زنند .
- ۳ - برادرانی که با هم اختلاف دارند تا هنگام رفع اختلاف و سوء تفاهم .
- ۴ - کسانی که تحت تعقیب کیفری قرار گرفته‌اند تا هنگام صدور حکم نبرته یا منع تعقیب و یا مصالحه .
- ۵ - برادرانی که بدون عذر موجه حق عضویت خود را نپرداخته‌اند .
- ۶ - برادرانی که از طرف لژ در حال تعلیق هستند تا هنگام رفع تعلیق .

هیئت رهبری

ماده ۲۹ - هیئت رهبری مرکب است از: استاد لژ - قائم مقام او - ناظران اول و دوم و خطیب . در موارد لازم دبیر یا خزانه‌دار نیز ممکن است دعوت شوند. تصدی امور لژ و اداره آن بعهده این هیئت است و در موارد فوری می‌تواند تصمیم بگیرد .

هیئت رهبری نماینده رسمی لژ نزد مقامات رسمی بنایان آزاد و مقامات کشوری می‌باشد.

ماده ۳۰ - هیئت رهبری در مسائل انتظام که رازداری در آن صلاح باشد می‌تواند به موجب مصلحت بینی بدون اطلاع مراجع دیگر عمل کند . در خصوص قبول اعضای جدید غور بیشتر کرده در مورد شکایات و اتهامات دقت وافی نماید .

شورای صاحب منصبان

ماده ۳۱ - شورای صاحب منصبان تشکیل می‌شود از :

۱ - استاد لژ	۲ - قائم مقام استاد
۳ - ناظر اول	۴ - ناظر دوم
۵ - خطیب	۶ - دبیر
۷ - خزانه دار	۸ - امین خیریه

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۹ - راهنما
 ۱۰ - استاد تشریفات
 ۱۱ - نگهبان اول
 ۱۲ - نگهبان دوم
 ۱۳ - کتابدار و بایگان
 ۱۴ - مسئول موسیقی
 ۱۵ - برادر سرایدار

تبصره ۱ - برای اجرای مراسم افلا هفت صاحب منصب لازم است . تکثیر عده بسته بموارد احتیاج وعده اعضای لژی باشد . مقامات مذکور می توانند معاونینی هم داشته باشند .

تبصره ۲ - استادان لژ که دوره ریاستشان به پایان می رسد حقا عضو شورای صاحب منصبان می باشند و رأی آنها مشورتی است .

ماده ۳۲ - انتخاب صاحب منصبان قبل از خاتمه سال لژ در جلسه شاگردان که فقط باین منظور تشکیل می شود انجام می گیرد . تاریخ انجام تشریفات مربوط به مستقر ساختن آنان در مشاغل به عهده خود لژ است .

استاد لژ و صاحب منصبان برای مدت یکسال انتخاب می شوند و تجدید انتخاب آنان مجاز است لیکن هیچیک بیش از پنج سال در منصبی متوالی نمی مانند .
 ماده ۳۳ - هرگاه صاحب منصبی مجبور به غیبت از جلسه بشود باید قبلا استاد لژ را مستحضر سازد تا جانشین برای او تعیین کند .

هر صاحب منصبی که بدون عذر موجه سه مرتبه متوالی از جلسات شورای صاحب منصبان یا لژ غیبت کند مورد اخطار قرار می گیرد . در صورت دوام غیبت مقام او بلا متصدی تلقی شده جانشین برای او تعیین می شود .

وظایف صاحب منصبان

- ماده ۳۴ - قائم مقام استاد لژ هنگام غیبت استاد یا موقعیکه استاد این وظیفه را بلا محول می دارد جانشین او می شود . او عضو هیئت رهبری می باشد .
 ماده ۳۵ - در موقع غیبت استاد لژ و قائم مقام او ناظران جانشین آنان می شوند .

معمولاً هر يك نظم ردیف خود را بعهده می‌گیرند .
 ماده ۳۶ - امتیاز ناظران عبارت است از : ۱ - عضویت هیئت رهبری . ۲ -
 هنگام اجرای مراسم لژ با يك ضربه چکش از استاد لژ اجازه کلام می‌طلبند -
 ۳ - برای برادران ردیف خود از استاد لژ اجازه کلام می‌خواهد .
 تبصره - ناظران بدون اجازه استاد لژ ردیف خود را ترك نمی‌کنند تا آنکه
 جانشین برای ایشان تعیین شود .

خطیب باید شخص ادیب و بافضیلت و خوش بیان بوده دارای فکر آزاد و
 بیطرف باشد . درمواقع اجرای مراسم سه گانه دربارہ اصول و مرام بنایان آزاد و
 مصالح لژ نطق کرده و به برادرانیکه بهرتبه بالاتر پذیرفته می‌شوند از طرف لژ تبریک
 بگوید . هنگام بحث در مطلبی یا سخنرانی نتیجه آنرا اختصاراً بیان کرده باتوجه
 باصول بنائی آزاد در آن اظهار نظر می‌کند .

ماده ۳۸ - خطیب همواره مترجم احساسات لژ بوده باعضای جدید حقوق و
 تکالیف آنانرا تعلیم می‌دهد . همیشه متوجه اجرای نظامات بنایان آزاد و آئین نامه لژ
 می‌باشد .

ماده ۳۹ - دبیر مسئول نگاهداری اسناد و دفاتر لژ است . نسخه مراسم لژ
 (Rituel) هرگز نباید از لژ بیرون برده شود .

دفاتر عبارتند از : ۱ - صورت جلسات رتبه های سه گانه - شورای صاحب -
 منصبان ۲ - دفتر ثبت تصمیمات و قطع نامه ها ۳ - پرونده ایکه حاوی کلیه آئین نامه ها
 و اساسنامه ها و مقررات و تصمیمات لژ بزرگ ایران و استاد لژ بزرگ باشد ۴ - دفتر
 یا پرونده ضبط مراسلات ۵ - دفتر ثبت اعضای لژ بانام و نشان و تاریخ تولد و ورود
 و ارتقاء و اعتلاء و شغل و آدرس آنها ۶ - کتاب سیاهی متضمن نام کسانیکه بعلمت ارتکاب
 خطا و عملی برخلاف سوگند خود و برخلاف ادب و جوانمردی از لژ بنایان آزاد
 برکنار شده اند .

ماده ۴۰ - وظائف و تکالیف دبیر عبارت است از :

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ۱ - تهیه و ارسال دیپلم‌ها و تصدیق نامه‌هاییکه باامضای مقامات رسمی و خود او رسیده باشد .
  - ۲ - تسلیم اسناد و مدارک و صورتهای دیگر متعلق به لژ، به برادر مأمور بایگانی در موعد مقرر .
  - ۳ - بررسی آرشیو لژ باحضور استاد لژ .
  - ۴ - باامضاء رسانیدن تمام تصمیمات و مراسلات لژ .
  - ۵ - امضای بعضی مراسلات باقید اینکه «بدستور لژ یااستاد لژ» می باشد .
  - ۶ - ارسال نامه‌ها و مرسوله‌ها بامهر لژ .
  - ۷ - تهیه صورت مجلس هر جلسه آن وقرائت آن درجلسه بعدی .
  - ۸ - بدون اجازه استاد لژ نباید از اسناد و مراسلات لژ رو نوشت بردارد یا آنرا نزد خود نگاهدارد یا به کسی غیر مجاز تسلیم نماید .
  - ۹ - دبیر هر سال یک گزارش از فعالیتهای لژ می نماید .
- ماده ۴۱ - در مقابل زحمات دبیر ممکن است پاداش برای او منظور گردد .
- ماده ۴۲ - خزانه دار امانت دار لژ است و مسئول کلیه دارائی لژ اعم از نقدی، اوراق بهادار یا اشیاء قیمتی می باشد . او باید کلیه عایدات و مخارج را در دفاتر منظم درج کند . محاسبات باید مبتنی بر مدارک باشد که عواید و حق عضویت برادران در سر موقع تحصیل شود و باید نام برادر را در ادای حق عضویت کوناهای کرده اند با اطلاع شورای صاحب منصبان برساند .
- ماده ۴۳ - هر گاه موجودی صندوق بالغ بر ۲۰۰۰۰ ریال گردید باید آنرا در بانکی که شورای صاحب منصبان تعیین می کند بگذارد . مبالغی که متعلق به لژ است جز با اجازه شورای صاحب منصبان و امضای استاد لژ و دبیر و خزانه دار نمی توان تغییر محل داد و یا به ارز و سرمایه دیگری تبدیل نمود .
- خزانه دار در آخر هر سال مالی گزارشی راجع به صندوق و دارائی لژ تهیه می کند و آنرا با بودجه سال آینده به لژ گزارش می دهد و محاسبات و دفاتر را برای

بررسی کمیسیون محاسبات آماده می‌کند .

ماده ۴۴ - برادر خزانهدار ممکن است پاداشی دریافت کند .

ماده ۴۵ - امین خیریه در پایان هر جلسه مبلغی بعنوان اعانه از برادران دریافت می‌کند و هراقت می‌نماید که برادران پیش از ترك جلسه این عمل خیر را انجام دهند . پس از آن وجه موجود را باخزانهدار لژ شمرده بدبیر گزارش می‌دهند نادر صورت جلسه یادداشت کند . وجوه حاصل را در دفتر مخصوص ثبت می‌کند . هر نوع اعانه و کمکی باید باتصویب شورای صاحب‌منصبان و اجازه استاد لژ باشد . امین خیریه بیش از ۲۰۰۰ ریال نزد خود نگاه نمی‌دارد و مازاد را باتصویب همان مقامات در حساب علیحده می‌گذارد .

امین خیریه موظف است از برادران بیمار عضولژ عیادت کند و آنانرا در مواقع سختی و گرفتاری ملاقات نموده تسلی داده و دلجوئی کند .

ماده ۴۶ - برادر راهنماکه باید از آداب و رسوم بنائی آزاد اطلاع کامل داشته باشد موظف است جوینده را پس از پذیرفته شدن و پیش از تنصیب در خارج از لژ ملاقات کرده از افکار و عقاید او جویناگردد . هنگام ورود او را باطالق تفکر راهنمایی کرده تعلیمات و تذکرات لازم - در امور تنصیب را باو می‌دهد و او را آماده مراسم تنصیب سازد .

همچنین در موقع ارتقاء شاگرد بدرجه رفیقی و اعتلاء رفیق بیایه استادی آنانرا رهبری و آماده می‌نماید . رفتار برادر رهنما باید باوقار و رفق نوأم باشد .

ماده ۴۷ - استاد تشریفات عهده‌دار آماده ساختن و آرایش لژ برای انجام مراسم بوده و در اجرای تشریفات مراقبت می‌کند مقامات عالیقدر و مهمانان را بداخل لژ هدایت کرده جای هر يك را نشان می‌دهد .

بدستور استاد لژ برادران شاگرد موظفند برای آماده ساختن لژ به استاد تشریفات کمک‌کنند .

ماده ۴۸ - نگرهبان اول و دوم هنگام تشکیل لژ نگهبانی بعهده آنهاست و

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

برای نظم و ترتیب لژ بااستاد تشریفات همکاری می کنند .
نگاهداری لژ و جلسات و اسباب و لوازم تشریفات وظیفه آنهاست .
هنگام مراسم در کنار دو ستون لژ می نشینند . برادران مهمان نازه وارد
را پیش از ورود به لژ درباره بنائس آزاد امتحان می کنند و مدارك آنها را بررسی
می نمایند .

هنگام اخذ رأی مخفی مهره هارا میان برادران تقسیم می کنند بعد با مراقبت جمع
کرده بااستاد لژ تسلیم می دارند .

ماده ۴۹ - کتابدار و بایگان مأمور حفظ و ترتیب اسناد و اوراق و پرونده های
لژ می باشد . تنظیم کتابخانه و تهیه فهرست کتب نیز به عهده او می باشد .

ماده ۵۰ - برادر یکه مأمور موسیقی لژ است با موافقت شورای صاحب منصبان
وسایل لازم را برای اجرای موسیقی در حین انجام مراسم تشریفات لژ آماده
می سازد .

ماده ۵۱ - برادر سر ایدار نگهبان لژ و اثاث آن و مسئول نظافت و آبدارخانه
است .

وظایف او با قرارداد مخصوص معین می شود و مواجبی در حق او تعیین می گردد
او باید تعهد بسیار دکه اسرار لژ را ابدأ فاش نکند .

فصل سوم

الف: جوینده - تنصیب - عودت عضو مستعفی

ماده ۵۲ - کسانی در لژ پذیرفته می شوند که از حقوق مدنی و سیاسی بهره مند
بوده و در زندگی مستقل و بخود متکی باشند و از حیث معلومات و اخلاق و تقوی
شایسته باشند .

ماده ۵۳ - درخواست یا پیشنهاد عضویت بکمیسسیون تحقیق مرکب از ناظر اول
و راهنما و دو برادر دیگر از هیئت رهبری و یک استاد خارج از این هیئت با انتخاب

جلسه عمومی تفویض می‌گردد.

ماده ۵۴ - معرف عضو جدید باید دارای درجه استادی باشد و ضامن جوینده بوده مزایای اخلاقی و شایستگی او را تضمین نماید و مسئول تعهدات مالی و رفتار او در برابر لژ باشد.

ماده ۵۵ - جوینده در ضمن نامه از استاد معرف تقاضای کند که عضویت او را به لژ پیشنهاد کند. برادر معرف این درخواست را همراه شرح مختصری مبنی بر نظر خود درباره جوینده و سوابق و صفاتی که او را سزاوار ورود به حلقه بنایان آزاد می‌دارد به استاد لژ تقدیم می‌دارد جوینده باید اقل ۲۱ سال داشته باشد.

ماده ۵۶ - استاد لژ درخواست جوینده را در شورای صاحب منصبان مطرح می‌کند.

اگر این شوری معتقد باشد که جوینده دارای شرایط اخلاقی و شایستگی لازم و کافی نیست به معرف توصیه می‌کند که پیشنهاد خود را مسترد بدارد. در غیر این صورت درخواست را به جلسه شاگردان ارجاع می‌کند.

ماده ۵۷ - در صورتیکه در جلسه عمومی راجع به پیشنهاد اعتراض بعمل نیاید رئیس کمیسیون پذیرش از برادر معرف تقاضا می‌کند که جوینده شرح کامل خود را با ذکر محل سکونت و معلومات و شغل خود به همراه رو نوشت شناسنامه و سه قطعه عکس ۶ در ۴ تهیه کند و با پرسش نامه ای که باو داده می‌شود پر کرده توسط برادر معرف به کمیسیون ارسال دارد. معرف برای جلب توجه راهنمائیهای مجاز را با اطلاع جوینده می‌رساند و نشریاتی را که برای شناساندن بنایان آزاد به اغیار است به او ارائه می‌دهد.

ماده ۵۸ - اسم و عکس و شرح حال جوینده از جین وصول تا هنگام اخذ رأی مخفی در لژ در معرض نظر برادران قرار داده می‌شود.

ماده ۵۹ - کمیسیون تحقیق می‌تواند عده‌ای را برای کسب اطلاعات کافی و جامع درباره جوینده مأمور کند. این گزارشها بعد از ورود جوینده نابود می‌شود.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

ماده ۶۰- رئیس کمیسیون تحقیق جوینده را به جلسه خصوصی که از خود او و دو نفر از اعضای کمیسیون تشکیل شده است دعوت می‌کند و با او بحث می‌نماید تا معلوم شود که آیا او دارای صلاحیت و شایستگی ورود به جرگه بنایان آزاد هست یا نه و آیا با اصول بنائی آزاد و اجرای قوانین آن موافق است یا خیر .

ماده ۶۱- پیش از آنکه رأی مخفی گرفته شود نتیجه این تحقیقات و اطلاعات در جلسه رسمی شاگردان به اطلاع عموم می‌رسد . این جلسه باید اقل چهار هفته پیش از معرفی جوینده تشکیل شود . جلسه عمومی می‌تواند اخذ رأی را برای تحقیقات کمالتری بتأخیر بیندازد . هرگاه یک هفتم آراء اخذ شده مخالف پذیرش جوینده باشد درخواست رد شده تلقی می‌گردد و تا یکسال پس از تاریخ اخذ رأی نمی‌توان در آن باب تجدید نظر کرد .

ماده ۶۲- هرگاه جلسه به قبول جوینده رأی داد تشریفات تنصیب او در جلسه خاص لژی موجب قوانین و سنن بنایان آزاد بعمل می‌آید .

اگر جوینده تا شش ماه برای تنصیب حاضر نشد بعداً پذیرش او با تکرار مقررات ماده ۶۵ و مواد بعدی انجام می‌یابد .

ماده ۶۳- حق تنصیب و حق عضویت مقرر در آئین نامه و سایر تعهدات مالی در روز پذیرش پرداخت می‌شود .

ماده ۶۴- پذیرفتن برادر عضو لژی مهر مستلزم آنست که برادر مزبور از لژی قبلی بصورت شرافتمندانه‌ای استعفا داده باشد و ثابت شود که هیچگونه مانعی برای قبول چنین استعفائی در آن لژی وجود نداشته است .

تبصره ۱- پذیرفتن چنین عضوی مستلزم انجام تحقیقاتی است که در حق جویندگان مقرر است .

تبصره ۲- برادرانی که از لژی مهر استعفا داده اند یا برادرانی که مدت متمادی فعالیت در بنائی آزاد را ترک کرده باشند بخواهند مجدداً وارد لژی بشوند پذیرفتن آنان منوط به انجام مقرراتی است که در حق جویندگان مجری است .

ب : ارتقاء و اعتلاء

ماده ۶۵- ارتقاء به رتبه دو و اعتلاء به رتبه سه بایشنها معرف و دعوت شورای صاحب منصبان انجام می گیرد. حداقل مدت لازم برای ارتقاء یا اعتلاء یکسال است. در مورد استثنائی باید از لژ بزرگ اجازه خواست.

ماده ۶۶- برادرانیکه برای ارتقاء یا اعتلاء دعوت می شوند باید در طی این مدت رغبت و شوق مخصوص از خود به بنائی آزاد نشان داده و در جلسه ها همواره حاضر شده و از تعالیم رتبه خود و تاریخ بنیان آزاد و اصول اساسی آن اطلاعات کافی کسب کرده باشند. نیز قبلاً طرح معماری به لژ ارائه داده باشند. شاگرد یار فیک قبلاً موضوع طرح را با اطلاع استاد لژ یا خطیب رسانده و آنرا تهیه نموده و حداقل یکماه قبل از تاریخ ارتقاء یا اعتلاء به استاد لژ تقدیم می دارد.

ماده ۶۷- ارتقاء و اعتلاء برادران پس از امتحان و اخذ رأی مخفی در جلسه رفیقان یا استادان با نشر بیانات خاص خود صورت می گیرد.

فصل چهارم

مقررات مالی

الف : عایدات

ماده ۶۸- عایدات لژ حاصل می شود از :

- ۱- حق تنصیب و ارتقاء و اعتلاء و ورود به برادری که از لژ دیگر پذیرفته می شود.
- ۲- حق عضویت
- ۳- پرداختهای فوق العاده در موارد لازم.
- ۴- هرگونه هدیه یا اعانه و موقوفه ای که از طرف برادران به لژ داده می شود.
- ۵- عایدات لژ از ثروت منقول و غیر منقول آن.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ماده ۶۹- حق عضویت نباید کمتر از ماهیانه ۳۰ تومان و حق تنصیب ۲۰۰ تومان با ارتقاء و اعتلاء هر يك ۱۰۰ تومان باشند .
- ماده ۷۰- تعیین میزان عایدات شماره های ۱ و ۲ و ۳ هر سال بایشتهاد شورای صاحب‌منصبان در جلسه عمومی شاگردان بعمل می‌آید .
- ماده ۷۱- پس از اینکه جلسه عمومی شاگردان میزان حق عضویت را تعیین کرد برادر خزانهدار چگونگی پرداخت و موقع آن را با اطلاع اعضای لژ می‌رساند .
- ماده ۷۲- هرگاه برادری در مدت شش‌ماه از پرداخت حق عضویت خودداری کند برادر خزانهدار تسویه او را بانجام وظیفه جلب می‌کند . پس از آن هرگاه به نتیجه‌ای نرسد از سال دعوت به جلسات متوقف می‌گردد و ورود به لژها ناهنگام ترمیم وضع ممنوع می‌شود .
- ماده ۷۳- هرگاه برادری از عهده پرداخت حق عضویت بر نیاید با موافقت هیئت رهبری و شورای صاحب‌منصبان ناهنگام بهبود وضع از پرداخت حق عضویت معاف می‌گردد و حق عضویت او از صندوق خیریه تأمین می‌شود .
- تبصره - شورای صاحب‌منصبان می‌تواند در حق برادری که دارای مقامات علمی باهنری بوده و وجود او در لژ معتنم شمرده می‌شود ولی وسائل مادی کافی در اختیار نداشته باشد تسهیلات و تخفیفاتی قائل شود .
- ماده ۷۴- از اولاد برادرانی که ناهنگام وفات عضو لژ بوده اند نصف حق تنصیب دریافت می‌گردد .
- ماده ۷۵- برادران ذیل از تخفیف خاص یا معافیت از پرداخت حق عضویت استفاده می‌کنند . بشرح زیر :
- اول تخفیف ۵۰ درصد :
- ۱- برادرانی که خارج از شرق تهران زندگی می‌کنند یا خارج از کشور اقامت دارند .
- ۲- برادرانی که ۲۵ سال مداوم عضو لژ باشند و پیش بند نقره بایشان

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

اعطا شود.

دوم معافیت .

اعضای افتخاری لژ و برادرانی که چهل سال مداوم عضو لژ بوده و پیش بند طلایی به آنان اعطا شده یا بیش از هفتاد سال عمر داشته باشند .

ماده ۷۶ - هرگونه بخشش یا هدیه یا موقوفه از طرف برادران یا اعضای جزو ثروت لژ محسوب می شود مگر آنکه از طرف اهداء کننده یا واقف مصرف خاصی که مطابق اصول بشر دوستی بنایان آزاد باشد برای هدیه یا موقوفه مزبور تعیین شده باشد .

ب - مخارج

ماده ۷۷ - وجوه حاصله منحصر آبه مصرف مخارج و تعهدات لژ خواهد رسید .
ماده ۷۸ - خزانه دار در آخر هر سال مالی بودجه سال آتی را با کلیه مخارج و تعهدات پیش بینی شده و عایدات لازم تهیه می کند . این بودجه پس از بررسی شورای صاحب منصبان و تصویب آن برای رأی نهائی به جلسه عمومی شاگردان پیشنهاد می گردد .

ماده ۷۹ - خزانه دار مجاز است بدون تأخیر مخارج معمولی مصوب در بودجه را تأدیبه نماید . ضمناً موظف است استادمر بوطه را به امضای استاد لژ برساند . هرگونه مخارج فوق العاده فوری خارج از بودجه باید قبل از تصویب مقامات مسئول رسیده باشد :

- ۱ - استاد لژ ۵۰۰ تومان
- ۲ - شورای صاحب منصبان تا ۱۰۰۰ تومان
- ۳ - جلسه عمومی شاگردان بالاتر از مبلغ مذکور .

ج - دارائی

ماده ۸۱ - خزانه دار مجموع دارائی نقدی لژ مهر را با استثنای مبلغ مورد احتیاج با تصویب شورای صاحب منصبان در یکی از بانکها بنام لژ می گذارد .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

ماده ۸۲ - اداره و حفاظت ثروت لژاعم از منقول یا غیر منقول بعهدہ شورای صاحب منصبان است . شورای مزبور در صورت لزوم می تواند از بهره برداری از آن از راهنمایی برادران بصیر استفاده کند . خزانه دار برای دریافت عواید مراقبت لازم را به عمل خواهد آورد .

ماده ۸۳ - لژ مهر می تواند مؤسسات خیریه یا فرهنگی و اجتماعی به نفع برادران لژو یا عموم بنایان آزاد تاسیس کند . در صورت امکان و در مواقع مناسب اقدام به تشکیل سرمایه و صندوق مخصوص می نماید . اداده چنین سرمایه و صندوق ممکن است به کمیته ای غیر از خزانه دار سپرده شود .

ماده ۸۴ - هیچگونه قرض یا مساعدت از سرمایه صندوق لژ داده نمی شود .

د - حسابداری

ماده ۸۵ - حسابداری لژ به عهده خزانه دار است .

ماده ۸۶ - صورت حسابهای آماده برای رسیدگی به شورای صاحب منصبان تسلیم می شود . بعد به کمیسیون بازرسی محاسبات از جاع می گردد . کمیسیون مزبور به مطابقت از قلم و اسناد حساب و موجودی صندوق رسیدگی می نماید و گزارش کتبی خود را با نظریاتی که دارد توسط شورای صاحب منصبان به جلسه شاگردان تسلیم می نماید . پس از آن این جلسه عمومی حسابها را به تصویب می رساند .

ماده ۸۷ - هرگاه اعتراض پیش آید حسابها برای تجدید نظر به شورای صاحب منصبان بر می گردد تا در مدت يك ماه گزارش مجددی به لژ فراهم نماید .

ماده ۸۸ - کمیسیون بازرسی به حساب صندوق خیریه و نیز هر صندوق دیگری که از طرف لژ ایجاد می شود رسیدگی کرده به طریق فوق گزارش می دهد .

ماده ۸۹ - اعضای کمیسیون بازرسی از طرف جلسه عمومی به مدت یکسال انتخاب می شوند و نباید عضو شورای صاحب منصبان باشند . اقلایکی از آنان برای سال بعدی مجدداً انتخاب می شوند .

فصل پنجم

الف : تخلف - کیفر

ماده ۹۰ - هرگونه شکایت یا اتهام باید کتبی بوده امضای شاکی را در ذیل داشته باشد . شکایات را هنگام اشتغال و جلسه لژ نمی‌توان ارائه داد .

شکایت يك شاگرد یا يك رفیق باید به امضای دو استاد نیز رسیده باشد .

شکایت بر علیه يك صاحب منصب با امضای دو استاد پذیرفته می‌شود .

شکایت بر علیه استاد لژ و هیئت رهبری و شورای صاحب منصبان باید به امضای سه استاد باشد .

شکایت باید عموماً خطاب به استاد لژ باشد و شکایت بر علیه شخص اوتسلیم ناظر اول گردد .

ماده ۹۱ - هیئت رهبری با شورای صاحب منصبان در شکایات مطالعه دقیق به عمل می‌آورد .

پس از تفحص و تحقیق و استماع طرفین شکایت موضوع را در جلسه استادان مطرح می‌نماید . اگر با وجود کوشش جلسه استادان سازش حاصل نشود رأی نهائی خود را اعلام می‌دارد .

تصمیم جلسه استادان را می‌توان به توجه لژ بزرگ ایران ارجاع کرد . رأی شورای اداری این مقام واجب‌الاجرا می‌باشد .

ماده ۹۲ - شورای صاحب منصبان می‌تواند اعضائی را که رفتارشان مورد اعتراض و ایراد قرار گرفته است از سه ماه تا يك سال از ورود به لژ منع کند . تخلفات مهم عبارتند از : افشای اسرار و آداب و مراسم و علائم و کلمات شناسائی متداول میان بنایان آزاد . توهین و تحقیر تشکیلات بنایان آزاد و مقامات مسئول آن .

کسیکه نظر به اتهامی تحت تعقیب دادگاهی قرار گیرد تارفع اتهام از ورود به لژ ممنوع است .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ماده ۹۳- ممکن است بر حسب اهمیت مورد مجازات انفصال در حق خاطی و متخلف برقرار گردد. سایر موارد انفصال عبارت است از:

۱- امتناع از پرداخت حق عضویت ۲- محکومیت دادگاهها بجرم خیانت یا جنایت .

ماده ۹۴- انفصال در جلسه استادان بعد از بحث و مشاوره به رأی مخفی با اکثریت دو نالت میسر است .

ماده ۹۵- هر کس که مستوجب یکی از تصمیمات فوق بوده باشد حق دارد موضوع را برای دادخواهی به لژ بزرگ ایران رجوع نماید .
تصمیم شورای اداری لژ بزرگ قاطع خواهد بود .

ب - قدردانی

ماده ۹۶- از برادرانی که خدمات شایان به لژ مهر یا بنایان آزاد کرده باشند به یکی از طرق ذیل قدردانی بعمل می آید :

- ۱- تشکر استاد
- ۲- تشکر به نام لژ
- ۳- تشکر در جلسه عمومی یا بوسیله هیئت نمایندگی فوق العاده
- ۴- انتخاب به عضویت افتخاری
- ۵- تشکیل جلسه فوق العاده به احترام شخص مورد نظر
- ۶- اعلام خدمات آن شخص به تمام لژهای تابعه
- ۷- برپا کردن مجسمه یا بنائی به نام او در داخل یا خارج لژ
- ۸- اعطای پیش بند افتخار یا نشان

ج - استعفا

ماده ۹۷- هر عضوی اختیار دارد در هر موقع از لژ بطور دائم یا موقت به مدت يك سال استعفا بدهد . درخواست استعفا باید کتبی بوده دلایل آن به صراحت

و صداقت ذکر شده باشد. این استعفا به استاد لژ تقدیم می‌گردد. استعفانامه پس از شورای صاحب‌منصبان و اظهار نظر آن به جلسه استادان احاله می‌گردد. جلسه استادان در صورتی که استعفا دهنده کلیه تعهدات خود را انجام داده باشد استعفا را «شرافتمندانه» و الا به صورت استعفای ساده تلقی می‌نماید. ماده ۹۸- استعفا در صورتی پذیرفته می‌شود که عضو مستعفی تعهدات مالی خود را انجام داده باشد.

در غیر این صورت انفصال مورد توجه قرار می‌گیرد. استعفا با انفصال با اطلاع لژهای تابع لژ بزرگ ایران می‌رسد. ماده ۹۹- شخص مستعفی یا منفصل ملزم است نشان - حمایل - پیش‌بند - علائم و کتب و مطبوعات بنائی را که از لژ دریافت داشته مسترد بدارد. ایضاً استعفا یا انفصال چنین شخصی را از هرگونه حق و مزایائی مشترک لژ محروم می‌سازد.

د - انحلال

ماده ۱۰۰- انحلال لژ وقتی صورت می‌گیرد که عده اعضاء به کمتر از دوازده نفر تقلیل یابد و از طرف شش تن از اعضاء کتبا درخواست شود. درخواست انحلال باید در جلسه عمومی مرکب از تمام اعضاء مطرح گردد. دعوت اعضاء باید پانزده روز قبل از انعقاد جلسه صورت گرفته باشد. رأی به انحلال مخفی است و با اکثریت دوثلث اعضاء تصویب می‌گردد. دارائی لژ را نمی‌توان میان اعضاء تقسیم کرد. جلسه درباره مصرف آن برای مؤسسات خیریه یا عام‌المنفعه تصمیم مقتضی اتخاذ می‌نماید.

ه - مقررات نهائی

ماده ۱۰۱- تجدید نظر در آئین‌نامه فقط در جاسه مخصوص که بدین منظور تشکیل می‌شود امکان پذیر است و برای این منظور رأی دوسوم اعضاء لژ لازم می‌باشد.

در صورت رأی به تجدید نظر شورای صاحب‌منصبان طرحی تهیه کرده پس از تصویب استادان به جلسه عمومی پیشنهاد می‌شود .
 ماده ۱۰۲- این آئین‌نامه نباید منافعی با مراسم جاری در لژ باشد و وقتی قابل اجراست که به تصویب لژ بزرگ ایران رسیده باشد .
 این آئین‌نامه در جلسه عمومی شاگردان در تاریخ ۱۵ آذر ۱۳۳۹ به تصویب رسید .

استاد لژ - سید حسن تقی‌زاده

دبیر لژ - غلامعلی میکده

این آئین‌نامه در شورای اداری لژ بزرگ ایران تصویب شد .

استاد بزرگ - عبدالله اتظام

دبیر بزرگ - تقی اسکندانی

اتحادیه جهانی فراماسون ها L.U.F

یکی دیگر از سازمان های تابعه، گراندر ایران که همه فراماسون های این گراندر در آن عضویت دارند، «اتحادیه جهانی فراماسونری» است که به نام اختصاری (L.U.F. لوف) خوانده می شود.

مؤسس این سازمان فراماسونی در ایران، ابوالحسن حکیمی است که از پنجاه سال قبل تاکنون عضو لژ فراماسونری «الینتا»ی سویس می باشد. ابوالحسن حکیمی، برادر ابراهیم حکیمی (حکیم الملک) است که پس از خاتمه تحصیلات، ابتداء در دبیر خانه جامعه معلم عضویت داشت، سپس سه سال در تشکیلات ملل متفق سمت ریاست شعبه اقلیت ها را عهده دار بود و در مراجعت به ایران بشمایندهگی دوره شانزدهم مجلس شورای ملی انتخاب گردید. وی در تجدید فعالیت «جمعیت عامیون ایران» در سال ۱۳۲۷ شمسی نقش مؤثری داشت، و سخنرانی مهمی تحت عنوان «رفرم اگر» یا «اصلاحات زراعتی» ابراد کرد.

ابوالحسن حکیمی استاد ماسونی
لژ الینتا سویس

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

ابوالحسن حکیمی که از اعضاء مؤثر «زبان اسپرانتو» در سوئیس می باشد، در تشکیل لژهای مهر و آفتاب نقش مؤثری داشت و از چند سال قبل تاکنون، شعبه «اتحادیه جهانی فراماسون‌ها» را در تهران دایر کرده است. این سازمان فراماسونی در سوئیس تشکیل شده و شعبه خاورمیانه آن در بیروت مستقر شده است. همین شعبه به ابوالحسن حکیمی و چند فراماسون دیگر اجازه تأسیس این تشکیلات را در ایران داده است. در اینجا عین اساستماعه اتحادیه مذکور را نقل می‌کنیم:

بنام معمار بزرگ جهان

«اساستماعه اتحادیه جهانی فراماسون‌ها»^۱

ماده اول - «اتحادیه جهانی فراماسون‌ها» جمعیتی است متشکل از بنایان - آزاد «مجاز و کامل»^۲ که مستقلاً و فرداً به این جمعیت می‌گروند. هدف آن ایجاد پیبودی و توسعه روابط هم پیوستگی بین بنایان آزاد در تمام جهان است و خواهان ایجاد تحرك و جنبش منظم «برادری» بین افراد و اقوام می‌باشد.

نیل به این مرام به وسایل ذیل میسر است:

الف - تبادل نظر شفاهی و کتبی.

ب - انتشار مجله‌ای برای اطلاع برادران.

ج - تشکیل مجالس بحث و محاوره.

د - تشویق مرتب مداوم و هرگونه مجاهدت به منظور ایجاد یگانگی و

پیوستگی و اتحاد بین افراد و توسعه برادری جهانی و همگانی.

ه - انتشار کتب و اسناد مربوط به اتحادیه.

۱ - La ligue Universelle de Francs-Maçons «LUF»

۲ - مقصود بنای آزادی است که به موجب مقررات اساسی تنصیب شده و عضو لژ منظم و کاملی باشد تابع يك لژ بزرگ.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

و - تشکیل مجالس سخنرانی در ممالک مختلف .

ز - دعوت و مبادله برادران برای سخنرانی .

ماده دوم - این اتحادیه از هر گونه دخالت در امور و فعالیت‌هایی که مربوط به ابدیانس^۱ باشد احترازی نمی‌نماید و نیز در مسائل سیاسی و مذهبی رویه بیطرفی اختیار می‌کند .

ماده سوم - سمت عضویت در اتحادیه فقط به کسی داده می‌شود که با درخواست کتبی مدارک عضویت رسمی خود را در يك اثر مجاز و کامل ارائه دهد. درخواست عضویت به این اتحادیه باید به هیئت رئیسه گروه محلی تسلیم شود و اگر در محل اقامت متقاضی چنین گروهی نباشد درخواست را به دفتر مرکزی اتحادیه می‌توان ارسال نمود .

ماده چهارم - اعضای که اعمالشان مخالف مرام این اتحادیه باشد - بعد از اخطار قبلی - به موجب تصمیم شورای اداری و مشورت با گروه ملی مربوطه از اتحادیه طرد می‌شوند .

ماده پنجم - اعضای که مستعفی می‌شوند ملزم هستند تصمیم خود را کتباً به دفتر گروه ملی خود و در صورت عدم آن به اداره مرکزی اتحادیه اطلاع دهند .

ماده ششم - اتحادیه متشکل است از اعضای رسمی و افتخاری. اعضای افتخاری بنا بر پیشنهاد شورای اداری توسط مجمع عمومی انتخاب می‌شوند و سهمیه‌ای نمی‌پردازند لیکن تمام مزایای يك عضو رسمی را دارا می‌باشند .

ماده هفتم - هیئت رئیسه برای مدت پنج سال از طرف مجمع عمومی انتخاب می‌شوند و عبارت از نه عضو رسمی می‌باشد که از بین خود رئیس و دبیر و خزانه دار اتحادیه را بوسیله اخذ رأی انتخاب می‌نمایند. يك عضو دیگر را خود هیئت رئیسه از بین نه نفر منتخبه به سمت نایب رئیس انتخاب می‌نمایند .

۱ - منظور Obédience است .

مجمع عمومی می‌تواند علاوه بر نه نفر مذکور در این ماده، از رؤسای افتخاری یا اعضای افتخاری اتحادیه به عضویت هیئت رئیسه انتخاب نماید که با حق رأی در جلسات هیئت رئیسه شرکت کنند. هرگاه یکی از اعضای هیئت رئیسه در مدت تصدی کناره‌گیری کند هیئت رئیسه مجاز است جانشین او را از بین سایر اعضای هیئت رئیسه تکمیل نماید. مجمع عمومی این انتخاب را در جلسه بعدی تأیید می‌نماید.

ماده هشتم - رئیس و در غیاب او نایب رئیس نماینده اتحادیه در مقابل اشخاص ثالث می‌باشد و جلسات هیئت رئیسه و شورای اداری و مجمع عمومی را اداره می‌نماید. دبیر مأمور تنظیم صورت جلسات و مکاتبات است. خزانه دارمسؤل اداره امور مالی است. گزارشهای آنها باید در اختیار مجمع عمومی گذاشته شوند، همچنین گزارش بازرسی‌های حساب.

ماده نهم - هیئت رئیسه بر فعالیت‌ها و امور مالی اتحادیه مباشرت دارد. هر یک از اعضای هیئت رئیسه می‌تواند به وسیله نامه یا با دادن وکالت به عضو دیگر نسبت به تصمیمات هیئت رئیسه رأی بدهد.

ماده دهم - مقر رسمی اتحادیه همان محل اقامت رئیس شاغل است. ماده یازدهم - شورای اداری متشکل است از هیئت رئیسه - از رؤسای گروه ملی (ماده ۱۲) - از اعضای افتخاری (ماده ۶) و از اعضای مؤثر اتحادیه که نظر به شایستگی خاصی توسط مجمع عمومی بنا به پیشنهاد شورای اداری انتخاب شده باشند.

ماده دوازدهم - مجمع عمومی می‌تواند اعضای را به سمت نماینده اتحادیه در بعضی کشورها انتخاب نماید. هیئت رئیسه هم می‌تواند این نمایندگان را انتخاب کند مشروط بر آنکه مجمع عمومی بعدی این انتصابات را تأیید نماید. همینکه در یک کشور عدد کافی باشند با موافقت هیئت رئیسه یک گروه ملی می‌توان تشکیل داد. سازمان و اختیارات و تکالیف گروه ملی در آئین نامه‌هایی تدوین می‌شود که

باید به تصویب کمیته مرکزی برسد. الحاق به گروه ملی برای اعضای که مقیم آن حوزه می باشند اجباریست. علاوه بر این اتحادیه روابط برادری بین بنابان آزاد تمام کشورها را طبق مدلول ماده یک تشویق می نماید و بدین منظور جمعیت های خاصی تشکیل خواهد داد که وظایف مخصوص بر عهده داشته باشند.

فعالیت این جمعیت ها بوسیله آئین نامه هایی که هیئت رئیسه تنظیم می نماید اجرا خواهد شد.

ماده سیزدهم - مجمع عمومی هر سال یک بار تشکیل می شود و عهده دار وظایف ذیل است:

- ۱ - تصویب گزارش سالانه و گزارش خزانه دار
  - ۲ - تعیین محل اجتماع و دستور کارکنگره و مجمع عمومی سال آتی.
  - ۳ - اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادات واصله از هیئت رئیسه یا شورای اداری یا گروه های ملی یا اعضای پیشنهادات گروه های محلی و اعضا باید ۱۵ روز قبل از تاریخ تشکیل مجمع عمومی به هیئت رئیسه تسلیم شده باشد.
  - ۴ - اصلاح یا تغییر اساسنامه
  - ۵ - انتخاب هیئت رئیسه - انتخابات تکمیلی اعضای شورای اداری (ماده ۱۱) و انتخاب نمایندگان (ماده ۱۲).
  - ۶ - تعیین حق عضویت سالانه و تقسیم آن بین هیئت رئیسه و گروه های ملی
  - ۷ - تعیین بازرس های حساب.
  - ۸ - انتخاب اعضای افتخاری.
- ماده چهاردهم - اخذ آراء در مجمع عمومی برای موضوعات مشروحه در ماده ۱۳ علنی و به اکثریت مطلق اعضا حاضر می باشد. اخذ رأی مخفی بایشنها دو ثلث از اعضای صاحب رأی قابل اجرا می باشد.
- هرگونه تغییر در اساسنامه باید به اکثریت دو ثلث از رأی دهندگان حاضر

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

در جلسه صورت گیرد .

ماده پانزدهم - اتحادیه زبانهای زنده مهم با اسیراتو را مورد استفاده قرار خواهد داد .

ماده شانزدهم - انحلال اتحادیه موقعی امکان پذیر است که دولت از اعضای حاضر در مجمع عمومی به آن رأی داده باشند .

نحوه مصرف موجودی و دارائی اتحادیه در مجمع عمومی به اکثریت نسبی معین خواهد شد .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

فصل سی و دوم

عقاید نویسندگان ایرانی

از روزی که کلمه «فراماسونری» و «فراموشخانه» به زبان فارسی راه یافت، همواره ایرانیان با آب و تاب فراوان، از این مجمع اسرارآمیز یاد کرده و شاید هم اکنون نیز نظیر چنین افکاری درباره این سازمان وجود داشته باشد. از اوایل قرن هیجدهم میلادی هر وقت نویسندگان ایرانی درباره «فراموشخانه» بحث می کردند و با مطالبی می نوشتند بیشتر نوشته‌ها و افکار آنها جنبه افسانه و حکایات عجیب و غریب داشته و کمتر توانسته‌اند به واقعیت پرداخته و مطالب عمیق و صحیحی تهیه کنند.

در یک قرن اخیر به خصوص در سال‌های گذشته، که همیشه فراماسون‌های ایران مصدرکارهای بزرگ بوده و در دولت، مجلس، مقامات دولتی و حتی روحانی نفوذ کرده و شاغل حساس‌ترین مقامات بوده‌اند، تصورات و نظرات نویسندگان نیز درباره آنها عوض شده، همه اعضای این فرقه را عامل انگلیس‌ها دانسته^۱ و معتقدند که سازمان فراماسونری ایران شعبه‌ای از دولت و باوزارت خارجه انگلستان در ایران است. نطقها، گفتارها، مقالات و کتبی که در زبان فارسی علیه فراماسونها ایراد و منتشر شده و می‌شود همه با جواب مانده و در تمام دوران ۱۵۰ ساله اخیر،

۱ - کتاب نفت و بحرین ص ۱۶۲

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

فراماسونها همواره سکوت کرده و هیچ‌گاه حاضر نشده‌اند درباره اوهام و خرافات، اتهامات و نسبت‌های روا یا ناروایی که به آنها می‌زنند، در مقام جواب گوئی برآیند.

در مدت یک‌صد و پنجاه سال اخیر، فقط یکبار در محفلی که عده‌ای از فراماسونها گرد آمده بودند، یکنفر حاضر شد، درباره فرقه ماسونی در ایران و جهان سخن گوید و معلومات خود را در اختیار افکار عمومی بگذارد. این شخص محمود عرفان قاضی عالی‌مقام وزارت دادگستری است که در جلسه سخنرانی هفتگی حزب عامیون در سال ۱۳۲۷ در باره فراماسونها نطق مختصری ایراد کرده خلاصه گفتار او در مجله یغما^۱ چاپ شده و در قسمت دیگر این کتاب نیز از این سخنرانی ذکری شده است.

اطلاع از نوشته‌ها و نظرات مورخین و هم‌چنین نویسندگان و دانشمندان معاصر، به‌خصوص از شهر یور ۱۳۲۰ تاکنون، تا اندازه‌ای مهم و قابل توجه است. بهمین جهت تا آنجا که امکان دارد خلاصه‌ای از مقالات و گفتارها و نظریات و عقاید دانشمندان و نویسندگان معاصر را جمع‌آوری کرده و به نظر خوانندگان گرامی می‌رسانیم:

نصیر الدین میرزا فرصت حسینی شیرازی در کتاب
دیو و جن و عفریت نحو و صرف خط آریا و مختصر جغرافیای هند، که پس از
 مسافرت به هند نوشته در باره فراماسونری چنین
 می‌نویسد:

« در این هفته می‌خواهم بروم (فری‌سن) فراموشخانه اگر خدا بخواهد
 شاید از آنجا هم چیزی نوشتم سابق بس این دو بست روپیه می‌گرفتند شخص را
 داخل می‌نمودند حال ارزان تر شده یک صد و پنجاه روپیه می‌گیرند یکی از دوستان

۱ - مجله یغما شماره‌های ۱۰ تا ۱۲ سال دوم

۲ - نحو و صرف خط آریا و مختصر جغرافیای هند - قسمت دوم ص ۸۳

واقعی میل کرده از روی فتوت آن وجه را (در حقیقت ضرر را متحمل شود) مرا برده سیر دهد و خودش رفته است نام او را در اینجا نوشته بودم از در داخل شد از دیدن نام خود متعجب گردید فرمود نامی از این گمنام میر لهداحک نموده تشکاشتم والسلام. پیش از اینها مرد مغرضی کتابی در باب فری مسن نوشته به طبع رسانیده بود اشکال عجیب و غریب (دیو و عفريت و جن) کشیده مذکور داشته بود که در آنجا این اشکال را به نظر شخص جلوه می دهند و برخی مهمالات بهم یافته انتشار داده بود اصلا این مطالب حقیقتی ندارد و بعضی که گویند رفتن در آنجا موجب بی دینی و لامذهبی است از روی بصیرت نگفته اند مردمانی که فری مسن رفته اند می بینم برورع و زهد و دیانت و امانتشان افزوده جز طریق محبت و مودت به بشی نوع خود رفتار ندارند و احدی را نیاز دارند و زیر دستان را دستگیری نمایند. از برای این تشکیل سی و سه درجه است تا نه (۹) درجه آن در بمبئی برقرار است زیاده از این در لندن و پاریس ترتیب داده شده که در بمبئی میسر نبوده و اسبابش ناموجود هر درجه را نامی است مخصوص:

درجه اول را (انتر د ایرتیس) نامند یعنی دخول شاگرد بر استاد

درجه دوم را (فکوگراف) گویند یعنی رفقای هنرمند

درجه سیم را (مستر مسن) خوانند یعنی معمار یا مهندس

و این هر سه درجه را الاج می نامند و شش دیگر را (چپتر) می خوانند و فری-

مسن که نام تمام این اداره است معنی مهندس یا معمار از او است و بنای این کار در

زمان بنای بیت المقدس شده و آنچه معلوم می شود معمار بیت المقدس هم آن خانه

را برای همین مقصودی که حالا دارند بنا نهاده بوده...»

دانشمند فقید محمود محمود نویسنده کتاب «تاریخ

روابط سیاسی ایران و انگلیس در قرن نوزدهم» در

مجلدات پنجم و هفتم کتاب خود، در باره فراماسونری در جهان

نوشته های

محمود محمود

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

استاد فقید محمود محمود

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

و ایران مطالب فراوانی نوشته است.^۱ در این جا برای نشان دادن افکار و عقاید و نظرات بک مورخ و نویسنده ایرانی، قسمت‌هایی را که زائیده افکار اوست عیناً نقل می‌کنیم، و از ذکر قسمت‌های تاریخی، سیاسی و آنچه که از کتب و آثار دیگران اقتباس و نقل کرده است، خودداری می‌شود:

«از تاریخ عملیات اولیه مجامع فراماسون پیداست که در بدو امر خیلی ساده و مخصوص یک‌مده از طبقات بنا و عمله و کارگران آرموده و مفید بوده که بطور آزاد در شهرهای معتبر اروپا برای ساختمان بنا و عمارات و غیره در دنبال کار بودند و این یک طبقه مخصوص را تشکیل داده بودند. بعدها رنگ مذهبی و سیاسی گرفت و صاحبان همت بلند مطامع عالی، آنها را بدست گرفته، برای مقاصد سیاسی بکار بردند. رفته رفته قواعد نظامات برای آنها قائل شدند و جلسات و مذاکرات سری نگاهداشتند.

به مرور زمان اشخاص جاه طلب در آن محافل راه پیدا کرده اساس اولیه آنرا برهم زده از نو طرح دیگری ریختند و این محافل به هیئت‌های سری بسیار خطرناک مبدل گردید و هر موضوع خطرناک سیاسی بدست اعضای آن اجرا می‌شد بعدها همینکه روح ملیت در اروپا استحکامی پیدا می‌کرد این مجامع نیز رنگ ملی آن ملت را می‌گرفتند که مختصراً شرح آن گذشت.

این اواخر دیگر بقدری این محافل خطرناک شد و عملیات آن بقدری وحشت‌آور است که انسان از شنیدن و خواندن و اقدامات و عملیات آنها وحشت می‌کند. همینکه دول اروپا بفکر استعمار افتادند این محافل بهترین وسیله بود که توسط اعضاء آن می‌توانستند تولید اختلاف کنند و با اتفاق و دوئیت میان سکنه آن مملکتی که بتصرف آن تصمیم گرفته بودند موفق شوند.

داعیان جسور و از جان گذشته زیاد با طراف عالم مخصوصاً به آسیا و افریقا روانه داشتند. مأموریت اینها در این زمینه‌ها بوده که آداب و رسوم آئین و مذهب و اصول

۱- از صفحه ۱۲۱۶ تا ۱۲۲۰ جلد پنجم و از صفحه ۱۸۱۰ تا ۱۸۴۸ جلد هفتم.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

حکومت آنها را معناورینی که فقط خود این داعیان به آنها آشنا هستند، درانظار سکنه حقیر و بی اعتبار جلوه داده باعبارات دلفریب آنها را نسبت باصول زندگانی و حکومت ملی خودشان بدبین و ناراضی کنند. این کلمه آزادی که در میان يك قوم باملت جاهل برزبانها افتد غافل هستند چه اثرات شومی در میان آن ملت-اده لوح تولید خواهد نمود.

کلمات سه گانه موهوم که عبارت از آزادی-برادری و برابری باشد يك آتشی در سال ۱۷۸۹ در اروپا بوجود آورد که خشک و تر هر چه بود سوخت و روح ملت فرانسه را طوری مسموم نمود که هنوز هم که هست از اثرات آن سم مهلك خلاص نشده است و ملت فرانسه بحال طبیعی خود عود نکرده است.

روشن کننده همین آتش همان اعضاء مجامع و محافل فراماسون بودند که بعدها رفته رفته شراره این آتش بتمام ممالک عالم سرایت نموده دنیائی را با آتش بیداد خود سوزانید، امروز هم يك دام بس خطرناکی است که تمام ملل مقتدر و غیر مقتدر را بوحشت انداخته است.

من بیش از این نمی خواهم در سر این موضوع معطل بشوم فقط می گویم همین آتش بعدها بخرمن هستی ایرانی افتاد و ملت ایران را سالها گرفتار انواع مصائب و محن نموده است. پس از آن دودمان آل عثمان را بخاکسترسیاه نشانید روسیه یکصد و شصت میلیون نفوس را باشعله های سوزان خود غافلگیر کرده هستی آن ملت غیر مجرب و جاهل را به باد فنا داد و هنوز هم خاتمه پیدا نکرده است. من این تذکر مختصر را بهموطنان خود می دهم که بعدها بیدار و هوشیار شده گول این شیاطین شیاد را نخورند و به الفاظ فریب دهنده آنها گوش ندهند و به کتابهای شیرین و عبارات نغز آنها مقتون نشوند، مجذوب نویسندگان آنها که دارای عناوین فضلا و علما و غیره هستند نگرددند، این الفاظ و این عبارات و این نویسندگان عالم و فاضل آلهائی هستند که دنیا را با این کلمات شیرین و فریب دهنده اغفال نموده آتش فتنه و انقلاب را در هر سرزمینی دامن زده اسباب اسارت دائمی سکنه آنها را فراهم می آورند.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

باور یکنگید از آن روزی که عنوان فراماسون در این مملکت پیداشد و محفل سری آنها باشاره لندن در این سرزمین تشکیل گردید از همان روز بدبختی و سیه روزی ملت ایران شروع شده است .

همینکه ناراضی ها و ساده لوحان و بعدها طبقه شیاد و ماجراجو در اطراف این محفل گرد آمدند از آن روز اساس حکومت ایران متزلزل گردید و امنیت از مملکت ایران رخت بر بست .

اینک با این مقدمه که فوق گذشت من تعجب دارم چگونه این نسبت را بمسید جمال الدین داده او راداعی و مبلغ یک چنین مؤسسه دانسته اند که در ایران و سایر ممالک اسلامی عامل آنها را تشکیل داده است . من امیدوارم ریشه این درخت فتنه و فساد که عالمی را زیر و رو نموده است از ایران بر انداخته شده است دیگر محفلی باین نام و نشان در ایران وجود ندارد هر گاه خدای نکرده باز هم اثری از آن در این سرزمین وجود داشته باشد من بنام ایران و ایرانیت از هموطنان خود نمنی می کنم از دور این شیادان بیبانشد و پیرامون آنها نگرند و برای یکنفر ایرانی خیانت از این بالاتر نمی شود که داخل یکی از این محافل دشمن بشود

دانشمند فقید در جلد هفتم چنین می نویسد :

«... نمایندگان دولت انگلیس که در ایران مأموریت پیدا می کردند در همه جا از این برادران داشتند و سراغ هم می رفتند و یکدیگر را پیدامی کردند و با آنها سر و سر داشته و باهم رایگان بودند.

انگلیسها این محافل را نه تنها در ایران بلکه در تمام ممالک آسیائی و افریقائی و سایر جاها داشتند . مأمورین رسمی دولت انگلیس دیگر در این ممالک غریبه نبودند ، برادران دلباخته آزادی زیاد داشتند و آنها انگلیسها را دوست داشتند آنها را غریبه نمی دانستند . همینکه رو برو می شدند یکدیگر را می شناختند و باهم رایگان می شدند... و قتیکه انسان بطور دقت اعمال و شرح حال رجال درباری فتحعلیشاه ، محمدشاه و ناصرالدین شاه را مطالعه می کند ، می بیند تمام آنها مانند اشخاص فرسوده ، بی حال و بی علاقه ، مهمل و بیکاره هستند .

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مثل این است که مقدرات آنها دست خودشان نیست. از خود اراده ندارند، اینها نیستند که صاحب مملکت ایران هستند، بلکه ایران صاحب دیگر دارد که غیر از شاه و صدراعظم است.

وقتی که می‌دیدند در یک روزی اعتمادالدوله را که بیگانه مرد توانای ایران است در یک روز یا تمام اعوان و انصار و اولادش نیست و نابود می‌کنند آنوقت بجای او میرزا شفیق را می‌نشانند رجال دربار در فکر فرو می‌روند و نمیدانند که او را برد و دیگری را آورد.

وقتی که میرزا ابوالقاسم قائمقام را نمی‌گذارند یکسال صدارت کند و حاجی میرزا آقاسی را چهارده سال در صدارت حفظ می‌کنند پیداست که کار شاه نیست. هم چنین میرزا تقی خان امیر کبیر را با آن قدرت و توانائی از بین می‌برند و میرزا آقاخان نوری را در مسند صدارت می‌نشانند همه می‌فهمند که کار شاه نیست، این دست دیگری است که میرزا تقی خان را می‌کشد و میرزا آقاخان را بجایش می‌نشانند. آن تشریفات که برای دخول به محفل فراماسون داده‌اند هر تازه وارد از مشاهده آن تشریفات مات و مبهوت می‌شود اختیار از کف او خارج است خود را در مقابل چیزهایی مشاهده می‌کند که از خود بی‌خود می‌شود، در اینوقت است که از او قول و قرار می‌گیرند و تا آخر عمر به آن محفل خود را بسته می‌بندد و برگشت برای او نیست و او امر آن بدون چون و چرا باید اجرا شود تا به بهشت موعود که آزادی نام و تمام همه سکنه جهان در آن است برسند، آنوقت است که آزادی، برادری و برابری تمام روی کره زمین را خواهد گرفت.

در قرن نوزدهم چندین امام زمان برای ایرانیان تراشیدند ولی هیچیک جانی نگرفت، بیروان میرزا علیمحمد باب حتی دست بشمشیر هم بردند فایده نکرده چونکه در زمان حاجی میرزا آقاسی علم کردند ولی صدارت او دوامی نکرد محمدشاه مرد و حاجی خلاص شد، رفت در حضرت عبدالعظیم بست نشست تارندان اسباب مسافرت او را بعثیات فراهم کردند. میرزا تقی خان امیر کبیر در دوره صدارت خود فتنه

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

باب را خوابانید و آنها را قلع و قمع کرد و خود او نیز برای سیاستی که در پیش گرفته بود وجودش غیر لازم بوده او را هم از بین بردند .

در زمان میرزا آقاخان نوری پیروان باب باز جابش کردند ولی این بار سخت مجازات دیدند و دیگر قد علم نکردند ولی پرفسور براون تا این اواخر هم سنگه آنها را بمسینه میزد و برای آنها همیشه نوحی خوانی می کرد...

...توسعه سریع و فوق العاده فراماسون در قرن هیجدهم بسیار قابل ملاحظه است بچه سرعت عالمگیر شد و بطور مؤثری آزادی فکر و عقیده توسط پیروان آن توسعه یافت. این يك مؤسسه سری بوده افراد آن به قید قسم غلاظ و شداد باید اسرار آنرا حفظ کنند. افراد این مؤسسه سری عقیده و ایمان راسخی به اصول و شعائر را در میان بشر عمومیت دهند تا آنها هم از نعمت آزادی، برابری و برادری بهره مند شوند. هر عضو ماسون وظیفه خود می دانست مبلغ از جیب گذشته آن مؤسسه باشد.

آن کسیکه آتش فتنه را روشن می کند دود آن اول بچشم خود همان آتش - افروزمی رود و بعد بچشم دیگران. در سال ۱۷۷۶ انقلاب آمریکا شروع شد چونکه محفل ماسونها سال ۱۷۳۳ در آمریکا تشکیل شده بود و استقلال خود را اعلام کرد. علت عمده این انقلاب بیدادگری دولت انگلیس بود که مستعمره خود انگلیس بر علیه دولت انگلیس قیام کرد و خود را آزاد نموده و برای همیشه خودشان را از چنگال بی رحم آن دولت غدار رهائی دادند هنوز هم قلب هر انگلیسی از دست رفتن این کلنی داغدار است.

انگلیسها هرگز تصور نمی کردند این فتنه اول دامنگیر خود آنها گردد، مقصود آتش فتنه بود که جهانی را بسوزاند و خودشان ایمن بمانند ولی يك جرقه از آن بخرمن خود آنها افتاد. در سال ۱۷۸۹ این آتش بخرمن هستی ملت فرانسه افتاد در نتیجه آن انقلاب و وحشتناك در فرانسه پدید آمد مانند وبا و طاعون بهترین رجال این ملت را درو کرد. قرنها باید بگذرد تا ملت فرانسه زبان این انقلاب را

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

جبران کند و بحال طبیعی عود کند.

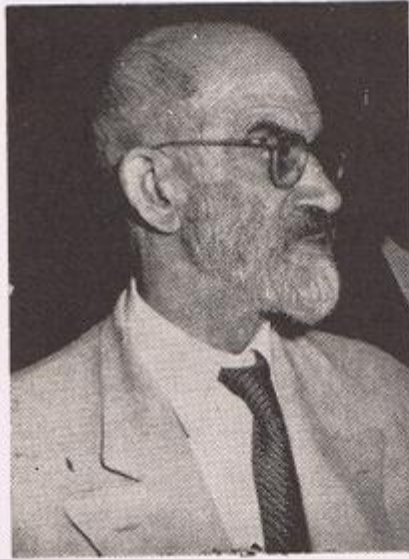
چه کسانی از آن انقلاب پرخوف و وحشت تعریف می‌کنند؟ همانها که پیرو اصول فراماسون بودند، همانها بودند که این آتش را افروختند و جان هزاران نفر را بدخالک‌هلاک انداختند. آشوب ایتالیا، فتنه آسیا، تمام تحریکات فراماسون‌ها بوده کلر تون‌هایس می‌نویسد «لژهای فراماسون مراکز مناسب و جاهای امن برای تبلیغات بود. آزادبخواهان که روابط بسیار نزدیکی در میان تمام ملت اسپانیول پیدا کرده بودند، می‌توانستند بواسطه علائم و اشارات و طرز مخصوص دست‌دادن و اسامی و الفاظ سری و مرموز، بدین وسائل آزادی، برابری و برادری را بملت اسپانیول تعلیم بدهند، در میان عناصر لامذهب و ضد روحانیت حتی در میان صاحبمنصبان قشون این نهضت توسعه یافت تا اینکه در کشتی اسپانیول جنگی داخلی شروع گردید ...»

نظریات و عقاید
استاد سعید نفیسی
از دستگاه اینتلیجنس سرویس و جاسوسی انگلستان بحث
می‌کند، چنین می‌نویسد:

«این دستگاه همواره با فراماسون‌های فرانسوی و انگلیسی رابطه عجیب داشته است و با زیر دستی خاصی فراماسون‌ها را در هر جای ایران بِنفع خود بکار انداخته و آنها را کورکورانه باطاعت و فرمان برداری محض وادار کرده است. فراماسون‌ها همیشه در همه جای جهان در پی مردم متوسط، اندک همت، کوتاه نظر و ظاهر پرست گشته‌اند ... شاید هزاران هزار فراماسون‌هایی در اکناف و اطراف جهان بوده‌اند که صادقانه بسا کمال خلوص و صفا باین دستگاه جاسوسی خدمت کرده‌اند و خود نمیدانستند که از کجا مأمورند و بسود چه کسانی کام بر میدارند. برای رسیدن باین نتیجه راه بسیار ساده طبیعی دارند و آن اینست که همین دستگاه جنایت پرور و خیانت‌گستر مردمان بی‌استعداد متوسط را از جای

۱ نیمه راه بهشت از ص ۳۹ تا ۵۲

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

استاد فقید سعید نفیسی

پست برمی‌گردد و بجای بلند می‌برد... در ایران از روز نخست با مردمی که اصل و نسب درستی نداشته و از مال جهان‌جز دلی‌هوی پرست و طبیعتی جاه‌طلب‌چیزی بآنها نرسیده بود بنای سازش را گذاشته‌اند. گروه گروه مردم از طبقه پست را پرو بال داده یا جاه‌طلبی آنها را راضی کرده و یا مکامشان را تسلیت بخشیده‌اند... درصد سال پیش فراماسونهای فرانسوی بوسیله يك ارمنی که دعوی مسلمانی داشت لژی در تهران دایر کردند. پیش از آن برخی از ایرانیان که در زمان فتحعلیشاه بعنوان فیراگرفتن فنون جدید با نمایندگی سیاسی با انگلستان رفته بودند با فراماسونهای لندن آشنا شده و عضویت این جمع را پذیرفته بودند ولی در بازگشت با ایران تعصب‌هایی که در پیش بود مانع شده بود که عده بسیاری را با خود یار کنند و تقریباً پنج‌سال این کوشش‌های جسته‌و‌گرخته ایرانیانی که در انگلستان فراماسون شده‌اند بجائی نرسید و سازمان منظم و پسا برجائی نتوانستند فراهم کنند.

افتاد در نتیجه ان انقلاب وحشتناك در فرانسه پدید آمد مانند و با و طاعون بهترین رجال این ملت را درو کرد. قرن‌ها باید بگذرد تا ملت فرانسه زیان این انقلاب را

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

در هندوستان و مخصوصاً در کلکته فراماسونهای انگلیسی دستگاه وسیعی چیده بودند و گروه گروه مردم ملل مختلف را با خود یار می کردند. ایرانیانی که بهند رفتند درین جمع نیز راه یافتند و در بازگشت بایران بیشتر در فارس و اصفهان وسایل انتشار افکار فراماسونها و آن هم بیشتر در میان طبقه محدود و معینی فراهم شد.

مبلغان این فکر بیشتر تاجرانی بودند که برای سوداگری به هندوستان رفته و در بازگشت این کالای نوظهور را هم با خود آورده بودند و برخی طلاب و واعظان و اهل منبر بودند که بگفته خود برای ترویج عقیده خویش یا روضه خوانی در میان مسلمانان هند با آنجا رفته و در بازگشت این افکار را آورده بودند. اما هنوز نه شماره آنها و نه هنر دلاوری شان بجائی نرسیده بود که بتوانند دستگاه منظم فراماسونری انگلیس را در ایران بگسترانند.

گروهی دیگر از ایرانیان و بیشتر مردم آذربایجان برای تجارت بخاک عثمانی و مصر می رفتند و در آنجا با فراماسونهای تربیت یافته فرانسه آشنایی شدند و در قاهره و استانبول از آنها تعلیمات می گرفتند و در بازگشت به ایران این افکار را انتشار می دادند.

فراماسونهای دسته فرانسوی نخست از یکی از شهرهای استانبول الهام گرفته اند. جوانی از ارمنیان جلفای اصفهان که بعدها می بایست درین گپرو دار سیاست اروپائی در ایران کارهای بسیار بکند و حتی در تقلب در قمار و دلالتی گرفتن از خرید و فروش های دولتی وارد شود و چنان مردم را از شعبده ها و تیرنگهای گوناگون خود خیره کند که حتی نسبت حقه بازی و تردستی مخصوص باو بدهند مأموریت پستی در سفارت ایران در استانبول داشت و مترجم فرانسه آن سفارتخانه بود. این جوان ارمنی ملکم پسر میرزا یعقوب از بهترین و دلیرترین و با وفاترین پیشروان و پیشوایان فراماسونها در ایران بود که در استانبول او را تربیت کرده و به ایران برگردانده بودند تا مأموریت خود را انجام دهد ...

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

... فراماسونها خوب می‌دانند از حالت رعب مخصوصی که در اعضاء خود ایجاد می‌کنند چگونه برخوردار شوند ... دست آلوده چرکینی را می‌آورند، آلودگی و رسوائیش را بیادش می‌آورند و با او شرط و فراری می‌دهند که هر ساعت سر از فرمان بیچند فسقش آشکار خواهد شد ... اساس کار فراماسونها همواره در هر زمان و در هر کشوری بهره‌جویی و بهره‌یابی از مردم زبون و ناتوان سست پای سست دل سست رأی بوده است. در کام اول کسه می‌خواهند کسی را جلب کنند نخست آنچه می‌توانند درباره وی بحث و فحص می‌کنند و می‌پرسند و می‌جویند تا مطمئن نشده باشند که آن مرد دست نشانده فرمان بردارشان خواهد شد او را بیازی نمی‌گیرند. سپس که تصمیم بجلب او گرفتند و شرط و پیمانها را با او استوار کردند و فلابده سنگین بردگی جاودانی را بگردنش گذاشتند انواع وسائل مادی کودک فریب ابله ترسان را درباره وی بکار می‌برند.

شب تاریک در پی او می‌روند، در وسیله نقلیه‌ای می‌نشانندش، چشمانش را تنگ می‌بندند، مدتها و گاهی ساعتها در همان یکی دو خیابان او را می‌گردانند و بارها از این سو بآن سو می‌برند چنانکه آن مرد بیندارد که به مسافت بسیار دوری برده‌اندش.

در خانه که وارد شدند باز چندین بار وی را در گرداگرد آن سرای می‌گردانند که حس تعیین مسافت را بکلی درو بکشند و او را کاملاً گیج و سرگشته بکنند. از پله‌هایی چندین بار بالا و پائینش می‌برند و سرانجام در زیر زمین تاریکی واردش می‌کنند. در سر راهش صندلی‌ها و میزهای متعدد چیده‌اند که پایش با آنها برخورد و باز رعب در دلش بیشتر شود. همینکه او را نشانندند موسیقی یکنواخت و بسک آهنگی که کوئی از کیلومترها مسافت می‌آید مدتی در گوشش شاف می‌کنند. در میان سکوت محض ناگهان تیری در پی گوش وی در می‌کنند و بکلی حالت کشتن اعصاب و اضطراب و خلجان فکر و منتهای رعب و هراس را درو پیش می‌آورند. در همین میان کسی با صدای مصنوعی بسیار خشن و زننده او را مخاطب می‌کند و

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

با بانگ بم و کلمات مقطع و کشیده و بریده از نام و نسب و جزئیات زندگی او می‌پرستند و آن اسراری را که از او بدست آورده‌اند جسته جسته در میان آن سخنان می‌گویند و بر او امید دارند که به پرسشهای او پاسخ صریح و درست بدهد و اسرار دیگر را بر زبان بیاورد.

بدینگونه این مرد ابله بدبخت را بکلی زبون و دست نشانده و فرو دست می‌کنند و ذره‌ای غیرت و مردانگی و جرأت و دلآوری و حس غرور و خودخواهی در او باقی نمی‌گذارند.

بدین حالت چشمش را می‌کشایند و در پرتو بسیار ضعیف شمع گرداگرد وی در دو صف گروهی نشسته و گروهی پشت سر ایستاده‌اند که همه سیاه پوشیده و هر يك افزاری بدست دارند و به ترتیب درجات و شئونی که در آن جمع دارند نشسته یا ایستاده‌اند. پس از این که مجلس بهم خورد و فضا روشن شد و بحال عادی برگشت تازه می‌بینند کسانی که گرد وی را گرفته بودند بیشترشان دوستان نزدیک و معاشران قدیم او هستند که درین سالهای دراز دوستی و معاشرت اندک اشارتی به این اوضاع نکرده‌اند و عجیب‌تر از همه آن که خانه و صاحبخانه و محله همه را می‌دانند و می‌شناسند و پی‌می‌برند که در کجاست و چگونه است ...

... خدا داند که دستگاههای فراماسونری فرانسوی و انگلیسی در این دو قرن گذشته در گوشه و کنار جهان چه بهره‌ها و چه سودهای مردم گزای از این دستگاه و ازین بازی زشت مردم او بایش برده‌اند ...

... فراماسونهای ایران هم تابع همین اصول و بازیگر همین میدان‌اند. برخی از آنها که در جوانی سری پرشور و دلی پر آرزو داشته‌اند و نمی‌خواستند به همان زندگی محفوری که برایشان فراهم بود قناعت کنند بدین دستگاه سر فرو آورده‌اند ...

۱- در این قسمت از کتاب بيمه‌راه بهشت کلمات زشت و زنده‌ای بکار رفته که چون تکرار آن‌هاست از نقل آنها خودداری شده و تنها اظهار عقیده و تشریفاتی که نویسنده به آن توجه کرده نقل شد.

... اگر از نزدیک وارد زندگی ایشان بشوید می‌بینید در خانه خود گوشه‌ای و ساعتی مخصوص بخود دارد که در آن جا بیگانه و نامحرم را جای نیست. همیشه اطاقی یا بستویی و صندوقخانه و تاریک‌خانه‌ای مخصوص ایشانست که دیگران حق ورود بدان ندارند و چون خلوتگاه دیوان در قصه‌هاییست که برای کودکان می‌گویند. در ساعت معینی از شبانه روز بدانجا می‌روند و در را بروی خویش می‌بندند و چون صوفیان که در خلوت چله می‌تیشند و بمراقبه می‌پردازند آنها نیز بانفس- اماره خود خلوت می‌کنند و به مشورت می‌پردازند و عقل را به میانجی‌گری و قضاوت در برابر خویش می‌نشانند ...

... در هفته، روز معین و ساعت معین این آقای عزیز در میان ابوه شهرکم می‌شود و کسی نمی‌داند بکجا رفته است و هرگز زن و فرزندش هم کمترین اشارتی بدین (غیبت‌های صغری و کبری) ازو نشنیده‌اند. در خانه جعبه‌ای بسا چمدانی و صندوقی و کشوی میز مخصوص او هست که کسی نمی‌داند در آن چه نهفته و چه امانت گذاشته‌است. روزی که مرگ بر سرش فرود آید ... و سرانجام کلیه اسناد بدست مجارم افتد. یکی چند ورق احکام و فرمان‌های لژ که بزبان خود (دیپلم) می‌گویند و بسته بدرجاتی که پیموده نشانها و امتیازات ماسونها و اگر بمقام بلند رسیده باشد حمایت‌های آن بایک نسخه چاپی اساسنامه و نظامنامه لژ یگانه میراث مرده آنهاست ...

دکتر میمندی نژاد در کتاب « حوادث » در باره فراماسنهای
دکتر محمد حسین ایران چنین می‌نویسد:^۱
میمندی نژاد « ... هیئت‌های حاکمه مزدوران سر سپرده فراماسونهای
 مسلوب الاختیار و بیسوادی اکثریت مردم ایران اساس و پایه
 نفوذ انگلستان در ایران می‌باشد.
 کسانی که کتب سیاسی و اجتماعی نگارنده را مطالعه فرموده‌اند به خوبی

متوجه گردیده‌اند که برای متزلزل ساختن و فرو ریختن این پایه‌ها با صراحت مبارزه کرده‌ام. آنچه مرا وادار کرد باز هم به حاشیه بروم اینست که: پس از انتشار کتاب (مبارزه در راه حق ادامه دارد) بایکی از دوستان به دیدار یکی از فراماسونهای گوشه نشین که تازه از سفر آمده بود رفتم و کتاب را به او تقدیم کردم تا مطالعه کند. بحث تحت عنوان (سرم حقیقت) انقلابی در فکر و روحش ایجاد کرده بود. چند روز بعد که در تنهایی با آن پیرمرد که از بردن نامش معذور هستم^۱ روبرو شدم متأثر و مغموم درحالی که می‌لرزید و اشک می‌ریخت می‌گفت: شما بدون جهت تمام فراماسون‌ها را با یک چوب رانده‌اید خوب بود استثنائی قائل می‌شدید و وقتی که قانون بدون استثناء نمی‌شود چطور ممکن است در یک اجتماعی تمام اشخاص یک‌جور باشند شما خودتان نوشته‌اید: وقتی که دو اثر انگشت میلیاردها افسراد بشر شبیه نیست چگونه ممکن است طرز تفکر افراد شبیه باشد؟

گفتم: آنچه می‌فرمائید صحیح است. روی همین اصل بود که در کتاب در راه حق بدصراحت نوشتم: (کسانی که وارد لژهای فراماسون می‌شوند ممکن است قبل از ورود مردان باسرف و پاک و درستی باشند..)

در حالی که می‌لرزید گفتم: من به شما اطمینان می‌دهم اکثریت اشخاصی که وارد این تشکیلات شده‌اند اشخاص باسرفی هستند. برای اینکه شما بدانید برای چه این اشخاص باسرف وارد این تشکیلات شده‌اند مانعی ندارد از مرام و مسلکی که این جمعیت دارد باخبر باشید. همان‌طور که شما نوشته‌اید فراماسونری در دنیا ریشه دوانده و در تمام کشورها این فلسفه با سرعت نفوذ یافته است. سرففون این فلسفه در بین مردم عالم از این جهت است که مرامنامه این جمعیت برای تمام مردم فهمیده عالم قابل قبول است و هر کسی آن را کامل می‌یابد.

این جمعیت بین المللی یک جمعیت کامل اخلاقی است و برای تأمین رفاه و آسایش مردم عالم تأسیس گردیده است و اگر به سرعت پیشرفت کرده برای این

۱ - این شخص بنا باظهار آقای دکتر میبندی نژاد مرحوم قراگوزلو همدانی بوده

است که پیروان این فلسفه خوبان عالم هستند. در بین ماسون‌ها اشخاص بی سواد هرزه و رسوا راه ندارند. من به کشورهای دیگر کاری ندارم در همین ایران افرادی از قبیل آیت‌الله سید محمد طباطبائی، شیخ ملا هادی نجم‌آبادی، حاج سید نصرالله تقوی، میرزا حسین خان مستوفی الممالک، مشیرالدوله پیرنیا، ادیب‌الملک فراهانی، علیخان ظهیر الدوله، کمال‌الملک، محمد علی فسرزین، ارباب کیخسرو، محمد علی فروغی (ذکاء الملک) و امثال آنها در این سازمان بوده‌اند.

شما که پرونده و سوابق سیاسی اشخاص را از بایگانی‌ها بیرون می‌کشید و از زیر خروارها خاک بیرون می‌آوردید آیا شنیده‌اید این اشخاص دزدی کرده باشند آیا هیچ کجا خوانده‌اید که از این بزرگوارها خلافتی سرزده باشد و یا عمل‌زشتی را انجام داده باشند؟

او منتظر بود جوابی به سئوالاتش بدهم و چون سکوت مرا دید اظهار داشت: سکوت شما دلیل بر اینست که در برابر این سئوالات جوابی ندارید بدهید.

گفتم: سکوت مرا دلیل بر رضایت ندانید فرمایشات خود را بفرمائید تا بعداً جواب عرض کنم.

گفت: اصول و عقاید ماسونها در درجه اول اعتقاد به ذات پروردگار یگانه است اودر نظر ما مهندس اعظم معمار اصلی است چون چنین ایمان و عقیده‌ای سرلوحه فلسفه فراماسون‌ها است پس از این جمعیت دارای تمامی مبانی اخلاقی می‌باشد.

فراماسونها تمام افراد عالم را برادر و برابر می‌دانند و کسانی که معتقد به ذات پروردگاری باشند ولو اینکه دین و مذهبشان با هم متفاوت باشد با یکدیگر برادر هستند. در بین فراماسونها آزادی و احترام به آن یکی از اصول اساسی را تشکیل می‌دهد. آزادی کار، آزادی مسکن، آزادی عقیده ارکان اصلی این

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

فلسفه می‌باشد. فراماسونها با اختلافات نژادی شدیداً مخالف هستند و اختلاف رنگ، پوست و تبعیضهای نژادی را بکلی متروک و همگی یکدیگر به‌دریبه احترام نظر می‌کنند. فراماسونها در هر کجای عالم باشند دارای هر مذهب و نژادی که هستند همگی با هم برادرند و به اصطلاح با یکدیگر صیغه برادری خوانده‌اند. برای سالکین این طریقه ۳۳ درجه تعیین گردیده است ولی بین افرادی که درجات مختلف را دارند هیچگونه مزیتی وجود ندارد و همگی با یکدیگر برادرو برابر هستند.

هر شخص فراماسونی را که در نظر بیاورید دروغگو نیست، تابع قوانین است، به‌زیرستان زئوف و مهربان است، بشر دوست است، طالب علم و فرهنگ است، علیه خرافات می‌جنگد. بغل و حسد و تنگ چشمی ندارد. خلاصه يك نفر فراماسون مردوارسته از خود گذشته و دارای سجایای اخلاقی و ملکات فاضله است.

برخلاف تعبیر فارسی که کرده‌اند و فراماسون را فراموشخانه نامیده‌اند پیروان این فلسفه سعی دارند دنیای آزادی که روابط بین کشورها و افراد مختلف و جماعات متفاوت یکسان و برابر باشد بسازند. شما فرانسه می‌دائید معنی لغت فراماسون در فارسی می‌شود (بنایان آزاد) هرکس دارای روح انسانی باشد و از بشریت بهره‌ای داشته باشد خواه و ناخواه در ساختن این دنیای آزاد شریک می‌باشد خود شما هم با مبارزانی که می‌کنید همین‌راه را پیروی می‌نمائید.

شما در کتاب (سوی او) که نوشته‌اید درجه ایمان خود را به‌مهندس اعظم و معمار بزرگ یعنی ذات پروردگار اثبات می‌کنید. مبارزات شما در جمعیت ضد راسیسم نشان می‌دهد که در راه برابر دانستن نژادها از مسلك فراماسونها پیروی می‌کنید. شما با خرافات مذهبی از طرفی می‌جنگید و از طرف دیگر افراد سالک مذاهب مختلف را در نزد خدا یکسان می‌دانید. این اصل هم یکی از اصول فلسفه فراماسونها است. شما علیه دیکتاتوری و زور و قلندری مبارزه می‌کنید و در راه

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

آزادی حاضرید جان خود را فدا کنید اینها تمام اصول فلسفه فراماسون‌ها است. شما هم خواسته و نخواسته در جزو (بنایان آزاد) هستید. منتهی تفاوت شما با آنها که وارد در این تشکیلات هستند اینست که تشریفات وارد شدن به این محافل را انجام نداده‌اید.

اگر فلسفه فراماسونری بداست، شما و تمام افراد آزاده جهان هم بد هستید. آقای دکتر... باور کنید سرم حقیقت شما صحیح نبود و نسبت به افراد این جمعیت اخلاقی بیجهت چنین حمله ناروایی کرده‌اید. از شما بعید بود این چنین رفتار بفرمائید. شاید در نتیجه عدم اطلاع بوده است. در هر حال در نوشته خود تجدید نظر بفرمائید و به يك عده مردم شرافتمند به این پایه حمله نفرمائید و تهمت ناروا نزنید زیرا در برابر خداوندی که به آن ایمان و عقیده دارید اجر و پاداش خود را از بین می‌برید.

گفتم: فرمایشات سرکار تمام شد
 انظار داشت: تصور می‌کنم متقاعد شده باشید.
 گفتم: در برابر عبارات زیبا و فریبنده سرکار هر کسی متقاعد می‌شود
 ولی...

گفت: اگر آنها را صحیح نمی‌دانید اعتراضات خود را بفرمائید.
 گفتم: فلسفه فراماسون‌ها را تشریح فرمودید. با توجه به سوابق فامیلی سرکار اطمینان دارم مسلمان هستید زیرا مسلمان زاده‌اید. من هم قسم به ذات پروردگار مسلمان زاده هستم و دین و آئین خود را برتر و بالاتر از سایر ادیان می‌دانم. می‌خواهم از سرکار که مسلمان هستید سؤال کنم: آیا دین اسلام دین برادری و برابری نیست؟ آیا در دین اسلام بین سیاه حبشی و سید قریشی اختلافی گذاشته شده است؟ آیا برای افراد مسلمان خدا یکی نیست و به قول سرکار مهندس اعظم و معمار بزرگ شریکی دارد؟ آیا مسلمان حقیقی از خرافات گریزان نیست؟ آیا فرد مسلمان دروغگو، ریاکار ممکن است باشد؟ آیا شخصی که ادعا می‌کند

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مسلمان است نوع دوست، خیر، رؤوف و مهربان نیست؟ آیا ممکن است شخص مسلمان طالب علم نباشد؟ آیا فرد مسلم علیه بی‌عدالتی و برای حفظ آزادی مبارزه نباید بکند؟ آیا در دین اسلام جهاد و پیکار کردن علیه زورگویان و متعديان و با به اصطلاح امروزی مبارزه با دیکتاتوری فریضه اولیه نیست؟ آیا در آئین اسلام رعایت نکردن حقوق دیگران، احترام نگذاشتن به افراد دیگر عالم فیه شده است؟ آیا آن همه مبارزه در راه اسلام برای این نیست که تمام عالم از آزادی و برادری و برابری و انتفاع از حقوق یکسان بهره‌مند گردند.

گفت: البته تمام اینها صحیح است.

گفتم: پس من برخلاف فرمایش سرکار جزو (بنایان آزاد) نیستم. من يك فرد مسلمان هستم و از شما تعجب می‌کنم با وجود این که کاملترین فلسفه‌های اخلاقی و اجتماعی در دین حنیف اسلام هست از فلسفه (بنایان آزاد) پیروی می‌کنید مگر مسلمانی چه عیب دارد و پیروی از آئین اسلام چه نقصی دارد که فرد مسلمان مجبور باشد از فلسفه فراماسونها پیروی کند؟

فکری کرد و گفت: شخص ممکن است هم مسلمان باشد و هم از فلسفه فراماسونها که با اسلام مخالفت ندارد پیروی کند. اثبات شیئی که نفي ماعدا نمی‌کند.

گفتم: فرض کنیم چنین باشد. پیغمبر اسلام چهارده قرن قبل آمد. مردم جهان را علناً به راه حق دعوت کرد، چون در راه حق می‌رفت و دسیسه‌ای در کار نبود احتیاج نداشت محافل و لژهای سری تأسیس کند و مردم را در خفا و پنهانی برای راست گفتن، برای رؤوف و مهربان بودن، برای دستگیری کردن از هموعان، برای شناختن ذات پروردگار، برای برادری، برابری، تساوی حقوق و بالاخره برای آزادی و و دعوت کند.

تصور نمی‌فرمائید همین سزای بودن محافل و لژها، همین مقررات سختی که برای ورود اشخاص و پیوستن آنها به سالکین این طریقه وجود دارد از دسیسه‌ای

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

حکایت می‌کند که از نظر افرادی که وارد می‌شوند پنهان می‌ماند .

گفت : چنین شبهه‌ای را هرگز بخود راه ندادهام

گفتم : بهمین جهت است که در روز ورود تعهد سپرده‌اید : (بدون چون و چرا بلااراده فرامین لژبزرگ را که در لندن است اجرا کنید و باسپردن این تعهد خود را مسلوب‌الاختیار نموده‌اید) . ای آقای بزرگوار که سرم حقیقت بیشتری به قلبت زده و با این موهای سفید در برابرم اشک می‌ریزی آیا فکر نکرده‌ای که تحت این عبارات زیبا و فریبنده ، سرکار وامثال سرکار بدون اراده و چون و چرا برای معمار بزرگ و مهندس اعظمی که در لژها و محافل خود چشم‌آن را درمثلثی در بالای سر رئیس محفل نقش کرده‌اید و آن چشم چشم انگلستان است کار می‌کنید .

گفت : این چه حرفی است ، آن چشم چشم خدا است .

خندیدم و گفتم : خدا چشم ندارد ، تجسم‌دادن چشم خدا هم به‌آن شکل تصور می‌کنم انحراف از اصول مذهب است . شما که مسلمان هستید چرا چنین حرفی را می‌زنید ؟

فکری کرد و اظهار داشت : هر چه هست آن چشم چشم انگلستان نیست . گفتم : وقتی که فرامین و دستورات هر محفلی که در عالم باشد از محفل بزرگ که در لندن است می‌آید و تمام لژها و محافل از آنجا سرچشمه می‌گیرند و دستورات آنها را اجرامی کند پس دنیای آزاد به دستور آن معمار و مهندس باید ساخته شود . شما بخواهید یا نخواهید نقشه‌طراحی شده توسط آن معمار و مهندس را عملی می‌سازند .

به عبارت دیگر سرکار آقا ایرانی هستید . ادعا دارید مسلمان می‌باشید و خواسته یا نخواسته ، عمله واکله‌ای بیش تشریف ندارید و چون مسلوب‌الاختیار می‌باشید و اراده‌ای از خود ندارید لذا به دستور مهندس اعظم و یا معمار بزرگ

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

که غیر از انگلستان کسی نیست منافع و مصالح کشور آباء و اجدادی خود را پامال می‌کنید.

شما و امثال شما در هر کشوری هستید خواسته با نخواستہ شدیدترین ضربات را بر پیکر هم میهنان و میهن خود به نفع يك دولت جابر بیگانه وارد آورده‌اید و باز هم در هر فرصتی که پیش بیاید وارد خواهید آورد.

به موجب صفحات تاریخ که شمه‌ای از آن را سعی کرده‌ام با اسناد مثبتہ در کتب خود انتشار دهم آن عبارات فریبنده و زیبا دامی است برای جلب افراذخوش طینت و پاک، ولی همان طور که در کتاب (در راه حق) نوشته‌ام (... مقررات ورود به این محافل به نحوی است که وارد شده ازاده خود را از دست می‌دهد و آلت بلا ازاده یا بنا به اعتراف یکی از شماها آلت فعل می‌شود که طبق فرامین و دستورات مجبور است رفتار کند و راه برگشت هم ندارد).

گفت: پس آن مردمان شریفی که نام بردم آنها هم ..

گفتم: به اکثر آنها (نعل وارونه) زدند. اینها به طور غیر مستقیم به تصور این که با استعانت و کمک مردم آزاده جهان که محافل آنها در پاریس بود، خواهند توانست ایران را از قید استبداد پادشاهان فاجار خارج کنند به این جمعیت به اصطلاح سرکار اخلاقی، پیوستند. از یکی از آنها قبل از مرگش شنیدم گفت:

(با کمال تأسف ما آن روزها نفهمیدیم، در پس قیافه آراسته‌ای که به ما عرضه داشتند قیافه کریه مہیبی که ما همیشه از آن ترس داشتیم پنهان بوده است.)

حرفم را قطع کرد و گفت: اگر راست می‌گوئید پس چرا وقتی که فهمیدند برگشتند.

گفتم: همین سؤال شما را از آن مرد شریف که مورد احترام من بود کردم، در جواب اظهار داشت: راه برگشت وجود ندارد تنها کاری که من توانسته‌ام انجام بدهم اینست که در بازی‌ها وارد نشوم و به عناوین مختلف از زیر بار فرامینی که

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

می‌رسد شانه خالی کنم. مثل آن بزرگوار در بین مؤسسين اين تشکيلات زياد بودند و من با بعضی از آنها تماس نزديك داشته‌ام. برهن واضح و مسلم گرديده است اشخاص باسرف و باحيثيتي که وارد اين سازمان گرديدند، پس از آگاه شدن بر حقايق گرفتار عذاب وجداني شده زندگي روزمره را گذرانده‌اند و وجودشان متمرکز نمي‌شود و اثری نبوده است. مثلاً جناب آفاکه به من اعراض مي‌فرمائيد و سالک اين طريقه هستيد و مي‌کوشيد از سرف و حيثيت خود دفاع کنيد منشاء اثری نيستيد. قصري زيبا داريد، ثروتي سرشار در اختيار شما است، قسمتي از سال را در خارج از ايران و بقيه را در اين کاخ عظيم به سر مي‌بريد چه عمل مفيدی انجام مي‌دهيد؟ چه خدمتي به کشور آباء و اجدادي خود مي‌کنيد؟ چرا شما را به بازی نمی‌گیرند؟ قبل از اينکه سفر برويد يك روز از شما پرسيدم چرا خاطرات خود را نمی‌نويسيد؟ جواب فرموديد: برای اينکه تأمين جاني نداريد «آری» چون تأمين جاني نداريد. چون به زندگي علاقمند هستيد. چون به اين کاخ و درآمد سرشار دلبستگي داريد. سکوت را پيشه خود ساخته‌ايد. به‌ديد و بازديدها، به تعظيم و تکریم‌ها دل خوش کرده‌ايد.

در برابر گفته‌هايم ساکت و آرام بود. با چشمهای نافذ و سياهش گلهاي فالي را می‌شمرد. دستها را بهم می‌ماليد. ناراحتی عجيبی سراسر وجودش را به‌تزلزل در آورده بود. او خواسته بود بر من خورده بگيرد. اما من با گفته‌های خود ضربات شديدی بر روحیه‌اش فرود آورده بودم او ميل داشت اين بحث خانمه يابد ... اما من دست بردار نبوده و گفتم: وقتی که سرگوراولی به ايران آمد سفری به همدان کرد در آنجا توانست بزرگان متنفذ و دانای شمارا با عبارات زيبا بفريبد و سالک به اين طريقه سازد شما هم که از آن خاندان بوديد خواه ناخواه در اين طريقه وارد شديد و لي وقتي که فهميديد و دانستيد کنار کشيديد، خانه نشين شديد، زندگي را ادامه مي‌دهيد شما را بارها به کار دعوت کردند. خستگي و بيماری را بهانه نموديد و از زیر بار کار کردن شانه خالی نموديد. اينطور نيست؟

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

قهومای آوردند. رسم این بزرگوار چنین بود در اول ورود به مهمان خود چای می‌داد اشارات و رموزی داشت که قبل از رفتن قهوه‌ای بیاورند همینکه قهوه می‌آمد معلوم بود وقت ملاقات تمام شده است و باید او را راحت گذاشت. قهوه را خوردند و از خانهاش خارج شدم، او را در دریای غم و اندوه بر جای گذاردم.

چند روز قبل که بایکی از دوستان برای گفتن خیر مقدم به سرانش رفته بودیم در موقع خروج دوست من می‌گفت (زندگی پر تجمّل، کاخ رفیع، ثروت بیکران است اما با چنین وضعی، بی‌کس و یاور و بازمانده‌ای تنها در این کاخ بسر بردن و غم‌خوری نداشتن از مرگ بدتر است).

در این ملاقاتی که به تنهایی از او کردم می‌خواستم اسناد و مدارکی به دست آورم. اما بر خورد ما به این ترتیب خاتمه یافت و من به مقصود نرسیدم. چند روزی نگذشته بود که در رادیو شنیدم در جراید هم خواندم. در تیرگی‌های شب، در آن قصر بزرگ، در میان تمام آن تجمّلات، بدون اینکه کسی در بالینش باشد به خواب ابدیت فرورفته است. روز بعد با نشریفات جسدش را به قبرستان خانوادگی که در محل تولدش بود انتقال دادند.

خدایش بیامرزد زیرا اگر قدمی در راه خیر و صلاح کشور بر نداشت و کار مفیدی انجام نداد لاف‌ها ضرر هم نزدیکه مورد ملامت و سرزنش قرار گیرد. اینکاش تمام فراماسونها دارای این شرافت اخلاقی بودند و آنطور که اعتراف کردند (آلت فعل) نمی‌شدند و فرصت می‌دادند ایرانیان باشرف، ایرانی مستقل و آباد را بنا نقشه‌ای که بر پایه میهن‌پرستی طراحی می‌کردند دور از چشم مهندس اعظم و معمار بزرگ بسازند اینکاش این (بنایان آزاد) تابع اجنبی، پای خود را از صحنه سیاست کنار می‌کشیدند و می‌گذارند ملت با شرف و نجیب ایران اختیار خود را در کف گیرد.

این آرزو البته جامه عمل به این سهولت نمی‌یوشد زیرا اکثریت پیروان، بخصوص جوانهای جاه طلبی که امروزه عمده واکله مهندس اعظم و معمار بزرگ

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دکتر میمنندی نژاد

می باشند پای بند شرافت اخلاقی و ایمان نیستند. اینها که متوجه هستند حساب از چه قرار است تابع غرائز شخصی: حب جاه، حب ثروت و گروهی برای ارضای شهوت از هیچگونه خوش رقصی فروگذار نمی کنند.

بهمین جهت است که برخلاف طرز مبارزه ای که پیش گرفته اند نگارنده کمتر بن می گویم: مهندس اعظم و معمار بزرگ و بنایان آزاد را که مانند سرطان بر پیکر ایران چسبیده اند بهم وطنان خود معرفی کنم اطمینان دارم وقتی که ملت درد را شناخت چاره درد را خیلی زود خواهد کرد.

دکتر میمنندی نژاد در کتاب (در راه حق) نیز درباره فراماسونها بحث شدیدی کرده می نویسد:

«... در حال حاضر بهر گوشه عالم نظر شود، اوضاع هرج و مرج کشورهای جهان مورد بررسی قرار گیرد خواهیم دید در پس ظواهر قیافه های دو حرف

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

شوروی و آمریکا و در پس آنها قیافه انگلستان که مشغول انکولک کردن این دو حریف می باشد خود نمائی می کند .

حال ببینیم چرا انگلستان تا این حد بازیگر صحنه سیاست شده است ؟ از روزی که تشکیلات جاسوسی در انگلستان به راه افتاد به موجب اسناد تاریخی در حدود هفتصد سال می گذرد . چنین تشکیلاتی با این همه سابقه ممتد و طولانی توانسته است در کشورها به مرور ایام رسوخ و نفوذ کند و در هر کشوری سازمانهایی به راه انداخته با قراردادن افراد سرسپرده ای در رأس آن سازمانها آنها را به نفع خود بچرخاند . یکی از سازمانهایی که امروزه به نفع این سازمان جاسوسی کار می کند تشکیلات فراماسونها در عالم می باشد . تصور فرمائید نگارنده میل دارد در اطراف آنچه که تا کنون جسته و گریخته درجراید نوشته شده است و راجع به این سازمان جاسوسی در ایران توضیحاتی داده اند بحث کنم و ماهیت افرادی که در حکم قاضورات اجتماع می باشند به شما معرفی نمایم . به هیچ وجه ، زیرا اگر ملاحظه می فرمائید در این اواخر گاهگاه افرادی که فامیلا سرسپرده هستند از این سازمان در ایران بحث می کنند و چند نفر پیر گفتار را که يك پایشان لبگور است معرفی می کنند از آن جهت است که بساط کهنه و قدیمی این دستگاه در ایران بی ثمر شده و اربابها در فعالیت هستند سازمان جوانتری که از قوای جوان تشکیل می دهند جای آنها بگیرد . البته در درجه اول این قوای جوان از همان فامیلهای و از بین همان طبقات انتخاب می شوند و افراد جوان و تازه نفس مؤثری را که مقامات حساس را در این کشور دارند در تشکیلات جدید داخل می کنند . ضمناً از رسوا کردن این پیر گفتارهای بی ثمر مردم را سرگرم می نمایند و این طور وانمود می کنند که مرکز این سازمان فرا رسیده و دیگر بساط آنها برجیده می شود در حالی که حقیقت اینست که سازمان نو و جدیدی جایگزین این سازمان پوسیده قدیمی شده و عناصر جوانی بر سر کار می آیند . در این روزها این عناصر مرموز گشیف که اراده خود را از دست داده اند به مناسبت ورود ارباب و سایه افکنیدن بر سر آنها جشنی برپا می سازند . اجازة

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

می‌خواهم از مجالس جشن و سرور آنها فائزتری بسازم و بتو ای خواننده عزیز تقدیم دارم تا ضمناً تغییر ذائقه‌ای داده و بر اسراری نیز واقف‌گرددی. قبل از اینکه به این مجلس جشن وارد شویم برای اینکه ماهیت افراد معلوم شود بی‌ایند حقه‌ای یزنیم تا بر اسرار واقعی واقف شویم. بدون تردید شنیده‌اید اخیراً سرمی‌تهیه کرده‌اند به نام (سرم حقیقت) خاصیت این سرم اینست که بهرکس تزریق شود هرچه در دل دارد خواهد گفت و ماهیت خود را علنی خواهد ساخت. برای اینکه اثر سرم حقیقت را امتحان کنیم قبلاً در چند مورد آنرا آزمایش می‌کنیم. سپس به آزمایش اصلی که مورد نظر است می‌پردازیم. مثلاً از نوکرخانه شما شروع کنیم: این نوکرخانه ادعا می‌کند سر بزیر، پاکدامن، صحیح‌العامل و یا به اصطلاح دزد نیست. شما هم بالاتر قسم می‌خورید. این‌طور نیست؟

سرم را بدون اینکه خود او بفهمد به او تزریق می‌کنیم. منتظر می‌نشینیم اثر آنرا ببینیم. چند لحظه از تزریق سرم گذشته است. صدای قهقهه خنده نوکر که هیچگاه در جلوی شما نمی‌خندید و همیشه مؤدب بود بلند می‌شود عباراتی می‌گوید که چون نمی‌توانم آن مطالب را در اینجا نقل کنم زیرا به عفت و عصمت عمومی بر می‌خورد لذا به عوض آنها نقطه می‌گذارم:

(خواهر... مادر... زن... تو خیال کردی، از روزی که قدم بخانه‌ات گذارم پدرت را در آوردم و تو نفهمیدی. هر جنسی که خریده‌ام وزنش را دو برابر گفته‌ام و قیمتش را گرانتر از آنچه بود حساب کردم آره احمق چون يك لا دولا پات حساب کردم تو خیر نداری اسبابهایی که در دسترس نبوده و به آنها احتیاج نداشتی یکی پس از دیگری فروخته شده و پولهایش را بجیب زده‌ام. حیوون چون درسته که من نوکرم و تو آقا اما گردن کلفت تو مثل خر کار کردی و من به عوض تو آقای خونه بودم. هر وقت مرا دنبال کاری فرستادی دیر کردم. پرسیدی: کجا بودی؟ چرتی جوابت دادم. اما راستش را بخواهی سر تو احمق کلاه گذاردم. يك روزش با پول تو سینما بودم يك روزش سری بناحیه ده زدم. آخه چطور تو گردن کلفت کرد بشکم خورده کنار مامان جونت باشی و من راست راست راه بروم و سماق بمیکم،

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نه جونم، منم يك نامان جون پيدا كردم با او خوشم و از يول تو هر چه بخواهد برایش ميخرم. خانم احمق خيال مي كرد انگشتری را تو كچه كم كرده است. راستی چقدر خراست. آن انگشتر را من برداشتم بهامان جونم هديه كردم آخر او نهم دلداره و از من هديه ای می خواود. تو خيال كردی من اینجا ماندنی هستم. نه احمق چون همین كه پس اندازم كافی شد كور پدردت. راستی كه خیلی خر تشریف داری. احمق با این عقلمت من نمی دوتم چطور شده تو آفاشدی و من نوكر. منو اینطور بین. من هفتاد تا مثل ترا سرجو می برم و تشنه برمی گردونم.. تو كرشما از این مباحث زیاد می گوید. ذكر تمام آنها باعث تصدیع است. صرف نظر می كنم... اثر سرم تمام شد قهقهه خنده هم تمام می شود. نوكر همان نوكر سر بزیر، همان نوكر با وفا، همان نوكر مهربان در برابر آقا سرفرود می آورد. چون یادش نیست چه گفته مانده همیشه با صدائی محبوب می گوید: آقا خدا سایه شما را از سر چاكرون كم نكنه. من نوكرم، خانه زادم، تا عمر دارم خاك كفشتان را سرمه چشم می كنم.

آقا از شنیدن بیانات نوكر خود برمی انگیزد. اما چون او چیزی یادش نمانده برویش نمی آورد و برای اینکه بداند اثر سرم حقیقت چیست دست مرا گرفته قدمی از خانه بیرون می گذاریم. سراغ بقال سرگذر می رویم. آقا میرزا بقال روی چهار پایه ای برابر دكانش توی آفتاب نشسته و چرت می زند. آهسته و بدون آنكه بیدارش كنیم آمبول سرم را باو تزیق می كنم. بخیال اینکه تن پیمائی آزارش داده است دست خود را بجای سوزن می مالد

چشمهای خود را می گشاید. سلام می كند و از جای خود برای تعظیم كردن و احترام گذاشتن به آقا بلند می شود و هنوز قد راست نكرده سرم اثر خود را می بخشد. روی چهار پایه می نشیند. فاه فاه - می خندد و بیانات زیبا و شیوائی را با آقا شروع می كند. قسمتی از صحبتهایش را اجازه می خواهم نقل كنم: « راستی توجه مردكه احمقی هستی. می گویند تو آدم دانائی هستی. اما اگر از من بیرسند خواهم گفت: از تو خرت تر توی عالم کسی پیدا نمی شود. خوب مردكه احمق تو تا حالا

تفهمیدی من بانوکرت ساختمام . هر چه می خره دو بر ابر پات حساب می کنه . بجای یک کیلو نیم کیلو جنس می خره و دوسره کلاه سرت می گذارد . منم بعنوان حق السکوت سهم خودم رامی گیرم .

راستی تو خیلی احمقی ، آن دختره پر رو روداری که کلفت آورده بودی و تو آشین خانه دور از چشمای خانم باش میلا سیدی ما پشت همین دخل دخلش را آوردیم احمق نزدیک بود گریبونت بگیره و هر چه ما کردیم بحسابت بزاره . خوب شد اصغر آقا که گلوش پیش دختره گیر کرده بود یارو رو برداشت و زد بچاک محبت . راستی که خیلی خری تو مثل کیک سرت کردی زیر برف خیال می کنی کسی نمی بینه برو جلو زن پتیاره ات رو بگیر . این آقا که هر روز بیستی خونه ، میاد اونجا و بخانم ورمیره کیه نمی شناسی ؟ تعجب می کنی ، خیلی خری ، چون شما نباشه چون خودم پریشب دیدم توی تاریکی خانم را بدیوار چسبانده و لباشو میبکته . دستهایم اون پائینا بیکار نبود . بازم تفهمیدی که رامیکم همان جیگولوئی که آنروز همراهات بود آمدی سیگار بخری و بهت می گفت : داداش چون حالا فهمیدی «آفاتر فیه شده قبل از آنکه بقیه حرفهای بقال را بشنود دستم را گرفته می کشد . سرعت مرا از بیچ و خم چند کوچه می گذرانند . داخل خانه ای می شویم . می گویند آقا خواب است پاورچین پاورچین با طاق خواب وارد شدیم . به اشاره آقا بدون اینکه سروصدائی بشود آمپول سرم حقیقت را به او تزریق می کنم . بخیال اینکه پشه ای رانش را گزیده است دستی به ران خود می برد . غلطی در تخت میزند چند لحظه صبر می کنیم تا اثر سرم بروز کند .

آقا دستی بشانده اش گذاشته و او را حرکتی می دهد و می گوید : حسن خان بلند شو منم .

حسن خان که تحت تأثیر سرم قرار گرفته بدستهایش تکه می کند . از جای خود بلند می شود . همینکه چشمش به آقا می افتد شروع بخنده می کند . اینقدر می خندد که دلش مالش می رود . دست بشکم گرفته در حال خنده می گوید واه توئی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اگر یکساعت جلوتر آمده بودی خانم را تو بفالم می دیدی راستی تو خیال کردی من عاشق چشم و ابروی توام یا بتو علاقه‌ای دارم که بتو برادر خطاب می‌کنم راستی خیلی خری. من می‌خواهم سربه تنگ نباشم. تو چقدر خر تشریف‌داری. باز هم می‌خندد و می‌گوید احمق چون تمام این بازیها برای اینست که در نبودن تو عشقی بخانم برسونم. ولی..... مرده شوی تو رو بیره وزن پیرافمی تو. من حساب چیز دیگری رومی‌کنم تمام فکر من اینست قاب دختر تو بدزدم. شانزده سالش بیشتر نیست و باب دندان منه. تو هنوز این رو نفهمیدی. راستی که خری فکر کن اگر دختر تو صاحب شدم و حسابش رسیدم. حاضر خواهی شد با من وصلت کند. آنوقت تو هم تو رو غنه. راهش را خوب بلدم که ثروت و دارائیت را یکسره هیر و کنم. بعد هم گور پدر تو وزن تو و دخترت. اینقدر پدرشو در می‌آورم که بگه: مهرم حلال، هر چه دارم مال تو، چونم خلاص. حالا فهمیدی چرا بتو می‌گم داداش جون...

«آقا از شنیدن این اعترافات ناراحت شده دستم را می‌کشد. دوپله یکی از ایوان پائین آمده مرا از خانه داداش جوش بیرون می‌آورد. سرعت مرا بیخانه خود برمی‌گرداند. سرکار علیه خانم اظهار خستگی کرده با طاق خواب رفته است. آقا می‌پول سرم حقیقت و سرانگه را از من می‌گیرد. بفکر اینست که ممکنست ناموش در تخت خواب طوری خوابیده باشد و چشم من که نامحرم هستم به تن و بدن عزیزان خانمش بیفتد تنها وارد اطاق می‌شود و در را آهسته پشت سر خود می‌بندد. چند لحظه می‌گذرد. هر چه می‌کوشم از درز در، از سوراخ کلید، چیزی ببینم میسر نمی‌شود. در همین موقع صدای خانم که می‌خندد بلند می‌شود. من بطور وضوح می‌شنوم: راستی جان خالی یکساعت قبل پیش حسن خان داداش جونت بودم. خیلی بمن خوش گذشت. اگر بدونی... نه تو خری. نواز این چیزها بلد نیستی... بیست و پنج ساله تو خونتم، سه تا کوزه از تو پس انداختم اما کیفیت ندگی روح حسن خان بمن فهموند. تو خیال کردی فقط نودل‌داری. تو احمق فکر نکردی منم چشم دارم. خوب می‌بینم که هر کلفت جوانی تو خونه می‌آرم. فوری سر و گوشت می‌چنبه و همینکه چشم منو

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه‌ای ببوسد

دور می‌بینی سراغش میری . آخه منم دل دارم . حیف از جوانیم که پای تو پیر کردم خوب شد سر آخری حسن خان پیدا شد و من لذت زندگی رو فهمیدم... صدای شرق و شرق چند کشیده در فضا می‌پیچد فریاد خانم بلند می‌شود (پدر... چرا می‌زنی تو خیال کردی . الان پدر تو درمی‌آرم . بهمه خواهم گفت . دزدی هاتو برای اهل محل شرح خواهم داد . روزی که من بخانهات آمدم آه در بساط نداشتی . رشوه‌هایی که گرفتی . حساب سازهایی که کردی همه را خواهم گفت...»

فریاد آقا بلند می‌شود : خفه شو پتیاره بی‌آبرو...»

صدای قیل و قال و بگو مگو زیاد است . معلوم است خانم و آقا دست بگر بیان شده‌اند . دیگر ماندن جایز نیست . آهسته از خانه خارج شدم . چون اثر سرم حقیقت کاملاً مشخص شد و معلوم گردید کاملاً مؤثر است بفکر اقدام پرنیسی در جشن فراماسونها بکار برم تا براسراری واقف گردم .

در فکر بودم چه کنم ؟ وارد شدن به این مجلس که میسر نیست . کارت مخصوص می‌خواهد فقط اعضاء راره می‌دهند آن‌ها که دعوت دارند حتی به زن و بچه خود نمی‌گویند کجای می‌روند پس چه باید کرد فکری به‌خاطر رسید . شنیده بودم مخلوطی از مشروبات را می‌نوشتند . بدون اینکه سر بطریها باز شود با سوزن سرنگ در هر بطری چند آمپول سرم حقیقت وارد می‌کنیم ببینیم چه می‌شود ؟

درعالم خیال باین مجلس می‌رویم . ساعت هفت بعد از ظهر است . مدعون یکی پس از دیگری می‌آیند آقایان همه موقر و سرشناس ریش‌دار و بی‌ریش همگی محترم صاحب جاه و مقام و آنهم مقامات حساس یکی پس از دیگری وارد می‌شوند در سالن بزرگ جمع می‌گردند تعارفات برآه است سرگوشی‌هایی می‌گویند جشن مجلل است زیر اسکوت حکم فرما است این بزرگوارانی که آمده‌اند از تیپ‌های مختلف هستند . سروران سیاسی ، مذهبی در لباسهای مختلف همگی مورد احترام مجلس جشن است اما خنده در قیافه‌ها کمتر دیده می‌شود همگی موقر و متین هستند چشمها بی‌فروغ ، صورتها بی‌رنگ و بی‌حالت . انواع بطریهای مشروب را که قبلاً آمپول

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سرم حقیقت در آنها وارد کرده بودیم یکی بعد از دیگری باز می‌کنند محتویات آنها در قدح چینی بزرگی ریخته می‌شود. با طمأنینه و وقار مدعوین بسوی بار آمده‌ه‌ریک کیلاسی برمی‌دارند صاحب‌خانه که شخصاً میزبان است با قاشق بزرگی کیلاسیها را پر می‌کند همینکه کیلاسیها پر شد رئیس محفل فراماسونها که می‌گویند کراست رئیس کل لژها نامیده می‌شود کیلاسی بدست بسوی تریبون می‌رود دیگران هم در جایگاههای خود جلوس و به بیانات رئیس گوش می‌دهند رئیس با کمال طمأنینه و وقار بعموم مدعوین خیر مقدم می‌گوید و علاوه می‌کند:

برادران عزیز با افتخار این جشن بزرگوار پر افتخار که بعد از سه سال ناراحتی با مجد و عظمت خاصی برگذار می‌شود کیلاسیهای خود را بنوشید همگی کیلاسیها را بلب برده تا قطره آخر مخلوط را می‌نوشند رئیس سینه خود را صاف نموده کیلاسی را بروی تریبون می‌گذارد و اظهار می‌کند: برادران عزیز بسیار خوشوقتم بشما بگویم در این موقع سرم حقیقت‌اثر خود را بخشیده خطوط قیافه رئیس باز می‌شود اثر خنده بر سیمایش ظاهر می‌شود و بصحبت خود ادامه می‌دهد بلی برادران عزیز بسیار خوشوقتم بگویم که ما پدرسوخته‌ترین و رذل‌ترین افراد این اجتماع هستیم. تمام مدعوین که تحت تأثیر سرم حقیقت قرار گرفته‌اند با چهره‌های خندان فریاد می‌کشند صحیح است احسنت.

رئیس ادامه می‌دهد یا آنچنان اشخاصی هستیم که گوشت و پوست و خون و پیه‌های ما در این آب و خاک پرورش یافته همگی بردوش این مردم سواریم و حاصل کار و دسترنج آنها را می‌خوریم خوش و خرم بسر می‌بریم و در برابر، بزرگترین ضربات را بر پیکر این اجتماع وارد می‌سازیم من خودم کسی هستم که می‌خواستم بدستور ارباب قرار دادم را امضاء کنم که ایران بکسره تحت قیمومیت قرار گیرد آیا از این عمل رذل‌تر و خیانتی از این بزرگتر ممکن بود انجام شود.

تمام مدعوین فریاد می‌کشند البته خیر، رئیس ادامه می‌دهد بلی آقایان ما خائن هستیم ما به میهن خود خیانت می‌کنیم ما کثیف‌ترین مردم روی زمین هستیم

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ما از انسانیت و شرافت بهره‌ای نداریم .

فریاد مدعون : صحیح است احسنت .

یکی از بزرگوارانی که ریش سفیدی دارد و باعامه‌اش منظره قارچ بهاری را دارد و در وسط جمعیت بلند می‌شود فریاد می‌کشد بله آقای رئیس صحیح فرمودید من بنوبه خود می‌گویم که وظیفه خود را بخوبی انجام داده مردم را بعالم لاهوت و ناصوت وارد می‌کنم همگی را به آخرت حواله می‌دهم تا به فکر این دنیا نباشند و ثروشان را در این دنیا اربابان ما تناول فرمایند .

آقای دیگری که دکتر سرشناسی است از جای خود بلند شده توی دماغی می‌گوید: من برای اینکه مرض‌هایم تمکنند خودم تریاکی شدم و به‌عوض هر دارویی به مرض‌هایم تریاک تجویز می‌کنم بله آقا ما اینیم .

آقای دیگری از جای خود بلند شده فریاد می‌کشد : بله آقای رئیس شما صحیح فرمودید ما خائن هستیم زیرا من یکی تا بحال چندین قرارداد بضرر هم- وطنهای بیچاره‌ام با اربابان بسته‌ام و ثروت مردم را بسم خود بچیب‌آنها ریخته‌ام . آقای رئیس زنگ جلو خود را بسدا درمی‌آورد . سکوت برقرار می‌شود . رئیس بصحبت خود ادامه می‌دهد بله آقایان ما حقه بازهای مزور طبق دستور، هرج و مرج و برادرکشی را در بین هم میهنانمان براه می‌اندازیم ما آنها را به انواع و اقسام سرکرم می‌کنیم تا اربابانمان از آب‌گل آلود استفاده کنند آنچه را که عیان است و همگی بر آن واقف هستیم گفتن ندارد ما همه خیانت پیشه و آلت فعلیم و همگی سرورته بک کر باس هستیم .

فریاد احسنت صحیح است ، از مدعوین بلند می‌شود . هر يك شمه‌ای از خیانت‌های خود بر می‌شمارد صداهای همگی مخلوط شده غوغائی براه افتاده است همگی حاضرین تحت تأثیر سرم حقیقت فرار گرفته سیات اعمال خود را بر می‌شمارند کلمات من خیانت کردم . جاسوس هستم . من در قتل شرکت داشتم . من در توطئه شرکت نمودم . جسته و گریخته بگوش می‌رسد . به آقائی که وکیل شده است نزدیک

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

می‌شوم مضمون صحبت‌هایش اینست: من به ملت گفتم مصالحش را حفظ خواهم کرد در راه عمران و آبادی مملکت خواهم کوشید. اینها که گفتم دروغ است. کشاک است زیرا من طبق میل اربابان باید قدمی در راه مصالح مردم برندارم من باید قوانین کمرشکن که ملت را بروز سیاه بنشانند تصویب کنم. آری من به ملت دروغ گفتم. صدای فریاد از هر گوشه بلند است. هر کسی پرده از کار خود برمی‌دارد. مانند صفحه گرامافون خود بخود آنچه بر لوح ضمیرش نقش گردیده است پس می‌دهد و ماهیت خود را بروز می‌دهد.

من چه بنویسم چه‌ها گفتند شما بهتر می‌دانید چه کرده‌اند و چگونه در لباس ایرانیست با در دست داشتن سجل احوال ایرانی و سلیس صحبت کردن فارسی ما را ذلیل و زیبون کرده اند لذا بیش از این شما را بخواندن بیانات این حق‌ه بازها سرگرم ننموده باصل مطلب می‌پردازم.

***

فرقه فراماسون‌ها در عالم پخش گردیده و شعبات یا لژهای آن مانند چنگار سرطان در هر کشور بر پیکر تشکیلات و سازمانهای داخلی پیچیده است آلت بلاراده‌ای در دست سرویس جاسوسی انگلستان می‌باشد.

آیا همیشه اینطور بوده است؟

فراماسون‌های اولیه هدفی جز تأمین (آزادی، برابری، برادری) در جهان نداشتند. پیروان این عقیده می‌کوشیدند تمام مردم عالم از این سه اصل کلی بهره برند. انگلستان که متوجه گردیده در پناه این کلمات زیبا می‌تواند استفاده‌های کلی ببرد به این جهت کوشید تحت این نام تشکیلات و سازمان وسیعی در جهان بر راه اندازد. به موجب اسناد تاریخی موجود انگلستان از سال ۱۷۱۷ سازمان فراماسون‌ها را به راه انداخت و لژ عالی را در لندن بر پا ساخت از آن پس سه ترتیب در سال ۱۷۲۵ در ایرلند لژ وابسته تشکیل گردید در سال ۱۷۳۰ در هندوستان در سال ۱۷۳۲ در پاریس پایتخت فرانسه. در سال ۱۷۳۳ در آلمان و در شهر بوستون آمریکا در

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سال ۱۷۳۶ در اسکاتلند انگلستان در سال ۱۷۳۷ در هند و پرتغال در سال ۱۷۴۰ در کانادا و سوئیس در سال ۱۷۴۲ در هند غربی در سال ۱۷۴۵ در دانمارک در سال ۱۷۵۳ و در شهر ویرژینیای آمریکا در سال ۱۷۶۳ در ایتالیا در سال ۱۷۷۱ در روسیه در سال ۱۷۷۳ در سوئد لژهای وابسته تأسیس گردیدند.

سرعت عمل در تأسیس لژهای فراماسون در قرن هیجدهم خیلی زیاد بود بطوریکه در اواخر این قرن در انگلستان بیش از ۱۶۰۰ لژ فرعی برپا شده بود و تمام کشورهای اروپا و آمریکا و قسمتی از آنها در این قرن محفل فراماسون داشتند. در قرن نوزدهم این لژها در کشورهای دیگر نیز تأسیس گردیدند.

راجع به تشکیل لژهای فراماسون در ایران به موجب اسناد موجود تصور می‌رود از زمان ورود سرهارفورد جونس که در سال ۱۸۰۴ به‌طور غیررسمی به ایران آمده است این محافل به راه افتاده‌اند. نامبرده در سال ۱۸۰۸ مأمور رسمی دولت انگلیس گردید و همان‌طور که در کتاب نعل وارونه نوشته‌ام برای بیرون کردن ژنرال گاردان فرانسوی از ایران با هدیه کردن یک انگشتر الماس و تحف و هدایایی به میرزا شفیق صدراعظم توفیق یافت. بعد از نامبرده جیمز موریه و فریزر که از مبلغین فراماسون بودند در راه تأسیس محافل فراماسون در ایران همت گماشتند و رجال درباری و اعیان و اشراف را به این محافل وارد کردند. نگارنده راجع به قتل صدراعظم‌های وطن پرست ایران در کتاب نعل وارونه توضیحاتی داده‌ام در اینجا آنچه نوشته‌ام تکرار نمی‌کنم آنچه می‌خواهم تذکردهم اینست که در آن دوره‌ها صحیح است شاه قدرت داشته و استبداد رأی داشته است معذالک از بین بردن صدراعظم‌های وطن پرست در نتیجه دسیسه‌های این محافل و به دستور لژ عالی بوده است. از زمان فتحعلی شاه به بعد اگر به رفتار صدراعظم‌های پروپاقرص که صدراعظمان دوام‌کرده است توجه کنیم خواهیم دید همگی اشخاص بی‌حال و بی‌کاره و بلااراده بوده‌اند و این‌طور بنظر می‌آید مانند عروسکی در دست سیاست مرموزی که همان سیاست چرخاننده لژها بوده است قسراً داشته‌اند اعتمادالدوله مدبر و سیاست و

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

توانا را فتحعلی شاه با تمام فامیل و بستگانش به آن طرز فجیع به قتل می‌رساند و از بین می‌برد. جایش میرزا شفیع رجاله می‌آید. قائم مقام آن مرد بزرگ بیش از یکسال در مسند صدارت نمی‌ماند و سر به نیست می‌شود به جایش حاج میرزا آقاسی ابله می‌نشیند. امیر کبیر آن مرد توانا نابود می‌شود در عوض او میرزا آقاخان نوری که تخم و ترکه‌اش هنوز هم دست از سر ملت ایران بر نمی‌دارند صاحب اختیار مملکت می‌شود.

نظری به سالهای اخیر مارا متوجه خواهد ساخت کور و کر و بی‌حالت‌های فعل همه‌کاره بوده‌اند. فراماسونهای اولیه مردم باشرقی بودند آنها خیرا فردیشر را می‌خواستند اما از زمانی که سیاست محیل و مکار روباه صفتان این سازمان را در دست گرفتند جامعه بشریت به بلای عظیمی گرفتار گردید. در هر کجا این سازمان به کاشتن تخم آزادی و برابری و برادری شروع کرد. آتش فتنه برپا شد در نتیجه برای مردم کشور زهر فتال و جانکاهی بیار آورد.

چنانکه قبلا اشاره شد در سال ۱۷۳۳ لژ فراماسونها در آمریکا تأسیس شد ژرژ واشنگتن مؤسس لژ در شهر ویرژینیا بود. بنیامین فرانکلین به موجب نوشته (هوتن و بستر) در تاریخ جهان نه تنها کشت‌کننده تخم آزادی و برابری و برادری در آمریکا بود بلکه فرانسویان نیز از افکارش بهره‌مند شدند.

ثمره آتش افروزی فراماسونها در آمریکا این شد که در سال
آتش افروز همیشه ۱۷۷۶ استقلال آمریکا اعلام گردید و این قطعه زرخیز از
خیر نمی‌بیند انگلستان مجزا شد و ثمره‌اش این گردید که امروز شیشه
 حیات و ممات انگلستان در دست امریکا است و اگر
 امریکاییها با دادن دلار حیات اقتصادی انگلستان را نچرخاند و او را از نظر سیاسی
 پشتیبانی نکند حسابش با کرام الکاتبین است.

فراماسونهای ایرلند هم برای انگلستان ثمره‌ای جز مستقل ساختن خود
 به بار نیاوردند. همانطور که قبلا اشاره کردم در سال ۱۷۳۲ لژ وابسته به محفل

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

عالی فراماسون انگلستان در شهر پاریس تأسیس گردیده و در سال ۱۷۸۹ تقریباً نیم قرن بعد آتش به خرمن هستی ملت فرانسه زد. انقلاب فرانسه شروع شد. مورس تالمیر راجع به انقلاب فرانسه و ارتباط آن با فراماسون‌ها در سال ۱۹۰۴ کتابی نوشته و پرده از رفتار این بزرگواران که فرانسه را به آتش و خون کشیده‌اند برداشته است و حتی از طرز تمرین‌هایی که در لژها برای کشتن شاه می‌کردند بحث نموده است.

با استناد به نوشته‌های فراماسون‌های بزرگ استدلال می‌کند هدف این فرقه ایجاد هرج و مرج کشت و کشتار خلاصه برگشت و رجعت به حال توحش است. دستوری که به تمام افراد فراماسون فرانسه داده می‌شد این بود (برادر خود را چنان نشان بده که مردم تصور کنند تو یک خدمت اجتماعی و عمومی انجام می‌دهی ولی هدفت باید فقط خراب کردن، منهدم ساختن باشد) این افراد همه جا فریاد می‌کردند (وطن در خطر است) و برای رفع خطر بزرگترین بلا را بر سر فرانسه آوردند زبانه‌های آتش شعله کشید سرهای سروران نامی فرانسه یکی بعد از دیگری به وسیله تیغ کیوتین از تن جدا شد. سرانجام آنچه راکه در لژها تمرین می‌کردند و آن کشتن شاه بود عملی گردید.

داستان انقلاب فرانسه غم‌انگیز است و کارهای این جمعیت پلید و مرموز را نویسندگان بی‌طرف بخوبی روشن کرده‌اند. نگارنده بیش از این در اطراف آن بحث نمی‌کنم.

فراماسونها در تمام کشورهای آتش افروخته‌اند. در ایتالیا، در اسپانیا، در مصر و ترکیه و بسیاری کشورهای دیگر غوغاها بپا کرده‌اند. در روسیه چه کردند، آن‌هم بحث مفصلی است که در کتب گذشته اشاراتی کردم.

در ایران علاوه بر محافل فراماسون وابسته به انگلستان محافلی هم وابسته به لژ فرانسویها (گراونداریان) تأسیس شد و ظهیرالدوله در رأس آن قرار داشت و قتیکه محمد علی میرزا خواست به خانه ظهیرالدوله حمله کند اسناد و مدارک

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

را به سفارت فرانسه بردند. لژهای فراماسون وابسته به انگلستان در زمان سر آرتور هاردیشک بر فعالیت خود افزودند. قتل ناصرالدین شاه به شرحی که در کتاب نعل وارونه نوشته به دسیسه سازی سید جمال اسدآبادی و بدست میرزا رضای کرمانی انجام شد.

خرابی و انهدام تحت لوای آزادی و برابری و برادری و در لاس مشروطیت گریبانگیر ایران گردید بنام آزادی خونها ریخته شد و جنابها نصیب ملت ایران گردید.

کسانی که وارد لژهای فراماسون می شوند ممکن است قبل از ورود مردان باشرف و پاک و درستی باشند ولی مقررات ورود به این محافل بنحوی است که وارد شده اراده خود را از دست می دهد و آلت بلا اراده ای یا بنا به اعتراف یکی از آنها (آلت فعلی) می شود که طبق فرامین و دستورات مجبور است رفتار کند و راه برگشت هم ندارد. به جوانانی که در فکر جاه و مقام و ثروت هستند و برای رسیدن به آنها گول می خورند و خود را اسیر و بنده و برده می سازند اعلام خطر می نمایم و می گویم: شما بشر هستید، در سایه پشتکار و فعالیت می توانید بدون از دست دادن شخصیت خود بدون اینکه آلت فعل شوید به آنچه میل دارید برسید، از راه سعی و عمل و خدمت به مردم محبوب قلبها قرار گیرید چه احتیاجی است نوکر بیگانه شوید، آنهم نوکری که حق چون و چرا ندارد و مانند حیوان باید بسر برد و اگر احیاناً روزی هم وجدانش بیدار شد و خواست شخصیتی نشان دهد و خود را از قید و بند نوکری برهاند برایش میسر نباشد.

می گویند روسها انقلاب جهانی را طالب هستند. رفتار انگلستان و سیاست گذشته اش نشان می دهد قبل از روسیه شوروی انگلستان طالب هر چه و مرجع و انقلاب و انهدام و برگشت به حال توحش و بربریت بوده است البته در کشورهای دیگر نه در خود انگلستان زیرا لژها و محافل انگلیسی فقط به ساختن و پرداختن افرادی که این روش را در کشورهای دیگر عملی سازند اقدام کرده و در داخل انگلستان

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نظقهای نمایندگان مجلس شورای ملی

علاوه بر کتب و رسالات و مقالاتی که درجرا بد له و علیه فراماسونها، زمانی اغراق آمیز و خالی از حقیقت و گاه نیز مستدل و صحیح نوشته شده است، پس از وقایع شهریور ۱۳۲۰ نمایندگان مجلس شورای ملی نیز نظقهایی علیه فرقه فراماسونری ایران ایراد کرده اند، که از نظر اهمیت این گفتارها و نشان دادن نظرات و عقاید نمایندگان مردم قسمتهای برجسته نظقهای بعضی از آنان نقل می شود:

عباس اسکندری فرزند مرحوم شاهزاده محمد علی میرزا
نظقهای عباس اسکندری معروف به شاهزاده علیخان که در دوره پانزدهم نماینده مجلس شورای ملی بود، بیش از همه نمایندگان در باره سازمان

فراماسونری ایران در مجلس شورای ملی تطق کرده است.^۱ با اینکه پدر او هسته مرکزی «انجمن آدمیت»را که یکی از سازمانهای فراماسونری ایران شناخته شده، بنیان نهاده است، معذک وی در دوره ۱۵ قانونگذاری در جلسات علنی مجلس شورای ملی حملات شدیدی به فرقه فراماسونری ایران کرده است.

ناشر کتاب (ثفت و بحرین) در مقدمه بخش هشتم کتاب چنین می نویسد:
 « اما استیضاح عباس اسکندری از کابینه حکیمی چنان بوده که حکیمی به دست تقی زاده و عده ای از فراماسونها در مجلس و خارج مجلس برای مردمی

۱- عباس اسکندری که از خاندان فاجاریه بود در نوزده سالگی وارد جریانات سیاسی شد. در اوائل جنگه بین المللی اول در صف مجاهدان و مهاجران درآمد و چندی در توقیف و اسارت سپاهیان متفقین بود. روزنامه سیاست را در سالهای ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۴ منتشر کرد. سپس بفراسه رفت و در آنجا دارد حزب کمونیست شد در مراجعت با بران جزو ۵۳ نفر دستگیر شده بزدان افتاد. پس از وقایع شهریور وارد حزب نوده گردید و پایه حزب مزبور را پی ریزی کرد. سپس از حزب نوده خسارج شده در دوره ۱۵ بمجلس رفت آواز ملاکین و سرمایه داران تهران بشمار می رود.

وطنخواه و دموکرات و آزادی طلب معرفی شده بودند و مردم خوش‌پاور که عادتاً به این گفته‌ها و شنیده‌ها اعتقاد دارند، از هویت حکیمی و همکاران وی مانند نجم‌الملک واردلان و غیره بی‌اطلاع بودند و فقط عباس اسکندری با طرح استیضاح اخیر، پرده از روی اسرار بسیاری برداشت و به وسیله ارائه اسناد و مدارک مسلم از تالار جلسه علنی مجلس شورا بملی به مردم اعلام کرده که همین حکم فراماسون ظاهر - الصلاح به موجب خط و امضای خود برای بستن مجلس و تعطیل دستگاه مشروطه قیام کرده و بدبختانه اقدامات شوم وی نیز به نتیجه رسیده است!

عباس اسکندری پس از نمایانیدن سیمای واقعی حکیمی در طی استیضاح خود به معرفی فراماسون شماره دوم یعنی ابوالقاسم نجم (نجم‌الملک) و زبرداری و بارغار حکیمی پرداخت و نوشته‌ها و دستورهای او را در مجلس خواند که برخلاف قانون اساسی مالیات وضع کرده ...

در جای دیگر همین فصل نوشته می‌شود:

فراماسون یا فراماسیون یک جمعیت و سازمان محرمانه است که از قرنهای پیش در شرق و غرب وجود داشته در ابتداء مروج یک نوع نهضت اخلاقی بوده و بعداً عامل سیاست گشته است، این نهضت در زمان فتح‌علیشاه توسط انگلیسها به ایران سرایت کرده و هدف اصلی آن مبارزه با نفوذ روسها در ایران بوده است. رجال عضو جمعیت فراماسون ایران برای انجام منظور خود در ایران از سفارت انگلیس الهام می‌گرفتند و تا قبل از مشروطه و کمی هم پس از مشروطه مبارزه آنان با دربار ایران و دستگاه تزاری و کم و بیش به نفع ملت ایران تمام می‌شد اما بعد از مشروطه که پای روسهای تزاری از میان رفت فراماسونری یکسره تسلیم انگلیسها گشتند و منافع ایران را از نظر دور داشتند و در واقع مبارزه خود را با ترقی و تعالی ملت ایران آغاز کردند.

در حال حاضر دو نوع سازمان فراماسیونی در ایران هست یکی سازمان

فراماسون فرانسوی که از عوامل مؤثر و مهم سیاست محسوب نمی‌گردد و دیگر فراماسون وابسته به انگلیس‌ها که در تهران و یکی دوشهر ایران شعبه دارد و رجال مهم سیاسی ایران در آن جمعیت عضو هستند و چنانکه گفته شد با نهضت‌های ملی و استقلال‌طلبی ایران جداً مخالفت می‌کنند...

در جای دیگر در بخش هفدهم درباره فراماسونری چنین می‌نویسد^۱:

ت - موضوع فراماسون تا حدی بر خوانندگان مشهود و مشخص است. این فرقه ابتدا بعنوان مؤسسه نیکوکاری در میان یهود پیدا شد و بعدها به روم قدیم و سایر ممالک اروپا سرایت کرد و اساساً به منظور آزادی قوم یهود از مظالم دیگران تشکیل شد و خدمات مهمی هم در آن زمینه انجام داد اما از اوایل قرن ۱۸ موضوع فراماسون که تا حدی منحصر به یهود و نژاد آنان بود از سیر عادی خویش انحراف یافت و به جای آن که وسیله خیر و نجات افراد بشر باشد آلت قتاله‌ای شد که فقط سیاستمداران مستعمره‌چی اروپا برای سرکوبی نهضت‌های شرق از آن سوء استفاده کردند و نیز بدبختانه تا حال حاضر آن جریان نامطلوب در کشورهای شرقی و بخصوص ایران باقی می‌باشد.

در حال حاضر دو نوع مؤسسه فراماسونی در ایران دایر است:

اول مؤسسه فراماسون فرانسوی که آنقدرها در سیاست روز تأثیر ندارد دوم فراماسون اسکاتلندی و انگلیسی که از اول مشروطه تا بحال تقریباً تمام امور سیاسی ایران را تا آنجا که توانسته است به نفع بیگانگان اداره کرده است این مؤسسه در شهرهای شیراز، آبادان و تهران لژ دایر کرده است و عده‌ای از آمریکائیان، انگلیسها، یهودیان، زردشتیان، ارامنه و ایرانیان مسلمان در آن عضویت دارند و بیشتر جلسات رسمی آنان در کلیسای انجیلی آمریکائیان واقع در خیابان قوام - السلطنه تشکیل می‌یابد.

۱ - نفت و بحرین ص ۳۰۰

«... بنده يك اصلى گلى مى دهم دست شماها اين را بگذاريد
نطق عباس اسکندری مثل محکمی که می خواهید ببینید که این طلا هست یا نیست
 در جلسه ۳ بهمن ۱۳۲۷ محاکم بزنید آنچه که به شما می گویم این در دایرة المعارف
 فرانسه نوشته شده و حاضر است و آن موضوع فراماسون
 است سرگذشت هیرام بناکننده معبد سلیمان که بدست سه نفر از همکاران خودش
 کشته شد و آن سه نفر هم آن سر را نگهداری کردند این حکایت پایه افسانه
 فراماسون است ولی فراماسون دو وجه داشته است در دنیا ، يك وجهی که در
 قرون وسطی خدمات بزرگی به بشریت کرده و يك مردمی بودند در آن موقع در
 زیر بار فشار و ظلم اصول خان خانی در آسیای و در جاهای دیگر اینها را بیداد-
 گران می گرفتند می سوزاندند در رم ، شما همانطور که چهل چراغ می گذارید مردم
 را می گرفتند و صد تا شمع به تن آنها می گذاردند و می سوزاندند در رم در آن
 موقع این مؤسسه کمکهای بزرگی کرد اما زبان ما بیشتر زبان فراماسونها شد
 در ۱۷۱۷ لژهای فراماسون به سمت آسیا حرکت کرد برای دفعه اول در دهلی آگره
 مدرس اینها فراموشخانه ساختند سی و هشت لژ در ۱۷۲۷ در آگره و دهلی ساختند،
 در آن موقع قبل از این که اینها بروند کمپانی هند آنگا شریاب شده بود در ۱۷۵۲
 بیست لژ در مدرس ساخته شد و بعد از آن امپراطوری انگلستان از پشت سر
 کمپانی هند نماینده فراماسون بوده در ۱۸۰۰ یعنی سال یازدهم سلطنت فتحعلیشاه
 سه لژ در تهران و اصفهان گذارده شد ولی زمین ایران در آن موقع خوب حاصل-
 خیز نبود و نتوانست آنطور که محصول می خواستند بدهد گذشته از آن موقعیت
 جغرافیائی ایران هم به واسطه رقابتی که در بین بود مساعد نبود ولی بعد از تاریخ
 ۱۰۰۴ فراماسون در ایران پیشرفت شایانی کرد این فراماسون اصولی داشت اینها
 از هم چیزی را پنهان نمی کنند باهم زندگی می کنند باهم کار می کنند در هر کشوری
 که هستند اینها اگر در پنج هزار کیلومتر آن طرف... (رئیس جلسه را ختم می کنم
 جلسه آینده سه شنبه ساعت ۹ و نیم صبح)

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

عباس اسکندری درباره تاریخچه فراماسون در آسیا و ایران، چنین گفت :

مذاکرایی که در جلسه قبل ما کردیم دلایل بررد قرار داد جلسه ۵ بهمن ۱۳۳۷ تمدیدی و تحمیلی بود از نظر حقوقی و بعد دلایل را که در خود قرار داد بوده ذکر می‌کردم بمناسبتی مجبور شدم که تذکر بدهم تشکیلات وسیعی را که امیراطوری انگلستان در دنیا دارد و یکی از آنها هم برای کارهایی که در خاورمیانه و مخصوصاً ایران داشته است و به کار انداخته در يك قرن اخیر بلکه يك قرن و نیم اخیر صحبت می‌کردم و او راجع به فراماسون بود .

البته دلائلی که برای رد قرارداد در داخل قرارداد است به واسطه توضیح این مقال معوق و متوقف مانده که بعداً به اطلاع آقایان خواهم رساند تندنویس مجلس هم بایستی دقت بکند که تاریخها و مطالبی که گفته می‌شود آنها را اشتباه نکند از برای این که يك وقتی صحبت عادی می‌کنیم این صحبت معمولی اگر اشتباه بشود اهمیتی ندارد اما يك صحبتهایی که ارتباط تاریخی دارد وقتی که اشتباه شده برای مجلس شورای ملی خوب نیست هم برای گوینده گفته می‌شود که چیزی همین طور بی مطالعه گفته شده این طور نیست بنده آنچه که اینجا عرض می‌کنم که اشاره به يك تاریخی می‌شود تمام اسنادش اینجا موجود است و هر کس هم می‌خواهد می‌تواند ببیند .

بنده گفتم که در تاریخ ۱۷۲۷ اداره کشورگشایی انگلستان به نام فراماسون در پشت سر کمپانی هند شرقی وارد هندوستان شد در ۱۷۲۷ در کلکته و آگره بیست و هشت لژ و در بمبئی ۸ لژ در ۱۷۲۸ و در ۱۷۵۲ در مدرس ۲۰ لژ تأسیس گردید قدم اولی که این برادران طریقت در قرون وسطی پیش می‌گرفتند برای این بود که واقعا به مردم کمک بکنند اما در این زمان خواستند در طبقات عالی هندوستان، در پیش راجه‌ها ، مهاراجه‌ها به نام فراماسون اقدامات سیاسی را موفق شوند و

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

آنها را به نوع دوستی تشویق کردند و در نتیجه در ۱۷۵۲ آن آخرین قسمتی را که خواستند انجام دادند و از پشت سر این مردمان خیر و نیکوکار سایه مهیب و شیطانی مستعمراتی انگلستان پدیدار شد و هندوستان برای يك قرن و نیم متجاوز در جنگال آنها بود که خوشبختانه روزگار جدید يك آثار و اماراتی نشان می دهد که شاید دست از گریبان آنها بردارند در ۱۸۰۰ همین کمپانی، کمپانی فراماسون و کمپانی هند این دو تا را باید همه جا با هم مترادف بدانیم و يك معنی دارد، اینها به ایران آمدند در تهران و در اصفهان سه لژ تشکیل دادند.

چنانکه گفتیم ایران به واسطه موقعیت جغرافیائی و وضعیتی که در باران زمان داشت زیاده زمین حاصلخیزی نبود و محصولی نگرقتند در زمان سلطنت ناصرالدین شاه يك عددی وسیعتر ولی باز جلوگیری شد تا این که منتهی شد به ۱۹۰۴ قبل از مشروطیت ایران در این اوان و در مشروطیت ایران توسعه زیادی پیدا کرد قبلاً باید بفهمیم که فراماسون چه چیزی است؟ اینها يك اصولی را تبعیت می کنند و با هم بستگی و صداقت و تعهدی دارند مطالبی که هست از هم پنهان نکنند و در هر کجای دنیا هستند تبعیت بکنند از رئیس خودشان مطابق علامتی که دارند هر کس و اهل هر کشوری باشند فرق نمی کند در هر کشوری هم که وارد شوند آنها از متنفذین، دربارها، رجال کشور را عضویت دارند چون کار داشتند (مکی - حقوق هم می گیرند) اینها سه درجه دارند اول شاگرد، دوم رفیق و سوم استاد، استاد غالباً می تواند پیشوا و رهبر باشد و يك درجائی هم پیدا می کند و بالاخره مرشد بزرگ مرسوم به روشنائی (لومیه) است تشریفاتشان را کاری نداریم و زیاد مفصل است بجهت طریق می آید چه جور قسم می خورند که وفادار باشند و بد نکنند و مطیع رئیس و اصول خود باشند و آنچه از شهر پاک به قول خودشان می گویند (مدینه طیبه) از آنجا بهشان داده بشود مکلفند که اجراء بکنند، شما ایرانی هستید، هندی هستید، شما هر چه که هستید مجبور هستید آن مردمی که در استرالیا در هندوستان، در فرانسه هستند و جزو فراماسون می باشند آنها را نزدیکی از هموطن خودتان و اگر به شما

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

از بالاتر دستور دادند مجبورید دستور او را اطاعت بکنید اگر چه مخالف با قوانین شما باشد اگر آنهایی که هستند و من می گویم تکذیب کردند قبول می کنم که بگویند ما تعهداتی که داریم اجبار نداریم که اجراء بکنیم .

آقایان نمایندگان وطن آنها فراماسون است و تبعیت آنها از قوانین فراماسون است و هیچ چیز دیگر در مقابل آنها رادع و مانع نیست هر چه هست آنست ، فراماسونی که به ایران آمد ، همانطور که در زمان قدرت انگلستان مستقیماً از لندن به اینجا مزاحم نمی شد هندوستان همیشه در این کار دخالت می کرد و کسانی که اسناد دولتی انگلیس را منتشر کرده و بنده دارم معلوم می دارد که همیشه وزیر خارجه انگلیس مراجعه می کند به نایب السلطنه هند که در این موضوع شما چه می گوئید او هم جواب می دهد و نظر موافق و مخالف خود را می گوید و همیشه مأموریتی که در هندوستان بوده اند مستقیماً نظر می دهند .

فراماسونی هم که در ایران آمد این فراماسون شعبه هند بود و مستقیم نبود (رحیمیان ممکن است چند نفر از فراماسونهای ایران را اسم ببرید؟) (مکی وزرای سابق و اسبق) آقایان نمایندگان اصولاً من با افکار و عقاید مردم کاری ندارم به عقیده من هر کس آزاد است هر قسم فکری بخواهد بکند .

ما در قرنی زندگی نمی کنیم که عقاید و افکار مردم را بخواهیم سانسور بکنیم ، اعمال مردم مورد تعقیب ما است (یکی از نمایندگان صحیح است) والا هر کس هر فکری دارد می تواند فکر خودش را پیروی بکند و ما هم طبق منشور ملل متحد طرفدار این عقیده هستیم مردم آزادند و بهر قبله ای می خواهند نماز بخوانند ولی اعمال آنها مورد نظر ما است ، بنده عقیده شخصی ام اینست که کسانی که در کشور ایران بستگی و تعهدی با هر دولت خارجی و با هر مردمی مطابق این اصول داشته باشند ، آنها نباید متصدی امور شوند (عده ای از نمایندگان صحیح است) آنها در ایران در برابر لژ بزرگ انگلستان و در برابر لژ سن ژان اسکاتلند زانو می زنند و هر چه آنها بگویند عمل می کنند و اداره ای که در مقام خودش، در کشور

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

خودش مورد تمجید و تحسین جهانیان است یعنی اینتلیجنس سرویس انگلستان، اداره کننده لژ انگلستان است.

من مکرر گفته‌ام که ما راجع به مملکت خودمان صحبت می‌کنیم. مردمی که انگلیسی هستند مردمی که برای بقاء و عظمت کشور خودشان سعی می‌کنند و زحمت می‌کشند آنها مورد تمجید منند و من همیشه آرزو دارم که در این کشور هم مردمی باشند که بتوانند همان نوع خدمات را برای کشور خودشان بکنند (حاذقی - خوشبختانه ما افراد وطن پرست زیاد داریم که برای وطنشان خدمت می‌کنند) بنده خیلی میل دارم که سعی بکنم امروز استیضاح را تمام بکنم و نمی‌خواهم که جملات معترضه جواب بدهم، ولی این نکته را باید فهمید در صورتی که ما آنقدر مردم وطن پرست داریم، اینقدر مردم خوب داریم، همه حسن نیت دارند پس می‌خواهم ببینم وضع مردم کشور ما چرا به این بدبست؟ می‌خواهم ببینم مشوالت کیست؟ (عده‌ئی از نمایندگان - صحیح است - صحیح است) حالا خواهید فرمود که خدا خواست اداره کننده‌ها آنها هستند؟ (مکی - مملکت هم که امن و امان است توی مجلس وکیل را می‌زنند مملکت امن و امان است، راحت بخوابید مردم تهران بکجایی که مضمون از تعرض است وکیل را می‌زند...) مرشد فراماسون ایران آقای حکیم‌الملک است و آقای نجم‌الملک هم اخیراً بدرتبه‌استادی رسیده‌اند ایشان هم هستند و تمام کسانی که با ایشان کار می‌کنند و باهم همکاری می‌کنند اسامی همه را می‌دانم محتاج بذکر نیست مگر این که خودشان بردارند در روزنامه‌اعلان کنند که بنده نیستم جزو فراماسون و تشکیلاتی ندارم و یا با آن مخالفت دارم.

اگر اینکار را کردند خوب این بحث جداگانه است و بنده آنوقت با دلائلی که دارم بعرض آقایان می‌رسانم و اگر اینکار را نکردند، با این دلائل کتبی که من دارم آئین‌نامه و نظام‌نامه فراماسونها، بنده بملت ایران توصیه می‌کنم از تمام آنها احتراز کنند (اکثریت نمایندگان صحیح است) من می‌شناسم اشخاص دیگری را که از نظر رعایت ادب میل ندارم حتی اسمشان را ببرم از برای اینکه می‌گویند که غرض رانی

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

می‌کند، و فتنیکه بنده در ایران نبودم اطلاع پیدا کردم و در روزنامه های قاهره خواندم که متفقین هر سه دولت پادشاهی داده‌اند برای نظارت بین‌المتفقین در ایران یعنی مداخله در امور ایران. آقای حکیمی که آن موقع نخست وزیر بودند ایشان قبول می‌کنند و همین آقای نجم‌الملک وزیر خارجه بود و داخل مذاکره شدند اگر بکعبه مردم آزاد بخواند در آن زمان نبودند بکعبه دیگر بطومار سیاسی این مملکت نوار سیاه بسته بودند (حازقی - اینطور نبود آقا، ایشان جزو مردم وطنپرست این کشور است) (امامی - مرد باشر فی است) باید خودشان تکذیب بکنند آقای امامی که جزء فراماسون هستند بانیستند اگر هستند تابع این مقرراتند و اگر نیستند اعلان بکنند، در فراماسون کسیکه این انگشت جیش را برمی‌گرداند و علامت می‌دهد رئیس اوست و بایستی بیعت بکنند از طرف او نگویند نیستند مرا و ادب نکنید که از ادب خارج شوم (امامی اهری - شما نسبت می‌دهید، دلائل را هم باید اقامه کنید) دلائل را من الان می‌گویم اما موضوع نظارت بین‌المتفقین را در حکومت ایشان کسی هست بتواند تکذیب کند؟...

دیپلمات خانه نشین رضا آشتیانی زاده که در دوره شانزدهم
آشتیانی زاده مجلس شورایی از وزامین انتخاب شده و در مجلس از جمله
و «منفردین» بود، همیشه از دولت‌ها و اعمال آنها انتقاد
فراماسونها می‌کرد.

ایشان در جلسه ۱۹۳ روز ۲۸ مهر ۱۳۳۰ در باره (نفت و نقش فراماسونها) مطالبی گفتند که قسمتهای کوتاه آنرا که مربوط به فراماسونهاست نقل می‌کنیم «... روزی که آقای دکتر مصدق با فراماسونها آشتی کردند و چند نفر از آنها را در دستگاه حکومت خودشان شریک قرار دادند، من از ساده دلی و حسن نیت دکتر مصدق تعجب کردم و تذکر دادم که بیعت با رؤسای فراماسونها اتحاد آب و آتش است و بالاخره یکی از این دو دیگری را از میان خواهد برد. دکتر مصدق که تمام کوششهای خودش را متوجه کار نفت کرده و از روی تخت خواب

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

و گوشه اطافش در تهران تکان نمی خورد و بکارهای دیگر مداخله نمی کرد، شاید بدون اینکه خودش متوجه باشد یکایک فراماسونهای نشاندار را وزرای او که بنظر خودشان هم این کاره بوده هستند، در تمام مقامات حساس مملکت قرار دادند (دکتر راجی سکی هستند مثلا) و با یک نقشه بسیار ماهرانه، اول برضد خود دولت و بعد هم برضد کلیه کسانی که سر بر آستان لژ گراند اوربان سپرده اند مشغول فعالیت شدند...

آشتیانی زاده سپس به بحث درباره فراماسون ها در کابینه وقت... پرداخته و تعویض آقای شاه باغ حائری دادستان کل کشور را که به زعم ایشان از مخالفین فراماسونها و در کار نفت و ملی شدن آن بدولت و ملت خدمت کرده بود، مورد بحث قرار داده چنین می گویند:

«... تمام قانون شکنی ها، تجاوزات، سلب حقوق و آزادیهای مردم که دکتر مصدق در مدت عمر خود برای جلوگیری از آن کوشش داشت و بر آنها ابرامی کرد و در زمان حکومت خودش و شاید بدون اطلاع خودش و بدست خرابکارهایی که وزیر یادست اندر کار دولت بودند تکرار شد.

مثلا همین تعویض آقای حائری شاه باغ حتی برای یکبار هم ایشان را ندیده ام ولی از همه شنیده ام که این مرد در مدت تصدی خود برای استیفای حقوق مردم و جلوگیری از تجاوزات... نهایت درجه رشادت را بخرج داده [همه] را تحت کنترل سخت گرفته... آشتیانی زاده سپس در جلسه علنی مجلس چنین گفت:

... عرض می شود که ماها یکمدهای هستیم که از پرونده سازی و پاپوش دوزی هم اطلاع داریم و هم این بالاها بسر خودمان آمده است.

آقای حاج سید نصرالله تقوی یکی از رؤسای بزرگ فراماسونها بودند، آقای امامی، مرحوم حاج سید نصرالله یکی از بزرگان فراماسونری در ایران بودند، تمام فراماسونها شریف هستند (نورالدین امامی - از ارکان مشروطیت بوده و خدمت

کرده) یا باید شهر بانی اعمال خودش را با قانون تطبیق می‌کرد یا باید دادستان کل بدرجه يك مأمور کار آگاهی تنزل می‌نمود. ....

برای تغییر دادستان شجاع و قانونی صبر کردند تا رئیس دولت به امریکا رفت و درغیاب ایشان این مرد شریف را عوض کردند.

من بهیچوجه کاری به صلاحیت یا عدم صلاحیت جانشین او ندارم ولی می‌پرسم علت برکناری دادستان کل چه بوده است. (صحیح است) آیا حائری شاه باغ رشوه گرفته بود؟ آیا قانون نمی‌دانست؟ آیا صلاحیت نداشت؟ چطور شده که تا چند ماه از حکومت دکتر مصدق صلاحیت شاه باغ محرز بود ولی همینکه عوامل مشغول نقشه کشیدن شدند و درصدد تجدید خاطرات ایام مختاری برآمد شاه باغ حائری فاقد صلاحیت شد؟

چه علت موجب تغییر شاه باغ حائری و انتصاب يك فراماسون بجای او شده است. دادستان کل باید کسی باشد که مردم باو اعتماد داشته باشند ...»

در آن ایام رئیس دولت در امریکا بودند و کفالت کابینه با آقای بسافر کاتلمی بود. ایشان آقای شاه باغ حائری را تعویض و بجای وی دیگری را بسمت دادستان کل منصوب کردند.

آشتیانی زاده در دنباله بیاناتش که اشاره تلویحی به بقاء فراماسونها در پست‌های دولتی بعد از وقایع مشروطیت تا آروز بوده نموده و چنین گفتند:

«... امید ما این بود که دکتر مصدق پس از نیل بمقام نخست وزیری يك طبقه‌ای را سرکار بیاورد که آنها ارتباطی با آن جریان نداشته باشند یا بالعجب که مادر موقعیکه یا مبارزه کرده ایم یا می‌خواهیم باز هم مبارزه را ادامه بدهیم، هنوز استخوان لای زخم ماست.

من با آقای کاتلمی سابقه‌ای ندارم من آقا شما را می‌شناختم تا بحال خدمتتان رسیده بودم. کوچکترین سابقه سوء یا حسن سابقه‌ای بین بنده و آقا نبوده است برای اینکه ما تا وقتی چشم باز کردیم ایشان وزیر خارجه بودند، وزیر راه بوده‌اند

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سفیر کبیر ترکیه بوده‌اند باز در موقع بیکاری برای استراحت سفیر کبیر می‌شوند من می‌گویم چه شد که سید حسن مدرس شهید و تقی زاده و علاء [که] هر سه با اصلاح قانون اساسی و تغییر قانون اساسی در مجلس پنجم مخالفت کردند [سر نوشت مختلف داشتند] چه شد که مدرس را بردند با آن وضع فجیع شهید کردند [ولی] آقای علاء بلافاصله سفیر کبیر ایران در پاریس شد؟ بعد وزیر شد باز وزیر شد باز وزیر دربار است پس فراهم باز لابد سفیر کبیر

یوسف کنعان من برده دل و جان من

برده دل و جان من یوسف کنعان من

اینها را نمی‌فهمیم توی این مملکت اگر دکتر مصدق السلطنه خیال می‌کند در این مملکت مرد نیست و «جز فراماسنها کسان دیگر» لایق وزارت نیستند، اشتباه می‌کنند تمام طبقات جوان این مملکت میهن پرست بوده و هنوز هم هستند بقول بناپارت چه بسا درشکه‌چی‌ها که لایق وزارت من هستند و چه بسا وزرای من که لیاقت درشکه‌چی‌گری ندارند. اشتباه است آقا ...»

نظرات جراید در باره ماسونها

روزنامه‌های ایران هیچگاه از «فراماسون» و «فراماسونری» به نیکی یاد نکرده‌اند.

هرگاه به مناسبتی بادی از فراماسونری در جراید ایران شده یا برای انتقاد شدید از يك فراماسون فاسد بوده است و یا برای نمایاندن زشتی اعمال هیئت حاکمه ... روزنامه نگارانی که از فراماسونها انتقاد می‌کنند، اکثراً آنها را می‌دانند که دارای افکار «دست راستی» بوده و با هیچ جیبی نمی‌توان آنها را بجنای «چپ» چسباند. برای نمونه چند سطر از بین ده ها مقاله انتقادی سالهای اخیر نقل می‌شود:

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

صادق بهداد مدیر روزنامه جهان بیش از همه روزنامه -
روزنامه جهان نگاران از فراماسونها انتقاد می‌کند. او که همیشه در جناح
 «ناسیونالیستها»ی ایران جا داشته، در یکی از صدها مطلب
 انتقادی علیه ماسون‌ها تحت عنوان «داوری ضد کمونیسم» می‌نویسد:

«در ایران خطر نفوذ بیشتر حزب کمونیست روز بروز زیادتر می‌شود. چون
 هنوز در مدت این بیست سال - ناسیونالیست‌ها دولتی تشکیل نداده‌اند، حکومت -
 هائی هم که فراماسونها و تحصیلکرده‌های مکتب سیاسی انگلیسی و کمونیست‌ها و
 یا سوسیالیست‌های ازده با متعصب تشکیل دهند در برابر کمونیسم قدرتی ندارد و
 نمی‌تواند جلو نفوذ آنرا بگیرد...!»

اسماعیل پوروالی مدیر روزنامه بامشاد که پایان نامه
روزنامه بامشاد تحصیلی خود را در باره مشروطیت و ماسون‌ها نوشته، در
 اکثر مقالات خود نام فراماسون‌ها را می‌برد. ایشان در
 مقاله‌ای که عنوان «پیر مرد محترم» داشته و ظاهراً بایستی منظور «سید حسن
 نقی زاده» باشد می‌نویسد:

«... من عرض می‌کردم که مقالات سرکار را خواندم و فوراً فهمیدم که موضوع
 از چه قرار است... کدام مقاله را می‌فرمائید... همانهایی که می‌نویسید... من
 فوراً فهمیدم که جنابعالی در زمره حضرات هستید. بله، بله، بله، این را که همه
 می‌دانند از کی وارد لژ شده‌اید؟»

- لژ؟ والله بنده اهل سینما و تئاتر نیستم و اگر هم گاهی به اصرار والده
 بچه‌ها ناچار شوم و سینما بروم، همان یا تازده ریالی...
 - بله می‌فهمم، منتهی ملاحظه می‌فرمائید این اختلافی که در لژ افتاده باعث
 نهایت تأسف است فکرتش را بکنید، اختلاف در لژ!!
 ... این اختلاف آخرش بضرر همه ما تمام شد، هیچ معنی ندارد که در لژ

دو دستگی باشد ...

- والله ماجسارتی نکر دیم. اصلا بنده نمی‌دانم جنابعالی اشاره‌تان به ..
- نخیر ، نخیر، اینها همه دلیل اختلاف در لژ است، اگر او امروز تشخیص داده که همین چهارتا عمارت فکسنی که اسمش را دانشگاه گذاشته‌ایم چه ضرری بما زده و می‌خواهد این ضرر را جبران کند و مرد درندی که سالها امتحان بندگی را داده مأمور این کار کرده ، دلیل نمی‌شود که ..

- والله بنده تصور می‌کنم که جنابعالی عوضی گرفته‌اید. از ارقامی که گفتید بنده هیچ نفهمیدم چون تمام زندگی بنده را که جمع کنند ۳۰۰ تومان بیشتر ارزش ندارد. بنده از تاریخ چیزی نمی‌دانم و از مسائلی که به آن اشاره فرمودید چیزی سر در نمی‌آورم. بعلاوه بنده خودم پیرمردم و نسبت به ریش سفیدها همیشه احترام قائلم در باره لژ هم والله بالله بنده اهل سینما نیستم و ...

- خواهش می‌کنم جلوی من خودتان را به‌کوچه علی‌چپ نزنید .

این پیرمرد محترم بکرونا اقرار کرد که ناچار بوده این کارها را بکنند. آنوقت برمی‌دارد هر چه دلش می‌خواهد بعنوان تاریخ نویسی به‌او بدهد و بپیراه می‌گوید. من به گذشته‌ها کاری ندارم، همین سه‌ماه پیش این مرد تشخیص داد که بهبود مملکت با تنزیل معارف نسبت مستقیم دارد و بعد توی لژ صحبت شد و گفتند این مرد درندی که خودش را به‌هالوئی زده برای از میان برداشتن مانع اصلی از همه بهتر است و تظاهرات شروع شد و تا تیر در رفت و یکنفر دراز شد بارو سر کار آمد و حالا هم اگر چه در ظاهرات وشوت انقلابی دارد اما هر چه لژ بگوید سمعاً اطاعت می‌پذیرد چونکه این پیرمرد محترم هم پنجاه شصت سال پیش که عمامه را کج می‌گذاشت همین‌شات و شوت انقلابی را راه انداخته بود و خودش خوب وارد اینگونه مسائل هست و از آن هفت خطها ..

- والله جناب آقا فکر می‌کنم جنابعالی اصلا عوضی گرفته‌اید اسامی خارجی و داخلی و پیر مرد هفت خط و مرد درنده‌الو و همه این مسائل برای بنده عجیب و

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

غریب جلوه می‌کند اگر اجازه می‌دهید...

در این موقع تلفن زنگ زد و آقای ناشناس بدون آنکه منتظر بقیه حرفهای من شده باشد خودش مستقیماً پای تلفن رفت و گوشی را برداشت و گفت:
 - بله خودم هستم .. نخیر خیلی احمق است .. فکر می‌کنم عوضی گرفته باشیم .. نه ، چیزی نفهمید .. خودش را به حماقت زده ؟ . نه نه فطرتاً احمق است چشم چشم همین الان، بعد بطرف من برگشت و بدون اینکه خدا حافظی کند کلاهش را سرش گذاشت و رفت و من نفهمیدم مگر غیر از لژ سینما لژ دیگری هم هست و پیر مرد محترم که پنجاه سال پیش شلوغ چی بوده و بعد سالها از ما دوری کرده و دوباره برگشته کیست و این مرد درند هالو که مأمور است ضرر چهار نما عمارت فکسنی را جبران کند کیست ؟ خدا عاقبت همه را بخیر کند .^۱

مم جعفر

دکتر عبدالرسول عظیمی در مقاله «از انحلال دانشسرای عالی
پیغام امروز تا انحلال دانشگاه» درباره اداره دانشسرای عالی به وسیله
 فراماسن‌ها (دکتر فیلسوفی و دکتر تسلیمی) می‌نویسد:^۲

«... همه مردم می‌دانند وزیر فرهنگ شخصاً اطلاع کامل از مسائل تربیتی و حتی
 تشکیلات و سازمان فرهنگ ندارد و او را دسته‌ها و گروه‌هایی [فراماسن‌ها] از
 پشت سر می‌گردانند. از جمله، دست‌هایی که پشت سر وزیر فرهنگ هست،
 دست مردی است بنام دکتر تسلیمی که گویا از جانب دسته‌های فراماسوئری حامی
 وزیر فرهنگ بوی معرفی شده و تا انحلال دانشسرا يك تریزمینه دار می‌باشد
 که از ناحیه او عنوان گردیده است ...»

... وزیر فرهنگ [درخشش] بی آن که بداند چه می‌کند بر نامه‌هایی را
 که از جانب فراماسوئرها حمایت می‌شود، فقط از روی جاه طلبی اجرا می‌کند ...

۱- بامشاد - ۱۲ شهریور ۱۳۴۰

۲- پیغام امروز ۲۵ دیماه ۱۳۴۰

... این اختلاف آخرش ضرر همه ما تمام شد، هیچ معنی ندارد که در لژ

۱- روزنامه جهان ۱۰۸۶ - ۵ آذر ۱۳۴۱

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اگر برنامه‌ئی که دکتر تسلیمی^۱ طرح کرده و وزیر فرهنگ می‌خواهد اجرا کند به نتیجه برسد، باید گفت نخستین ضربت مورد علاقه حامیان وزیر فرهنگ و فراماسونرها به دانشگاه وارد می‌گردد ...»

روزنامه آژنگ به مناسبت ورود هولمز سفیر آمریکا به تهران
روزنامه آژنگ و اشغال پست «سفارت آمریکا» می‌نویسد^۲:

«... دولت آمریکا باید بداند که ایران دوست سال است که زیر پنجه سیاست انگلیسی قرار گرفته و هر چه سیاستمدار و رجال و دیپلمات و کیلر سناتور داشته و داریم غالباً در یکی از مکتب‌های وابسته به سیاست انگلیس اینتلجنس سرویس و فراماسونری (تعلیم گرفته‌اند، و اصلاً ما هنوز کسی را نمی‌شناسیم که بجائی رسیده باشد و این چنین مکتب‌هائی را ندیده باشد ... در ایران فقط يك سیاست می‌تواند جلو کمونیسم را بطور قطع بگیرد، و آن نیروی «ناسیونالیسم ایران» است، بدست مشتی فراماسون و نوکر سیاست خارجی نمی‌شود جلو کمونیسم را گرفت با کمونیست‌های ساخت تبتو نمی‌شود جلو کمونیسم را گرفت و هنوز ولوشما هم تاکنون امکان داده نشده که ناسیونالیست‌ها برس مملکت حکومت‌کنند، از نیروی عظیم ناسیونالیسم ایران غافل نباشید، همین نیروئی بود که شاهنشاهی هخامنشی و ساسانی را بوجود آورد و همین طرز فکر شاه عباس و نادر شاه را بر قسمتی از جهان آن روز مسلط ساخت. ما از کمونیسم هیچ باک نداریم به شرط این‌که دفاع از کشورمان بدست خودمان باشد.»

جهانگیر تفضلی و روزنامه ایران ما نیز در چندین شماره

ایران ما بحث‌های مفصل و منطقی درباره فراماسونری و فراماسن‌های ایران و انتقاد از اعمال و کردار آنها نموده است. در یکی از

۱- دکتر تسلیمی عضو لژهای فراماسونری فرانسه در ایران است رجوع شود به فصل

بیست و هشتم همین کتاب

۲- روزنامه آژنگ ۲۳ خرداد ۱۳۴۰

مقالات مشهور تحت عنوان «آمریکا و انگلستان در ایران و خاور میانه فراماسون» های مصر و ایران - گفتگوی يك ناسیونالیست بایك فراماسون^۱ می نویسد:

چندماه پیش یکی از آشنایان قدیمی من که معلوم می شود اگر از فراماسونها نیست لاف از طالبان طریقت آناست می گفت: من مقالات تو را در باره انگلستان از همان چند سال پیش با کمال علاقه و اعتقاد می خوانم، ما هم مثل شما طرفدار دوستی متقابل با انگلستان می باشیم و ما هم مثل شما از نوکری انگلستان بیزاریم اما انگلستان در برابر دو رفیق که دارد چه می تواند بکند جز این که دوستی برادران فراماسون را مقتنم بشمارد.

به او گفتم: یکی از بزرگترین خدعانی که این فرقه به سیاست استعماری انگلستان کرده اینست که در کشورهای خاورمیانه، که این فرقه آشیانه و لژ ساخته همواره کوشیده است که غرائز وطنخواهی و ملی را بکشد و خوب می دانید همانطور که کمونیستها در سراسر جهان بیکدیگر «رفیق» می گویند و يك رفیق کمونیست از کشورهای اجنبی، خیلی بريك هموطن غیر کمونیست ترجیح دارد، برای این فرقه نیز «يك برادر» فراماسون هزاربار بر يك ایرانی غیر فراماسون ترجیح دارد.

این فرقه در سراسر خاورمیانه مأموریت داشته است که با احساسات ملی مردم کشورهایی که هدف سیاست استعماری بوده اند مبارزه کند و حتی حق طلبی و مردانگی و جوانمردی و عصیان را در جوانان و مردان افسرده و معدوم سازد و راه پیشرفت سیاستهای استعماری را هموار سازد.

(۱) ایران ما ۴ خرداد ۱۳۳۵. مقالات معروف دیگر ایران ما عبارتست از:

- ۱- شیوخ خجسته خصال - ۲۱ اردیبهشت ۱۳۳۵
- ۲- جفا بیبینیم و منت داشته باشیم ۲۸ اردیبهشت ۱۳۳۵
- ۳- بنایان آزاد ۱۴ - اردیبهشت ۱۳۳۵
- ۴- جمعیت برادران لژ همایون ۱۱ خرداد ۱۳۳۵
- ۵- نفوذ معنوی و روز افزون شماره ۲۷۷

خلاصه این فرقه مأموریت دارد و تا کنون این مأموریت را انجام می‌داده است که مردم را به تحمل و بردباری در برابر زور و تجاوز، وقتی که از طرف سیاست استعماری انگلستان باشد عادت بدهد و مردم را نوسری‌خور باریاورد.

از این آشنای فراماسون پرسیدم که:

آیا می‌داند که در لژ فراماسونهای مصر یهودیها را بکلی از فرقه بیرون کرده‌اند.

- بلی، این موضوع را خبرگزاری رویتر پارسال انتشار داد و روزنامه‌های تهران هم نوشتند تنها روزنامه اطلاعات بجای لژ فراماسونری نوشته بود «فراموشخانه قاهره» یهودیها را اخراج کرده است.

- می‌دانید چرا؟

- بلی برای اینکه مصریها با کشور اسرائیل دشمن و مخالفند.

- خیلی اشتباه می‌فرمائید اولین شرط فراماسونی بیوطنی است، یعنی اگر ایران فی‌المثل با مصر جنگ کند، فراماسون ایران نه تنها جنگ با فراماسون مصری نمی‌کند، بلکه در آئین اوست که در درجه اول به برادر خود خدمت کند^۱ و یکی از علل اینکه یهودی‌های فراماسون در اغلب لژهای خاورمیانه صاحب جاه بودند، همین بیوطنی آنها بود.

- پس چرا یهودیها را از لژ فراماسونهای مصر خارج کردند.

- خود یهودیها بیرون رفتند. در ایران هم چند نفر یهودی که با لژ «ح» تهران همکاری می‌کردند مدتی است خود را کنار کشیده‌اند.

۱- در حادثه شوم شهریور ۱۳۲۰ عده‌ای از ایرانیهای عضو شرکت نفت ایران وانگلیس مقیم آبادان، در شب حمله مجلس شایقی ترتیب داده و از افسران ایرانی دعوت بشام کردند. آنها که عنوان فراماسنی «پیشاهنگ» آبادان بودند، مأموریت سرگرمی افسران در شب حمله و دستگیری آنها را داشتند و مأموریت خود را هم بشوخی انجام دادند. یکی دو نفر از آنها هم اکنون در لژ این سینا عضویت دارند.

برای اینکه اکنون یهودیها دارای وطن شده‌اند و دیگر نمی‌توانند با وطن-
خواهی و وطن پرستی و خلاصه ناسیونالیسم مبارزه کنند...»

مجله این هفته که مدت کوتاهی در سال ۱۳۳۱ در تهران
مجله این هفته انتشار یافت سلسله مقالاتی تحت عنوان «تاریخ فراماسونری
یا فراموشخانه (بنای آزاد)» منتشر کرد.

این سلسله مقالات که به قلم دانشمند محترم احمد خان ملک ساسانی است،
پرده از روی بسیاری از نکات مبهم فراماسونری برمی‌دارد. بطوریکه مکرر در این
کتاب آمده، متأسفانه در زبان فارسی درباره «فراماسونری» کتاب و یا رسالات که
راهنمای مردم باشد، منتشر نشده است. به همین جهت سلسله مقالات ناتمام «خان
خلک» در مجله این هفته از نظر محققین قابل توجه و دقت فراوان می‌باشد.

مجله خوشه در سال ۱۳۴۱ از شماره ۶۴ تا ۷۵ مقالاتی بقلم مسازیار
(جها‌نگیر تفضلی) درباره فراموشخانه و فراماسونری منتشر کرده است. تجزیه و
تحلیلی که در این شماره‌ها شده، بیشتر بر روی مندرجات کتاب «فکر آزادی» دکتر
فریدون آدمیت است. این سلسله یادداشتها و بررسیها اگر ادامه پیدا می‌کرد و یا به
صورت کتابی درمی‌آمد، در هدایت افکار مردم بخصوص در واقعه «مشروطیت» و روشن
شدن گوشه‌ای از تاریخ میهن ما مؤثر بود. چون انتشار همه آنها مبسر نیست، علاقمندان
را به مطالعه شماره‌های فوق‌الذکر راهنمایی می‌کنیم.

فصل سی و سوم

معرفی هشتصد و پنجاه و هفت نفر از فراماسونهای کنونی

فراماسونهای ایرانی، اگر چه دارای تشکیلات و سازمانهای مختلف، لژهای گوناگون و فعالیتهای متنوع در زمینه های متفاوت هستند و هم چنین از نظر وابستگی به لژهای بزرگ جهانی اختلافی چشم گیری، باینکدیگر داشته، و از این جهت از هم متمایز هستند، اما در يك نکته باهم اتفاق نظر دارند، و آن رعایت دقیق اصول پنهانکاری می باشد. فراماسون ها در حفظ اسرار محرمانه و کوشش در مخفی داشتن اسناد و مدارك، و چگونگی فعالیت سازمان های خود و بخصوص اسامی و مشخصات افراد و اعضای لژها، اتفاق نظر دارند و تلاش فراوان می کنند.

در طول این دو قرن که از آغاز کار لژهای فراماسونری در ایران می گذرد، تاکنون هرگز فهرستی از اسامی اعضای این فرقه منتشر نشده، و گاه نیز که در موارد بسیار استثنائی، نام پاره ای از این افراد فاش می شده، بشدت در مقام انکار برآمده حتی با وجود ارائه سند و مدرك عضویت خود را در سازمان های فراماسونری تکذیب می کرده اند.

با توجه باین نکات و هم چنین ملاحظه مطالب و اسناد و مدارکی که طی فصول مختلف کتاب از نظر خوانندگان گذشت و حکایت از تلاش فوق العاده فراماسونها، در پنهان داشتن اسرار محرمانه، بخصوص اسامی و مشخصات افراد می کنند، بسادگی می توان دریافت که دست یافتن به لیست اسامی متجاوز از هشتصد فراماسون ایرانی، آنهم با ارائه اسناد و مدارك انکار ناپذیر، برای هر يك از آنها، کاری ساده و آسان نیست.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

بدون اینکه قصد خودستائی داشته باشیم و یا بخواهیم متنی ابواب جمع خوانندگان کتاب بکنیم - که خوشبختانه در سراسر کتاب از هر دو انحراف تبری جسته ایم - اشاره باین نکته را ضروری می دانیم که :

زحمات بیست ساله نگارنده در راه تهیه اسناد و مدارك و تدوین و نگارش كتاب يك طرف و كوشش توانفرسائی كه برای دسترسی باین اسامی و مدارك مستند مربوط به آنها مبذول شده است، يك طرف دیگر... زیرا با وجود آماده شدن مطالب كتاب، اگر دسترسی باین اسامی و با اسناد مربوط به آنها میسر نمی شد، چون اصولاً كتاب را بدون این لیست اسامی ناقص می دانستیم، شاید انتشار كتاب سالهای دیگر نیز بتأخیر می افتاد.

دو نکته مهم، تهیه و انتشار این لیست اسامی را با مشکلات بزرگی روبرو ساخته بود: نخست اینکه اصرار داشتیم هر يك از اسامی و مشخصات، همراه با اسناد و مدارك قاطع و انكار ناپذیر باشد، تا علاوه بر حفظ شیوه «مستدل و مستند» كتاب، احیاناً پاره ای افراد و خانواده ها، اشتهاها متهم بارتباط با فرقه مورد بحث كتاب نشوند. و همچنین سعی کرده ایم، جائی برای انكار و تكذیب اعضای لژها - كه بهیچ قیمتی با فاش شدن نام و ارتباط و انتساب خود با لژهای فراماسونری موافق نیستند، باقی نماند.

نکته دوم كه تهیه و تدوین لیست اسامی را فوق العاده دشوار می ساخت، كار تفكیک اسامی اعضای لژهای مختلف از یکدیگر بود. زیرا، چنانكه در فصول پیشین كتاب ملاحظه شد - هر يك از افراد، اغلب در چند لژ مختلف عضویت دارند، لذا برای معرفی دقیق آنها ناچار می بایستی نخست اسامی افراد، با توجه بانساب آنها بهر يك از لژها، از یکدیگر تفكیک شده و آنگاه وابستگی عضو مورد بحث بهر کدام از این لژها مشخص گردد، تا خواننده بمحض مراجعه به لیست اسامی، علاوه بر شناختن اسم و مشخصات فرد مورد نظر، از عضویت او، در يك یا چند لژ فراماسونری نیز آگاه گردد.

تصور می کنیم همین مقدمه برای نشان دادن اهمیت تهیه لیست اسامی بیش

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

از هشتصد فراماسون ایرانی کنونی کافی باشد. لذا سخن را کوتاه کرده به معرفی آنها می‌پردازیم. ولی توجه خوانندگان را قبل از مطالعه لیست به این چند نکته کوتاه جلب می‌کنیم:

۱ - در این لیست گاه نام کسانی را می‌بریم که فقط در یک سند از آنها ذکر شده است. اینگونه افراد را با زیر نویس مشخص کرده‌ایم.

۲ - در تهیه اسامی فراماسونهای کنونی، از اوراق محرمانه لژها که گاه به وسیله ایران پرستان و در اکثر موارد با پرداخت مبالغ قابل توجهی، بدست آمده، استفاده شده است. در این لیست فراماسونی که معرفی می‌کنیم، در یکی از مراتب چهارگانه زیر عضویت داشته و یا دارند:

الف- رأی به پیشنهاد عضویت «بیگانه» این گونه افراد اکثراً از جریاناتی که در خفا، و در لژها در باره آنها می‌گذرد، بی‌اطلاع هستند.

ب - رأی به تقاضای کتبی «داوطلب» ورود به جرگه ماسون‌ها

ج - شورها و اخذ رأی اول و دوم داوطلب

د - فراماسونهایی که مناصب و مقامات مختلف و با سه درجات گوناگون ارتقاء می‌یابند.

بنابراین آنهایی که نامشان با اسم لژی که در آن عضویت دارند فید شده، چیلگی عضو محافل فراماسونی ایران هستند.

۳ - هنگام معرفی بعضی از فراماسونها، نام لژی که در آن عضویت دارند، ذکر نشده، و این بدان جهت است که فراماسون مورد بحث در چند لژ شرکت داشته و ما چون خود فراماسون نیستیم، طبعاً از عضویت اینگونه افراد در لژهای اولیه و یا لژی که در آن فعالیت می‌کنند، بی‌اطلاعیم. ولی بهر حال نام اینگونه افراد نیز در اسناد مختلف نوشته شده است. اینک به معرفی فراماسونهای کنونی که در لژهای انگلیسی، فرانسوی، آلمانی و لژ مستقل فعالیت دارند، می‌پردازیم:

آ :

-	عیسی (محمد مهدی)	آبتین
مولوی - کسرا	موسی (مهدی)	آبتین
-	منوچهر	آبتین
فارابی	انوشیروان	آبتین
تهران	سیوگی	آقا جانزاده
-	سورن	آقازادبان
.	آندرانیک	آبکار ^۱
همایون	امیر قلی	آذری
تهران - خوزستان	نصر الله	آذری
کسرا	سرهنگ رحیم	آذری
آفتاب	حسین	آذرفر
مهر	حسین	آذرین فر
ستاره سحر	عباس	آرام
لایت	فردریک	آرتور
کوروش	دکتر کمال الدین	آرمین
همایون	قاسم	آرین پور
لایت	ریچارد	آرواین
سعدی	غلامحسین	آزرم
اصفهان	علی محمد	آزما

۱ - نام این شخص فقط در يك سند دیده شده .

برای اینکه اکنون بهبودیها دارای وطن شده اند و دیگر نمی توانند با وطن -
خواهی و وطن پرستی و خلاصه ناسیونالیسم مبارزه کنند ...»

مجله تاریخ و فرهنگ، هفتده که مدت کوتاهی در سال ۱۳۳۱ در تهران
ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد
مجله این هفته انتشار یافت سلسله مقالاتی تحت عنوان «تاریخ فراماسونری

مهر	دکتر احمد	ازیر
سعدی	مهندس طلعت	آلیا توتی
همایون	زید	آل کاشمی
«	مهدی	آموده
«	بزرگ علینقی	آهاری ^۱
«	محسن	آهنچی
		الف :
-	بدالله	ابراهیمی
-	دکتر مهدی	ابوسعیدی
فارابی	-	ابوالفتحی
مهر	دکتر علی	ابهری
صفا	یوسف	اتحادیه
-	-	احتیاج فر ^۲
تهران	علینقی	احسانی
خیام	دکتر احمد علی	احمدی
-	دکتر ناصر	اخترزاده
همایون	سرهنگ محمد علی	اخگر
رفا	محمد	اخوت
همایون	سر تیب محمد حسن	اخوی
اهواز	علی اصغر	اردب محمدی
مهر	ابراهیم	ادیبی

۱ - نام این شخص فقط یکبار در یک سند دیده شده .

۲ - ایضاً .

کوروش	هادی	ادیبی
کوروش	مهندس علی اصغر	اربابی
تهران	هوشنگ	اربابی
آفتاب	خسرو	ازدقی
صفا	دکتر اسمعیل	اردلان
فرانس	سلطان حمید	اردلان
همایون	سلیمان	ارسطوزاده
ژاندارک	مهندس حیدر علی	ارفع
-	دکتر فرج الله	ارفع
لایت	جون	ازدک
تهران	دکتر احمد	ازدری
تهران - کورش	عباس	ازدری
مولوی	ال - دی	استربک
فازایی	مهندس مسعود	استوار
تهران	مهندس حسن	اسدی
صفا	نصرت الله	اسدی لشکرودی
مولوی	دکتر امیر	اسفندیاری
خیام	دکتر حسین	اسفندیاری
مولوی	رضا	اسفندیاری
خیام	عباس	اسفندیاری
-	اسعد	اسفندیاری بختیاری
-	علیرضا	اسفندیاری دارائی
مهر	دکتر محمد تقی	اسکندانی
تهران	حسن	اسکندری

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

کورش	دکتر اسماعیل	اسماعیلی
سعدی (افتخاری)	لئون	اسنادر
ستاره سحر	علی	اشرف احمدی
همایون	امیر قاسم	اشراقی
همایون	حبیب الله	اشراقی
مهر	دکتر علی اکبر	اصفهان‌ئی
مهر	حمید	اصفهان‌ئیان
همایون	محمد رضا	افتخار
تهران	محمد حسن	افخم ابراهیمی
تهران	احمد	افخمی
مولوی - ابن سینا	محمد	افخمی
تهران	امیر اصلاان	افشار
کورش	دکتر سید علی	افقه
تهران	دکتر منوچهر	افقی
همایون - مولوی	احمد	اقبال
-	عزیز الله	اکبر بریانکی
فراہی	دکتر	اکرامی
مولوی	عباس	اکرامی
ابن سینا	آقا جان	القائیان
ابن سینا	حبیب بابائی	القائیان
فرانس	داود بابائی	القائیان
ابن سینا	ف	القائیان
وفا	دکتر خان بابا	الی
-	-	الیام بس

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

همایون - کورش - اهواز	سید احمد	امام
« « «	دکتر سید رضا	امام
« « «	دکتر سید ضیاء	امام
همایون - اهواز	جلال	امام جمعه
مولوی	سید محمد علی	امام شوشتری
تهران	دکتر احمد	امامی
نور	دکتر سید حسن (امام جمعه)	امامی
سعدی	ابراهیم	امامی خوئی
کسرا	فتح الله	امامی
سعدی	دکتر احمد	امید
سعدی	مهندس محمد حسین	امید سالار
سعدی - فرانسه	محمد رضا	امید سالار
خوزستان	ابراهیم	امرائی ^{۱۰۱}
صفا	دکتر جهانگیر	امیر ابراهیمی
سعدی	هادی	امیر ابراهیمی
ستاره سحر	سناتور دکتر علی	امیر حکمت
مهر	دکتر کیومرث	امیر حکمت
همایون	دکتر عبدالحسین	امیر حکمت
تهران	مهندس علیرضا	امیر سلیمانی
-	هادی	امیر شارب
صفا	عنایت الله	امیری
-	محمد صادق	امیری
تهران - فرانسه	غلامحسین	امیری قراگوزلو
همایون - اصفهان	دکتر ناصر	امیر نیرومند

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اصفهان	دکتر عیسی	امیر نیرومند
فارابی	غنی	امین
صفا	سیدجعفر	امین
صفا	دکتر شفیع	امین
اصفهان	دکتر محمدکاظم	امین
وفا	ابرج	امینی
-	دکتر بهمن	امینی
کورش	دکتر رضا	امینی
لایت - تهران	اوانس	اوانسف
لایت - تهران	ژرژ	اوانسف
ابن سینا (اقتخاری)	ر	اودی
فرانس	داوید	اوهایون
خوزستان	دکتر حسین	اهری
کورش	مهندس منوچهر	ایازی
فارابی	محمدرضا	ایشاری
		پ :
فرانسه - سعدی	دکتر اسد	بابایان
کسرا	دکتر عباس	بابک
ابن سینا	« فریدون	باتمانقلیچ
همایون	میروسالار اوکستین	بادین
روشنائی	ویلیام	باکلی
همایون	اوراهام	بالاس
-	ابوالفضل	بامداد

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لایب - سعدی	هارنون	بجانیان
کوروش	دکتر غلامرضا	بخشی
مهر	آقاخان	بختیار
تهران	ابدال - غلامحسین	بختیار
آفتاب	خانی	بختیار
ژاندارک	عبدالحمید	بختیار
تهران - اصفهان	علی اصغر	بختیار
فرانس	محمد	بدیع
فرانس	مهندس ناصر	بدیع
همایون	احمد	براقلو
لایب - ابن سینا (اقتخاری)	ای - اف	براون
اصفهان	قدرت الله	برومند
اصفهان	عبدالغفار	برومند
اصفهان	محمد باقر	برومند
اصفهان	محمد طاهر	برومند
همایون	محمد	بشرا سلطان
فزاری	حسین	بصیری ۱۵۲
مولوی	محمد حسن	بشیری
مولوی	حسن	بقائی
تهران	مهندس سیروس	بقائی
لایب	دبلیو	بکری
همایون	سید محمد	بلادی
اصفهان	مصطفی	بنی سلیمان شیانی
آفتاب	جلال الدین	بنی هاشمی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

آفتاب	ژوزف	بو
ابن سینا	داربوش	بوربور
همایون	غلامحسین	بوربور
مزدا - کسرا	محمد علی	بوذری
ابن سینا	ج - ب	بوربج
ابن سینا (افتخاری)	اس - جی	بوو
خیام	مهندس شاهپور	بهبهانی
کوروش	« عنایت	بهبانی
روشنائی - تهران	سلیمان	بهبودی
کوروش - تهران	مهندس ناصر	بهبودی
سعدی	مهدی	بهروز
مولوی - کسرا	جمشید	بهروش
کسرا	زرین	بهروش
کسرا	دکتر مجید	بهروش
تهران	دکتر حمید	بهزاد
فرانسه - سعدی	مهندس بهمن	بهزادی
کوروش	دکتر علی اصغر	بهزادی
مولوی	عیسی	بهزادی
-	همایون	بهزادی
مهر - آفتاب	سیف الله	بهمن
مولوی	محمود	بهمنیار
مولوی	محمود	بهنیا
آفتاب	پرویز	بیات
-	عیسی	بیات

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سعدی	دکتر خان بابا	بیانی
مزدا	باباخان	بیت وردا
آفتاب	عزیز الله	بیگه لیگه

پ :

ابن سینا (افتخاری)	A . T . Parker	پارکر
آریا	مهندس ابراهیم	پارسا
تهران	دکتر فرخ	پارسی
تهران	دکتر محمدرضا	پایا
کورش	دکتر علی	پرتو
ابن سینا	-	پرتو اعظم
مولوی (افتخاری)	زرز	پروو
-	-	پطر سیان
همایون	ابراهیم	پناه
همایون	فتح الله	پورسرتیب
وفا	دکتر رسول	پورنگی
آفتاب	حسین	پویان
مهر	دکتر حسین	پویانی
ستاره سحر	دکتر سید مهدی	پیراسته
-	ویگن	پیزاریان
-	حاجی	پیر مرادیان
تهران - کورش	دکتر ابوالقاسم	پیرتیا
مزدا	باقر	پیرتیا
آفتاب	دکتر حسین	پیرتیا

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تهران	هرمز	پیرنیا
تهران	مهندس محمد حسین	پیروز
تهران	دکتر جواد	پیروز بخت
		ت :
وفا	منوچهر	ناج بخش
تهران	مهندس عباس	تاد (محمدی سابق)
همایون	غلامعلی	تریت
مولوی	عماد	ترقی
ابن سینا	منوچهر	تسلیمی
ابن سینا	او	تشریحیان
مهر	دکتر شفی	تفضلی
آفتاب	سید حسن	تقی زاده
آفتاب	دکتر منوچهر	تهراهی
مهر - آفتاب	احمد	تهرانیان
تهران	دکتر	توانا
-	محمد	توحیدی
تهران	دکتر محمد حسن	توران
کوروش	عبدالله	توکلی
لایت - کوروش	احمد	توکلی
تهران	علی اصغر	توکلین
تهران	سر تیب عبدالله	توماج
بن سینا (افتخاری)	R.R. TOWNLY	توانلی
تهران	علی	تیموریان

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ث :

کسرا	دکتر محمود	ثقفی
تهران	مهندس سعید	ثقفة الاسلامی
همايون	موسی	ثقفة الاسلامی

ج :

آریا - مهر	مهندس عبدالوهاب	جالینوس
کسرا	محمدعلی	جاوید
کوروش	رضا	جعفری
مولوی - ابن سینا	پرویز	جلالی
مولوی - سعدی	فتح الله	جلالی
-	فضل الله	جلالی
مهر	علی	جمالپور
تهران	جهانبخش	جمهری
سعدی	دکتر محمد جواد	جنیدی
ابن سینا (اقتخاری)	R.A. JOUNS	جوتز
تهران	دکتر جعفر	جهان
سعدی	جهانگیر	جهاننداری
آفتاب - وفا	کیکائوس	جهاننداری
مزدا	غلامحسین	جهانشاهی
مولوی	محمد	جهانشاهی
آفتاب	سیدابوالحسن	جلیلی
کوروش	محمود	جلیلی یزدی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ج :

مردا	مهندس پرویز	چارلز
همایون - مردا	صالح	چاکوتاهی
لایت - کورش	ادوارد	چتابات
لایت - کورش	صالح	چتابات
ابن سینا	اف	چرچیان
فرانسه	دکتر ابراهیم	چهرازی

ح :

خیام	دکتر محمد حسین	حائری
فرانس	دکتر محمد حسین	حاجبی
وفا	دکتر مسعود	حافظی
فارابی	مهندس	حاجی اسفندزاده
اهواز	حسنعلی	حجازی
همایون	سمیر	حداد
فرانس	دکتر کمال	حداد
کورش	دکتر محسن	حداد
خیام	دکتر ناصر	حداد
مهر	فتاح	حریر فروش
کورش	محمد جواد	حریری
تهران	دکتر محمد	حسابی
لایت	ک. م.	حسو
لایت	ح. م.	حسو

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سعدی	فضل الله	حقیق
تهران	بهمن	حکمت
تهران	حسنعلی	حکمت
همایون	فضل الله	حکمت بار
آفتاب	رضا	حکیمزاده
فرانس	ام - اف	حولوی

خ:

مولوی	البریک	خاجاطوریان
خیام	مهدی	حازنی مقدم
سعدی - تهران	نعمت الله	خان اکبر
سعدی	مارک	خانزاده
سعدی	مهدی	خانلری گودرزی
-	محمد میر شکار ^۱	خجسته
سعدی	حسین	خداداد
-	محمد داود	خداداد فر
-	امیر مسعود	خدایار
تهران	دکتر عباس	خرازی
تهران - فیحا	شیخ احمد فیصل	خزعلی
همایون	امیر حسین	خزیمه علم
تهران	تقی	خستو
مهر	دکتر خسرو	خسروانی
مولوی - همایون	شهاب	خسروانی

۱- فقط در يك سند نام این شخص دیده شده است

فرانس - کورش	دکتر علی اسفهر	خشایار
سعدی - همایون	موسی	خطاطان
-	پرویز	خضرائی
مولوی - همایون	دکتر عباسقلی	خلعتبری
همایون از خر مشهر	محمد ح ن	خلفی
فرانس	یعقوب	خلیفی
-	علی اکبر	خلیلی
حافظ - همایون از شیراز	مهندس	خمسی
مولوی	حبیب	خمسی
مولوی	امیر مهدی	خواجوی
-	محسن	خواجه نوری
تهران	دکتر غلامحسین	خوش بین
ابن سینا	یوسف	خوش کیش

: ۵

لابت	فیروز	دارابچی
همایون	محمد	دادور
سعدی - کسرا	دکتر احمد	دارائی
-	طغرل	دارائی
همایون	یهودالثون	دانتز
-	محمود	دانشزاده
کورش	دکتر مهدی مسیح	دانشی
کورش	دکتر حسین	داودی
همایون	محمد	داودیان

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

این سینا (اقتخاری)	د	داوید
فرانس	مهندس	داریوش
تهران روشنائی	الیاس	دبی
مولوی - سعدی (اقتخاری)	M.S. DRABBLE	درابل
-	علیرضا	دره
مولوی - سعدی (اقتخاری)	آ. ال	دروزیب
کسرا	مهندس کمال	دری
مهر	محمد	دری
حافظ	کاظم	دستغیب
مردا	حسین	دفتریان
مولوی (اقتخاری)	ماکس	دوبسکی
کوروش - اهواز	محمد	دورقی
همایون	عباس	دولت‌شاهی
همایون	جمشید	دولو فاجار
این سینا	E.P. POYIES	دیویس
کوروش	مهندس عبدالعالی	دهستانی
حافظ - همایون	محمود	دهقان
مولوی	محمد علی	دهقان
فرانس	ابوالحسن	دیبا
لایت - این سینا	زوریک	دیلاتیان
تهران	مهندس عبدالحسین	دیلمقانی
روشنائی	د	دیوید
تهران	بهرام	دیویدخانیان

ذ:

ذوالریاستین صدی کورش - همایون

ر:

فرانس	محسن	رئیس
مولوی	محمود	رئیس
فرانس	مهدی	رئیس
کسرا - سعدی	ابراهیم	رئیس روحانی
سعدی - ژاندارک	یوسف	رئیس سمعی
فرانس	سعید	رئیس
کورش	محمد	رئیس
همایون	محسن	رأفت
مзда - مولوی - همایون	دکتر عبدالحمین	راجی
تهران	دکتر مسعود	رادمرز
فارابی	دکتر	رازانی
خیام	دکتر هوشنگ	رام
تهران - همایون	هلاکو	رامبد
تهران - کورش	حسین	راعتین
کورش	سیروس	راعتین
-	مهندس روح الله	رحمانی
کورش - فرانس	حسین	رحمتیان
-	ایرج	رحیم زاده
سعدی	مهندس رضا	رزم آرا

۱- از ذکر نام دو ایرانی وطن پرست در این ردیف معذوریم .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

کورش	دکتر مرتضی	رسا
کورش	دکتر عبدالحسین	رشیدی حائری
مولوی - کسرا	عبدالامیر	رشیدی حائری
-	حسین	رضوی
سعدی	دکتر پرویز	رفوآه
-	محمد مهدی	رفیع
-	دکتر احمد	رفیعی
فارابی	دکتر عزیزالله	رفیعی
تهران	علی اصغر	رفیعی
همایون تبریز	فضلعلی	رفیعی
مولوی	اسداله	رکنی فرد
تهران	لطیف	رمضان نیا
لایت	و - ه	روب
ابن سینا	W. H. ROBINSON	روبینسن
سعدی	مهندس ابوثراب	روحانی
-	سید طاهر	روحانی
-	علاءالدین	روحانی
مزدا	محمود	روحانی
-	محمد حسن	روحی
مولوی	محمد	روستا
فرانس	ابراهیم	ریاحی
لایت	ال. ی.	ریچارد
		ز:
سعدی	مهندس جلیل	زراندوز

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

فراابی	رستم	زرتشتی
آفتاب - همايون	دکتر عباس	زریاب خوئی
وفا - مهر	علی اصغر	زرین کفش
مهر	دکتر عبدالحسین	زرین کوب
آفتاب	اسمعیل	زند
آفتاب	امیر حسین	زند
روشنائی	دکتر بهمن	زند
تهران	تقی	زند
آفتاب	دکتر داریوش	زند
آفتاب	شاهرخ	زند
ژاندارک	علیمراد	زند
-	اعظم	زنگنه
فراابی	اکبر	زوار

ژ:

مهر - آفتاب	ادوارد	ژوزف
مولوی (اقتخاری)	ژرژ	ژون

س:

مولوی	محمد	ساعد
کوروش	عیسی	سالار بهزادی
تهران	دکتر محمد	سام
-	تیکران	سهاکپان
تهران	مهندس حسین	سیهر

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

زاهدانك	مهندس فتح الله	ستوده
تهران	دكتر يحيى	ستوده
تهران	حسن	سراج حجازى
لايت	دكتر امير منصور	سردارى
لايت	خان بابا	سردارى
ابن سينا	دكتر سر كيس	سر كيسيان
همايون	عزت الله	سردار گودرزى
همايون	سيد مرتضى	سرمه
همايون	صادق	سرمه
مولوى - همايون	عبدالله	سعيدى
مزدا - همايون - تهران	مهندس محمود	سلاحت
لايت	عزت الله	سلامتى
تهران	مهندس ابراهيم	سلجوقى
مولوى	على اصغر	سلسبيلى
همايون	محمد بشير	سلطان
آفتاب	دكتر حسينقلئى	سلطانزاده پسيان
كسرا	مهندس مجتبى	سلطانى
تهران	مهندس سلطان محمد	سلطانى
لايت	ج	سليمان
فرانس	يوسف	سليمان خانى
-	محمد	سليمى
مولوى	عبدالعلى	سمندرى عطوف
مولوى	پرويز	سميعى

۱- نام اين شخص فقط يكبار در اسناد لژهائى انگليسى ديده شده است .

ننگ و نفرين بر آن ايرانى كه دست بيگانه اى ببوسد

مولوی - همایون	عبدالحمید	سنندجی
همایون	مرتضی	سنہی
مولوی - همایون	علی	سہیلی
رفا	حمید	سیاح
همایون	محمد ولی	سیاسی منتظم
سعدی	محمد علی	سید حسنی
رفا	حسین	سید طیب
همایون	امان اللہ	سیف
لایت	راجیک	سیموئیل
شمس تبریزی - کورش	دکتر عبداللہ	سینا
		ش :
نور	محمد علی	شایوریان
سعدی	دی - ال	شارل
همایون	عباس	شایان
ژاندارک	کاظم	شایاز
-	محسن	شایان
ژاندارک	دکتر منوچہر	شایان
سعدی	رضا	شایگان
فارابی	موسی	شایگان
فرائس - ابن سینا	امیر منصور	شاهپرکی
ابن سینا	ابوالحسن	شاهق
رفا	مهندس نصرت اللہ	شاهمیر
همایون	عباس	شاهیدہ
همایون	موسی	شیرا

تنگ و نفرین بر آن ایرانی کہ دست بیگانہ ای ببوسد

ابن سینا	R. SHEPHERD	شپرد
آفتاب	والتر	شتنگل
تهران	دکتر هاشم	شجاع نیا
همایون	عبدالرسول	شریعتمداری
ستاره سحر	مهندس جعفر	شریفامامی
مولوی	ناصر	شریفرازلی
لایت	د	شمعو
همایون	دکتر جلال	شفا
همایون	دکتر احمد	شفائی
تهران	سر لشکر اسمعیل	شفائی ^{۴۲}
صفا	احمد	شقیبها
تهران	مهندس حسین	شقایق
تهران	نصرت‌اله	شکوفی
مولوی - همایون	مهدی	شوکی
همایون	مسعود	شکوه
همایون	باقر	شپنائی
کوروش	میر شهاب‌الدین	شهابی
همایون	دکتر یحیی	شهردار
اهواز	دکتر حسن	شهمیرزادی
فرانس	مهندس	شهیدی
آفتاب	دکتر احمدعلی	شیبانی
تهران	دکتر ابوالحسن	شیخ
آفتاب	مهندس حسینعلی	شیخ‌الاسلامی
آفتاب	دکتر امیر	شیلانی

شیلاتی فرد	مهندس نصرت‌اله	خیام
شیخ‌نیا	دکتر حسین	ژاندارک

ص :

صابر زاده ^۱	حسن	کوروش
صادق	دکتر/علی اکبر	فرانس
صارمی	غلامحسین	مولوی - مزدا
صانعی	منوچهر	فارابی
صبا	نصرت‌اله (مختار الملک)	وفا - مهر
صباحی	امین	همایون
صدرزاده	مهدی	مهر
صدوقی	دکتر حسین	وفا
صدری	دکتر محمد علی	فرانس
صدیقی	محمدحسن	همایون - اهواز
صدیقی	محمد علی	همایون
صدریه	احمد	تهران - اصفهان
صدریه	سید کاظم	اصفهان
صراف زاده	رضا	همایون
صفائی	دکتر جواد	وفا
صفائی	عبدالصاحب	همایون
صفائی سمنانی	عبدالعلی	صفا
صفا	دکتر ذبیح‌اله	صفا

۱ - این شخص روز چهارشنبه ۴ دیماه ۱۳۴۷ بمقام «استاد ارجمند» ترقی کرد.

عامری	مهندس نظام	اهواز
عامری	هوشنگ	خیام

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نور	سر تپ محمد علی	صفاری
-	دکتر ابراهیم	صفرزاده
مزدا	فرهاد	صفانیا
تهران	دکتر ضیاءالدین	صفی نیا
همایون	احمد	صلاحی
-	رضا	صالحجو
ابن سینا	مهدی	صناعی
تهران	نعمت اله	صوفی
مولوی	اسدالله	صوفی املشی
همایون - اهواز	مظفر	سولتی
اهواز	محمد	صمیمی
همایون - اهواز	اسدالله	صمیمی بهبهانی

ض :

-	جلال	ضیاء پور
تهران	دکتر خلیل	ضیائی
تهران	دکتر طاهر	ضیائی
مزدا	علی اکبر	ضیائی ۵۰۴
مزدا	محمود	ضیائی
فرائس	دکتر محمد	ضیائی
سعدی	ضیاءالدین	ضیائیان

ط :

ابن سینا - مولوی	مهندس خلیل	طالقانی
------------------	------------	---------

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تهران	مهندس محمد	طاهری
کورش	سیدعلی اکبر	طباطبائی
کورش	دکتر سیدمحمد	طباطبائی
وفا	عبدالله	طباطبائی یزدی
مولوی	منوچهر	طلیعه
همایون	موسی	طوب
همایون دراصفهان	حاج حسین	طوبی
فرانس	دکتر ایراهیم	طه

ظ :

کورش - فرانس	عباس	ظریف
تهران	مهندس کیقباد	ظفر
مولوی	دربدار عبدالله	ظلی
مولوی - فرانس	دکتر هوشنگ	ظلی

ع :

کورش	دکتر احمد	عاطفی
خیام	دکتر باقر	عاملی
همایون	احمد	عامری
تهران	دکتر بهادر	عامری
تهران	دکتر مظفر	عامری
تهران	مصطفی	عامری
اهواز	مهندس نظام	عامری
خیام	هوشنگ	عامری

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مولوی	محمدعلی	عبادی
صفا	-	عبدالوند
همایون	ناصر	عجم
همایون	احمدحسین	عدل
کوروش	مهندس فیروز	عدل
همایون	مجید	عدل
-	جلال	عدیلی
کوروش	اسدالله	عربشیبانی
تهران	عباسقلی	عربشیبانی
کوروش	مسعود	عربشیبانی
مهر	محمود	عرفان
تهران	محمد	عربی
کوروش	سید علی	عطری
همایون	دکتر حسین	عظیمی پور
فاراہی	حسین	علاقبند
تهران - آریا	دکتر پرویز	علاء
وفا	دکتر فریدون	علاء
تهران و اهواز	دکتر محمدعلی	علم
ابن سینا	دکتر حسن	علوی
همایون	مهدیقلی	علوی مقدم
کوروش	دکتر محمود	علومی
کوروش	دکتر احمد	علی آبادی
همایون - مولوی	عمادالدین	عماد تریقی

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

غ :

فرانس	دکتر ابراهیم	غروی
همایون	علی اکبر	غروی موسوی
وفا	حسنعلی (معاون الدوله)	غفاری

ف :

ابن سینا	محمود	فانجی
ابن سینا	م - ح	فاضل
-	کریم	فاطمی
مولوی - فرانس	دکتر عبدالله	فتحی
آفتاب	غلامحسین	فخر طباطبائی
زانداریک	علیرضا	فداکار
همایون	مصطفی	فرجام
مهر	هوشنگ	فرخان
	دکتر امیر مظفرالدین	فرخ
لایت	ارفع السلطنه خان فرخ	
همایون	علی	فرزاد
کوروش	مهندس هوشنگ	فردوس
حافظ	دکتر تمدن	فرزانه
خیام	دکتر	فرزین
مهر	محمد حسن	فرشی
تهران	مهندس محسن	فروغی
همایون	مسعود	فروغی
مهر	دکتر حافظ	فرمانفر مائیان

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

	اکبر	فرما
تهران	محمود	فرمند
تهران - کورش	مصطفی	فرهنگ
زانداریک	محمد	فرمند
حافظ	دکتر	فرمندفر
مولوی	سیدحسین	فرهوری
سعدی	مهدی	فرهودی حسابی
-	مهندس	فرهودی حسابی
تهران	اسدالله	فرود
تهران	سیدفتح الله	فرود
تهران	مهندس همایون	فرود
تهران	سروش	فروهر
تهران	عباس	فروهر
کورش	غلامحسین	فروهر
لایت - تهران	کریمتوفراسحق	فری
همایون	دکتر عبدالله	فریار
کورش	مهندس جعفر	فزونی
کورش	سیدکاظم	فشارکی طباطبائی
تهران	محمد	فضائی
مولوی - فروغی	دکتر رضا	فلاح
مهر	احمد	فلاح رستگار
آفتاب	فرانتزگشورک	فن شپالارت
همایون	سوی	فوترلیب
آفتاب	دکتر ثودور	فوکل

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ابن سینا	شاهرخ	فیروز
سعدی	مهدی	فیروز
همایون	مهندس محمدعلی	فیروزی
همایون	حاج علی	فیصلی
سعدی - مولوی	دکتر اسمعیل	فیلسوفی

ق:

ژاندارک	دکتر رحیم	قادری نژاد
-	دانیل	قازاریان
ستاره سحر - همایون	حسین	قدس نخعی
همایون	دکتر حسین	قدیمی نوائی
کوروش	مهندس محمد	قراگوزلو
حافظ	دکتر ذبیح	قریان
همایون	جمشید	قریب
همایون	محمد	قریشی
همایون	حسینقلی	قزل باغ
همایون	سید کاظم	قطب
تهران	مهندس محمد علی	قطبی کیلانی
کوروش	دکتر ضیاءالدین	قهاری
همایون	محمد	قهرمانی
همایون - تهران	مهدی	قهرمانی
مهر	محمد	قوام
وفا	هادی	قوام
تهران - ابن سینا	رحمت	قوامی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

همایون وفا	محمدعلی مهندس حسن	قوامی قویمی
		سک :
لایت تهران تهران همایون لایت - آریا -	داوید محمد خلیل نصرالله جمال الدین کریم دکتر پرویز دکتر محمد مشفق داریوش عزیزالله -	کاپداند کاریابی کازرونی کاسمی کاشانی کاشانی کاظمی کاظمی کاظمی کامیاب کامیاب کاهانا کرامتی کرامتی کرباس فروشان کرمر کسرائی کشاورزی کشاورزبان کشفی
کورش - تهران ژاندارک مولوی ژاندارک تهران کسرا همایون همایون خیام آفتاب مزدا سعدی کورش - ژاندارک همایون	محمد دکتر محمد علی دکتر گئورگ هدایت الله دکتر محمد جمشید	

اهواز	مهندس نظام	کعب عامری
همایون	جعفر	کفائی
مزدا	محسن	کلاتری
سعدی	جان	کلی
سعدی	جواد	کمالیان
سعدی	مهدی	کمالیان
مولوی - ابن سینا	مایکل	کندال
همایون	مهدی	کهنیم
کوروش - تهران	علی	کوچکعلی
ابن سینا	سی-بی	کودورت
آفتاب -	حسن	کورس
تهران	کاظم	کورس
ابن سینا (افتخاری)	S. C. KNIGHT	کنیت
همایون	دکتر امیر	کیا
همایون	حاج علی	کیا
تهران	دکتر غلامرضا	کیان
فارابی	مهندس جلال الدین	کیان
-	هرتضی قلی	کیان
کسرا	صدری	کیوان
تهران	مهندس محمد	کیوان
تهران	هوشنگ	کیوان
وفاصفا	مهندس رضا	کیوانی
تهران	مهندس پرویز	کیهان

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

همایون	ایوب	کبریلا
ابن سینا	اف.ای	کرانت
خیم	مهندس	کر جیان
مولوی (افتخاری)	ن	کرانشتین
کسرا	-	کرین تن
فازایی	-	کلچینی
مولوی	عباسقلی	گلشائیان
لایت	ابوالقاسم	گلشن
زانداریک	غلامحسین	گلشن بزرگ
رفا	مهندس رضا	کنجه
-	جواد	کنجینه
تهران	مهندس جمال	کنجی تیشابوری
همایون	فریدون	کنجیوش
لایت	ن-اس	کوبای
ابن سینا - (افتخاری)	سی-تی	کودورت
کوروش	-	کونیلی
رفا	مهندس ابوطالب	گوهریان

ل :

ستاره سحر	قاسم	لاجوردی
کوروش	محمد مهدی	لاری زاده
لایت	پزل الکساندر	لاهو
سعدی	مهدی	لشکری

م :

همایون	بالاس - اوراهام	مشیر
سعدی	دراہل	مارك
لايت	فسس	مارون
كورش	يوسف	مازندى
تهران	حسینقلی	مانی
همایون	عباسقلی	مانی
كسرا	فتحاله	مانی
مولوی	عیسی	مالك
مولوی	دکتر لقمان	مالك
مولوی (افتخاری)	پیر	ماریل
فراهی	دکتر	مبین
تهران	محمد	مبصر
خیام	محمد رحیم	متقی ایروانی
فرانسه	جمشید	مجتبائی
همایون	دکتر علی اکبر	مجتهدی
آریا	محمد	مجلسی
كسرا	مهندس خلیل	محلوجی
همایون	امیر سلیمان	محمدی
تهران - اهواز	علی اصغر	محمدی
تهران	مهندس طاهر	محمدی
همایون	احمد	محمودیه
اصفهان	دکتر اصغر	محنی
كورش	مهندس عزتاله	مخاطب رفیعی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مداروی	دکتر علی	کورش - ژاندارک
مدرسی چهاردهی	مرتضی	تهران
مدنی	دکتر محمد	ژاندارک
مرآت اسفندیاری	حسن	کورش
مرادیور	حبیب‌اله	تهران
مرتضوی	ابوالحسن	کورش
مرتضوی	سید محمد	کورش
مرتضوی	سید محمد علی	اهواز
مرشد	دکتر حسن	مهر
مرشدزاده	دکتر رحمت‌اله	تهران - کورش
مرعشی	علی اکبر	کسرا - همایون
مرتدی	علی	مولوی
مریبا	زاک	مواوی (افتخاری)
مرید	محمد جواد	کورش - خوزستان
مزینی	دکتر مهندس مصطفی	مزدا
مژدهی	-	-
مستوفی‌زاده	خسرو	کسرا - اهواز
مستوفی‌زاده	ناصر	کسرا - اهواز
مستوفی‌زاده	محمد جواد	تهران
مسعود	قیصر	وفا
مسعود	...	فرانس
مسعودی	محمد علی	کورش
مشکاتی	نصرت‌اله	همایون
مشکوتی	مهندس محمدولی	صفا

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سعیدی	عبدالحسین	مشیر فاطمی
تهران	رضا	مشیری
وفا (اقتخاری)	علی	مشیری
مولوی	محمدحسن	مشیری
گورش	محمد	مشیری یزدی
فرانسه	ب	مصدقی
تهران	هادی	مصدقی
همایون	هدایت‌اله	مصدقی
همایون	محسن	مصدقی
همایون	محمود	مصطفوی
گورش	سیدحسن	مصطفوی نائینی
فارابی	محسن	مظاهر
مهر	محمود	مطیر
تهران	حسینقلی	معافی
تهران	حسینقلی	معارفی
تهران	دکتر علی	معارفی
همایون	دکتر عباس	معتضدی
تهران	دکتر فضل‌اله	معتضدی
مولوی	دکتر عباس	معتضدی
فرانس	منصور	معتضدی
کسرا	ابوالحسن	معدل
مزدان-کسرا	مهندس علی	معین
فرانس	دکتر ابوالقاسم	مغازه
آفتاب	حسین	مفتاح

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مولوی	عبدالحسین	مفتاح
مولوی	عبدالعلی	مفتاح
صفا	دکتر جمشید	مفخم
تهران	سر هنگ فضل‌اله	مقدم
تهران	ل .	مفخم
وفا	محمد	مقیم
-	باقر	مکی
همایون	محمود	ملایری
آفتاب	دکتر امان‌وئل	ملک اصلانیان
تهران	ذبیح‌اله	ملک پور
وفا	سید هاشم	ملک مدنی
فرانس	امیر اسمعیل	ملک منصور
فاراہی	امیر حسین	ملک منصور
فرانس	محمود	ملک نیا
تهران-فرانس	ابوالقاسم	ملکی یزدی
همایون	عبداله	ممتاز
ابن سینا	الف	مناشی
مولوی	جواد	منصور
همایون	حسنعلی	منصور ^۱
تهران	احمد	منصوری

۱ - در یکی از جلسات لژ فروغی که جواد منصور - هویدا و دیگر یاران حسنعلی منصور حضور داشتند ، تقاضای عضویت آن مرحوم مطرح شد ولی چون در نظر از حصار بامهره کی بود با عضویت او مخالفت کردند ، مورد قبول واقع نشد . مرحوم منصور پس از انحلال لژ همایون همواره علیه فراماسونها سخن می گفت .

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

منصور بان	جعفر	مولوی
موثه	ژانت	سعدی
موحد	دکتر افضل	تهران
موسوی	مهندس کمال الدین	تهران
موسوی	سید محمد علی	همایون
موسوی	علی اکبر	تهران
موسوی	نیرالدین	تهران
موسوی	اسحق	همایون
موسوی ماکوئی	سید اسداله	تهران
موسوی ماکوئی	میر اسداله	کورش
موسوی غروی	دکتر ابراهیم	-
موسوی غروی	علی اکبر	سعدی
موسوی گرکانی	دکتر محمد حسین	ژاندارک
موفر	علی	همایون
مولر	بورز	آفتاب
موید کاشانی	جمال الدین	تهران
مهران	دکتر محمود	همایون
مهران	احمد	همایون
مهدوی	مهندس مسعود	ژاندارک
مهدوی	دکتر یحیی *	کورش
مهبین	دکتر علی محمد	همایون
میر جلالی	سر لشکر	مولوی
میر حسینی	دکتر احمد	همایون

★ آقای دکتر یحیی مهدوی استادیار دانشگاه تهران ، تنها کسی بودند که پس از انتشار این کتاب در ایران ، در طی شرحی در روزنامه کیهان عضویت خود را در فراماسونری تکذیب کردند .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تهران-لایه	مهندس عبدالرسول	میر عبدالباقی
-	سیدحسین	میر مهدی
سعدی-کسرا	سیدمحمد	میر هادی
سعدی	ابراهیم	میرزا حسایی
تهران	دکتر مهدی	میرزا حسایی
مولوی (افتخاری)	روبرت	میشا
مولوی	داود	میشائیل ۸۵۰
فرانس-ابن سینا (افتخاری)	و-د	میلز
آفتاب	فریدون	میکده
آفتاب	دکتر غلامعلی	میکده

ن :

حافظ	احمد	نادری
-	اسمعیل	ناصر
فرانس	علی اصغر	ناصر
فرانس	ناصرالدین	ناصری
تهران	خسرو	ناظریون
خیام-سحر	دکتر مصطفی	نامدار
مزدا	عزیز	نبوی
آفتاب	مهدی	نبوی
تهران	مهندس امیر	نجات
تهران-آریا	عبدالحمید	نجات
تهران	حسین	نجفی
کورش	دکتر غلامرضا	نجفی

۱ - در یکی از جلسات لژ فروغی که جواد منصور - هویدا و دیگر یاران حسنعلی منصور حضور داشتند ، تقاضای عضویت آن مرحوم مطرح شد ولی چون دو نفر از حضار بامهره کبود با عضویت او مخالفت کردند، مورد قبول واقع نشد. مرحوم منصور پس از انحلال لژ همایون همواره علیه فراماسونها سخن می گفت .

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تهران	تصراله	نجفی
مهر	سیفاله	نجفی عرب
همایون	دکتر محمود	نجم آبادی
همایون	دکتر عباس	نخجوانی
لایت	دکتر عدل	نخستین
تهران	محمدعلی	نشاط
تهران - سعدی	سیدعلی	نصر
مزدا	احمد	نظام
کورش	-	نعمت بخش
فرانس	دکتر ابراهیم	نقوی
تهران	محمدعلی	نقیبزاده مشایخ
همایون	داربوش	نمدچی
فرانس	دکتر پرویز	نوا
اصفهان	دکتر عبدالباقی	نواب
-	علی	نواب ترکی
تهران	دکتر محمدحسن	نوری
فرانس	نصیرالدین	نوری خواجهی
فارابی	دکتر هوشنگ	نهادندی
همایون	سلیم	نیساری
همایون	عباسقلی	نیساری
مهر	کاظم	نیامیر
لایت	عبدالحسین	نیک پور
-	دکتر بهروز	نیکذات
-	آلکس	نیکلاس

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تهران	حسن	نیری
تهران	حمید	نیری
		و :
وقا	عباس	وارسته
کوروش	مهندس عبدالله	والا
ژاندارك	عزت‌اله	والا
کوروش	دکتر فتح‌اله	والا
تهران	اسمعیل	واعظ‌پور
مولوی-ابن‌سینا (اقتخاری)	ارست	وان‌هگه
ابن‌سینا- سعدی	ادبه	وان‌آلت
آفتاب	اسکار	وانشافت
ابن‌سینا	اف-اچ-ار	وایت ۸۵۳
وقا	علی	وئوق
تهران	دکتر سیف‌اله	وحیدنیا
خیام	دکتر ایرج	وحیدی
کوروش	هرمز دیار	ورهرامیان
تهران	مرتضی	ورزی
مهر	حبیب‌اله	ورزیده
مولوی	-	ویشکائی
ابن‌سینا	کت	ویلسن
مولوی-سعدی (اقتخاری)	شارل	ویودل
		ه :
فارابی	مهندس محمد	هادی

لایت	ب	هال
ابن سینا	اماماف	هالودی
-	سیدعلی	هاشمی حائری
کوروش	دکتر حسن	هاشمیان
مهر	زاون	هاکوییان
کوروش	دکتر حبیب‌اله	هدایت
ناهید	مهندس خسرو	هدایت
سعدی	علیقلی	هدایت
مزدا-کسرا	مسعود	هدایت
-	دکتر جواد	هدایتی
مهر	محمدعلی	هدایتی
ابن سینا (افتخاری)	ر	هارگراوز
کوروش	علیرضا	هروی
ابن سینا	حی	هرن
آفتاب	کرت	هس یا
کوروش	مهندس ابراهیم	همایونفر
صفا	دکتر علی اصغر	همایونفر
مهر	محمد	همایونفر
تهران	رکن‌الدین	همایون فرخ
مولوی - کسرا (افتخاری)	ای - جی - ال	همبرت
تهران	محمدعلی	هنجنتی
تهران - مولوی - سعدی	دکتر نصرالله	هنجنتی
-	مهندس ژرژ	هوانسیان
ابن سینا (افتخاری)	ام - اف	هولووای

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مولوی	دکتر احمد	هومن
مولوی	دکتر محمود	هومن
فروغی	-	هویدا
تهران	ادیب	هویدا
سعدی	دکتر جمیل	هویدا
تهران	فرید	هویدا
تهران	دکتر ضیاءالدین	هیئت

ی :

مهر	دکتر احسان	یارشاطر
همایون	حسن	یاسائی
لایت	ر - ی	یاورد
مولوی	حسینعلی	یاوری
همایون	دکتر حبیبالله	پدیدی
کسرا	محمد	بزدانقر
تهران	حسن	بزدی
همایون	ازن	یغموف
خیام	دکتر ناصر	یگانه ۶۰۰
تهران - کورش	دکتر هادی	یگانه حائری
ابن سینا	اسفندیار	یگانگی
کسرا	پرویز	یگانگی
همایون	جمشید	یگانگی
کسرا - همایون	حاج علی	یوسفی
همایون	مهدی	یوسفی ۲۰۵۶

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

فصل سی و سوم
مکاتبه با سرانند لژهای جهان
و
قانون اساسی اسکاتلند

چنانکه در فصول و مجلدات مختلف کتاب حاضر ملاحظه
مکاتبه با سرانند لژهای جهان
شده ، سازمانهای فراماسونری در ایران پیوندی مستقیم و
ارتباطی مداوم با تشکیلات فراماسونری جهان ، از جمله
لژهای بزرگ انگلیسی و فرانسوی و امریکائی دارند. لذا
بررسی فعالیتهای یک سازمان محلی، در یک کشور بخصوص بدون توجه به ریشه‌های
خارجی و پیوندهای آن سازمان با لژهای جهانی، نمی‌تواند یک بررسی کامل و همه-
جانبه باشد. بهمین جهت نگارنده پس از پایان کار تحقیق و مطالعه در ایران
و استفاده از کلیه مآخذ و منابعی که دسترسی بهر کدام از آنها متضمن تلاش بی‌گیر
و زحمات شبانه روزی فراوان بوده و همچنین پس از استخراج مطالب مورد نیاز از
رسالات، کتب و یادداشتهای چاپی و خطی در کتابخانه‌های ایران و جهان به بررسی
دقیق و یادداشت مشاهدات و معلومات خصوصی افراد، و بهره‌برداری از پرونده‌های
خصوصی و یادداشتهای شخصی فراماسونهایی که سالها در سازمانهای فراماسونری
فعالیت داشته و اینک زندگی را بدرود گفته‌اند، پرداختیم. بعد از خاتمه تحقیقات
در داخل کشور، در صدد برآمدیم از منابع و مآخذ تاریخی گراند لژهای
فراماسونی جهان نیز از طریق مکاتبه و ارتباط مستقیم استفاده کنیم، تا کاربرگی
که توفیق انجام آن بدست آمده بوده، از همه نظر کامل و بدون نقص باشد.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

قبل از اتخاذ این تصمیم بارها بمسئولان لژهایی که در ایران کار می‌کنند مراجعه کرده و از آنها خواستیم که به‌منظور کمک به روشن شدن نکاتی تاریک از تاریخ کشورشان، با نگارنده همکاری کرده و اطلاعات و معلومات تاریخی خود را در ایران، برای راقم این سطور باز گویند. ولی آنها باین تقاضا پاسخ منفی دادند.

آنها به‌نگارنده تکلیف می‌کردند که عضویت یکی از لژهای فراماسونری را بپذیریم، زیرا برای دست یافتن به مطالب مورد نیاز و اسرار محرمانه فراماسونری، جز پذیرفتن عضویت لژها، راه دیگری وجود ندارد، و قبولی این پیشنهادات هم مورد قبول و هدف ما نبود.

پس از نومیادی از همکاری آنان، به ناچار نامهٔ مشترکی برای پانزده‌گراوند لژ اصلی فراماسونری که در انگلستان، فرانسه، بلژیک و آمریکا دایر بوده و سازمانهای وابسته به آنها، همواره در ایران فعالیت مداوم دارند^۱، نوشته شد. باین امید که پاسخ آنها بیش از پیش به مستند بودن مطالب کتاب و روشن شدن نکات تاریک تاریخ معاصر ایران، نگارنده رایاری کند. متن نامه ارسال شده بدین-شرح بوده:

آقای محترم

چون مشغول مطالعه و نگارش تاریخی در بارهٔ « فراماسونری در ایران » هستم خواهشمندم جواباً به من اطلاع دهید:

- ۱ - درچه تاریخی اولین لژ شما در ایران تأسیس شده ؟
- ۲ - از ۱۸۰۰ تا ۱۹۴۲ چند نفر ایرانی عضو لژ شما بوده‌اند ؟
- ۳ - آیا ممکن است اسامی اعضای برجسته ماسونهای ایرانی را از بدو فعالیت در ایران ذکر کنید . ؟

۱ - نشانی محافل و مجامع فراماسونی یا مشخصاتی که ذکر شده عیناً از سالنامه‌های عمومی مرکز جهانی فراماسونری استخراج شده است .

۴- ممکن است مرا راهنمایی کنید که در باره چگونگی فعالیت‌های فراماسونری در ایران چه کتابهای قدیم و جدیدی را مطالعه کنم؟

گراند لژ اسکاتلند در تاریخ ۱۰ اگست ۱۹۶۰ جوابی **جوابهای رسیده** به نامه فوق داد^۱ و دبیر اعظم لژ اسکاتلند طی این پاسخ نوشت: **از انگلستان** «از وصول نامه شما با تشکر واقف شدم. من با نماینده خودمان در ایران تماس گرفتم و به آنها اطلاع دادم خواهش کردم که به سئوالات شما پاسخ گویند و به شما کمک و راهنمایی کنند».

چهل و یک روز پس از وصول این نامه، چون هیچگونه تماسی با نگارنده برقرار نشد و از طرف فراماسنهای ایرانی نامه و یادداشتی نرسید، در تاریخ ۱۱ اکتبر ۱۹۶۰ نامه دیگری به دبیر اعظم گراند لژ اسکاتلند به این شرح نوشته شد:

آقای عزیز و محترم

نامه مورخ ۳۰ اگست ۱۹۶۰ شما رسید، متأسفانه تا امروز هیچیک از نمایندگان شما به نگارنده مراجعه نکردند و تصور هم نمی‌کنم که هیچگاه چنین مراجعه‌ای بشود. زبر اسوابق فراماسونری در ایران نشان داده‌است که ایرانیانی که عضویت این مؤسسه بظاهر اخلاقی و تعاونی جهانی را در ایران دارند، از این مؤسسه بهره‌برداری سیاسی می‌کنند.

فراماسونهای ایرانی برای اینکه همیشه مقامات عالی مملکتی را در دست داشته باشند، این مؤسسه اخلاقی را بصورت و شکل دیگری بمردم معرفی کرده‌اند. با وجودی که بارها در مطبوعات، کتب و پارلمان ایران چندین بار بشدت به تشکیلات فراماسونری حملات زنده و غیر مؤدبانه صورت گرفته است، با اینحال حتی قدیمی‌ترین فراماسون ایرانی هم دفاعی در مقابل این حملات نکرده و نمی‌کنند. زیرا می‌ترسند به حیثیت سیاسی و اجتماعی آنها لطمه وارد شود!!

۱- نامه ۳۰ اگست ۱۹۶۰ - رجوع شود به صفحه ۶۸۶ همین کتاب

من در نوشتن تاریخی که از سال‌ها قبل تهیه و تدوین آن را شروع کرده‌ام و یقیناً آن را به پایان می‌رسانم تا آنجا که توانسته‌ام سعی کرده‌ام فقط «حقایق تاریخی» را ذکر کنم و از شما خواهش دارم بدون مراجعه به ایران مرا در راه مطالعه فقط «تاریخ فراماسونی در ایران» نه «در دنیا» راهنمایی کنید و منابع و مأخذی را که سوابق تاریخی از ۱۸۰۰ تا ۱۹۴۲ را در ایران روشن می‌کند، در اختیارم بگذارید. قبلاً از مرحمتی که می‌نمائید تشکر می‌کنم.

گراند لژ اسکاتلند پس از چندی نامه‌ای را که در فصل ۲۶ صفحه ۱۸۳ نقل شد، در پاسخ نگارنده ارسال داشت. این نامه مرا از ادامه مکاتبه بالژهای انگلیسی مأیوس کرد. در عوض از میان یازده نامه‌ای که به گراند لژهای امریکائی نوشته شده بود، پنج سازمان فراماسونری امریکاکه خودمختار و مستقل هستند و عبودیت و سروری و برتری لژهای انگلستان را قبول ندارند، جوابی همراه با فتوکپی صفحاتی از کتب چاپ شده و با معرفی کتبی که در آنها درباره ایران مطالبی نوشته شده است، برای نگارنده فرستادند. ضمناً در سفر سال ۱۳۴۰ به لندن با معرفی و وساطت (دانشگاه لندن - قسمت شرق شناسی) از دبیر گراند لژ انگلند تقاضا کردم اجازه مطالعه کتب کتابخانه سیصدساله خود را به نگارنده بدهند. ولی به موجب نامه مورخ ۱۴ اپریل ۱۹۶۱، آنان نیز چنین اجازه‌ای را ندادند. عین نامه گراند لژ که گراور شده همراه با سایر نامه‌ها، از نظر خوانندگان می‌گذرد.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ضمائم

- ۱- مکاتبه بالزهای انگلیسی و امریکائی
- ۲- قانون اساسی ، آئین نامه و نظامنامه
لزهای اسکاتلند در ایران
- ۳- مآخذ و منافع فراماسونری در کتب ،
جراید و مجلات زبان فارسی

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۹۸۹

THE GRAND LODGE OF SCOTLAND

Telegraphic Address
"MASONICA, EDINBURGH"

FREEMASONS' HALL
96 GEORGE STREET
EDINBURGH

Ra/1/3

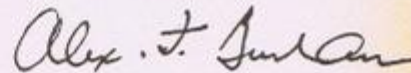
30th August 1960

Ismail Raein, Esq.,
Ave. Eshrat-abad,
Kutchen,
Shaftei No. 11,
Tehran,
Iran.

Dear Sir,

I acknowledge with thanks your letter. I am getting in touch with our Representative in Iran and am asking him to reply to you on my behalf.

Yours faithfully,

Grand Secretary.

نامه سی ام اگست ۱۹۶۰ دبیر کل گرانند لژ اسکاتلند .
در این نامه دبیر کل لژ، بما اطلاع داد که، « در آتیه نزدیک نماینده ما بشما مراجعه
می کند. ومن از او خواسته ام که بشما در این راه کمک کند. »

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

TELEGRAPHIC ADDRESS -
LITCHWORTH, WESTCOT, LONDON:
PHONE
HOLBORN 2623.

GRAND SECRETARY'S
OFFICE.

A.G.S.

United Grand Lodge of England.

*Freemasons' Hall,
St. Durow Street, London, W.C. 2*

11th April, 1961

Dear Sir,

I have received your letter of the 11th April but, as you will appreciate, this is not a public building, and entrance to it is normally limited to members of our Order and to those who may be accompanying them.

In the circumstances I am afraid it will not be possible to accede to your request.

Yours faithfully,

M. Brindley
Grand Secretary

نامه ۱۴ اپریل ۱۹۶۱ دبیر کل گراند لژ انگلند

در یادگرم آوریل ۱۹۶۱ باراهنمائی قسمت شرق شناسی دانشگاه لندن، از قدیمی ترین سازمان فراماسونری انگلستان تقاضا شد که اجازه مطالعه کتابخانه سیدسساله را به ما بدهند. ولی دبیر کل سازمان مذکور روز ۱۴ آوریل جواب داد که کتابخانه آنها عمومی نیست و فقط اعضاء فراماسون حق استفاده از آن را دارند.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

GRAND LODGE
FREE AND ACCEPTED MASONS
OF THE
STATE OF NEW YORK
71 WEST 23 STREET
NEW YORK 10, N. Y.

August 18, 1960

Mr. Esmail Arein
Eshratabad
Kooche Shafei, House 9
Tehran, Iran

Dear Sir:

At the request of the New York Public Library, we are sending a short list of current books on Freemasonry throughout the world. We have not been able to find one on Iran alone. This is in answer to your inquiry dated 31 July 1960.

Sincerely yours,

نامه ۱۸ اگست ۱۹۶۰ سازمان فراماسونری نیویورک

در پاسخ نامه ۳۱ جولای شما، بدین وسیله لیست کوتاهی از کتبی که درباره فراماسونری جهان، از جمله ایران مطالبی نوشته شده برای شما می فرستیم. متأسفیم که نتوانستیم درباره ایران کتاب بخصوصی پیدا کنیم.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

The Supreme Council
MOTHER COUNCIL OF THE WORLD
OF THE
TWISTY THIRD AND LAST DEGREE

CLAUDE F. YOUNG 33°
GRAND SECRETARY GENERAL
C. F. HELENHECHT 33°
VICE GRAND SECRETARY GENERAL

OFFICE
1333 KATEWAY SQUARE N.W.
WASHINGTON, D. C.

ANCIENT AND ACCEPTED SCOTTISH RITE OF
FREEMASONRY, SOUTHERN JURISDICTION, U. S. A.

AIR MAIL

October 17, 1960

Ismail Rasin,
Ave. Wehrat-Abad,
Kutokeh Shafiel No. 11,
Tehran, Iran.

Dear Mr. Rasin:

We have your letter of October 13th asking for information about Freemasons' Lodge in Iran; how many Iranians were members of the Freemasons' Lodge between 1800 and 1924; and if it is possible to mention the names of prominent Iranian Freemasons, and last the names and titles of books in which Iranian Freemasonry is mentioned.

Replying to these questions, will state that we do not have very much information concerning Freemasonry in Persia. However, we are attaching what information we have and we trust it will be beneficial to you.

Sincerely yours,

Claude F. Young
GRAND SECRETARY GENERAL

CFY:GH

نامه ۱۷ اکتبر ۱۹۶۰ شورای طریقت ماسونی امریکا

دبیر بزرگ شورای طریقت ماسونی امریکا در جواب نامه ۱۳ اکتبر به ما می نویسد . متأسفانه جواب ما اینست که اطلاعات ما درباره فراماسونری در ایران زیاد نیست . بهر حال با ارسال اطلاعات مختصری که موجود است ، اطمینان کامل داریم که این اطلاعات برای شما سودمند خواهد بود .

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

THE MASONIC SERVICE ASSOCIATION
OF THE UNITED STATES
700 TENTH STREET, N.W.
WASHINGTON 1, D. C.

JOHN D. CUNNINGHAM
Executive Secretary

Oct. 17, 1960

CONRAD HAHN
Editor
WILLIAM C. EDWARDS
Chief Staff Agent

Mr. Ismail Rezin
Ave. Eshrat-abad
Natchah Shafiei No. 11
Tehran, Iran

Dear Mr. Rezin:

Thank you for your letter of October 12. It raised some very interesting speculations concerning the spread of Freemasonry, but unfortunately we are in no position to give you any information or any answers to the questions you ask.

The only book that I find any mention of Freemasonry in Iran is Gould's *History of Freemasonry Throughout the World* in six volumes. In Volume Four, page 798, there is a paragraph concerning Freemasonry in Persia which states, "No lodges, however, were established in Persia at any time by the Grand Lodge of England, nor -- so far as the evidence extends -- by any other external authority."

It may be that some Masonic lodges were established in Iran since that book was written, but we have no knowledge of that fact. Perhaps the Grand Secretary of the United Grand Lodge of England, Mr. J. N. Stubbs, Freemasons Hall, London, England, might be able to help you secure that information.

Sincerely yours,

Conrad Hahn
CONRAD HAHN
Editor

نامه ۱۷ اکتبر ۱۹۶۰

کتراد هان مدیر اتحادیه شیعات ماسونی در جواب نامه مامی نویسد، ضمن تشکر از ارسال نامه ۱۲ اکتبر شما و اطلاعات جالبی که از ما خواسته بودید، متأسفانه ما در وضعی هستیم که نمی‌توانیم به سئوالات شما پاسخ بدهیم. فقط صفحه ۳۹۴ جلد ششم تاریخ گاولد را که در باره فراماسونری در ایران شرحی نوشته‌است برای شما می‌فرستیم ممکن است بعضی از لایحه‌های فراماسونری در این ایام در ایران دایر شده باشد. شاید J. W. Stubbs کمک دیر بزرگ اتحادیه بزرگ فراماسون انگلستان بتواند به اطلاعات مورد نیاز شما کمک کند.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

The Supreme Council

OF SOVEREIGN GRAND IMPERIALS GENERAL
OF THE THIRTY-THIRD AND LAST DEGREE
OF THE ANCIENT ACCEPTED SCOTCH
RITE OF FREEMASONRY FOR THE
NORTHWEST JURISDICTION
OF THE UNITED STATES
OF AMERICA

GEORGE F. BUSHNELL, 33P
SOUTHERN GRAND LOCHMONGER
FRANK S. MERRILL, 33P
GRAND SECRETARY GENERAL

CABLE ADDRESS
"COGNITE, BOSTON"
117 STATLER BUILDING
BOSTON 16, MASSACHUSETTS

November 1, 1960

Mr. Ismail Raein
Ave. Eshrat-Abad,
Kutcheh Shafiei No. 11,
Tehran, Iran

Dear Sir:

Your letter addressed to the late F. Elmer Raschig, who was my predecessor as the Grand Secretary General, has been received at this office. The transactions of this office embrace only matters pertaining to the Supreme Council and not to Grand Lodges. The register which I refer to states that the Grand Lodges of Tehran, Iran, are under the Grand Lodge of Scotland. I suggest that you write to the Grand Secretary at 96 George Street, Edinburgh 2, Scotland, for your information.

Very truly yours,

Frank S. Merrill
Frank S. Merrill
Grand Secretary General

نامه اول نوامبر ۱۹۶۰

شورای طریقت فراماسونی وابسته به اسکاتلند
فراڈکسریل دبیر بزرگ سازمان ماسونی مذکور که نامه ما را به عنوان دبیر کل سابق دریافت
داشته بود، در جواب می نویسد: « به دبیر کل گراند لژ اسکاتلند در ادنبورگ
مراجعه کنید »

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

THE MASONIC SERVICE ASSOCIATION
OF THE UNITED STATES
700 TENTH STREET, N.W.
WASHINGTON 1, D. C.
November 28, 1960

CONRAD HAHN
Editor
WILLIAM C. BARNUM
Chief Field Agent

Mr. Ismail Basin
Eshirabad, Kooye Shafee
House #11
Tehran, Iran

Dear Mr. Basin:

In response to your letter of October 24, I am happy to enclose two Thermoaxed pages from GUILDS HISTORY OF FREEMASONRY THROUGHOUT THE WORLD. However, I find that we gave you the wrong page number in the letter I wrote to you earlier in October, for the pages were 194-195, rather than 196.

With this correction, I think you will find the enclosed paragraph on "Persia" the only paragraphs I can find on Freemasonry in Iran that have been printed, so far as they have been brought to my attention.

With all good wishes,

Sincerely yours,

Conrad Hahn
CONRAD HAHN
Editor

CH:ec

نامه دیگری از طرف کنرادهاهن مدیر اتحادیه خدمات ماسونی
در باره آنچه که گاو لده انگلیس تحت نام (پرشیا) در باره فراماسونی ایران نوشته است.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اساسنامه و قوانين

لژ اعظم بنيان آزاد و پذيرفته شده اسكاتلند

مصوب سال ۱۹۵۸ ميلادی

ننگ و نفرين بر آن ايراني که دست بيگانه ای بوسد

ضمیمه دوم «اساسنامه و قوانین»

ماده ۱ - لژ اعظم بنایان آزاد قدیمی و پذیرفته شده اسکاتلند ترکیب می‌یابد از صاحبمنصبان اعظم (به استثنای نگهبان خارجی اعظم) و کلیه استادان اعظم حائز شرایط و استادان اعظم ایالتی و ناحیه‌ای و استادان اعظم ایالتی و ناحیه‌ای پیشین و استادان اعظمی که نمایندگان نواحی باشند به علاوه استادارجمند و سرپرستان هر لژ که بطور منظم تابع لژ اعظم باشند یا نمایندگان استادارجمند و سرپرستان لژهای تابعه .

ماده ۲ - هر عضو لژ اعظم باید برادری باشد متصف به صفات تصریح شده در ماده ۲۷۷ و فقدان هر یک از صفات لازم یا عدم پرداخت حق عضویت سالانه (تاسی و یکم ژانویه سال بعد) یا عدم پرداخت مقرریهای مخصوص و افتخاری که در فهرست شماره ۲ يك قانون مندرج است مانع عضویت در لژ اعظم خواهد بود .

ماده ۳ - افسران در لژ عبارتند از استاد اعظم - استاد اعظم قبلی - قائم مقام استاد اعظم - معاون استاد اعظم - سرپرست اعظم اول - سرپرست اعظم دوم - دبیر اعظم - خزانه دار اعظم - امین اعظم و جوو خیریه - خطیب اعظم اول - خطیب اعظم دوم - راهنمای اعظم اول - راهنمای اعظم دوم - مدیر اعظم تشریفات - کتابدار اعظم - معمار اعظم - زیوردار اعظم - حامل اعظم کتاب - شاعر اعظم - شمیردار

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

اعظم - مدیر اعظم موسیقی - معاون رئیس تشریفات اعظم - معاون دبیر اعظم ارکع نواز اعظم - نی نواز اعظم - مدیر اعظم انتظامات - بیرق‌دار اعظم اول بیرق‌دار اعظم دوم - نگهبان اعظم داخلی - رئیس مباشرین عظام - نگهبان اعظم خارجی .

ماده ۴ - لقب و عنوان استاد ارجمند اعظم و استاد بنای اعظم متعلق است فقط به استاد اعظم لژ اعظم .

ماده ۵ - عنوان (حضرت ارجمند) اطلاق می‌شود به تمام استادان اعظم پیشین و قائم مقام استاد اعظم و معاون استاد اعظم و سرپرستان اعظم و دبیر اعظم و خزانه‌دار اعظم و امین اعظم و جوه خیریه عنوان (بسیار ارجمند) اطلاق می‌شود به خطباء اعظم و راهنمایان اعظم و مدیر اعظم تشریفات - کتابدار اعظم - معمار اعظم - زیو دار اعظم و حامل کتاب و عنوان (ارجمند) اطلاق می‌شود به شاعر اعظم - شمشیر دار اعظم - مدیر اعظم موسیقی - معاون رئیس تشریفات اعظم - معاون دبیر اعظم ارکع نواز اعظم - نی نواز اعظم - مدیر اعظم انتظامات - بیرق‌دار اعظم اول - بیرق‌دار اعظم دوم - نگهبان اعظم داخلی و رئیس مباشرین عظام .

ماده ۶ - افسران اعظم به‌غیر از چهار نفری که بعداً ذکر خواهد شد سالیانه انتخاب می‌شوند قائم مقام استاد اعظم و معاون استاد اعظم همه ساله به توسط شخص وی در روز تصویب افسران برگزیده می‌شوند . انتخاب دبیر اعظم و معاون دبیر اعظم سالیانه انجام نمی‌گیرد ولی مدت تصدی آنها همه ساله قابل خاتمه یافتن است مشروط بر اینکه تصمیم لژ اعظم در این باره سه ماه قبل باطلاع آنها رسیده باشد

ماده ۷ - در آخرین جلسه از جلسات فصلی لژ اعظم که بلافاصله قبل از روز سینت اندرو تشکیل می‌شود نامزد کردن و انتخاب افسران اعظم برای سال بعد جز در مواردی که تکلیف آن طبق مواد دیگر بنحود دیگری تعیین شده است بعه خواهد آمد . تمام جلسات ارتباطیه نامیده می‌شود .

ماده ۸ - انتخاب غیابی برادری برای اشغال منصبی در لژ اعظم شایسته

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بپوسد

نخواهد بود مگر با رضایت قبلی او و ضمانت یکی دیگر از برادران .
 ماده ۹ - دادز رأی جهت انتخاب افسران اعظم به وسیله بلند کردن دست صورت می گیرد و وقتی برای اشغال منصبی بیش از يك نفر نامزد باشد، اخذ رأی جدا جدا نسبت بهر نامزد صورت می گیرد و دارنده رأی بیشتر انتخاب شده اعلام می گردد.
 اگر پیش از يك منصب دارای کاندیدهای متعدد باشد برای هر منصب با رعایت اولویت بترتیب فوق علیه رأی گرفته خواهد شد و هنگامی برای منصب بعدی اخذ رأی به عمل می آید که اخذ رأی برای منصب قبلی خاتمه یافته و نتیجه اعلام شده باشد .

ماده ۱۰ - برادرانی که در هر سال به عنوان افسران اعظم انتخاب یا منصوب می شوند در روز سینت اندرو (سی ام نوامبر) قبل از انجام مراسم عید سینت اندرو تنصیب می گردند در صورتیکه عید سینت اندرو با شنبه یا یکشنبه تصادف کند تنصیب و مراسم عید در روز جمعه قبل برگزار خواهد شد .
 افسری که نتواند در آن روز شرکت کند در اولین جلسه ارتباطیه بعد که در آن حضور باید تنصیب خواهد شد .

ماده ۱۱ - افسران اعظم انتخابی (باستثنای استاد اعظم - دبیر اعظم - خزانه دار اعظم - امین اعظم و جوه خیریه - مدیر اعظم تشریفات - کتابدار اعظم - معاون دبیر اعظم - ارگ نواز اعظم - نی نواز اعظم و نگهبان اعظم خارجی) نمی توانند بیش از دو سال بطور متوالی در يك منصب باقی بمانند .

ماده ۱۲ - در صورت فوت - استعفا یا سلب صلاحیت هر يك از افسران اعظم انتخابی لژ اعظم در اولین جلسه ارتباطیه بعدی یا در جلسه ارتباطیه ای که به موجب اخطار قبلی تشکیل شده باشد می تواند برادر شایسته ای را بجای او انتخاب نماید .

ماده ۱۳ - هر يك از افسران اعظم پیشین و افسران اعظم پیشین ایالتی و ناحیه ای و اعضاء کمیته اعظم و مباشر اعظم در صورت پرداخت مقرری مندرج در

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

بند ۱۳ از قسمت اول از فهرست اول محقق خواهد بود که گواهی نامه‌ای از دبیر اعظم دریافت دارد مشعر بر اینکه شاغل آن منصب یا سمت بوده است .

ماده ۱۴ - استاد بنای اعظم عضو قهری هر لژ تابع و هر لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای می‌باشد ولی باین عنوان ملزم به هیچ نوع پرداخت یا مشارکت مالی در لژهای فوق‌الذکر نخواهد بود.

ماده ۱۵ - دبیر اعظم مسئول و مدیر امور لژ اعظم بوده و نسبت به کلیه کارمندان لژ اعظم سمت ریاست و مدیریت دارد و مکاتبات و مراسلات به‌عنوان ارسال و ارتباطات با او برقرار می‌گردد. دفاتر - اسناد - مهر و تمام دارائی منقول لژ اعظم زیر کلید دبیر اعظم است که باید در تمام جلسات ارتباطیه لژ اعظم و جلسات کمیته اعظم شرکت داشته - صورت جلسات را تهیه - دفتر ثبت نام اعضاء را نگهداری - اسامی اعضاء تازه وارد و ملحقه و اعضاء مؤسس رادر دفاتر مربوطه ثبت و دفتر ثبت نام استادان تنصیب شده و استادان مارک را نگهداری و تمام فرامین - مأموریتها و دیپلمها و غیره را که از طرف لژ اعظم صادر می‌شود تهیه و توزیع نماید و هر سه ماه به سه ماه يك نسخه چاپی از صورت جلسات لژ اعظم - کمیته اعظم و کمیته خیریه و صورت جلسه هیئت مقرر رهای سالیانه را که توأم با گزارش مبالغ دریافتی لژ اعظم در ظرف سه ماه گذشته باشد به صورت قابل تقدیم به جلسه ارتباطیه بعدی تهیه و برای هر يك از لژهای تابعه و دبیران اعظم ایالتی و ناحیه‌ای و برای هر يك از اعضاء لژ اعظم ارسال دارد و همچنین همه ساله خلاصه‌ای از صورت حساب لژ اعظم را که به گواهی ممیز حساب کل رسیده باشد برای هر يك از آنها خواهد فرستاد و نیز رو نوشت خلاصه مذاکرات لژ اعظم را برای دبیران اعظم لژهای اعظم شناخته شده ارسال می‌دارد و همچنین برای هر بنای آزادی که تفضا کنند و مبلغ تعیین شده در بند ۱۸ از قسمت اول فهرست بکم را سالیانه و قبلا پرداخت نموده باشد ارسال خواهد داشت .

دبیر اعظم افسران و اعضاء لژ اعظم را برای مشارکت در جلسات ارتباطیه

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

به وسیله بخشنامه که حاوی دستور کار جلسه باشد دعوت می‌کند و همچنین کمیته اعظم را به وسیله بخشنامه‌ای دعوت می‌نماید و موضوع کارهای آن را تا آنجا که به نظر او لازم آید در بخشنامه ذکر خواهد نمود.

دبیر اعظم دبیر فهری تمام کمیته‌ها بوده باید به این سمت به تشکیل آنها اقدام نماید و باید تریبی بدهد که دبیرها - فرامین - برگهای الحاق - کتابهای قوانین و قانون اساسی و امثال اینگونه اموال ثبت و حساب سالیانه آنها تراز گردد. دبیر اعظم همچنین باید تمام دستورهای لژ اعظم و کمیته اعظم را ابلاغ و اعلام نماید.

دبیر اعظم باید حساب کلیه وجوه مربوط به لژ اعظم را که به وسیله او دریافت و پرداخت شده است صحیحاً و طبق فورمول‌های مصوب کمیته اعظم منظملاً نگاهداری نماید.

دبیر اعظم مراقبت خواهد نمود که کلیه وجوه قابل پرداخت به لژ اعظم اسکانند عیناً در دفتر مربوط به وجوه واصله ثبت گردد و قبوض رسید یا اعلامیه های وصول مربوطه را بدون تأخیر برای اشخاص یا لژهاییکه وجوه مزبور را پرداخت کرده‌اند ارسال خواهد داشت. رسیده‌های وجوهی که از طرف تازمواردین باملحق شدگان و یا کسانیکه استاد مارک می‌شوند و یا اعضاء مؤسس لژها را تشکیل می‌دهند و به لژ اعظم واصل می‌گردد باید بنام همان اشخاص کسبه وجوه از طرف آنها و یا به نام آنها پرداخت شده است صادر گردد. دبیر اعظم هرگز نباید بیش از پنجاه پوند از وجوه لژ اعظم را در نزد خود نگاهدارد و هر وجهی که علاوه بر این مبلغ باشد باید بحساب مخصوص به آن وجه در حسابهای بانکی لژ اعظم واریز گردد هیچ صورت حسابی نباید از طرف دبیر اعظم پرداخت گردد مگر به وسیله چک و آن هم در صورتیکه قبلاً به تصویب کمیته امور مالی رسیده باشد. در آخر هر سال مالی (آخرین پنجشنبه ماه نوامبر) دبیر اعظم باید صورت کاملی از حسابها را تهیه و توأم با دفاتر و اسناد خرج مربوطه تسلیم ممیز حساب کل بنماید

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دبیر اعظم باید صورت کلیه قسمت‌ها و آیات تمانها و مغازه‌های متعلق و وابسته به کاخهای لژ اعظم را که به اجاره و اگذار شده و یا قابل انتفاع باشد و همچنین درآمد آنها را به تفکیک در دفتر مخصوص ثبت و نگاهداری نماید.

ماده ۱۶ - دبیر اعظم باید تمام وقت خود را به مصرف انجام وظائف باین شغل برساند و در مقابل خسارات ناشیه از کسر و کمبودی که ممکن است بیاورد تا مبلغ یکهزار لیره بیمه می‌شود. و حق ایسن بیمه از وجوه لژ اعظم پرداخت می‌گردد و حقوق او بهر میزانی که از طرف لژ اعظم هر چند مدت یکبار تعیین می‌شود باید پرداخت گردد و هر کمک اضافی دیگری که از طرف دبیر اعظم تقاضا و به تصویب کمیته اعظم برسد از وجوه لژ اعظم باید پرداخت شود.

در غیاب دبیر اعظم وظائف او را معاون دبیر اعظم انجام خواهد داد.

ماده ۱۷ - معاون دبیر اعظم در غیاب او نمایندگی او را خواهد داشت و همچنین مجاز است در غیاب دبیر اعظم کاملاً در مقابل دبیر اعظم مسئول بوده و تابع او خواهد بود.

ماده ۱۸ - دبیر اعظم کلیه وجوه مربوط به صندوق خیریه لژ اعظم را دریافت و پرداخت خواهد نمود و حساب آنرا نگاه خواهد داشت.

به منظور تأمین هزینه صندوق های لژ اعظم مبلغی معادلده درصد از جمع درآمد سالیانه هر يك از صندوق های زیر :

صندوق خیریه ماسولی اسکاتلند. صندوق عمومی مقرریهای سالیانه صندوق مقرریهای سالیانه ایتم - صندوق کمکهای اتفاقی و همچنین ده درصد از مازاد عواید اموال غیر منقول داده خواهد شد مبالغی که از درآمد امکان ماسنی اسکاتلند برای اداره امور باید تخصیص داده شود ارقام متناسبی خواهد بود که هر چند وقت یکبار از طرف کمیته اعظم برای این منظور تعیین می‌گردد و مبالغی که از این محل تخصیص داده می‌شود در آخرین روز سال مالی به حساب بستانکار صندوق عمومی واریز خواهد شد.

ماده ۱۹ - معاون دبیر اعظم باید تمام وقت خود را به مصرف انجام وظائف مربوطه به این شغل برساند و در مقابل خسارات ناشیه از کسر و کمبودی که ممکن است بیاورد تا مبلغ یکهزار لیره بیمه می‌شود و حق بیمه آن از وجوه لژ اعظم پرداخت و همچنین حقوق او به‌رمیزی که از طرف لژ اعظم هر چند وقت یک‌بار تعیین می‌شود پرداخت می‌گردد .

ماده ۲۰ - در مواردیکه حضور دبیر اعظم و کتابدار اعظم برای انجام امور بنیهای لژ اعظم ضروری باشد هزینه های مربوطه از طرف لژ اعظم پرداخت می‌گردد .
ماده ۲۱ - امین اعظم وجوه خیریه باید منافع صندوق خیریه و صندوق مقرریهای سالیانه لژ اعظم را حفظ نماید و مراقبت کند که لژهای تابع تعهدات خود را نسبت باین صندوقها ایفاء نمایند و توجه کمیته اعظم را نسبت به لژی که تخلف کند جلب نماید و با تصویب کمیته اعظم در موافقی که وضعیت این صندوقها ایجاب نماید مساعدت لژها و برادران را نسبت به آنها خواستار شود .

ماده ۲۲ - خطبای اعظم در جلسات ارتباطیه حاضر خواهند شد و در آنجا دعا های مخصوص را به تناسب موقعیت بر طبق رسوم باستانی بنائی آزاد خواهند خواند .

ماده ۲۳ - مدیر اعظم تشریفات منحصرأ مسئول است که افسران و سایر اعضاء لژ اعظم را بر حسب اقدمیت مرتب نماید و جزئیات امور تشریفاتی لژ اعظم را در هر عمارتی که جلسات آن تشکیل گردد سرپرستی نماید .

ماده ۲۴ - الف - کتابدار اعظم باید محتویات موزه و کتابخانه لژ اعظم را تحت مراقبت قرار داده توجه کند که در فهرستها ثبت شده بنحو مطلوب مرتب و در شرایط خوب منظمأ نگاهداری و هر چند مدت یکبار کنترل گردد . کتابدار اعظم باید منافع موزه و کتابخانه را حفظ نموده و بخششهایی که برای آنها می‌شود تصدیق نماید و نیز سایر وظایفی را که مربوط بشغل او بوده و هر چند مدت یکبار از طرف کمیته اعظم (یا کمیته موزه و کتابخانه تعیین می‌گردد باید انجام دهد و هر نوع کمکی

که احتیاج پیدا کند و بتصویب کمیته اعظم برسد از طرف لژ اعظم پرداخت خواهد شد. کتابدار اعظم در مقابل خدمات خود می تواند حقوق باحق الزحمه به میزانی که هر چند مدت یکبار از طرف لژ اعظم تعیین می شود دریافت دارد.

ماده ۲۴ - مدیر اعظم انتظامات حرکت دسته جمعی لژ اعظم را در خارج از محل آن ترتیب داده و سرپرستی می نماید و لژهای تابع و سایر لژهایی که در مراسم مزبور شرکت نمایند تحت مدیریت مدیر اعظم انتظامات خواهند بود.

ماده ۲۵ - نگهبان خارجی اعظم باید در تمام جلسات ارتباطیه شرکت کند و در ترتیب دادن امور مربوطه کمک نماید و مراقبت کند که فقط برادرانی پذیرفته شوند که متصف به صفات لازم باشند. به نگهبان خارجی اعظم حقوقی پرداخت خواهد شد که هر چند وقت یکبار از طرف لژ اعظم تعیین می گردد. او در لژ اعظم حق دادن رأی نخواهد داشت.

ماده ۲۶ - لژ اعظم در جلسه ارتباطیه فصلی ماه نوامبر خود یک نفر ممیز حساب برای سال بعد تعیین خواهد نمود. شخصی که باین سمت تعیین می شود باید حسابدار یا حسابرس حرفه ای بوده و عضو مرتب و حائز شرایط لژ تابعی باشد. ممیز حساب مزبور سه ماه به سه ماه و در آخر هر سال کلیه حسابهای صندوقهای لژ اعظم را مورد رسیدگی قرار داده و کتباً گزارش خواهد داد. همچنین در فواصل مواعد مزبور هر نوع گزارش و اطلاعات دیگری مربوط به امور صندوقهای فوق الذکر که از طرف لژ اعظم و کمیته های آن خواسته شود خواهد داد.

ممیز حساب در مقابل خدمات خود حق الزحمه ای که هر چند وقت یکبار از طرف لژ اعظم تعیین می شود دریافت خواهد داشت. در صورتی که در ضمن سال مالی پست ممیز حساب بهر علتی که باشد خالی شود کمیته اعظم می تواند یک نفر شخص واجد شرایط را به جانشینی او برای بقیه مدت سال تعیین نماید ولی این انتصاب باید در اولین جلسه ارتباطیه فصلی بعدی لژ اعظم تأیید گردد.

ماده ۲۷ - لژ اعظم هر سال در جلسه ارتباطیه فصلی خود حداکثر پنجاه نفر

از اعضاء خود را بعنوان مباشرين عظام تعيين مي نمايد. باين هيئت تحت مديريت كميته اعظم، اداره امور عيد سينت اندرو وساير جشنها محول خواهد شد. مباشرين عظام در لباسهاي مخصوص و باعصاهای سمت خود تمام حرکات دسته-جمعی لژ اعظم را بدرقه خواهد نمود و هر برادری که به سمت مباشر اعظم تعيين می شود قبل از اینکه سمت خود را احراز نماید باید مقرری افتخاری مخصوصی را که در بند ۲۲ قسمت اول از فهرست اول مقرر شده است بپردازد.

ماده ۲۸ - هيئت مباشرين عظام در ظرف مدت هفت روز بعد از تعيين شدن، يک نفر را از بين خود بسمت نایب رئيس هيئت فقط برای یکسال انتخاب خواهد کرد. نایب رئيس این هیئت قبل از اینکه باين سمت شروع بکار نماید باید مقرری افتخاری که در بند ۲۲ از قسمت اول از فهرست اول مذکور است پرداخت نماید. ماده ۲۹ - لژ اعظم در هر سال چهار جلسه ارتباطیه فصلی در اولین پنجشنبه هر يك از ماههای فوریه- مه - اوت و نوامبر ساعت سه بعد از ظهر یا در ساعت دیگری که لژ اعظم یا کمیته اعظم بعداً تعیین نمایند خواهد داشت. حد نصاب لازم برای تشکیل این جلسات حضور بیست و یک نفر از اعضاء واجد شرایط خواهد بود و تاریخ تشکیل جلسات مزبور ممکن است برای يك یا چند روز به تعویق انداخته شود. کارها در لژ اعظم در درجه سه انجام می شود.

ماده ۳۰ - تشکیل جلسه ارتباطیه مخصوص در هر موقع بنا به دعوت استاد بنای اعظم یا در غیاب او بر حسب دعوت استاد اعظم قبلی یا قائم مقام و یا معاون استاد اعظم و یا بنا به دستور کمیته اعظم میسر خواهد بود همچنین بیست و یک نفر اعضاء واجد شرایط لژ اعظم می توانند طی تقاضا نامه ای که با امضاء آنها رسیده و موضوع بحث جلسه در آن صریحاً قید شده باشد دعوت جلسه ارتباطیه مخصوص را تقاضا نماید. بهر صول دستور یا تقاضای منظم جهت منظور فوق دبیر اعظم فوراً جلسه ارتباطیه را دعوت خواهد کرد که ظرف ۱۴ روز بعد از تاریخ وصول دستور یا تقاضا نامه تشکیل گردد.

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

در بخشنامه‌ای که به موجب آن جلسه ارتباطیه دعوت می‌شود باید موضوع بحث ذکر شود و کار دیگری در آن جلسه انجام نخواهد شد و جلسه ارتباطیه مخصوص نیز ممکن است برای يك یا چندروز به تعویق افتد.

ماده ۳۱ - همه ساله در موقع دریافت حق عضویت سالیانه اعضاء کارتهائی از طرف دبیر اعظم به آنها داده می‌شود که به موجب آن حق حضور در جلسات لژ اعظم را خواهند داشت و صاحب کارت باید آنرا در موقع ورود ارائه دهد. این کارتها قابل انتقال بغیر نبوده و نخلف از این امر تقلب و تزویر تلقی و مستلزم مجازات خواهد بود. فقط اعضاء لژ اعظم حق حضور به داخل کاخ را خواهند داشت.

ماده ۳۲ - اعضاء لژ اعظم که مقرری سالیانه خود را پرداخته‌اند چنانچه در ظرف همان سال استعفا داده یا عدم صلاحیت آنها محرز گردد باید کارتهای ورودی خود را به دبیر اعظم مسترد دارند.

ماده ۳۳ - در غیاب استاد بنای اعظم جلسه لژ اعظم بریاست استاد اعظم قبلی و در غیاب او به ترتیب حضور تحت ریاست یکی از اشخاص زیر تشکیل می‌گردد: یکی از استادان اعظم پیشین - قائم مقام استاد اعظم - معاون استاد اعظم - قائم مقام پیشین استاد اعظم - معاون پیشین استاد اعظم - استاد اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای سرپرست اعظم اول - سرپرست اعظم دوم - راهنمای اعظم دوم - و در صورت غیبت کلیه اشخاص فوق یکی از افسران اعظم حاضر در جلسه بر حسب اقدمیت.

ماده ۳۴ - مفهوم تائید صورت جلسه لژ اعظم این است که جریانات جلسه ارتباطیه قبل صحیحاً به ثبت رسیده است - هیچ امر یا مطلبی را که در جلسه ارتباطیه پیشین نسبت به آن اقدام شده است نمی‌توان در موقعی که صورت جلسه برای تائید مطرح می‌شود مورد بحث یا سؤال و پرسش قرار داد.

ماده ۳۵ - هر پیشنهاد باید کتبی بوده و به امضای دو نفر از اعضاء واجد شرایط لژ اعظم که یکی پیشنهاد کننده در جلسه ارتباطیه لژ اعظم قرائت شود و قبل از جلسه ارتباطیه‌ای که در جریان آن پیشنهاد داده شده است به دبیر اعظم

تسلیم گردد.

استاد اعظم یا برادری که کرسی ریاست را عهده دار است می‌تواند پیشنهاد کننده را از قرائت پیشنهاد خود در جلسه (شخصاً) معاف نماید.

ب - و با این که به وسیله پست سفارشی برای دبیر اعظم فرستاده شود.

کلیه پیشنهادات باید فوراً به کمیته قوانین و مقررات ارجاع گردد.

ماده ۳۶ - هر پیشنهاد اعم از اینکه در لژ اعظم داده شده یا به دبیر اعظم رسیده باشد باید به‌ضمیمه گزارش کمیته قوانین و مقررات به کمیته اعظم تقدیم گردد و کمیته اعظم تصمیم خود را از لحاظ شایستگی و منظم بودن و قابل قبول بودن مفاد آن پیشنهاد در اولین جلسه عادی کمیته اعظم که زودتر از ۱۴ روز بعد از تاریخ تقدیم یا وصول پیشنهاد تشکیل شده باشد اتخاذ خواهد نمود مگر آن که در آن تاریخ هنوز گزارش کمیته قوانین و مقررات حاضر نشده باشد که در این صورت تعیین تکلیف آن به جلسه عادی بعدی کمیته اعظم موکول خواهد شد.

دبیر اعظم پیشنهاد کننده و تالیف کننده پیشنهاد مزبور را از تاریخ تشکیل جلسه‌ای که برای مطرح شدن آن در کمیته اعظم تعیین می‌شود و همچنین از هر تأخیری که در این خصوص رخ دهد مطلع خواهد ساخت و این اعضا چنانچه حضور یابند توضیحات آنها نسبت به نکاتی که مورد سؤال و بحث واقع شود شنیده خواهد شد. در باب مزایای پیشنهادی طول کلام جایز نیست و در تصمیم کمیته اعظم از محاسن آن ذکری نخواهد شد و کمیته اعظم می‌تواند به‌عیل خود هر اصلاحی که لازم بداند در آن بنماید.

در صورتی که پیشنهاد (خواه بدون اصلاح و خواه پس از اصلاح) در کمیته اعظم مورد قبول واقع شود مطابق ماده ۳۸ به‌شماره شده و نسبت به آن عمل خواهد شد در صورتیکه پیشنهاد در کمیته اعظم پذیرفته نشود اعضا ذی‌ربط حق دارند مستقیماً به لژ اعظم استیناف دهند، در صورت پذیرفته نشدن پیشنهاد چه در کمیته اعظم وجه بعداً در لژ اعظم متن آن در صورت جلسه درج نخواهد شد و در هر حال

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

کافی است در صورت جلسه نوشته شود پیشنهادی که از طرف برادران (غلان و فلان) داده شده بود مورد قبول واقع و بامورد قبول واقع نگردد.

ماده ۳۷ - رونوشت پیشنهادهائی که به لژ اعظم داده شده و از طرف کمیته اعظم قبول شده است برای دبیر هر يك از لژهای اعظم ایالتی و یا ناحیه‌ای و برای دبیر هر يك از لژهای تابع با تذکر این نکته که باید در جلسه لژهای مربوطه با اطلاع برادران برسد ارسال خواهد شد.

پیشنهادی که به دبیر اعظم رسیده و از طرف کمیته اعظم پذیرفته شده است در بخشنامه‌ای که برای تشکیل جلسه ارتباطیه فصلی بعدی ارسال می‌شود درج می‌گردد و این عمل خود در حکم اجرای دستور مندرج در جمله اول این ماده قانون خواهد بود.

و نیز این پیشنهاد در بخشنامه مربوط به تشکیل جلسه ارتباطیه مابعد که باید منظور جمله فوق‌الاشعار را مورد بحث و تصمیم قرار دهد تکرار خواهد شد.

ماده ۳۸ - برادرانی که پیشنهاد آنها مورد قبول کمیته اعظم واقع شده است باید در جلسه ارتباطیه فصلی که این پیشنهاد در آن مطرح می‌شود حضور داشته باشند این جلسه ارتباطیه جلسه ایست که بعد از جلسه ارتباطیه فصلی قبلی که پیشنهاد مزبور برای اولین مرتبه جهت اطلاع در دعوتنامه آن بخشنامه شده بود تشکیل می‌گردد چنانچه پیشنهادکننده غایب باشد نائیدکننده آن صلاحیت دارد سمت پیشنهادکننده را در موقع طرح در لژ اعظم احراز نماید مشروط بر اینکه فرد دیگری از برادران حاضر عنوان نائیدکننده را قبول نماید و در صورتی که پیشنهادکننده حاضر ولی نائید کننده غائب باشد هر يك از برادران حاضر می‌تواند بعنوان نائید کننده پذیرفته شود ولیکن چنانچه هم پیشنهادکننده و هم نائیدکننده غائب باشند پیشنهادکننده لم‌یکن تلقی خواهد شد.

ماده ۳۹ - وقتی که پیشنهاد شایسته‌ای منظمآً پیشنهاد گردید و نائید شده و جریان خود را طی کرده باشد استاد اعظم یا برادری که عهده‌دار کرسی ریاست می‌باشد

ناگزیر از اینست که نسبت به آن اخذ رأی بعمل آورند تعویق طرح پیشنهادی که در دستور لژ اعظم قرار گرفته است بدون علت ممکن نیست و از نظر تسهیل و پیشرفت آن ممکن است پیشنهاد را تقسیم و نسبت بهر قسمت علیحده بحث و رأی گرفته شود. ماده ۴۰ - پیشنهاد تغییر یا حذف يك قانون موجود و یا ایجاد يك قانون جدید را که در جلسه ارتباطیه فصلی داده می شود نمی توان قبل از اولین جلسه ارتباطیه بعدی در لژ اعظم مورد بحث قرار داد و چنانچه پیشنهاد طبق ماده ۳۵ بوسیله پست سفارشی برای دبیر اعظم ارسال شده باشد نمی توان قبل از دومین جلسه ارتباطیه فصلی که بعد از تاریخ بررسی آن توسط کمیته اعظم تشکیل شده باشد در لژ اعظم مورد بحث قرار داد.

ماده ۴۱ - پیشنهادی که موضوع آن یکبار مورد تصمصیم لژ اعظم قرار گرفته است نمی توان قبل از نقضاء ۱۲ ماه از تاریخ تصمصیم مزبور مجدداً در لژ اعظم عنوان نمود یا مورد بحث قرار داد.

ماده ۴۲ - قوانین مصوب و تصمصیمات متخذة در جلسات ارتباطیه را نمی توان زودتر از ۱۲ ماه از تاریخ تصویب یا تصمصیم لغو نمود یا تغییر داد در صورتی که در تفسیر و تعبیر قانونی تردیدی حاصل شود اختیار اخذ تصمصیم نسبت به آن بوسیله لژ اعظم اعطاء می شود و نه بوسیله رئیس جلسه.

ماده ۴۳ - لژ اعظم می تواند با استناد دلیل اقامه شده دستور جلسه را معلق بگذارد مشروط بر اینکه لااقل دوسوم از اعضاء حاضر و واجد شرایط باین تعلیق رأی موافق دهند.

ماده ۴۴ - بعد از بحث در يك موضوع رأی اکثریت اعضاء واجد شرایط و رأی دهنده نسبت به موضوع قاطع است در صورت تساوی آراء رأی طرفی که رأی استاد ارجمند (یا برادری که در کرسی ریاست می باشد در آن واقع است قاطع خواهد بود) و در سایر موارد دادن رأی از طرف رئیس اختیاری است.

ماده ۴۵ - فقط اعضاء واجد شرایط حق صحبت و دادن رأی در موضوعات مشروحه را دارند و هیچ عضوی اجازه ندارد بیش از يك مرتبه راجع به يك موضوع

صحبت کند مگر منحصرأ برای دادن توضیح و فقط پیشنهاد کننده حق دارد جواب دهد.

ماده ۴۶ - اعضاء لژ اعظم نسبت بهر موضوع که مصالح خاندان را در آن تشخیص می دهند رأی خواهند داد. لژ اعظم ایالتی و ناحیه ای و لژ های تابع حق ندارند به نمایندگان خود دستور دهند که رأی خود را بنحو مخصوصی بدهند و آنها فقط می توانند نمایندگان خود را از نظریات خودشان آگاه سازند.

ماده ۴۷ - هیچ برادر میهمان را نمی توان در جلسه ارتباطیه پذیرفت مگر پس از اینکه توسط سه نفر از مباشرین عظام که باین منظور از طرف رئیس بانایب رئیس تعیین شده اند مورد امتحان قرار گیرد و یا بنحود دیگری شایستگی او طبق مقرر تضمین شده است.

ماده ۴۸ - هیچ برادر نباید جلسه ارتباطیه را قبل از بسته شدن آن بدون درخواست و کسب اجازه از استاد اعظم یا برادری که کرسی ریاست را عهده دار است ترک نماید.

ماده ۴۹ - موقعی که استاد اعظم - استاد اعظم پیشین - قائم مقام استاد اعظم یا معاون استاد اعظم و یا قائم مقام یا معاون استاد اعظم و یا قائم مقام یا معاون پیشین و یا یک سرپرست اعظم یا سایر افسران اعظم یک لژ ایالتی یا ناحیه ای یا یک لژ تابع را رسماً سرکشی می کنند استاد ارجمند - سرپرستان و سایر افسران لژ باید کرسی های خود را متناسباً با مورد برفع افسران مربوطه لژ اعظم خالی نمایند. در صورتی که استاد اعظم یا یکی دیگر از افسران ریاست هیئت سرکشی کننده را عهده دار باشد و طبق حق خود کرسی ریاست را اشغال نماید استاد ارجمند لژ در دست راست او خواهد نشست.

ماده ۵۰ - قبل از اینکه استاد اعظم یا دیگر افسران برای سرکشی لژ تابع حرکت کنند دبیر اعظم باید لژ مزبور را بوسیله اطلاعیه ای مطلع نموده و همچنین لژ اعظم ناحیه ای و یا ایالتی مربوطه را نیز مستحضر نماید و اگر سرکشی باید به یک لژ اعظم ایالتی یا ناحیه ای بعمل آید اطلاعیه مذکور باید برای دبیر اعظم ایالتی

یا ناحیه‌ای فرستاده شود و او به نوبه خود بدل‌های تابعه در ایالت یا ناحیه مربوطه اطلاعیه خواهد فرستاد.

ماده ۵۱ - چنانچه سرکشی صرفاً جنبه کار داشته و به منظور تحقیق در نحوه اداره لژ و رسیدگی به دفاتر و از قبیل آن باشد احتیاجی به فرستادن اطلاعیه درباره این سرکشی برای سایر لژهای تابعه در آن ایالت یا ناحیه نخواهد بود.

ماده ۵۲ - تشریفات عید سینت اندرو باید در لژ دایر در درجه اول برگزار شود و هر برادری از خاندان که کارت ورود مربوطه را برای خود تهیه نماید می‌تواند در آن حضور یابد و بهاء کارت ورود با تصویب لژ اعظم در جلسه ارتباطیه فصلی که بلافاصله قبل از روز سینت اندرو تشکیل می‌شود از طرف کمیته اعظم تعیین می‌گردد. جشن عید مزبور باید بنحوی اداره شود که مخارج آن (باستثناء هزینه متعارف موسیقی و سایر مخارج اتفاقی که از طرف کمیته اعظم معین می‌شود) از محل وجوه مأخوذه از برادری که حضور می‌یابد تأمین گردد.

ماده ۵۳ - در مواقعی که از استاد اعظم تقاضا شود برای انجام مراسم گذرانیدن سنگهای پی پیشوائی نماید درخواست مزبوره از طرف دبیر اعظم بعمل می‌آید و او آن درخواست را برای طرح به کمیته اعظم تقدیم خواهد کرد و چنانچه درخواست مزبور پذیرفته شود کمیته اعظم اختیار دارد اقدامات لازم را در اجرا منظور، بعمل آورد.

ماده ۵۴ - چنانچه مراسم گذرانیدن سنگهای پی باید در ایالتی انجام یابد که لژ اعظم شرکت خود را در تشریفات آن مقتضی ندانسته و یا دعوت نشده باشد استاد اعظم ایالتی ترتیب مراسم مزبور را خواهد داد و در این صورت ریاست انجام مراسم مزبور با استاد اعظم ایالتی - در غیاب او استاد اعظم ایالتی قبلی یا هر يك از استادان ایالتی پیشین یا قائم مقام یا معاون استاد اعظم ایالتی یا سرپرست اعظم ایالت اول یا دوم و در غیاب آنها با استاد ارجمند لژ تابع ارشد در آن ایالت خواهد بود. در صورتیکه فعالیت لژ اعظم ایالتی در حال توقف باشد لژ اعظم یا کمیته اعظم یکی از برادران

واجد شرایط را برای پیشوائی در انجام مراسم مزبور تعیین خواهد کرد و او خود سایر افسران لازم را انتخاب خواهد نمود .

ماده ۵۵- یکتا تابع مراسم نهادن سنگهای پی در صورتی که در منطقه مرکزی باید انجام شود با اجازه قبلی لژ اعظم یا کمیته اعظم انجام خواهد داد و چنانچه مراسم مزبور باید در حوزه ایالتی و یا ناحیه‌ای انجام یابد با موافقت استاد اعظم ایالت یا ناحیه مربوطه باین کار اقدام خواهد شد .

ماده ۵۶- موقعی که لژهای اعظم ایالتی برای مراسم تأسیس یا جهت انجام سایر تشریفات ماسونی محتاج به گرفتن ظروف مخصوص به تقدیس از لژ اعظم باشند. درخواست مربوطه باید از طریق دبیر اعظم بعمل آید و تمام مخارج مربوطه به نقل و انتقال ظروف مزبور و غیره بر عهده اشخاص درخواست کننده خواهد بود.

ماده ۵۷- در تمام جلسات ارتباطیه و در تمام تظاهرات دسته جمعی و در کلیه اعمال دیگر در لژ اعظم مراتب تقدم و تأخر بشرح زیر تنظیم می شود .

مقام «پیشین» به افسران اعظم پیشین و استادان اعظم پیشین ایالتی و ناحیه‌ای که عضو واجد شرایط لژ اعظم باشند داده می شود و افسران اعظم افتخاری بلافاصله بعد از افسران اعظم هم منصب خود در ردیف اقدمیت قرار خواهند گرفت .

استاد اعظم - استادان اعظم پیشین - قائم مقام استاد اعظم - قائم مقامان پیشین استاد اعظم - معاون استاد اعظم - معاونین پیشین استاد اعظم - استادان اعظم ایالتی و ناحیه‌ای و نمایندگان استادان اعظم ناحیه - نمایندگان لژهای اعظم وابسته - سرپرستان اعظم - سرپرستان اعظم پیشین - دبیر اعظم - دبیران اعظم پیشین - خزانه دار اعظم - خزانه داران اعظم پیشین - امین خیریه اعظم - امنای خیریه اعظم پیشین - خطبای اعظم - خطبای اعظم پیشین - راهنمایان اعظم پیشین - مدیر اعظم تشریفات - مدیران اعظم تشریفات پیشین - کتابدار اعظم - کتابدار اعظم پیشین - مهندس لژ اعظم - مهندسين پیشین لژ اعظم - زیوردار اعظم - زیورداران اعظم

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

پیشین - کتاب بر اعظم - کتاب بران اعظم پیشین - شاعر اعظم - شاعران اعظم پیشین -
 شمشیردار اعظم - شمشیرداران اعظم پیشین - مدیر اعظم موسیقی - مدیران اعظم
 پیشین موسیقی - معاون اعظم تشریفات - معاون دبیر اعظم تشریفات پیشین -
 معاون دبیر اعظم - معاونین دبیران اعظم پیشین - اعضاء کمیته اعظم - ارگه نواز
 اعظم - ارگه نوازان اعظم پیشین - نی نواز اعظم - نی نوازان اعظم پیشین - مدیر
 اعظم انتظامات - مدیران اعظم پیشین انتظامات - بیرق دار اعظم اول - بیرق دار
 اعظم دوم - بیرق داران اعظم پیشین و نگهبان اعظم داخلی - نگهبانان داخلی اعظم
 پیشین - رئیس کارپردازان عظام - رؤسای کارپردازان عظام پیشین - کارپردازان
 اعظم - نگهبان خارجی اعظم .

ماده ۵۸ - سایر اعضاء لژ اعظم بلافاصله بعد از افسران اعظم - افسران اعظم
 پیشین - استادان اعظم ایالتی و ناحیه‌ای و سایر کسانی که در ماده ۵۷ عنوان آنها ذکر
 گردید هر يك بر حسب اقدمیت لژهای خود به نحوی قرار می‌گیرند که نام لژ آنها
 در فهرست لژ اعظم ثبت شده است .

ماده ۵۹ - ترتیب تقدم لژهای تابع بر حسب اقدمیت آنها به نحو ثبت شده
 در فهرست لژ اعظم خواهد بود و افسران آنها بر حسب تقدم پست‌هایشان قرار
 خواهند گرفت .

ماده ۶۰ - در تمام تظاهرات دسته جمعی حمل چکش در منطبقه مرکزی با
 ارشد ترین عضو غیر افسر لژ شماره ۸ «بنایان روزمزد» می‌باشد و حمل ابزار کار
 در این تظاهرات با کار آموزان همان لژ می‌باشد . در موارد دیگر موقعی که لژ
 اعظم گذاردن سنگهای پی را پیشوائی می‌نماید اعضاء مشابه لژ تابع ارشد ایالتی
 یا ناحیه‌ای عهده دار انجام وظائف خواهند بود . سایر لوازم در تمام موارد بساید
 توسط افسران لژ اعظم حمل گردد .

ماده ۶۱ - تظاهرات دسته جمعی یا عمومی خاندان با بکار بردن زیورآلات
 ماسونی ممنوع است مگر با اجازه استادبنای اعظم یا استاد اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

و در غیاب آنها قائم مقام یا معاون استاد اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای و در منطقه مرکزی با اجازه رئیس کمیته منطقه مرکزی .

ماده ۶۲ - استادان ارجمند و سرپرستان لژهای تابع که مایل باشند شخصاً به نمایندگی از طرف لژهای خود در لژ اعظم حضور یابند باید بلافاصله بعد از تنصیب مراتب را به وسیله دبیر لژ خود به اطلاع دبیر اعظم برسانند و این اطلاعیه هیچ وقت نباید دیرتر از ۱۵ ژانویه بعدی اعلام گردد .

ماده ۶۳ - هر لژ تابعی که استاد ارجمند آن بروفق ماده قبل در لژ اعظم حضور نیابد می تواند يك استاد واجد شرایط را بعنوان استاد وکیل بجه نمایندگی خود در لژ اعظم تعیین نماید و این نماینده اختیار دارد در صورت لزوم وکلای برای سرپرستان لژ معین نماید .

ماده ۶۴ - تعیین نمایندگان لژهای تابع باید در روز انتخابات سالانه افسران لژ بعمل آید و اسناد مأموریت کلیه نمایندگان لژهای تابع به استثنای لژهایی که در خارجه واقع است باید قبل از روز یا نهم ژانویه در اختیار دبیر اعظم گذاشته شود و اسناد مأموریت وکلای لژهای واقع در خارجه در هر موقع قابل پذیرش است. در مورد لژهایی که از طرف استاد ارجمند نماینده تعیین نشده باشد همچنین در صورتیکه وکیل استاد ارجمند نماینده سرپرستان را معین ننماید کمیته اعظم اختیار دارد که خود نمایندگان مزبور را تعیین نماید . اشخاص که بدین صورت تعیین می شوند دارای همان اختیارات و مزایا و تابع همان مقررات بوده و عیناً مانند این است که طبق ماده ۶۳ یا ۶۷ قانون تعیین شده باشند .

ماده ۶۵ - لژ تابعی که از طرف آن نماینده استاد ارجمند طبق مواد ۶۳ و ۶۴ تعیین شده است نمی تواند به وسیله استاد ارجمند خود در لژ اعظم شرکت نماید مگر اینکه نمایندگی که قبلاً داده است بروفق ماده ۶۶ ملغی شده باشد .

ماده ۶۶ - لژ تابعی که به وسیله وکیل در لژ اعظم دارای نماینده می باشد نمی تواند نمایندگی مزبور را لغو و باطل نماید مگر در روز انتخابات سالانه

افسران لژ و همچنین مأموریت وکیل ملغی شده است مگر در صورتیکه ابلاغ آن در ظرف ۱۴ روز بعد از تاریخ الغاء یا ابطال به وسیله پست سفارشی برای دبیر اعظم و استاد وکیلی که دارای مأموریت ملغی شده بوده است ارسال گردد.

ماده ۶۷ - در صورت فوت - استعفاء یا سلب صلاحیت وکیل استاد لژ تابعی که این نمایندگی را داده است می تواند فوراً تشکیل جلسه داده و استاد وکیل دیگری انتخاب نماید ولی باین حال سرپرستان وکیل که قبلاً تعیین شده اند تا روز انتخابات سالیانه افسران لژ به نمایندگی خود ادامه خواهند داد.

ماده ۶۸ - استاد وکیل می تواند وکلای سرپرستان لژ مربوطه را که برای آن سال مقرری سالیانه خود را پرداخت کرده اند تغییر دهد مگر در مورد فوت - سلب صلاحیت یا استعفاء.

ماده ۶۹ - تعیین نماینده از طرف لژهایی که در پرداخت مقرری های خود تأخیر کرده باشند پذیرفته نمی شود و چنانچه لژی یکسال در این پرداخت تأخیر کرد یا معلق شده و با اینکه فعالیت آن در حال توقف باشد این نمایندگی ها بلافاصله از درجه اعتبار ساقط خواهند شد.

ماده ۷۰ - همینکه دبیر اعظم مأموریت محوله به يك استاد وکیل را منظم و رضایت بخش تشخیص داد موضوع در فهرست لژ اعظم به ثبت رسیده و گزارش مربوطه به جلسه ارتباطیه بعدی داده خواهد شد. برای اینکه وکالت یا نمایندگی به ثبت برسد بایستی مقرری مخصوص مذکور در بند هفتم قسمت اول از فهرست اول پرداخت شده باشد.

ماده ۷۱ - هر لژ اعظم ناحیه ای می تواند يك عضو واجد شرایط هر يك از لژهای تابع را که دارای وضع مرتب باشد بعنوان نماینده استاد اعظم ناحیه ای تعیین نماید و این نماینده می تواند در لژ اعظم به این سمت انجام وظیفه نموده در رأی شرکت نماید.

ماده ۷۲ - هیچ برادر نمی تواند در عین حال نمایندگی بیش از يك لژ اعظم

ناحیه‌ای یا لژ تابع را قبول نماید.

ماده ۷۳ - چنانچه برادری شخصی را که عضو واجد شرایط لژ اعظم نیست به این عنوان وارد لژ اعظم نموده یا در رأی دادن شریک کند و یا چنین شخصی را در یکی از این کارها کمک و معاونت نماید از تمام مزایای ماسونی تا هر موقع که لژ اعظم صلاح بداند خلع می‌شود و همین مجازات در باره شخصی که برخلاف این ترتیب و به این عنوان داخل شده یا رأی داده است چنانچه عضو خاندان ماسونی اسکاتلندی باشد اعمال خواهد شد.

ماده ۷۴ - هر عضو لژ اعظم به استثنای نمایندگان لژهای تابع باید بعنوان دلیل عضویت خود مبلغ تعیین شده در بندیک قسمت بک از فهرست اول راسالیانه پرداخت نماید. حق عضویت اعضاء باید در هر موقع از سال که اسم آنها در صورت اعضاء منظم آن سال وارد می‌شود پرداخت گردد.

ماده ۷۵ - فهرست اسامی اعضاء لژ اعظم باید روز اول فوریه هر سال تنظیم گردد و حاوی اسامی تمام برادرانی که در آن روز اعضاء واجد شرایط لژ اعظم شناخته شده باشند خواهد بود و فقط اعضاء موسوم در فهرست مزبور صلاحیت دارند در جلسات ارتباطیه فصلی که تا قبل از جلسه ارتباطیه فوریه سال بعد تشکیل می‌گردد در لژ اعظم رأی دهند - به استثنای موارد زیر:

۱ - نام برادرانی که بجای اعضاء متوفی یا مستعفی و یا آتھائی که سلب صلاحیت از آنها شده است وارد لژ اعظم می‌شوند ممکن است در هر موقع از سال در فهرست مزبور ثبت گردد.

۲ - اسامی نمایندگان لژهای تابع واقع در خارجه را ممکن است در هر موقع از سال وارد فهرست نمود.

۳ - اسامی نمایندگان لژهای تابعی که افسران خود را در ماه ژوئن در روز سینت جان تعیین می‌کنند می‌توان تا تاریخ اولین دوشنبه ماه اوت همان سال وارد فهرست اسامی اعضاء لژ اعظم نمود.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ماده ۷۶ - هر لژ تابع باید حقوق مربوط به گواهینامه سالیانه و نمایندگی خود را در لژ اعظم قبل از اول ژانویه همان سال پرداخت نماید .
- ماده ۷۷ - به کلیه اعضاء لژ اعظم - تمام لژها و همچنین به تمام برادران عموماً توصیه می‌شود از آخرین چاپ این قوانین که به وسیله مقامات لژ اعظم چاپ و منتشر شده باشد نسخه یا نسخه‌هایی برای خود تهیه نمایند بهای این نسخه‌ها از طرف کمیته اعظم تعیین می‌گردد .
- ماده ۷۸ - استاد بنای اعظم اختیار دارد برادران ممتاز را برای عضویت افتخاری لژ اعظم نامزد نماید . این عضویت باید از طرف لژ اعظم تأیید گردد .
- ماده ۷۹ - اعضاء افتخاری در لژ اعظم حق رأی ندارند .
- ماده ۸۰ - نشان اعضاء افتخاری روی سینه‌گذارده می‌شود .
- ماده ۸۱ - نمایندگان لژ اعظم در لژهای اعظم وابسته ممکن است در هر يك از جلسات ارتباطیه فصلی تعیین گردند .
- نمایندگان لژهای اعظم وابسته را ممکن است در هر جلسه ارتباطیه فصلی به محض ارائه شدن سنداً موریت آنها پذیرفت. این نمایندگان باید اعضاء لژ اعظم باشند و بعد از آنکه به این عنوان پذیرفته شدند در ردیف این قبیل نمایندگان جای‌داده خواهند شد .
- ماده ۸۲ - اعضائی که در لژهای اعظم وابسته نماینده می‌شوند می‌توانند مانند افسران اعظم ملبس به لباس‌های زیر شوند :
- پیش بند - گردن بند - نشان باروبان .
- نشان‌هایی که از طرف لژ اعظم تهیه شده است متعلق به لژ اعظم خواهد بود و به نماینده جدیدی که برای يك لژ اعظم وابسته تعیین می‌شود موقتاً داده می‌شود .
- ماده ۸۳ - به برادرانی که دارای لیاقت عالی و برجسته بوده و نسبت به خاندان خدمت کرده باشند ممکن است بنا به تعیین استادبنای اعظم هر درجه افسری افتخاری لژ اعظم که مناسب تشخیص شود اعطاء گردد .

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ماده ۸۴ - درجات فراماسونی که از طرف لژ اعظم اجازه آن داده شده و اداره می‌شود عبارتند از کارآموزی - کاریاری (که متضمن مارک نیز می‌باشد) و درجه استاد ماسونی .

ماده ۸۵ - لژ اعظم تشریفات تنصیب استاد ارجمند را به رسمیت می‌شناسد . این تشریفات فقط در باره استاد بنای اعظم یا استاد اعظم ایالتی و ناحیه‌ای و یا در باره استادان ارجمند لژهای تابع در موقع تنصیب آنها یا در دوره‌ای که سندلی ریاست را اشغال کرده‌اند و همچنین در باره هر استاد قبلی یا پیشین که برای ریاست لژ به مدت یکسال بعنوان استاد ارجمند انتخاب شده باشد اجرا می‌گردد .

این تشریفات باید در حضور لااقل سه استاد تنصیب شده اجرا گردد. در مورد لژهایی که سه استاد تنصیب شده حاضر نداشته باشند استاد ارجمند آن لژ یا هر استاد پیشین آن می‌تواند تشریفات مزبور را در لژ دیگری که سه استاد تنصیب شده حاضر داشته باشد اجرا کند مشروط بر اینکه مدرك کافی به استادان تنصیب شده مزبور ارائه دهد مبنی بر اینکه او عملاً و قانوناً استاد ارجمند آن لژ بوده و یا اینکه مدت یکسال باین عنوان خدمت کرده است. در مورد لژهای واقع در خارجه تشریفات مزبور را ممکن است با اجازه معافیت مخصوصی که از طرف استاد اعظم ناحیه‌ای صادر شده باشد با حضور یکی یا بیشتر از استادان تنصیب شده اجرا نمود و در این موارد چنانچه لژ اعظم ناحیه‌ای وجود نداشته باشد اجازه معافیت باید از طرف کمیته اعظم صادر گردد . برای اینکه استاد ارجمندی استحقاق دریافت دیپلم استاد تنصیب شده را از لژ اعظم احراز نماید گواهی‌های زیر باید از طرف دبیر لژ جهت استاد لژ اعظم ارسال گردد :

۱ - يك گواهی امضاء شده از طرف سه استاد تنصیب شده که نام آنها باین عنوان در لژ اعظم به ثبت رسیده باشد مبنی بر اینکه تشریفات مزبور در باره برادر مورد نظر بموقع اجرا گذاشته شده است (این گواهی در مورد لژهای واقع در خارجه ممکن است تحت شرایط مذکور در فوق فقط دارای يك امضاء یا بیشتر از استادان

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

تخصیص شده و ثبت شده به نحو فوق باشد).

۲ - يك گواهی به امضای دبیر لژ مبنی بر اینکه برادر مزبور مدت یکسال صندلی ریاست لژ را به عنوان استاد ارجمند اشغال کرده است. جهت صدور این دیپلم و ثبت آن بایستی حقوق مذکور در بند ۱۲ از قسمت اول از فهرست اول به لژ اعظم پرداخت گردد.

ماده ۸۶ - اختیار صدور دیپلمهای مربوط به خاندان اسکاتلند فقط متعلق به لژ اعظم اسکاتلند می باشد در صورتیکه دیپلم برادری مفقود شده یا معدوم شده باشد المثنی آن ممکن است از طرف لژ اعظم صادر شود مشروط بر اینکه این امر از طرف لژ درخواست کننده توصیه شده و اظهار نامه ای از طرف صاحب دیپلم صورتی که برای لژ اعظم رضایت بخشی باشد با حقوق مذکور در بند ۱۵ از قسمت يك از فهرست اول به دبیر اعظم رسیده باشد (این اظهار نامه باید در مقابل يك قاضی یا يك محکمه صلح یا يك سردفتر اسناد رسمی و یا در مقابل قنصل دولت انگلستان که اوضاع و احوال مفقود شدن یا معدوم شدن نسخه اصلی را گواهی نمایند اظهار شده باشد) حقوق مذکور در فوق در موارد ترمیم یا تکمیل یک دیپلم نیز باید به لژ اعظم پرداخت گردد.

ماده ۸۷ - استاد بنای اعظم یا قائم مقام و یا معاون او بنام خود و از طرف خود مختار است هر نوع معافیتی را که مقتضی بداند اعطاء نماید ولو اینکه موضوع معافیت اختصاصی در این قوانین ذکر نشده باشد. و برای هر معافیت که اعطاء شود بایستی حقوق مذکور در بند ۱۶ قسمت اول از فهرست اول به لژ اعظم پرداخت گردد.

قانون اساسی لژ اعظم ناحیه ای ایران

ماده ۱ - ترکیب لژ اعظم ناحیه ای ایران تابع قوانین اساسی لژ اعظم اسکاتلند بوده و اعضای آن عبارتند از: استاد اعظم ناحیه ای - استادان اعظم ناحیه ای - پیشین - تمام افسران اعظم لژ اعظم ناحیه با ستثنای نگهبان خارجی اعظم ناحیه ای - تمام استادان ارجمند پیشین که لا اقل مدت یکسال کرسی استادی يك لژ تابع قانون اساسی اسکاتلندی را بر عهده داشته و عضو منظم يك لژ تابع واقع در حوزه ناحیه

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

باشند. به علاوه استادان ارجمند شاغل و سرپرستان لژهای تابع مزبور (به عنوان سمت خود در لژهای تابع) به جای استاد یا استادان ارجمند يك يا چند لژ تابع که خارج از حوزه تشکیل لژ اعظم ناحیه‌ای بوده و دارای وضع منظم باشند و همچنین به جای سرپرستان نماینده آنها شرکت خواهد نمود.

ماده ۲ - جلسات ارتباطیه - جلسات ارتباطیه لژ اعظم ناحیه‌ای در ماههای شهریور - آذر - اسفند و خرداد هر سال در روز و ساعتی که از طرف استاد اعظم ناحیه‌ای تعیین شود تشکیل خواهد شد. تمام کارها در درجه سوم انجام می‌شود و احتیاطاً ممکن است بعضی جلسات را به عنوان تنفس تعطیل و بقیه کارهای آنرا بوقت دیگر موکول نمود مشروط به اینکه هیچ کار جدیدی که از ابتدا جزو دستور جلسه ارتباطیه نبوده در جلسه یا جلسات تکمیلی بعدی آن مطرح و انجام نگردد. انتهای سال مالی لژ اعظم ناحیه ایران آخر اسفند آن سال خواهد بود.

ماده ۳ - نمایندگان استاد ارجمند و سرپرستان.

الف - لژهایی که استاد ارجمند یا سرپرستان آنها قادر یا مایل به حضور یافتن در جلسات ارتباطیه لژ اعظم ناحیه‌ای نباشند می‌توانند نماینده معین کنند مشروط بر اینکه این نمایندگان از بین استادان ارجمند قبلی یا تنصیب یافته‌ای که عضو لژ اعظم ناحیه ایران باشند انتخاب شده باشند.

ب - معرفی نامه نماینده باید روی نمونه مخصوص تنظیم و لااقل سی روز قبل از روز تشکیل جلسه برای دبیر اعظم ناحیه‌ای ارسال گردد تا او بتواند به این عنوان در لژ اعظم ناحیه‌ای رأی داده و عمل نماید (نمونه مزبور از دبیر اعظم لژ اعظم ناحیه‌ای اخذ می‌گردد).

ج - نماینده استاد ارجمند باید مراقبت نماید که انتخاب او و همچنین انتخاب نمایندگان سرپرستان لژ مربوطه قبل از اینکه در دادن رأی و سایر امور لژ اعظم ناحیه شرکت کنند توسط دبیر اعظم ناحیه‌ای به ثبت رسیده باشد.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۵- لژ تابعی که بجای استاد ارجمند و سرپرستان آن در جلسات لژ اعظم ناحیه نماینده معرفی کرده است جز به وسیله آنها در جلسات مزبور شناخته نخواهد شد و لوائیکه استاد و سرپرستان مذکور در جلسه حضور یافته باشند .

۵- لغو انتصاب نماینده قبل از شش ماه از تاریخ انتصاب مجاز نیست و تغییر او در طرف این مدت فقط در صورت فوت یا استعفاء یا علل دیگری که برای کمیته اعظم ناحیه ای در موقع معرفی جانشین او قابل قبول باشد میسر خواهد بود .

۶- استاد ارجمند هر لژ تابع موقوف است مراقبت نماید که لژ او در هر جلسه ارتباطیه لژ اعظم ناحیه ای طبق موازین فوق معرفی و مشارکت داشته باشد .

ماده ۴- افسران انتصابی و افسران انتخابی لژ اعظم ناحیه ای .

الف- بطوری که در مواد ۱۱۷ و ۱۱۸ قوانین اساسی لژ اعظم اسکاتلندی مصرح است قائم مقام استاد اعظم ناحیه ای و معاون او دبیر و خطیب یا خطبای لژ اعظم ناحیه ای توسط استاد اعظم ناحیه ای منصوب می شوند و تغییر آنها نیز در صلاحیت او خواهد بود و همچنین تعیین و انتصاب نظار منطقه ای برای قسمتهائی از ناحیه که احتیاج به ناظر داشته باشد به عهده استاد اعظم ناحیه ای می باشد .

ب- بقیه افسران ناحیه ای سوای استاد اعظم قبلی ناحیه ای انتخابی بوده و همساله در جلسه ارتباطیه ماه سپتامبر لژ اعظم ناحیه ای انتخاب می گردند و عبارت خواهند بود از:

سرپرست اعظم اول ناحیه ای - سرپرست اعظم دوم ناحیه ای - خزانه دار اعظم ناحیه ای - امین خیریه اعظم ناحیه ای - راهنمای اعظم اول ناحیه ای - راهنمای اعظم دوم ناحیه ای - رئیس تشریفات اعظم ناحیه ای - کتابدار اعظم ناحیه ای - زیوردار اعظم ناحیه ای - کتاب بر اعظم ناحیه ای - شمشیردار اعظم ناحیه ای - ارگه نواز اعظم ناحیه ای - مدیر اعظم انتظامات ناحیه ای - نگهبان داخلی اعظم ناحیه ای -

رئیس اعظم کارپردازان ناحیه‌ای^۱ نگهبان خارجی اعظم ناحیه‌ای .
 ج - تمام افسران اعظم ناحیه‌ای و تمام اعضای کمیته اعظم ناحیه‌ای باید محل اقامتی در حوزة لژ اعظم ناحیه‌ای برای خود تعیین نمایند .
 د - استاد اعظم ناحیه‌ای می‌تواند هر يك از اعضاء لژهای تابع را که خدمتی ارزنده نسبت به طریقت بنائی آزاد اسکا تلندی انجام داده باشند برای افسری افتخاری لژ اعظم اسکا تلندی پیشنهاد کند .

ماده ۵ - انتخاب افسران : انتخابات افسران انتخابی در لژ اعظم ناحیه‌ای در جلسه ارباطیه ماه سپتامبر هر سال صورت می‌پذیرد . کمیته اعظم ناحیه‌ای قبلاً فهرستی مشتمل بر اسامی برادرانی که شایسته هر پست تشخیص می‌دهد تهیه و نام آنها را در دعوتنامه ذکر و در جلسه انتخابات توصیه می‌نماید ولی این توصیه حق اعضاء لژ اعظم را از اینکه نامزدان واجد شرایط دیگری طبق مقرر پیشنهاد کنند سلب نخواهد نمود و نسبت به پیشنهادهای در جلسه انتخاب بوسیله رأی کتبی و جملگی به اکثریت صورت خواهد گرفت و هیچ برادر غایب را نمی‌توان نامزد سمتی نمود مگر اینکه رضایت کتبی او قبلاً تحصیل و در موقع معرفی یا پیشنهاد ارائه داده شود .
 ماده ۶ - دبیر اعظم ناحیه‌ای صدور دعوتنامه برای تمام جلسات لژ اعظم ناحیه‌ای و همچنین جلسات کمیته اعظم ناحیه‌ای با دبیر اعظم ناحیه‌ای می‌باشد که باید خود در تمام جلسات مزبور شرکت نموده صورت مجلس تهیه و کلیه کارهایی که معمولاً به عهده دبیر می‌باشد با انجام رساند . حفظ و حراست اسناد و دفاتر و اسناد مربوط به اموال منقول و غیر منقول لژ اعظم ناحیه‌ای با مسئول آنچه از دفاتر و اسناد که اختصاصاً در زیر کلید خزانه دار است و انجام سایر وظایف مقرر در قوانین اساسی به عهده دبیر اعظم ناحیه‌ای می‌باشد . او باید دفترستی

۱ - در هر سال لژ اعظم ناحیه‌ای از بین اعضاء واجد شرایط خود هیئتی را به عنوان هیأت کارپردازان اعظم ناحیه‌ای انتخاب می‌نماید و وظایف این هیئت در ناحیه نظیر وظایف هیئت کارپردازان اعظم در لژ اعظم می‌باشد . لژ اعظم ناحیه‌ای می‌تواند در هر سال در حدود فهرست مجاز و مندرج در قوانین اسکا تلندی افسران دیگری که لازم داشته باشد انتخاب نماید .

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

از اسامی افسران و اعضای که لژ اعظم ناحیه‌ای را تشکیل می‌دهند همه ساله بعد از جلسه تنصیب آنها تنظیم و نگهداری نماید و با لژ اعظم اسکاتلند و لژهای تابع و همچنین با برادران در موضوعات مربوط به لژ اعظم و لژ ناحیه‌ای مکاتبه نماید.

ماده ۷ - خزانه دار اعظم ناحیه‌ای.

دریافت تمام وجوهی که باید به لژ اعظم ناحیه‌ای برسد و نگهداری حساب منظم آنها و نیز تهیه و تقدیم حساب سالیانه به لژ اعظم ناحیه در جلسه ارتباطیه معاً سی‌تامبر به عهده خزانه داری باشد که باید به دستور استاد اعظم ناحیه‌ای و در غیاب او به دستور قائم مقام و یا نبودن قائم مقام به دستور معاون استاد اعظم ناحیه‌ای تمام مخارج جاری لژ اعظم ناحیه‌ای را پرداخت کند. تمام وجوه دریافتی باید به حساب معینی در بانک سپرده شود و برداشت از این حساب باد و امضاء از پنج امضاء زیر میسر خواهد بود: استاد اعظم ناحیه‌ای یا قائم مقام استاد اعظم - معاون استاد اعظم ناحیه‌ای - دبیر اعظم ناحیه‌ای - خزانه دار اعظم ناحیه‌ای.

ماده ۸ - نگهبان خارجی اعظم ناحیه‌ای - حضور یافتن به موقع و به مدت کافی برای آماده نمودن اطاق لژ جهت تشکیل جلسه، زیر نظر قراردادن هر کس که به لژ نزدیک می‌شود و مراقبت در اینک دفتر حضور و غیاب از طرف امضاء و مهمانان به امضاء برسد و همچنین مسئولیت البسه و زیور آلات (در مواقع تشکیل جلسات) بر عهده نگهبان خارجی اعظم ناحیه‌ای می‌باشد.

ماده ۹ - کمیته اعظم ناحیه‌ای

الف - این کمیته مرکب است از استاد اعظم ناحیه‌ای و استادان اعظم پیشین ناحیه‌ای و قائم مقام و معاون استاد اعظم ناحیه‌ای و صاحبان پیشین این سمت‌ها و سرپرستان اعظم ناحیه‌ای و دبیر اعظم ناحیه‌ای و خزانه دار اعظم ناحیه‌ای و امین اعظم خیریه ناحیه‌ای یا معاونت هر یک از سه عضو اخیر الذکر در صورت غیبت آنان - کمیته اعظم ناحیه‌ای تحت ریاست اعظم ناحیه‌ای و در صورت غیبت او به ریاست عضوی که در سلسله مراتب مندرج در قوانین اساسی اسکاتلندی برای جانشینی رئیس در لژها تعیین شده است تشکیل می‌گردد و با حضور پنج نفر از امضاء رسمیت خواهد

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

یافت و امور عمومی لژهای تابع واقع در ناحیه را طبق اختیارات و وظائفی شبیه به اختیارات و وظائف کمیته لژ اعظم با تغییرات لازم جهت انطباق با رعایت سایر موازین این آئین نامه اداره خواهد نمود و حداقل چهار مرتبه در سال تشکیل می‌گردد - دعوتنامه برای جلسات کمیته اعظم ناحیه‌ای با دستور جلسه باید لااقل ۱۵ روز قبل (جز در موارد ضروری) با اطلاع اعضاء برساند برای جلسات فوری نیز باید اعضاء لااقل پنج روز قبل از تاریخ دستور جلسه مطلع گردند. کمیته اعظم ناحیه‌ای می‌تواند به تعدادی که صلاح بدانند و در مواردی که لازم تشخیص دهد کمیته‌های فرعی از بین اعضاء خود انتخاب و تعیین نماید.

ب - کمیته اعظم ناحیه‌ای یکی از اعضاء لژ اعظم ناحیه‌ای را که در امر حسابرسی دارای تجربه و معلومات لازم باشد معین می‌نماید که حسابهای صندوق های لژ اعظم ناحیه را رسیدگی و حسابرسی نموده و گزارش وضع آنها را طبق روش معمول در لژ اعظم اسکانلند تهیه و به لژ اعظم ناحیه‌ای بدهد.

ج - کمیته اعظم ناحیه‌ای اختیار نام دارد که اسناد و اوراق و دفاتر مربوط به حسابها را تا آنجا که احتیاج داشته باشد خواسته و مورد امتحان و رسیدگی قرار دهد. کسیکه ریاست جلسه کمیته اعظم ناحیه‌ای را عهده‌دار است دارای حق رأی در این کمیته بوده و در صورت تساوی آراء طرفی که رأی رئیس در آن واقع است برنده شناخته می‌شود.

د - کمیته اعظم ناحیه‌ای می‌تواند موضوعی را که نزد او مطرح شده در صورتیکه صلاح بدانند به يك کمیته فرعی که از اعضاء خود تشکیل می‌دهد ارجاع نماید و استاد اعظم ناحیه‌ای در هر جلسه از کمیته‌های فرعی که حضور داشته باشد ریاست آنها بر عهده خواهد داشت.

ماده ۱۰ - استاد اعظم ناحیه شخصاً یا به وسیله قائم مقام یا معاون خود همه ساله هر يك از لژهای تابع را که در حوزه مسئولیت او واقع است سرکشی نموده در هر موقع و در هر مکان که صلاح بداند جلسه لژ اعظم ناحیه‌ای را دعوت و

تشکیل داده و در موارد لزوم به لژ اعظم اسکاتلند گزارش خواهد داد، قبل از سرکشی‌های مزبور دبیر اعظم ناحیه‌ای باید استاد لژ تابعی را که لژ او مورد سرکشی واقع می‌شود به وسیله اطلاعیه‌ای مطلع نمایند.

ماده ۱۱ - زیورها - نشانها و علامات لژ اعظم ناحیه‌ای.

الف - زیورها و نشانها طبق قوانین لژ اعظم اسکاتلند تهیه خواهد شد.
ب - لژ اعظم ناحیه ایران می‌تواند علامات خاصی برای خود انتخاب نماید.
ج - شعار لژ اعظم ناحیه‌ای ایران عبارت است از:

به افتخار نوع بشر

ماده ۱۲ - لژهای تابع - حقوقی که باید از طرف هر لژ تابع واقع در ناحیه به لژ اعظم ناحیه‌ای پرداخت شود هر چند وقت یکبار بر اساس ماده ۱۴۰ قوانین اساسی لژ اعظم اسکاتلند از طرف لژ اعظم ناحیه‌ای ایران تعیین می‌شود و تمام حقوقی که لژهای تابعه مزبور باید به لژ اعظم اسکاتلند پرداخت نمایند تحویل دبیر اعظم لژ اعظم ناحیه‌ای می‌شود که برای لژ اعظم اسکاتلندی ارسال دارد.

ماده ۱۳ - حقوقی که اعضاء باید پرداخت کنند.

الف - هر يك از اعضاء لژ اعظم ناحیه‌ای ایران (به استثنای نگهبان خارجی استاد اعظم ناحیه و استادان اعظم پیشین ناحیه‌ای و سرپرستان لژهای تابعه واقع در ناحیه) در صورتی دارای وضع مرتب خواهند بود که همه ساله قبل از ۳۱ اکتبر آن سال مبلغ هفتصد ریال به عنوان حق عضویت به لژ اعظم ناحیه‌ای پرداخت نمایند و این حقوق علاوه بر مبلغی است که هر يك از افسران لژ اعظم ناحیه‌ای باید بابت حق سمت افسری خود در لژ اعظم پرداخت نمایند و در صورت تأخیر يك سال در پرداخت حق عضویت فوق‌الذکر حق شرکت در رأی، از عضو تأخیر کننده سلب می‌شود.

ب - چنانچه برادری بعد از اتمام دوره ریاست خود در لژ مایل نباشد به عضویت خود در لژ اعظم ناحیه‌ای ادامه دهد باید فوراً دبیر اعظم ناحیه‌ای را کتباً

مطلع نماید و در غیر این صورت نام او کماکان در لیست اعضاء لژ اعظم ناحیه‌ای باقی خواهد ماند.

ج - پرداخت حقوق عضویت ده سال بطور یکجا عضو پرداخت کننده راعضو دائمی لژ اعظم ناحیه‌ای قرار خواهد داد ولی فقط استادان ارجمند پیشین و استادان ارجمند شاغل حق دارند از این مزیت استفاده نمایند.

د - حقوقی که افسران باید پرداخت کنند.

افسران اعظم لژ اعظم ناحیه‌ای باید در موقع شروع به خدمت افسری حقوق مخصوص زیر را پرداخت نمایند:

۲۵۰۰ ریال	استاد اعظم ناحیه‌ای
« ۱۵۰۰	فائز مقام استاد اعظم ناحیه‌ای
« ۱۲۰۰	معاون استاد اعظم ناحیه‌ای
« ۱۰۰۰	ناظر اعظم مخصوص یک منطقه از ناحیه
« ۷۰۰	سرپرست اعظم اول ناحیه‌ای
« ۷۰۰	سرپرست اعظم دوم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	دبیر اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	خطیب اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	خزانه‌دار اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	امین اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	راهنمای اعظم اول ناحیه‌ای
« ۵۰۰	راهنمای دوم اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	مدیر اعظم تشریفات ناحیه‌ای
« ۵۰۰	معاون دبیر اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	کتابدار اعظم ناحیه‌ای

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۵۰۰ ریال	معمار اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	زیور دار اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	کتاب بر اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	شاعر اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	شمشیر دار اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	مدیر موسیقی اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	ارگ نواز اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	مدیر انتظامات اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	بیرق دار اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	نگهبان داخلی اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	رئیس اعظم مباشرین اعظم ناحیه‌ای
« ۵۰۰	مباشر یا مهماندار اعظم ناحیه‌ای

۵ - حقوق مذکور در فوق باید عیناً از طرف برادری هم که سمتهای فوق را بطور افتخاری دریافت می‌دارند پرداخت گردد مگر اینکه صراحتاً استاد اعظم ناحیه‌ای آنها را از پرداخت آن معاف نموده باشد.

۶ - حقوق فوق‌الذکر باید فوراً بعد از جلسه تنصیب پرداخت گردد و در صورتیکه ظرف شش ماه از آن تاریخ پرداخت نشود سمت افسری مربوطه ممکن است بلامتصدی اعلام گردد ولی این اعلام برادر تأخیرکننده را از مسئولیت پرداخت حقوق معوقه در مقابل لژ اعظم ناحیه‌ای مبری نخواهد ساخت.

۷ - حقوقی که بابت تعیین نماینده از طرف سرپرستان آن به لژ اعظم ناحیه‌ای پرداخت می‌شود ۲۰ ریال است و این حقوق باید از وجوه لژ تابع مربوطه پرداخت شود.

۸ - کمیته اعظم ناحیه‌ای می‌تواند در صورت تمایل دبیر اعظم ناحیه و خزانه

دار اعظم ناحیه‌ای یا معاونین آنها را از پرداخت کلیه حقوقی که باید از طرف آنها تأدیه شود معاف نماید.

ماده ۱۴ - حقوقی که هر لژ تابع علاوه بر پرداختی به لژ اعظم ناحیه‌ای باید به لژ اعظم ناحیه‌ای بپردازد بشرح زیر است :

الف - حقوق سالیانه ۱۰۰۰ ریال

ب - بابت ورود هر داوطلب یا هر الحاق ۲۰۰ ریال

ج - بابت هر عضو لژ تابع که دارای درجه استادی باشد ۵۰ ریال

د - بابت عضویت دائمی در یک لژ (بطور مقطوع) ۵۰۰ ریال

ه - بابت هر معافیت یا هر کسب اجازه مخصوص و یا اجازه تغییر آئین نامه و نظائر آن که احتیاج به تصویب لژ اعظم ناحیه داشته باشد ۵۰ ریال

ماده ۱۵ - حسابهای زیر باید توسط لژ اعظم ناحیه‌ای ایران ایجاد و افتتاح

گردد .

الف - حساب عمومی - این حساب برای تمام دریافتی‌ها و مخارجی که طبق

ماده ۷ مجاز باشد ایجاد و نگهداری می‌شود .

ب - حساب وجوه خیر -

۱- از حقوقی که بابت ورود یا الحاق هر تازه وارد به لژ اعظم ناحیه‌ای

پرداخت می‌شود مبلغ پنجاه ریال به حساب وجوه خیر به لژ اعظم ناحیه‌ای ریخته می‌شود .

۲- کلیه حقوقی که افسران اعظم ناحیه‌ای سالیانه بابت سمت افسری خود به

لژ اعظم ناحیه پرداخت می‌نمایند .

تبصره - این حساب از حساب وجوه عمومی لژ اعظم ناحیه جداگانه نگاه -

داشته می‌شود و استفاده از آن منوط به تصمیمات کمیته اعظم ناحیه‌ای خواهد بود .

ماده ۱۶ - اصلاح یا تغییر آئین نامه هیچ پیشنهاد اصلاح یا تغییر با اضافه به

این آئین نامه (یا به مواد تغییر یافته و یا اضافه به آن) در لژ اعظم ناحیه‌ای به عمل

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

نخواهد آمد مگر اینکه بصورت کتبی واصل و موضوع در دعوتنامه جلسه‌ای که پیشنهاد باید در آن مطرح شود درج شده باشد و در این صورت نیز موافقت اکثریت دولت اعضا حاضر واجد شرایط دادن رأی در جلسه مزبور و تصویب از طرف لژ اعظم اسکاتلندی ضروری است و بدون طی این مراحل صورت قانونی نخواهد گرفت. ماده ۱۱۷- در موارد پیش بینی نشده در این آئین نامه طبق قوانین اساسی لژ بزرگ اسکاتلند (مخصوصاً مواد ۱۱۶ تا ۱۴۳) رفتار خواهد شد و هر مورد که مغایرتی بین مواد این آئین نامه با قوانین اساسی مزبور استنباط شود مفهوم قوانین اساسی لژ بزرگ اسکاتلند معتبر و متبوع می‌باشد.

این آئین نامه بتصویب کمیته اعظم لژ اعظم اسکاتلند رسیده و اجازه اجرای آن داده شده است.

لژهای تابع

ماده ۱۴۴- هرگاه عده‌ای از استادان منظم بنائی آزاد که تعداد آنها از هفت نفر کمتر نباشد بخواهند لژ تابع جدیدی تأسیس کنند می‌توانند بوسیله یک درخواست دلالی که به موجب آن شائق ایجاد چنین لژ جدیدی هستند اظهار داشته و از لژ اعظم استدعا کنند آنها را بصورت یک لژ منظم در آورده و به آنها فرمان لازم را اعطا نماید.

ماده ۱۴۵- درخواست کنندگان لژ جدید باید به‌ضمیمه درخواست خود توصیه‌ای ممضی به امضای استاد ارجمند و سرپرستان لاقول دولژ تابع دیگر واقع در ایالت یا ناحیه‌ای که لژ جدید را می‌خواهند در آن تأسیس کنند تقدیم دارند. استاد ارجمند و سرپرستان توصیه‌کننده باید قبلاً موافقت لژهای خود را جلب کرده باشند. این درخواست باید مورد تأیید لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای مربوطه بوده و در صورتیکه محل پیشنهادی در منطقه مرکزی باشد مورد تأیید کمیته منطقه مرکزی واقع گردد و در صورتیکه درخواست برای تأسیس لژی داده شود که محل پیشنهادی آن خارج از منطقه مرکزی بوده در قلمرو هیچ لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای نباشد باید توصیه‌استاد ارجمند و سرپرستان دولژ که در نزدیکی محل لژ پیشنهاد شده

واقع باشند ضمیمه گردد. توصیه مزبور پس از جلب موافقت لژهای مربوطه صادر خواهد شد .

ماده ۱۴۶ - هر فرمان مورخ بتاریخ اعطاء آن بوده و ترتیب تقدم لژهای تابع از این رو تعیین می گردد کلیه فرامین باید بوسیله دبیر اعظم در دفتر ثبت فرامین لژ اعظم ثبت گردد .

ماده ۱۴۷ - حقوقی که باید بابت هر فرمان به لژ اعظم تأدیبه شود در بند ۴ قسمت اول از فهرست اول تعیین گردیده و این مبلغ بایستی در موقع تسلیم درخواست به دبیر اعظم پرداخت گردد هر يك از برادران واجد شرایطی که درخواست فرمان می کنند بعد از صدور فرمان باید حقوق مخصوص مذکور در بند ۵ قسمت اول از فهرست اول را به لژ اعظم پرداخت کنند . همچنین باید حقوق مذکور در بند ۱۰ قسمت سوم از فهرست اول به لژی که تأسیس می شود بپردازد .

ماده ۱۴۸ - مراقبت در حفاظت کامل فرمان يك لژ وظیفه خاص استاد ارجمند می باشد. هرگاه فرمان يك لژ مفقود - معدوم یا مورد تصرف غیر قانونی واقع شود صدور المثنی ممکن است از طرف کمیته اعظم اجازه داده شود و برای صدور المثنی حقوق مذکور در بند ۱۴ قسمت اول از فهرست اول باید پرداخت گردد. این المثنی باید به اعضای استاد بنای اعظم و دبیر اعظم برسد و دارای همان قوت و اعتبار نسخه اصلی خواهد بود. تقاضای صدور المثنی فرمان باید کتبی بوده و اظهار نامه ای که طبق مقررات تنظیم شده باشد مشعر بر جریان واقعه و علت احتمالی فقدان - معدوم شدن یا تصرف غیر قانونی فرمان ضمیمه درخواست باشد . این اظهار نامه باید توسط استاد ارجمند و سرپرستان لژ در مقابل يك قاضی عالی مقام دادگاه بخش - دفتر خانه اسناد رسمی یا قنصل انگلستان تنظیم شده باشد و در صورت فوت یا غیبت افسران فوق الذکر اظهار نامه مزبور به همان ترتیب توسط پنج برادری که به این منظور از طرف لژ به آنها اجازه داده شده است تنظیم خواهد شد .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ماده ۱۴۹ - يك لژ قبل از این که بتواند طبق فرمان خود عمل نماید باید تقدیس گردد هرگاه فرمانی برای تأسیس لژ در ناحیه ای اعطاء شود که لژ اعظم ایالتی یا ناحیه ای در آن وجود نداشته باشد لژ اعظم در این حال برادر واجد شرایطی را تعیین خواهد نمود که آن لژ را تقدیس نماید .

ماده ۱۵۰ - فرمان لژ باید در تمام مدت هر جلسه در اطاق لژ موجود و برای ملاحظه برادران باز باشد و چنانچه فرمان در اطاق لژ نباشد جلسه قابل تشکیل نخواهد بود. فرمان-کتب - اوراق - زیورآلات - البسه و اثاثیه پیرایشی يك لژ قابل انتقال به غیر نمی باشند . چنانچه اکثریت اعضاء يك لژ از آن خارج شوند اختیار ادامه دادن کار آن بدست اقلیت خواهد افتاد ولی چنانچه عده برادران واجد شرایط از هفت نفر کمتر شود لژ را می توان در حال توقف اعلام کرد و در این صورت فرمان-کتب- اوراق- زیورآلات - البسه- اثاثیه پیرایشی و موجودی های صندوقها (که شامل صندوق مقرربهای سالیانه و صندوق خیریه نیز خواهد بود) به لژ اعظم مربوطه تخصیص یافته فوراً منتقل شده و تحویل لژ اعظم خواهد گردید. هرگاه فرمان کتب - اوراق - زیورآلات- البسه - اثاثیه پیرایشی و وجوه صندوقها از طرف يك یا چند نفر از اعضاء خاندان اسکانلند غصب شود آن شخص یا اشخاص معلق یا اخراج خواهند شد. دبیر اعظم - دبیر اعظم ایالتی یا ناحیه ای یا هر يك از اعضاء باقیمانده لژ در حال توقف که این ماموریت به او داده شود می توانند از طرف لژ اعظم از محاکم حقوقی درخواست کنند تا حکم استرداد اموال فوق الذکر و پرداخت وجوه مزبور را به لژ اعظم صادر نماید .

يك لژ در حال توقف ممکن است توسط لژ اعظم ایالتی یا ناحیه ای احیاء گردد و برای این منظور باید لااقل هفت نفر از برادران واجد شرایط که ساکن ایالت یا ناحیه مربوطه بوده و یا (چنانچه در آن ناحیه لژ اعظم ایالتی یا ناحیه وجود نداشته باشد) در داخل یا در نزدیکی حوزه محل لژ پیشنهادی سکون داشته

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

باشند درخواست احیاء لژ در حال توقف را بنمایند مشروط بر این که یکی یا بیشتر از اعضای لژ در حال توقف در این درخواست شرکت نماید.

ماده ۱۵۱ - هر لژ تابع برای تشکیل جلسات خود باید دارای محل یا محل های ثابت باشد که طبق ترتیب مقرر در ماده ۱۶۱ این قانون به تصویب رسیده باشد و تغییر این مکان یا امکان نیز باید به همان ترتیب به تصویب برسد.

ماده ۱۵۲ - در صورتی که اوضاع و احوال ایجاب نماید لژ اعظم ایالتی یا ناحیه ای و در منطقه مرکزی کمیته منطقه مرکزی برای نقاطی که لژ اعظم ایالتی یا ناحیه ای وجود ندارد کمیته اعظم می تواند اجازه دهد که لژی جلسه یا جلسات خود را در محل دیگری در همان شهر یا منطقه تحت شرایط و محدودیت هایی که از طرف مقام اجازه دهنده مقرر می شود تشکیل دهد.

ماده ۱۵۳ - لژها از تشکیل هر نوع جلسه در روز های یکشنبه ممنوعند مگر اینکه موضوع جلسه نیایش خداوند یا مجلس تذکر یا تشییع جنازه یا یک برادر باشد.

ماده ۱۵۴ - هر لژ تابع باید قبل از شروع هر سال از لژ اعظم تقاضای تجدید اجازه نامه خود را برای آن سال بنماید و این اجازه نامه باید تا اول ژانویه واصل شده باشد. اجازه نامه مزبور برای لژ متضمن این امتیاز است که می تواند طرف دوازده ماهی که به ۳۱ دسامبر همان سال ختم می شود، جلسات ماسونی خود را با صحنه لژ اعظم و تحت سرپرستی آن تشکیل دهد. این اجازه نامه باید قبل از اول ژانویه هر سال مبلغ تعیین شده در بند ۶ قسمت اول از فهرست اول را پرداخت نماید. این حقوق شامل حقوق نمایندگی در لژ اعظم و بهای نسخ خلاصه مذاکرات لژ اعظم و حقوق هر نماینده باوکیل لژ در لژ اعظم خواهد بود.

ماده ۱۵۵ - برای اینکه لژی استحقاق دریافت گواهینامه کار سالیانه خود را پیدا کند باید اقرارنامه ای به امضای استاد ارجمند و دبیر لژ (و درغیاب آنها به امضای دو نفر از افسران لژ که از طرف لژ مجاز شده باشند) برای دبیر اعظم

فرستاده شود مشعر بر این که با ضامن دادن شرافت خودشان بعنوان بنایان آزاد اعلام می‌دارند که لژ حقیقتاً به نام یک لژ بنائی آزاد دایر و دقیقاً طبق این قوانین اداره می‌شود و همچنین مواد فرمان اعطاء شده از طرف لژ اعظم بنحو شایسته رعایت شده و کاملاً طبق این قوانین رفتار می‌شود.

ماده ۱۵۶ - لژهای تابع می‌توانند برگهای انتقال را طبق نمونه مخصوصی که قبلاً از عضویت تأخیر کرده است شناخته خواهد شد طرف لژ اعظم در مقابل حقوق مذکور در بند ۱۷ قسمت اول از فهرست اول در اختیار آنها گذاشته شده است به اعضا واجد شرایط بدهند. این مبالغ طبق مصوبات کمیته اعظم می‌باشد. برگ انتقال باید به امضای استاد ارجمند و دبیر لژ صادرکننده آن رسیده و از طرف دبیر اعظم نیز تأییداً امضاء شده باشد. این برگ در لژی که برادر متقاضی به آن منتقل می‌شود نگاهداری می‌گردد.

برگ انتقال تا مدت ۱۲ ماه از تاریخ صدور دارای اعتبار است و چنانچه در ظرف این مدت برای عضو شدن در لژ دیگری از آن صرف نظر نشود عضویت کامل برادر استفاده کننده در لژ صادر کننده برگ انتقال ابقاء می‌گردد و مانند عضوی که در پرداخت حق شد. [کذا]

ماده ۱۵۶ - الف - عضو یک لژ تابع می‌تواند از عضویت خود به وسیله اعلامیه کتبی که به دبیر می‌دهد استعفا دهد و چنانچه دارای وضع مرتب بوده و در تاریخ استعفای خود مورد بازخواست‌های ماسونی نباشد لژ می‌تواند یک گواهی استعفا به ترتیب و فورمی که از طرف لژ اعظم تعیین گردیده است به او بدهد و حقوق مربوط به برگ استعفا مانند حقوق مربوط به برگ انتقال است که در ماده ۱۵۶ بالا ذکر گردیده و توسط کمیته اعظم تعیین شده است. گواهی استعفا باید به امضای استاد ارجمند و دبیر لژ رسیده و دارای امضای تأییدی دبیر اعظم باشد. برادری که از یک لژ استعفا داده و بخواهد مجدداً عضویت همان لژ پذیرفته شود باید در خواست کتبی طبق فورم مقرر بدهد این در خواست باید به امضای دو نفر از برادران واجد شرایط یکی

بعنوان پیشنهاد کننده و دیگری بعنوان تأیید کننده رسیده باشد. این درخواست در جلسه عادی لژ قرائت و فوراً به کمیته تحقیق برای رسیدگی و گزارش ارجاع می‌گردد و سپس نسبت به آن به نحو مقرر در ماده قانون ۱۸۰ با مهره رأی گرفته خواهد شد و در صورتیکه مخالفی نباشد در خواست کننده مجدداً عضویت پذیرفته می‌شود و باید حقوق مذکور در بند ۹ قسمت سوم از فهرست اول یا هر مبلغ بیشتری را که در آئین نامه داخلی لژ مقرر شده باشد در موقعی که مجدداً جزو اعضاء لژ محسوب می‌گردد پرداخت نماید.

ماده ۱۵۷ - لژهای تابع منحصرأ می‌توانند در درجات کارآموزی - کاریاری (که متضمن مارک نیز می‌باشد) و در درجه استادی و همچنین برای انجام تشریفات تنصیب استاد ارجمند کارکنند و کارکردن در درجات دیگر برای آنها اکیداً ممنوع می‌باشد و نیز لژهای تابع بهیچ‌گونه تشکیلاتی را که جنبه ماسونی به خود گرفته ولی از طرف لژ اعظم یا سازمان ماسونی اعظم دیگری به رسمیت شناخته نشده است مورد توجه و اعتنا قرار دهند.

ماده ۱۵۸ - عضو يك لژ نمی‌تواند بهیچ عنوان در انجام مراسم هیچ درجه با آئین یا نظامی که ادعای ماسونی بودن داشته ولی از طرف لژ اعظم یا لژهای اعظم وابسته و شناخته شده مجاز تشخیص نشده باشد بعنوان مهمان یا هر عنوان دیگری مرادده نماید. هر برادری که برخلاف این قانون رفتار کند معلق یا اخراج خواهد شد.

ماده ۱۵۹ - مارک فقط به استادان بنائمی آزاد که اسامی آنها در دفاتر لژ اعظم ثبت شده باشد اعطا می‌گردد و به برادرانی که تابع سازمان ماسونی دیگری باشند قبل از اینکه نام آنها بعنوان عضو ملحق شده در دفاتر لژ اعظم ثبت شود اعطاء نخواهد شد ولی يك لژ تابع مجاز است که خواهش لژ تابع دیگری را مبنی بر اعطای مارک بدون الحاق به یکی یا بیشتر از اعضاء آنها بپذیرد و این کار فقط در صورتی ممکن است که در خواست کتبی به اعضاء استاد ارجمند و سرپرستان لژ درخواست

کننده به لژ اعطاء کننده مارك برسد و این درخواست در صورت جلسات هر دو لژ باید درج گردد .

ماده ۱۶۰ - لژ تابع می تواند در آئین نامه داخلی خود حقوقی برای مارك مقرر بدارد مشروط بر این که از مبلغ تعیین شده در بند ۳ (الف) از قسمت سوم از فهرست اول کمتر نباشد چنانچه به منظور فوق حقوقی در آئین نامه پیش بینی شده باشد حقوق مذکور در بند ۳ (ب) از قسمت سوم فهرست اول دریافت خواهد شد . هر برادر قبل از اینکه مارك به او اعطاء شود باید حقوق مذکور در بند ۱۰ قسمت اول از فهرست اول را برای ثبت دبلم برادری که مارك به او اعطاء شده به لژ اعظم پرداخت نماید .

ماده ۱۶۱ - به استثنای موادی از این قوانین که منحصراً مربوط به لژ اعظم - کمیته اعظم - لژ اعظم ایالتی یا ناحیه ای بوده (و قابل عمل در لژهای تابع را با تغییرات لازم جهت انطباق تنظیم خواهد نمود) و در مورد لژهای تابع عنوان (جلسه عادی) جایگزین اصلاح (جلسه ارتباطیه فصلی) می شود هر قسمت از آئین نامه های داخلی که با این قوانین و آئین نامه عمومی (مندرج در فهرست دوم که شامل تمام لژهای تابع می باشد) مغایرت داشته باشد بلا اثر خواهد بود. آئین نامه داخلی برای هر لژ جز در موارد زیر ضرورت نخواهد داشت .

تعیین محل یا محل های جلسات - طرز دعوت جلسات - تاریخ و ساعات جلسات عادی (که شامل جلسات مربوط به انتصابات - انتخابات و تنصیب افسران نیز می باشد) افسران لژ - کمیته ها - ممیزین حساب و انتصاب آنها . حق الزحمه افسران - اداره سندوق های مختلف و جوه لژ - حفظ و اداره اموال انتقالی یا غیر منقول و به کار انداختن سایر سرمایه های لژ - ورودی ها و سایر حقوق مبلغ حقوق عضویت سالیانه اعضا و مبلغ مربوط به حقوق عضویت یکجا (در صورتی که پرداخت حقوق عضویت را برای یک مرتبه و یکجا مجاز تشخیص دهند) و همچنین کلیه موضوعات دیگری که بنابه تجویز کمیته اعظم باید در آئین نامه داخلی تکلیف آنها معین گردد آئین نامه داخلی

و از طرف دیگر اعظم نیز تأیید امضاء شده باشد . این برگ در لژی که برادر متقاضی به آن منتقل می شود نگاهداری می گردد .

برگ انتقال تا مدت ۱۲ ماه از تاریخ صدور دارای اعتبار است و چنانچه در ظرف این مدت برای عضو شدن در لژ دیگری از آن صرف نظر نشود عضویت کامل برادر استفاده کننده در لژ صادر کننده برگ انتقال ابقاء می گردد و مانند عضوی که در پرداخت حق شد . [گذا]

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لژها و تجدید نظر یا اصلاح آن در مرحله اول محتاج به موافقت و تصحیح از طرف لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای و در منطقه مرکزی محتاج به موافقت و تصحیح کمیته منطقه مرکزی می‌باشد و سپس باید برای تصویب به کمیته اعظم تقدیم گردد.

در مواردی که لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای وجود ندارد آئین‌نامه‌های داخلی باید برای تجدید نظر و تصویب مستقیماً به کمیته اعظم تقدیم گردد. از تمام آئین‌نامه‌های داخلی تصویب شده باید دو نسخه چاپی به لژ اعظم ارسال گردد و همچنین دو نسخه به لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای (در صورت وجود) یا به کمیته منطقه مرکزی (در صورتیکه لژ مربوطه تابع لژ اعظم منطقه مرکزی باشد) ارسال خواهد شد.

ماده ۱۶۲ - تعداد جلسات عادی یک لژ در هر سال مالی جهت اعطاء درجات (یا مارک) نباید از بیست و پنج جلسه تجاوز نماید. استادارجمند یک لژ و درغیاب او استادارجمند قبلی یک قائم‌مقام یا معاون استاد ارجمند اختیار دارد اجازه دهد جلسات فوق‌العاده یا مخصوص برای هر موضوع که با مقررات وفق دهد تشکیل گردد. عدد جلسات فوق‌العاده یا مخصوص که یک لژ می‌تواند برای اعطاء درجات یا مارک ظرف دوازده ماه تشکیل دهد نباید از تعداد جلسات عادی آن لژ در همان مدت تجاوز نماید.

ماده ۱۶۳ - هر لژ باید دارای مجموعه‌ای از دفاتر زیر باشد که

عبارتند از :

- ۱ - دفتر درخواستهای عضویت که دارای فهرست نیز می‌باشد . ۲ - دفتر ثبت صورت جلسات . ۳ - دفتر صورت اسامی اعضاء . ۴ - دفتر ثبت حضور اعضاء . ۵ - دفتر چک قبوض رسید وجه . ۶ - دفاتر حسابهای خزانه‌داری نمونه هر یک از این دفاتر نزد دبیر اعظم برای راهنمایی لژها نگاهداری می‌شود .

ماده ۱۶۴ - دفاتر لژهای تابع باید همه ساله از طرف لژ اعظم توسط استاد لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای یا بوسیله برادرانی که از طرف آنها تعیین شوند مورد رسیدگی قرار گیرد و در منطقه مرکزی این رسیدگی از طرف کمیته منطقه مرکزی

انجام می‌گیرد اشتباه با غلط یا از قلم افتادگی که در دفاتر روی داده باشد باید اصلاح گردد.

ماده ۱۶۵ - هر لژ تابع ملزم است يك نسخه چاپی از آخرین چاپ این قوانین داشته باشد و اعضاء لژ می‌توانند در مواقع لازم این امر را بازرسی نمایند. بهر داوطلب در موقع ورود و بهر عضو سازمان ماسونی دیگر در موقع الحاق يك نسخه از چاپ اختصاری این قوانین که تحت نظر کمیته اعظم تهیه و در اختیار لژهای تابع گذاشته شده است به بهائی که از طرف کمیته اعظم تعیین می‌گردد داده می‌شود. این چاپ اختصاری باید فهرستهای اول و دوم را به طور کامل حاوی باشد.

ماده ۱۶۶ - هر لژ تابع باید در سال يك جلسه برای انتخاب افسران خود تشکیل دهد در این جلسه باید لااقل هفت عضو واجد شرایط حضور داشته باشند مگر در مورد لژهای واقع در خارج که ممکن است نسبت به تقلیل تعداد مزبور از استاد بنای اعظم یا از استاد اعظم تاحیه معافیت گرفته شده باشد.

در این انتخابات (و در انتخاب تمام کمیته‌هایی که صرفاً برای موضوعات ماسونی تشکیل می‌گردد) کارگاه باید در درجه سوم کار کند. فقط اعضاء واجد شرایط حق شرکت و رأی‌دادن و انتخاب شدن یا منصوب شدن برای سمتهای افسری و عضویت کمیته‌ها را خواهند داشت.

انتخابات مزبور باید در يك جلسه تمام شود و نباید به تعویق انداخته شود.

در مدتی که انتخابات به عمل می‌آید يك نسخه از این قوانین باید روی میز باشد و این امر در صورت مجلس قید گردد. این مقررات در مواردی نیز که در ظرف سال محل خالی یکی از انتخاب‌شدگان اشغال می‌گردد لازم‌الاجرا خواهد بود. هرگاه يك لژ جلسات جداگانه برای نامزدی و برای انتخاب افسران داشته باشد فاصله این دو جلسه باید لااقل شش‌روز تمام (بجز روز تعیین نامزدها و روز

انتخابات) باشد.

ماده ۱۶۷ - اعضاء ملحق شده به يك لژ برای اینکه بتوانند در انتخاب افسران شرکت نموده یا به عنوان افسر یا عضو کمیته‌ای انتخاب یا منصوب شوند باید لااقل در جلسه‌ای که چهارده روز قبل از جلسه نامزدی افسران تشکیل یافته است به عضویت لژ پذیرفته شده باشند.

ماده ۱۶۸ - هر لژ تابع باید دارای افسران زیر باشد: استاد ارجمند - قائم مقام استاد ارجمند - معاون استاد ارجمند - سرپرست اول - سرپرست دوم - دبیر - خزانه‌دار - امین خیریه - راهنمای اول - راهنمای دوم - نگهبان داخلی و نگهبان خارجی. استاد ارجمند قبلی خود بخود افسر لژی می‌باشد يك لژی می‌تواند چنانچه عادت با سنت آن بوده و با این قوانین مغایر نباشد پستهای افسر دیگری داشته باشد. هیچ لژی نمی‌تواند استاد ارجمند مارک یا افسران دیگر برای درجه مارک انتخاب نماید مگر اینکه موضوع در فرمان آن ذکر شده باشد و کارهای این درجه و وظیفه استاد ارجمند لژ بوده و باید بوسیله او یا برادرانی که استاد ارجمند برای این کار انتخاب بنماید انجام پذیرد.

ماده ۱۶۹ - هر عضو واجد شرایط لژ می‌تواند برای انتخاب شدن جهت هر يك از پست‌های افسری انتخابی در آن لژ نامزد گردد به استثنای مواردی که معافیت از کمیته اعظم گرفته شده باشد. هیچ برادری نمی‌تواند در بیش از يك لژ در يك موقع استاد ارجمند باشد و یا در يك لژ دو منصب را اشغال کند و یا اینکه در آن واحد در دو لژ از يك ایالت یا ناحیه عهده دار سمت افسری باشد ولی هیچ يك از این ممنوعیت‌ها شامل پست نگهبان خارجی و عضویت کمیته‌ها در لژهای تابع نخواهد بود و معافیت مزبور در نواحی واقع در خارجه از استاد اعظم آن ناحیه باید اخذ شود.

ماده ۱۷۰ - هر لژ تابع باید روز ثابتی را برای تنصیب سالیانه افسران خود داشته باشد و در این جلسه (جز در مورد لژهای واقع در خارج که می‌توانند

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

باجازۀ استاد بنای اعظم یا استاد اعظم ناحیه‌ای از این قاعده معاف شوند (باید لااقل هفت عضو و اجده رابط حضور داشته باشند و برادری که به سمت افسر انتخاب یا تعیین می‌شود نمی‌تواند قبل از انجام مراسم تنصیب به این عنوان عمل نماید .
 ماده ۱۷۱ - هر لژ تابع در روز تنصیب سالیانه باید برای صندوقهای خیریه لژ اعظم وجوهی جمع آوری نماید . وجوه مزبور در هر سال بنا به تصمیم کمیته اعظم ممکن است کلاً یا جزئی برای يك یا چند صندوق مخصوص از صندوقهای فوق اخذ گردد و قبل از جمع آوری این وجوه استاد ارجمند باید بوسیله بیان خود کمک به صندوقهای خیریه مزبور را به برادران توصیه نماید . تمام آنچه به این عنوان جمع آوری می‌شود باید بدون تأخیر توسط خزانه‌دار لژ برای لژ اعظم ارسال شود و به حساب مذکور در بند ۲۳ قسمت اول از فهرست اول تخصیص یابد و صورت اسامی لژها و اغانای ارسالی آنها ضمن گزارش لژ اعظم در ماه مه هر سال انتشار خواهد یافت .

ماده ۱۷۲ - دبیر هر لژ باید ظرف یکماه از تاریخ انتخابات سالیانه افسران اسامی و نشانی‌های استاد ارجمند - سرپرستان - دبیر و خزانه‌دار را برای دبیر اعظم ارسال دارد و در غیر این صورت هیچ نماینده لژ مجاز نخواهد بود که در جلسات لژ اعظم به این سمت حاضر شده و رأی بدهد .

ماده ۱۷۳ - عنوان استاد ارجمند در لژهای تابع «حضرت ارجمند» و عنوان سرپرستان «... ارجمند» می‌باشد .

ماده ۱۷۴ - در غیاب استاد ارجمند و استاد ارجمند قبلی یکی از استادان ارجمند پیشین بر حسب تقدم یعنی هر کدام که تاریخ اشغال کرسی ریاست او مقدم باشد ریاست لژ را عهده‌دار خواهد شد و در غیاب تمام آنها قائم مقام یا معاون استاد ارجمند کرسی ریاست را اشغال خواهد نمود و هیچ افسر یا برادر نمی‌تواند شاغل کرسی ریاست گردد . در موقع اعطاء درجات استاد ارجمند یا برادری که ریاست می‌کند می‌تواند به سایر افسران یا برادران اجازه دهد قسمتهائی از ریشول را که

معمولا توسط استاد ارجمند اجرا می‌شود انجام نماید ولی در هر حال سوگند باید توسط استاد ارجمند یا استاد ارجمند پیشین - قائم مقام یا معاون استاد ارجمند با یکی از سرپرستان اول یا دوم لژ یا توسط استاد منصیب شده لژ دیگری که تابع لژ اعظم بوده یا تابع يك لژ اعظم وابسته باشد انجام پذیرد .

ماده ۱۷۵ - هر داوطلب ورود (به درجه اول) یا الحاق باید تقاضانامه‌ای حاوی اسم - شغل - تاریخ و محل تولد - ملیت و محل سکونت خود را به لژ تابع تسلیم نماید و در همان تقاضانامه نکات زیر باید اعلام گردد :

۱ - آیا قبلا تقاضانامه‌ای برای ورود در یکی از لژهای زیر نظر لژ اعظم یا زیر نظر لژ اعظم وابسته تقدیم داشته است ؟ و در این صورت چه وقت و به کدام لژ با لژها .

۲ - آیا قبلا تقاضایی آورده شده است؟ و در این صورت چه وقت و از طرف کدام لژ یا لژها؟ چنانچه تقاضانامه‌ای به لژی داده و بعداً آن را پس گرفته است باید این موضوع و دلیل استرداد تقاضا را نیز اعلام نماید هر تقاضانامه باید به اعضای داوطلب و دو نفر از اعضاء واجد شرایط لژ تابع (یکی به سمت پیشنهاد کننده و دیگری به سمت تأیید کننده) رسیده باشد . هر داوطلب الحاق علاوه بر دیپلم یا گواهی نامه عضویت خود که از طرف لژ اعظم یا يك لژ اعظم وابسته صادر شده باشد باید یکی از مدارك زیر را ارائه دهد .

الف - برگ انتقال که روی نمونه منظم صادر شده باشد .

ب - و چنانچه مایل باشد در عین حال به عضویت در لژ خود باقی بماند باید گواهی نامه ممضی به امضای استاد ارجمند و دبیر لژ مربوطه مشعر بر اینکه در وضع مرتب و منظمی می‌باشد ارائه دهد و بهای این گواهی نامه از طرف کمیته اعظم تعیین می‌گردد .

ج - و اگر از لژ خود استعفا داده باشد گواهی استعفائی که طبق ماده ۱۵۶ - الف از این قوانین به او داده شده باشد ارائه دهد. درخواست ورود از شخصی که

بکلی کور یا کروال باشد و یا اینکه تقاضای او برای پذیرش در لژ دیگری هنوز مورد تصمیم قرار نگرفته است پذیرفته نخواهد شد ولی لژها مختارند درخواست ورود داوطلبانی را که يك عضو یا يك دست یا يك پای او قطع شده یا چلاق باشد بپذیرد. هر داوطلب ورود با الحاق که ظرف دوازده ماه از تاریخ اخذ رأی نسبت به او خود را برای انجام مراسم معرفی نماید باید درخواست جدیدی بدهد و نسبت به این درخواست عیناً از هر جهت همان گونه رفتار خواهد شد که نسبت به تقاضا نامه بدوی.

ماده ۱۷۶ - هیچ لژ تابعی درخواست ورود داوطلبانی را که محل اقامت دائم آنها در انگلستان یا لژ اعظم ایرلند باشد مورد توجه قرار نخواهد داد مگر این که قبلاً از استادبنای اعظم معافیت از این قاعده اخذ شده باشد - حقوق مربوط به این معافیت طبق بند ۱۶ قسمت اول از فهرست اول علاوه بر حق ورودیه باید از داوطلب اخذ گردد این ماده قانون شامل اعضاء ارتش پادشاهی انگلستان که در لیست اکتیف هستند همچنین شامل لژهای دانشگاهها و کالجها و مدارس نخواهد بود. ماده ۱۷۷ - هر لژ تابع دارای يك کمیته تحقیق خواهد بود که اعضاء آن عبارتند از:

استاد ارجمند - استاد ارجمند قبلی - سرپرستان دبیرخانه‌دار و لااقل دو نفر دیگر از اعضاء واجد شرایط لژ که در جلسه انتخابات سالیانه بنا بر جلسه تنصیب افسران تعیین می‌گردد و حد نصاب برای تشکیل کمیته چهار نفر می‌باشد. کلیه درخواست‌های ورود یا الحاق باید در جلسه لژ قرائت شود و فوراً به کمیته تحقیق ارجاع گردد.

ماده ۱۷۸ - وظائف کمیته تحقیق عبارت است از: تحقیق کامل نسبت به اخلاق و صفات داوطلبان. مصاحبه با پیشنهاد دهنده و تأییدکننده راجع به اینکه از چه تاریخ داوطلب را شناخته و چه مناسبات و موجباتی باعث شده که نسبت به اخلاق و شایسته بودن او جهت عضویت اطمینان حاصل نماید.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مکاتبه با هر لژی که احیاناً تقاضانامه داوطلب را برای عضویت دریافت داشته ولی رد کرده است و نیز با هر لژی که داوطلب قبلاً به آن تقاضانامه داده و سپس مسترد داشته است. مصاحبه با خود داوطلب و در مورد داوطلب ورودی که کمتر از سه سال قبل از تاریخ تقاضانامه در ایالت یا ناحیه‌ای که لژی در آن واقع است یا در نزدیکی آن لژی سکونت باشغل داشته‌است باید از لژ مزبور و یا از هر منبع دیگری که مورد قبول کمیته اعظم یا دبیر اعظم واقع شده باشد تحقیقات لازم بعمل آید. کمیته تحقیق باید کلیه جریانات خود را در صورت مجالسهای خود قید نموده و نگهداری نماید و نتیجه تحقیقات خود را به لژ گزارش دهد. مادامی که گزارش کمیته تحقیق نرسیده است هیچ درخواست عضویتی مورد توجه لژ واقع نخواهد شد و این گزارش باید در ظرف دوازده ماه داده شود. در مورد لژهای تابع واقع در خارج رعایت مقررات مذکور در این ماده راجع به داشتن سه سال سکونت - باشغل یا کار ضرورت نخواهد داشت ولی در این موارد لژهای اعظم ناحیه (و در نقاطی که لژ اعظم ناحیه‌ای نباشد) کمیته اعظم مقرراتی را برای تحقیقات شایسته بدانند می‌تواند برقرار نماید.

ماده ۱۷۹ - پس از آنکه کمیته تحقیق گزارش خود را که مربوط به درخواست داوطلب است تکمیل و بدبیر لژ تسلیم نمود این گزارش باید به اطلاع اعضاء لژ برسد. درخواست ورود فقط در جلسه عادی لژ مطرح و بامهره نسبت به آن رأی گرفته خواهد شد. فاصله بین قرائت درخواست داوطلب (که طبق ماده ۱۷۷ به عمل می‌آید) و اخذ رأی به آن نباید از چهارده روز کمتر باشد. و فاصله بین تاریخ وصول گزارش کمیته تحقیق به لژ و تاریخ اخذ رأی نباید از هفت روز کمتر باشد و بین تاریخ اخذ رأی و موقع انجام تشریفات ورود به درجه اول نباید کمتر از چهارده روز فاصله باشد. در محاسبه هر یک از فاصله‌های چهارده روز و هفت روز مذکور در این ماده روز چهاردهم و روز هفتم جزء مدت محسوب می‌گردد.

ماده ۱۷۹ الف - ۱ - چنانچه خبر تشکیل جلسه‌ای که درخواست ورود طبق

ماده ۱۷۹ در آن طرح و اخذ رأی بعمل می‌آید به وسیله دعوت نامه یا اطلاعیه داده شد این دعوت نامه یا اطلاعیه باید لااقل پنج روز قبل از جلسه بهره‌بردار واجد شرایط تسلیم و یا برای او به پست داده شود و باید حاوی اسم - شغل - تاریخ - محل تولد - ملیت و محل سکونت داوطلب بوده و اسامی پیشنهادکننده و تأییدکننده را نیز دربر داشته باشد.

۲- چنانچه دعوت بوسیله آگهی بعمل آید باید روزنامه‌ای که آگهی در آن درج می‌شود لااقل چهار و هشت ساعت قبل از ساعت تشکیل جلسه در محل انتشار یابد و کلمه رأی بامهره باید در اعلام قید گردد.

۳- در لژهایی که دعوت بوسیله اطلاعیه - دعوتنامه یا آگهی در روزنامه معمول نیست طرح تقاضای ورود و اخذ رأی نسبت به آن در جلسه عادی بعمل می‌آید که به فاصله لااقل چهارده روز از تاریخ قرائت تقاضانامه در جلسه عادی و هفت روز از تاریخ وصول گزارش کمیته تحقیق به دبیر لژ تشکیل شده باشد. در صورتیکه گزارش بدیوبی دبیر لژ از مدت هفت روز فوق به دبیر لژ واصل شده باشد وصول گزارش کمیته تحقیق در جلسه منظم عادی که قبل از انقضای هفت روز مزبور تشکیل گردیده است به اطلاع لژ خواهد رسید و تذکر داده خواهد شد که این گزارش و درخواست مربوط توأمأ در جلسه منظم بعدی طرح و مورد اخذ رأی واقع خواهد شد.

ماده ۱۸۰- در جلسه‌ای که درخواست معارض می‌شود گزارش کمیته تحقیق قرائت و سپس نسبت به آن با مهره اخذ رأی بعمل می‌آید کلیه درخواستهایی که به کمیته تحقیق ارجاع می‌شود باید گزارش آن داده شود و نسبت به آن اخذ رأی بعمل آید مگر آنکه موضوع از طرف لژ مسترد و خارج شده باشد. تصمیم لژ نسبت به درخواست هر داوطلب باید توسط دبیر لژ کتباً به او اعلام گردد. سه مهره سیاه مانع ورود داوطلب می‌گردد ولی لژهای واقع در خارجه می‌توانند در آئین - نامه داخلی خود مقرر بدارند که دو مهره سیاه مانع ورود خواهد بود. در مواقع ندرت نسبت به تشیخه اخذ رأی بشرط اینکه بلافاصله عمل شود ممکن است اخذ-

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

رأی یکبار تجدید گردد. فقط اعضاء واجد شرایط لژ حق دادن رأی دارند قبل از انجام مراسم ورود یا الحاق هم داوطلب وهم پیشنهادکننده و تأییدکننده او باید دفتر مخصوص ثبت درخواستها را امضاء نمایند.

ماده ۱۸۱- سن داوطلب باید در موقع درخواست ورود لااقل بیست و یک سال باشد به استثنای پسران استادان بنایان آزاد تابع لژ اعظم که می توانند بعد از رسیدن به هیجده سالگی تقاضای ورود بدهند.

ماده ۱۸۲- در موقع ورود یا الحاق از یک لژ اعظم وابسته هر داوطلب باید شرافت خود را ضامن دهد که حافظ این قوانین بوده و از آئین نامه داخلی لژی که در آن وارد یا به آن ملحق می شود اطاعت خواهد نمود.

ماده ۱۸۳- هیچ داوطلب ورودی با کمتر از میزان حقوق مقرر در بند یک قسمت سوم از فهرست اول پذیرفته نخواهد شد و این مبلغ به او حق می دهد درجات کارآموزی کاربری (توأم با مارک که مستلزم پرداخت حقوق اضافی مذکور در ماده ۱۶۰ نیز می باشد) و همچنین درجه استادی را بگیرد تمام حقوق مذکور در فوق باید قبل از ورود پرداخت شود بدون اینکه به هیچ دلیل چیزی از آن کسر و یا به تعویق انداخته شود حقوقی که در موقع الحاق به لژ تابع پرداخت شود عبارت است از مبلغ مذکور در بند ۲ قسمت سوم از فهرست اول علاوه بر آن (در صورتیکه آئین نامه داخلی لژ مقرر داشته باشد) مازاد حقوق ورودی لژی که می خواهد به آن ملحق شود نسبت به حقوق ورودی لژی که عضو آن بوده بابرک انتقال از آن دریافت داشته است.

ماده ۱۸۴- ورود مجانی در خاندان و الحاق مجانی به لژها ممنوع است.

ماده ۱۸۵- هر لژ تابع باید برای هر داوطلب که وارد می کند مبلغ معینی که بنده قسمت اول از فهرست اول مندرج است و برای هر داوطلب که ملحق می کند مبلغ مخصوصی که در بند ۹ قسمت اول فهرست اول تعیین شده به لژ اعظم بپردازد این مبلغ باید توأم با گزارش مذکور در پاراگراف اول از ماده ۱۹۲ ظرف یکماه از تاریخ ورود یا الحاق توسط خزانه دار لژ برای لژ اعظم ارسال گردد. هر داوطلب

ورود در موقع ورود و هر دو طلب الحاق از سایر سازمانهای ماسونی در موقع الحاق باید مبلغ مذکور در بند ۱۱ قسمت اول از فهرست اول را به عنوان مشارکت مستقیم و انفرادی در صندوق عمومی لژ اعظم (ونه بعنوان حقوق اضافی به لژ تابع) پرداخت نمایند. به این مشارکت انفرادی توسط لژ تابع بحساب لژ اعظم وصول می شود و توأمأ با سایر وجوهی که باید لژ تابع پرداخت کند به لژ اعظم ارسال خواهد گردید. ماده ۱۸۶- دیپلم های اعضای پذیرفته شده در لژهای تابع فقط از طرف لژ اعظم صادر می شود.

دیپلم های واردین به درجه اول فقط بعد از آنکه به درجه استادی بنای آزاد نائل شدند صادر می گردد و دیپلم های الحاق شدگان و اعضاء مؤسس و استاد بنایان مارک فقط بعد از آنکه اسامی آنها باین عنوان در دفاتر لژ اعظم به ثبت برسد صادر خواهد شد.

ماده ۱۸۷- هر لژ تابع ملزم است از کلیه اعضاء خود (باستثنای کارآموزان و کاربران که حق اظهار عقیده و رأی ندارند) حق عضویت سالیانه ای که کمتر از مبلغ تعیین شده در بند ۱ قسمت سوم از فهرست اول نخواهد بود وصول نماید و این حق عضویت جز در صورتی که آئین نامه داخلی لژ نحوه دیگری مقرر داشته باشد باید قبل از تاریخ تشکیل جلسه سالیانه ای که افسران در آن نامزد می شوند پرداخت گردد. لژ تابع می تواند در آئین نامه داخلی اعضاء و اجد شرایط را که مدت ۲۱ سال متوالی حق عضویت سالیانه خود را پرداخته اند از پرداخت این وجوه در سالهای بعد معاف دارد. جمع وصولی حقوق عضویت سالیانه باید مبلغی که کمتر از مبلغ مذکور در بند ۶ قسمت سوم از فهرست اول نباشد برداشت و به صندوق خیریه لژ ریخته شود و بقیه را بحساب صندوق عمومی لژ منظور گردد. هر يك از اعضاء لژ از جمله کارآموزان و کاربران باید دبیر لژ را از هر تغییری که در نشانی آنها حاصل می شود مطلع سازند. ماده ۱۸۸- در صورتی که لژی دارای حقوق تخفیف بسافته بوده یا تصمیم به داشتن آن گیرد اعضاء و اجد شرایط می توانند حقوق عضویت سالیانه خود را برای

تمام عمر یکجا بپردازند و مبلغ آن باید از طرف لژ تعیین و در آئین نامه داخلی لژ ذکر گردد. و در هر حال این مبلغ نباید از حداقل حقوق تخفیف یافته که در بند ۵ قسمت سوم از فهرست اول معین شده است کمتر باشد. مبالغی که از این بابت وصول می گردد باید در حساب جداگانه نگهداری شده و قسمتی از آن که در آئین نامه داخلی لژ تعیین شده است همه ساله برداشت و به جمع وجوه حاصله از حق عضویت سالیانه اعضاء اضافه و بهمان طریق نسبت به آن رفتار گردد مشروط بر اینکه میزان برداشت مزبور در آخر هر سال مالی از نسبتی که در بند ۵ قسمت سوم از فهرست اول تعیین شده است زیادتر نباشد.

ماده ۱۸۹ - صندوق خیریه هر لژ تابع شامل وجوه زیر خواهد بود.

قسمت ۱ - از حقوق عضویت سالیانه به نسبتی که در ماده ۱۸۷ تعیین گردیده است. و قسمتی از وجوه برداشتی سالیانه از صندوق «حقوق تخفیف یافته» به نحوی که در ماده ۱۸۸ معین شده است و تمام وجوهی که از صندوق عمومی لژ گاه بگاه به صندوق خیریه انتقال داده شود و همچنین تمام حبه‌ها و بخششها به لژ که توسط مؤسسات یا اشخاص (چه در زمان حیات و چه بموجب وصیتنامه) از هر منبع دیگری که باشد. وجوه صندوق خیریه را نمی توان به مصرف پرداخت هزینه‌ها یا دیون لژ رسانید. این وجوه باید با امنیت سپرده شده و از سایر وجوه لژ تکلی جداگانه نگهداری شود و فقط طبق تصمیمات لژ آنها منحصراً برای امور خیریه ماسوئی اداره شده و به مصرف برسد. بکار انداختن وجوه این صندوق فقط به نحوی که با قوانین تراستهای اسکاتلند مطابقت داشته باشد ممکن می باشد و تمام سرمایه‌گذاری‌ها از این محل بنام استادار جمند و دبیر لژ و خزانه‌دار (یا امین خیریه) و جانشینهای آنها به عنوان معتمدین صندوق مزبور انجام خواهد شد ولی لژ می تواند تصمیم بگیرد که این سرمایه‌گذاری بنام هر بانکی که از طرف کمیته اعظم تصویب شده باشد یا بنام اشخاصی که از طرف آن بانک بعنوان معتمد معرفی شوند بعمل آید و وجوه صندوق خیریه باید در حساب مخصوصی در بانک ریخته شود.

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مقررات فوق در مورد هر صندوقی که نظیر آن در لژ اعظم بنام صندوق سالیانه نامیده می‌شود و همچنین در مورد هر صندوقی که از طرف لژ تابع برای منظورهای خاص خیریه‌های ماسوئی تأسیس شده یا بشود با تغییرات لازم جهت انطباق باید رعایت گردد.

ماده ۱۹۰ - تمام حسابهای بانکی لژ و رسید سپرده‌ها باید بنام لژ باشد. چکها و برائیهائی که روی این حسابها کشیده می‌شود باید به امضای دو نفر از افسران زیر باشد. استاد ارجمند - دبیر و خزانه‌دار (یا امین خیریه) - و ظهر نویسی‌ها به نفع لژ نیز به طریق فوق انجام خواهد شد.

ماده ۱۹۱ - هر برادری که در پرداخت حق عضویت سالیانه خود موضوع ماده ۱۸۷ این قانون تأخیر کننده شناخته شود حقی به دریافت اطلاعیه مربوط به دعوت جلسات را نداشته - قابل انتخاب شدن برای پست افسری و عضویت کمیته نبوده حق مداخله و دادن رأی در موضوع پرداخت‌هایی که از صندوقهای لژ می‌شود نداشته و نسبت به هر موضوعی که در لژ مطرح شود حق اظهار نظر و دادن رأی نخواهد داشت.

تأخیر پرداخت هر قدر باشد هیچگاه بابت پیش از پنج سال آن از تأخیر کننده مطالبه نمی‌شود و هیچ تخفیفی بیش از این نمی‌توان برای تأخیر کننده قائل شد مگر در لژهای واقع در خارجه آنها در صورتی که در آئین نامه داخلی لژ مقرر شده باشد که تأخیرات عضو تأخیر کننده را بتوان در مقابل مبلغ معین مذکور در آئین نامه داخلی واریز نمود ولی این مبلغ در هر حال نمی‌تواند کمتر از وجه حق عضویت سالانه آن لژ باشد. عدم پرداخت حق عضویت سالیانه هیچ برادری از حق حضور یافتن در لژ خود محروم نخواهد کرد ولی حق حضور در سایر لژها را نخواهد داشت. لژ تابع می‌تواند در آئین نامه داخلی خود تفاوتی بین حق عضویت سالیانه اعضائی که در داخل یا خارج از شعاع معینی سکونت دارند قائل شود مشروط بر اینکه در هر صورت حد اقل تعیین شده برای حق عضویت سالیانه هر عضو از آنچه در ماده

۱۸۸۷ این قانون مقرر شده است کمتر نباشد.

ماده ۱۹۲ - هرکس در لژ تابع وارد یا به آن ملحق می‌شود باید ناعه او در دفاتر لژ اعظم ثبت گردد. هر لژ تابع باید ظرف یکماه بعد از ورود بدرجه اول یا الحاق گزارشی به لژ اعظم بدهد که شامل نام، شغل و سن تازه وارد یا ملحق شونده و همچنین تاریخ اعطاء درجه با قبول الحاق و مبلغی که برای ورود یا الحاق دریافت شده است باشد به علاوه در مورد برادری که ملحق می‌شود تاریخ ثبت ناعه و شماره لژ اصلی او و همچنین تاریخ دیپلم او باید در گزارش مزبور برای لژ اعظم ذکر گردد و نیز لژ باید در ظرف یکماه از تاریخ اعطاء درجه دوم یا سوم یا اعطاء مارك به هر عضو اطلاعیه مربوطه را برای لژ اعظم ارسال دارد. هر لژ تابع ظرف سه ماه از تاریخ درخواست دبیر اعظم باید صورت اسامی تمام اعضاء واجد شرایط لژ را طبق نمونه‌ای که به تصویب کمیته اعظم رسیده باشد برای لژ اعظم ارسال دارد و همچنین در آخر هر سال از آن تاریخ روی نمونه دیگری که به تصویب کمیته اعظم رسیده باشد کلیه تغییراتی را که ظرف ۱۲ ماه از تاریخ آخرین گزارش حاصل شده است ارسال دارد.

ماده ۱۹۳ - هرگاه لژ تابعی در ارسال اطلاعیه مربوط به عضو جدید خود یا در پرداخت حقوق مربوط به او به لژ اعظم کوتاهی کند عضو ذینفع با ارائه مدرکی به دبیر اعظم مشعر بر اینکه حقوق لژ را کاملاً پرداخته است حق خواهد داشت که اسم خود را در لژ اعظم به ثبت برساند و لژ مربوط باید فوراً حقوق لازم را پرداخت نماید.

ماده ۱۹۴ - هر لژ تابع که يك سال در فرستادن اطلاعیه‌های مذکور در ماده فوق یا حقوق لژ اعظم تأخیر نماید خود به خود حق داشتن نماینده در لژ اعظم از آن سلب می‌شود و تا موقعی که این گزارشها نرسد و حقوق تأخیر شده پرداخت نگردد او از این حق محروم خواهد بود. لژی که در پرداخت حقوق لژ اعظم دو سال تأخیر نماید را کد محسوب خواهد شد ولی تجدید فعالیت آن با شرایطی که

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

لژ اعظم تعیین نماید امکان پذیر خواهد بود .

ماده ۱۹۵ - هر لژ تابع که گزارشهای خود را به لژ اعظم ندهد یا حقوق خود را نپردازد یا گزارشهای ناقص یا فریب دهنده بدهد یا سایر تعهدات مالی خود را انجام ندهد فرمان آن در معرض استرداد و ابطال قرار میگیرد یا ممکن است از مزایای ماسونی معلق شده و یا بنا به تصمیم لژ اعظم به نحو دیگری درباره آن حکم شود .

ماده ۱۹۶ - يك لژ تابع نمی تواند در يك روز بیش از يك درجه اعطاء کند و جز در مورد مارک تعداد داوطلبانی که در يك روز درجه می گیرند نباید از پنج نفر تجاوز نماید . لژ تابع نمی تواند درجه و مارک را در یکروز بدهد یا اینکه همان درجه یا مارک را بیش از یکبار در يك روز اعطاء نماید يك کارآموز را نباید به درجه کاریاری واصل کرد . و يك کاریار را نمی توان به درجه استادی ارتقاء داد مگر اینکه لااقل چهارده روز از تاریخ اعطاء درجه قبلی به داوطلب گذشته باشد . کمیته اعظم می تواند به استادان اعظم ناحیه و به استادان لژهای تابع در خارج که دارای لژ اعظم ناحیه ای نیستند اختیار معافیتی بدهد مشعر بر اینکه در صورت ضرورت اجازه دهند درجه بالاتر را در فاصله لااقل هفت روز (به جای چهارده روز) به برادران اعطاء نموده و تعیین مدت این اختیار معافیت با کمیته اعظم می باشد . در محاسبه چهارده روز و هفت روز مذکور در این ماده روز هفتم و روز چهاردهم جزء مدت های مذکور فوق احتساب خواهد شد .

ماده ۱۹۷ - چنانچه برادری هنوز عضو لژ تابع نشده و بخواهند او را به درجه کاریاری رسانیده و یا بدرجه سوم ارتقاء دهند باید قبل از انجام تشریفات درجه مزبور از طریق الحاق عضو لژ گردد و لکن لژ تابع می تواند از راه مساعدت با رعایت ماده ۱۹۶ بدون الحاق نیز کارآموز یا کاریار عضو لژ تابع دیگر را به درجه دوم رسانیده یا به درجه سوم ارتقاء دهد مشروط بر اینکه درخواست کتبی یا امضاء استاد ارجمند و سرپرستان لژ درخواست کننده برای این مساعدت رسیده باشد

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

و این درخواست باید در صورت مجلس‌های هر دو لژ درج گردد این مساعدت ممکن است در باره عضو لژ تابع هر یک از لژهای اعظم وابسته نیز به عمل آید مشروط بر اینکه طبق قرارداد با لژ اعظم متقابلاً همین مساعدت از طرف لژهای اعظم وابسته‌ای که چنین درخواستی دارند نسبت به اعضاء لژهای تابع لژ اعظم اسکانلند نیز بشود و در این مورد درخواست مربوطه باید با رعایت شرایط مذکور در فوق از طریق دبیران اعظم دو لژ اعظم به لژ تابع واصل شده باشد .

ماده ۱۹۸ - چنانچه یکی از اعضاء لژ تابع متهم به خلافی شود لژ مزبور حق دارد او را محاکمه نماید . شکایت نامه‌گویی که موضوع اتهام در آن تصریح شده باشد به وسیله نامه‌ای با پست سفارشی به آخرین نشانی معلوم به برادر متهم ابلاغ می‌شود و او می‌تواند در ظرف چهارده روز از تاریخ به پست دادن نامه مزبور یا در ظرف مدت بیشتری که در شکایت نامه تعیین شده باشد کتباً به آن پاسخ دهد . به وصول پاسخ مزبور یا در آخر مهلت مرقوم در فوق موضوع شکایت برای رسیدگی و قضاوت در جلسه عادی لژ مطرح خواهد شد . در دعوت نامه جلسه‌ای که شکایت در آن مطرح نمی‌شود باید از طرف دبیر لژ جریان شکایت و پاسخ آن (اگر رسیده باشد) و این که موضوع شکایت مورد رسیدگی و قضاوت لژ واقع خواهد شد درج گردد و در مورد جلسه‌هایی که به وسیله دعوت نامه تشکیل نمی‌گردند این جلسه به طریقی که کمیته اعظم مقرر بدارد یا دبیر اعظم از طرف آن معین کند تشکیل خواهد شد . اطلاعیه این جلسه باید لااقل چهارده روز کامل قبل از روز تشکیل جلسه به وسیله پست سفارشی به آخرین آدرس معلوم برادر متهم اعم از اینکه به شکایت نامه پاسخ داده یا نداده باشد فرستاده شود و او حق خواهد داشت در این جلسه و هر جلسه بعدی دیگری که موضوع جهت طرح در آن به تعویق افتد حضور یافته و مدافعات خود را ابراز دارد و بعد از آن که مطلب مورد رسیدگی و سنجش فرار گرفت تصمیم لژ به وسیله رأی اکثریت اعضاء واجد شرایط که نسبت به موضوع رأی داده‌اند اتخاذ می‌گردد و فقط اعضائی که در تمام جریان بحث مطلب حاضر بوده‌اند حق رأی

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دادن خواهند داشت. چنانچه شکایت وارد تشخیص شود لژ رأی خود را به صورت توییح نامه یا دادنامه‌ای بهر نحو که اکثریت آراء تصویب نماید صادر خواهد کرد معذلتك لژ يك تابع نمی‌تواند دادنامه‌ای مشعر بر اخراج صادر کند زیرا این اختیار فقط به لژ اعظم تعلق دارد ولی چنانچه اوضاع و احوال تخلف را بقدر کافی شدید و مهم نشان دهد يك لژ تابع می‌تواند به لژ اعظم توصیه کند بر اداری از خاندان اخراج گردد. رأی صادر شده از لژ باید بلافاصله کتباً به وسیله پست سفارشی به برادر مورد رأی ارسال گردد و در این نامه ذکر شود که رأی صادر شده قطعی است مگر این‌که ظرف يك ماه از تاریخ به پست‌دادن نامه اخیرالذکر به لژ اعظم ایالتی یا با ناحیه‌ای و یا به لژ اعظم (در صورتی که لژ در حوزه حاکمیت يك لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای نباشد) از آن دادنامه استیناف خواسته شود. در اوضاع و احوال خاص کمیته اعظم می‌تواند به وسیله دبیر اعظم مهلت يك ماه مقررری برای دادن استیناف را تمدید نماید.

ماده ۱۹۹ - هیچ دادنامه قبل از قطعیت نباید اجراء با منتشر گردد ولی لژ تابع اختیار دارد چنانچه به لحاظ رعایت آرامش و هماهنگی مصلحت بداند در فاصله بین صدور دادنامه و قطعیت آن برادر معلق را به جلسات خود نپذیرد.

ماده ۲۰۰ - از هر دادنامه‌ای که طبق ماده ۱۹۷ صادر شود باید فوراً اطلاعیه‌ای توسط دبیر لژ تابع برای دبیر اعظم یا دبیر اعظم لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای (بر حسب مورد) فرستاده شود. در این اطلاعیه باید گواهی شود که دادنامه صادر طبق ماده ۱۹۸ کتباً جهت برادر مورد رأی ارسال گردیده و نیز باید تاریخ به پست‌دادن نامه فوق که برای برادر مزبور فرستاده شده است در اطلاعیه ذکر گردد.

ماده ۲۰۱ - بر اداری که رأی صادره از لژ تابع (بر علیه خود را) عادلانه نمی‌داند می‌تواند ظرف مهلت مذکور در ماده ۱۹۸ به لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای و یا به لژ اعظم (بر حسب مورد) مراجعه و از آن پژوهش بخواهد بر حسب این که از هر يك از مراجع (لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای - کمیته اعظم یا لژ اعظم)

خواسته شده باشد طبق مواد ۱۲۸ - ۹۵ - ۱۰۴ تا ۱۱۱ جریان خود را طی خواهد کرد .

ماده ۲۰۲ - دادنامه صادر شده نسبت به برادری که به موقع از آن استیناف نخواست و از طرف کمیته اعظم نیز ماده ۹۵ تغییر داده نشده است به خودی خود قطعی می‌شود. مزایای ماسونی از چنین برادری سلب شده تلقی و دیگر مجاز نخواهد بود در لژ اعظم یا در هر يك از لژهای اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای و در هیچ لژ تابع حضور پیدا کند مگر این که مدت محکومیت مزبور منقضی شده و یا قطع گردد.

ماده ۲۰۳ - مدت دادنامه‌های مشعر بر تعلیق که بدون مدت صادر شده باشد فقط به وسیله لژ اعظم قابل تعیین می‌باشند .

ماده ۲۰۴ - لژهای تابع و برادران منفرداً و مجتمعاً از اینکه جریان لژ اعظم یا کمیته اعظم را به وسیله اعلان در جراید یا ارسال اطلاعیه یا گزارش به وسائل دیگر به اطلاع لژها و اعضاء خاندان برسانند ممنوعند مگر با اجازه از کمیته اعظم و از اعطاء این اجازه بدون دلیل عقلانی خودداری نخواهد شد .

ماده ۲۰۵ - برادران از استعمال علامات در بنا و لواحق محل کسب و کار خود یا دیگران ممنوعند .

همچنین از استعمال علامات ماسونی در هر اطلاعیه یا اعلامی که مستقیماً و منحصرأ مربوط به اطلاعات ماسونی و تشریفات و البسه و زیورها یا اثاثیه ماسونی نباشد ممنوع می‌باشند و نیز ممنوعند از اینکه هیچ کلمه‌ای را که به عقیده لژ اعظم یا کمیته اعظم اشاره یا دلالت بر بستگی یا بنائی آزاد دارد جزء اسم تجاری خود قرار داده یا به نام و عنوان کسب و کار خود ملحق یا مربوط نمایند .

ماده ۲۰۶ - درخواستهایی که برای کمک به صندوق‌های يك لژ تابع تهیه می‌شود در اختیار اشخاص حقیقی یا حقوقی و یا انجمن‌هایی که از اعضاء آن تشکیل نیافته باشد گذاشته نمی‌شود مگر با اجازه کمیته اعظم آنهم در صورتی که کتباً به تصویب استاد اعظم لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای یا کمیته منطقه مرکزی (بر حسب

مورد) رسیده باشد.

ماده ۲۰۷ - لژهای تابعی که با بی‌احترامی نسبت به استاد اعظم - استاد اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای و هر کس که از طرف آنها عمل می‌نماید و یا نسبت به لژ اعظم - کمیته اعظم - لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای و یا نسبت به کمیته اعظم ناحیه منطبقه مرکزی رفتار نمایند و یا طبق دستورات و قضاوت‌های آنها رفتار نکنند و یا اینکه از متابعت از هر یک از این قوانین تخلف نمایند آنها در معرض تعلیق یا ابطال قرار می‌گیرد و چنانچه در هر یک از موارد فوق بی‌احترامی یا نافرمانی از طرف یک فرد لژ باشد آن برادر در معرض تعلیق قرار خواهد گرفت.

ماده ۲۰۸ - برادر عضو لژ تعلیق یافته یا عضو لژی که فرمان آن ابطال گردیده قابل انتخاب به سمت عضو لژ اعظم یا یک لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای یا یک لژ تابع دیگر نخواهد بود مگر اینکه کتباً عدم موافقت خود را نسبت به رفتاری که منجر به تعلیق لژ یا ابطال فرمان گردیده است اظهار داشته ورد ایراد از او مورد قبول کمیته اعظم واقع شده باشد.

ماده ۲۰۹ - لژهای تابعی که دارای شرکت‌های انتفاعی وابسته به خود می‌باشند نمی‌توانند عضویت در چنین شرکت‌هایی را شرط عضویت در لژ قرار داده یا اینکه این موضوع را شرط لازم برای سمت افسری در لژ قرار دهند. لژهایی که چنین شرکت‌های انتفاعی دارند باید حسابهای آن را بکلی از حسابهای لژ جدا نگاهدارند.

فهرست اول

حقوق و سایر مبالغی که به وسیله قوانین پیش گفته معین شده یا مجاز تشخیص

داده شده است.

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

یادداشت: تمام مبالغ مذکور در قسمت اول از این فهرست باید به درآمد صندوقهای عمومی واریز شود مگر اینکه به نحو دیگری مقرر باشد. این مبالغ باید به لیره انگلیسی پرداخت گردد.

قسمت اول

مبالغی که باید به لژ اعظم پرداخت شود:

- بند ۱ - (ماده ۷۴) حق عضویت سالانه هر عضو لژ اعظم غیر از نمایندگان لژهای تابع (که شامل بهای نسخه اوراق چاپی جریانات لژ اعظم نیز خواهد بود) ۰۰۰۰۰-۱۰-۱۰ پوند
- بند ۲ (ماده ۱۱۴) که از طرف استادان اعظم ایالتی و ناحیه‌ای. بابت این مأموریت ۰-۱۰-۱۰ پوند
- بند ۳ (ماده ۱۱۵) بابت هر تجدید مأموریت بند ۲ ۰-۲-۲ پوند
- بند ۴ (ماده ۱۴۷) فرمان لژهای تازه ۰-۱۰-۱۰ پوند
- بند ۵ (ماده ۱۴۷) ثبت نام و دبیرم هر عضو مؤسس ۰-۵-۰ پوند
- الف -** اگر عضو یک لژ تابع باشد ۰-۱۰-۱۰ پوند
- ب -** اگر عضو تابع یک لژ اعظم دیگر باشد ۰-۱۰-۱۰ پوند
- بند ۶ (ماده ۱۵۴) لژهای تابع پرداختهای سالانه لژ تابع بابت گواهی نامه کار سالانه و حقوق نمایندگی در لژ اعظم و بهای چهار نسخه از اوراق جریانات چاپی لژ اعظم ۰-۰-۳ پوند و این مبلغ تشکیل می‌شود از:
- لژ اعظم ۰-۱۰-۱ پوند - چهار نسخه از جریانات چاپی لژ اعظم ۰-۱۰-۱ پوند
- جمعاً ۰-۰-۳ پوند
- بند ۷ (ماده ۷۰) حقوقی که باید از طرف هر عضو وکیل لژ اعظم در موقع انتصاب پرداخت گردد ۰-۱۰-۰ پوند
- بند ۸ (ماده ۱۸۵) بابت هر تازه وارد از طرف لژ ۰-۱۵-۰ پوند که به شرح زیر تقسیم می‌شود:

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

برای دیپلم ۰-۵-۰ برای ثبت نام ۰-۱۰-۰-۰-۱۵-۰
 و از طرف لژهای تابع واقع در اسکاتلند يك شیلینگ از هر یوند که بابت پذیرش از هر تازه وارد دریافت می‌گردد.

بند ۹ (ماده ۱۸۵) بابت هر الحاق از طرف لژ: الف - اگر نام قبلا در دفتر لژ اسکاتلند به ثبت رسیده باشد و از بابت ثبت دیپلم ۰-۵-۰-۰-۰ یوند ب - اگر نام قبلا در دفتر لژ اسکاتلند به ثبت رسیده باشد همان مبلغ که برای هر تازه وارد پرداخت می‌شود و در بند ۸ بالا ذکر گردیده.

بند ۱۰ (ماده ۱۶۰) بابت ثبت نام هر استاد مارک که شامل دیپلم نیز خواهد بود ۰-۵-۰-۰ یوند

بند ۱۱ (ماده ۱۸۵) از طرف اعضاء جدید لژهای تابع مبلغی که باید هر تازه وارد و هر عضو الحاقی از يك لژ اعظم دیگر (علاوه بر آنچه که باید به لژ بدهد) به لژ اعظم ۰-۱۰-۰-۰ یوند بپردازد. بند ۱۲ (ماده ۸۵) استادان تنصیب شده حق ثبت نام استاد تنصیب شده و بابت دیپلم از ۰-۱۰-۰-۰ یوند

بند ۱۲ (ماده ۸۵) حق گواهی نامه خدمت افسران اعظم پیشین ۰-۵-۰-۰ یوند.

بند ۱۴ (ماده ۱۴۸) المثنی فرمان ۰-۲-۲-۰ یوند

بند ۱۵ (ماده ۸۶) المثنی یا اصلاحیه دیپلم ۰-۵-۰-۰ یوند

بند ۱۶ (ماده ۸۷) حق معافیتی که استاد بنای اعظم صادر می‌کند ۰-۱-۱-۰ یوند.

بند ۱۷ الف (ماده ۱۵۵) دفترچه شامل ۱۲ گواهی ثبت نام ۶-۳-۰-۰ یوند.

بند ۱۷ ب (ماده ۱۷۵) دفترچه شامل ۱۲ برگه تصفیه حساب بالتر ۶-۳-۰-۰ یوند.

بند ۱۸ (ماده ۱۵) نسخ اوراق جرمانات چاپی نسخ چاپی فوق الذکر قابل تحویل به

عضو خاندان (بنای) آزاد در مقابل مبلغ فوق خواهد بود .

بند ۱۹ - (ماده ۱۰۷) اوراق چاپی - اوراق درخواست - اوراق شکایت - اوراق پژوهش یا سایر لوازم هر کدام ۰ - ۵ - ۰ پوند . سایر اوراق چاپی مربوط به عملیات یا اقدامات بابت هر ورقه ۱ - ۱ - ۰ پوند . بابت هر گزارش عمل یا اقدام ۱ - ۱ - ۰ . مستخرجی از نسخ اوراق چاپی یا مربوط به اقدامات .

الف - بابت صفحه اول که شامل ۲۵۰ کلمه یا کمتر باشد ۶ - ۲ - ۰ پوند .

ب - بابت هر یک از صفحات بعدی که شامل ۲۵۰ کلمه یا کمتر باشد ۶ - ۱ - ۱ پوند .

پوند .

بند ۲۰ (ماده ۷۷) قوانین اساسی بابت نسخه کامل قوانین اساسی (هر مبلغ که کمیته اعظم تعیین نماید) .

بند ۲۱ (ماده ۱۶۵) نسخه طبع شده اختصاری قوانین مزبور (هر مبلغ که کمیته اعظم تعیین نماید) .

بند ۲۲ (ماده ۲) حقوق افتخاری (که سالیانه به صندوق خیریه لژ اعظم پرداخت شده و علاوه بر حق عضویتی است که باید به صندوق عمومی پرداخت شود) .

استاد بنای اعظم	۱۰ - ۱۰ - ۰	پوند
استاد بنای اعظم پیشین	۵ - ۵ - ۰	پوند
قائم مقام استاد بنای اعظم	۵ - ۵ - ۰	پوند
معاون استاد بنای اعظم	۵ - ۵ - ۰	پوند
سرپرست اعظم اول	۳ - ۳ - ۰	پوند
سرپرست اعظم دوم	۳ - ۳ - ۰	پوند
استاد اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای	۳ - ۳ - ۰	پوند
استاد اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای پیشین	۲ - ۲ - ۰	پوند
وکیل استاد اعظم ناحیه‌ای	۳ - ۳ - ۰	پوند

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

۲ - ۲ - ۰	خزانه‌دار اعظم
۲ - ۲ - ۰	امین خیریه اعظم
۱ - ۱ - ۰	خطیب اعظم اول
۱ - ۱ - ۰	خطیب اعظم دوم
۲ - ۲ - ۰	راهنمای اعظم دوم
۱ - ۱ - ۰	رئیس اعظم تشریفات
۱ - ۱ - ۰	کتابدار اعظم
۱ - ۱ - ۰	مهندس اعظم
۱ - ۱ - ۰	زیوردار اعظم
۱ - ۱ - ۰	کتاب‌بر اعظم
۱ - ۱ - ۰	شاعر اعظم
۱ - ۱ - ۰	شمشیردار اعظم
۱ - ۱ - ۰	رئیس اعظم موسیقی
۱ - ۱ - ۰	معاون اعظم رئیس تشریفات
۱ - ۱ - ۰	مدیر اعظم انتظامات
۱ - ۱ - ۰	بیرق‌دار اعظم اول
۱ - ۱ - ۰	بیرق‌دار اعظم دوم
۱ - ۱ - ۰	نگهبان اعظم داخلی

رئیس کارپردازان عظام (علاوه بر حقوقی که به‌عنوان کارپرداز اعظم می‌پردازد)

۶-۱۰-۰ پوند.

(ماده ۲۸) نائب رئیس کارپردازان عظام (علاوه بر حقوقی که به‌عنوان کارپرداز

اعظم می‌پردازد) ۶-۱۰-۰ پوند.

(ماده ۲۷) هر کارپرداز اعظم ۶-۱۲-۱ پوند.

بند ۲۳ (ماده ۱۷۱) سایر مبالغ

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

مبالغی که به موجب این ماده دریافت می‌شود یا بعداً دریافت شود باید به حساب صندوق های خیریه لژ اعظم به تناسبی برده شود که کمیته امور مالی (بعد از توجه به گزارش کمیته هیئت های خیریه و خانه های ماسونی) هر چند وقت یکبار تعیین نماید و به تصویب کمیته اعظم رسیده باشد.

«قسمت دوم»

مبالغی که به لژهای اعظم ایالتی یا ناحیه ای پرداخت می‌شود به منطقه مرکزی باید پرداخت شود.

الف - مبالغی که به لژهای اعظم ایالتی و ناحیه ای باید پرداخت شود و شامل لژ اعظم منطقه مرکزی نیز خواهد بود

بند ۱ - از طرف لژهای تابع (ماده ۱۴۰) برای کارهای لازم.

۱ - حداقل مبلغ سالیانه ۰ - ۰ - ۱ پوند.

۲ - بابت هر تازه وارد یا هر الحاق ۰ - ۰ - ۵ پوند.

۳ برای صندوق خیریه. به مناسبت هر تازه وارد یا هر الحاق حداکثر مبلغ ۰ - ۰ - ۵ پوند

ب - مبالغی که به لژ اعظم ایالتی و ناحیه ای فقط (که شامل لژ اعظم منطقه مرکزی نباشد) باید پرداخت شود.

بند ۲ (ماده ۱۴۱) بابت حقوق عضویت (که سالیانه پرداخت می‌شود) هر مبلغی که از طرف لژ اعظم ایالتی یا ناحیه ای تهیه شده باشد.

بند ۳ - (ماده ۱۴۱) بابت حقوق تخفیف یافته (که اختیاری است مبلغ حداقل) ده برابر حقوق سالیانه که باید در صندوق جداگانه نگاهداری شود و بیشتر از ده درصد از مبلغ اضافه شده به این صندوق را در هر سال نمی‌توان برای منظور داشتن به حساب حق عضویت سالیانه برداشت نمود.

بند ۴ (ماده ۱۴۱) بابت حقوق افتخاری. هر مبلغی که از طرف لژ اعظم ایالتی یا ناحیه ای تعیین شده باشد.

بند ۵ (ماده ۱۳۱) بابت اوراق چاپی. نصف حقوق تعیین شده در بند ۱۹ از قسمت اول از این فهرست .

ج - مبلغی که به لژ اعظم ناحیه‌ای منحصرأ پرداخت می‌شود (که شامل لژ اعظم ایالتی یا لژ اعظم منطقه مرکزی نخواهد بود)

بند ۶ (ماده ۱۴۲) از طرف لژهای تابع . بابت حقوق سالیانه هر عضو و بابت حقوق تخفیف یافته مربوط به هر عضو و بابت حق اعطای معافیت‌ها و بابت تجدید نظر در آئین‌نامه‌های داخلی و سایر اقدامات اداری (کلاً به هر مبلغ که از طرف لژ اعظم ناحیه‌ای تعیین گردد)

« قسمت سوم »

مبلغی که باید به لژ تابع پرداخت شود

(بند ۱ ماده ۱۸۳) حق ورود - حداقل ۰ - ۷ - ۷ پوند

بند ۲ (ماده ۱۸۳) حق الحاق - حداقل ۰ - ۳ - ۳ پوند

بند ۳ (ماده ۱۶۰) مارك

الف - حداقل ۶ - ۱۰ - ۰ پوند و (که آئین‌نامه داخلی کمتر از آن تعیین نخواهد کرد) یا .

ب - برای ثبت نام و دبلم (اگر تعیین نشده باشد) ۰ - ۵ - ۰ پوند .

بند ۴ (ماده ۱۸۷) حق عضویت سالیانه حداقل ۰ - ۱۰ - ۰ پوند .

بند ۵ (ماده ۱۸۸) صندوق تخفیف یافته که (اختیاری است) که حداقل ده برابر مبلغ عضویت سالیانه که باید در صندوق مخصوص ریخته شود و بیشتر از ده درصد از مبلغی که در هر سال مالی به این عنوان اخذ می‌گردد نباید جهت اضافه کردن به وجوه حقوق عضویت سالیانه اعضاء در همان سال برداشت گردد .

بند ۶ (مواد ۱۸۷ و ۱۸۹) صندوق وجوه خیریه . مبلغی که کمتر از یک شلینگ نخواهد بود از هر حق عضویت سالیانه و بهمین تناسب از آن مبلغ که در هر سال

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

از وجوه حقوق عضویت سالیانه برداشت شده است .

بند ۷ (ماده ۸۷) معافیت اخذشده از استاد بنای اعظم . حقوقی که باید به لژ اعظم پرداخت شود در بند ۱۶ از قسمت اول از این فهرست تعیین گردیده است .
بند ۸ (ماده ۱۶۱) سایر مبالغ .

بهر نحوی که در آئین نامه داخلی تعیین شده باشد .

بند ۹ (ماده ۱۵۶) الف - بابت حقوق مربوط به تجدید عضویت حداقل

۰ - ۲ - ۲ یوند

بند ۱۰ (ماده ۱۴۷) بابت حق مؤسس حداقل ۰ - ۰ - ۳ یوند .

فهرست دوم - آئین نامه عمومی

«مقدمه»

از لحاظ ماده ۱۶۱ قانون اساسی لژ اعظم آئین نامه و مقرراتی که يك لژ تابع مكلف به رعایت آن می باشد تشکیل می شود از قوانین مربوط به لژ اعظم - آئین نامه عمومی مربوط به کلیه لژها که ذیلا درج می گردد و همچنین آئین نامه داخلی آن لژ .

قسمت اول «جلسات»

جلسه فوق العاده و جلسه خاص - دعوت جلسه فوق العاده برای اعطاء درجات یا مارك ممكن است در هر موقع از سال از طرف استاد ارجمند و در غیاب او از طرف استاد ارجمند قبلی یا قائم مقام استاد ارجمند و یا معاون او بعمل آید . دعوت برای تشکیل يك جلسه خاص ممكن است برای هر منظور دیگر به ترتیب مذکور در فوق و یا بر اثر درخواست هفت نفر از اعضاء واجد شرایط که درخواست خود را اعضاء کرده و موضوع تشکیل جلسه را در درخواست تعیین نموده و برای دبیر ارسال داشته باشند نیز بعمل آید و در این صورت دبیر لژ باید فوراً درخواست مزبور را به اطلاع استاد ارجمند برساند . دعوت برای تشکیل يك جلسه خاص به وسیله بخشنامه یا اعلامی که حاوی موضوع مخصوص کار جلسه باشد بعمل می آید و در چنین جلسه ای کار دیگری نمی توان انجام داد .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

قسمت دوم «افسران»

۱- توصیه‌ای که از طرف کمیته برای انتخاب افسران بعمل می‌آید لفظمه‌ای به حق اعضاء لژ نسبت به نامزد کردن هر برادر جهت هر سمت افسری وارد نخواهد بود. هیچ برادری را نمی‌توان در غیاب او برای سمت افسری نامزد نمود. مگر اینکه رضایت او قبلا کسب و بوسیله برادر و اجد شرابط دیگری شهادت داده شده یا ضمانت شده باشد.

۲- در انتخاب افسران لژ یا اعضاء کمیته‌ها برای منظورهای ماسونی رأی ممکن است بامهره یا با بلند کردن دست به هر نحو که لژ تصمیم گرفته باشد اخذ گردد.

۳- پستهای افسری که خالی می‌شود، در صورتیکه استاد ارجمند فوت کند، استعفا دهد یا سلب صلاحیت او بشود انجام وظائف سمت او در عهده استاد ارجمند قبلی خواهد بود و در صورتی که هر یک از اتفاقات فوق برای یکی دیگر از افسران انتخابی لژ پیش آمد کنند لژ در جلسه عادی بعدی یا هر جلسه عادی لاحق می‌تواند برادر دیگری را برای تصدی سمت پست خالی شده (تا موقع انتخابات سال بعد) انتخاب نماید مشروط بر اینکه موضوع قبلا به کلیه برادران واجد شرابط اطلاع داده شده باشد.

۴- غیبت افسران - به استثنای استاد ارجمند هر افسر دیگری که سه جلسه عادی متوالی غیبت کند باید از طرف دبیر باو اخطار شود و چنانچه دلیل قانع کننده‌ای جهت غیبت خود به لژ ارائه ندهد لژ می‌تواند آن پست افسر را خالی شده اعلام و برادر دیگری را به نحو مقرر در بند ۳ بالا بجای او انتخاب نماید.

۵- استاد ارجمند - استاد ارجمند رئیس کلیه جلسات لژ و کمیته‌های آن خواهد بود در هر امری که بین اعضاء اختلاف شود رئیس می‌تواند رأی خود را به نفع هر طرف که بخواهد اعلام نماید و در صورت تساوی آراء نظر طرفی که رأی رئیس در آن واقع است قاطع خواهد بود.

در غیبت استاد ارجمند کرسی ریاست به ترتیب مقرر در ماده ۱۷۴ از قوانین

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

اساسی اشغال خواهد شد و بهمین ترتیب در جلسات کمیته‌ها نیز رفتار می‌شود به‌جز در کمیته‌های خاص که برادر دیگری جهت ریاست آن (در غیاب استاد ارجمند) تعیین شده باشد.

۶- دبیر - دبیر وظیفه دارد دعوتنامه جلسات لژ و کمیته‌های آنرا صادر نماید. در تمام جلسات حضور پیدا کند - کلیه جریانات را بطور منظم و مشخص ثبت نموده و در دفتر صورت جلسات وارد نماید و صورت جلسات را به لژ اعظم ایالتی و یا ناحیه‌ای ارسال دارد.

دبیر ضبط‌کننده تمام دفاتر و اسناد و مدارکی که به لژ تعلق دارد می‌باشد به استثنای فرمان لژ که مراقبت نسبت به آن در عهده استاد ارجمند خواهد بود و همچنین به استثنای وجوه دفاتر و اوراق مربوط به خزانه‌داری که به عهده خزانه‌دار بوده و دبیر باید صورت موجودی و سیاهه آنها را داشته باشد.

۷- خزانه‌دار - خزانه‌دار وظیفه دارد کلیه وجوه متعلق به لژ را وصول نمود و ضبط و ربط نماید.

دفاتر خزانه داری به خزانه‌دار تحویل شده و او باید حساب کلیه عملیاتی که نسبت به زجوه لژ انجام می‌دهد در آن دفاتر بطور صحیح ثبت و نگاهداری نماید. خزانه‌دار باید يك حساب بانکی برای هر يك از صندوقهای لژ نگاهداری کند که استفاده از این حساب‌ها به اعضای استاد ارجمند و دبیر و خزانه‌دار یا به‌امضای دو نفر از سه نفر مزبور خواهد بود و خزانه‌دار در صورتی که حضور داشته باشد باید یکی از آن دو نفر باشد و ظهر نویسی اوراق بهادار از طرف لژ نیز در مواقع ضرورت به همین طریق انجام خواهد شد. خزانه‌دار نمی‌تواند هیچگاه بیش از هم ارز پنج لیره انگلیسی از وجوه لژ را در نزد خود نگاهدارد. خزانه‌دار باید تمام حقوق لژ اعظم و لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای را ولو اینکه لژ یا هر يك از کمیته‌ها خلاف آن را دستور دهند پرداخت نماید و همچنین باید تمام مطالبات اشخاص را بعد از آن که مورد تصویب لژ واقع و به پاراف استاد ارجمند یا برادر دیگری که در غیاب

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

استاد ارجمند ریاست لژ را عهده‌دار است رسیده باشد بپردازد. کمیته می‌تواند در هر موقع از خزانه‌دار بخواهد که حساب عملیات خود را بدهد و خزانه دار باید در آخر هر سال مالی حسابهای خود را بسته و خلاصه صورت درآمد و هزینه‌ها را توأم با بیلان لژ تهیه و در اختیار ممیزین حساب گذارد.

پس از آنکه صورت حساب و بیلان توسط ممیزین حساب گواهی شده و یا مورد امعان نظر واقع گردید باید به چاپ رسیده و در اختیار کلیه اعضاء واجد شرایط لژ (به ترتیب مقرر در آئین‌نامه داخلی) قرار گیرد.

مقررات مذکور در این بند عیناً شامل امین‌خیره یا خزانه‌دار و جوه خیره به نسبت به جوهی که در اختیار او گذاشته شده باشد نیز خواهد بود.

قسمت سوم «کمیته‌ها»

۱ - کمیته عمومی - در جلسه انتخابات سالیانه هر لژ يك کمیته عمومی برای اداره امور لژ انتخاب می‌گردد و مرکب از افسران یا اعضائی از آن لژ خواهد بود که در آئین‌نامه داخلی تعیین شده باشد. این کمیته می‌تواند اختیار خود را به سوکمیسیون‌هایی که از اعضاء آن تشکیل یافته باشد واگذار نماید. انتخاب اعضاء این کمیته باید در همان جلسه تکمیل گردد و قابل تعویق نخواهد بود.

۲ - کمیته‌های خاص - لژ می‌تواند گاه‌بگاه و به موجب ضرورت کمیته‌های مخصوصی تعیین و منصوب نماید.

۳ - در کمیته عمومی و کمیته تحقیق حد‌نصاب از طرف لژ تعیین خواهد شد.

۴ - گزارش اقدامات و تصمیمات کمیته‌ها باید در جلسه عادی بعدی لژ به اطلاع برادران رسد و مورد تصویب اعضاء کمیته که حضور دارند واقع گردد.

قسمت چهارم «ترتیب کارها»

۱- در هر جلسه عادی لژ که شامل جلسه انتخابات سالیانه نیز می‌باشد صورت جلسات قبلی اعم از عادی - فوق‌العاده و خاص که تشکیل یافته باشد باید قرائت شود

و پس از نائید از طرف لژ باید توسط برادری که ریاست را عهده‌دار است و همچنین از طرف دبیر امضاء گردد. سپس گزارش کمیته‌ها مطرح و بعداً سایر کارهایی که در دستور جلسه قرار داده شده به ترتیبی که در دعوت‌نامه ذکر گردیده و با اینکه مجاز باشد انجام خواهد یافت.

۲- برادری که بخواهد در لژ صحبت کند باید بپا خیزد و در تمام مدت صحبت خود ایستاده بماند و استاد ارجمند یا برادری را که ریاست می‌کند مخاطب قرار داده نظم و آداب حسن سلوک را رعایت نماید. هیچ برادری بیش از یکبار نسبت به یک موضوع نباید صحبت کند مگر برای توضیح یا جواب یا برای تقدیم یک پیشنهاد آنهم با اجازه برادری که کرسی ریاست را عهده‌دار است.

۳- نسبت به تمام موضوعاتی که مطرح می‌شود نظر اکثریت اعضاء حاضر و واجد شرایط که رأی دهند قاطع خواهد بود و دادن رأی بوسیله بلند کردن دست انجام می‌شود مگر اینکه بنا به تصمیم لژ رأی بامهره اخذ گردد.

اخذ تصمیم نسبت به وجوه لژ و تغییر آئین‌نامه داخلی از این قاعده مستثنی بوده و به نحو مقرر نسبت به آنها اخذ رأی بعمل خواهد آمد.

۴- تمام کارها در درجه یک انجام خواهد شد به استثنای انتخاب افسران و اعضای کمیته‌هایی که صرفاً برای منظوره‌های ماسونی تعیین می‌گردند.

۵- استاد ارجمند یا برادر دیگری که وظیفه ریاست را عهده‌دار است به ترتیب انجام سایر کارها که در این آئین‌نامه ترتیب آنها ذکر نشده است تصمیم می‌گیرد ولی اختیار اخذ تصمیم نسبت به تفسیر یک ماده قانون اساسی یا یک ماده از آئین‌نامه داخلی را نداشته و یا یک موضوع را در جلسه مطرح نماید.

قسمت پنجم «دارائی و صندوقهای وجوه»

۱- تمام اموال لژ اعظم از منقول و غیر منقول با هر مشخصاتی که باشد به استثنای وجوهی که در بانک گذاشته شده در اختیار افسران و اعضای گذاشته می‌شود که هر چند وقت یکبار از طرف لژ تعیین شوند (یا در اختیار

جانشین‌های آنها). این اشخاص امانت‌دار تلقی شده و لژ همواره می‌تواند کار آنها را مورد کنترل و رسیدگی قرار دهد. امانت‌داران مزبور باید اموال و دارائی لژ را در مقابل آتش سوزی باسرفت به‌هر مبلغ که لازم تشخیص دهند بیمه نمایند.

۲- وجوه صندوقهای عمومی لژ به‌عصر ف هزینه‌های لازم لژ و تهیه و نگاهداری البسه و زبور آلات لژ خواهد رسید.

۳- پیشنهاد واکسذاری قسمتی از دارائی با وجوه لژ برای يك منظور فوق‌العاده و غیر عادی داده نمی‌شود مگر اینکه اطلاعیه‌ای مربوط به چنین پیشنهاد در جلسه‌ای که لااقل يك ماه قبل تشکیل گردیده است علناً و کتباً به لژ داده شده باشد. رونوشت این پیشنهاد باید در دو تنامه جلسه‌ای که موضوع جهت اخذ تصمیم در آن طرح خواهد شد فید گردد و چنانچه جلسه بوسیله اعلان در روزنامه دعوت شود باید بطور روشن نسبت به آن در اعلان اشاره شود. چنین پیشنهادی باید لااقل از طرف ثلث اعضاء واجد شرایط تصویب گردد تا بتوان آن را پذیرفته شده تلقی نمود.

۴- پیشنهادی که ماهیت آن یکبار در لژ مطرح و مورد تصمیم قرار گرفته است نباید مجدداً تقدیم یا مورد بحث قرار گیرد مگر بعد از انقضای دوازده ماه از تاریخ مزبور.

قسمت ششم «حق عضویت سالیانه»

هر برادری که حق عضویت سالیانه خود را پرداخت نکرده باشد حق دریافت دعوت‌نامه مربوط به تشکیل جلسات را نخواهد داشت.

قسمت هفتم «پذیرش اعضاء»

۱- هیچ تقاضاکننده عضویت را که در نتیجه اخذ رأی به وسیله مهربه پذیرفته نشود نمی‌توان قبل از انقضای مدت يك سال از تاریخ اخذ رأی مزبور مجدداً پیشنهاد نمود.

اعضاء و برادران مهمان از سعی در کشف اینکه کدام برادر با پذیرش تقاضای

عضویت مخالفت کرده است ممنوع می‌باشد .

۲ - برادران لژهای دیگر را که به سبب ابراز لیاقت در بنای آزاد مشخص شده‌اند می‌توان بنا به پیشنهاد استاد ارجمند و تصویب هر جلسه عادی بعضویت افتخاری لژ پذیرفت . اعضای افتخاری دارای تمام مزایای اعضاء عادی به استثناء افسر شدن و شرکت در مذاکره و دادن رأی (در کارهای لژ) می‌باشند .

۳ - يك لژ تابع می‌تواند تحت شرایط زیر بهريك از اعضاء خود عنوان «عضو خدمتگذار مشخص» را اعطا نماید .

این افتخار فقط به برادری اعطاء می‌شود که مدت مدیدی خدمت مشخصی را نسبت به لژ انجام داده باشد چنین برادری در عین حال که تمام حقوق و مزایای عضو عادی را خواهد داشت ممکن است بر حسب تسمیم لژ از پرداخت حق عضویت سالیانه درآینده معاف گردد . این پیشنهاد باید در لژ دائر از طرف استاد ارجمند بعمل آید و قبول شدن آن موکول به این است که لژ دائل از طرف استاد ارجمند ورأی دهنده که حاضر باشد در جلسه عادی بعدی که دعوت نامه آن حاوی اطلاعیه مربوط به این پیشنهاد خواهد بود رأی موافق بدهند . چنین پیشنهادی را به لژ نمی‌توان کرد مگر بعد از آنکه از طرف لژ اعظم ابالتی یا ناحیه‌ای یا از طرف بازرس اعظم ناحیه‌ای یا از طرف رئیس کمیته اعظم ناحیه مرکزی و یا (در صورتی که لژ مستقیماً تحت نظارت لژ اعظم اداره می‌شود) از طرف استاد بنای اعظم تصویب شده باشد و چنین افتخاری را قبل از تصویب مزبور نمی‌توان اعطاء نمود .

قسمت هشتم «رفتار در لژ»

۱ - به محض اینکه استاد ارجمند برادران را به نظام فرا خواند سکوت فوری و مطلق برقرار خواهد شد .

هر برادر باید در جای خود ثابت بماند به استثنای آن عده از افسران لژ که وظیفه آنها انجام حرکت را ایجاب نماید . هیچ برادر نمی‌تواند داخل لژ شده و یا

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

از آن خارج شود مگر اینکه احترام لازم را نسبت به کرسی و استاد ارجمند معمول دارد .

۲ - چنانچه برادری به نحوی رفتار نماید که مزاحم هماهنگی لژ گردد و بعد از اخطار استاد ارجمند یا برادر ریاست کتندۀ نیز در رویۀ نامطلوب خود سماجت نماید رئیس جلسه می تواند به او امر دهد که از لژ خارج شود و این امر به باید فوراً به موقع اجرا گذاشته شود .

قسمت نهم «مهمانان»

هیچ برادری را نمی توان بعنوان مهمان در لژ داخل نمود مگر اینکه قبلاً توسط يك استاد بنای شناخته شده به یکی از افسران لژ معرفی و تضمین شده باشد و اینکه دیپلم صادره به نام او و از طرف لژ اعظم و با مدارک کتبی دیگری که به امضای دبیر یا خزانه دار لژ او رسیده و حاکی از عضویت او در آن لژ باشد ارائه داده و توسط دو نفر از برادرانی که از طرف استاد ارجمند (یا برادر دیگری که ریاست لژ را عهده دار است) تعیین شده باشند مورد امتحان قرار گرفته و گزارش موافق داده و پذیرش او را توصیه نموده باشند .

قسمت دهم «اصلاح یا تغییر یکی از مواد آئین نامه داخلی»

پیشنهاد اضافه کردن هر ماده جدید به آئین نامه مزبور مورد توجه لژ قرار نخواهد گرفت، مگر اینکه لافل يك ماه قبل از آن پیشنهاد در جلسه عادی لژ قرائت و رونوشت آن به ضمیمۀ دعوت نامه جلسه ای که باید در آن طرح گردد بخشنامه شده باشد و یا در اعلان دعوت جلسه مزبور اشاره روشنی نسبت به آن بعمل آمده باشد . چنین پیشنهادی چنانچه به تصویب لافل دوثلت از اعضاء واجد شرایط و رأی دهنده حاضر برسد بعد از تأیید لژ اعظم ایالتی یا ناحیه ای (در صورت

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

وجود) و یا بعد از تأیید کمیته اعظم کماقوت قانونی یافته و به موقع اجرا گذاشته خواهد شد .

قسمت یازدهم «کلی»

هر موضوعی که در آئین نامه داخلی یا آئین نامه های مخصوص لژ (در حدود قوانین اساسی) تکلیف آن معین نشده باشد باید قوانین اساسی لژ اعظم اسکاتلند نسبت به آن موضوع مراعات گردد .

پایان جلد سوم

۱- از سیاستمدار آزاده (بسیار ارجمندی که قانون اساسی اسکاتلند را در اختیار ما گذاشت صمیمانه تشکر می کنیم .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ضمیمه دوم

فهرست منابع و مآخذ

۱ - کتابها

- آراء و معتقدات سید جمال الدین افغانی - بقلم مرتضی مدرس چهاردهی -
سال ۱۳۲۷ شمسی - ۲۲۰ صفحه .
- اسرار سازمان مخفی یهود - ژرژ لامبلن - ترجمه مصطفی فرهنگ -
۱۵۰ صفحه .
- اسرار فراموشخانه‌ها یا انجمنهای مخفی کنونی در اروپا و آمریکا -
البر لاتون - ترجمه دکتر جعفر شهیدی - ۷۲ صفحه - از انتشارات روزنامه جوانمردان .
- انقلاب ایران - پرفسور ادوارد براون - ترجمه و حواشی احمد پثروه -
۴۹۶ صفحه .
- الماسونیه العام - منذ نشأتها الى هذا اليوم - جرجی زیدان - ترجمه حسن
فرامرزی (برای نگارنده کتاب) .
- اقتصاد اجتماعی یا حقوق صنعتی و قوانین کار - دکتر شیدفر .
- انقلاب مشروطیت ایران - دکتر مهدی ملکزاده - هفت جلد - ناشر
کتابفروشی ابن سینا .

نگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

آئین فراماسونری - منظومه خطی ادب الممالک فراهانی در ۵۰۰ بیت و ۹۳ صفحه - این آئین نامه با حواشی و زیر نویس های آن که تا کنون منتشر نشده است، به خط وامضاء و مهر ادب الممالک می باشد و مالک آن مرحوم اشراق محضر - دار بوده که موقتاً به طباطبائی قاضی عدلیه داده و او آن را به هاشمی حائری مدیر روز نامه طلوع واگذار کرده است . میکروفیلم این منظومه در اختیار ما می باشد.

بیداری ایرانیان - ناظم الاسلام کرمانی - چاپ سنگی در هفتاد و یک جزوه دو ورقی که هر جزوه شامل ۱۶ صفحه می باشد .

تحفة العالم - عبداللطیف بن ابیطالب موسوی شوشتری جزایبری چاپ حیدرآباد هندوستان جمادی الاولی ۱۲۱۶ - اکتبر ۱۸۰۱ - ۳۸۸ صفحه .

تاریخ تحولات اجتماعی - مرتضی راوندی از سلسله انتشارات حزب توده ۳۸۰ صفحه .

جمعیه های سری از قدیم تا عصر جدید - تألیف و تلخیص مرتاض زاده پنجابی - ۶۱ صفحه - چهار گفتار و نقل قسمتی از مقاله سالنامه کشوری ایران - چاپ تهران از نشریات لژ همایون - ۱۰ اردیبهشت ۱۳۳۲ - چاپخانه فردوسی .

جمعیه های سری و جنبه های تخریبی - استادمحمد عبدالله عنان - ترجمه هاشمی حائری مدیر روز نامه طلوع - این کتاب ابتدا بصورت پاورقی در روز نامه طلوع چاپ شده، سپس در ۲۶۶ صفحه در چاپخانه تابش تجدید چاپ و بوسیله کتابخانه ابن سینا، پخش و منتشر شده است .

چهار رساله پرنس ملکم خان - چاپ تهران - ۱۰ صفر ۱۳۲۶ - ۱۹۰۸ ناشر عبدالله تهرانی مشهور به کوه .

حوادث - دکتر محمد حسین میمندی نژاد - ۱۲۲ صفحه - رایگان .

حکومت خانواده ها - ابوالفضل قاسمی - چاپ کیلان - ۲۱۹ صفحه .

در راه حق - دکتر محمد حسین میمندی نژاد - چاپ اول ۸۲ صفحه - رایگان توزیع شده .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

دیوان ادیب الممالک فراهانی قائم مقامی - تدوین و حواشی وحید - دستگردی مدیرارمغان - آبان ۱۳۱۲ در ۷۵۶ صفحه اصل و ۴۵ صفحه ضمیمه و متفرقه .

روابط سیاسی ایران و انگلیس در قرن نوزدهم - تألیف شادروان محمود محمود - مجلدات پنجم و هفتم .

روسیاهان - چاپ اول ۱۵۴ صفحه - رایگان توزیع شده .

رهبران مشروطه ایران - جلد اول - ابراهیم صفائی - سال ۱۳۴۳ .

زمامداران انگلستان - لرد کهن - ارنست کلام - ترجمه اسماعیل نشاط - ۱۰۱ صفحه .

زندگانی و فلسفه اجتماعی و سیاسی سید جمال الدین افغانی - مرضی مدرسی چهاردهی - ۲۱۱ صفحه .

سرگذشت مسعودی - بقلم سلطان مسعود میرزا ظل السلطان - ۳۶۸ صفحه چاپ سنگی - سال ۱۳۲۵ هجری .

سفرنامه میرزا حسین خان آجودانباشی - معروف به (سفرنامه چهارفصل) نوشته عبدالفتاح گرمودی - سفرنامه شامل جزئیات مسافرت هجده ماهه آجودانباشی است که در ۲۳ ربیع الثانی ۱۲۵۵ هجری - ۱۲ ژوئن ۱۷۳۹ آغاز شده . نسخه کپی شده بفرمایش میرزا محمود خان پهلوی - گنجینه کتب خطی مجلس شورایی .
ایضاً - شرح مأموریت آجودانباشی - تألیف محمد مشیری - ۵۱۷ صفحه - تحقیقات عالمانه ای که مؤلف در باره سفرنامه آجودانباشی بعمل آورده در خور ستایش فراوان است . متأسفانه پس از خاتمه چاپ جلد اول کتاب حاضر ، این اثر نفیس انتشار یافت و ما نتوانستیم از آن استفاده کنیم .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سفرنامه رضاقلی میرزا یا تاریخ قاجاریه - نوشته رضاقلی میرزا پسرزاده

فتحعلیشاه .

يك نسخه از این سفر نامه خطی در کتابخانه ملك بشماره ۳۷۴۸ نگهداری می شود. نسخه مزبور بنام «تاریخ قاجاریه» ثبت شده و در ۷۲۱ صفحه می باشد. نسخه مزبور که اسم کاتب ندارد در سال ۱۳۲۲ قمری نوشته شده و نویسنده در آخر یادداشتها که ناتمام است چنین نوشته است :

«مخفی نماناد که مرحوم رضاقلی میرزا نایب الایاله ولد مرحوم حسنعلی میرزا فرامانفرمای مملکت فارس ولد مرحمت پناه فتحعلیشاه قاجار موفق نشده که زیاده از این روزنامه نگاری کند یا آنکه از اصل نسخه افتاده در هر حال این نسخه از روی نسخه که بخط میرزا مصطفی ابن مرحمت پناه حاجی میرزا محمد رضای حکیم الهی شیرازی بوده نقل شد و آن مرحوم چنانکه خود نوشته از روی نسخه که بخط نایب الایاله مرحوم بوده در ۲۸ شهر رجب الرجب سنه ۱۳۱۱ هزار و سیصد و یازده هجری به اتمام رسانیده و نسخه منقول عنها بیش از این نداشته و استنساخ این نسخه که از روی خط مرحوم میرزا مصطفی استخراج شده تاریخ تحریر آن در روز بیست و چهارم شهر صفر المظفر سنه هزار و سیصد و بیست دو می باشد الحق عجیب سفر نامه ای است که باعث عبرت و موجب حیرت است ان فی ذلک لقیبره فاعتبروا یا اولیابصار»

صد مکتوب میرزا آقاخان گرمانی - کتابخانه ملی پاریس - خطی - بقطع

۳۳×۲۱ سانتیمتر - در روی این نامه ها که جمعا ۱۰۸ صفحه اصلی و چهار صفحه ضمیمه است، این جمله باخط نستعلیق نوشته شده «سلامت الانسان فی حفظ البیان» رو نویس کننده نامه ها که خود را معرفی نکرده در حاشیه صفحه اول قول داده ، جواب نامه های میرزا آقاخان را بدهد. ولی در مجموعه کتابخانه ملی پاریس اثری از جواب دیده نمی شود .

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

صد مکتوب میرزا آقاخان - رونویس شده عباس اقبال - از مجموعه کتب

خطی کتابخانه مرکزی دانشگاه

صد مکتوب - رونویس شده به وسیله پدر جلال آل احمد نویسنده معاصر.

نسخه مذکور که بشظر می رسد کامل ترین نسخ باشد در اختیار آقای آل احمد می باشد.

سیزده رساله خطی میرزا ملکم خان ناظم الدوله - مجموعه کتابخانه

ملک - شماره ۳۱۱۶

- سیاستگران دوره قاجار - جلد اول - سید احمد خان ملک ساسانی -

۳۴۳ صفحه .

صرف و نحو خط میخی آریائی و جغرافیائی هند - نصیرالدین میرزا

فرست حسینی شیرازی چاپخانه ناصری بمبئی - ربیع الاول ۱۳۲۲ - بخش

دوم فرامین .

فراموشخانه - آنتونی کوئن - ترجمه همایون فر بود - ناشر کانون معرفت

۵۶ صفحه .

فراموشخانه - رساله خطی - اثر میرزا ملکم خان ناظم الدوله. از این رساله:

۱ - به خط علی منشی تبریزی که از روی نسخه اصلی میرزا محمد حسین

نایب اول و منشی سفارت اطریش رونویس شده . کتابخانه مرکزی دانشگاه

شماره ۳۲۵۷

۲ - کتابخانه ملی ملک شماره ۳۱۱۶ - بدون نام رونویس کننده . در پایان

این رساله ، جوابی که به میرزا ملکم خان در باره فراماسونری داده شده است

بسیار جالب می باشد .

مجموعه آثار میرزا ملکم خان - تدوین و تنظیم و تألیف سید محمد

محیط طباطبائی - با مقدمه و حواشی جامع - این اثر گرانبها نخستین بار در زبان

فارسی درباره فراموشخانه ملکم و فعالیت های سیاسی و اجتماعی او نوشته شده

است - ۲۱۷ صفحه با ۱۹ صفحه مباحثات - سال ۱۳۲۷

تنگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای بوسد

- مجموعه اسناد و مدارك چاپ نشده درباره سيد جمال الدين مشهور به
 افغانی - اصغر مهدوی - ابرج افشار - ۱۶۵ صفحه از انتشارات دانشگاه تهران.
 مردان خود ساخته - از انتشارات فرانکلین .
 مردان نامی شرق - غلامحسین ترفی فرخزاد - جلد اول - ۳۵۵ صفحه -
 سال ۱۳۰۸ شمسی .
 نامه های سیاسی سفیر بریتانیا یا پایه سیاست انگلستان در ایران -
 ترجمه احمد توکلی - ۵۳ صفحه .
 نفت و بحرین یا عباس اسکندری در خدمت مجلس پانزدهم - ۴۷۹ صفحه
 سال ۱۳۳۱
 نیمه راه برهشت - سعید نفیسی - ۲۸۹ صفحه - سال ۱۳۳۲
 یادگار جشن پنجاهمین سال انجمن اخوت - (۱۳۱۷ - ۱۳۶۷) - ۸۳
 صفحه - سال ۱۳۲۷

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

۲ - جراید و مجلات

- آخر الساعه - مجله - شماره ۱۱۶۳ - سال ۱۹۵۷
آسیای جوان - مجله - ۲۴ خرداد ۱۳۳۵
اتحاد ملی - روزنامه هفتگی - شماره ۳۰۸ - سال ۱۳۳۳
اطلاعات - روزنامه - ۱۱ اردیبهشت ۱۳۳۴
اطلاعات هفتگی - مجله - شماره ۸۰۶ - ۲۶ بهمن ۱۳۳۵
ایران ما - روزنامه هفتگی - از شماره ۲۷۳ تا ۲۷۷ - سال ۱۳۳۵
این هفته - مجله هفتگی - از شماره ۵ تا ۱۰
بامشاد - مجله هفتگی - ۱۲ شهریور ۱۳۴۰
پیک ایران - روزنامه هفتگی - شماره ۶۵
تهران مصور - مجله هفتگی - شماره‌های ۶۱۱ - ۶۴۰ - ۱۷ آذر ۱۳۳۴
و شماره‌های ۷۰۶ - ۹۶۲ - ۱۰۳۱
جهان - روزنامه هفتگی شماره ۱۰۸۶
خواندنیها - مجله - ۲ اردیبهشت ۱۳۳۳ - ۲۶ خرداد ۱۳۳۴ - ۴ آذر ۱۳۴۰
شماره ۱۹ تا ۳۴
خوشه - مجله - شماره‌های ۶۳ تا ۶۹ - سال ۱۳۳۴
دنیا - سالنامه - سال ۱۳۳۶ - صفحه ۹۹
فرمان - روزنامه - از شماره ۷۰ تا ۷۴

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

ساده - مجله - دوره قدیم و جدید

لایف - مجله امریکائی - ۸ اکتبر ۱۹۶۵

نشریه وزارت امور خارجه - ۵ اسفند ۱۳۲۸ - جلد اول.

واهمه - شماره ۱۳۲ - اردیبهشت ۱۳۳۴

یادگار - مجله - سال اول شماره های ۳ و ۵

یغما - مجله - سال دوم شماره های ۱۰-۱۱-۱۲ - سال ۱۳۲۸

**FARAMUSHKANAH va
FRAMASUNARI
dar IRAN**

**MASONIC LODGES and FREEMASONRY
in IRAN**

by
ESMAIL RAEIN

First published in Italy 1968
Reprinted in Iran 1967-1968
First published in Great Britain 1978

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

- ساده - مجله - دوره قدیم و جدید
لایف - مجله امریکائی - ۸ اکتبر ۱۹۶۵
نشریه وزارت امور خارجه - ۵ اسفند ۱۳۲۸ - جلد اول.
واهمه - شماره ۱۳۲ - اردیبهشت ۱۳۳۴
یادگار - مجله - سال اول شماره های ۳ و ۵
یغما - مجله - سال دوم شماره های ۱۰-۱۱-۱۲ - سال ۱۳۲۸

آثار نگارنده این کتاب

از مجموعه اسناد و مدارك سياسي و تاريخي :

- ۱- درگزارنه‌های سارون و شط العرب و اسناد تاريخي و حاکمیت ایران چاپ اول یاورقی روزنامه کیهان از شماره ۲۰۸۶ به بعد- چاپ دوم ۲۵۱ صفحه سال ۱۳۳۰
- ۲- من از بحرین می آیم - یا اسناد حقانیت ایران - روزنامه ایران- سال ۱۳۲۷
- ۳- پسران صولت قشقایی- ۲۱۸ صفحه- سال ۱۳۳۳- چاپخانه تهران مصور.
- ۴- مورغان شوستر و اختناق ایران- ۷۱ صفحه سال ۱۳۴۵- چاپخانه کویان
- ۵- مقدمه بر اختناق ایران - از انتشارات بنگاه صفی علیشاه
- ۶- دلالات بین المللی نفت - سال ۱۳۴۵ مجله تهران مصور
- ۷- انجمن‌های سری در انقلاب مشروطیت ایران- ۲۰۸ صفحه سال ۱۳۴۶ چاپخانه تهران مصور.
- ۸- حقوق بگیران انگلیس در ایران- ۴۷۷ صفحه سال ۱۳۴۷- چاپخانه داورپناه
- ۹- سفرنامه میرزا صالح شیرازی - از انتشارات روزن- ۴۵۰ صفحه - سال ۱۳۴۷ چاپخانه داورپناه .
- ۱۰- میرزا صالح شیرازی- ۴۰ صفحه - سال ۱۳۴۶
- ۱۱- نخستین چاپخانه در ایران - سال ۱۳۴۷- یازدهمین نشریه روزنامه ارمنی آلیک.

از مجموعه داستان‌ها :

- ۱۲- جاسوس - جنگ‌های پارتیزانی عشایر و مردم آذربایجان و زنجان

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

سال ۱۳۴۴ - در مجله تهران مصور .

۱۳ - مأمور مخصوص هیتلر - عملیات حزب کمبود - سرگرد شولتسه - مایر -
مولر - کرومر - آلفونس جاسوسان هیتلر
در سال ۱۳۲۰ در ایران از : ششم اردیبهشت
۱۳۴۷ بد بعد در مجله تهران مصور .

در زیر چاپ :

۱۴ - اسناد و نامه‌های سیاسی میرزا ملکم خان ناظم‌الدوله و شرح -

حال وی .

۱۵ - ایرانیان ارمنی

آماده برای چاپ :

۱۶ - حزب کمونیست در ایران از ۱۲۹۸ تا ۱۳۲۰ شمسی

۱۷ - هجوم آمریکا به ایران ۱۸۵۶ - ۱۹۶۸

۱۸ - قطع رابطه ایران و انگلیس

ننگ و نفرین بر آن ایرانی که دست بیگانه ای ببوسد

نام: اسماعیل

نام خانوادگی: رائین

سال تولد: ۱۲۹۸ ه.ش

محل تولد: بوشهر

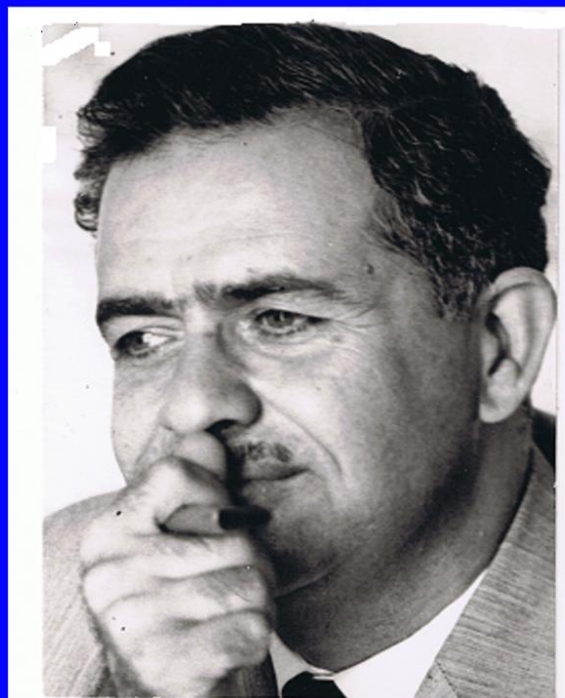
اسماعیل رائین فرزند غلامحسین رائین معروف به " غلامحسین پیانو" در سال ۱۲۹۸ ه.ش در بوشهر متولد شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در بوشهر و در دبیرستان سعادت گذرانید. لیسانس روزنامه نگاری را از دانشگاه تهران اخذ نمود. در مدرسه ی پست در رشته رادیو و بیسیم تحصیل کرد. وی همچنین دارای مدرک مکاتبه ای مخابرات از آمریکا بود. رائین کارهای مطبوعاتی خود را از سال ۱۳۱۸ شروع کرد. از سال ۱۳۲۰ به طور تمام وقت به کار مطبوعات پرداخت. او با مطالعه بسیار و سفر به کشورهای مختلف از جمله انگلستان و ارائه مدارک فراوان توانست کتب تحقیقی ارزنده ای را به چاپ برساند. آثار او رابه بیش از از دویست کتاب و رساله شمارش می کنند و تا کنون ۵۰ جلد کتاب چاپ نشده از او موجود است.

او در کتاب "دریانوردی ایرانیان" ثابت کرده است بر خلاف گفته اروپاییان، ایرانیان نه تنها اهل دریانوردی بوده اند بلکه از قدیم ترین دوره های تاریخی با دریا و دریانوردی سر و کار داشته اند و ناوگان های دریایی ایران در اعصار مختلف تاریخ در دریا های جهان در تردد بوده اند.

وی از اعضای پایه گذار اتحادیه ی نویسندگان و خبرنگاران مطبوعات بود و چندین دوره ریاست هیئت مدیره و عضویت در هیئت های اجرایی این اتحادیه را به عهده داشت. اسماعیل رائین گاهی مطالب خود را در روزنامه ها و مجله ها با نام مستعار «بهن» امضا می کرد

اسماعیل رائین

نویسنده ،
روزنامه نگار
و کاوشگر
سیاسی ایران

فرزند شاپسته ایران از بوشهر

اسماعیل رائین در سال ۱۳۵۸.

ظاهرا در پی مشاجره ی لفظی بر

" سر تالیف کتابهایش در انتشارات امیر کبیر "

تهران بر اثر حمله ی قلبی درگذشت. و در بهشت زهرا ی تهران به خاک سپرده شد. از وی آثار چاپ نشده متعددی باقی مانده که در اختیار خانواده اش می باشد. دفتر تحقیقات " رائین " در خیابان مفتاح (روزولت) تهران که از سال ۱۳۴۶ تاسیس شده بود، پس از درگذشت او تعطیل شد.

مهمترین آثار وی عبارتند از:

فراموشخانه و فراماسونری در ایران در پنج جلد

تاریخچه حزب کومونیست در ایران در هشت جلد

من از بحرین آمده ام یا اسناد حقانیت ایران

(بخش بزرگی از اقوام و فامیل زنده یاد اسماعیل رائین در بحرین زندگی میکنند)

دریانوردی ایرانیان در دو جلد

اختناق ایران

حقوق بگیران انگلیس در ایران

میرزا ابوالحسن خان ایلچی

رقابت روسیه و غرب در ایران
انجمنهای سری انقلاب مشروطیت
میرزا ملکم خان زندگی و کوششهای سیاسی او
اسرار خانه سدان

در کرانه‌های کارون و شط العرب و اسناد تاریخی و حاکمیت ایران

پسران شوکت قشقایی

مقدمه‌ای بر اختناق ایران

دلالتان بین‌المللی نفت

سفرنامه میرزا صالح شیرازی

میرزا صالح شیرازی

نخستین چاپخانه در ایران

ایرانیان ارمنی ۱

پیرم خان سردار-

قطع رابطه ایران و انگلیس

بمب‌سازان گرجی و قفقازی در انقلاب‌های ایران

روزنامه و روزنامه‌نگاری در ایران

هجوم آمریکا به ایران ۱۹۶۸-۱۸۵۶

و ...